

HERØY KOMMUNE
HERØY KOMMUNE

MØTEINNKALLING

Utval: Kommunestyret
Møtestad: Kommunestyresalen Herøy rådhus
Dato: 26.10.2017
Tid: 16:30

Melding om forfall til tlf. 70081300.

Forfall til møte i kommunale organ skal vere gyldig i hht. Lov om kommuner og fylkeskommuner § 40, nr. 1.

Varamedlemer som får tilsendt sakliste, skal ikkje møte utan nærare innkalling.

Fosnavåg, 19.10.17

Camilla Storøy
Fung. ordførar

SAKLISTE:

Saksnr	Innhold
PS 115/17	Godkjenning av innkalling og sakliste.
PS 116/17	Protokoll frå førre møte.
PS 117/17	Delegerte saker
PS 118/17	Referatsaker
PS 119/17	Ordførarens kvarter
PS 120/17	Finansrapport per 31.08.2017
PS 121/17	Budsjett 2018 og økonomiplan 2019-2021 - investeringstiltak anleggsprosjekt
PS 122/17	Økonomisk avslutning av prosjekt 70026: Elbil ladestasjonar (ytre og indre Herøy)
PS 123/17	Detaljreguleringsplan for Håvika - slutthandsaming
PS 124/17	Interkommunale samarbeid på kompetansekreivjande fagområde
PS 125/17	Mobildekning på Runde - godkjenning av avtalar
PS 126/17	Rullering av energi- og klimaplan
PS 127/17	Ungdata 2017 - Rapportar frå undersøkinga
PS 128/17	Foreldreundersøkinga 2017
PS 129/17	Fv 18 Nærøykrysset - avtale med Statens vegvesen
PS 130/17	Etablering av politisk styringsgruppe i samband med interkommunale samarbeidsprosjekt.
PS 131/17	Tilrettelegging for borgarlege vigslar i kommunen.
PS 132/17	Prosjekt 61604 - Hovudbrannstasjon - val av utbyggingstomt - forhandlingsmandat
PS 133/17	Nasjonalt transportplan 2018 -2029 – uttale til handlingsprogram
PS 134/17	Søknad om fritak frå politiske verv. Jon Edvard Myrvågnes.

Referatsaker

- RS 44/17 Grunngjeve Spørsmål frå Frank Roy Moltu
- RS 45/17 Innkalling til ekstraordinær generalforsamling i Tussa Kraft - 27.09.2017
- RS 46/17 Møtebok frå ekstraordinær generalforsamling i Tussa Kraft
- RS 47/17 2017.09.28. Vikebladet skriv idag om den nye Sulesund ferjekai.
- RS 48/17 SSR - Innkalling til møte i kontaktutvalget onsdag 18/10-17 kl. 14.00
- RS 49/17 Nytt tilsynsansvar for landets kommuner

Delegerte saker frå avdelingane

DS 251/17	Herøy kommune 34/121 - Løyve til tiltak
DS 252/17	Marianne Sævik Nerland - 31/8 - Naust
DS 253/17	Inger Olsen 37/270 - Løyve til tiltak
DS 254/17	Herøy kommune 22/35,35 - Løyve til tiltak
DS 255/17	Marine Harvest AS 38/8 - Igangsettingsløyve for grunnarbeid og betongkonstruksjoner
DS 256/17	Moltu bedehus 60/454 - Løyve til tiltak
DS 257/17	Ferdigattest - 36/84 - tilbygg/garasje
DS 258/17	Herøy kommune - 37/174 +222 - VA-grøft
DS 259/17	Mellombels bruksløyve - 31/189 - seksjon nr 3
DS 260/17	Terje Voldsund 13/17 - Løyve til tiltak
DS 261/17	Aurvoll og Furesund AS 20/7 - Løyve til tiltak
DS 262/17	Ferdigattest terrasse - 45/90 seksjon nr 1
DS 263/17	Ferdigattest - 34/58 - garasje
DS 264/17	Marine Harvest AS 38/8 - Rammeløyve
DS 265/17	Skjenkebevilling - søknad om bevilling for åpent arrangement (enkelt, bestemt anledning)
DS 266/17	Myrvågtoppen grendalag - 46/1 - Terrasse
DS 267/17	Hjalmar Olav Jacobsen - 60/152 - Garasje
DS 268/17	Ferdigattest - klubblokale - 17/60
DS 269/17	Øyvind Solibakke 21/22 - Løyve til tiltak
DS 270/17	Ferdigattest 26/207
DS 271/17	Ferdigattest - 46/82 - Einebustad og garasje
DS 272/17	Ferdigattest - 86/7 - Fritidsbustad
DS 273/17	Skjenkebevilling - søknad om bevilling for åpent arrangement (enkelt, bestemt anledning). Bobiltreff 06 og 07.10.2017
DS 274/17	Ferdigattest - garasje - 37/387
DS 275/17	Martin Beitveit - 45/158 - Garasje
DS 276/17	Ferdigattest - 80/14 - Einebustad
DS 277/17	Åse Sævik/Kåre P. Sævik 31/91 31/92 - Løyve til tiltak
DS 278/17	Gnr. 30 bnr. 105 Frådeling av 2

bustadareal

- DS 279/17 Fredrik S. Fredriksen 23/15 - Ferdigattest riving
- DS 280/17 Tor-Arne Moltubakk 60/123 - Løyve til tiltak
- DS 281/17 Herøy kommune 34/121 Løyve til tiltak
- DS 282/17 Kina Melbø og Ronny Lauvstad 59/81 tiltak bustad - Løyve til tiltak
- DS 283/17 Elling Magne Woldsund 26/19 - Pålegg om retting og varsel om ilegging av tvangsmulkt
- DS 284/17 Myrvåg forsamlingshus 46/10 Ferdigattest riving
- DS 285/17 Oddvar Leine gnr. 25 bnr. 8 og 1 Frådeling av tomt med eksisterande bustadhus
- DS 286/17 Budaneset Hytteforening gnr. 76 bnr. 144 Frådeling av tilleggsareal til bnr. 114
- DS 287/17 Herøy kommune 34/123,1 - Løyve til tiltak
- DS 288/17 Hilde Marie Brungot gnr. 55 bnr. 3 Frådeling av nausttomt og bustadareal
- DS 289/17 Per- Svenning Leine gnr. 26 bnr. 3 - Frådeling av tomt til formål - felles hageareal.
- DS 290/17 Oddveig Sellereite gnr. 44 bnr. 122 Frådeling av fritidstomt
- DS 291/17 Silje Oksholen Gjelseth og Børge Gjelseth 21/35 - Ferdigattest
- DS 292/17 Herøy kommune 37/149 - Løyve til tiltak
- DS 293/17 Marianne Sævik Nerland gnr. 31 bnr. 8 Frådeling av tilleggsareal til gnr. 31 bnr. 23
- DS 294/17 Fredrik S. Fredriksen 23/15 - Løyve til tiltak
- DS 295/17 Westing AS gnr. 55 bnr. 7 Frådeling av tilleggsareal til 55/31
- DS 296/17 Herøy kommune gnr. 36 bnr. 3 Frådeling av tilleggsareal til gnr. 36 bnr. 15
- DS 297/17 Anders Leine 26/189 - Løyve til tiltak
- DS 298/17 Gisle Rafteseth gnr. 56 bnr. 2 Frådeling av tilleggsareal til bnr. 23

PS 115/17 Godkjenning av innkalling og sakliste.

PS 116/17 Protokoll frå førre møte.

PS 117/17 Delegerte saker

PS 118/17 Referatsaker

PS 119/17 Ordførarens kvarter

Økonomiavdelinga

SAKSFRAMLEGG

Sakshandsamar:	GEO	Arkivsaknr:	2016/657
		Arkiv:	200

Utvalsaksnr	Utval	Møtedato
159/17	Formannskapet	17.10.2017
120/17	Kommunestyret	26.10.2017

FINANSRAPPORT PER 31.08.2017

Møtebehandling:

Økonomileiar Geir Egil Olsen orienterte.

Rådmannen si tilråding vart samrøystes vedteken.

Tilråding i Formannskapet - 17.10.2017

1. Finansrapporten vert tatt til vitande

Tilråding:

2. Finansrapporten vert tatt til vitande

Særutskrift:

- Vestkontroll IKS
- Søre Sunnmøre kommunerevisjon, her
- Bergen Capital Management AS
- Økonomiavdelinga, her

Vedlegg:

- Forvaltning av gjeldsportefølje og finansieringsavtaler per 31.08.2017
- Langsiktige finansielle aktiva per 31.08.2017
- Oversikt over aksjar og obligasjonar per 31.08.2017

Samandrag av saka:

Herøy kommune har per 31.08.2017 om nær 100,0 mill kr plassert i bank, om lag 50,5 mill kr plassert i obligasjonar/sertifikat og om lag 20,2 mill kr plassert i aksjar/eigenkapitalbevis. I tillegg har kommunen om lag 857,3 mill kr i langsiktige lån.

Samla avkastning/kostnader i 1 tertial har vore om lag som budsjettert og ein kan ikkje sjå at det har skjedd brudd/avvik på eksisterande finansreglement.

Risikoen i porteføljen er ikkje ubetydeleg og spørsmålet er om den skal reduserast framover. Vidare er det slik om ein skal vurdere endra plassering av kommunes likviditet.

Saksopplysningar:

Kommunal- og regionaldepartementet fastsette 9. juni 2009 ny forskrift om kommuners og fylkeskommuners finansforvaltning. I denne forskrifta vert det slått fast at administrasjonen skal legge fram rapportar for politisk handsaming 30.04. og 31.08 kvart år. I tillegg ei "årsmelding" per 31.12.

Kommunen sitt noverande Finansforvaltningsreglement vart handsama i kommunestyret i K-sak 55/17 den 11.05.2017. .

I dette reglementet kan ein plassere inntil 30% av likviditeten i aksjemarknaden og inntil 100% i rentemarknaden.

Vi vel å rapportere den finansielle risikoen etter same mal som tidlegare. Det vil seie:

På plasseringssida:

Aksjar:

- Kva skje dersom den norske aksjemarknaden vert endra med +/- 30%?
- Kva skjer dersom den utanlandske aksjemarknaden vert endra med +/- 20%
- Eksponering i derivat

Renter:

- Kva kredittrisiko har kommunen tatt, dvs andel stat, kommune, bank, industri osv ?
- Renterisiko: Kva skjer dersom renta vert endra med +/- 1,0% ?
- Eksponering i derivat

På lånesida:

- Renterisiko: Kva skjer dersom renta vert endra med +/- 1,0%
- Refinansieringsrisiko: Kor stor del av låneporteføljen må refinansierast i år ?
- Eksponering i derivat

Alle tal vert presentert på einskildområder og samla.

Portefølje per 31.08.2017 som er under Aktiv Forvaltning:

- Bankinnskott Kr 2.049.000,- (3 %) - kr 900.000,- per 30.04.2017
- Sertifikat/obligasjonar Kr 50.357.500,- (69 %) - kr 450.363.900,- per 30.04.2017
- Aksjar Kr 20.192.100,- (28 %) - kr 20.026.900,- per 30.04.2017

Totalt Kr 72.778.600,- (100%) - kr 71.290.800,- per 30.04.2017

Porteføljen sin verdi har auka med om lag kr 1.485.000,- sidan 30.04.2017. Grunnen til dette er avkastning på aksjeporteføljen har vore på i overkant av 10% (ca kr 2.100.000,-) og det resterande er renter/verdiauke på obligasjonsporteføljen (om lag 1,8 % avkastning).

Samla avkastning per 31.08.2017 under aktiv forvaltning er 4,3% og justert for forvaltningskostnader er avkastninga på 4,1%.

Herøy kommune sin aksjeportefølje.

Herøy kommune har per 31.08.2017 investert i 33 ulike selskap på Oslo Børs (34 selskap per 30.04.2017). Opprinneleg har investeringane i dei ulike selskapa variert mellom kr 74.400,- (Akastor ASA) og kr 1.420.400,- (Norwegian). Totalt har Herøy kommune investert om lag 21,4 mill i einskildaksjar Marknadsverdien per 31.08.2017 er på omlag 20,2 mill kr. Den tidsvekta avkastninga i perioden 01.01.2017 – 31.08.2017 er positiv med nær 10,3 %. Dette er om lag 0,1% lavare enn avkastninga på Benchmark (Samanlikningsindeksen - 50% Norske aksjar og 50% globale aksjar).

Avkastninga på aksjesida har vore positiv med om lag 2,1 mill kr i årets første 8 mnd. Budsjetterte inntekter (netto) knytt til verdiauke og utbytte på denne aksjeporteføljen er på om lag 1,41 mill kr per 31.08.2017. Det vil seie at ein har eit positivt avvik mellom budsjetterte og reelle inntekter på om lag 0,71 mill kr per 31.08.2017.

Finansiell risiko Norske aksjar

Alle kommunen sine aksjar er i selskap notert på Oslo Børs. Dersom ein skulle få eit nytt kursfall i den norske marknaden på t.d. 30% i perioden 01.09.2017 - 31.12.2017 vil det representere ein verdireduksjon på i overkant av 6,0 mill kr. Dersom verdiauken i same tidsrom vert på 30% vil det utgjere ein vinst på 6,0 mill kr. Erfaringar frå hausten 2008 (og også hausten 2011 og 2015) har synt oss at det er fullt mogeleg å få ein finansiell risiko som overstig 30%.

Herøy kommune sin obligasjonsportefølje

Herøy kommune har per 31.08.2017 i alt 6 ulike einskildobligasjonar/sertifikat. Pålydande verdi varierer frå 3,0 mill kr til 16,0 mill kr og er pålydande totalt 50,0 mill kr. Investert sum er på nær 50,1 mill kr. Tidsvekta avkastninga i perioden 01.01.17 – 31.08.2017 er om lag 1,8 %. Dette er om lag 0,67 % betre enn benchmark (samanlikningsindeksen – Statsobligasjonsindeksen 3 år).

Totalt budsjetterte netto renteinntekter på obligasjonssida per 31.08.2017 er 1,13 mill kr. Rekneskapsmessig har vi i denne perioden hatt ei total avkastning på om lag 0,88 mill kr slik at differanse mellom budsjettert og reell avkastning per 31.08. er negativ med 0,25 mill kr.

Finansiell risiko

Dersom ein får eit renteskift på + 2% vil det representere ei meir- eller ei mindreinntekt på i overkant av 0,9 mill kr for 2017.

Bankinnskott aktiv forvaltning

Herøy kommune sine bankinnskott i Sparebanken Vest (Dette gjeld det som ligg under aktiv forvaltning gjennom Bergen Capital Management AS).

Herøy kommune hadde per 31.08.2017 inneståande nær 2,02 mill kr. Midlane vert forrenta med 0,84 % for innskott inntil NOK 5,0 og 1,29% for innskott over 5,0 mill kr. Berekna bankrenter per 31.08.17 er om lag kr 18.050,-.

Finansiell risiko

Med dagens rentenivå og utsiktene framover er det ikkje nokon renterisiko knytt til bankinnskott per dato.

Det er ingen avvik mellom faktisk forvaltning og risikorammene i finansreglementet. Det potensielle tapet på finansporteføljen vert per dato vurdert som middels sett i høve til kommunens risikoberande evne.

Honorar til kommunens forvaltar (felles for både aktivasida og gjeldsforvaltninga) er budsjettert til nær kr 299.200,- i 2017. Per 30.09.2017 utgjør desse kostnadane om lag kr 222.000,- (vert fakturert kvartalsvis).

Pengemarknadsfond

I samband med handsaminga av finansrapporten per 30.04.2017 Herøy kommunestyre slikt samrøystes vedtak i punkt 2:

Ein plasserer i første omgang NOK 10,0 mill kr i pengemarknadsfond hjå to ulike fondsselskap. Rådmannen får fullmakt til å plassere desse basert på avkastningshistorikk og kostnader.

Pga bl.a. ferieavvikling, anbudsprosedyre vart ikkje pengane plassert i fonda før i byrjinga av september 2017. Vi kjem tilbake til dette i neste finansrapport.

Andre Bankinnskott

Etter ein anbudskonkurranse valde Herøy kommune ny hovudbank for 3+1 år. Danske Bank ASA vart vald på nytt ut i frå kriteria i anbudsdokumentet og avtalen gjeld frå september 2016. Det gjer at dei fleste kontiane per 31.08.2017 er i Danske Bank ASA, men vi har framleis dei gamle driftskontiane i Nordea og Sparebanken Møre operative.

I Sparebanken Møre har vi per 31.08.2017 samla bankinnskott på om lag kr 2,18 mill kr,-. Rentesatsen er 0,14% og opptente renter så langt i 2017 er på om lag kr 4.150,-.

I Danske Bank ASA hadde vi per 31.08.2017 innestående om lag 86,9 mill kr. Om lag 53,4 mill av dette var frie midlar. Dei resterande om lag 33,5 mill kr er bundne midlar (RDA og Skattetrekk). For førstnemnde (RDA midlane) skal renteinntektene godskrivate dei respektive konti. Dei kjem såleis ikkje drifta av Herøy kommune til gode. Oppsparte renter 1 halvår utgjorde om lag kr 574.000,- (rentene blir berekna og kapitalisert kvart kvartal) og rentesaten er avtalt til NIBOR + 0,26% på dei første 75,0 mill kr og NIBOR flatt for det som overstig 75,0 mill kr.

I Nordea AS har kommunen innskott på om lag 8,76 mill kr per 31.08.17. Rentesatsen er 0,63%. Opptente renter er omlag kr 29.400,-.

Netto opparbeidde renteinntekter per 31.08.2017 er nær 0,75 mill kr. Vi har budsjettert med renteinntekter på totalt 1,05 mill kr for 1 og 2 tertial 2017. Det vil seie at vi manglar om lag kr 250.000,- etter 8 mnd for å klare budsjettet i 2017.

Kontoane og innskota nemnt ovanfor er kommunen sin driftskapital. Storleiken på innskota vil variere ein god del frå månad til månad, Per 31.08.2017 hadde vi driftskapital på nær 64,3 mill kr. Av denne summer er om lag 55,0 mill unyttta lånemidlar.

Finansiell risiko

Med dagens rentenivå og renteutsiktene framover er det snakk om ein minimal finansiell risiko for kommunen sine bankinnskott. Om ein i snitt har innestående 70,0 mill kr vil risikoen vere om lag kr 60.000,- for det siste tertialet i 2017.

Herøy kommune sin låneportefølje (iflg oversikt Bergen Capital Management)

Per 31.08.2017 hadde Herøy kommune i alt 28 lån. I Husbanken (17 lån – ca 67,1 mill kr – ca 63,1 mill av dette er startlån/vidareutlån), Kommunalbanken (6 lån – ca 340,2 mill kr), DNB ASA (2 lån ca 205,0 mill kr), Swedbank (1 lån –65,0 mill kr) og KLP/Kommunekreditt (2 lån ca 180,0 mill kr). Total gjeld per 31.08.2016 var om lag 857,3 mill kr eller om lag kr

95.713,- per innbygger (kr 88.669,- per innbygger eks vidareutlån). I desse tala ligg alt av lån kommunen har per dato – også vidareutlån gjennom husbanken, lån til VAR området og lån som staten betaler rentekompensasjon for.

Låneporteføljen kan vi dele opp slik:

Totale lån	857,3 mill kr
Av dette	
- Vidareutlån frå Husbanken	63,1 mill kr
- Lån belasta VAR området (avskrivingsgrunnlag)	100,2 mill kr
- Rentekompenserte lån (skule, kyrkje, omsorg)	51,0 mill kr

Det vil seie at Herøy kommune per 31.08.2017 må svare renter for totale lån på om lag 643,0 mill kr (om lag kr 71.787,- per innbygger)

Rentevilkåra varierer. Lån med fast rente varierer frå 1,32% til 3,33%. Lån med flytande rente ligg på om lag 1,50 %. Vekta gjennomsnittrente per 31.08.2017 er på om lag 1,60%. Dette er om lag 0,11% lavare enn ved rapporteringa 30.04.2017. Trass i ein forholdsvis stor vekst i lånegjed har ikkje rentekostnadane auka vesentleg. Det skuldast sjølvst at rentenivået er redusert og at ein del fastrentelån med høg rente no er avslutta og refinansieringane har gitt ei mykje lavare rente.

Av Herøy kommune sine lån er 8,3% av porteføljen lån med flytande rente (p.t. rente), 44,9% av porteføljen har rentebinding som går ut innan 1 år og 46,8,2% av låneporteføljen har fast rente ut over 1 år. Balansen mellom det å ligge kort og dra nytte av lave marknadsrenter samstundes som ein har valgt å sikre noko på lengre sikt når nivåa har vore attraktive vert reflektert i forfallsstrukturen. Vi har refinansiert 1 lån i 2 tertial. Dette slo vi saman med nye låneopptak for 2017 og rentesatsen på eit lån med 3 års binding vart 1,53% (var på 2,51%). Vidare skal 2 lån refinansierast i 3 tertial (80,0 mill kr med rentesats 1,32% og 140,0 mill kr med rentesats 1,33%).

Finansiell risiko

Den finansielle risikoen kan henførast til refinansieringsrisiko (lån med fast rente der fastrenteperioda er ute) og renterisiko. Renterisikoen er moderat framover og i det siste tertialet i 2017 er det altså 2 lån pålydande i alt 220,0 mill kr (med fråtrekk av minimunsavdragsbetalinga for 2017)r som skal refinansierast. Målsetjinga er å få ei snittrente som er om lag slik den er på desse to låna i dag. Risikoen her er knytt til om vi faktisk får refinansiert låna på forfallsdato, men slik stoda på finansmarknaden er per dato burde den risikoen vere lav.

Samandrag/stresstest

Ved å sette opp ein slik tabell kan ein sjå på den finansielle risikoen i vår portefølje for 2017:

Aktiva-/passiva klasse	Marknadsverdi i kr	Endringsparameter	Resultat i kr	Resultat i %
Bank/likviditet	70.000.000	0		
Obl/sertifikat	50.537.000	+2% renteskift	- 859.000	- 1,20%
Aksjar og eigeinkapitalbevis	20.192.000	-30% verdiendring	- 6.057.000	- 8,30%
Samla	140.729.000		- 6.916.000	- 9,50%

Gjeld	Sum	Endring	Risiko 2017
Lån	857.300.000	+0,25% tenteskift	- 335.000

(her har ein ikkje tatt med lån som har fast rente lenger enn til 31.12.2017 – om lag 450,0 mill kr – dvs at risikovurderinga gjeld lån pålydande i alt om lag 402,0 mill kr).

Samla risiko vil då bli om lag kr 7.251.000,-.

Vurderingar:

Herøy kommune har i dag Bergen Capital Management AS som forvaltar av både aktivaporteføljen på om lag kr 72.780.000,- og låneporteføljen på kr 857.300.000,-. Når det gjeld aktivaporteføljen leverte dei om lag som samanlikningsindeksen i 2016 og slik er det også i dei 2 første tertiala i 2017. Prisinga på desse tenestene er sett i samanheng og med vesentleg endring mellom aktiva- og passivasida vil nok prisbildet bli endra. Mest sannsynleg i vår disfavør. Dagens avtale kan seiast opp av ein av partane med 6 månaders varsel.

I tillegg til ovannemde har kommunen ei bankavtale med Danske Bank ASA som gjev oss ei ok avkastning på inneståande inntil NOK 75,0 mill kr (NIBOR 3 mnd + 26 rentepunkt.. Inneståande over denne summen vert honorert med 3 mnd NIBOR rente som utgjer i overkant av 0,8%.

Som eit resultat av handsaminga av finansrapporten for 1 tertial 2017 har kommunen i september overført totalt 10,0 mill kr til 2 pengemarknadsfond som er i samsvar med vilkåra i vårt finansreglement. Om desse plasseringane leverer betre enn vilkåra i vår bankavtale (om lag 1,07% p.a vil vi først få ei oversikt over ved årsskiftet.

Som ved tidlegare handsamingar av finansregrapportane set vi fram følgjande spørsmål:

Skal vi framleis nytte Bergen Capital Management AS både på aktiva og passivasida med det volumet vi har der per dato?

Skal vi framleis vere eksponert i aksjar/aksjefond ?

Fosnavåg, 02.10.2017

Olaus-Jon Kopperstad
Rådmann

Geir Egil Olsen
Avd.leiar

Sakshandsamar: Geir Egil Olsen

Finansrapport Herøy kommune

Forvaltning av gjeldsportefølje og finansieringsavtaler

Rapport 2017 1 januar til 31 august

(Rapportdato 31. august, utskrevet 13. september 2017)

Innholdsfortegnelse

- Side 3: Oppsummering og nøkkeltall – del I**
- Side 4: Oppsummering og nøkkeltall – del II**
- Side 5: Fordeling rentebinding**
- Side 6: Finansreglementets krav og strategi**
- Side 7: Porteføljens rentebindingstid og renterisiko**
- Side 8: Porteføljens kapitalbinding og refinansieringsrisiko**
- Side 9: Utvikling i rentebindingstid**
- Side 10: Utvikling i gjennomsnittrente**
- Side 11: Utvikling i lånegjeld**
- Side 12: Opptak av nye lån og refinansieringer i perioden**
- Side 13: Forfall og rentereguleringer i perioden**
- Side 14: Motpartoversikt lån**
- Side 15: Motpartoversikt rentebytteavtaler**
- Side 16: Markedskommentar**
- Side 17: Ordliste, forklaringer og beregninger**
- Appendiks I: Oversikt rentebetingelser og rentekostnader**
- Appendiks II: Stamdataoversikt**

Forbehold

Denne rapporten er utarbeidet av Bergen Capital Management AS (heretter BCM) i samsvar med forskrift om finansforvaltning og Kundens reglement for finansforvaltning. Rapporten baserer seg på kilder som vurderes som pålitelige, men BCM garanterer ikke at informasjonen i rapporten er presis eller fullstendig.

Uttalelsene i rapporten reflekterer oppfatninger på det tidspunkt rapporten ble utarbeidet, og BCM forbeholder seg retten til å endre oppfatninger uten varsel.

Denne rapporten skal ikke forstås som et tilbud eller anbefaling om kjøp eller salg av finansielle instrumenter. BCM påtar seg intet ansvar for verken direkte eller indirekte tap eller utgifter som skyldes forståelsen av og/eller bruken av denne rapporten.

Denne rapporten er kun ment å være til bruk for våre klienter, ikke for offentlig publikasjon eller distribusjon, men BCM tar dog ingen forbehold om klienters eventuelle offentliggjøring. Ansatte i BCM kan eie verdipapirer i selskaper som er omtalt i rapporten, og kan kjøpe eller selge slike verdipapirer.

Rapporten er utarbeidet på et gitt tidspunkt, verdiendringene kan være store i låne- og verdipapirmarkedet slik at endelig resultat vil kunne avvike, det er brukt beste anslag på gitte tidspunkt som markedspriser i rapporten.

Historisk resultat i porteføljer forvaltet av BCM er ingen garanti for fremtidig resultat. Fremtidig resultat vil blant annet avhenge av markedsutviklingen, forvalters dyktighet, porteføljens risiko, samt kostnader ved forvaltning.

Rapporten inneholder kun gjeld som er forvaltet av BCM. Rapporten er utarbeidet på basis av opplysninger fra långivere og Kunde, BCM kan ikke ta ansvar for riktigheten av denne informasjonen oppgitt fra tredjeparter. Ved reproduksjon eller annen bruk av rapporten bør rapporten i sin helhet vedlegges. Rapporten gir et øyeblikksbilde på rapporteringstidspunkt, slik at porteføljens sammensetning og risiko p.t. kan være høyere eller lavere.

BCM vil sjekke av status mot Kundens finansreglement ved rapportering. Men BCM oppfordrer Kunden til å foreta nødvendige kontroller, da det er Kunden selv de facto som er ansvarlig for at gjeldsporteføljen er i henhold til vedtatt reglement. Dersom BCM ikke mottar innvendinger mot rapporten innen 10 virkedager etter utsendt rapport anses rapporten som korrekt og akseptert av Kunden.

Oppsummering og nøkkeltall – del I

Nøkkeltall	31.08.2017	01.01.2017	Forklaring	Kommentar
Total lånegjeld	Kr. 857 304 572	Kr. 840 261 381	Viser samlet lånegjeld ved utløpet av rapporteringsperioden. Inkluderer alle lån som er gjengitt i stamdataoversikten.	
Rentebindingstid (inkl. rentebytteavtaler med fremtidig oppstart dersom det finnes slike i porteføljen).	1,19 ÅR	1,44 ÅR	Måltallet angir porteføljens vektete gjennomsnittlige rentebindingstid. Tallet viser hvor lenge renten på sertifikat, lån og obligasjoner i porteføljen er fast, hensyntatt alle kontantstrømmer (rentebetalinger, avdrag og hovedstol). Dersom en låneportefølje uten avdrag og årlige rentebetalinger har rentebindingstid på 1 betyr det at porteføljen i gjennomsnitt har en rentebinding på 12 måneder. Rentebindingstid er et kontantstrøm basert nøkkeltall og benyttes fremfor durasjon som er basert på markedsverdier.	
Vektet gjennomsnittrente	1,60 %	1,71 %	Måltallet angir porteføljens vektete gjennomsnittlige kupongrente, effektiv rente vil avvike noe. Ved sammenligning mot referanserente må det tas hensyn til durasjon og rentesikringsstrategi.	
Kapitalbinding	2,41 ÅR	2,74 ÅR	Måltallet angir porteføljens vektete gjennomsnittlige kredittbinding. Tallet viser hvor lang tid det i gjennomsnitt tar før renter, avdrag og hovedstol er nedbetalt eller forfalt til betaling. Desto høyere tall, desto mindre refinansieringsrisiko har porteføljen alt annet like.	

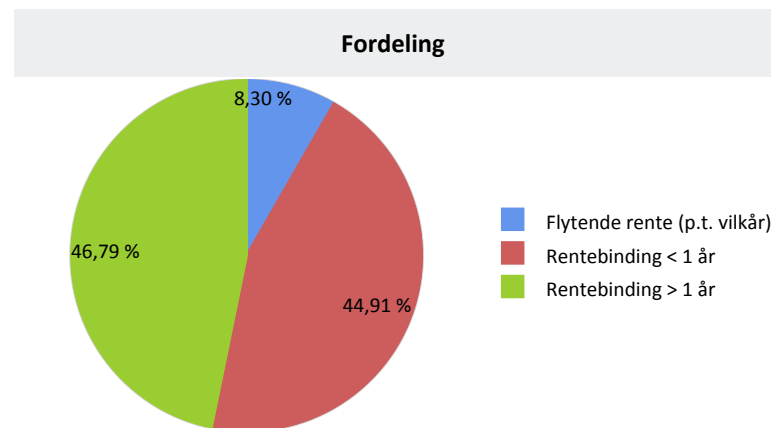

Oppsummering og nøkkeltall - del II

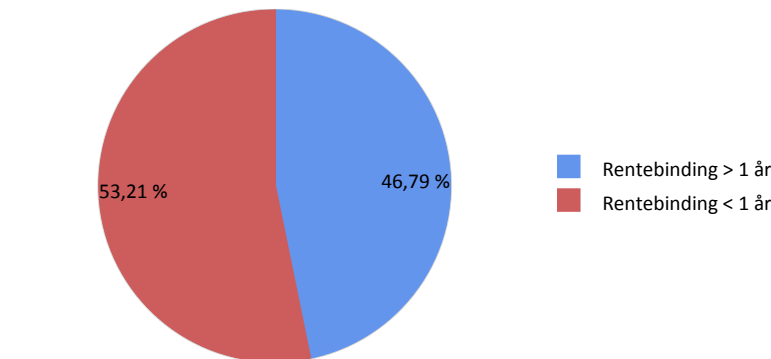
Nøkkeltall	31.08.2017	01.01.2017	Forklaring	Kommentar
Derivat volum (i % av gjeld)	0,00 %	0,00 %	Andel derivater (rentebytteavtaler, FRA, etc.) i (%) forhold til lånevolum.	
Rentebinding under 1 år	53,21 %	45,66 %	Andel forfall av rentebinding kommende år, dette nøkkeltallet viser hvor stor andel av porteføljen som har renteregulering innenfor det nærmeste året.	
Kapitalbinding under 1 år	44,95 %	36,98 %	Andel forfall kommende år, dette nøkkeltallet viser hvor stor andel av porteføljen som kommer til forfall innenfor det nærmeste året.	
Rentesensitivitet (1 %-poeng økning)	Kr. 4 561 397	Kr. 3 836 749	Estimat på økt rentekostnad ved 1 % - poeng økning i det generelle rentenivået (total gjeld x Rentebinding under 1 år x 1 %). Viser hvor mye porteføljens rentekostnad kommer til å øke med p. a. 1 år frem i tid ved 1%- poeng økning i det generelle rentenivået. Måltallet er lineært.	

Fordeling rentebinding

Fordeling	Saldo	Prosentvis av total
Rentebinding over 1 år (fastrente)	401 164 878	46,79 %
Rentebinding under 1 år (flytende rente)	385 000 000	44,91 %
Sum rentebinding	786 164 878	91,70 %
Flytende rente (p.t. vilkår)	71 139 694	8,30 %
SUM	857 304 572	100,00 %

Fordeling	Saldo	Prosentvis av total
Rentebinding over 1 år (fastrente)	401 164 878	46,79 %
Rentebinding under 1 år (flytende rente)	456 139 694	53,21 %
SUM	857 304 572	100,00 %

Forklaring til tabeller og grafer

Tabellene over viser fordelingen for gjeldsporteføljen angitt ved bruk av enkel rentebinding. Lån med rentebinding over 1 år er fastrentelån eller obligasjonslån med gjenværende rentebinding over 1 år på rapporteringsdato. Lån med flytende rente er sertifikat, obligasjoner og gjeldsbrevlån med gjenværende rentebinding under 1 år. Dersom porteføljen inneholder lån med p.t. vilkår har de 14 dagers rentevarsel og oppsigelsestid og en rentebinding på $14 / 365 = 0,04$. Dersom porteføljen inneholder lån med Nibortilknytning (3 eller 6 MND) er de sortert som lån med rentebinding under 1 år. Det er til enhver tid gjenværende rentebinding som er utgangspunkt for beregning av om fastrentene er under eller over 1 år. Figurene viser grafisk fordeling av gjeldsporteføljen målt ved bruk av enkel rentebinding. Alle lån som er medtatt i beregningen er gjengitt i "stamdataoversikten" som er vedlagt denne rapporten.

Finansreglementets krav og strategi

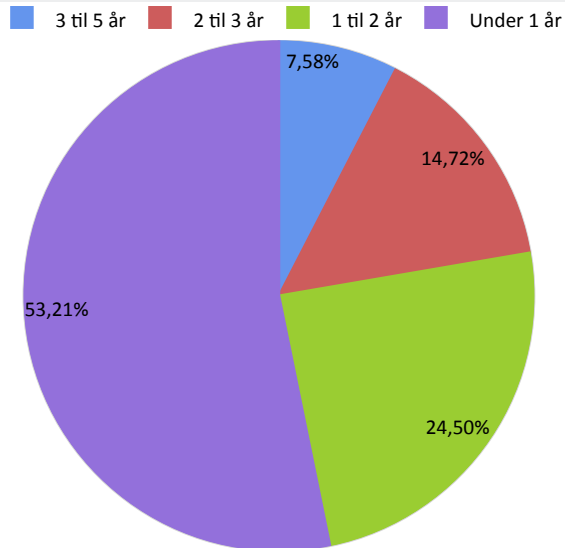
Krav i gjeldende reglement	Status	Kommentar
Innhente minst 2 konkurrerende tilbud ved refinansieringer og låneoptak	OK	
Refinansieringsrisiko skal reduseres ved å spre forfall/renteregulering	OK	
Størrelse på enkeltlån, ikke vesentlig andel av totalporteføljen (maks 25 %)	OK	
Rapportering i henhold til gjeldende reglement og forskrift	OK	
Fordeling av låneoptak på flere långivere	OK	
Nye låneoptak tatt opp i tråd med reglene i Kommuneleien § 50	OK	
Lån med fastrente kan ligge mellom 0 – 75% av den rentebærende porteføljen	OK	

Krav til forvaltning av gjeldsporteføljen i henhold til gjeldende finansreglement. Kommentar kun dersom det er avvik fra finansreglement.

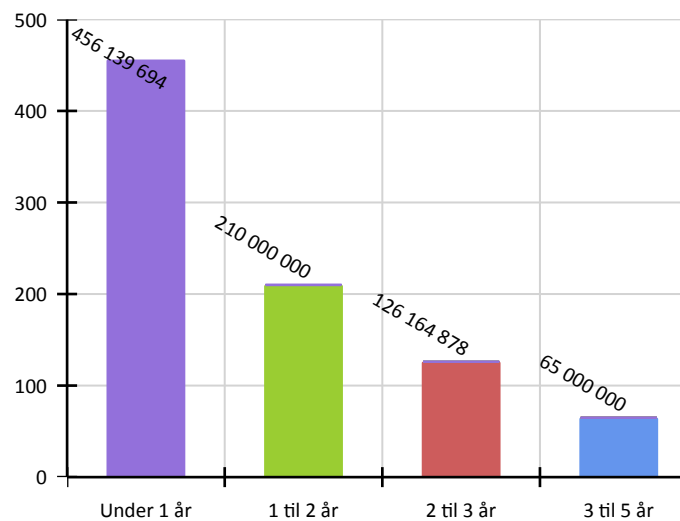
Porteføljens rentebindingstid og renterisiko

Intervall	Pålydende i NOK	Rentebindingstid	Andel	Akkumulert andel	Økning i rentekostnad ved 1% renteøkning
Under 1 år	456 139 694	0,34	53,21%	53,21%	kr 4 561 397
1 til 2 år	210 000 000	1,41	24,50%	77,70%	kr 6 661 397
2 til 3 år	126 164 878	2,65	14,72%	92,42%	kr 7 923 046
3 til 5 år	65 000 000	3,65	7,58%	100,00%	kr 8 573 046
> 5 år	0	0,00	0,00%	100,00%	kr 8 573 046
SUM	857 304 572	1,19	100,00%		

Rentebindingsintervall i % av porteføljen

Rentebindingsintervall i NOK

Kommentar

Rentebindingstid brukes ofte for å måle renterisiko. Det gir et uttrykk for hvor følsom kontantstrømmene til lånene er for en endring i markedsrentene. Man kan se på rentebindingstid som vektet gjennomsnittlig rentebinding for et lån eller en plassering. Porteføljens rentebindingstid er i tabellen målt ved slutten av rapporteringsperioden. Rentebindingen er i tråd med finansreglement og rentesikringsstrategi, hvor forutsigbarhet i rentekostnadene er et viktig element. Portefølj med rentebindingstid under 1 år vil være svært sensitive for bevegelser i markedsrentene. Portefølj med rentebindingstid over 5 år vil ha svært forutsigbare rentekostnader i de kommende årene. Alt annet like vil en slik forutsigbarhet ha en pris / «forsikringspremie», som må vurderes opp mot reduserte rentekostnader. Kolonnen økning i rentekostnad ved 1 %- poeng renteøkning viser økt årlig rentekostnad om 1 år, om 2 til 3 år, om 3 til 5 år og om 5 år dersom renten stiger med 1%-poeng. Dvs. når alle bindingene i porteføljen er løpt ut vil økt rentekostnad være 1 % x total gjeld.

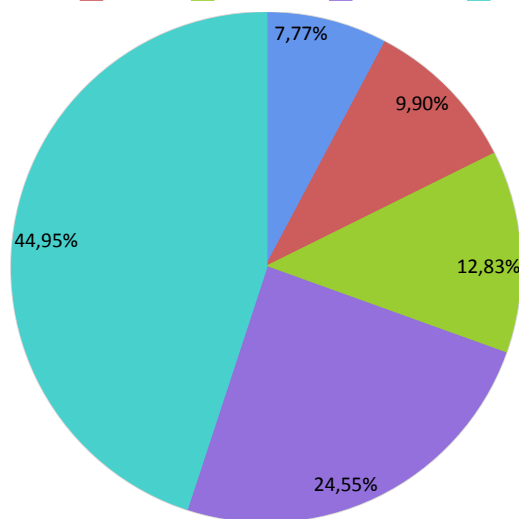
Porteføljens kapitalbinding og refinansieringsrisiko

Forfallsintervall	Pålydende i NOK	Kapitalbinding	Prosentvis andel av porteføljen
Under 1 år	385 349 580	0,40	44,95%
1 til 2 år	210 458 310	1,41	24,55%
2 til 3 år	110 000 000	2,72	12,83%
3 til 5 år	66 645 150	3,64	7,77%
>5 år	84 851 532	12,64	9,90%
SUM	857 304 572	2,41	100,00%

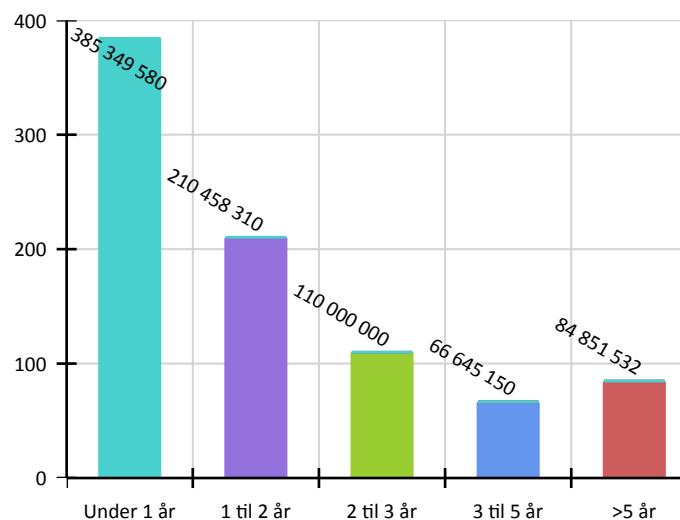
Kommentar
Tabellen viser gjenværende tid frem til forfallstidspunkt for lånene i porteføljen. Det er tatt hensyn til kapitalbevegelser som f.eks. avdrag i beregningene.
Desto høyere tall desto lavere refinansieringsrisiko. Et 3MND sertifikat vil ved inngåelse ha 0,25 i kapitalbinding.
Figurene viser en grafisk fremstilling av refinansieringsrisikoen i porteføljen.

Forfallsintervall i % av porteføljen

3 til 5 år   >5 år   2 til 3 år   1 til 2 år   Under 1 år

Forfallsintervall i NOK

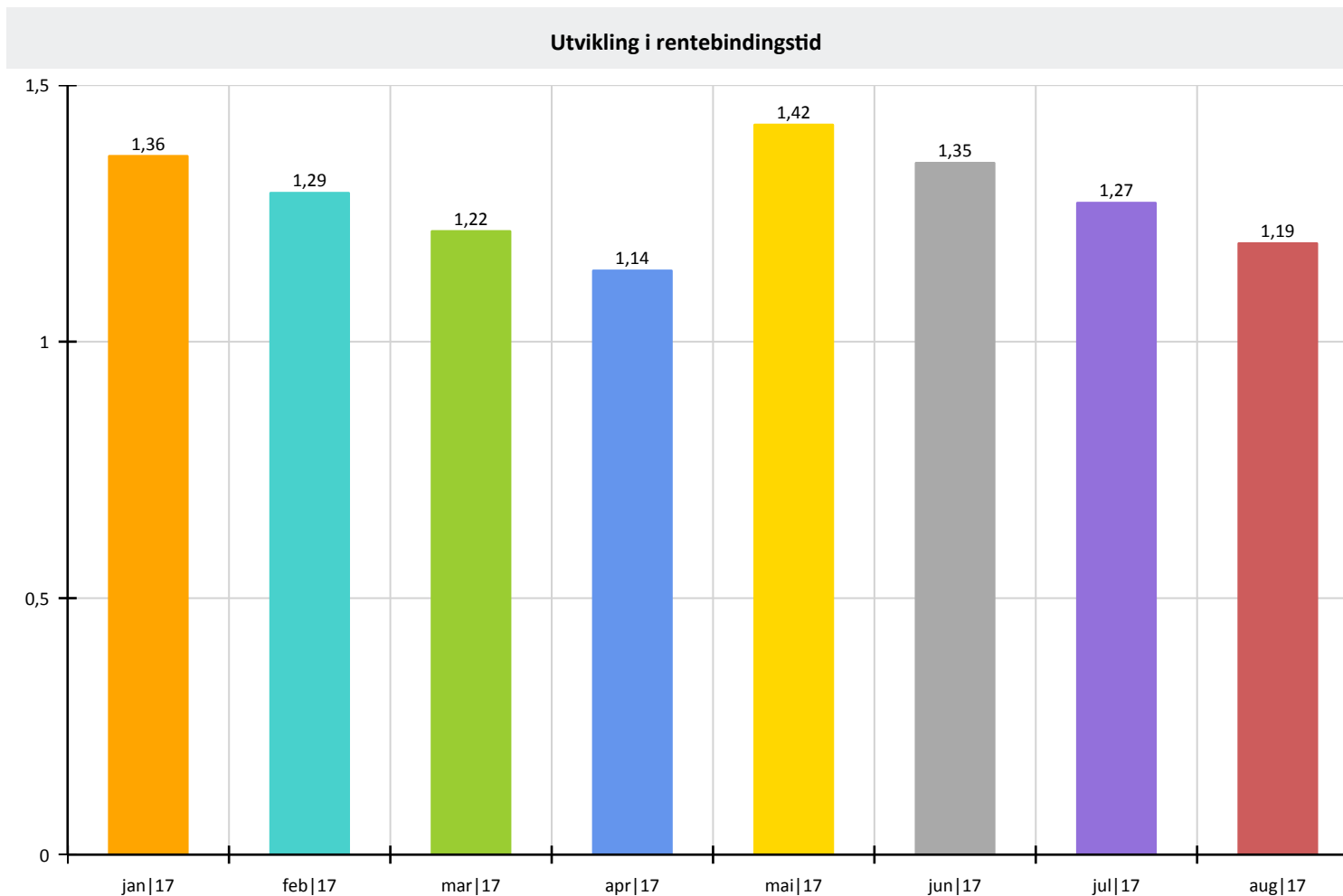
Porteføljer med kapitalbinding under 1 år har et stort kapitalbehov det kommende året.

Porteføljer med kapitalbinding over 5 år antas å ha en «normal» forfallsstruktur.

Porteføljens kapitalbinding må vurderes ut fra et kostnads-, rente og porteføljeperspektiv. Korte lån er normalt sett vesentlig billigere enn lengre lån.

Beregninger av nøkkeltall er gjort ved bruk av lånets nedbetalingsprofil, långiver har ofte en mulighet til å kreve førtidig innfrielse slik at juridisk løpetid kan avvike.

Utvikling i rentebindingstid

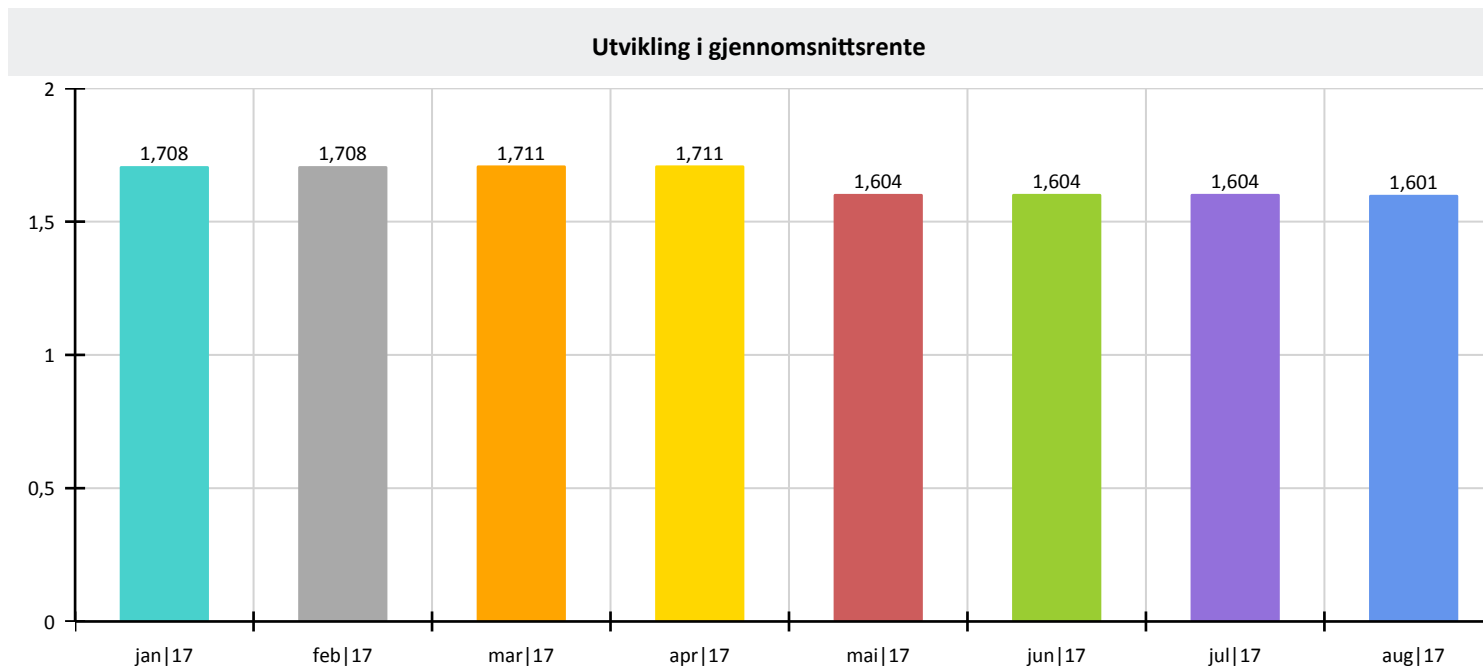
Kommentar

Rentebindingstid er målt ved utløpet av hver måned i rapporteringsperioden.

Den venstre aksene angir rentebindingstid i antall år.

Utvikling i rentebinding er beregnet eksklusiv rentebytteavtaler med fremtidig oppstart. Se side 3 for beregninger inklusiv fremtidige rentebytteavtaler.

Utvikling gjennomsnittrente

Kommentar

Vektet gjennomsnittrente er målt ved utløpet av hver måned i rapporteringsperioden.

Den venstre aksene angir gjennomsnittrente i %.

Porteføljen og markedsrenter

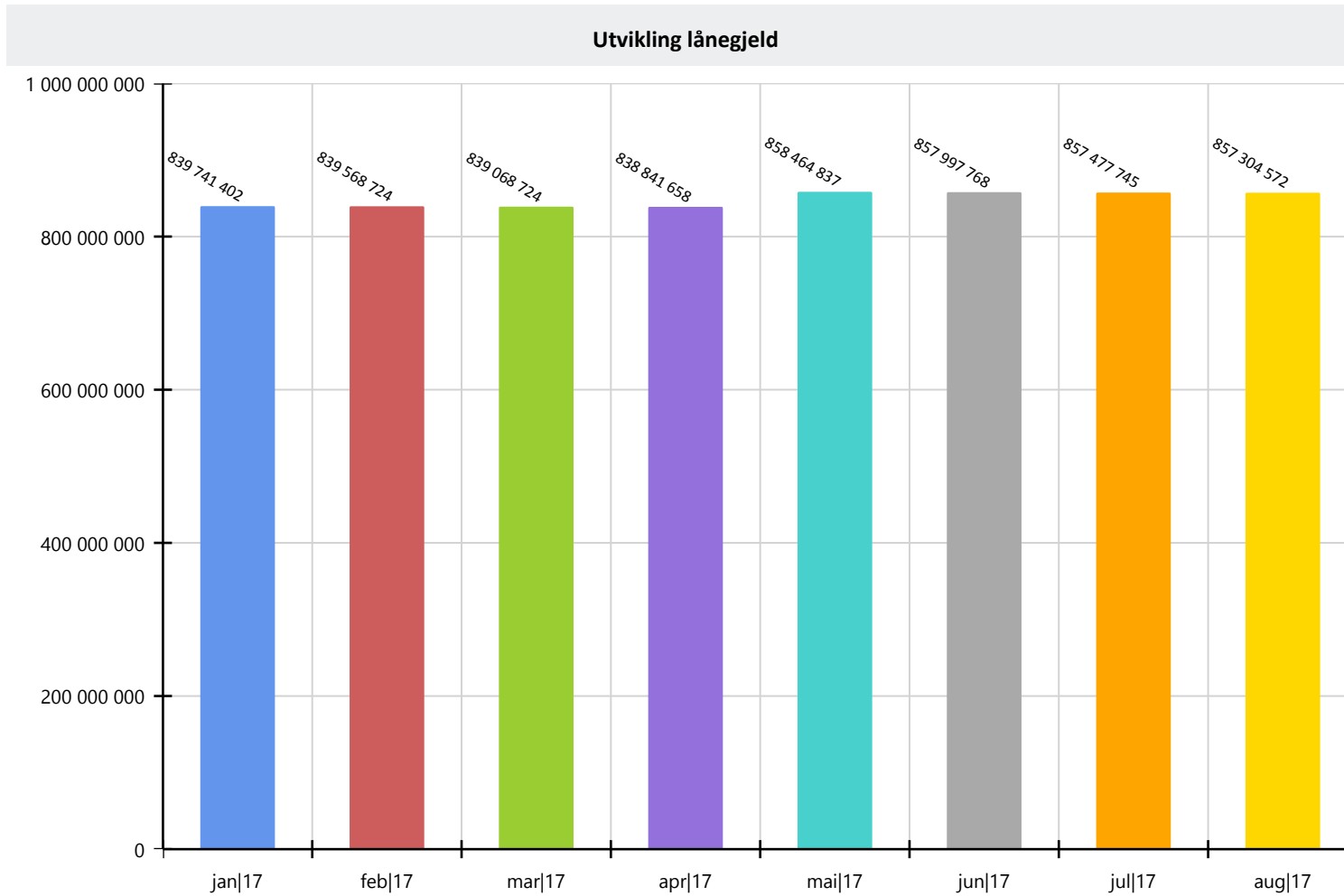
(Rentene er justert for kredittmargin (påslag), og indikerer derfor faktiske lånerenter for angitt løpetid)

Vektet gjennomsnittrente	P.T.KBN	Norges Bank (foliorenten/styringsrenten)	3 MND	6 MND	12 MND	3 År	5 År
1,60 %	1,50 %	0,50 %	0,79 %	0,93 %	1,08 %	1,57 %	2,00 %

Markedsrenter og porteføljens betingelser

Ved utløpet av rapporteringsperioden

Utvikling i lånegjeld

Kommentar

Lånegjeld er målt ved utgangen av hver måned i rapporteringsperioden.

Den venstre akse angir lånegjeld i kroner.

Opptak av nye lån og refinansieringer i perioden

Ny långiver	Dato	Beløp	Rente	Forfall/renteregulering	Nytt lånenummer	Kommentar
KBN	22.05.2017	110 000 000	1,530	22.05.2020	20170277	

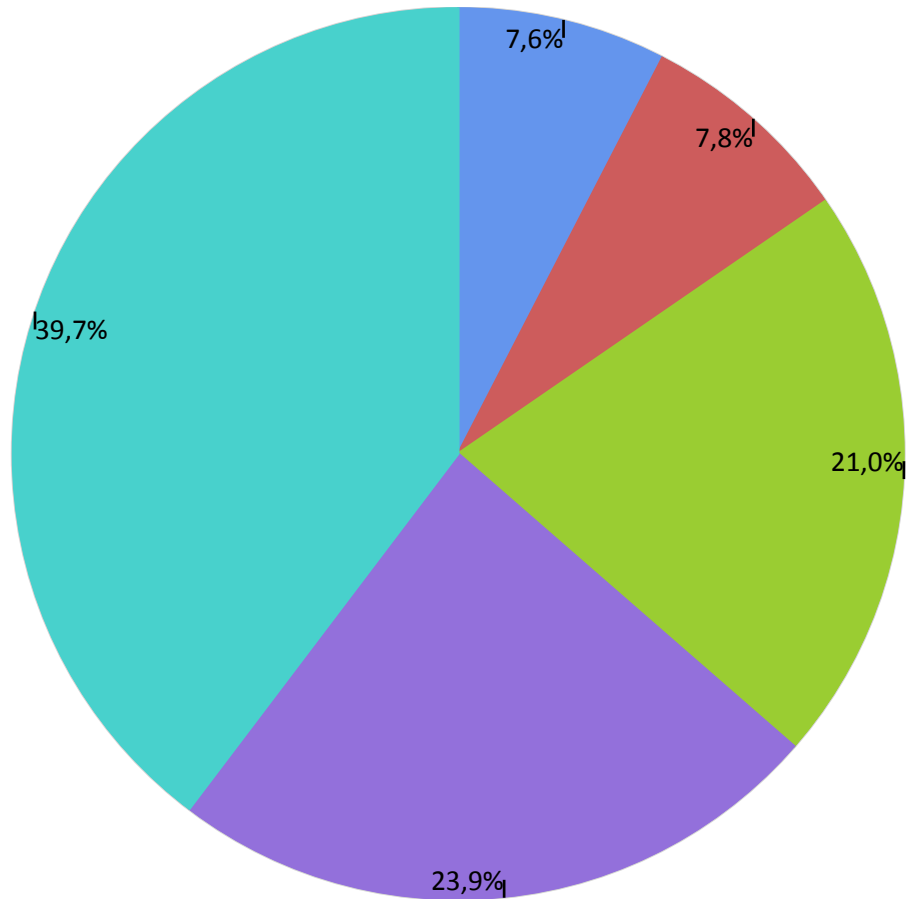
Forfall og rentereguleringer i perioden

Ny långiver	Dato	Beløp	Rente	Forfall/renteregulering	Nytt lånenummer	Kommentar
Swedbank FS	21.05.2013	90 000 000	2,510	22.05.2017	NO0010679749	

Motpartsoversikt lån

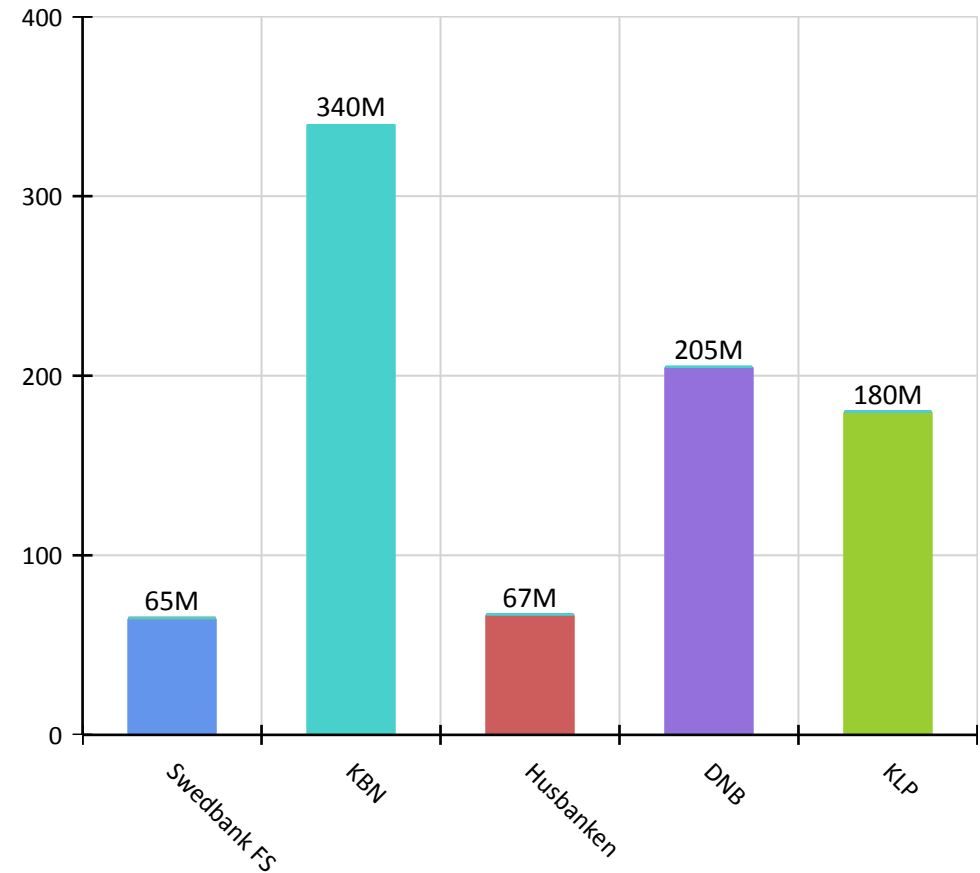
Motpartsoversikt i prosent

Swedbank FS   Husbanken   KLP   DNB   KBN

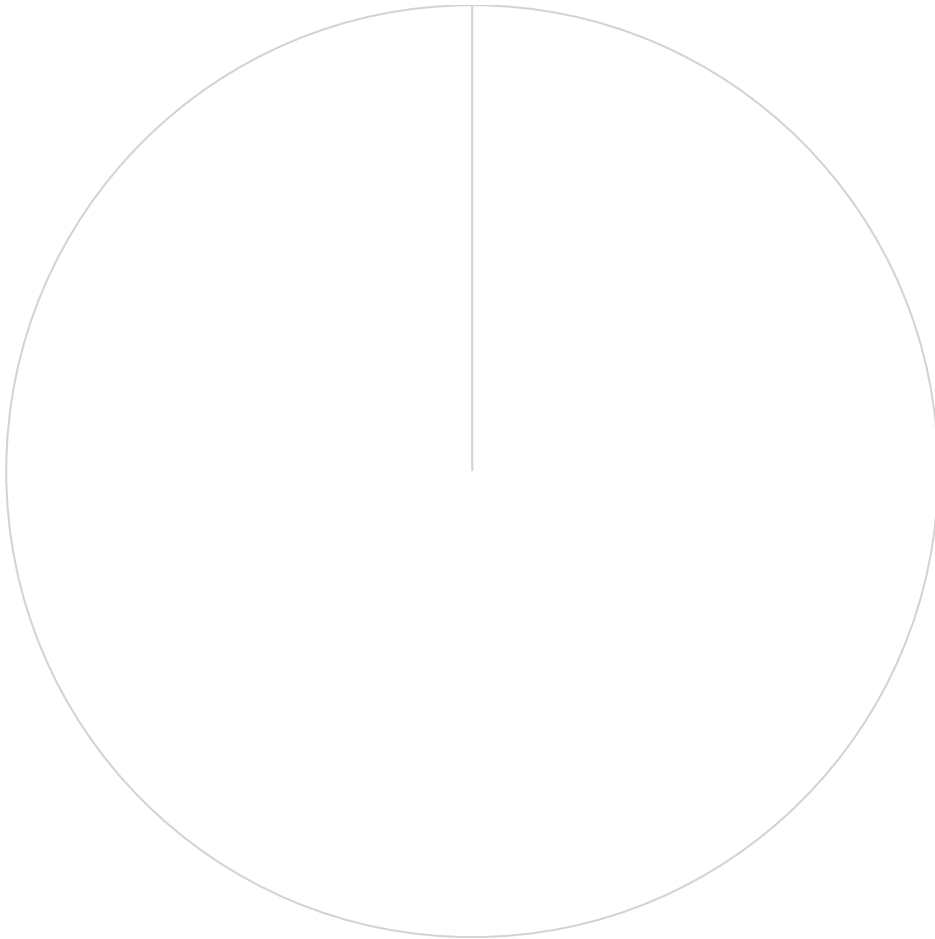
Motpartsoversikt i NOK

KBN   DNB   KLP   Husbanken   Swedbank FS

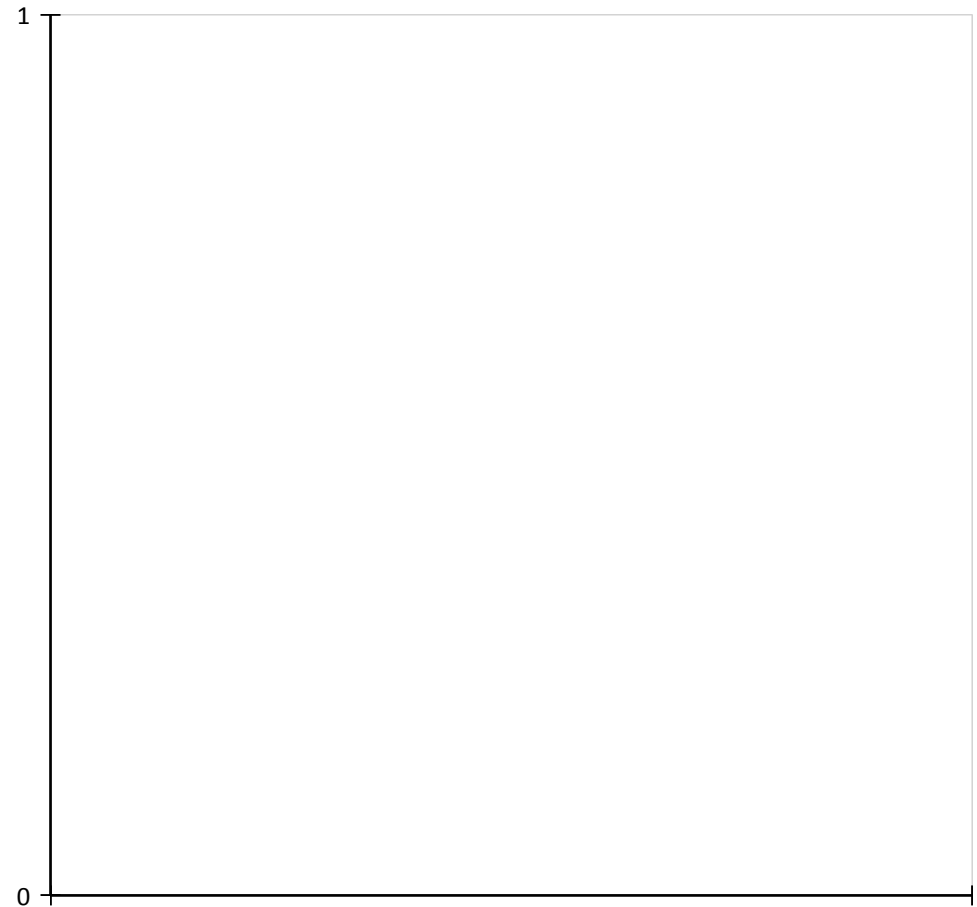

Motpartsoversikt rentebytteavtaler

Motpartsoversikt i prosent

Motpartsoversikt i NOK

Dersom siden er tom, betyr det at kommunen ikke har aktive renteswapper.

Markedskommentar

Norges Banks hovedstyre besluttet i juni å holde styringsrenten uendret på 0,50 prosent. Slik utsiktene og risikobildet ble vurdert er prognosen for styringsrenten at den vil ligge nær 1/2 prosent den nærmeste tiden (se figur). Det ble lagt vekt på at etter flere år med svak utvikling i norsk økonomi har veksten tatt seg opp. Lave renter, bedret konkurranseevne og ekspansiv finanspolitikk har bidratt til økt aktivitet. Hovedstyret poengterte at det likevel vil ta tid før virkningene av oljeprisfallet fases ut og aktiviteten normaliseres.

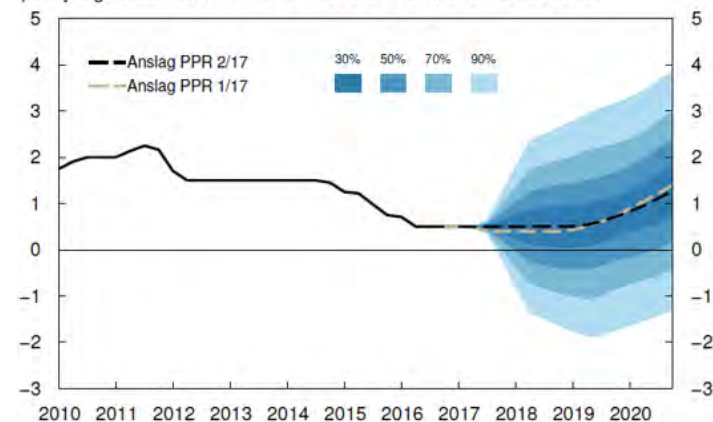
Ved utgangen av august er det tegn på at veksten i norsk fastlandsøkonomi har tatt seg opp, men det er lite som tyder på at vendepunktet vi nå ser i økonomien er starten på en ny langvarig opptur. Veksten er på et «gjennomsnittlig» nivå. Utfordringene ligger fremdeles foran oss, der omstilling, effektivisering og kostnadsuttak er sentrale begreper. Kapasitetsutnyttelse er fremdeles lav og ventes ikke nå et normalnivå før i 2020. Veksten i BNP for fastlands-Norge var i 2016 den laveste siden finanskrisen. Det blir interessant å observere hvordan innstramning i kredittpraksis fra bankene, og nye krav til tilbydere av forbrukslån vil påvirke boligprisene fremover. Den høye boligprisveksten og oppgangen i gjeldsbelastningen tyder på at husholdningene er sårbare. En kraftig reduksjon i boligprisene vil kunne endre bildet til Norges Bank betraktelig. Svak kronekurs, ekspansiv finans- og pengepolitikk og lave renter har bidratt til et vendepunkt i norsk økonomi, men det er begrenset hva som kan trekke veksten ytterligere på kort sikt, omstilling er tidkrevende. Oljeprisen ser også ut til å ha stabilisert seg rundt USD 50 pr. fat, der videreføring av produksjonskutt fra OPEC og økt produksjon i USA trekker i hver sin retning. Neste rentebeslutning og pengepolitisk rapport offentliggjøres 21. september, det er foreløpig lite som tyder på noe annet enn fortsatt uendret rente. I USA ventes det at renteøkningene fortsetter fremover. Siden desember 2015 har det nå vært 4 renteøkninger på til sammen 1 prosentpoeng og rentemarkedet ser også for seg 33 % sannsynlighet for en ny økning i løpet av året. Det bør nevnes at det til en viss grad er stigende inflasjon og vekst internasjonalt, og at retningen har snudd til en stigende trend. Dersom en legger til at NIBOR er på et historisk lavt nivå, kredittmarginer ned mot bunn siste 5 årene og historisk lave swaprenter, er det mye som taler for at vi begynner å nærme oss en bunn for de nominelle lånerentene for offentlig sektor. Lengre bindinger bør derfor vurderes på den delen av porteføljen som skal ha fastrente. Faktiske fastlånerenter for kommuner og fylkeskommuner er ved utgangen av august på henholdsvis 1,75 %, 2,15 % og 2,55 % for 5, 7 og 10 års løpetider.

Bergen Capital Management lanserte sine anslag på 3 måneders sertifikatrenter (budsjetterenter) for perioden 2017 til 2021 i slutten av august. Det indikeres nivå på 1,17 %, 1,56 %, 2,00 %, 2,29 % og 2,69 % for henholdsvis 2017, 2018, 2019, 2020 og 2021. Til sammenligning får vi 1,10 %, 1,10 %, 1,19 %, 1,62 % og 2,26 % i samme periode med utgangspunkt i Norges Bank sin pengepolitiske rapport fra juni.. Anslagene er på 3 måneders sertifikatrente, kommunen må selv justere for sin egen finansiering / kapitalbinding ved budsjettering. BCM sine anslag ligger noe høyere enn markedet og Norges Bank. Det er lagt vekt på at utviklingen i norsk økonomi har vært god den siste tiden, kombinert med fallende arbeidsledighet er det mye som taler for at utviklingen ligger 2 år i forkant av prognosene. USA har allerede økt sin rente 4 ganger, og vi ser også stigende vekst og inflasjon internasjonalt. Inflasjonen i Norge er fortsatt lav, men økt aktivitet og avtagende arbeidsledighet tilsier at prisveksten vil ta seg opp. Det forutsettes imidlertid en svært gradvis og forsiktig økning av renten, og at både oljepris og norske boligpriser holder seg på dagens eller stigende nivåer fremover.

Når det gjelder kortere rentebindinger anbefales 12 måneder sertifikat. Både Nibormargin og kredittmargin er nå kommet kraftig ned sammenlignet med siste 6 måneder, kombinert med en uendret eller stigende styringsrente det neste året er det lite som tilsier store besparelser ved å rullere korte 3 måneders sertifikater fremfor å binde renten i 12 måneder i området rundt 1,00 – 1,10 prosent. Minner om at vi senhøsten 2016 hadde korte sertifikatrenter opp mot 1,60 %, også da med styringsrente på 0,50 prosent.

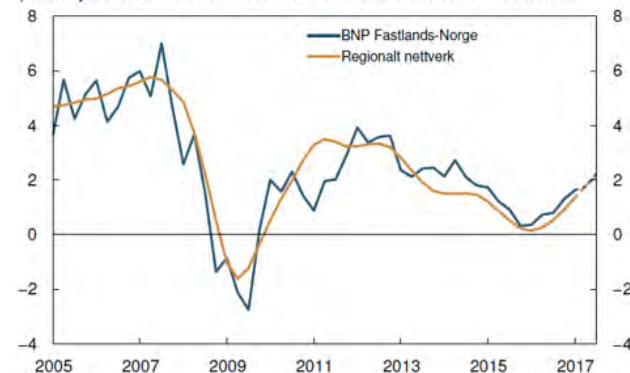
Kilde: Bergen Capital Management AS / Norges Bank / Bloomberg, 31. august 2017

Figur 1.1a Anslag på styringsrenten med usikkerhetsvifte og anslag på styringsrenten fra PPR 1/17. ¹⁾ Prosent. 1. kv. 2010 – 4. kv. 2020 ²⁾

1) Usikkerhetsviftene er basert på historiske erfaringer og stokastiske simuleringer fra vår makroøkonomiske hovedmodell, NEMO. Usikkerhetsviften for styringsrenten tar ikke hensyn til at det eksisterer en nedre grense for renten.
2) Anslag for 2. kv. 2017 – 4. kv. 2020 (stiplet).
Kilde: Norges Bank

Figur 1.5 BNP for Fastlands-Norge og Regionalt nettverks indikator for produksjonsvekst ¹⁾. Firekvartalersvekst. Prosent. 1. kv. 2005 – 3. kv. 2017 ²⁾

1) Rapportert produksjonsvekst siste tre måneder konvertert til kvartalstall (heltrukken). Kvartalstallene er beregnet som en sammenvæktning av tremånederstall basert på når intervjuene er foretatt.
For 2. kv. 2017 er forventet vekst i produksjon en sammenvæktning av rapportert vekst siste tre måneder og forventet vekst neste seks måneder og 3. kv. 2017 er forventet vekst neste seks måneder (stiplet oransje linje).
2) Anslag for 2. kv. 2017 – 3. kv. 2017 (stiplet).
Kilder: Statistisk sentralbyrå og Norges Bank

Ordliste, forklaringer og beregninger

Deflasjon er reduksjon i det generelle prisnivået på varer og tjenester. Det motsatte av deflasjon er inflasjon.

Derivatvolum er en betegnelse på beholdning av derivat i % av samlet gjeld. Et derivat er et verdipapir der verdi avhenger av et underliggende aktivum på et fremtidig tidspunkt. F.eks. rentebytteavtale eller FRA.

Durasjon er den vektete gjennomsnittstiden til renteregulering på et lån beregnet ut fra nåverdien på fremtidige kontantstrømmer. Durasjon måler prissensitivitet til et lån med hensyn til endringer i renten. Durasjonen til en fastrenteobligasjon er den tid det i gjennomsnitt tar før kontantstrømmene (renter og hovedstol) forfaller til betaling. Durasjonen (egentlig modifisert durasjon) gir i tillegg uttrykk for hvor følsom verdien av obligasjonen er for endringer i rentenivået, og forteller hvor mange prosent verdien av obligasjonen vil gå ned med dersom markedsrentene stiger med ett prosentpoeng. Lang durasjon betyr at obligasjonsverdien er følsom for renteendringer. Durasjon baseres på beregning av markedsverdi, rentebinding er mer kontantstrømbasert og antas å være mer egnet som risikomål i offentlig sektor.

Fastrente er definert som gjeldsbrevlån eller obligasjoner som har gjenværende rentebinding på over ett år.

Finansreglement gir en samlet oversikt over fullmakter, rammer og retningslinjer for finansforvaltningen. Det fastsetter rammene for en forsvarlig og hensiktsmessig finansiell risikoprofil.

Flytende rente er definert som gjeldsbrevlån, sertifikat og obligasjoner som har gjenværende rentebinding under ett år.

Forfallsdato er den spesifikke dagen en inn- eller utbetaling skal skje på (betalingsfrist).

Gjeldsbrevlån er den mest benyttede låneformen i bankene. Lån blir knyttet til et gjeldsbrev. Det er et dokument hvor låntaker erklærer å skyldte penger. I gjeldsbrevet står det bestemmelser som regulerer forholdet mellom låntaker og långiver. Kommunalbanken og KLP Kommunekreditt utsteder gjeldsbrevlån med flytende – og fastrente samt gjeldsbrevlån med sertifikat og obligasjonsvilkår.

Inflasjon er vedvarende vekst i det generelle prisnivået. Inflasjon måles vanligvis ved veksten i konsumprisene. Norges Banks operative gjennomføring av pengepolitikken rettes inn mot lav og stabil inflasjon. Det operative målet for pengepolitikken er en årsvekst i konsumprisene som over tid er nær 2,5 prosent.

Kapitalbinding er volumveid gjennomsnitt av gjenværende tid frem til forfallstidspunktet for et gjeldsbrevlån, sertifikat eller obligasjon. F.eks. vil et 3 måneders sertifikat ha 0,25 i kapitalbinding på oppstartstidspunktet.

Konsumprisindeksen (KPI) er et mål for prisnivået til konsumprodukter og viser prisutviklingen på varer og tjenester som private husholdninger etterspør. Den prosentvise endringen i KPI brukes ofte som et generelt mål for inflasjon i en økonomi.

Kredittmargin (spread) er rentedifferansen mellom kredittobligasjonen og swaprente med samme løpetid. I det norske markedet benyttes swaprenten som målestokk, mens man i Euromarkedet noen ganger benytter statsrenten.

Kredittrisiko er risiko for at motpart ikke oppfyller sine forpliktelser. I et låneforhold består kredittrisikoen i at låntager ikke oppfyller låneavtalen.

Kupongrente er den faste renten på obligasjoner ved utstedelsestidspunktet. Når det generelle rentenivået synker vil en gitt kupongrente bli mer attraktiv og kursen på obligasjonen vil stige. Når det generelle rentenivået stiger blir effekten motsatt.

ISIN (lånenummer) er et nummer som brukes for å identifisere ulike verdipapirer, inkludert gjeldspapir, aksjer, opsjoner, derivater og rentederivater.

Markedskommentar er beskrivelse av dagens økonomiske situasjon og den fremtidige situasjonen basert på tolkninger av tilgjengelig informasjon. Uttalelsene reflekterer oppfatninger på det tidspunktet de ble laget, og BCM forbeholder seg retten til å endre oppfatninger uten forvarsel.

Markedsrisiko er risiko for potensielt tap i form av redusert markedsverdi som følge av prisfluktuasjoner i finansielle markeder.

Motpartsrisiko er forstått å være den type og grad av risiko forbundet med hver part i en avtalefestet ordning og risiko for at den andre parten opprettholder sine forpliktelser. For lån antas motpartsrisikoen for låntager å være lav. For rentebytteavtaler må motpartsrisiko vurderes ved kontraktsinngåelse.

Nibor (Norwegian Interbank Offered Rate) er en samlebetegnelse på norske pengemarkedsrenter med ulike løpetider, som skal gjenspeile rentenivået som långiver krever for et usikret utlån i norske kroner med levering om to dager, «spot».

Nøkkeltall anvendes innen økonomi for å sammenligne selskaper eller organisasjoner og deres virksomhet. Nøkkeltall som er fremhevet i rapporten antas å være spesielt viktig for den aktuelle kommune eller kunde.

Obligasjon er et standardisert omsettelig lån med opprinnelig løpetid på minst ett år. Betingelsene ved et obligasjonslån, slik som løpetid, rente, utbetalingsdatoer og eventuelle rentereguleringer avtales ved utstedelsen av obligasjonen.

Oppgjøringsrisiko er risiko for tap og likviditetsproblemer i forbindelse med avregnings- og oppgjørsfunksjonene. Oppgjøringsrisiko omfatter kredittrisiko, likviditetsrisiko, juridisk risiko og operasjonell risiko. Risikoen som oppstår i et betalingssystem.

Oslo børs er Norges eneste regulerte markedsplass for omsetning av aksjer, egenkapitalbevis og andre verdipapirer, som derivater og obligasjoner.

P.a. rente er en enkel beregning for å vise forventet rentekostnad de neste 12 månedene. Beregnet som restgjeld x kupong.

P.t rente er en rente med kort renteregulering (vanligvis 14 dager) som vanligvis følger långivers innlånskostnader. Den følger også utviklingen i de korte pengemarkedsrentene og endres i takt med disse.

Påløpte renter viser akkumulerte, ikke betalte renter for det aktuelle lånet på rapporteringstidspunkt. Påløpte renter pr. 31. desember er således det rentebeløpet som skal anordnes til dette året. Påløpte renter i rapporten er beregnet med utgangspunkt i lånets stamdata. Husbanken har egne beregningsmetoder som ikke lar seg gjenske på en enkel måte. Påløpte renter beregnet for Husbanklån kan derfor avvike noe. Påløpte renter er beregnet pr. t +1 på tilsvarende måte som for årsoppgaver.

Rapporteringsperiode er den aktuelle perioden som det rapporteres for. Rapporteringsdato og intervall er angitt på rapportens forside.

Refinansieringsrisiko er risikoen for at lån som forfaller ikke får ny finansiering og dermed må innfris. For fylkeskommuner og kommuner gjenspeiles denne risikoen i stor grad i volatiliteten i kredittmarginer som kan endre seg ved hver refinansiering. Risikoen kan reduseres ved å forlenge løpetiden i låneporteføljen, og ha tilstrekkelig likviditet til å dekke forfall eller tilgang til andre former for kreditt.

Rentebetingelser er til enhver tid gjeldende betingelser knyttet til det enkelte lånet.

Rentebindingstid (i år) er volumvektet gjennomsnitt av gjenstående rentebindingstid for lån og rentebytteavtaler.

Rentebinding inklusive forwardkontrakter (i år) er volumvektet gjennomsnitt av gjenstående rentebindingstid for lån og rentebytteavtaler. Denne varianten av nøkkeltallet tar hensyn til rentebytteavtaler som har oppstart frem i tid.

Rentebytteavtale (også kjent som renteswap) er en finansiell avtale om å bytte rentebetingelser for en periode. Et eksempel er å gå fra flytende rente til fastrente på et lån.

Rentefølsomhet sier noe om hvor mye kursen på et rentefond endres ved renteendringer. Måler prisfølsomheten til et fond ved mindre parallelle endringer på rentekurven.

Rentekostnad er kostnaden ved å låne penger. Betegnelse på den delen av betalte renter som skal anordnes på det spesifikke året.

Renteregulering er endring av lånerenten en eller flere ganger i låneperioden. Ny rente settes i forhold til rentereguleringsklausulen i lånekontrakten.

Renterisiko kan deles i markedsbasert- og kontantstrømbasert risiko. Markedsbasert renterisiko er risiko for potensielt tap i form av redusert markedsverdi som følge av endringer i renten. Kontantstrømbasert risiko er risiko for økte rentekostnader ved økninger i det generelle rentemarkedet.

Sertifikat er et rentebærende papir i likhet med obligasjoner. Forskjellen mellom papirene er at sertifikat har maksimal løpetid på ett år.

Stamdataoversikt viser en oppsummering av utvalgte sentrale betingelser og forutsetninger for de ulike lån, sertifikat og obligasjoner.

Styringsrenten er Norges Banks sentrale rente i utøvelsen av pengepolitikken. I Norge er dette representert ved foliorenten.

Swap (rentebytteavtale) er en avtale mellom to parter om å bytte fremtidige kontantstrømmer. For eksempel kan den ene parten betale den andre flytende rente, mens den selv mottar fast rente eller omvendt.

Tillitsmann i et obligasjonslån er en fellesrepresentant for obligasjonseierne hvis hovedoppgave er å ivareta deres interesser og rettigheter overfor låntaker. Tillitsmann i det norske markedet er vanligvis Nordic Trustee.

Total lånegjeld viser samlet lånegjeld som det rapporteres for. Samlet oversikt over lånene som inngår i rapporten finnes under kapittelet «stamdata».

Total rente er lånets gjeldende kupong, dvs. referanserente med tillegg av kredittmargin.

Valutakurs er prisen på et lands valuta målt mot andre lands valuta, for eksempel norske kroner per euro.

Valutarisiko er risiko for potensielt tap i form av redusert markedsverdi som følge av fluktasjoner i valutakursen.

Vektet gjennomsnittrente er volumvektet gjennomsnitt av kupongrenter for lån og rentebytteavtaler.

Verdipapirsentralen (VPS) er en privat, selveiende institusjon, opprettet ved lov om verdipapirsentral, som driver et elektronisk rettighetsregister for aksjer, obligasjoner og andre finansielle instrumenter med i hovedsak norske utstedere.

Oversikt rentebetingelser og rentekostnader

Instrument	Ref. nr	Motpart	Beløp	Påløpte renter	Rente	Margin	Tot rente	P.a. rente	i % av gjeld
Hovedbok, Gjeldsbrevlån									
Lån	20120176	KBN	13 330 000	-95 921	1,500	0,000	1,500	199 950	1,55 %
Lån	20040506	KBN	6 423 250	-8 473	1,500	0,000	1,500	96 349	0,75 %
Lån	20020872	KBN	458 310	-605	1,500	0,000	1,500	6 875	0,05 %
Lån	20150538	KBN	50 000 000	-624 750	1,530	0,000	1,530	765 000	5,83 %
Lån	20160101	KBN	160 000 000	-1 251 200	1,530	0,000	1,530	2 448 000	18,66 %
Lån	20170277	KBN	110 000 000	-462 825	1,530	0,000	1,530	1 683 000	12,83 %
Lån	83175403577	KLP	100 000 000	-40 833	1,470	0,000	1,470	1 470 000	11,66 %
Lån	8317.54.05839	KLP	80 000 000	-1 023 733	1,320	0,000	1,320	1 056 000	9,33 %
			520 211 560	-3 508 341				7 725 173	60,68 %

Instrument	Ref. nr	Motpart	Beløp	Påløpte renter	Rente	Margin	Tot rente	P.a. rente	i % av gjeld
Hovedbok, Husbanken - Innlån									
Lån	14631617.9	Husbanken	1 440 560	-1 986	1,623	0,000	1,623	23 380	0,17 %
Lån	14631206.1	Husbanken	561 952	-1 499	1,623	0,000	1,623	9 120	0,07 %
Lån	13531747.7	Husbanken	255 389	-351	1,620	0,000	1,620	4 137	0,03 %
Lån	13530685.0	Husbanken	676 650	-1 802	1,620	0,000	1,620	10 962	0,08 %
Lån	13526724.3	Husbanken	94 191	-251	1,623	0,000	1,623	1 529	0,01 %
Lån	13510922.1	Husbanken	968 500	-992	1,623	-1,000	0,623	6 034	0,11 %
			3 997 242	-6 881				55 162	0,47 %

Instrument	Ref. nr	Motpart	Beløp	Påløpte renter	Rente	Margin	Tot rente	P.a. rente	i % av gjeld
Hovedbok, Husbanken - Startlån									
Lån	14634512.10	Husbanken	12 900 000	-104 272	1,623	0,000	1,623	209 367	1,50 %
Lån	14633860	Husbanken	8 200 000	-66 281	1,623	0,000	1,623	133 086	0,96 %
Lån	14631350.7	Husbanken	2 560 000	-14 001	1,623	0,000	1,623	41 549	0,30 %
Lån	14630711.1	Husbanken	1 090 900	-4 463	1,623	0,000	1,623	17 705	0,13 %
Lån	14629842.7	Husbanken	1 499 996	-8 204	1,623	0,000	1,623	24 345	0,17 %
Lån	14628979.8	Husbanken	2 080 000	-5 549	1,623	0,000	1,623	33 758	0,24 %
Lån	14635335	Husbanken	4 499 996	-6 203	1,623	0,000	1,623	73 035	0,52 %
Lån	14636206.10	Husbanken	11 200 000	-45 818	1,623	0,000	1,623	181 776	1,31 %
Lån	14637136.10	Husbanken	2 900 000	-7 737	1,623	0,000	1,623	47 067	0,34 %
Lån	14632063.10.B.2	Husbanken	6 800 000	-38 962	1,385	0,000	1,385	94 180	0,79 %
Lån	14632663.10.B.2	Husbanken	9 364 878	-32 692	1,385	0,000	1,385	129 704	1,09 %

Instrument	Ref. nr	Motpart	Beløp	Påløpte renter	Rente	Margin	Tot rente	P.a. rente	i % av gjeld
Hovedbok, Husbanken - Startlån									
			63 095 770	-334 183				985 572	7,36 %
Hovedbok, Verdipapirmarkedet									
Lån	NO0010734064	DNB	65 000 000	-364 054	1,430	0,000	1,430	929 500	7,58 %
Lån	NO0010776438	DNB	140 000 000	-1 657 945	1,330	0,000	1,330	1 862 000	16,33 %
Lån	NO0010675812	Swedbank FS	65 000 000	-763 588	3,330	0,000	3,330	2 164 500	7,58 %
			270 000 000	-2 785 587				4 956 000	31,49 %
		Total:	857 304 572	-6 634 992				13 721 908	100,00 %

Stamdataoversikt

Navn	Ref. nr	Forf. dato	Restgjeld	i % av gjeld	Tot rente	Rentereg.dato
Hovedbok, Gjeldsbrevlån						
Herøy - KBN - Lån flyt PT	20120176	28.03.2042	13 330 000	1,55 %	1,500	
Herøy - KBN - Lån flyt PT	20040506	30.04.2029	6 423 250	0,75 %	1,500	
Herøy - KBN - Lån flyt PT	20020872	30.04.2020	458 310	0,05 %	1,500	
Herøy - KBN - Fast 3ÅR - 05.11.18	20150538	05.11.2018	50 000 000	5,83 %	1,530	05.11.2018
Herøy - KBN - Fast 3ÅR - 25.02.19	20160101	25.02.2019	160 000 000	18,66 %	1,530	25.02.2019
Herøy - KBN - FAST 3 ÅR - 22.05.20	20170277	22.05.2020	110 000 000	12,83 %	1,530	22.05.2020
Herøy - KLP - Fast 3 ÅR - 21.08.18	83175403577	21.08.2018	100 000 000	11,66 %	1,470	21.08.2018
Herøy - KLP - Fastrente - 2ÅR - 11.09.17	8317.54.05839	11.09.2017	80 000 000	9,33 %	1,320	11.09.2017

520 211 560

60,68 %

1,485

Navn	Ref. nr	Forf. dato	Restgjeld	i % av gjeld	Tot rente	Rentereg.dato
Hovedbok, Husbanken - Innlån						
Herøy - HB - Grunnlån	14631617.9	01.08.2033	1 440 560	0,17 %	1,623	
Herøy - HB - Grunnlån	14631206.1	01.01.2033	561 952	0,07 %	1,623	
Herøy - HB - Etab.lån videreutlån	13531747.7	01.11.2018	255 389	0,03 %	1,620	
Herøy - HB - Barnehagelån	13530685.0	01.10.2023	676 650	0,08 %	1,620	
Herøy - HB - Etab.lån videreutlån	13526724.3	01.01.2018	94 191	0,01 %	1,623	
Herøy - HB - Oppføringslån I	13510922.1	01.01.2024	968 500	0,11 %	0,623	

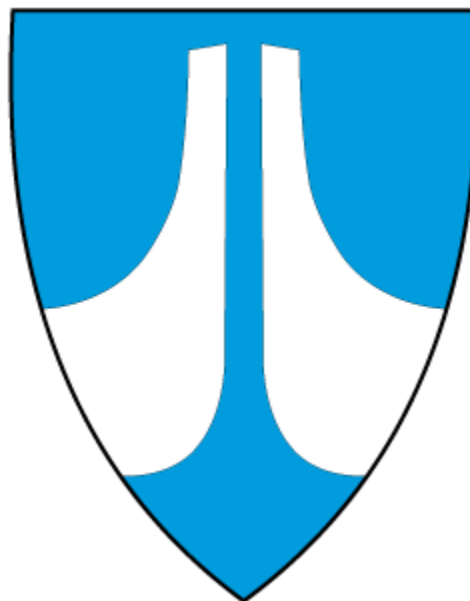
3 997 242

0,47 %

1,380

Navn	Ref. nr	Forf. dato	Restgjeld	i % av gjeld	Tot rente	Rentereg.dato
Hovedbok, Husbanken - Startlån						
Herøy - HB - Startlån	14634512.10	01.09.2038	12 900 000	1,50 %	1,623	
Herøy - HB - Startlån	14633860	01.09.2037	8 200 000	0,96 %	1,623	
Herøy - HB - Startlån	14631350.7	01.05.2033	2 560 000	0,30 %	1,623	
Herøy - HB - Startlån	14630711.1	01.06.2029	1 090 900	0,13 %	1,623	
Herøy - HB - Startlån	14629842.7	01.05.2028	1 499 996	0,17 %	1,623	
Herøy - HB - Startlån	14628979.8	01.07.2030	2 080 000	0,24 %	1,623	
Herøy - HB - Startlån	14635335	01.08.2044	4 499 996	0,52 %	1,623	
Herøy - HB - Startlån	14636206.10	01.06.2045	11 200 000	1,31 %	1,623	
Herøy - HB - Startlån	14637136.10	01.07.2046	2 900 000	0,34 %	1,623	
Herøy - HB - Startlån - Fast 3ÅR - 01.12.19	14632063.10.B.2	01.04.2034	6 800 000	0,79 %	1,385	01.12.2019
Herøy - HB - Startlån - Fast 3ÅR - 01.12.19	14632663.10.B.2	01.12.2035	9 364 878	1,09 %	1,385	01.12.2019

Navn	Ref. nr	Forf. dato	Restgjeld	i % av gjeld	Tot rente	Rentereg.dato
Hovedbok, Husbanken - Startlån						
			63 095 770	7,36 %	1,562	
Hovedbok, Verdipapirmarkedet						
Herøy - DNB - Fastrente 3ÅR - 10.04.18	NO0010734064	10.04.2018	65 000 000	7,58 %	1,430	10.04.2018
Herøy - DNB - SRT 12MND - 11.10.17	NO0010776438	11.10.2017	140 000 000	16,33 %	1,330	11.10.2017
Herøy - SWB - Obligasjon fast - 24.04.21	NO0010675812	24.04.2021	65 000 000	7,58 %	3,330	24.04.2021
			270 000 000	31,49 %	1,836	
		Total:	857 304 572	100,00 %	1,601	

Finansrapport Herøy kommune

Langsiktige finansielle aktiva

Rapportering pr. 2. tertial 2017 (1. januar – 31. august 2017)

Forbehold

Denne rapporten er utarbeidet av Bergen Capital Management AS (heretter BCM) i samsvar med forskrift om finansforvaltning og reglement for finansforvaltning vedtatt av kommunestyret i Herøy kommune. Rapporten baserer seg på kilder som vurderes som pålitelige, men BCM garanterer ikke at informasjonen i rapporten er presis eller fullstendig.

Uttalelsene i rapporten reflekterer oppfatninger på det tidspunkt rapporten ble utarbeidet, og BCM forbeholder seg retten til å endre oppfatninger uten varsel.

Denne rapporten skal ikke forstås som et tilbud eller anbefaling om kjøp eller salg av finansielle instrumenter. BCM påtar seg intet ansvar for verken direkte eller indirekte tap eller utgifter som skyldes forståelsen av og/eller bruken av denne rapporten.

Denne rapporten er kun ment å være til bruk for våre klienter, ikke for offentlig publisering eller distribusjon, men BCM tar dog ingen forbehold om klienters eventuelle offentliggjøring. Ansatte i BCM kan eie verdipapirer i selskaper som er omtalt i rapporten, og kan kjøpe eller selge slike verdipapirer. Rapporten er utarbeidet på et gitt tidspunkt, verdiendringene kan være store i verdipapirmarkedet slik at endelig avkastning og resultat på et eventuelt avviklingstidspunkt kan være vesentlig lavere eller høyere. Det er brukt beste anslag på gitte tidspunkt som markedskurser/markedspriser i rapporten. Ved årsavslutning er det benyttet ligningskurser fastsatt av Verdipapirforetakenes Forbund for aksjer, sertifikater og obligasjoner. Det er brukt tidsvektet avkastning i beregningene. Forvaltningshonorarer er medberegnet i avkastningstallene.

Historisk avkastning i porteføljer forvaltet av BCM er ingen garanti for fremtidig avkastning. Fremtidig avkastning vil blant annet avhenge av markedsutviklingen, forvalters dyktighet, porteføljens risiko, samt kostnader ved forvaltning. Avkastningen kan bli negativ som følge av kurstap og verdiendringer.

Rapporten inneholder kun langsiktige finansielle aktiva som er forvaltet av BCM og rapporten er utarbeidet i henhold til krav i finansreglementets kapittel 8 og spesielt risikorammene skissert i kapittel 8.4. Ved reproduksjon eller annen bruk av rapporten bør rapporten i sin helhet vedlegges. Rapporten gir et øyeblikksbilde på rapporteringstidspunkt, slik at porteføljens sammensetning og risiko p.t. kan være høyere eller lavere.

Oppsummering etter 2. tertial 2017

AKTIVAKLASSE	MARKEDSVERDI	I PROSENT
Bankinnskudd	2 049 002	3 %
Sertifikat/obligasjoner	50 537 503	69 %
Aksjer	20 192 084	28 %
Totalt	72 778 589	100 %
Innskudd / uttak 2017	0	

TABELL 1: Fordeling på de ulike aktivaklassene i kroner og i prosent av samlet forvaltningskapital ved utløpet av rapporteringsperioden. Bankinnskudd inkluderer forfalte ikke-innbetalte beløp.

AKTIVAKLASSE	I %	BENCHMARK	AVVIK
Sertifikat/obligasjoner	1,8 %	1,1 %	0,67 %
Aksjer	10,3 %	10,4 %	-0,03 %
Totalt	4,3 %	3,9 %	0,43 %

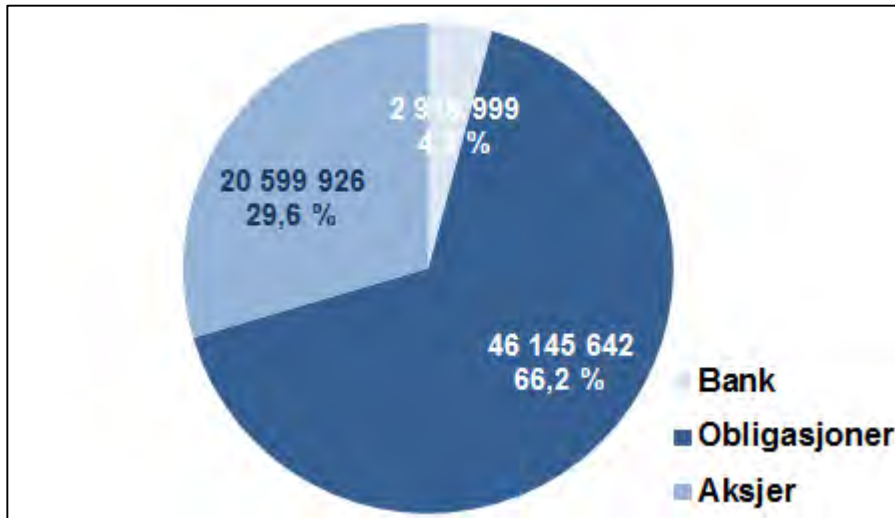
TABELL 2: Avkastning i prosent samlet og pr. aktivaklasse sammenlignet med benchmark ved utløpet av rapporteringsperioden. Avkastningssatsen inkluderer beregnede påløpte renter på bankkonto. Benchmark fra reglementets 8.7 er brukt.

AKTIVAKLASSE	I KR.	BUDSJETT	AVVIK
Renter	887 488	1 133 333	-245 845
Aksjer	2 126 485	1 416 667	709 818
Totalt	3 013 973	2 550 000	463 973

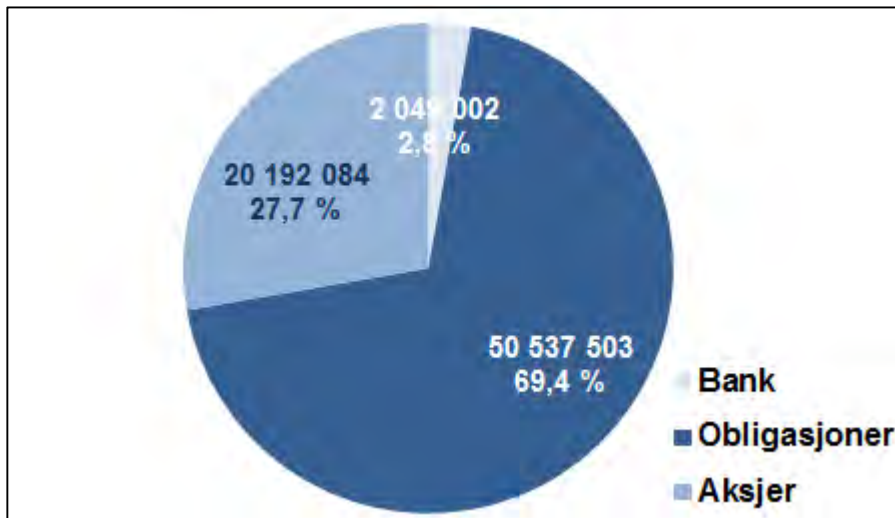
TABELL 3: Avkastning i kr samlet og pr. aktivaklasse sammenlignet med budsjettet avkastning. For 2017 er det budsjettet med kr. 2 125 000 i avkastning på aksjer og egenkapitalbevis og kr. 1 700 000 i avkastning på obligasjoner. Eventuelle avvik er forklart på side 7.

- Totalavkastning etter 2. tertial 2017 er 4,3 %, dette er 0,43 prosentpoeng over "normalporteføljen". Aksjeporteføljen har gitt 10,3 %, dette er - 0,03 prosentpoeng under benchmark. Obligasjonsporteføljen har gitt 1,8 %, 0,67 prosentpoeng over benchmark, som er norske statsobligasjoner med 3 års durasjon.
- I 2. tertial 2017 har midlene vært plassert i rentebærende verdipapirer med kort durasjon og høy kredittkvalitet. Aksjeporteføljen har bestått av aksjer og egenkapitalbevis notert på Oslo Børs.
- Det er oppstått avvik mot norske statsobligasjoner med 3 års durasjon, blant annet fordi obligasjonsporteføljen har lavere renterisiko og høyere kredittrisiko enn benchmarkindeksen.
- Det er oppstått avvik mot aksjebenchmark bestående av 50 % OSEFX og 50 % MXWO, fordi Herøy kommune sin aksjeportefølje har en annen sammensetning.
- Kursene på obligasjonene er i 2017 skrevet noe opp. Porteføljen består av obligasjoner i norske sparebanker som antas å ha lav tapsrisiko. Kursjusteringer vil derfor alt annet like komme igjen som høyere eller lavere avkastning i neste periode.
- Det vurderes å øke kredittrisiko og renterisiko i løpet av 2017 innenfor finansreglementets rammer for å oppnå en høyere forventet avkastning. Basert på kommunen sin strategi om langsiktighet rundt sine aksjeinvesteringer finner en det rett å følge nåværende strategi med nøytralvekt i aksjer, og bruker svingningene i markedet til å gjøre kjøp og salg.
- Herøy kommune innført nytt finansreglement 11. mai 2017. Det vil i en periode være avvik fra dette, pga. justering av aktiva posisjonene.

Plassering av langsiktige finansielle aktiva

FIGUR 1: Allokering av langsiktige finansielle aktiva forvaltet av BCM pr. 31.12.16.

FIGUR 2: Allokering av langsiktige finansielle aktiva forvaltet av BCM pr. 31.08.17.

- Midlene er pr. 31.08.17 plassert i bankinnskudd, aksjer, egenkapitalbevis og direkte eide rentebærende verdipapir utstedt av norske sparebanker, jfr. produktspekter i reglementets kap. 8.3.
- Samlet portefølje forvaltet av BCM er pr. 31.08.17 er på kr. 72 778 589. Midler under forvaltning var kr. 69 665 567 pr. 31.12.16. Det har ikke vært innskudd eller uttak fra finansporteføljen forvaltet av BCM i 2017.
- Durasjon i renteporteføljen er 0,85 hvilket innebærer at porteføljen har lav renterisiko (definert som kursrisiko) slik at obligasjonens markedsverdi i liten grad påvirkes av en generell renteøkning.
- Rentebetingelsene på verdipapirene er flytende, og er knyttet opp mot 3 måneders NIBOR.
- Investeringene er gjort i børnoterte verdipapir med god omsetning og andre papirer med tilsvarende god likviditet. Plasseringene kan gjøres disponible for kommunen i løpet av kort tid.
- Ingen av obligasjonsutstederne og verdipapirene i kredittporteføljen har lavere rating enn BBB-.
- Midlene er søkt plassert i henhold til kommunens etiske retningslinjer for finansielle investeringer.
- Porteføljen består av 6 ulike rentebærende papirer og 34 aksjer og egenkapitalbevis. Alle investeringene er gjort i norske kroner.
- Ingen enkeltplasseringer i rentebærende papirer utgjør mer enn NOK 16 millioner i pålydende verdi.
- Alle sertifikat og obligasjoner har BIS vekt 20 % eller lavere.

Taktisk aktiva allokering – på sikt nøytral vektet i alle aktivaklasser

PLASSERING	MINIMUM	NØYTRAL	MAKSIMUM	STATUS	VEKT
Risikoklasse 1-3	50 %	70 %	100 %	72 %	Overvekt
Risikoklasse 4	0 %	5 %	8 %	0 %	Undervekt
Risikoklasse 5 og 6	5 %	25 %	30 %	28 %	Overvekt
Norske aksjer og egenkapitalbevis	30 %	40 %	60 %	100 %	Overvekt
Internasjonale aksjer	40 %	60 %	70 %	0 %	Undervekt

TABELL 4: Strategisk og taktisk aktivaallokering. Kommunen skal normalt ha en fordeling av langsiktige finansielle aktiva basert på en nøytral posisjon og med minimum og maksimal rammer for taktisk aktiva allokering. Nøytral brukes dersom allokering er innenfor +/- 2 % av nøytral vekt.

Risikoklasse 1: Norske obligasjoner/sertifikat utstedt av stat eller foretak med statsgaranti, samt statsobligasjonsfond.

Risikoklasse 2: Norske obligasjoner med fortrinnsrett, obligasjoner/sertifikat utstedt av statsforetak, fylkeskommuner og kommuner, kraftverk med garanti fra kommune/ fylkeskommune, banker, forsikringselskap og kredittforetak, innskudd i banker. BIS vekt maksimum 20 %. Pengemarkeds og obligasjonsfond etter samme kriterier som over.

Risikoklasse 3: Norske obligasjoner/sertifikat utstedt av industriforetak eller fond med tilsvarende risiko. BIS vekt inntil 100 %. Pengemarkeds og obligasjonsfond etter samme kriteriene som over. Obligasjoner, sertifikat og innskudd som inngår i risikoklasse 2 og risikoklasse 3 (enten enkeltvis eller gjennom verdipapirfond) er minimum ratet investmentgrade, dvs. BBB- eller bedre.

Risikoklasse 4: Ansvarlige lån.

Risikoklasse 5: Aksjefond.

Risikoklasse 6: Enkeltaksjer og egenkapitalbevis.

FIGUR 3: Risikoklasser som er definert i finansreglementet til Herøy kommune, vedtatt i kommunestyret 11. mai 2017.

Kontroll av risikorammene i finansreglementet

KLASSE	BELØP I KR.	ANDEL	RAMME	STATUS
Risikoklasse 1	-	0 %	100 %	✓
Risikoklasse 2	52 586 505	72 %	100 %	✓
Risikoklasse 3	-	0 %	10 %	✓
Risikoklasse 4	-	0 %	8 %	✓
Risikoklasse 5	-	0 %	30 % *	✓
Risikoklasse 6	20 192 084	28 %	30 % *	✓

TABELL 5: Fordeling på de ulike risikoklassene i prosent av samlet forvaltningskapital og sammenlignet med rammene gitt i finansreglementet. * Risikoklasse 4, 5 og 6 skal ikke overstige 30 % av samlede langsiktige aktiva.

KLASSE	STØRSTE POSISJON	MAKSIMUM	STATUS
Risikoklasse 1	0 %	100 %	✓
Risikoklasse 2	22 %	35 %	✓
Risikoklasse 3	0 %	5 %	✓
Risikoklasse 4	0 %	5 %	✓
Risikoklasse 5	0 %	10 %	✓
Risikoklasse 6	2 %	15 %	✓

TABELL 6: Ramme for plassering pr. debitor regnet av samlet forvaltningskapital og sammenlignet med rammene gitt i finansreglementet.

Tilleggspunkt for plasseringer i enkeltaksjer og egenkapitalbevis	Status	Kommentar
- Direkteplasseringer bare i selskap som er notert på Oslo Børs	✓	Kun plasseringer på Oslo Børs
- Det skal søkes god spredning på flere enkeltaksjer	✓	34 forskjellige aksjer og egenkapitalbevis
- Minimum 75 % av de norske aksjene / egenkapitalbevisene skal være inkludert i OBX - indeksen	-	62 % inkludert i OBX - indeksen

TABELL 7: Begrensninger vedrørende plassering i enkeltaksjer og egenkapitalbevis i en normalsituasjon i prosent av aksjeporteføljen.

Avkastning hittil i år sammenlignet med referanseindeks

AKTIVAKLASSE	BENCHMARK	RESULTAT I KR.	RESULTAT I %.	BENCHMARK	AVVIK
Obligasjoner	Statsobligasjonsindeks 3 år (ST4X)	887 488	1,8 %	1,1 %	0,67 %
Aksjer	50 % Norske aksjer (OSEFX) og 50 % Globale aksjer (MXWO)	2 126 485	10,3 %	10,4 %	-0,03 %
TOTALAVKASTNING	NORMALPORTEFØLJEN	3 013 973	4,3 %	3,9 %	0,43 %

TABELL 8: Avkastning for Herøy kommune, samlet og pr. aktivaklasse i kr. og prosent målt mot referanseindekser.

AVKASTNING MOT BUDSJETT:

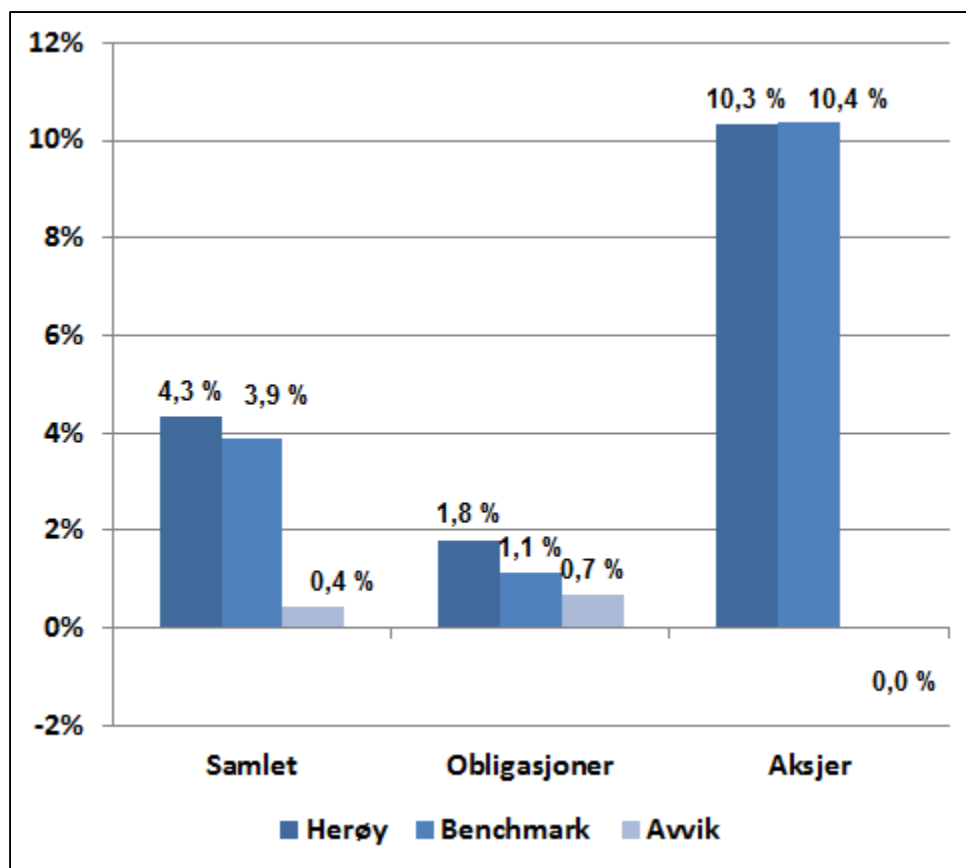
Herøy kommune har i 2017 budsjettet med avkastning på finansporteføljen på kr. 3 825 000. Pr. 31.08.17 er resultatet kr. 3 013 973, fordelt på aksjer med kr. 2 126 485 og obligasjoner med kr. 887 488.

AVKASTNING MOT BENCHMARK:

Obligasjonsporteføljen har levert 0,67 % - poeng over benchmark. Differansen skyldes at porteføljen har lavere renterisiko og høyere kredittrisiko enn benchmark. De lange rentene er falt til historisk lave nivåer, forvalter har vurdert det som for risikabelt å ligge med høy renterisiko i porteføljen, dvs. for lang durasjon. Det vurderes fortløpende å øke porteføljens renterisiko, slik at den blir mer lik totalporteføljens benchmark (3 års stat) gjennom kjøp av obligasjoner med lenger løpetid. Dette vil bli aktuelt når man får et skifte i avkastningskurven. Aksjporteføljen har levert 0,03 prosentpoeng under benchmark. Porteføljen består av norske aksjer og egenkapitalbevis, og har dermed en noe avvikende sammensetning enn en benchmark bestående av 50 % OSEFX (Oslo Børs fondsindeks) og 50 % MXWO (global indeks).

AVKASTNING MOT 3 MND NIBOR + 3 %

Gjennomsnittlig p.a. 3 måneder NIBOR har i perioden vært 0,93 %, med tillegg av 3 % - poeng avkastning utgjør dette 2,62 %. Meravkastning i porteføljen har dermed vært 1,7 % målt mot 3 måneder NIBOR.

FIGUR 4: Kommentarer til avkastning i 2017 mot budsjett og benchmark.

FIGUR 5: Tidsvektet avkastning sammenlignet med referanseindeks pr. aktivaklasse og samlet.

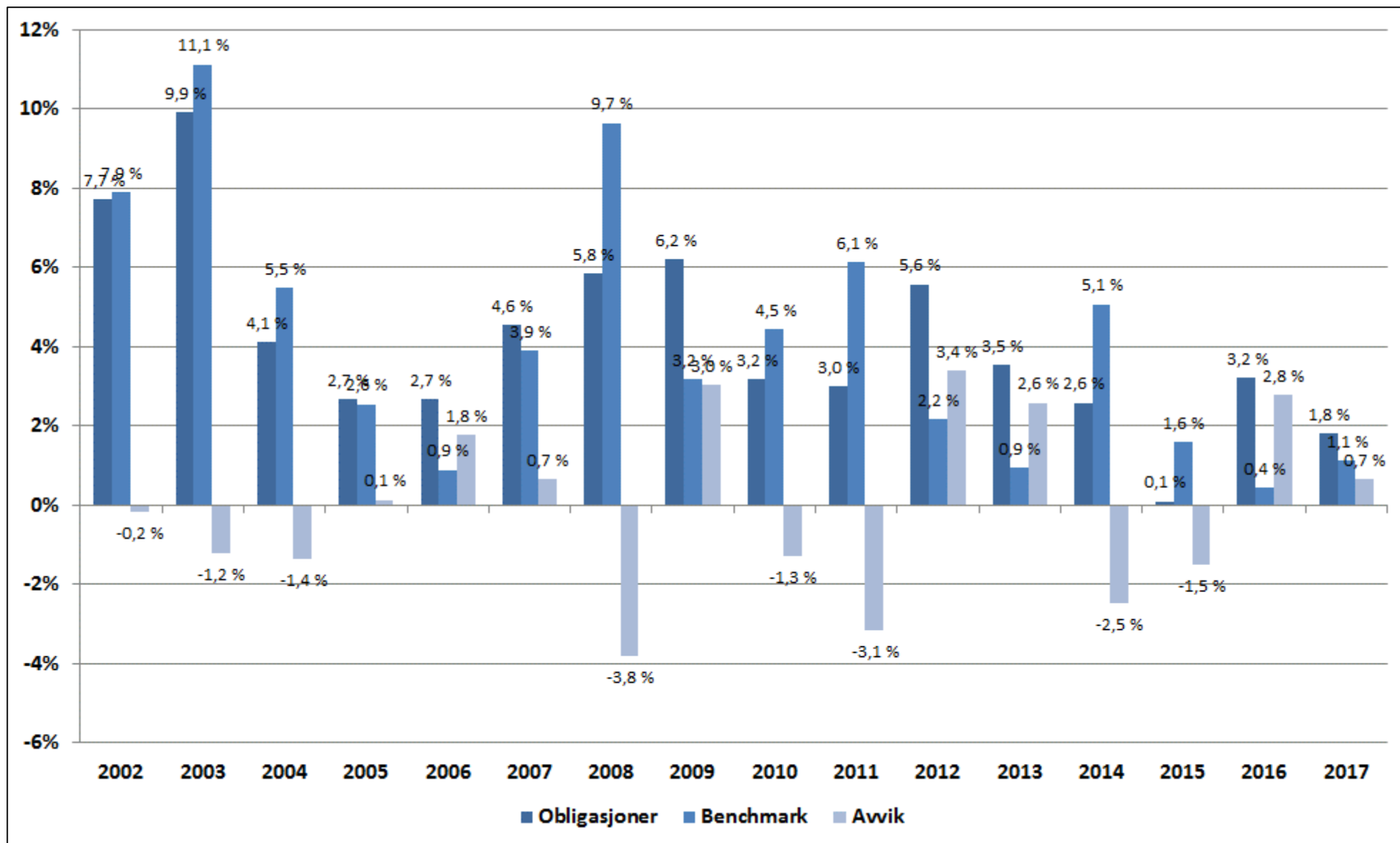
Stresstest

AKTIVAKLASSE	MARKEDSVERDI I KR.	ENDRINGSPARAMETER	RESULTAT I KR.	RESULTAT I %
Bank/likviditet	2 049 002	0	-	0,0 %
Obligasjoner/Sertifikat	50 537 503	+ 2 % renteskift	-859 138	-1,2 %
Aksjer og egenkapitalbevis	20 192 084	- 30 % verdiendring	-6 057 625	-8,3 %
Samlet	72 778 589		-6 916 763	-9,5 %

TABELL 9: Stresstest av Herøy kommune sin langsiktige aktiva portefølje etter kriteriene som er skissert i finansreglement vedtatt av kommunestyret 11. mai 2017.

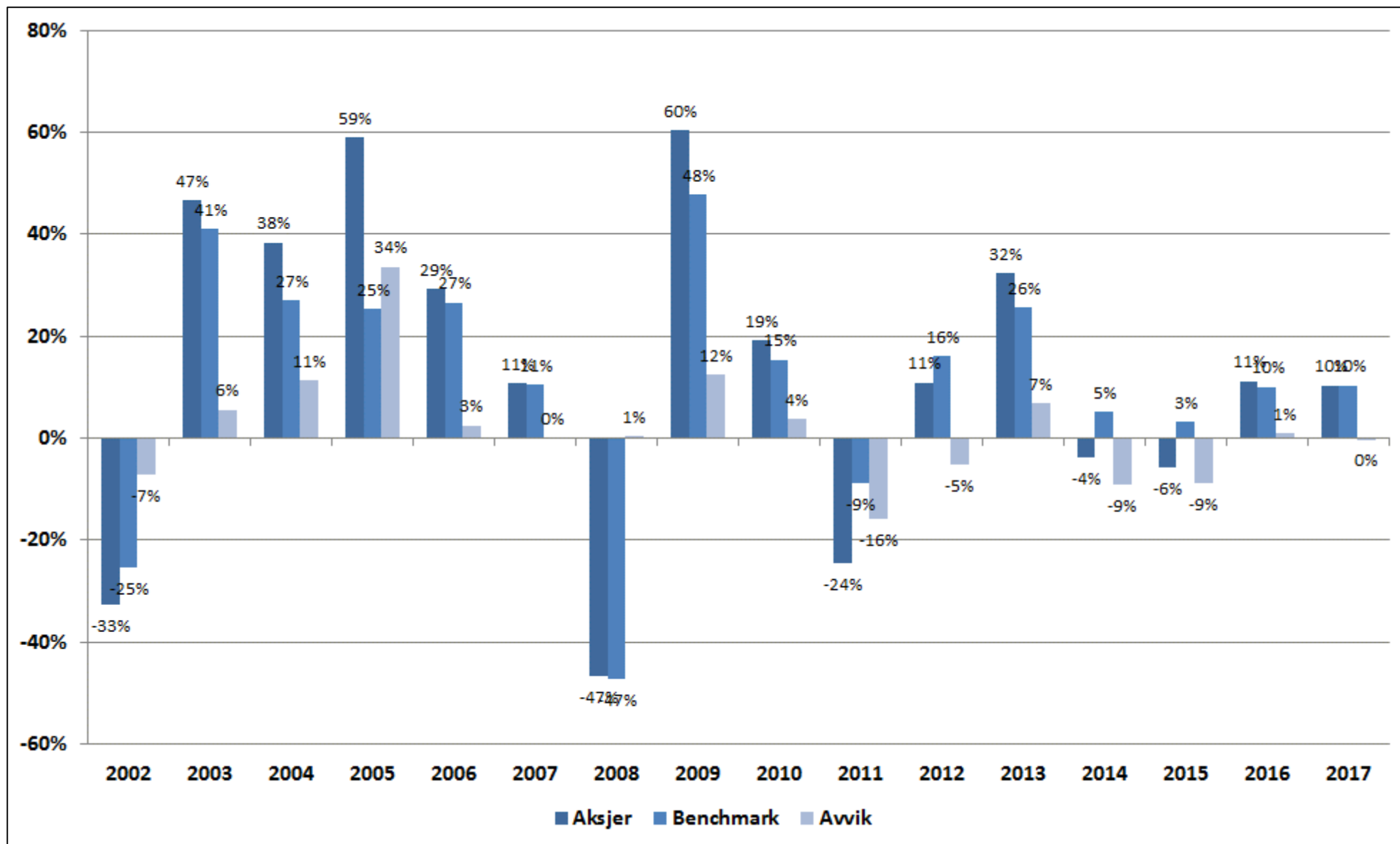
- Herøy kommune sine langsiktige finansielle aktiva stresstestes ved hvert tertial etter kriteriene i finansreglementets kapittel 8.9.
- Midlene er forvaltet etter rammene i finansreglementets kapittel 8.4, rammer for direkteide verdipapirer. Midlene forvaltes til enhver tid etter kriteriene: sikkerhet, risikospredning, likviditet og avkastning. Forvaltningen blir styrt etter en rullerende investeringshorisont på 5 år, samtidig som en prøver å få en rimelig bokført avkastning årlig.
- Ved utgangen av rapporteringsperioden viser stresstesten at samlet potensielt verdifall er kr. 6 916 763 tilsvarende 9,5 % av samlede midler under forvaltning av BCM. Det potensielle tapet gir en indikasjon på hvor mye kommunen taper dersom parameteren inntreffer og porteføljen realiseres. Nesten alle obligasjonene i den rentebærende portefølje har flytende rentevilkår, tap vil derfor være rentedagene frem til neste rentereguleringsdato, som i dette tilfellet utgjør kr. 859 138. Verdifallet er beregnet ved å bruke renteporteføljens modifiserte durasjon.
- Durasjon er et mål på volatiliteten til en obligasjon eller en portefølje som gir lineære estimater av endringen i markedspris som følge av en renteendring. Følgelig er det viktig å være klar over presisjonsgraden til durasjonsmålet. For små endringer vil durasjon gi et meget presist estimat på endringene i markedspris, men denne presisjonsgraden vil avta i takt med størrelsen på renteendringen. For store renteendringer er durasjonsmålet relativt upresist.
- Det potensielle tapet antas være akseptabelt i forhold til Herøy kommune sin risikobærende evne.

Historisk avkastning sertifikat og obligasjoner

FIGUR 6: Tidsvektet avkastning obligasjoner og sertifikat forvaltet av BCM i perioden 2002 – 2017 sammenlignet med referanseindeks (norske statsobligasjoner med 3 års durasjon).

Historisk avkastning aksjer og egenkapitalbevis

FIGUR 7: Tidsvektet avkastning aksjer og egenkapitalbevis forvaltet av BCM i perioden 2002 -2017 sammenlignet med 50 % OSEBX og 50 % MXWO frem til 2016. Deretter er det brukt 50 % OSEFX og 50 % MXWO.

Vurderinger og kommentarer

AKTIVAFORDELING OG STRATEGI CERTIFIKAT, OBLIGASJONER OG AKSJER

Ved utgangen av 2. tertial 2017 var porteføljen allokert med 3 prosent i bank, 69 prosent i obligasjoner og 28 prosent i aksjer og egenkapitalbevis.

De lange swaprentene holder seg historisk lavt. BCM fastholder sin strategi om plassering av majoriteten av porteføljen i obligasjoner med flytende rente (FRN obligasjoner), dvs. knyttet til 3 mnd NIBOR og regulering hver 3 mnd. I påvente av oppgang i renten er påslaget i renten i forhold til NIBOR tilfredsstillende, samtidig som kjøp av fastrenteobligasjoner fremdeles anses som risikofyllt ved en eventuell renteoppgang. Dette betyr at porteføljen fremover høyst sannsynlig vil bestå av FRN obligasjoner. I tråd med en "normalisering" av kapitalmarkedene, vil BCM søke å legge en større andel over i obligasjoner med høyere kredittpåslag, innenfor rammen av kommunens finansreglement, for å oppnå en høyere forventet avkastning over tid. BCM vil holde på sin strategi med relativt liten turnover i porteføljen.

Aksjer og egenkapitalbevis har etter 2. tertial gitt 10,3 % i avkastning. Porteføljen er investert i selskaper notert på Oslo børs, der 62 % av kapitalen er investert i selskapene notert på OBX. Verdsettelsen av norske aksjer vurderes å være på et moderat høyt nivå, pris / bok på 1,7 og pris / fortjeneste på 16. Eksponering mot selskap der en forventer at inntjeningen vil komme ned fremover er redusert. Basert på kommunen sin strategi om langsiktighet rundt sine aksjeinvesteringer finner en det rett å følge en strategi med nøytralvekt og bruker svingningene i markedet til å gjøre noen kjøp og salg. Mindre selskaper innen oljeservice, seismikk, shipping og offshore vil bli solgt ut ved anledning.

ENDRING I RISIKOEKSPONERING OG VURDERING AV RISIKO

Kreditttrisikoen er styrt gjennom å klassifisere kreditttrisikoen i risikoklasser. Midlene er plassert innenfor rammene i forvaltningsreglementet. Det er ikke valutarisiko. Porteføljen består av 6 obligasjoner og 34 aksjer. Investeringene er gjort i verdipapir notert på Oslo Børs, eller med tilsvarende god omsetning. Likviditetsrisikoen er lav, og investeringen kan omgjøres til kontanter i løpet av kort tid. Porteføljen er stresstestet, det potensielle tapet vurderes som akseptabelt i forhold til kommunenes risikobærende evne.

AVVIK FRA FINANSREGLEMENTET

I finansporteføljen forvaltet av Bergen Capital Management AS er det avvik fra finansreglementet som ble vedtatt i Herøy kommunestyre 11. mai 2017.

MARKEDSKOMMENTAR

Markedskommentar august 2017

Norges Banks hovedstyre besluttet i juni å holde styringsrenten uendret på 0,50 prosent. Slik utsiktene og risikobildet ble vurdert er prognosen for styringsrenten at den vil ligge nær 1/2 prosent den nærmeste tiden (se figur). Det ble lagt vekt på at etter flere år med svak utvikling i norsk økonomi har veksten tatt seg opp. Lave renter, bedret konkurransevne og ekspansiv finanspolitikk har bidratt til økt aktivitet. Hovedstyret poengterte at det likevel vil ta tid før virkningene av oljeprisfallet fases ut og aktiviteten normaliseres.

Ved utgangen av august er det tegn på at veksten i norsk fastlandsøkonomi har tatt seg opp, men det er lite som tyder på at vendepunktet vi nå ser i økonomien er starten på en ny langvarig opptur. Veksten er på et «gjennomsnittlig» nivå. Utfordringene ligger fremdeles foran oss, der omstilling, effektivisering og kostnadskutt er sentrale begreper. Kapasitetsutnyttelse er fremdeles lav og ventes ikke nå et normalnivå før i 2020. Veksten i BNP for fastlands-Norge var i 2016 den laveste siden finanskrisen. Det blir interessant å observere hvordan innstramming i kredittpraksis fra bankene, og nye krav til tilbydere av forbrukslån vil påvirke boligprisene fremover. Den høye boligprisveksten og oppgangen i gjeldsbelastningen tyder på at husholdningene er sårbare. En kraftig reduksjon i boligprisene vil kunne endre bildet til Norges Bank betraktelig. Svak kronekurs, ekspansiv finans- og pengepolitikk og lave renter har bidratt til et vendepunkt i norsk økonomi, men det er begrenset hva som kan trekke veksten ytterligere på kort sikt, omstilling er tidkrevende. Oljeprisen ser også ut til å ha stabilisert seg rundt USD 50 pr. fat, der videreføring av produksjonskutt fra OPEC og økt produksjon i USA trekker i hver sin retning. Neste rentebeslutning og pengepolitisk rapport offentliggjøres 21. september, det er foreløpig lite som tyder på noe annet enn fortsatt uendret rente.

I USA ventes det at renteøkningene fortsetter fremover. Siden desember 2015 har det nå vært 4 renteøkninger på til sammen 1 prosentpoeng og rentemarkedet ser også for seg 33 % sannsynlighet for en ny økning i løpet av året. Det bør nevnes at det til en viss grad er stigende inflasjon og vekst internasjonalt, og at retningen har snudd til en stigende trend. Dersom en legger til at NIBOR er på et historisk lavt nivå, kredittmarginer ned mot bunn siste 5 årene og historisk lave swaprenter, er det mye som taler for at vi begynner å nærme oss en bunn for de nominelle lånerentene for offentlig sektor. Lengre bindinger bør derfor vurderes på den delen av porteføljen som skal ha fastrente. Faktiske fastlånerenter for kommuner og fylkeskommuner er ved utgangen av august på henholdsvis 1,75 %, 2,15 % og 2,55 % for 5, 7 og 10 års løpetider.

De korte rentene er ved utløpet av august lave, og forventes å være lave en lang periode fremover. 3 måneder NIBOR var 31. august på 0,79 %. Avkastning på relativt sikre obligasjoner, slik som kommunen er investert i, forventes derfor å ligge i området 1,50 til 1,75 % fremover.

Ord og uttrykk brukt i finansreglement og finansrapport

Aksje

Eierandel i aksjeselskap. Aksjeeierne er ikke personlig ansvarlige for selskapets forpliktelser. Alle aksjer (av samme klasse) gir lik rett i selskapet. Gjennom generalforsamlingen utøver Aksjeeierne den øverste myndighet i aksjeselskapet. Se også egenkapitalbevis.

Aksjeforvaltning

Styring og oppfølging av en portefølje av aksjer (eller andre egenkapitalinstrumenter).

Aktivklasser

Ulike typer verdipapirer, som for eksempel aksjer og obligasjoner.

Basispunkt

Et basispunkt er ett hundredels prosentpoeng. Denne måleenheten brukes særlig til å angi kostnader og avkastningsforskjeller i kapitalforvaltning.

BIS vekt (Bank of International Settlement)

Bank of international settlements (BIS) har satt opp retningslinjer for hvordan man skal risikovekte en låntager. Skalen går fra 0 til 1, hvor 0 er lavest. Staten er vektet 0, mens kommuner og banker er vektet 0,2. Industriselskaper er vektet 1. Vektingen innebærer at man kan låne ut 5 ganger så mye penger til en kommune som til industriselskaper for å oppnå samme kredittrisiko. BIS-vektingen påvirker blant annet Kommunalbankens kapitaldekning, og derigjennom størrelsen på bankens ansvarlige kapital.

Benchmark

Sammenligningsgrunnlag. I rentemarkedet benyttes ofte renten på statspapirer som benchmark, mens ledende aksjeindekser benyttes som benchmark i aksjemarkedet.

D-lånsrenten

Rente på overnatten-lån i Norges Bank.

Deflasjon

Vedvarende fall i det generelle prisnivået (se inflasjon).

Derivat

En finansiell kontrakt hvor verdien avhenger av verdien til en underliggende variabel på et fremtidig tidspunkt. Priser på finansielle aktiva, råvarer osv. benyttes ofte som underliggende variabel. Opsjoner og terminkontrakter er eksempler på derivater.

Durasjon

Durasjonen til en fastrenteobligasjon er den tid det i gjennomsnitt tar før alle kontantstrømmer (rentekuponger og hovedstol) forfaller til betaling. Durasjonen (egentlig modifisert durasjon) gir i tillegg uttrykk for hvor følsom verdien av obligasjonen er for endringer i rentenivået, og forteller hvor mange prosent verdien av obligasjonen vil gå ned med dersom markedrentene stiger med ett prosentpoeng. Lang durasjon betyr at obligasjonsverdien er svært følsom for renteendringer.

Effektiv rente

Avkastningen (årlig rente) man vil oppnå ved å investere i et rentepapir til dagens kurs og sitte på det til forfall. Kalles også yield.

Egenkapitalinstrumenter

Aktivklasse som i hovedsak omfatter (fysiske) aksjer, aksjefuturekontrakter og opsjoner knyttet til aksjeverdier.

Egenkapitalbevis

Verdipapir som ligner på en aksje, men som skiller seg med hensyn til eierrett til selskapsformuen og innflytelse i selskapets organer. Egenkapitalbevis kan utstedes av sparebanker, kredittforeninger og gjensidige forsikringselskaper for å tiltrekke seg ny kapital.

Emisjon

Innhenting av kapital ved utstedelse av verdipapirer. Ved en aksjeemisjon blir det utstedende aksjeselskapet tilført ny egenkapital, mens ved utstedelse av obligasjons- og sertifikatlån blir utsteder tilført ny fremmedkapital.

ESB

Den europeiske sentralbanken, lokalisert i Frankfurt, som fra 1. januar 1999 har hatt ansvaret for å utforme og gjennomføre pengepolitikken innenfor den monetære unionen i EU.

Fastrenteobligasjon

Obligasjon som gir samme nominelle rente i hele løpetiden.

Finansieringsforetak

Samlebetegnelse for finansieringsselskaper og kredittforetak.

Finansieringsselskap

Selskap som har konsesjon til å drive finansieringsvirksomhet, men ikke er bank, forsikringselskap eller låneformidlingsforetak. I motsetning til kredittforetak er finansieringsselskap ikke obligasjonsutstedende.

Finansinstitusjoner

Selskap, foretak eller annen institusjon som driver finansieringsvirksomhet, med unntak av offentlige kredittinstitusjoner og fond, verdipapirfond, verdipapirforetak. Finansinstitusjon er eb samlebetegnelse for banker, finansieringsforetak og forsikringselskaper.

Finanstilsynet

Finanstilsynet fører tilsyn med finansinstitusjoner, institusjonene i verdipapirmarkedet, pensjonskasser, revisorer, regnskapsførere, eiendomsめglere og inkassoselskaper.

F-innskudd

Bankenes innskudd i Norges Bank til fast rente og løpetid.

Float

Floatperiode: Perioden fra det tidspunkt betalers konto belastet et beløp til det tidspunktet mottakers konto godskrives det samme beløp. Floatinntekt: Avkastningen den betalingsformidlende institusjon har av floatbeløpet i floatperioden.

F-lån

Bankenes lån i Norges Bank til fast rente og løpetid.

Foliorenten

Renten bankene får på sine innskudd fra en dag til den neste i Norges Bank. Foliorenten er det viktigste virkemiddelet i pengepolitikken.

Forvaltningskapital

Den samlede verdien av midlene en finansinstitusjon har til forvaltning. Forvaltningskapitalen tilsvarer balansesummen. Forkortelsen GFK benyttes for gjennomsnittlig forvaltningskapital.

FRA-rente

Forward Rate Agreement. Fremtidig renteaftale. Avtale mellom to parter om å fastlåse rentesatsen på et fremtidig innlån eller utlån for en gitt periode.

Gjenkjøpsavtale

Salg av verdipapirer der man samtidig gjør en avtale om å kjøpe papirene tilbake på et senere tidspunkt til en avtalt pris.

Hybridkapital

Som andre bedrifter er bankene finansiert ved egenkapital og lån. Hybridkapital er en mellomting mellom egenkapital og lån. Hybridkapital er egenkapital i dårlige tider, og lån i gode. Avkastningen til hybridkapitalen er en rente, på samme måte som andre obligasjoner, med fast eller flytende rente. Det gjør at avkastningen på hybridkapital er trygg og forutsigbar, på samme måte som annen gjeld. Egenkapitalen får derimot utbytte, som varierer fra år til år. Hvis en bank taper mye penger, går det utover egenkapitalen. Men hybridkapitalen skal også skrives ned i samme takt som denne. På samme måte; hvis en bank går så dårlig at den ikke har lov til å betale utbytte til egenkapitalen, skal den heller ikke betale renter på hybridkapitalen.

Ord og uttrykk brukt i finansreglement og finansrapport

IMM-dager

Vanlig brukte forfallsdager for standardiserte pengemarkedsprodukter (forkortelsen står for International Money Market).

Implisitt volatilitet

Forventet fremtidig volatilitet utledet fra opsjonspriser.

Indeks

En veiet sum av økonomiske/finansielle størrelser. Indeksene benyttes til å si noe om utviklingen over tid. Konsumprisindekser og aksjeindekser er eksempler på hyppig benyttede indekser.

Inflasjon

Vedvarende vekst i det generelle prisnivået. Inflasjonen måles vanligvis ved veksten i konsumprisindeksen (KPI).

Intervensjoner

Norges Banks kjøp og salg av utenlandsk valuta med sikte på å påvirke valutakursen.

Kapitaldekning

Et forholdstall som sier noe om soliditeten til finansinstitusjoner og verdipapirforetak. Det er spesielle regler for hvordan kapitaldekningen skal beregnes. Se Finanstilsynets nettsider om kapitaldekning.

Konkurransereksindeksen (KKI)

Indeks som viser verdien av norske kroner målt mot et veid gjennomsnitt av valutene til 25 av Norges viktigste handelspartnere. Stigende indeksverdi betyr svakere kronkurs.

Korrelasjon

Korrelasjonen mellom to variable beskriver graden av samvariasjon. Dersom korrelasjonen er lik 1 beveger de to variablene seg alltid helt i takt. Dersom det er null korrelasjon, beveger de seg helt uavhengig av hverandre.

KPI

Konsumprisindeks. Indeks som måler veksten i konsumprisene (se inflasjon).

KPI-JAE

Et mål på veksten i konsumprisene justert for avgiftsendringer og uten energivarer. KPI-JAE er et mål på den underliggende prisstigningen.

Kredittforetak

Foretak som i hovedsak finansierer sin utlånsvirksomhet ved utstedelse av obligasjoner.

Kredittindikatorer (K2, K3)

Månedlige indikatorer for kreditt til publikum (kommuneforvaltning, ikke-finansielle foretak og husholdninger). De viktigste indikatorer omfatter henholdsvis publikums bruttogiøld til innenlandske kreditorer (K2) og til alle kreditorer, dvs. inkludert utlandet, (K3).

Kredittinstitusjon

Foretak som mottar innskudd eller andre tilbakebetalingspliktige midler og yter lån for egen regning.

Kredittrisiko

Risiko for at motpart ikke oppfyller sine forpliktelser. I et låneforhold består kredittrisikoen i at låntager ikke oppfyller låneavtalen.

Likviditetspremie

Ulike verdipapirer er mer eller mindre lett omsettelige. For eksempel omsettes det i de fleste land statsobligasjoner for store beløp hver dag, mens det for enkelte obligasjoner utstedt av private selskaper kan være vanskelig å finne en kjøper eller selger om en ønsker å foreta en handel. Papirer som det vanskelig å få solgt har gjerne litt høyere avkastning på grunn av det. Denne meravkastningen kalles en likviditetspremie.

Likviditetsrisiko (for finansinstitusjoner)

Risiko for økte kostnader som følge av at en motpart ikke gjør opp sin forpliktelse til rett tid. Risikoen skyldes at finansinstitusjonene, og spesielt bankene, i stor grad finansierer en forholdsvis langsiktig utlånsportefølje med kortsiktige innskudd eller innlån.

Likviditetsrisiko (i finansielle markeder)

Risikoen for å oppnå en dårlig pris fordi antallet aktuelle kjøpere/selgere i markedet er lite. OBX er de 25 mest likvide aksjene på Oslo børs. OB Match er øvrige aksjer med minimum 10 handler pr. dag. OB Standard er aksjer med mindre enn 10 handler pr. dag.

M2

Pengeholdende sektors (publikum og andre finansielle foretak enn banker og statlige låneinstitutter) beholdning av sedler og mynt, ubundne bankinnskudd og banksertifikater. M2 betegnes som det brede pengemengdebegrepet. Se også pengemengden.

Markedskapitaliseringsvekter

Markedskapitaliseringsvekter er vekter som svarer til den andel hvert aktivum eller aktivaklasse eller land/region har av total markedsverdi innenfor et definert univers. For Petroleumsfondet brukes slike vekter til å bestemme hvor stor andel hvert lands aksjeindeks skal ha i totalindeksen for en region.

Markedsrisiko

Risiko for potensielt tap i form av redusert markedsverdi som følge av prisfluktasjoner i finansielle markeder.

Meravkastning, mindreavkastning

Se differanseavkastning.

Nominell rente

Pålydende rente på en finansiell fordring. Se også realrente.

Nullkupongobligasjon

En obligasjon uten rentebetalinger. Nullkupongobligasjoner legges ut til underkurs, dvs. til en kurs lavere enn pålydende verdi, og løses inn til pålydende verdi ved forfall.

Obligasjon

Standardisert omsettelig lån med opprinnelig løpetid på minst ett år. Betingelsene ved et obligasjonslån, slik som løpetid, rente, renteutbetalingsdatoer og eventuelle rentereguleringsbestemmelser, avtales ved utstedelsen av lånet.

Operasjonell risiko

Risiko knyttet til faren for forstyrrelser og avbrudd av driftsmessig art, for eksempel brudd på prosedyrer, feil i IT-systemer eller maskinvarer, regelbrudd, bedragerier, brann og terrorangrep.

Oppgjørsrisiko

Risiko for tap og likviditetsproblemer i forbindelse med avregnings- og oppgjørsfunksjonene. Oppgjørsrisiko omfatter kredittrisiko, likviditetsrisiko, juridisk risiko og operasjonell risiko. Ved betalingsformidling blir transaksjoner generert av kunder og de resulterende eksponeringer vil ikke være resultat av eksplisitte kredittvurderinger. Risikoen som oppstår i et betalingssystem.

Opsjon

Man skiller mellom to typer opsjoner, kjøpsopsjoner og salgsopsjoner. En kjøpsopsjon (salgsopsjon) er en rett, men ikke plikt til å kjøpe (selge) et underliggende aktivum til en på forhånd avtalt pris. Mulige underliggende aktiva er aksjer, valuta m.m.

Pengemarkedsfond

Pengefond eller sameie som tar i mot penger fra publikum og investerer dem videre i kortsiktige verdipapirer.

Pengemengden

Pengeholdende sektors beholdning av sedler og mynt, bankinnskudd og andre finansielle instrumenter som inngår i ulike pengemengdebegreper (se også M2). Pengeholdende sektor består av publikum (kommuneforvaltningen, ikke-finansielle foretak og husholdninger) samt andre finansielle foretak enn banker og statlige låneinstitutter. (Merk at det gjelder andre definisjoner for basispengemengden).

Ord og uttrykk brukt i finansreglement og finansrapport

Pengeoppgjøret

Pengedelen av verdipapiroppgjøret.

Pengepolitikk

Myndighetens styring av renter og likviditet i markedet for norske kroner. Det viktigste virkemiddelet i pengepolitikken er renten på bankenes innskudd i Norges Bank (foliorenten).

Portefølje

Brukes om samlet mengde av de verdipapirer som et fond blir investert i. Petroleumsfondets portefølje består blant annet av aksjer, aksjefuturekontrakter, obligasjoner, pengemarkedsplasseringer, rentefuturekontrakter og valutaterminkontrakter.

Realrente

Realrenten er nominell rente korrigert for prisstigning (inflasjon).

Referanseportefølje

En referanseportefølje er en tenkt portefølje med en bestemt sammensetning av verdipapirer (obligasjonsindeks eller aksjeindeks) som en forvalter resultatmåles i forhold til. Referanseporteføljen representerer en nøytral investeringsstrategi.

Rentebærende instrumenter

Finansielle kontrakter der avkastningen er knyttet til en avtalt rente av en pålydende verdi. Et eksempel er obligasjoner.

Renteforvaltning

Styring og oppfølging av en portefølje av rentebærende instrumenter.

Rentefølsomhet

Sier noe om hvor mye kursen på et rentefond endres ved renteendring på ett prosentpoeng i pengemarkedet.

Rentemargin

Differansen mellom (en banks) utlåns- og innskuddsrente.

Rentepapirer

Fellesbetegnelse for obligasjoner, sertifikater og statskassveksler.

Renterisiko

Risiko for potensielt tap i form av redusert markedsverdi som følge av fluktuasjoner i renten.

Risikopremie

Den ekstra avkastningen en investor forventes å oppnå ved en risikabel investering i forhold til en risikofri investering. Investeringer i statlige rentepapirer benyttes vanligvis som det risikofrie sammenligningsgrunnlaget, selv om ingen investeringer er helt uten risiko.

Sertifikat

Standardisert omsettelig lån med løpetid på inntil 12 måneder (ett år). Se også obligasjon.

Short-salg

I mange markeder er det tillatt å avtale salg av verdipapirer man ikke eier. På avtalt leveringsdato må imidlertid selgeren ha papiret, enten etter å ha kjøpt det eller vanligere ved å ha lånt det av en tredjepart. Short-salg kan være lønnsomt dersom man venter at prisen på verdipapiret skal synke før man må kjøpe det.

Spread

Brukes generelt om forskjellen mellom to priser. I obligasjonsmarkedet brukes spread om forskjellen mellom salgs- og kjøpskurs på en obligasjon. Ved omsetning av obligasjoner tar ikke meglerne direkte betalt for sine tjenester, men stiller i stedet kurser for kjøp og salg.

Standardavvik

Standardavvik er et mål som viser hvor mye verdien av en variabel kan ventes å svinge. For en konstant verdi vil standardavviket være lik 0. Høyere standardavvik betyr større svingninger.

Statskassveksel

Et standardisert omsettelig lån utstedt av den norske stat med løpetid under ett år og ingen rentebetalinger. Se også nullkupongobligasjon.

Styringsrente

Sentralbankens sentrale rente i utøvelsen av pengepolitikken. I Norge er dette foliorenten.

Støttekjøp

En sentralbanks kjøp av en valuta for å øke prisen/kursen på valutaen (se intervensjoner).

Swap

Avtale mellom to parter om å bytte fremtidige kontantstrømmer. For eksempel kan den ene parten betale den andre flytende rente, mens den selv mottar fast rente.

Taktisk aktivaallokering

Å velge andre aktiva- eller markedssammensetninger enn i referanseporteføljen med sikte på å oppnå høyere avkastning.

Terminkontrakter

Kontrakter om kjøp eller salg av aktiva på et fremtidig tidspunkt og til en bestemt pris. Petroleumsfondet kjøper og selger valuta på termin, for å unngå valutakursrisiko i forhold til referanseporteføljens valutassammensetning.

Terminrenter

Terminrenter er renter som løper mellom to fremtidige tidspunkter. Terminrentene kan under visse forutsetninger gi uttrykk for markedets forventninger om fremtidig rentenivå.

Valutakurs

Prisen på et lands valuta målt mot andre lands valuta, for eksempel norske kroner per euro.

Valutaopsjoner

En rett, men ikke plikt, til å kjøpe eller selge et bestemt beløp valuta til en på forhånd avtalt valutakurs.

Valutareserver

Norges Banks beholdninger av finansielle aktiva i utenlandsk valuta som skal kunne benyttes i gjennomføringen av pengepolitikken. Norges Bank forvalter i tillegg Statens Petroleumsfond på vegne av Finansdepartementet.

Valutarisiko

Risiko for potensielt tap i form av redusert markedsverdi som følge av fluktuasjoner i valutakursen.

Valutaswapmarkedet

Et marked der to aktører i dag foretar et bytte mellom to valutaer med avtale om å reversere byttehandelen på et fremtidig tidspunkt til et bestemt kursforhold mellom de to valutaer (valutabytteavtale).

Verdipapirfond

Et fond som eies av en ubestemt krets av personer og hvor midlene i det vesentlige er investert i verdipapirer.

Verdipapirforetak

Foretak som yter investeringstjenester.

Volatilitet

Et statistisk mål for svingningene i en tidsserie.

VPS

Verdipapirsentralen (VPS) er en privat, selveiende institusjon, opprettet ved lov om verdipapirsentral, som driver et elektronisk rettighetsregister for aksjer, obligasjoner og andre finansielle instrumenter med i hovedsak norske utsteder.

BERGEN CAPITAL MANAGEMENT

Herøy kommune / aksjer
Postboks E
6099 Fosnavåg

Fremstilt: 28.09.2017
Start: 07.06.1999

Økonomisjef Geir Egil Olsen

Portefølje pr. 31.08.2017

Kategori	Forfall	Kupong	Yield	Sens.	Dur.	Val.	Beholdning	Snitt kurs	Investert beløp	Markeds kurs dd	Påløpte renter	Markeds verdi dd	Vekt %	Urealisert gevinst/tap	Realisert i år	Mottatt avkastning	Total avkastning
HOVEDLISTEN OBX																	
Aker Solutions Ny ASA						NOK	2 406	80,40	193 438	36,29		87 314	0,40	106 125-			
Bw Lpg Limited						NOK	5 993	77,14	462 280	31,89		191 117	0,88	271 163-			
Dnb Asa						NOK	5 993	112,26	672 785	151,50		907 940	4,17	235 155	76 350	34 160	110 511
Frontline Ltd						NOK	9 784	103,14	1 009 122	39,00		381 576	1,75	627 546-		25 127	25 127
Gjensidige Forsikring Asa						NOK	12 375	92,95	1 150 247	135,80		1 680 525	7,73	530 278		84 150	84 150
Grieg Seafood Asa						NOK									70 452		70 452
Marine Harvest Asa						NOK	7 897	97,67	771 280	154,10		1 216 928	5,59	445 648		45 803	45 803
Norsk Hydro Asa						NOK	25 500	29,22	745 227	56,00		1 428 000	6,57	682 773	454 584	31 875	486 459
Norwegian Air Shuttle Asa						NOK	4 872	291,32	1 419 322	193,50		942 732	4,33	476 590-			
Orkla Asa A-aksjer						NOK	9 989	47,01	469 604	79,65		795 624	3,66	326 020		25 971	25 971
Renewable Energy Corporation Asa						NOK	90 339	2,71	244 383	1,04		93 682	0,43	150 702-			
Schibsted Asa B						NOK	949	159,47	151 340	178,00		168 922	0,78	17 582		1 661	1 661
Schibsted Asa						NOK	949	159,47	151 340	188,50		178 887	0,82	27 546		1 661	1 661
Statoil Asa						NOK	7 000	147,64	1 033 479	147,00		1 029 000	4,73	4 479-		25 395	25 395
Storebrand Asa Ordinære						NOK	10 004	29,33	293 440	64,20		642 257	2,95	348 817		15 506	15 506
Telenor Asa						NOK	11 390	122,45	1 394 756	157,10		1 789 369	8,23	394 613		48 977	48 977
Yara International Asa						NOK	3 241	360,43	1 168 161	317,30		1 028 369	4,73	139 792-		32 410	32 410
Sum *									11 330 205			12 562 240	57,75	1 232 035	601 386	372 696	974 082
HOVEDLISTEN OSEBX																	
Golden Ocean Group Limited						NOK	6 711	134,20	900 594	73,00		489 903	2,25	410 691-			
Kongsberg Automotive Holding Asa						NOK									37 547		37 547
Nordic Semiconductor Asa						NOK	23 878	43,45	1 037 546	40,00		955 120	4,39	82 426-			
Opera Software Asa						NOK	9 728	61,01	593 505	24,00		233 472	1,07	360 033-			
Polarcus						NOK	883	449,93	397 286	1,14		1 007	0,00	396 279-			
Solon Eiendom AS						NOK	713	207,10	147 665	17,50		12 478	0,06	135 188-		734	734
Solstad Farstad Asa						NOK	7 368	96,43	710 467	8,00		58 944	0,27	651 523-			
Treasure Asa						NOK	11 939	18,34	218 904	16,00		191 024	0,88	27 880-		11 342	11 342
Sum *									4 005 968			1 941 947	8,93	2 064 020-	37 547	12 076	49 623
HOVEDLISTEN OSEAX																	
Akastor ASA						NOK	2 406	30,92	74 399	15,30		36 812	0,17	37 588-			
Deep Sea Supply Plc						NOK											
Electromagnetic Geoservices Asa						NOK	1 275	555,94	708 826	2,18		2 780	0,01	706 046-			
Fred Olsen Energy Asa						NOK	2 151	267,99	576 442	9,13		19 639	0,09	556 804-			
Insr Insurance Group						NOK	46 040	28,69	1 320 932	7,30		336 092	1,55	984 840-			
Odffjell Drilling Ltd						NOK	7 773	41,50	322 568	23,80		184 997	0,85	137 571-			
Seven Drilling Limited						NOK	17 500	24,20	423 518	2,45		42 875	0,20	380 643-			
Sparebank 1 Sr-bank Asa						NOK									199 908		199 908
Sum *									3 426 686			623 194	2,87	2 803 491-	199 908		199 908
EGENKAPITALBEVIS																	
Sparebank 1 Buskerud-vestfold Egenk						NOK	34 372	29,39	1 010 086	34,70		1 192 708	5,48	182 622		46 451	46 451
Sparebank 1 Smn Egenkapitalbevis						NOK	16 331	38,73	632 443	81,50		1 330 977	6,12	698 533	207 092	48 993	256 085
Sparebanken Nord-norge Egenkapitalb						NOK	21 245	13,82	293 549	61,50		1 306 568	6,01	1 013 019	239 251	73 295	312 546
Sparebanken Vest Egenkapitalbevis						NOK	22 343	34,38	768 139	55,25		1 234 451	5,68	466 312	211 774	100 544	312 318

Portefølje pr. 31.08.2017

Side 2
Fremstilt 28.09.2017

Herøy kommune / aksjer

Kategori Verdipapir	Forfall	Kupong	Yield	Sens.	Dur.	Val.	Beholdning	Snitt kurs	Investert beløp	Markeds kurs dd	Påløpte renter	Markeds verdi dd	Vekt %	Urealisert gevinst/tap	Realisert i år	Mottatt avkastning	Total avkastning
Sum *									2 704 217			5 064 703	23,28	2 360 486	658 117	269 283	927 400
Sum **									21 467 075			20 192 084	92,83	1 274 991-	1 496 958	654 055	2 151 013
									Markedsverdi pr. 31.08.2017			20 192 084					
									Ikke godskrevet bank			12 246					
									Banksaldo 31.07.2017			1 526 880					
									Bevegelser			20 006					
									Banksaldo 31.08.2017 ifølge våre oppgaver			1 534 640	7,11				
									Beregnete bankrenter			12 271	0,06				
									Kapital pr. 31.08.2017			21 751 241					
									Avkastning i 2017			2 126 485					
									Realisert i 2017			1 496 958					
									Mottatt utbytte/renter i 2017			654 055					
Tidsvektet avkastning									Siste måned			1,42					
									I år			10,34					

Bank 01.08.2017-31.08.2017

Side 3
Fremstilt 28.09.2017

Herøy kommune / aksjer

Bilagsdato	Valutadato	Beløp val.	Val.	Val.kurs	Beløp n.kr.	Tekst		Verdipapir	Betegnelse	Antall	Kurs	Sls.nr.	Bilag
August 2017													
11.08.2017	17.08.2017	7 760,35	NOK	100,0000	7 760,35	Aksjeutbyt	Treasure Asa	NO0010763550	Treasure Asa	11 939	0,65		3117
18.08.2017	22.09.2017	12 245,80	NOK	100,0000	12 245,80	Aksjeutbyt	Statoil Asa	NO0010096985	Statoil Asa	7 000	1,75		3517

BERGEN CAPITAL MANAGEMENT

Herøy kommune / obligasjoner
Postboks E
6099 Fosnavåg

Øk.sjef Geir Egil Olsen

Fremstilt: 28.09.2017
Start: 22.01.1999

Portefølje pr. 31.08.2017

Kategori Verdipapir	Forfall	Kupong	Yield	Sens.	Dur.	Val.	Beholdning	Snitt kurs	Investert beløp	Markeds kurs dd	Påløpte renter	Markeds verdi dd	Vekt %	Urealisert gevinst/tap	Realisert i år	Mottatt avkastning	Total avkastning
OBLIGASJONER FAST RENTE																	
1077848 FST Sparebank 1 SR Bank	11.02.22	2,04	1,76	4,18	4,25	NOK	9 000 000	99,24	8 948 188	101,18	101 106	9 207 306	18,04	174 500		45 900	45 900
OBLIGASJONER FLYT RENTE																	
1069292 FRN Sandnes Sparebank	06.11.18	1,70	1,25	0,18	0,19	NOK	16 000 000	100,21	16 033 120	100,55	18 133	16 106 133	31,56	54 880		230 533	230 533
1069760 FRN Sparebank 1 B V	03.12.18	1,74	1,07	0,01	0,01	NOK	7 000 000	100,41	7 028 600	100,73	29 097	7 080 197	13,88	22 500		68 594	68 594
1069914 FRN Bud, Fræna, Hustad Sp.	12.12.18	1,96	1,25	0,03	0,03	NOK	5 000 000	101,16	5 058 250	100,82	21 778	5 062 778	9,92	17 250-		54 347	54 347
1072144 FRN Tinn Sparebank	08.10.19	1,61	1,46	0,11	0,11	NOK	10 000 000	100,00	10 000 000	100,33	23 256	10 056 256	19,71	33 000		139 028	139 028
1072789 FRN Grong Sparebank	18.12.17					NOK									7 000	4 132	11 132
1076350 FRN Askim	25.10.18	1,73	1,17	0,15	0,15	NOK	3 000 000	100,00	3 000 000	100,65	5 334	3 024 834	5,93	19 500		44 293	44 293
Sum *			1,26	0,11	0,12				41 119 970		97 598	41 330 198	81,00	112 630	7 000	540 928	547 928
Sum **			1,35	0,85	0,86				50 068 158		198 703	50 537 503	99,04	287 130	7 000	586 828	593 828
													Markedsverdi pr. 31.08.2017 50 537 503 Banksaldo 31.07.2017 410 903 Bevegelser 74 013 Banksaldo 31.08.2017 ifølge våre oppgaver 484 917 0,95 Beregnete bankrenter 4 928 0,01 Kapital pr. 31.08.2017 51 027 348 Avkastning i 2017 887 488 Realisert i 2017 7 000 Mottatt utbytte/renter i 2017 586 828 Kjøpte renter i 2017 33 280-				
Tidsvektet avkastning									Siste måned		0,25						
									I år		1,80						

Bank 01.08.2017-31.08.2017

Side 2
Fremstilt 28.09.2017

Herøy kommune / obligasjoner

Bilagsdato	Valutadato	Beløp val.	Val.	Val.kurs	Beløp n.kr.	Tekst		Verdipapir	Betegnelse	Antall	Kurs	Sls.nr.	Bilag
August 2017													
07.08.2017	07.08.2017	74 013,33	NOK	100,0000	74 013,33	Obl.renter	Terminrenter	NO0010692924	1069292 FRN Sandnes Sparebank		0,00		3017

BERGEN CAPITAL MANAGEMENT

Sammenslått

Herøy kommune samlerapport

Fremstilt: 28.09.2017
Start: 01.12.2011

Portefølje pr. 31.08.2017

Kategori Verdpapir	Forfall	Kupong	Yield	Sens.	Dur.	Val.	Beholdning	Snitt kurs	Investert beløp	Markeds kurs dd	Påløpte renter	Markeds verdi dd	Vekt %	Urealisert gevinst/tap	Realisert i år	Mottatt avkastning	Total avkastning
OBLIGASJONER FAST RENTE																	
1077848 FST Sparebank 1 SR Bank	11.02.22	2,04	1,76	4,18	4,25	NOK	9 000 000	99,24	8 948 188	101,18	101 106	9 207 306	12,65	174 500		45 900	45 900
OBLIGASJONER FLYT RENTE																	
1069292 FRN Sandnes Sparebank	06.11.18	1,70	1,25	0,18	0,19	NOK	16 000 000	100,21	16 033 120	100,55	18 133	16 106 133	22,13	54 880		230 533	230 533
1069760 FRN Sparebank 1 B V	03.12.18	1,74	1,07	0,01	0,01	NOK	7 000 000	100,41	7 028 600	100,73	29 097	7 080 197	9,73	22 500		68 594	68 594
1069914 FRN Bud, Fræna, Hustad Sp.	12.12.18	1,96	1,25	0,03	0,03	NOK	5 000 000	101,16	5 058 250	100,82	21 778	5 062 778	6,96	17 250-		54 347	54 347
1072144 FRN Tinn Sparebank	08.10.19	1,61	1,46	0,11	0,11	NOK	10 000 000	100,00	10 000 000	100,33	23 256	10 056 256	13,82	33 000		139 028	139 028
1072789 FRN Grong Sparebank	18.12.17					NOK									7 000	4 132	11 132
1076350 FRN Askim	25.10.18	1,73	1,17	0,15	0,15	NOK	3 000 000	100,00	3 000 000	100,65	5 334	3 024 834	4,16	19 500		44 293	44 293
Sum *			1,26	0,11	0,12				41 119 970		97 598	41 330 198	56,79	112 630	7 000	540 928	547 928
HOVEDLISTEN OBX																	
Aker Solutions Ny ASA						NOK	2 406	80,40	193 438	36,29		87 314	0,12	106 125-			
Bw Lpg Limited						NOK	5 993	77,14	462 280	31,89		191 117	0,26	271 163-			
Dnb Asa						NOK	5 993	112,26	672 785	151,50		907 940	1,25	235 155	76 350	34 160	110 511
Frontline Ltd						NOK	9 784	103,14	1 009 122	39,00		381 576	0,52	627 546-		25 127	25 127
Gjensidige Forsikring Asa						NOK	12 375	92,95	1 150 247	135,80		1 680 525	2,31	530 278		84 150	84 150
Grieg Seafood Asa						NOK									70 452	70 452	
Marine Harvest Asa						NOK	7 897	97,67	771 280	154,10		1 216 928	1,67	445 648		45 803	45 803
Norsk Hydro Asa						NOK	25 500	29,22	745 227	56,00		1 428 000	1,96	682 773	454 584	31 875	486 459
Norwegian Air Shuttle Asa						NOK	4 872	291,32	1 419 322	193,50		942 732	1,30	476 590-			
Orkla Asa A-aksjer						NOK	9 989	47,01	469 604	79,65		795 624	1,09	326 020		25 971	25 971
Renewable Energy Corporation Asa						NOK	90 339	2,71	244 383	1,04		93 682	0,13	150 702-			
Schibsted Asa B						NOK	949	159,47	151 340	178,00		168 922	0,23	17 582		1 661	1 661
Schibsted Asa						NOK	949	159,47	151 340	188,50		178 887	0,25	27 546		1 661	1 661
Statoil Asa						NOK	7 000	147,64	1 033 479	147,00		1 029 000	1,41	4 479-		25 395	25 395
Storebrand Asa Ordinære						NOK	10 004	29,33	293 440	64,20		642 257	0,88	348 817		15 506	15 506
Telenor Asa						NOK	11 390	122,45	1 394 756	157,10		1 789 369	2,46	394 613		48 977	48 977
Yara International Asa						NOK	3 241	360,43	1 168 161	317,30		1 028 369	1,41	139 792-		32 410	32 410
Sum *									11 330 205			12 562 240	17,26	1 232 035	601 386	372 696	974 082
HOVEDLISTEN OSEBX																	
Golden Ocean Group Limited						NOK	6 711	134,20	900 594	73,00		489 903	0,67	410 691-			
Kongsberg Automotive Holding Asa						NOK									37 547		37 547
Nordic Semiconductor Asa						NOK	23 878	43,45	1 037 546	40,00		955 120	1,31	82 426-			
Opera Software Asa						NOK	9 728	61,01	593 505	24,00		233 472	0,32	360 033-			
Polarcus						NOK	883	449,93	397 286	1,14		1 007	0,00	396 279-			
Solon Eiendom AS						NOK	713	207,10	147 665	17,50		12 478	0,02	135 188-		734	734
Solstad Farstad Asa						NOK	7 368	96,43	710 467	8,00		58 944	0,08	651 523-			
Treasure Asa						NOK	11 939	18,34	218 904	16,00		191 024	0,26	27 880-		11 342	11 342
Sum *									4 005 968			1 941 947	2,67	2 064 020-	37 547	12 076	49 623
HOVEDLISTEN OSEAX																	
Akastor ASA						NOK	2 406	30,92	74 399	15,30		36 812	0,05	37 588-			
Deep Sea Supply Plc						NOK											

Portefølje pr. 31.08.2017

Side 2
Fremstilt 28.09.2017

Herøy kommune samlingsrapport

Kategori	Forfall	Kupong	Yield	Sens.	Dur.	Val.	Beholdning	Snitt kurs	Investert beløp	Markeds kurs dd	Påløpte renter	Markeds verdi dd	Vekt %	Urealisert gevinst/tap	Realisert i år	Mottatt avkastning	Total avkastning
HOVEDLISTEN OSEAX																	
Electromagnetic Geoservices Asa						NOK	1 275	555,94	708 826	2,18		2 780	0,00	706 046-			
Fred Olsen Energy Asa						NOK	2 151	267,99	576 442	9,13		19 639	0,03	556 804-			
Insr Insurance Group						NOK	46 040	28,69	1 320 932	7,30		336 092	0,46	984 840-			
Od fjell Drilling Ltd						NOK	7 773	41,50	322 568	23,80		184 997	0,25	137 571-			
Seven Drilling Limited						NOK	17 500	24,20	423 518	2,45		42 875	0,06	380 643-			
Sparebank 1 Sr-bank Asa						NOK									199 908		199 908
Sum *									3 426 686			623 194	0,86	2 803 491-	199 908		199 908
EGENKAPITALBEVIS																	
Sparebank 1 Buskerud-vestfold Egenk						NOK	34 372	29,39	1 010 086	34,70		1 192 708	1,64	182 622		46 451	46 451
Sparebank 1 Smn Egenkapitalbevis						NOK	16 331	38,73	632 443	81,50		1 330 977	1,83	698 533	207 092	48 993	256 085
Sparebanken Nord-norge Egenkapitalb						NOK	21 245	13,82	293 549	61,50		1 306 568	1,80	1 013 019	239 251	73 295	312 546
Sparebanken Vest Egenkapitalbevis						NOK	22 343	34,38	768 139	55,25		1 234 451	1,70	466 312	211 774	100 544	312 318
Sum *									2 704 217			5 064 703	6,96	2 360 486	658 117	269 283	927 400
Sum **			1,35	0,85	0,86				71 535 233		198 703	70 729 588	97,18	987 861-	1 503 958	1 240 882	2 744 841
												Markedsverdi pr. 31.08.2017			70 729 588		
												Ikke godskrevet bank			12 246		
												Banksaldo 31.07.2017			1 937 783		
												Bevegelser			94 019		
												Banksaldo 31.08.2017 ifølge våre oppgaver			2 019 557	2,79	
												Beregnete bankrenter			17 199	0,02	
												Kapital pr. 31.08.2017			72 778 589		
												Avkastning i 2017			3 013 973		
												Realisert i 2017			1 503 958		
												Mottatt utbytte/renter i 2017			1 240 882		
												Kjøpte renter i 2017			33 280-		
Tidsvektet avkastning												Siste måned			0,60		
												I år			4,32		

Anlegg- og driftsavdelinga

SAKSFRAMLEGG

Sakshandsamar:	LSH	Arkivsaknr:	2017/715
		Arkiv:	124

Utvalsaksnr	Utval	Møtedato
160/17	Formannskapet	17.10.2017
121/17	Kommunestyret	26.10.2017

BUDSJETT 2018 OG ØKONOMIPLAN 2019-2021 - INVESTERINGSTILTAK ANLEGGSPROSJEKT

Møtebehandling:

Kommunalsjef samfunnsutvikling Jarl Martin Møller orienterte.

Rådmannen si tilråding med slik endring vart samrøystes vedteken:

Tabell 4				
Bustadfelt	2018	2019	2020	2021
Dragsund bustadfelt		500 000	9 500 000	
Bø/Arhaug bustadfelt	500 000	6 500 000		
Stokksund				15 000 000
Myklebuståsen		5 750 000	5 750 000	
SUM	500 000	12 750 000	15 250 000	15 000 000

Investeringstiltak – samferdselstiltak

Tabell 6				
Samferdselstiltak	2018	2019	2020	2021
Mindre parkeringsplass Frøystad			1 000 000	
Mindre prosjekt i bustadfelt og snuplassar	750 000	750 000		

Bru til Herøy gard		300 000	3 000 000	
Veg Flusund		5 000 000		
Kaier på Mjølstadneset	21 000 000			
Oppgradering av Grønhaugvegen				1 250 000
Oppgradering av veg Kleppeåsen	300 000	700 000		
Oppgradering av veg til Marine Sales				750 000
Parkeringsplass Fosnavåg sentrum	1 625 000			
Sum	23 675 000	6 750 000	4 000 000	2 000 000

Tilråding i Formannskapet - 17.10.2017

1. Kommunestyret sluttar seg til investeringsplanen for anleggsprosjekt med slik endring:

Tabell 4

Bustadfelt	2018	2019	2020	2021
Dragsund bustadfelt		500 000	9 500 000	
Bø/Arhaug bustadfelt	500 000	6 500 000		
Stokksund				15 000 000
Myklebuståsen		5 750 000	5 750 000	
SUM	500 000	12 750 000	15 250 000	15 000 000

Investeringstiltak – samferdselstiltak

Tabell 6

Samferdselstiltak	2018	2019	2020	2021
Mindre parkeringsplass Frøystad			1 000 000	
Mindre prosjekt i bustadfelt og snuplassar	750 000	750 000		
Bru til Herøy gard		300 000	3 000 000	
Veg Flusund		5 000 000		
Kaier på Mjølstadneset	21 000 000			

Oppgradering av Grønhaugvegen				1 250 000
Oppgradering av veg Kleppeåsen	300 000	700 000		
Oppgradering av veg til Marine Sales				750 000
Parkeringsplass Fosnavåg sentrum	1 625 000			
Sum	23 675 000	6 750 000	4 000 000	2 000 000

2. Kommunestyret ber rådmannen om å arbeide vidare med budsjett- og økonomiplanen for 2018-2021 basert på ei årleg investeringsramme for anleggsprosjekt slik det framkjem i saka.

Tilråding:

3. **Kommunestyret sluttar seg til investeringsplanen for anleggsprosjekt slik det kjem fram av saksutgreiinga.**
4. **Kommunestyret ber rådmannen om å arbeide vidare med budsjett- og økonomiplanen for 2018-2021 basert på ei årleg investeringsramme for anleggsprosjekt slik det framkjem i saka.**

Særutskrift:
Økonomi, her

Samandrag av saka:

Saka gjeld budsjett- og økonomiplan for 2018-2021 – forslag til investeringsplan for anleggsprosjekt.

Saksopplysningar:

Som grunnlag for budsjettprosessen hausten 2018, er det utarbeidd ei oversikt over behov for investeringstiltak for anleggsprosjekt. Dette som faktisk underlag for etterfylgjande drøftingar fram mot kommunestyret si budsjettbehandling og budsjettvedtak i desember.

Førebels investeringsramme

Saka byggjer på ei slik førebels investeringsramme:

Tabell 1				
Budsjett	2018	2019	2020	2021
Generell finansieringspost	-46 000 000	-43 000 000	-43 000 000	-38 000 000

Ein investeringsplan som over vil vere svært positivt for Anlegg- og driftsavdelinga sin arbeidsdag. Eit føreseieleg budsjett gir oss mulighet til å jobbe planmessig over investeringsbudsjettet med prioriterte prosjekt og det gir fleksibilitet i forhold til å nytte ressursane vi har på avdelinga. Det gir også rom for å tenkje langsiktig.

Generelt om talmaterialet

- Alle kostnadar er eksklusiv meirverdiavgift.
- Tala er basert på kostnadskalkyler.
- For bustad- og næringsprosjekt vil det kome inntekter i form av framtidig tomtsal. Desse inntektene er ikkje tatt med i denne saka då dei ikkje kjem på same år som investeringa vert gjort.
- Vidare følgjer prosjekta, gruppert etter kva type utbygging det er.
- Sist i saka vert tabellane samanfatta.

Investeringstiltak – generelle tiltak

Tabell 2				
Generelle tiltak	2018	2019	2020	2021
Byutvikling	5 000 000	5 000 000	5 000 000	
Avskjærande grøft på Kvalsund		400 000		
Grøft for overvatn i Huldalsvegen	350 000			
Ladepunkt for elbil i sentrum	965 000			
Leikeplassar i bustadfelt	250 000			
Ny kaihøgde ytre Almenningskai	500 000	5 500 000		
Oppgradering av parken	250 000			
Telenor basestasjon på Runde	800 000			
Trafikktryggingstiltak	1 500 000	1 500 000	1 500 000	
Tursti Myklebustvatnet			1 200 000	
Tursti Djupvikvatnet				3 000 000
Lisjevatnet i Dragsund	600 000			

Bergsøy kunstgras	500 000	2 500 000		
Sum	10 715 000	14 900 000	7 700 000	3 000 000

Byutvikling

Løyving som i økonomiplan for 2018-2020. Midlar til å realisere tiltak i byutviklingsprosjektet.

Avskjærande grøft Kvalsund

Det skal gravast ei grøft for å lede overvatn frå byggefeltet og til elva som kryssar Teigevegen, elva har utløp i sjøen ved småbåthamna. Dette er eit prosjekt som ein ser som naudsynt for å betre problem med overvatn i og gjennom byggefeltet.

Grøft for overvatn i Huldalsvegen

Eksisterande kanal i Huldalsvegen er i dårleg stand og overvatnet skal leggst i rør.

Ladepunkt for elbil i sentrum

Opprette moglegheit for lading av elbilar i sentrum.

Leikeplassar i bustadfelt

Grunnarbeid på leikeplassar i kommunale felt

Ny kaihøgde ytre Almenningskai

I tråd med K-sak 37/17. Omfang er ikkje avklart pr. dags dato, men konsulent skal sjå på og vurdere eksisterande konstruksjon, samt moglegheiter for heving av nivå i samband med pågåande anleggsarbeid for å flytte pumpestasjonen.

Kostnads kalkyle er derfor usikker då omfang ikkje er kjent. Heving av nivå medfører også tilstelling og tilpassing til kringliggande bygg/plass.

Oppgradering av parken

Etablering av tømestasjon for bubilar.

Telenor basestasjon Runde

Kommunen sitt bidrag i samband med etablering av basestasjon for telenor på Langeneset.

Trafikktryggingsplan

Finansiering av tiltak etter gjeldande trafikktryggingsplan.

Tursti Myklebustvatnet

Sti med belysning om lag frå Blåhaugen til idrettsområde.

Tursti Djupvikvatnet

Sti med belysning rund delar av Djupvikvatnet (resterande del er eksisterande veg i dag).

Lisjevatnet i Dragsund

Har vore lekkasjar i fyllingar og i terskelen i fleire år. Her er planen å legge duk og støype terskelen for å få vatnet tett og opp til ønska nivå.

Bergsøy kunstgrasbane

Det er behov for rehabilitering av kunstgrasbana. Idrettlaget skal bygge hall på delar av bana, dette tiltaket gjeld oppgradering av dekke på restarealet ute.

Investerings tiltak – avlaupsplan

Tabell 3				
Bustadfelt	2018	2019	2020	2021
Løyving av midlar til avlaupsplanen	7 500 000	10 000 000	10 000 000	10 000 000
Sum	7 500 000	10 000 000	10 000 000	10 000 000

Avlaupsplan

Midlane vert løyvd etter gjeldande handlingsplan for avlaup. Denne skal rullerast i 2018, eventuelle endringar i prioriterte tiltak og summer vert å oppdatere ved budsjetthandsaming i 2018. For 2021 er det stipulert ein sum då det ikkje ligg føre prioriterte tiltak endå.

Investerings tiltak – bustadfelt

Prosjekta gjeld utbygging av infrastruktur for å legge til rette for bustadutbygging i kommunale felt. I summene er det ikkje tatt høgde for inntekter ved sal av bustadtomter.

Tabell 4				
Bustadfelt	2018	2019	2020	2021
Dragsund bustadfelt		500 000	9 500 000	
Bø/Arhaug bustadfelt				7 000 000
Stokksund				15 000 000
Myklebuståsen		5 750 000	5 750 000	
Sum	0	6 250 000	15 250 000	22 000 000

Dragsund bustadfelt

Vidare utbygging av infrastruktur i eksisterande felt, kommunen eig arealet.

Bø/Arhaug

Utbygging av infrastruktur i regulert felt, kommunen eig delar av arealet. Pr. dags dato er det ikkje utbygd med offentleg avlaup, tiltaket heng difor saman med prioritering av utbygging utanfor feltet i handlingsplan for avlaups som skal rullerast i 2018. Det er ikkje ført fram vatn til området, grendalaget er i dialog med Herøy Vasslag SA med sikte på å løyse det.

Stokksund

Større privat reguleringsplan, kommunen eig ikkje noko areal for bustadtomter. Inneberer også oppgradering av kommunal veg fram til området og etablering av avlaupsløysing utanfor feltet.

Myklebuståsen

Utbygging i privat regi. Forhandling om utbyggingsavtale for kommunal overtaking av anlegg for drift og vedlikehald er oppstarta. Utbygger har søkt kommunen om 11,5 mill kr. i støtte, her har vi delt det i to då utbygginga kan skje etappevis. Denne posten er avhengig av at prosessen med utbygger går slik at støtta kan giast som

investering, politisk vedtak om støtte og at utbygginga vert realisert. Vi vel å synleggjere summen i budsjettsamanheng sidan søknad om støtte er motteken og vi ser det som viktig at det ikkje kjem inn utanom budsjetthandsaming.

Investeringstiltak – næringsområde

Tabell 5				
Næringsområde	2018	2019	2020	2021
Mjølstadneset	3 750 000			
Eggesbønes		5 500 000	5 500 000	
Sum	3 750 000	5 500 000	5 500 000	

Mjølstadneset

Eit større areal er reservert med sikte på utbygging. Det vil vere naudsynt med midlar for å ferdigstille området og tekniske anlegg. Her er det ikkje berekna salsinntekter då her har våre ei etappevis utbygging over lang tid.

Eggesbønes

Det er under regulering eit større industriareal på Eggesbønes (ved Marine Harvest). For å selje tomteareal er det naudsynt med utfylling i sjø og bygging av infrastruktur.

Investeringstiltak – samferdselstiltak

Tabell 6				
Samferdselstiltak	2018	2019	2020	2021
Mindre parkeringsplass Frøystad			1 000 000	
Mindre prosjekt i bustadfelt og sнопlassar	750 000	750 000		
Bru til Herøy gard		300 000	3 000 000	
Veg Flusund		5 000 000		
Kaier på Mjølstadneset	21 000 000			
Oppgradering av Grønhaugvegen				1 250 000
Oppgradering av veg Kleppeåsen				1 000 000
Oppgradering av veg til Marine Sales				750 000
Parkeringsplass Fosnavåg sentrum	1 625 000			
Sum	23 375 000	6 050 000	4 000 000	3 000 000

Mindre parkeringsplass Frøystad

Innregulert offentleg parkeringsplass i Frøystad bustadfelt.

Mindre prosjekt i bustadfelt og sнопlassar

Det er ymse sнопlassar og andre tiltak for å betre/rette opp infrastruktur i eksisterande felt.

Bru til Herøy Gard

Dagens bru er i dårleg stand. Summen er delt i to for å kunne starte prosjektering året før bygging.

Veg Flusund

I samband med privat utbygging etter reguleringsplan for Indre Bergsøy må ein pårekna at kommunen må stå for delar av infrastrukturen utanfor feltet. Prosjektet er avhengig av at privat utbygger realisera sine planar.

Kai Mjølstadneset

I samband med ei større utbygging på austleg del av Mjølstadneset, vil det vere behov for to nye kaier. Kommunen har søkt om støtte til 50% av summen, men signala så langt er negative. Total kostnadskalkyle ligg difor til grunn.

Oppgradering av Grønhaugvegen

Fleire bustadprosjekt er under planlegging i området og det kan medføre behov for oppgradering av eksisterande kommunal veg som pr. i dag er smal.

Oppgradering av veg ved Kleppeåsen

Tidlegare har delar av den kommunale vegen over Kleppeåsen blitt utbetra. Dette prosjektet gjeld oppgradering vidare.

Oppgradering av veg til Marine Sales

Kommunal veg til næringsområdet ved Marien Sales treng oppgradering.

Parkeringsplass Fosnavåg sentrum

Innregulert parkeringsplass mellom parken og Djupedalen.

Samanfatning

Tabell 7

Samanfatning	2018	2019	2020	2021
Generelle tiltak	10 715 000	14 900 000	7 700 000	3 000 000
Avlaupsplan	7 500 000	10 000 000	10 000 000	10 000 000
Bustadfelt	0	6 250 000	15 250 000	22 000 000
Næringsområde	3 750 000	5 500 000	5 500 000	

Samferdselstiltak	23 375 000	6 050 000	4 000 000	3 000 000
Sum (avrunda)	46 000 000	43 000 000	43 000 000	38 000 000

Vurdering og konklusjon:

Slik Rådmannen ser det så vil ei prioritering av anleggsprosjekt som oppsett ovanfor gje ein forutsigbar kvardag for prosjektleiarane og avdelinga som heilheit.

Lista over tiltak er lang, men innhaldet i prosjekta variera frå små og enkle til større og meir komplekse. Dei er spreidd over ei 4 årsperiode med bakgrunn i både kostnad og tilgjengelig kapasitet hjå avdelinga. Dersom det skulle kome større prosjekt inn i perioden, så vil ein måtte utsette planlagde prosjekt i størrelsesordenen på dei som kjem inn. Alternativt så vil ein måtte auke kapasitet på avdelinga for å få gjennomført nye prosjekt.

Rådmannen rår til at Herøy kommunestyre godkjenner forslaget til prosjektgjennomføring av anleggsprosjekt for perioden 2018 – 2021 som skissert ovanfor og i tråd med forslag til vedtak.

Konsekvensar for folkehelse:

Dei fleste prosjekta inneheld tiltak som aukar trivsel og tryggleik.

Konsekvensar for beredskap:

Betring av tilkomst ved fleire av prosjekta vil gi betre vilkår for beredskap.

Konsekvensar for drift:

Samtlege prosjekt vil få ein konsekvens for drifta då dei gir infrastruktur til drift og vedlikehald.

Fosnavåg, 02.10.2017

Olaus-Jon Kopperstad
Rådmann

Jarl Martin Møller
Avd.leiar

Sakshandsamar: Lene Søvik Huldal

Anlegg og driftsavdelinga

SAKSFRAMLEGG

Sakshandsamar:	ELDHAN	Arkivsaknr:	2015/1608
		Arkiv:	Q52

Utvalsaksnr	Utval	Møtedato
161/17	Formannskapet	17.10.2017
122/17	Kommunestyret	26.10.2017

ØKONOMISK AVSLUTNING AV PROSJEKT 70026: ELBIL LADESTASJONAR (YTRE OG INDRE HERØY)

Møtebehandling:

Rådmannen si tilråding vart samrøystes vedteken.

Tilråding i Formannskapet - 17.10.2017

Herøy kommunestyre vedtek følgjande:

1. Prosjektrekneskapen vert godkjent med eit totalforbruk på kr 440 000,-
2. Mindreforbruk på kr 5000,- kr vert tilbakeført til unytta lånemidlar.

Tilråding:

Herøy kommunestyre vedtek følgjande:

1. Prosjektrekneskapen vert godkjent med eit totalforbruk på kr 440 000,-
2. Mindreforbruk på kr 5000,- kr vert tilbakeført til unytta lånemidlar.

Særutskrift:
- Økonomi

Bakgrunn:

Prosjektet er ferdigstilt, denne saka gjeld økonomisk avslutning.

Saksopplysningar:

I K-sak 107/16 vart følgjande vedtatt:

1. *Prosjektet vert godkjent med ny ramme på totalt 385 000 kr.*
2. *Prosjektet vert tilført nye midlar, 225 000 kr, ved at ein omdisponerer pengar frå prosjekt 51916 "Leine-Trolldalen 2".*

Med bakgrunn i vedtaket blei det inngått kontrakt med Fortum Markets AS, og kommunen nytta rammeavtalen med entreprenør Aurvoll og Furesund AS til grunnarbeidet. Ladepunkta blei ferdigstilte i løpet av desember 2016.

Grunnarbeidet blei i utgangspunktet noko dyrare enn antatt, dette skuldast at Mørenett fjerna ordninga med anleggsbidrag for straum i fjor. I prosjektet låg det inne eit tilskot på 60 000 kr frå Møre og Romsdal fylkeskommune. Dette er utbetalt og bokført, og når ein legg dette inn i rekneskapet, enda ein likevel opp med mindreforbruk.

Finansiering:

Tidligere løyving 2014/2015	100 000,-
+ Tilleggsloyving K-sak 107/16	225 000,-
+ Tilskot frå fylkeskommunen	60 000,-
= SUM FINANSIERING	385 000,-

Rekneskap:

Totalt forbruk	440 000,-
- tilskot frå fylkeskommunen	60 000,-
= SUM FORBRUK	380 000,-

DETTE RESULTERTE I EIT MINDREFORBRUK PÅ 5000,- KR

Vurdering og konklusjon:

Arbeidet er utført, og tilskotet frå fylkeskommunen er utbetalt. Prosjektet kan avsluttast og rådmann tilrår at rekneskapen vert godkjent slik den ligg føre ovanfor.

Tilråding:

Herøy kommunestyre vedtek følgjande:

1. Prosjektrekneskapen vert godkjent med eit totalforbruk på kr 440 000,-
2. Mindreforbruk på kr 5000,- kr vert tilbakeført til unytta lånemidlar.

Konsekvensar for folkehelse:

Tiltaket har positiv verknad for folkehelsa, jf. nasjonale mål for ei "grøn utvikling".

Fosnavåg, 02.10.2017

Olaus-Jon Kopperstad
Rådmann

Jarl Martin Møller
Avd.leiar

Sakshandsamar: Eldar Hansen

Utviklingsavdelinga

SAKSFRAMLEGG

Sakshandsamar:	OMR	Arkivsaknr:	2015/1384
		Arkiv:	L12

Utvalsaksnr	Utval	Møtedato
162/17	Formannskapet	17.10.2017
123/17	Kommunestyret	26.10.2017

DETALJREGULERINGSPLAN FOR HÅVIKA - SLUTTHANDSAMING

Møtebehandling:

Rådmannen si tilråding vart samrøystes vedteken.

Tilråding i Formannskapet - 17.10.2017

Herøy kommunestyre godkjenner, i medhald av plan- og bygningslova § 12-12, *detaljreguleringsplan for Håvika* med tilhøyrande føresegn datert 04.09.2017.

Planvedtaket kan påklagast, jf. plan- og bygningslova, § 1-9 og 12-12 og Forvaltningslova kapittel VI innan tre - 3 - veker frå kunngjeringsdato.

Tilråding:

Herøy kommunestyre godkjenner, i medhald av plan- og bygningslova § 12-12, *detaljreguleringsplan for Håvika* med tilhøyrande føresegn datert 04.09.2017.

Planvedtaket kan påklagast, jf. plan- og bygningslova, § 1-9 og 12-12 og Forvaltningslova kapittel VI innan tre - 3 - veker frå kunngjeringsdato.

Særutskrift:

Sporstøl arkitekter v/Bjørnar Sporstøl	pb. 301	6067 ULSTEINVIK
Larsen Gunnar Larsen graving og transport		6070 TJØRVÅG
Møre og Romsdal fylkeskommune	Fylkeshuset, pb. 2500	6404 MOLDE
Fylkesmannen i Møre og Romsdal	Fylkeshuset, pb. 2520	6404 MOLDE
Statens vegvesen, region midt	Postboks 2525	6404 MOLDE
Norges vassdrags- og energidirektorat	Naustdalsvn. 1b pb. 53	6801 FØRDE
Søre Sunnmøre Landbrukskontor	Dragsundvegen 6	6080 GURSKØY

Vedlegg:

- 1 Plankart Håvika 04.09.2017
- 2 Føresegner Håvika 04.09.2017
- 3 ROS-sjekkliste 05.09.2017
- 4 Planomtale 05.09.2017
- 5 Trekking motsegn frå Fylkesmannen 19.09.2017
- 6 Fråsegn frå NVE 05.04.2017
- 7 Merknad frå Halvard Thorseth 23.05.2017
- 8 Fråsegn frå Møre og Romsdal fylkeskommune 23.05.2017
- 9 Fråsegn frå Søre Sunnmøre Landbrukskontor 26.05.2017
- 10 Motsegn frå Fylkesmannen i Møre og Romsdal 31.05.2017
- 11 Fråsegn frå Statens vegvesen 20.04.2017

Samandrag av saka:

Grunneigar i Håvika har utarbeidd detaljreguleringsplan for Håvika i Tjørvåg som no er klart til eigengodkjenning i Kommunestyret. Planen vil legge til rette for nokre bustadtomter, fleire sjønære hyttetomter med tilhøyrande naust og småbåtanlegg.

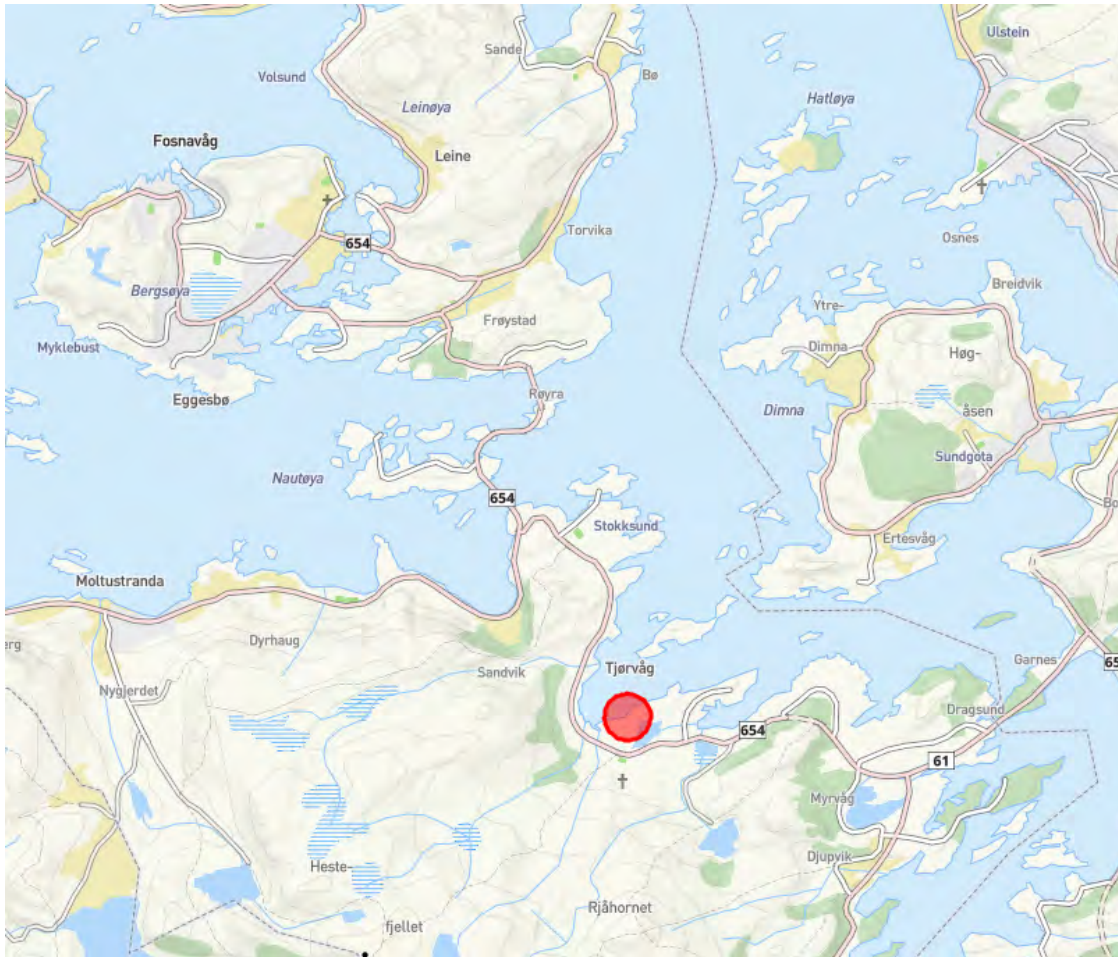
Lenke til plankartet digitalt:

<https://kommunekart.com/klient/sunnmørskart?urlid=aeda8304ba2a40ebb7a65cb4da12dc28>

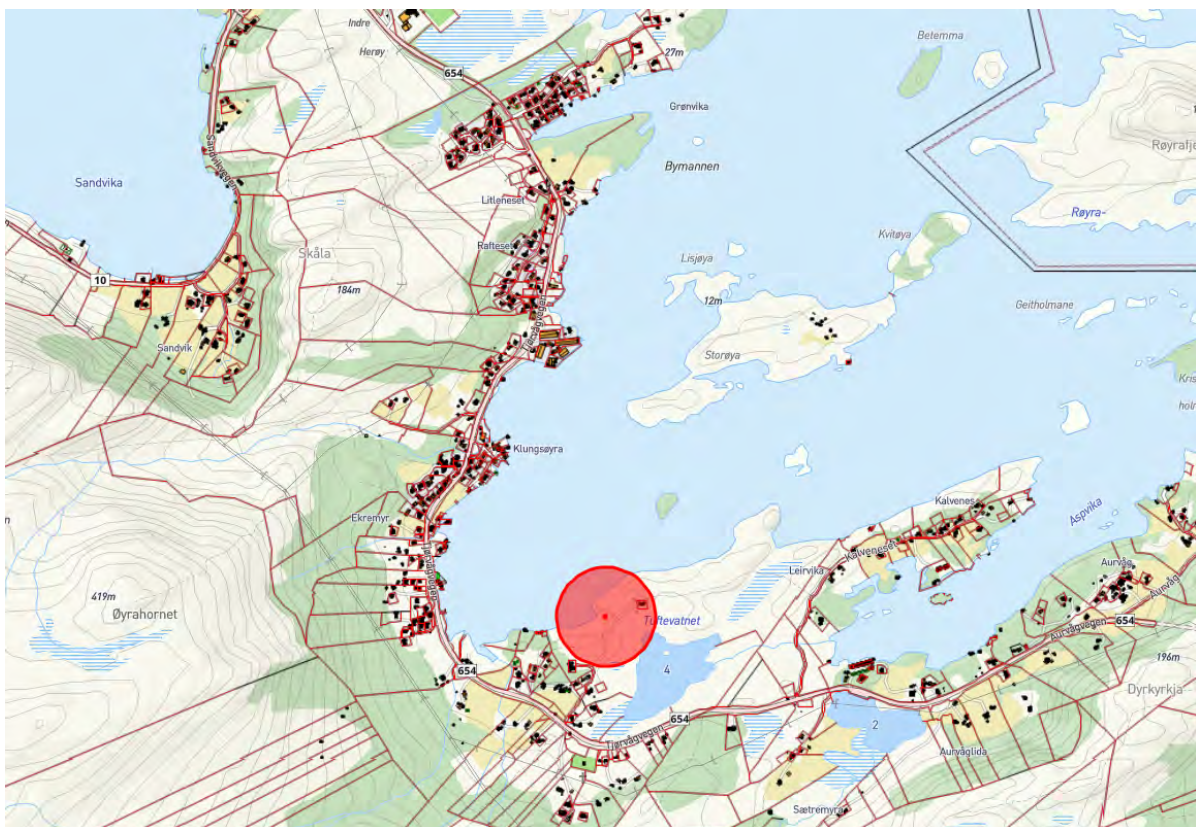
Saksopplysningar:

Saka gjeld offentleg ettersyn av ein reguleringsplan i Tjørvåg. Grunneigarane har starta arbeid med å regulere eit område som i stor grad er i tråd med kommuneplanen sin arealdel. Det er planlagt bustadar, hytter, rorbuer og naust med tilhøyrande fellesområde og badeområde som skal vere opent og tilgjengeleg for alle.

Lokalisering av planområdet i kommunen.

Plassering av planområdet i Tjørvåg

Oversikt over planområdet på flyfoto.

Området er i kommuneplanen sin arealdel avsett til framtidig FB16 (fritidsbustadar) og det er planlagt mellom 11 nye hyttetomter, to tomter for bustadar, fire rorbuer, åtte naust og småbåtanlegg i sjø.

Det vart avhalde oppstartsmøte mellom kommunen og tiltakshavar med plankonsulent 30.10.2015.

Det vart gjeve løyve til oppstart av planarbeid i Formannskapet 01.12.2015, F-sak 222/15.

Oppstart vart varsla i avis og på nett 18.12.2015 med frist for merknadar 10.02.2016. Kommunen mottok forslag til detaljplan 21.12.2016.

Planforslaget vart returnert for å rette opp feil og gjere endringar 01.02.2017.

Korrigert planforslag vart oversendt til kommunen 02.03.2017.

Formannskapet gjorde vedtak om utlegging til offentlig ettersyn 28.03.2017, F-sak 46/17.

Planforslaget låg ute til høyring 07.04.2017 – 26.05.2017.

Etter offentlig ettersyn kom det inn seks merknadar til planforslaget. Merknadane var frå Halvard Magne Thorseth, NVE, Møre og Romsdal fylkeskommune, Søre Sunnmøre Landbrukskontor, Statens vegvesen og Fylkesmannen i Møre og Romsdal.

Av desse var det berre Fylkesmannen i Møre og Romsdal som varsla motsegn.

Oppsummering av merknad frå Halvard Magne Thorseth:

Kommentar til punkt 6.5 i planomtalen: Ber om at avløpsledning frå 53/90 blir liggende urrør inntil denne kommer i konflikt med utbygging av tomt BFF6 eller BFF5.

Vurdering: Punkt 6.5 i planomtalen som viser trase for avlaupsledningar er ikkje bindande ift. eksisterande leidningar. Leidninga frå dykkar eigedom vil ligge slik det ligg i dag ned mot BFF5 og BFF6 og vil der knyte seg til ei felles leidning.

Oppsummering av merknad frå NVE:

Ingen merknad.

Oppsummering av merknad frå Møre og Romsdal fylkeskommune:

Vi ønskjer likevel å trekke fram kapittel 7. i planomtalen, som i større grad kan bli utforma som tilnærma objektive vurderingar av planforslagets verknader, framfor argumentasjon for val ein har teke i prosessen, som til dømes «... vi meiner tiltaka i planen har... osv.».

I planområdet er det lagt opp til frittliggande einingar oppe i høgda og konsentrerte einingar nede ved sjøen. Leikeplassen er i denne samanhengen lokalisert ved innkøyringa til ei klynge frittliggande fritidsbustader, nær inngangen til feltet. ... Når ein ser heile planområdet samla, med både frittliggande og konsentrerte einingar, ønskjer vi likevel å stille spørsmål om dette er den rette plasseringa. Vil området kunne ha meir nytte av om leikearealet låg nærare dei konsentrerte fritidsbustadene, som ikkje vil få same uteoppholdsareal som dei frittliggande einingane? Eventuelt på flata ovanfor desse?

Vurdering:

Kap. 7 er endra i tråd med fråsegna frå Møre og Romsdal fylkeskommune.

I arbeidet med denne reguleringsplanen har plankonsulent og kommunen drøfte moglege plasseringar av leikeplassen. Kommunen og konsulenten har kome fram til at denne plasseringa ville vere den beste. Området som vart vurdert låg sør for BUN 2. Denne plasseringa meiner vi ville vere mindre gunstig ift. trafikk og arealet ville bli rundt 200m². Området ovanfor vegen vart ikkje diskutert inngåande då kommunen og konsulent var samde om at område ved BFF6 var meir aktuelt.

Oppsummering av merknad frå Søre Sunnmøre Landbrukskontor:

Ingen merknad.

Oppsummering av merknad frå Statens vegvesen:

Ingen merknad.

Oppsummering av merknad frå Fylkesmannen i Møre og Romsdal.

I vår fråsegn ved oppstart uttala vi at sjølve bukta må sikrast for ålmenn ferdsel. Planframlegget som no ligg føre, nyttar i praksis heile bukta til rorbuer og småbåtanlegg. Dette vil innebære at ein byggjer ned den mest attraktive strandsona innanfor området, og den som best eignar seg til bading og leik - spesielt for barn. Resten av strandsona er langt mindre tilgjengeleg då det stort sett er relativt bratt ned til sjøen alle stader. Rorbuer er å sjå på som fritidsbustader, altså hytter, og vil privatisere området rundt seg på same måte som hytter og bustader gjer.

...

Etter vårt syn legg planframlegget opp til ei utnytting av strandsona som strid mot omsynet til friluftsliv i området. Vi rår difor til at ein tar ut BFK (rorbuene) og BBS (privat felles småbåtanlegg på land) frå planframlegget, slik at bukta og det vesle neset kan nyttast av ålmenta til rekreasjon og opphald. I tillegg må VS (småbåthamn — felles) enten innskrenkast eller flyttast, slik at strandsona sin verdi som utgangspunkt for bading og leik i sjøkanten er sikra og ikkje kjem i konflikt med

småbåtanlegget. Inntil planframlegget er endra i tråd med dette, fremmer vi motsegn mot planen.

ROS-analysen har ikkje vurdert om planområdet er utsett for stormflo og havnivåstiging. Det er heller ikkje gjort ei vurdering av kva som vil vere tilstrekkeleg tryggleik. Planen må sikre tilstrekkeleg tryggleik mot havnivåstiging og stormflo for rorbuene, jf. TEK10 § 7—2. Inntil dette er gjort har Fylkesmannen motsegn til planen.

Vurdering:

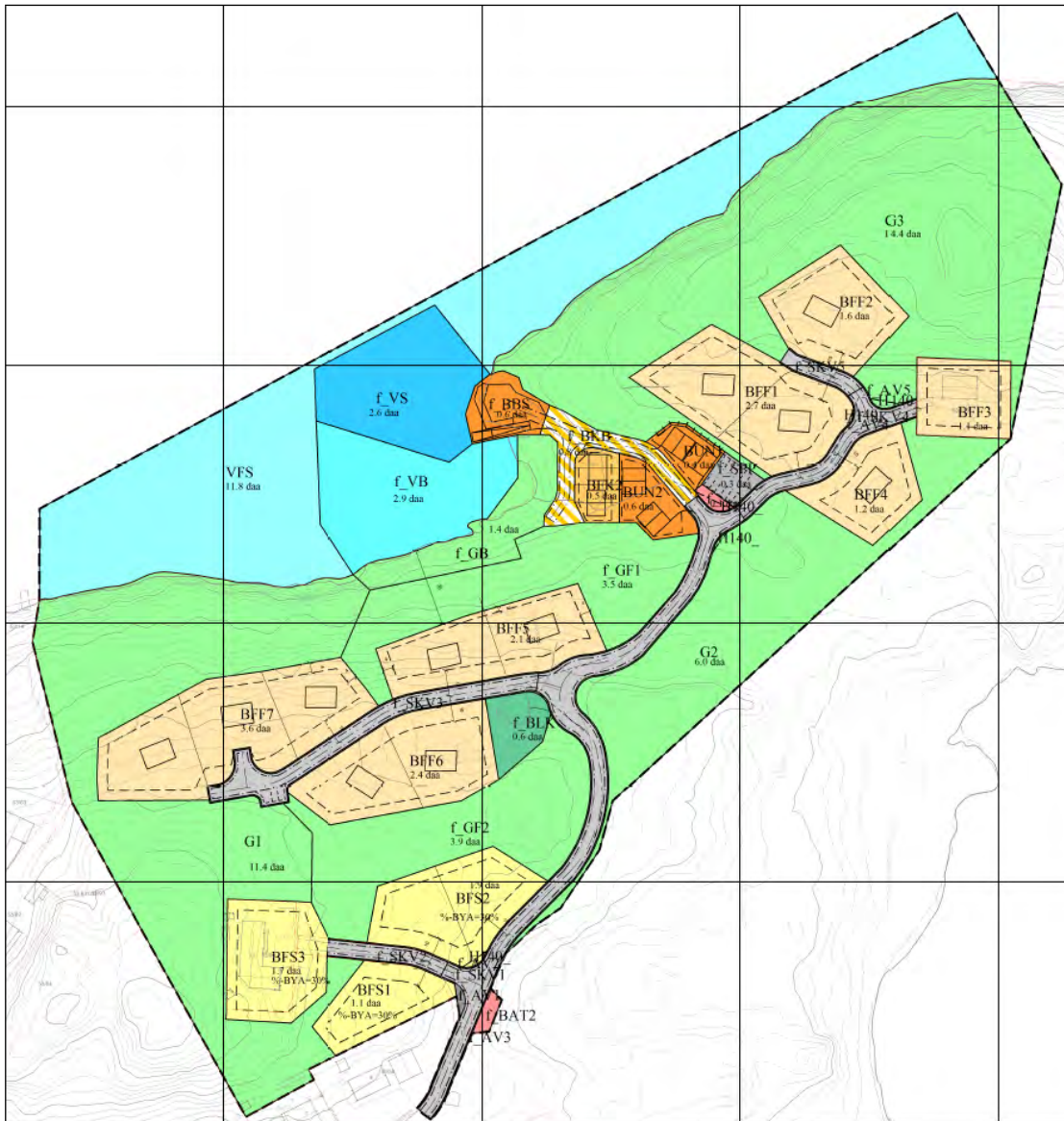
Planen er endra i tråd med motsegna frå fylkesmannen. Område for robuer i bukta i Håvika er trekt ut av planforslaget og båt plassane er flytta slik at dei vil vende meir vekk frå det området som er attraktivt for bading, leik og rekreasjon i og ved sjøen.

ROS-analysen er revidert og dei bygga som kom i konflikt med potensiell stormflo er teke ut av planforslaget.

Dronebilette av den aktuelle bukta

Planen er såleis endra i tråd med motsegna frå Fylkesmannen og motsegna vart trekt i brev motteke av Herøy kommune 19.09.2017.

Revidert plankart for Håvika som følgje av motsegn frå Fylkesmannen.

Vurdering:

Planfagleg vurdering

Planforslaget er godt gjennomarbeidd og løysingane som er valt er kvalitetssikra av kommunen. Området i dag er i stor grad ubebygd med unntak av eit hus og ei hytte som ligg på BFS3 og BFF3. Det er bygd veg ned til område for småbåtanlegg og denne må utvidast og utbetrast ved gjennomføring av planen.

Rorbuer, naust og småbåtanlegg er ikkje i tråd med kommuneplanen sin arealdel, men for å skape eit miljø med dei kvalitetane som kundane etterspør i dag ser vi dette som ein naturleg del å ta inn i planforslaget. Det er gjort grep for å hindre privatisering ved at evt. terrasse til rorbueane må byggast på den sida som vender vekk frå sjøen for å hindre utilsikta privatisering av strandsona. Kommunen meiner derfor det er gjort grep for å sikre fri ferdsel langs strandsona og vil derfor kunne akseptere tiltaka med det avbøtande tiltaket som er nemnd ovanfor.

Vurderingar etter Naturmangfaldslova § 7-12

§7 prinsipp for offentlig beslutningstaking i §§ 8 til 12

Prinsippene i §§ 8 til 12 skal legges til grunn som retningslinjer ved utøving av offentlig myndighet, herunder når et forvaltningsorgan tildeler tilskudd, og ved forvaltning av fast eiendom. Vurderingen etter første punktum skal fremgå av beslutningen.

§8 Kunnskapsgrunnlaget

Plankonsulent har lagt ved *vurderingar i forhold til §§8-12* i eit eige dokument. Kommunen vurderer kunnskapsgrunnlaget som godt og viser til vurderingane som ligg vedlagt saka.

§9, Føre-var-prinsippet

Sidan kunnskapsgrunnlaget vurderast som godt, vil også behovet for bruk av føre-var-prinsippet reduserast.

Med bakgrunn i vurderingane som er gjort i §§ 8 og 9 kjem ikkje §§ 10 til 12 som gjeld *Økosystemtilnærming og samlet belastning, kostnad for å avgrense negativ miljøpåverknad, miljøforsvarlege teknikkar og driftsmetodar* til bruk i denne saka.

Støy

Område er ikkje utsett for støy frå fylkesvegen.

Barn og unge

Barn og unge sine interesser i planområdet er sikra gjennom standardheving av tilkomstvegen, store område for fri leik i terreng og eit område er avsett til leikeplass som skal opparbeidast med eit minimum av utstyr. Sidan dette er eit område for fritidsbustadar vil det ikkje vere same trafikk i området og kommunen stiller derfor ikkje krav om fortau eller fleire leikeplassar. Etter offentlig ettersyn har også bukta ved Håvika blitt sikra for leik og rekreasjon som er positivt for alle, men kanskje særleg barn og unge.

Folkehelse

Planforslaget vil kunne ha positive konsekvensar for folkehelsa ved at det vert lagt til rette for auka bruk av strandsone til rekreasjon. Ved gjennomføring av planen vil strandsona bli meir tilgjengeleg for folk flest.

Konklusjon:

Rådmannen rår til at Kommunestyret godkjenner, i medhald av plan- og bygningslova § 12-12, *detaljreguleringsplan for Håvika* med tilhøyrande føresegn datert 04.09.2017.

Lenke til plankartet digitalt:

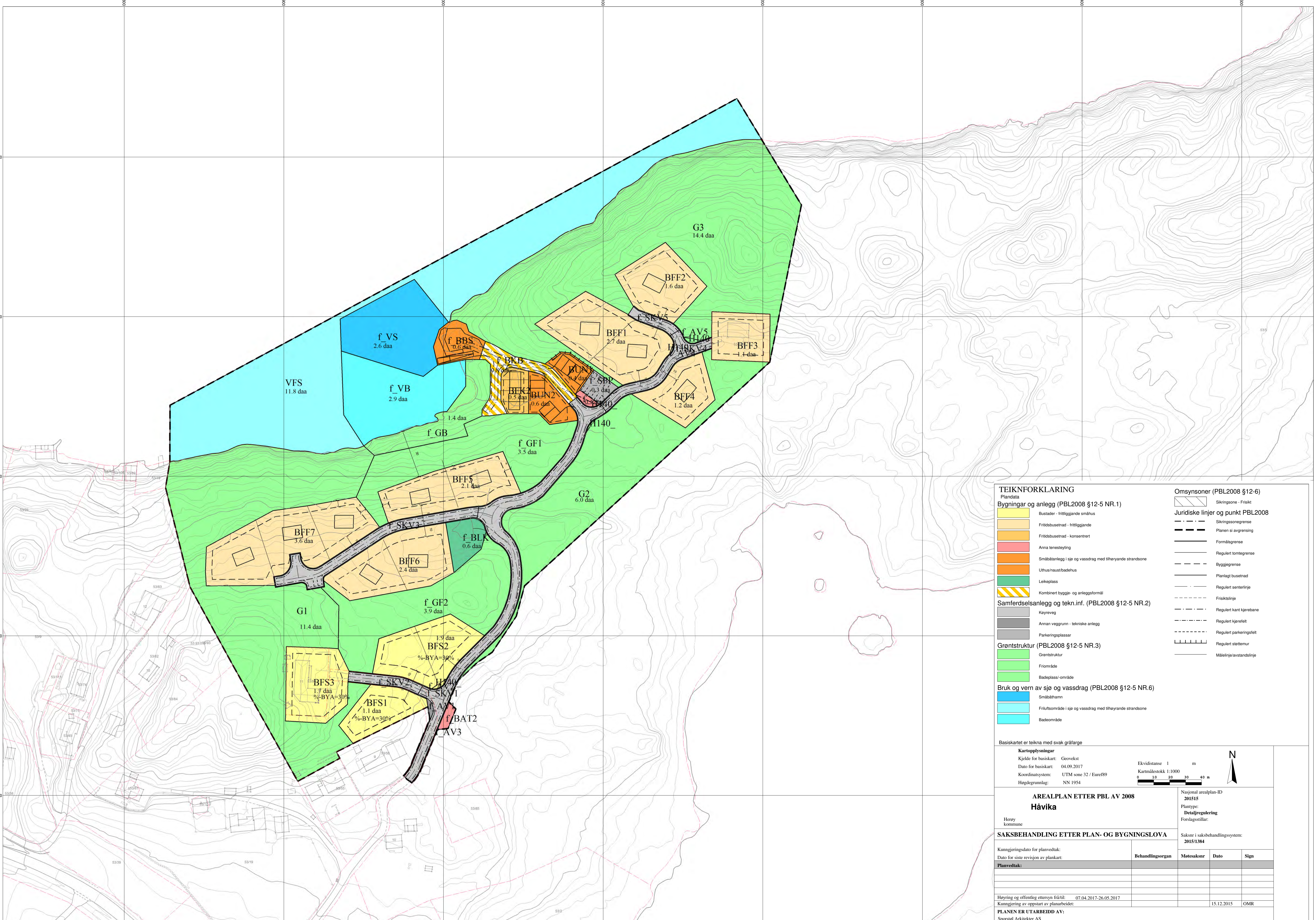
<https://kommunekart.com/klient/sunnmørskart?urlid=aeda8304ba2a40ebb7a65cb4da12dc28>

Fosnavåg, 19.09.2017

Olaus-Jon Kopperstad
Rådmann

Jarl Martin Møller
Kommunalsjef samfunnsutvikling

Sakshandsamar: Ole Magne Rotevatn

TEIKNFORKLARING

Plandata

Bygninger og anlegg (PBL2008 §12-5 NR.1)

- Bustader - fritliggende småhus
- Fritidsbustad - fritliggende
- Fritidsbustad - konsentrert
- Anna tenesteyting
- Småbåtanlegg i sjø og vassdrag med tilhørende strandsone
- Utthus/naust/badehus
- Leikeplass
- Kombinert bygge- og anleggsformål

Samferdselsanlegg og tekn.inf. (PBL2008 §12-5 NR.2)

- Køyreveg
- Annan vegg grunn - tekniske anlegg
- Parkeringsplassar

Grøntstruktur (PBL2008 §12-5 NR.3)

- Grøntstruktur
- Friområde
- Badeplass/-område

Bruk og vern av sjø og vassdrag (PBL2008 §12-5 NR.6)

- Småbåthamn
- Fritidsområde i sjø og vassdrag med tilhørende strandsone
- Badeområde

Omsynsoner (PBL2008 §12-6)

- Skringsone - Friskt

Juridiske linjer og punkt PBL2008

- Skringsonegrense
- Planen si avgrensning
- Formålsgrense
- Regulert tomtegrense
- Byggjegrænse
- Planlagt bustad
- Regulert senterlinje
- Frisktilinje
- Regulert kant kjørebane
- Regulert kjørefelt
- Regulert parkeringsfelt
- Regulert støttemur
- Målelinje/avstandslinje

Basiskartet er teikna med svak gråfarge

Kartopplysningar

Kjelde for basiskart: Geovekt
 Dato for basiskart: 04.09.2017
 Koordinatsystem: UTM sone 32 / Euref89
 Høgdegrunnlag: NN 1954

Ekvidistans 1 m
 Kartmålestokk 1:1000
 0 10 20 30 40 m

AREALPLAN ETTER PBL AV 2008

Håvika

Nasjonalt arealplan-ID 201515
 Plantype: Detaljregulering
 Forslagsstillar:

SAKSBEHANDLING ETTER PLAN- OG BYGNINGSLOVA

Saksnr i saksbehandlingssystem: 2015/1384

Planvedtak:	Behandlingsorgan	Møtesaksnr	Dato	Sign

Høyring og offentlig ettersyn fråtill: 07.04.2017-26.05.2017
 Kunnigjering av oppstart av planarbeidet: 15.12.2015 OMR

PLANEN ER UTARBEID AV:
 Spørstøl Arkitektur AS

HERØY KOMMUNE

FØRESEGNER TIL DETALJREGULERING FOR

Håvika, gnr. 53/5 – område FB16.

Datert 04.09.2017 PlanID: 201515.

Godkjend av Herøy kommunestyre

den .....20xx sak .../.....

§ 1 GENERELT:

1.1 GYLDIGHETSOMRÅDE

Reguleringsplanen er utarbeidd som detaljplan i samsvar med PBL 2008.

Reguleringsføresegnene gjeld innafør det området som er synt med reguleringsgrenser på plankartet.

1.2 PRIVATRETTSLIGE AVTALAR

Etter at reguleringsplanen med tilhøyrande føresegner er gjort gjeldande, kan det ikkje gjerast privatrettslege avtalar som er i strid med planen.

1.2 REGULERINGSFØREMÅL

Arealet innafør reguleringsgrensene skal nyttast i samsvar med PBL til fylgjande føremål:

Byggje- og anleggsformål (PBL § 12-5 nr. 1):

BFS1 - BFS3	Bustader - frittliggjande småhus (Sosi-kode 1111)
BFF1- BFF7	Fritidsbusetnad – frittliggjande (Sosi-kode 1121)
BFK1	Fritidsbusetnad – konsentrert . Rorbuer. (Sosi-kode 1122)
f_BAT1-f_BAT2	Anna offentlig eller privat tjenesteyting (renovasjon m.m.) – felles. (Sosi-kode 1169)
f_BBS	Småbåtanlegg i sjø og vassdrag til tilhørande standsone Landfeste flytebrygge og båtopphal – felles (Sosi-kode 1588)
BUN1 – BUN2	Naustrekkjer (Sosi-kode 1589)
f_BLK	Leikeplass (Sosi-kode 1610)
f_BKB	Kombinert byggje- og anleggsformål. Serviceveg og infrastruktur – felles (Sosi-kode 1800)

Samferdsleanlegg og teknisk infrastruktur (PBL § 12-5, nr. 2)

f_SKV1- f_SKV5	Kjøreveg - felles (Sosi-kode 2011)
f_SPP	Parkering - felles (Sosi-kode 2082)
f_AV1 – f_AV5	Annan Veggrunn (Sosi-kode 2018)

Grøntstruktur (PBL § 12-5, nr. 3)

G1 – G3	Grøntstruktur –grøntdrag (Sosi-kode 3001)
f_GF	Friområde – felles (Sosi-kode 3040)
f_GB	Badeplass – felles (Sosi-kode 3041)

Bruk og vern av sjø og vassdrag med tilhørende strandsone (PBL § 12-5, nr. 6)

f_VS	Småbåthamn – felles (Sosi-kode 6230)
VFS	Friluftsområde med tilhørende strandsone (Sosi-kode 6720)
f_VB	Badeplass – felles (Sosi-kode 6770)

Sikringszone (PBL. § 11-8 a.1, jf. § 12-6)

H140_	Frisikt
-------	---------

§ 2 FELLESEGNER:

- a. Bygg skal plasserast innanfor byggje og anleggformål, samt byggegrenser som er vist på plankartet. Plassering av planlagt bygg i plankartet er berre retningsgivande.
- b. Ved handsaming av søknad om byggeløyve skal kommunen sjå til at bygningane får god form og materialbruk, og at bygningar i same område får ei harmonisk utforming i høve terrenget og i høve eksisterande bygg. Overskottsmasse skal køyrast vekk.
- c. Innanfor byggeområdet kan det førast opp trafokioskar, pumpestasjonar og andre tekniske innretningar der det er nødvendig. Frittstående bygg til slike føremål skal ha dimensjon, form og farge som er tilpassa bygg elles i område. Før utbygg skal det utarbeidast samla detaljplan for vegar, vatn, avløp, renovasjon og andre tekniske anlegg. Samla teknisk plan skal godkjennast av kommunen.
- e. Kulturminne: Dersom ein under utbygging av planområdet kjem over automatisk freda kulturminne i grunnen eller i sjø pliktar ein å stoppe arbeidet, og ta kontakt med fylkeskommunen for avklaring. Om det under opparbeiding av tiltak i sjø skulle påvisast skipsvrak, må arbeid stansast. Stiftelsen Bergen Sjøfartsmuseum skal då undersøke funn før eventuell frigjeving av området, og arbeid kan vidareførast.

§ 3 AREALBRUK

I område merka «**BFS**» kan det byggjast frittliggjande småhus – einebustad, ev med sekundærhusvære (leilegheit). Totalt 4 einingar.

I område «**BFF**» kan det byggjast frittliggjande fritidsbusetand. Totalt 12 einingar.

I område merka «**BFK**» kan det byggjast konserntert fritidsbusetnad (Rorbuer). Totalt 4 einingar.

I område merka «**f_BAT**» kan brukast til offentlig eller privat tenesteyting (renovasjon m.m.) – områda er felles for heile planområdet.

I område merka «**f_BBS**» skal det byggast anlegg for småbåtanlegg i sjø og vassdrag til tilhørende standsone(Landfeste flytebrygge og båtopphal). Områda er felles for heile planområdet.

I område merka «**BUN**» kan det byggjast Naustrekker. Totalt 8 einingar.

I område merka «f_BLK» kan del leggast til rette for felles leikeplass. Områda er felles for heile planområdet.

I område merka «f_BKB» Kombinert byggje- og anleggsformål (serviceveg og infrastruktur og plass for felles slamavskillar) . Områda er felles for heile planområdet.

§ 4 BYGNINGAR OG ANLEGG (PBL § 12-5, nr. 1)

4.1. Generelt:

- a:** Kommunen skal ved handsaming av byggjemelding sjå til at bygningane får ei god form. Bygningen si form skal samsvare med bygningen sin funksjon og gje uttrykk for tida sin arkitektur med eit godt materialval. Bygningar i same gruppe skal gjevast ei harmonisk utforming. Det skal ikkje nyttast reflekterande materialar på bygningar eller anlegg. Unnateke er glasfasade. Plassering av planlagt bygg i plankartet er retningsgivande
- b:** Grad av utnytting av tomtene er fastsett ved tillaten prosent utbygd areal (% - BYA): BYA for dei enkelte delområda bustad. For fritidsbygg (Hytter, rorbuer og naust) skal det nyttast bruksareal (BRA) per eining. Tillate bebygd areal (BYA) vert definert i samsvar med «NS 3940:2012 Areal og volumberegninger av bygninger» gjev tillate bebygd areal i prosent av tomta sitt nettoareal. Dersom garasje ikkje vert bygd tilsvarende krav til tal parkeringsplassar, skal parkeringsplass reknast inn i grunnlaget for BYA.
- c:** Høgder på bygg: Gesims- og mønehøgde vert målt ut frå gjennomsnittleg eksisterande terreng rundt bygget, jf. rettleiar ”T-1459 Grad av utnytting”.
- d:** Uteareal tilhøyrande byggeareal: Ein bør i størst mogleg utstrekning søkje å ta vare på og nytte eksisterande terreng og lokal vegetasjon i området i samband med utbygging og tilplanting. Der planering medfører støttemur mot nabotomt eller veg, kan kommunen påby at planeringshøgda vert seinka eller heva slik at høgda på støttemuren vert redusert.

4.2 Bustadar – frittliggjande småhus (BFS1 til BFS3)

- a:** Områda merka BFS1 til BFS3 på plankartet skal nyttast til bustad med tilhøyrande anlegg. BFS3 er område med eksisterande bustad.
- b:** Grad av utnytting: maksimum bebygd areal %BYA = 30%.
- c:** Mønehøgde som ikkje overstig 9,0 meter og gesims 7,5 meter.
Garasjar skal ikkje ha større gesimshøgde enn 3,5 m og mønehøgde ikkje over 4,5 m.
- d:** Garasje skal som hovudregel plasserast min. 5 m frå regulert trafikkareal, dette sjølv om byggjegrænse er vist som 4 m frå regulert vegareal. Kommunen kan, om utbygginga på tomta gjer det nødvendig med garasje med innkøring parallelt med veg, tillate slik oppført inntil 2,5 m frå regulert trafikkareal. Parkeringsbehovet er føresett dekt på eige areal. Krav til tal biloppstillingsplassar er to (2) stk. per husvære. Minimum ein (1) parkeringsplass skal byggjast i garasje eller carport.
- d:** Situasjonsplan. Kommunen avgjer ved byggemelding den endelege plasseringa av bygg på tomtene. Ved byggemelding på kvar av tomtene skal tilkomst, stigningstilhøve, høgder og biloppstilling/garasje/carport vere synt på situasjonsplanen.

4.3 Fritidsbusetnad – frittliggjande (BFF1 til BFF7)

- a:** Områda merka BFF1 til BFF7 på plankartet skal nyttast til fritidsbusetnad med tilhøyrande anlegg. BFF3 er områder med eksisterande fritidsbusetnad.
- b:** Grad av utnytting: maksimum bruksareal BRA inntil 100 m².
- c:** Mønehøgda skal avgrensast til maksimalt 7,0 m og gesimshøgda inntil 5,0 m målt frå gjennomsnittleg eksisterande terreng. Bygg skal utformat med sal- eller pulttak
- d:** Det kan førast opp eitt uthus/anneks pr. hytteeining i storleik på inntil 15 m² BRA, mønehøgde inntil 3 m og gesimshøgde inntil 2,5 m. Avstand frå hytte maks 10 m.
- e:** Det kan lagast til terrasse/utegolv på inntil 30 m².
- f:** Krav til tal biloppstillingsplassar er to (2) stk. per bueining.
- g:** Situasjonsplan:
Kommunen avgjer ved byggemelding den endelege plasseringa av bygg på tomtene. Ved byggemelding skal tilkomst, stigningstilhøve, høgder og biloppstilling vere synt på situasjonsplanen.

4.4 Fritidsbusetnad – konsentrert(Rorbuer) (BFK)

- a:** Områda merka BFK på plankartet skal nyttast til konsentrert fritidsbusetnad (rorbuer) med tilhøyrande anlegg. Fritidsbustad rorbu kombinert med naust ved sjø.
- b:** Grad av utnytting: maksimum bruksareal BRA inntil 80 m².
- c:** Høgdeplassing over sjø: Golv i rorbuer skal minimum ligge på kote +3 NGO.
- d:** Mønehøgda rekna frå topp golv nærmast sjø skal avgrensast til maksimalt 6,5 m og gesimshøgda inntil 5,0 m. Naust skal ha saltak med takvinkel i intervallet 30-40 grader.
- e:** Terrasse til rorbukan lagast inntil fasade bak naust/rorbu og som vender frå sjøen.
- f:** Krav til tal biloppstillingsplassar er ein (1) stk. per bueining. Parkering er lokalisert til område f_SPP.
- g:** Det skal vera mogeleg for ålmenta å ferdast framfor og mellom rorbuer.
Det er ikkje tillate med gjerde/levegg eller andre stengsler i områda.
- g:** Situasjonsplan. Kommunen avgjer ved byggemelding den endelege plasseringa av bygg på tomtene. Ved byggemelding skal tilkomst, stigningstilhøve, høgder vere synt på situasjonsplanen. Det skal utarbeidast ein samla situasjonsplan for kvar av formålsområda.

4.5 Anna offentlig eller privat tenesteyting - renovasjon m.m. (f_BAT1 og f_BAT2)

Områder for anna offentlig eller privat tenesteyting (renovasjon m.m.). Område f_ BAT1 og f_ BAT2 er fellesområde for bygningar i planområde der f_ BAT2 er plass for renovasjonsstasjon. Områda kan nyttast til teknisk anlegg for planområdet.

4.6 Småbåtanlegg i sjø og vassdrag. Privat felles småbåtanlegg på land (f_BBS)

- a:** Område for småbåtanlegg med molo og landfeste for flytebrygger, kai og felles båtopphal. Område f_BBS er fellesområde for bygningar i planområde.
- b:** Eksponert fylling i sjø skal avsluttast med fylling plastring av naturstein eller murt naturstein til LAT (lavast astronomiske vannstand) - 0 meter.
- c:** Om det i områda skal foregå spyling, pussing eller skraping av båtar skal det forgå på anlegg med fast dekke (asfalt/betong) og sedimentkummar.

4.7 Naustrekkjer (BUN1 og BUN2)

- a:** Områda merka BUN1 og BUN2 på plankartet skal nyttast til nauts i rekkjer med tilhøyrande anlegg. Naustrekkjene skal vere i tråd med føresegner til kommuneplanen.
- b:** Grad av utnytting: maksimum bruksareal BRA inntil 60 m².
- c:** Mønehøgda rekna frå topp golv skal avgrensast til maksimalt 6,5 m og gesimshøgda inntil 5,0 m. Nausta skal ha saltak med takvinkel i intervallet 30-40 grader.
- e:** Krav til tal biloppstillingsplassar er ein (1) stk. per nausteining. Biloppstilling kan plasserast ved portåpning til naust.
- f:** Det skal vera mogeleg for ålmenta å ferdast framfor og mellom naust og naustgrupper. Det er ikkje tillate med gjerde/levegg eller andre stengsler i områda.
- g:** Situasjonsplan. Kommunen avgjer ved byggemelding den endelege plasseringa av bygg på tomtene. Ved byggemelding skal tilkomst, stigningstilhøve, høgder vere synt på situasjonsplanen. Det skal utarbeidast ein samla situasjonsplan for kvar av formålsområda.

4.8 Leikeplass (f_BLK)

- a:** Område for leikeplass. Område f_BLK er fellesområde for bygg i områda BFS, BFF og BFK i planområde.
- b:** Område skal minimum ha ei sandkasse, ein benk, eit leikestativ og noko fast dekke.

4.9 Kombinert bygge- og anleggsformål - serviceveg og infrastruktur (f_BKB)

- a:** Område for serviceveg, tilkomst og anlegg infrastruktur vann og avløp med felles slamavskillar. Område f_BKB er fellesområde for bygningar i planområde.
- b:** Om det i områda skal forgå spyling, pussing eller skraping av båtar skal det forgå på anlegg med fast dekke (asfalt/betong) og sedimentkummar.

§ 5 SAMFERDSLEANLEGG OG TEKNISK INFRASTRUKTUR (PBL § 12-5, nr. 2)

5.1 Generelt

I tillegg til vist trafikkareal kjem nødvendig areal til vegskjeringar og fyllingar som kan leggest på tomtegrunn/tilstøytande naboareal som følgje av detaljprosjektering.

Felles vegar og parkering skal vere open for allmenta.

Vegane i området er dimensjonert for 30 km/t (jf. siktkrav). Nødvendig skiltvedtak må gjerast i tilknytning til søknad om utbygging.

Planen regulerer og at inngrep skal tilordnast, og det skal nyttast stadlege masser som topplag på grøfter, vegskråningar og liknande.

5.1 Privat felles tilkomstveg (f_SKV1 – f_SKV5)

Tilkomstvegen skal vere felles privat veg for alle dei eigedomane i planområdet som er tilknytt vegen.

5.2 Privat felles parkeringsplass (f_SPP)

Område f_SPP er felles område for parkeringer og gjesteparkering for områda BFS, BFF og BFK i planområde.

5.3 Privat felles parkeringsplass (f_AV1 – f_AV5)

Annan veggrunn (f_AV1 – f_AV5) langs tilkomstvegar i planområdet.

§ 6 GRØNTSTRUKTUR (PBL § 12-5, nr. 3)

6.1 Grøntstruktur (G1 – G3)

I området er det ikkje tillate å drive verksemd eller føre opp bygg eller anlegg som etter kommunen sitt skjønn er til hinder for bruken av området. Området skal vere ope for allmenta. I område G1 kan det tillast å føre anlegg grøfter lendingar for VA og infrastruktur som el og tele. Områder med inngrep skal tilordnast, og det skal nyttast stadlege masser som topplag på grøfter.

6.2 Friområde (f_GF1 – f_GF2)

Området GF er friområde med ein korridor mellom leikeplass og tilgrensande fritidsbygg og badeplass/friluftsområde f_GB. Det kan i områda anleggjast og ryddast for stiar til badeplasser i område f_GB. Området skal vere ope for allmenta.

I område f_GF kan det tillast å føre anlegg grøfter lendingar for VA og infrastruktur som el og tele. Områder med inngrep skal ordnast til, og det skal nyttast stadlege masser som topplag på grøfter.

6.3 Friområde (f_GB)

Området merka f_GB er føresett nytta til bading, friluftsliv og rekreasjon. Innan området kan det oppførast mindre bygg som kan vere nyttig for området sin bruk. Området skal vere ope for allmenta.

§ 7 BRUK OG VERN AV SJØ OG VASSDRAG MED TILHØYRANDE STRANDSONE (PBL § 12-5, nr. 6)

7.1 Sjøområde f_VS

Område f_VS skal nyttast til privat felles småbåthamn. Det kan anleggjast felles småbåthamn med flytande bryggjer og bølgedemparar. Det skal vere gjestebrygge i småbåthamna.

7.2 Badeplass i sjø f_VB

Området merka f_VB er føresett nytta til felles bading, friluftsliv og rekreasjon. Innan området kan det oppførast mindre bygg som kan vere nyttig for området sin bruk. Området skal vere ope for allmenta.

§ 8 SIKRINGSSONER (PBL § 12-6)

8.1 Frisiktsoner H140_.

I frisiktsoner skal det til ei kvar tid vere fri sikt i ei høgde over 0,5m over planum for dei tilstøytande vegane.

§ 9 KRAV OM REKKJEFØLGJE (PBL § 12-7, pkt.10)

9.1 Parkering/biloppstilling f_SPP skal opparbeidast samstundes og ferdigstillast seinast saman midlertidig brukstillateles til første nye bygg i område fritidsbusetnad - konsentrert **BKF**.

9.2 Leikeplass f_BLK skal opparbeidast samstundes og ferdigstillast seinast saman midlertidig brukstillateles til første nye bygg i område **BFS, BFF og BFK**.

9.3 Tekniske planar for heile området skal godkjennast av kommune før utbyggingar i planområdet tek til.

9.4 Eksisterande vegtilkomst frå planområdet til avkjørsle til fylkesveg 654 skal verte opprusta til å tåle utbygging og vedlikehaldas i tida med utbygging av planområdet. Avkjørsel ved Fv 654 skal utbetrast og strammast i samråd med Statens Vegvesen og i samsvar vegnormal handbok N100 og V121, seinast ved midlertidig bruksløyve første nye bygg i planområdet.

Herøy kommune, Fosnavåg, den _____

_____
ordfører

Sjekkliste for vurdering av risiko og sårbarheit i saker etter plan- og bygningslova

Utarbeidd av Fylkesmannen i Møre og Romsdal. Revidert 15.12.2016

Plan- og bygningslova § 28-1 fastset krav om sikker byggegrunn, og § 4-3 fastset krav om risiko- og sårbarheitsanalysar i arealplanlegginga.

Føremålet er å gje grunnlag for å førebygge risiko for skade og tap av liv, helse, miljø, viktig infrastruktur, materielle verdiar mv. Risiko og sårbarheit kan ligge i arealet slik det er frå naturen si side (flaum- og skredfare, radonstråling mv.). Risiko og sårbarheit kan òg oppstå som ei følgje av arealbruken – i og utanfor det aktuelle planområdet.

Planstyresmakta pliktar å sjå til at risiko- og sårbarheitsanalyse vert gjennomført.

Klimaendringane er forventa å påverke framtidig risiko og sårbarheit, og ROS-analysen må difor vurdere konsekvensar av klimaendringane. Fylkesmannen har lagt ved nokre sjekkpunktar på siste side i dette dokumentet som kan vere til hjelp når klimatilpassing skal vurderast.

Bruk av sjekklista

Denne sjekklista er utarbeidd av Fylkesmannen i Møre og Romsdal. Sjekklista kan tene som utgangspunkt for, og oppsummering av, risiko og sårbarheit i arealplansaker. *Sjekklista er ikkje i seg sjølv ein ROS-analyse.* For å kvittere ut spørsmåla i sjekklista, må det gjerast sjølvstendige vurderingar. Dersom ein er usikker på om det føreligg risiko, skal det hentast inn fagkyndig vurdering. Alle står fritt til å tilpasse sjekklista til eige behov.

Som utgangspunkt meiner Fylkesmannen i Møre og Romsdal at sjekklista gjev størst nytte i mindre arealplansaker (detaljregulering, reguleringsendring, mindre områderegulering). I slike saker der risiko eller sårbarheit *ikkje* vert avdekt, kan utfylt sjekkliste og kommentarar gå inn i saka som dokumentasjon av risiko og sårbarheit. Dersom risiko eller sårbarheit *vert* avdekt, må dette visast i sjekklista, saman med utfyllande vurdering av avdekte forhold. Sjekklista kan under same føresetnad brukast i byggesaker og dispensasjonssaker, jf. krava i pbl. § 28-1.

Sjekklista er mindre eigna til å dokumentere samansett risiko og sårbarheit i større arealplanar (områderegulering, kommuneplanens arealdel og kommunedelplanar).

Fylkesmannen har samla dokument og lenkjer til bruk i arealplanlegginga her:

<http://www.fylkesmannen.no/More-og-Romsdal/Samfunnstryggleik-og-beredskap/Arealplanlegging/>

GisLink gjev tilgang til kart- og faginformatjon til bruk i arealplanlegginga:

<http://www.gislink.no>

Sjekkliste for vurdering av risiko og sårbarheit i saker etter plan- og bygningslova

Namn på tiltak/plan: Detaljreguleringsplan for Håvika – Herøy kommune. Vedlegg 5.

Naturgitte forhold	Er det knytt risiko til følgjande element?	Ja	Nei	Kommentar	
		<i>Dersom JA - kommenter i tabellen eller i eige avsnitt/vedlegg. Grunnge NEI etter behov.</i>			
	a	Er området utsett for snø-, flaum-, jord- og/eller steinskred?		X	
	B	Er området utsett for større fjellskred?		X	
	c	Er det fare for flodbølger som følgje av fjellskred i vatn/sjø?		X	
	d	Er det fare for utgliding av området (ustabile grunnforhold)?		X	
	e	Er området utsett for flaum eller flaumskred, også når ein tek omsyn til auka nedbør som følgje moglege av klimaendringar?		X	
	f	Er det kjente problem med overflatevatn, avløpssystem, lukka bekker, overfløyning i kjellar osv?		X	
	g	Kan det vere fare for skogbrann/lyngbrann i området?		X	
	h	Er området sårbart for ekstremvêr/stormflo medrekna ei ev. havnivåstigning som følgje av endra klima?	X		<i>Høgdeplassering over sjø: Golv i rorbuer skal minimum ligge på kote +3 NGO.</i>
i	Treng det takast særskilte omsyn til radon?		X	<i>Teknisk forskrift til PBL. setter krav til tiltak og at dette vil vere tilstrekkelig</i>	
j	Anna (Spesifiser)?				

Omgjevnad	Er det knytt risiko til følgjande element?	Ja	Nei	Kommentar	
	a	Er det regulerte vassmagasin med spesiell fare for usikker is i nærleiken?		X	
	b	Er det terrengformasjonar som utgjer spesiell fare (stup etc.)?		X	
	c	Vil tiltaket (utbygging/drenering) kunne føre til overfløyning i lågare- liggande område?		X	
	d	Anna (spesifiser)?			

Vass- forsyning	Er det knytt risiko til følgjande element?	Ja	Nei	Kommentar	
	a	Er det problem knytt til vassforsyning og avløp i området?		X	
	b	Ligg tiltaket i eller nær nedslagsfeltet for drikkevatt, og kan dette utgjere ein risiko for vassforsyninga?		X	
	c	Anna (spesifiser)?			

	Er det knytt risiko til følgjande element?	Ja	Nei	Kommentar
Kraft-forsyning	a		X	
	b		X	
	c		X	
	d	Anna (spesifiser)?		

	Er det knytt risiko til følgjande element?	Ja	Nei	Kommentar
Samferdsel	a		X	
	b		X	
	c		X	
	d		X	
	e	Anna (spesifiser)?		

	Er det knytt risiko til følgjande element?	Ja	Nei	Kommentar
Miljø/Landbruk	a		X	
	b		X	
	c		X	
	d	Anna (spesifiser)?		

	Er det knytt risiko til følgjande element?	Ja	Nei	Kommentar
Er området påverka/forureina frå tidlegare bruk	a		X	
	b		X	
	c		X	
	d	Anna (spesifiser)?		

	Er det knytt risiko til følgjande element?	Ja	Nei	Kommentar	
Brann/ ulukkes- beredskap	a	Har området mangelfull sløkkjevassforsyning (mengde og trykk)?	x		<i>Infrastruktur med ny vassleidning vil bli bygd ut som ein del av planen. Vassleidning vert tilknytt godkjent vassverket i området.</i>
	b	Har området dårlige tilkomstruter for utrykkingskjøretøy?	X		<i>Infrastruktur med nye og oppgraderte vegar dimensjonert for liten lastebil (LL) vil bli bygd ut som ein del av planen.</i>
	c	Anna (spesifiser)?			

	Er det knytt risiko til følgjande element?	Ja	Nei	Kommentar	
Sårbare objekt	a	Medfører bortfall av følgjande tenester spesielle ulemper for området: - elektrisitet, - teletenester? - vassforsyning? - renovasjon/avløp?		X	
	b	Er det spesielle brannobjekt i området?		X	
	c	Er det omsorgs- eller oppvekstinstitusjonar i området?		X	
	d	Anna (spesifiser)?			

	Er det knytt risiko til følgjande element?	Ja	Nei	Kommentar	
Verksemds risiko	a	Omfattar tiltaket spesielt farlege anlegg?		X	
	b	Vil utilsikta/ukontrollerte hendingar i nærliggande verksemdar (industriføretak etc.), utgjere ein risiko?		X	
	c	Er det storulukkesbedrifter i nærleiken som kan representere ein fare?		X	
	d	Anna (spesifiser)?			

	Er det knytt risiko til følgjande element?	Ja	Nei	Kommentar	
Ulovleg verksemd	a	Er tiltaket i seg sjølv eit sabotasje-/terrormål?		X	
	b	Finst det potensielle sabotasje-/terrormål i nærleiken?		X	
	c	Anna (spesifiser)?			

Sjekklista er gjennomgått den 05/09 - 2017 av sign: Herøy kommune - OMR

Plan ID.201515:

Arkivsak ID: 1584.02/51

Ulsteinvik, 05.09.2017

Planomtale

REGULERINGPLAN FOR GBNR 53/5 m-fl. – OMRÅDE FB16 - HÅVIKA i HERØY KOMMUNE – PlanID: 201515
Plan- og bygningsloven (PBL) §12-3 OG §12-11

Innhald

1	Samandrag	4
2	Bakgrunn	5
2.1	Formål med planen	5
2.2	Forslagstillar, plankonsulent, eigarforhold	5
2.3	Tidlegare vedtak i saka	5
2.4	Utbyggingsavtaler	5
2.5	Krav til konsekvensutgreiing (KU)	5
3	Planprosessen	5
4	Planstatus	6
4.1	Overordna planer	6
4.2	Gjeldande reguleringsplaner	6
4.3	Tilgrensande planer	6
4.4	Statlige retningslinjer/rammer/føringar	6
5	Planområdet - Eksisterande forhold	6
5.1	Lokalisering, avgrensing og storleik	6
5.2	Dagens arealbruk.....	7
5.3	Stadens karakter.....	7
5.4	Landskap	8
5.5	Kulturminner	9
5.6	Naturverdiar	9
5.7	Rekreasjonsverdi og uteområde	10
5.8	Landbruk.....	10
5.9	Trafikk og infrastruktur	10
5.10	Barns interesser	11
5.11	Sosial infrastruktur	11
5.12	Universell utforming	11
5.13	Teknisk infrastruktur.....	11
5.14	Grunnforhold.....	13
5.15	Støyforhold	13
5.16	Luftforurensing	14
5.17	Risiko og sårbarhet (ROS)	14
5.18	Næring.....	14
5.19	Analyser og utgreingar	14
6	Planforslaget.....	15
6.1	Planlagt arealbruk og formål	15
6.3	Bygg si plassering og utforming	17

6.4	Parkering og tilkomst.....	18
6.5	Teknisk infrastruktur.....	19
6.6	Uteareal tilhørende byggareal	19
6.7	Uteopphald, friluft og lek.....	20
6.8	Kulturminner	20
7	Konsekvensar av planforslaget	20
7.1	Overodna planar	20
7.2	Terrengtilpassing, bygg og anlegg	20
7.3	Konsekvensar for andre grunneigarar, naboar og gjenbuarar	21
7.4	Trafikk og parkeringstilhøve	21
7.5	Friluftaktivitet, natur og born og unge sine interesser i nærmiljøet	21
7.7	Kulturminne.....	21
7.8	Risiko og sårbarheit	21
8	Medverknad i planprosessen.....	21
9	Avsluttande kommentar.....	22

1 Samandrag

PLANOMTALE		
Plannamn	REGULERINGPLAN FOR GBNR 53/5 m-fl. – OMRÅDE FB16 – HÅVIKA I HERØY KOMMUNE	
Arkivsak (ARK)	1584.02	
Plan ID	201515	
Omtale av planinitiativet	<p>Planinitiativet tek føre seg eksisterande situasjon, bakgrunn og målsetting for planarbeidet.</p> <p>Hovudmålet med reguleringa er:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Legge til rette for framtidig utvikling av mindre område for fritidsbygg med hytter, rorbuer og naust. • Legge til reguleringsformål i sjø med formål med brygger, opphal for småbåt. 	
Formål/Hensikt/lovgrunnlag	<p>Planarbeidet er vurdert i forhold til forskrift om konsekvensutgreiing, og om det vert fanga opp av § 4 i "Forskrift om konsekvensanalyse": Kommunen konkluderte med at:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Planframlegget skal ikkje konsekvensutgreiast. • Behovet for nødvendige utgreiingar vert avklart i planomtalen. • Informasjons- og medverknadstiltak. Særlege tiltak overfor spesielt råka grupper vert gjort greie for. <p>Det private planforlaget er utarbeidd i samsvar med plan- og bygningslova § 12-3og §12-11.</p>	
Estimert framdrift for behandling av plan	Oppstartsmøte	Oktober 2015
	Varsel om oppstart av planarbeid	Desember 2015
	Frist for innspel varsling	Februar 2016
	Utarbeiding av planforslag	oktober-november. 2016
	Kommunal behandling (12 veker)	Januar 2017
	Høring av planforslag (6 veker)	Mars 2017
	Behandling av ev. merknader og endringar	April 2017
	Godkjenning av planforslag	Mai 2017
	Kunngjering av godkjent plan	Mai 2017
Organisering/kontakt	<p>Planinitiativet er utarbeidd av Sporstøl Arkitekter AS i samarbeid med forslagsstiller.</p> <p>Forslagsstiller (FS): Lars Gunnar Larsen Graving og Transport 6070 Tjørvåg Org. Nr.: 994 321 390 Kontaktpersoner: Lars Gunnar Larsen - Tlf.: +47 952 30 726 Mail: larsgunnarlarsen@gmail.com</p> <p>Plankonsulent (PK): Sporstøl Arkitekter AS - Postboks 301 - 6067 Ulsteinvik Tlf: 700 18 550 Nettside: www.sporstol.no Kontaktperson: Bjørnar Sporstøl Tlf: 918 68 794 E-post: bjornar@sporstol.no</p>	

2 Bakgrunn

Bakgrunnen for planinitiativet er dette planforslaget utarbeidd for å legge til rette for framtidig utvikling av område for fritidsbusetnad i Håvika i Herøy kommune

2.1 Formål med planen

Hovudmålet med reguleringa er:

- Legge til rette for framtidig utvikling av mindre område for fritidsbygg hytter, rorbuer og naust.
- Legge til reguleringsformål i sjø med formål med brygger, opphal for småbåt.

2.2 Forslagstiller, plankonsulent, eigarforhold

Forslagstiller (FS):

Lars Gunnar Larsen Graving og Transport - 6070 Tjørvåg - Org. Nr.: 994 321 390

Kontaktpersoner: Lars Gunnar Larsen - Tlf.: +47 952 30 726 - Mail: larsgunnarlarsen@gmail.com

Plankonsulent (PK): Sporstøl Arkitekter AS
v/ ingeniør Bjørnar Sporstøl

Eigedommar: Forslagstiller er eigar av gnr./bnr. 53/5.
Aina Gjerde – Mauseidvåg er eigar av gnr./bnr. 53/103.
Halvard Thorseth - eigar av gnr./bnr. 53/190.

2.3 Tidlegare vedtak i saka

Det er gjort vedtak i saka tidligare i samband med søknad om løyve til oppstarte av planarbeid. Løyve til oppstart var gitt i formannskapet den 1/12-2015 i sak 222/15. Viser til varslingsdokument vedlegg

2.4 Utbyggingsavtaler

Det vil ikkje verte aktuelt med utbyggingsavtale.

2.5 Krav til konsekvensutgreiing (KU)

Planen skal i følgje Forskrift om Konsekvensutgreiing § 3b) – Vedlegg II vurderast etter forskrifta §

4. Det er vurdert og avklart med kommunen at plane ikkje vert råka av KU.

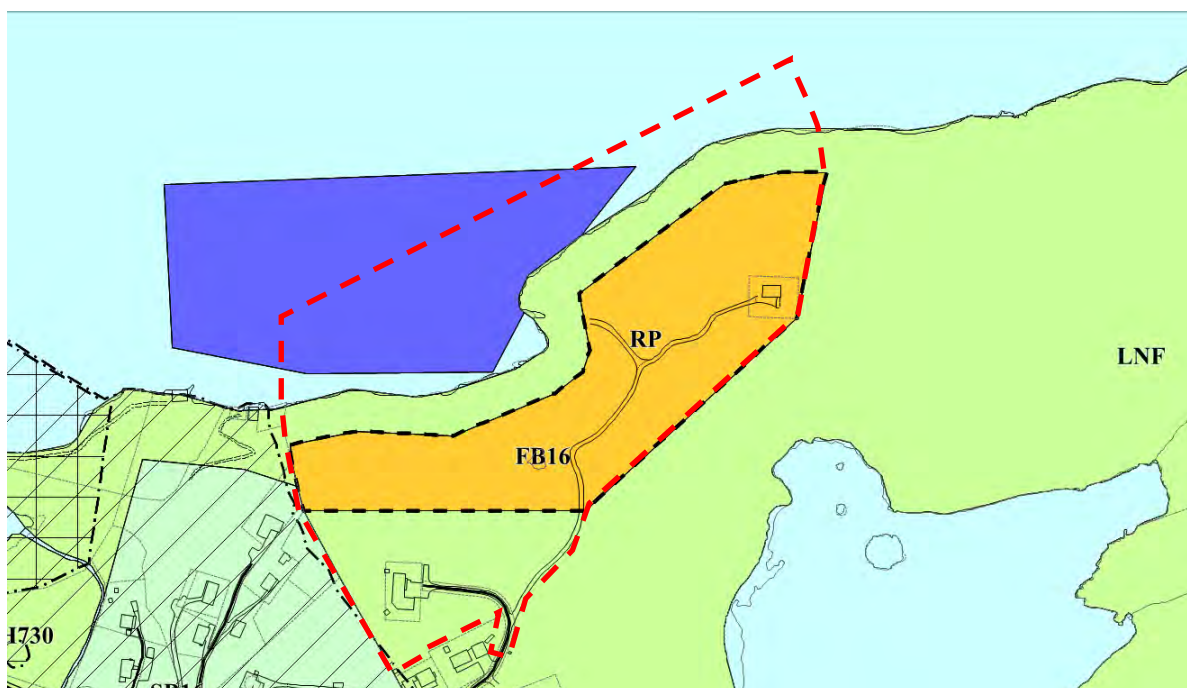
3 Planprosessen

Prosess til no og estimert vidare framdrift:

Oppstartsmøte	Oktober 2015
Forvarsel og planarbeid	Desember 2015
Frist for innspel varsling	Februar 2016
Utarbeiding av planforslag	oktober-november. 2016
Kommunal behandling (12 veker)	Januar 2017
Høring av planforslag (6 veker)	Mars 2017
Behandling av ev. merknader og endringar	April 2017
Godkjenning av planforslag	Mai 2017
Kunngjering av godkjent plan	Mai 2017

4 Planstatus

4.1 Overordna planer

Utsnitt av gjeldande arealplan med forlag til planområde .

I den gjeldande arealplanen for Herøy kommune, er planområdet innafor byggeområde – Fritidsbusetnad (FB16). Området er omkransa av LNF-område . Området i sjøen har nemning NFFF, som er ei forkorting for Natur, friluft, ferdsel og fiske, samt område med arealformal Fiske Fi40 som er en låsettingsplass.

4.2 Gjeldande reguleringsplaner

Det er ikkje gjeldande reguleringsplanar i planområde.

4.3 Tilgrensande planer

Det er ikkje tilgrensande reguleringsplanar til planområdet.

4.4 Statlige retningslinjer/rammer/føringar

- Lov om planlegging og byggesaksbehandling av 1. juli 2009.
- Lov om forvaltning av naturens mangfald av 1. juli 2009.
- Lov om vern mot forurensninger og om avfall av 1. oktober 1983.

5 Planområdet - Eksisterande forhold

5.1 Lokalisering, avgrensing og storleik

Planområdet ligg nordvest om Tuftevatnet i Tjørvåg - Herøy kommune. Område har eksisterande privat tilkomst frå Tjørvågvegen FV654 sør av planområdet.

Planområdet er avgrensa i samråd med kommune. Planområdet er på om lag 86 dekar land- og sjøareal. Landarealet i dag utgjer om lag 69 daa.

Ortofoto frå sunnmørskart.no med forslag til plangrense

5.2 Dagens arealbruk

I planområdet er dagens arealbruk areal på eigedommane gnr./bnr. 53/5, 53/90 (om lag 1,1daa) og 53/103 (om lag 1,1 daa).

Området inneheld ei hytte, ein einebustad og veg til sjøen. Areal utanom dette er natur utan inngrep.

5.3 Stadens karakter

Området er orientert med mot nordvest. Området er naturområder med mindre inngrep som veg, infrastruktur og ei hyttetomt. Området er solrikt og ikke utsatt for spesielt krevende klimamessige forhold. Området er småkupert med skrin jord der fjell stikk opp i dagen.

Foto i planområdet. Foto frå Håvika mot sørvest

5.4 Landskap

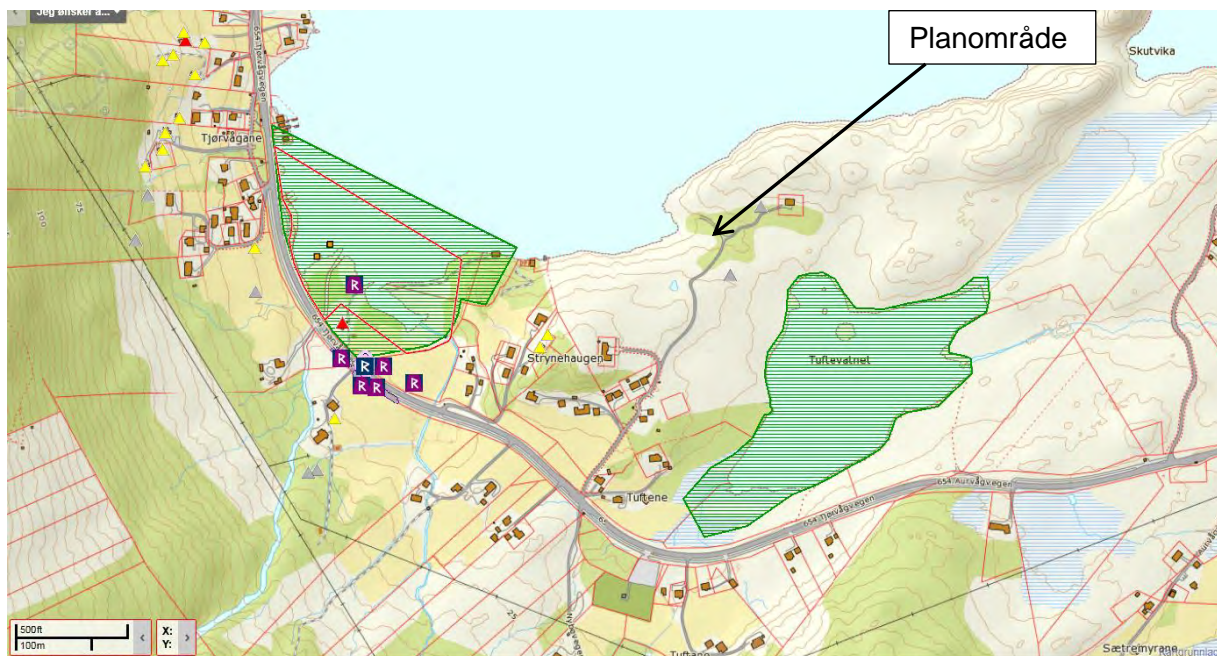
Området ligg nord om fylkesveg omfattar eigedomane gbnr. 53/3, 53/90 og 53/103. Område ligg mellom Tuftevatnet i sør og sjøen i nord. Elveutløpet for Tuftevatne går ikkje gjennom planområdet. Store deler av området er naturområder med busker, lyng og tre på skrin fastmark. Her er fjell og berg opp i dagen. Området er i ferd med på bli meir og meir igjen grodd. Området er småkupert og har slakk helling frå i sør mot sjøen i nord (Håvika). Området strekker seg frå sjøen til ca. kote + 25m.

Foto del av planområdet til området sett frå aust mot vest.

5.5 Kulturminner

Det er ingen registrerte automatisk freda kulturminner innanfor planområdet. I område er registrert 2 lokalitetar med ruin eller fjernet objekt som er SEFRAK-registrerte. Viser til Vedlagt faktaark for nr 1515 17 09 og 1515 17 10. Lokalitet 1515 17 09 er rivet og erstatta med nybygg. 1515 17 10 er der restar etter mur til bygget.

Utsnitt av plansjekk for området- Grå trekantar = ruiner, spor etter tidlegare bygging.

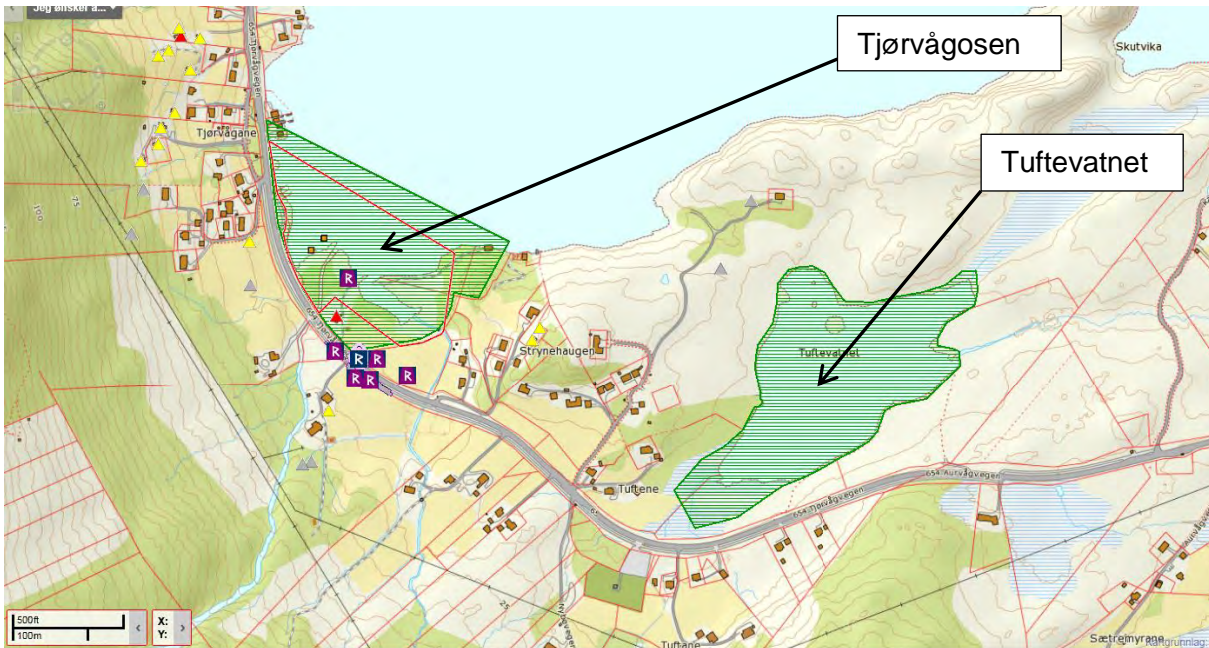
5.6 Naturverdiar

I «Naturbase» til Direktoratet for naturforvaltning. Tuftevatnet søraust av planområdet er klassifisert som viktig verdi natur og viktig for vilt og det er ørret i vatnet. ID - BN00081121.

Tjervåg osen vest av planområdet er viktig naturområder med vernestatus. VV00001950.

Begge område kjem utanom planområdet.

Viser her til kartutsnitt nedanfor og vedlegg.

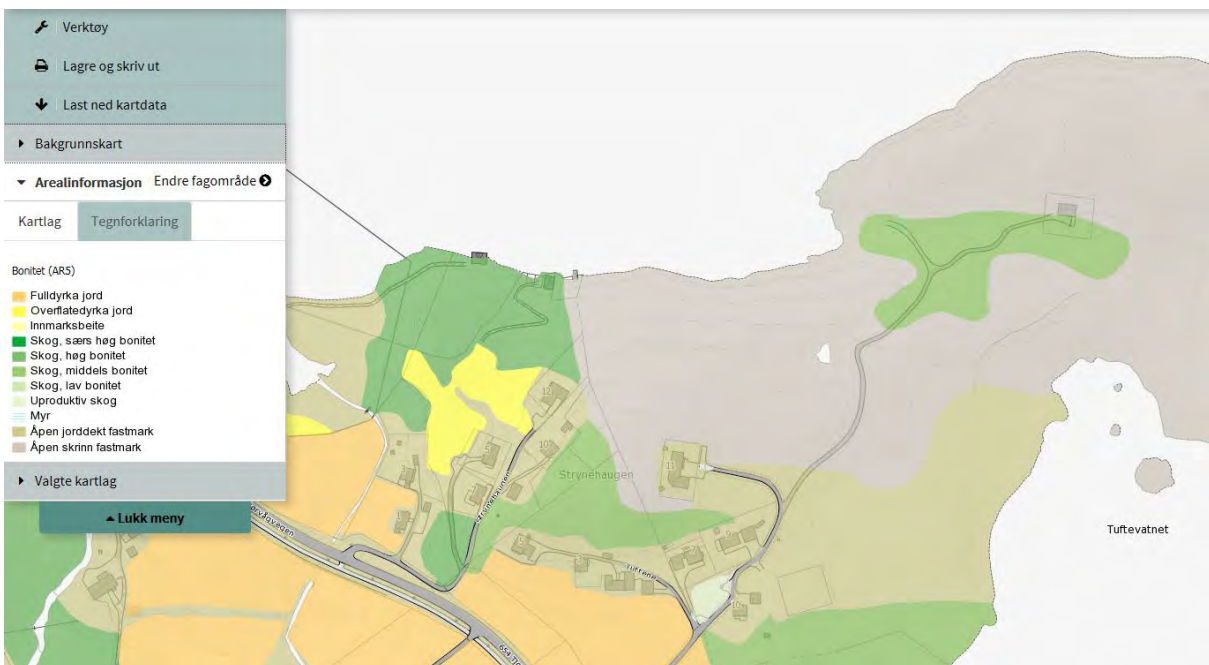
Utsnitt av plansjekk for området.

5.7 Rekreasjonsverdi og uteområde

Det er ikkje registrert offentlige uteområde med rekreasjonsverdi innafor planområdet. Området er i dag nytta til områder for privat fritidsbygg og aktiviteter nytt til friluftsliv, båt og fiske.

5.8 Landbruk

I kartbasen til skog + landskap (<http://kilden.skogoglandskap.no>) er området klassifisert som open skinn fastmark berg opp i dagen. I planområdet er det registrert mindre område med skog lav bonitet. Det er ikkje registrert produktiv mark.

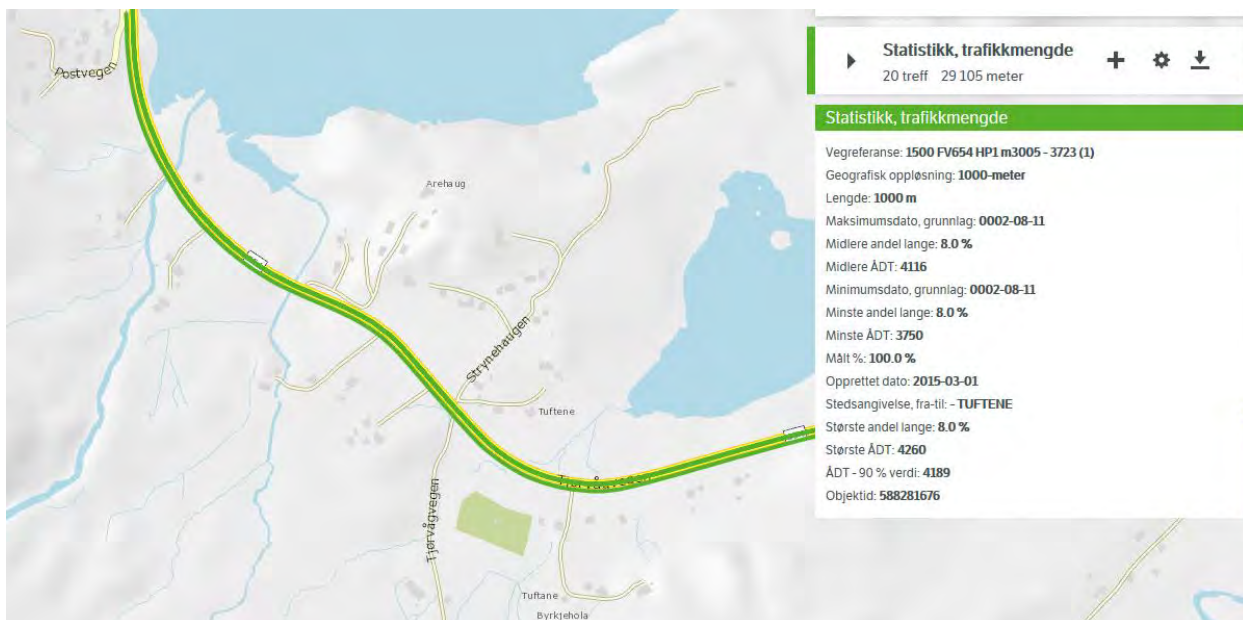

5.9 Trafikk og infrastruktur

Det er tilkomst til området med direkte avkjørsel frå fylkesveg 654. Midlare ÅDT 4110. Det er etablert busslommer og gangs og sykkelveg langs Fylkesvegen.

Foto kryss tilkomst til planområdet ved fylkesveg 654 - retning søraust. Kilde Google map.

Vegdata fylkesveg 654 Tuftene. Kilde Statens vegvesen.

5.10 Barns interesser

Det er ikkje registrert spesiell aktivitet eller bruk frå born i området.

5.11 Sosial infrastruktur

Ikkje relevant.

5.12 Universell utforming

Områder er ikkje tilrettelagt med omsyn til universell utforming.

5.13 Teknisk infrastruktur

Det er noko opparbeidd infrastruktur i området.

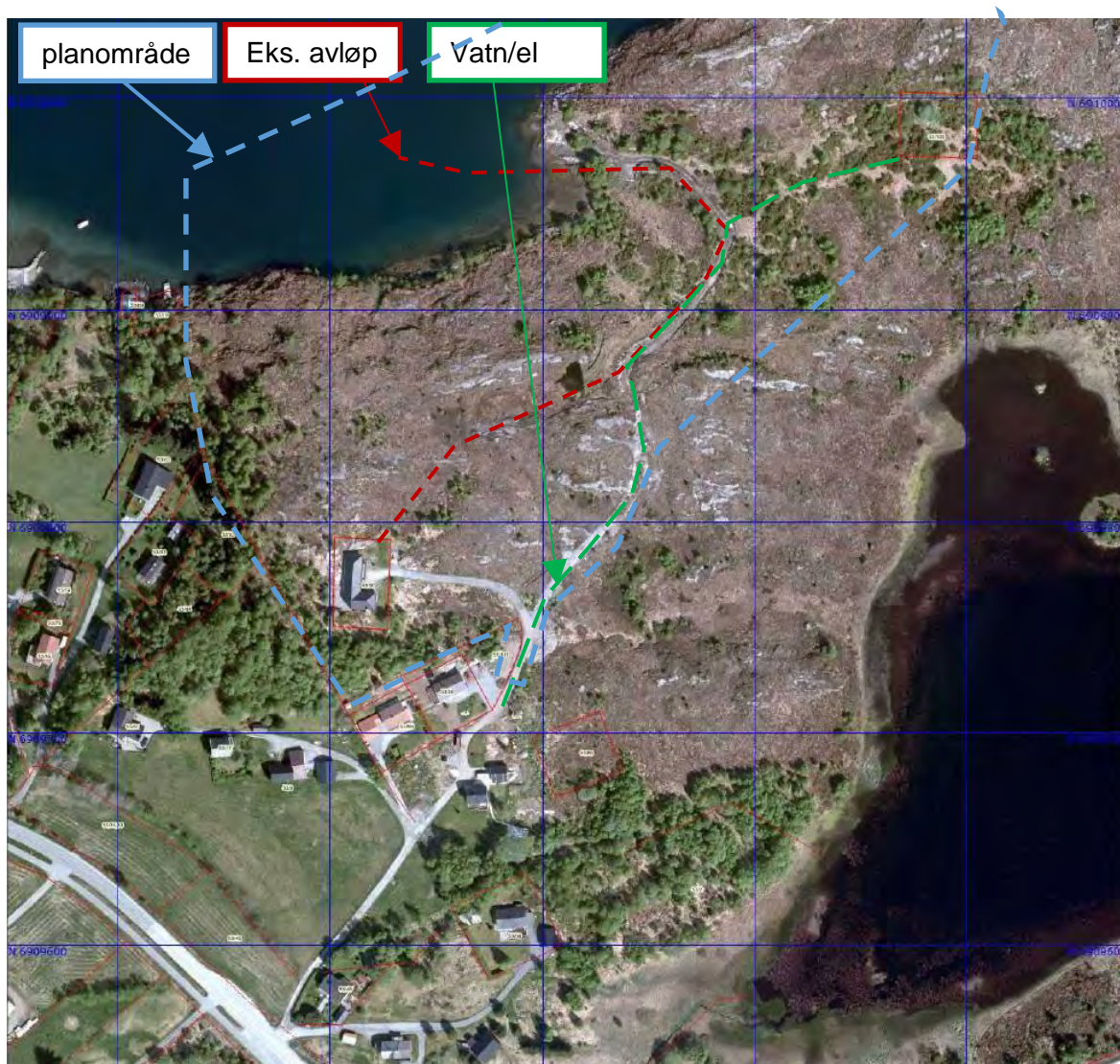
Forslagstiller er i ferd med å få lagt fram ny el.kabel og vassleidning til området.

Det er etablert tilkomstveg med grusdekke i planområdet.

Området har soleis gode muligheit for vidareføring og tilkopling til eksisterande infrastruktur.

Foto del av planområdet lag eksisterende veg til området sett frå sør mot nord.

Ortofoto gbnr. 53/5. Kilde: www.sunnmorskart.no

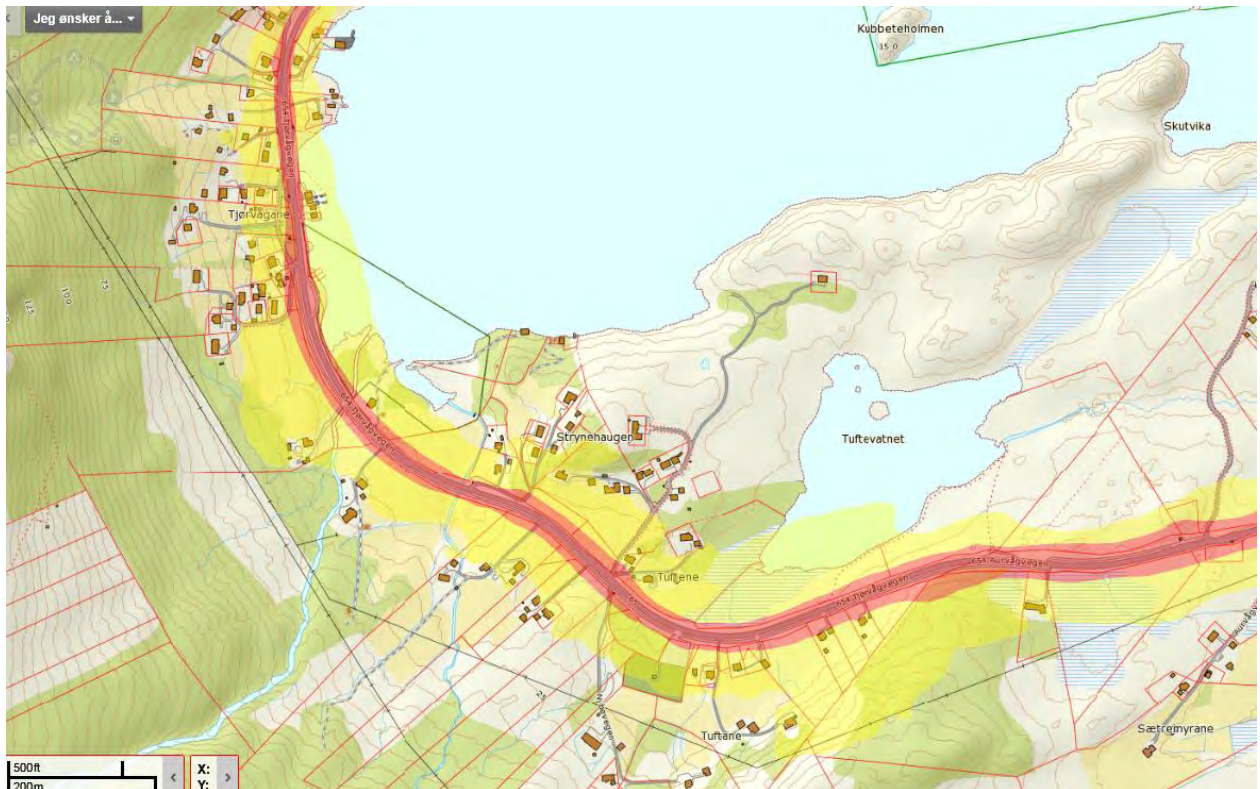
5.14 Grunnforhold

Det er ikkje registrert spesielle eller utfordrande grunnforholda i planområdet.

5.15 Støyforhold

Det er ikkje registrert at det er uakseptable forhold tilknytt støy.

Planområdet kjem ikkje i berøring støysoner til fylkesvegen vist i kartutsnitt nedanfor.

5.16 Luftforurensing

Det er ikkje registrert at det er uakseptable luftforurensningar i området.

5.17 Risiko og sårbarhet (ROS)

Det er ikkje knytt uakseptabel risiko knytt til område.

5.18 Næring

Ikkje relevant.

5.19 Analyser og utgreingar

Det vart ikkje avdekt spesielle krav til utgreiningar ved varsling av planen. Det er for FB16 ikkje gjort spesielle avmerkingar konsekvensanalyse for natur, miljø og samfunn til Kommuneplanen. Det er krav om reguleringsplan ved tiltak.

6 Planforslaget

Planforslaget er utarbeidd av Sporstøl Arkitekter AS i samarbeid med forslagsstiller.

6.1 Planlagt arealbruk og formål

Den framtidige utviklinga av området ligg godt til rette for utvikling av et attraktivt område for fritidsbusetnad. Forslagstiller ser det som særst viktig at det blir etablert et anlegg som gir mulighet for å kunne ha båt og drive med aktivitet som knytt til sjø.

Området gjeld deler av eigedomane Gnr. 53 Bnr. 5 - Håvika på Gurskøya i Herøy kommune. Området inkluderer ei bustadtomt (53/90) og en hytte tomt (53/103).

Området planlagt med 11 ny fritidsbygg, 8 nye rorbuer og 8 nye naust med tilhøyrande bryggeanlegg som har minimum kapasitet på 16 båtar. Det er også planlagt 3 ny einbustadtomter.

Areal på planområdet totalt på ca. 86,1 dekar.
Av dette er om lag 17,3 daa i sjø.

Planlagde byggjeområde for bustadar, fritidsbygg, rorbuer og naust, felles veger er om lag 35 dekar. Av dette er om lag 4 daa som er regulert for sjøareal felles privat småbåthamn. Nye og eksisterande bustad/hytter/orbuer/naust utgjer om lag 23 daa. Område for felles vegtilkomst/parkerings/teknisk anlegg vil utgjer om lag 8 daa. Areal for felles privat småbåthamn er om lag 4,1 dekar.

Resten av areala er planlagt som felles friluft og grøntområde på land og i sjø er om lag 51 dekar.

Parsellen har om lag 1620 meter sjølinje. Av dette er 480 meter med i planområdet der 80 meter er planlagt for bryggeanlegg/landfeste og rorbuer. Resten som er om lag 400 meter er område planlagt regulert for strandsone med grøntstruktur, badeplass og friluft/rekreasjon.

NØKKELDATA/AREALBRUK

Planforslag med føresegner og arealtabell er vist nedanfor og i vedlegg V1 - plankart og føresegner.

Område	Størrelse daa	Arealbruk/formål	høgd BYA%	Ev. kommentar
§ 12-5. nr.1 Bygningar og anlegg:				
BSF1 - BSF3	4,7	Bustader - frittliggjande småhus (Sosi-kode 1111)	Maks møne 9m, gesims 7,5m. Maks BYA% =30%	Områda er regulert med byggegrenser. 3 nye bueiningar. Krav til 2 biloppstillingsplasser
BFF1- BFF7	14,7	Fritidsbusetnad frittliggjande (Sosi-kode 1121)	Maks høgd Møne7 m. Maks BRA = 100m2	Områda er regulert med byggegrenser. 11 nye fritidsbygg. Krav til 2 biloppstillingsplasser.
BFK1-BFK2	1,2	Fritidsbusetnad konsentrert (Rorbuer) (Sosi-kode 1122)	Maks høgd 10m. Maks BRA = 80m2	Områda er regulert med byggegrenser. Parkeringsplasser på f_SPP. 8 nye rorbuer Krav til rekkjefølgje.

Område	Størrelse daa	Arealbruk/formål	høgd BYA%	Ev. kommentar
f_BAT1-f_BAT2	0,2	Anna offentlig eller privat tjenesteyting (renovasjon m.m.) – felles – (Sosi-kode 1169)		Regulert i føresegner og plankart.
f_BBS	0,6	Småbåtanlegg i sjø og vassdrag til tilhørende standsone (Landfeste flytebrygge og båtopphal) – felles (Sosi-kode 1588)		Regulert i føresegner og plankart. Krav til rekkjefølgje.
BUN1 – BUN2	1,0	Naustrekkjer (Sosi-kode 1589)	Maks høgd 6,5m. Maks BRA = 60m2	Områda er regulert med byggegrenser. 8 nye naust. Krav til 1 biloppstillingsplasser.
f_BLK	0,6	Lekeplass – felles (Sosi-kode 1610)		Min. krav til utsyr.
f_BKB	0,7	Kombinert byggje- og anleggsformål (serviceveg og infrastruktur) – felles (Sosi-kode 1800)		Område for serviceveg til rorbuer og småbåthamn og teknisk anlegg. Regulert i føresegner og plankart.
Delsum	23,8			
§ 12-5. nr.2 Samferdsel, anlegg og infrastruktur.				
f_SKV1- f_SKV5	4,2	Kjøreveg – felles (Sosi-kode 2011)	-	Eksisterande og nye vegar
f_SPP	0,3	Parkering – felles (Sosi-kode 2082)	-	Nye felles parkering Krav til rekkjefølgje.
f_AV1- f_AV5	0,6	Annan Veggrunn (Sosi-kode 2018)	-	
Delsum	5,1			
§ 12-5. nr.3 Grøntstruktur.				
G1 – G3	31,8	Grøntstruktur –grøntdrag (Sosi-kode 3001)	-	I område G1 kan det tillast å føre anlegg grøfter lendingar for VA
f_GF1- f_GF2	7,4	Friområde – felles (Sosi-kode 3040)	-	I område GF kan det tillast stiar og å føre anlegg grøfter lendingar for VA.
f_GB	0,8	Badeplass – felles (Sosi-kode 3041)	-	I området kan det oppførast mindre bygg.
Delsum	39,9			
§ 12-5. nr.6 Bruk og vern av sjø og vassdrag med tilhørende strandzone				
f_VS	4,1	Småbåthamn – felles (Sosi-kode 6230)	-	Områder for flytebrygge til småbåt.
VFS	11,8	Friluftsområde med tilhørende strandzone (Sosi-kode 6720)	-	Sjøområde for almen bruk og ferdsl
f_VB	1,4	Badeplass - felles (Sosi-kode 6770)	-	
Delsum	17,3			
Samla areal planforslag	86,1			

Områda for hytter er lokalisert nord og sør i planområdet.

Deler av området på land er planlagt med føremål bygg og anlegg Hytter, naust, rorbuer og bustadar.

Deler av sjøarealet er planlagt regulert for småbåthamn.

Registrerte ruiner i kulturatlasen vil komme innfor planområdet. Den eine at disse er fjerna og det reist et nybygg. Det er ikkje planlagt inngrep i det andre området då dette vil bli ein del av grøntstrukturen i området.

Tilkomst, infrastruktur, VA i område kan verte knytt til eksisterande anlegg i planområdet. Infrastruktur skal graderast opp og vert tilpassa planlagt utbygging. Områda vert knytt til eksisterande privat veg som har tilkomst til Riksveg 654 i sør. For VA-anlegg er det planlagt separat slamavskiljarar eller en felles anlegg ved småbåthamna i område f_BKB. Vatn og el/tele er planlagt lagt i eller ved vegar i planområde.

6.3 Bygg si plassering og utforming

Ulike storleikar og typar dekker ein større marknad. Planen fylgjer rammer gitt i føresegnar til kommuneplanen.

Plasseringer butadar, hytter, naust og rorbuer er vist på plankartet men er berre resningssivande.

Det er lagt førningar som gir bygg som har tradisjonell utforming.

Det er valgt å konsensere inngrep som ligg i sjøkanten. Bygg og anlegg: Båtopphal, brygge og landfeste samt rorbuer er klart avgrensa med føremål og samla på ein plass i sjøkanten. Halvparten av rorbuer og alle nausta er trekt inn på land. Dette gir et klart visule begrensning inngrep i standsona sett frå sjøen.

Bustadar og hytte er frittliggjande og har romlige tomter og med spredning på fleire små felt.

Frittliggjande bustadar:

Det er vurdert at er mulig å kunne etablere 3 nye tomter for bustadar.

Rammer for dette er føresegnar i kommuneplanen og PBL.

Grad av utnytting: maksimum bebygd areal %BYA = 30%.

Mønehøgde som ikkje overstig 9,0 meter og gesims 7,5 meter målt ut frå gjennomsnittleg eksisterande terreng rundt bygget.

Garasjar skal ikkje ha større gesimshøgde enn 3,5 m og mønehøgde ikkje over 4,5 m.

Garasje skal som hovudregel plasserast min. 5 m frå regulert trafikkareal, dette sjølv om byggjegrænse er vist som 4 m frå regulert vegareal. Kommunen kan, om utbygginga på tomte gjer det nødvendig med garasje med innkøyring parallelt med veg, tillate slik oppført inntil 2,5 m frå regulert trafikkareal. Parkeringsbehovet er føresetta dekt på eige areal. Krav til tal biloppstillingsplassar er to (2) stk. per husvære. Minimum ein (1) parkeringsplass skal byggjast i garasje eller carport.

Hytter, fritidsbustadar:

Det er planlagt 11 nye hytter, fritidsbustadar.

Maksimum bruksareal BRA inntil 100 m².

Mønehøgda skal avgrensast til maksimalt 7,0 m og gesimshøgda inntil 5,0 m målt ut frå gjennomsnittleg eksisterande terreng rundt bygget.

Bygg skal utformast med sal- eller pulttak.

Det kan førast opp eitt uthus/anneks pr. hytteeining i storleik på inntil 15 m² BRA, mønehøgde inntil 3 m og gesimshøgde inntil 2,5 m. Avstand frå hytte maks 10 m. Det kan lagast til terrasse/utegolv på inntil 30 m².

Rorbu:

Det er vurdert at er er mulig å kunne etablere 8 nye rorbuer.

Maksimum bruksareal BRA inntil 80 m².

Mønehøgda rekna frå topp golv nærmast sjø skal avgrensast til maksimalt 6,5 m og gesimshøgda inntil 5,0 m. Bygg skal ha saltak med takvinkel i intervallet 30-40 grader.

Det kan lagast til båtopphal frå sjø til naust/rorbuene, og terrassar kan lagast inntil naustfasadar bak naust/rorbu og som vender i frå sjøen.

Naustrekker:

Det er planlagt 8 nye naust inntil 60 m².

Grad av utnytting: maksimum bruksareal BRA inntil 60 m².

Mønehøgda rekna frå topp golv skal avgrensast til maksimalt 6,5 m og gesimshøgda inntil 5,0 m. Nausta skal ha saltak med takvinkel i intervallet 30-40 grader.

Det skal vera mogeleg for ålmenta å ferdast framfor og mellom naust og naustgrupper.

Det er ikkje tillate med gjerde/levegg eller andre stengsler i områda.

Båtopphal og småbåtbrygge:

Det er planlagt anlegg med flytebrygge og båtopphal i sjøen.

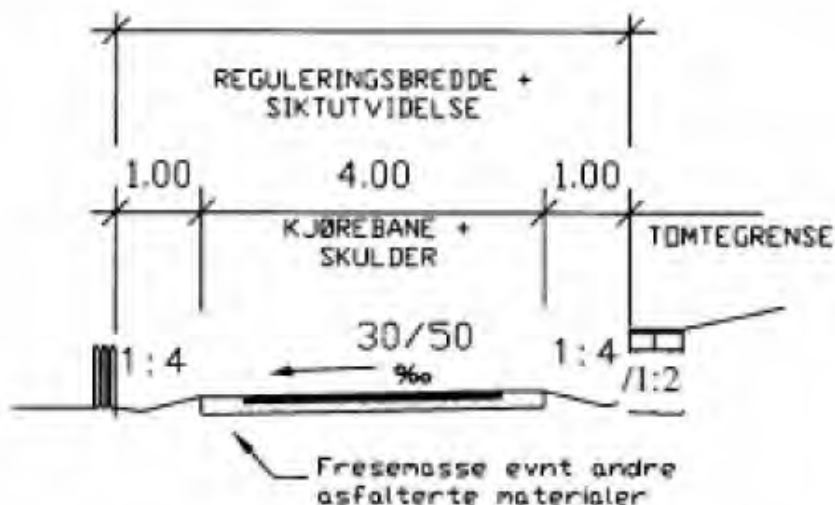
6.4 Parkering og tilkomst

Tilkomst til området er uendra. Veger vert oppgradert og i nokre parti lagt noko om for å få betre stigningsforhold. Vegen er dimensjoner for hastighet maks 30 km/t og liten lastebil.

Viser her til prinsipp tverrprofil nedanfor og vedlagt situasjonsplan/lengdeprofilar vedlegg V4.

Parkering vert på eigen grunn i planområde for bustader, fritidsbygg og naust. For rorbuer er det regulert felles parkering i område f_SPP. Denne parkeringsplassen vil ha kapasitet til nokre gjesteplassar.

ADKOMSTVEG A1, >3 og <50 bueiningar

Prinsippskisser utforming av felles tilkomstvegar. Kjelde: Rettleiar til Herøy kommune

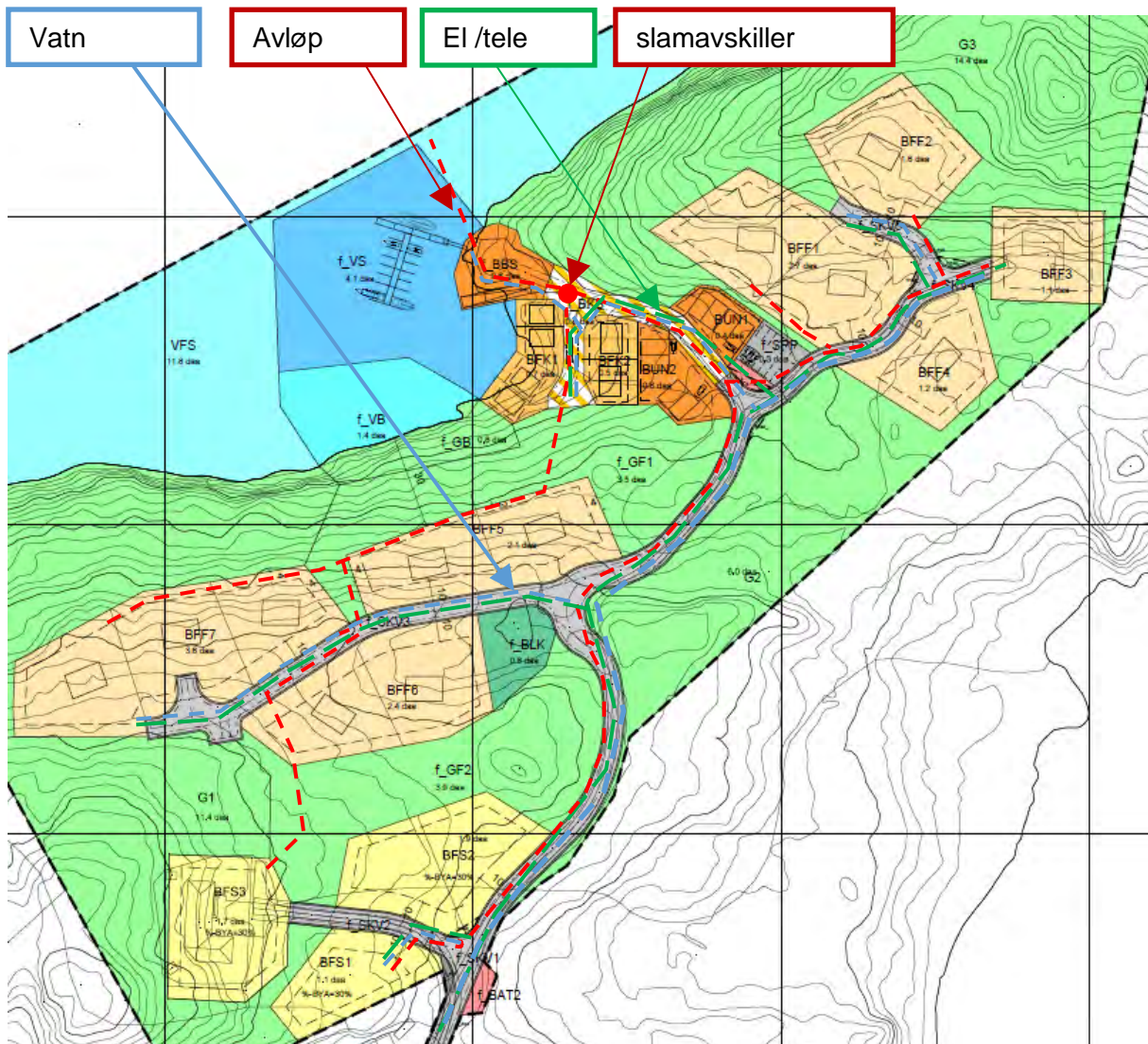
6.5 Teknisk infrastruktur

Den tekniske infrastrukturen skal oppgraderast der nye bygningar vert tilkopla. Felles slamavskiller vert etablert. Føringsveggar for den nye infrastrukturen er for det meste den same som eksisterande anlegg. Nye grøfter blir i hovudsak ført langs nye vegar og formål f_SKV, f_BBS og f_BKB.

Innanfor byggeområda i formåla f_BAT kan det førast opp trafokioskar, samleplass renovasjon og andre tekniske innretningar der det er nødvendig. Frittstående bygg til slike føremål skal ha dimensjon, form og farge som er tilpassa bygg elles i område.

Før utbygg skal det utarbeidast ein samla detaljplan for vegar, vatn, avløp, renovasjon og andre tekniske anlegg. Samla teknisk plan skal godkjennast av kommunen.

Avløpsleidning skal førast ut i og på tilstrekkeleg djupne og i samsvar den gjeldande reglar.

Utsnitt forslag reguleringsplan med plan for kablar, avløp og vatn.

6.6 Uteareal tilhøyrande byggareal

Fellesføresegner gir fylgjande regulering:

Uteareal tilhøyrande byggeareal: Ein bør i størst mogleg utstrekning søkje å ta vare på og nytte eksisterande terreng og lokal vegetasjon i området i samband med utbygging og tilplanting. Der planering medfører støttemur mot nabotomt eller veg, kan kommunen påby at planeringshøgda vert seinka eller heva slik at høgda på støttemuren vert redusert.

Planen regulerer og at inngrep skal tilordnast, og det skal nyttast stadlege masser som topplag på grøfter, vegskråningar og liknande.

6.7 Uteopphald, friluft og leik

Område for leikeplass. Område f_BLK er fellesområde for bygg i områda BSF, BFF og BFK i planområde. Område skal minimum ha ei sandkasse, ein benk og noko fast dekke. Området ligg sentralt o planområdt og med kort avstand frå felles tilkomstveg og friluftsområdet som dannar tilkomst til felles regulert friluftsområde f_GF og badeplass f_GB ved sjøen. Området om lag 500 m2 og kan karakteriserast som nærleikeplass. Område for friluftsområde og badeplass på land er samla om lag 8,4 dekar.

Det er i plan stilt krav til rekkjefølgje om etablering av leikeplassen.

6.8 Kulturminner

Viser til merknad for Bergen sjøfartsmuseum og registrering gjort av fylkeskonservators arkeolog i høve til Kulturminne vart gjennomført sommaren 2016.

Det var ikkje registrert funn under denne registreringa.

Det er tatt med fylgjande føresegn i planen.

Kulturminne: Dersom ein under utbygging av planområdet kjem over automatisk freda kulturminne i grunnen eller i sjø pliktar ein å stoppe arbeidet, og ta kontakt med fylkeskommunen for avklaring. Om det under opparbeiding av tiltak i sjø skulle påvisast skipsvrak, må arbeid stansast. Stiftelsen Bergen Sjøfartsmuseum skal då undersøke funn før eventuell frigjeving av området, og arbeid kan vidareførast.

7 Konsekvensar av planforslaget

Her er verknader og konsekvensar av gjennomføring av planen skildra og vurdert.

Konsekvensar vert skildra når planer avviker frå vedtatt overordna planar, temaplan, vedtatt retningslinje, norm eller vedtekt og når planen vil medføre konsekvensar for natur, miljø eller samfunn. Avbøtande tiltak skal då skildrast.

Plandokumentet vert utarbeida etter rettleiar til Reguleringsplan T-1490, utgitt av Miljøverndepartementet i 2008.

På oppstartsmøte med kommunen vart det konkludert med at plan ikkje vil medføre KU etter «Forskrift om Konsekvensutgreiing § 4». Det vart heller ikkje stilt krav til dette frå andre instansar.

7.1 Overordna planar

Det er lagt inn byggområde i bukta ved Håvika som ikkje er heilt i tråd med arealplanen.

For at ein skal kunne gjennomføre slike utbyggingsplanar økonomiske er det naudsynt med gode og attraktive sjønære fasilitetar. Vi har i planen minimert inngrep i standsona til til ca 80 meter, der det vil vere område for felles landfeste småbåthamn og båtopphal. Ved å plassere nokre rorbuer i same området er dette med på å skape et tradisjonelt naustmiljø.

Øvrige byggeareal er meir enn 30 meter frå strandsone.

I tillegg er det sett av områder som felles badeplass som er allment tilgjengelig. Det ligg til rette for at god tilgjenge for alle.

Planen er i stor grad i tråd med kommunen sine overordna plan og det ligg til rette for eit attraktivt fritidsanlegg ved Håvika slik det er planlagt.

7.2 Terrengtilpassing, bygg og anlegg

Viser til plankart, føresegner og illustrasjonar.

I plankart med føresegner er det regulert bygg og anleggs området med byggegrenser.

Det er nytta områder med eksisterande inngrep. Bygga er regulert med høgder og storleikar som er i tråd med føresegner til overordna arealplan for kommune. Anlegg utanom bygg er regulert med omsyn til utform og tilstelling.

Omsynet til terrengtilpassing og rammer for byggutforming er godt i varetatt i planen.

7.3 Konsekvensar for andre grunneigarar, naboar og gjenbuarar Viser til merknadar for naboar etter forvarsling planarbeid.

Eksisterende tilkomst er regulert med omsyn til oppgradering og vedlikehald under gjennomføring av utbyggingsplanane. Tilgjengelegheit til området vil bli betra for alle. Med bakgrunn i dette vil utbygging ha liten innverknad på forholdet til naboar til planområdet. Samla sett vil tiltaka i planen ha klar overvekt av positive verknad for området.

7.4 Trafikk og parkeringstilhøve

Dette er regulert i plankart, føresegner.

Det er planen inn felles vegar og parkeringsplass i området som er open for allmenta. Samla sett vil tiltaka i planen ha klar overvekt av positive verknad for området.

7.5 Friluftaktivitet, natur og born og unge sine interesser i nærmiljøet

Dette er regulert i plankart, føresegner.

Det er i planen regulert store felles friluftsområder, badeplass og et område for nærleik. Området som er open for allmenta. Samla sett vil tiltaka i planen ha klar overvekt av positive verknad for området.

7.7 Kulturminne

Planen har fellesføresegn som regulerer om det skulle vert gjort funn i sjø eller på land med om syn til varsling ved eventuelle funn.

7.8 Risiko og sårbarheit

Viser til sjekklister vedlegg 5.

Området skal tilførast ny vassleidning. Eksisterande tilkomst skal verte utbetra. Vegane i området skal dimensjonerast for liten lastebil. Næraste brannstasjon er i Myrvåg som er om lag 10 min unna. Dette sikrar sløkkjevatt og tilkomst for utrykkingskjørety til bygg og anlegg i området.

Det er elles ikkje påvist særlig risiko i området.

I fylgje NGU sin kartbase er nivå av aktsomheit i området i høve til radon klassifisert moderat til lav. Krava i teknisk forskrift til PBL er tilstrekkelig for denne saka.

8 Medverknad i planprosessen.

Viser til vedlagt dokument V7 med kopi av politiske behandling av oppstart planarbeid, og kommentarar til merknadar/fråsegner som er innkomne etter varsling om oppstart.

Med bakgrunn i oppstartmøte og vedtak om løyve til oppstart planarbeid og vart planarbeidet forvarsla. Dei ulike høringsinstansar, grunneigarar og naboar fikk då få varselet tilsendt skriftleg.

Det vart i tillegg kunngjering, plankonsulentten og kommunen sin nettsider. Frist for innspel vart sett til 4-5 veker.

Formell saksgang ifølge PBL sikrar at kravet til medverknad vert ivareteke gjennom offentlig ettersyn av utarbeidd planforslag. Merknadar etter varslinga er vurderte i dette planframlegget.

Vi meina at alle medverknad er godt i varetatt.

9 Avsluttande kommentar

Med bakgrunn i dette plan vil vi på vegne av forslagsstiller be om at utvalet for plansaker behandlar planforslaget i samsvar til plan- og bygningsloven (PBL) § 12-3 og §12-11.

Med helsing

Ingeniør Bjørnar Sporstøl
Telefon: 9186 8794
E-post: bjornar@sporstol.no

Vedlegg: V1 Detaljregulering Håvika, datert 28.02.2017.
V2 Føresegner detaljregulering Håvika, datert 28.02.2017
V3 Illustrasjonar til planen.
V4 Lengdeprofiler på veier.
V5 Sjekklist ROS
V6 Vurdering i forhold til Naturmangfaldlova §§ 8 til 12.
V7 Merknadar etter varsling start planarbeid med vurdering.
V8 Uprenta vedlegg. Kopi av dokument forvarsling

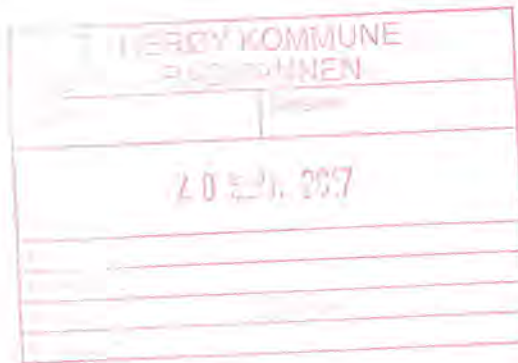
Med kopi til: Forslagstiller

UV

Herøy kommune
Pb 274
6099 Fosnavåg

Trekking av motsegn

Herøy kommune - detaljregulering - reguleringsplan for Håvika gnr53 bnr5 m.fl. område FB16

Fylkesmannen fremja i brev av 31.05.2017 motsegn til planframlegg for regulering av Håvika i Herøy kommune. Motsegna var grunngjeven med omsyn til friluftsliv i strandsona. Herøy kommune har kome oss delvis i møte i sitt brev av 05.09.2017. Med dei endringane som no ligg føre, kan ålmenta bruke bukta som rekreasjonsområde, og småbåthamna får også ei justert plassering av same årsak. Fylkesmannen hadde også motsegn til båtopptrekket, men med dei endringane som no er gjort, ser vi at frilufsinteressene til ålmenta i mykje større grad er sikra. Endringane gjer også at planen oppfyller krava til samfunnstryggleik. Vi kan difor trekke motsegna.

Reguleringsplanen kan med dette eigengodkjennast for vår del.

Med helsing

Rigmor Brøste (e.f.)
ass. fylkesmann

Jon Ivar Eikeland
fagsjef - plansamordning

Dokumentet er elektronisk godkjent og har ingen signatur.

Fagsaksbehandlarar

Samfunnstryggleik: Jon Erik Eik, tlf.: 71 25 84 89

Kopi:

Møre og Romsdal fylkeskommune Fylkeshuset 6404 Molde

Fra: Arkiv Herøy[arkiv@heroy.kommune.no]

Sendt: 06.04.2017 08:14:16

Til: Brit Berge

Tittel: VS: Ingen merknad til offentlig ettersyn - Detaljreguleringsplan for Håvika - GBnr 53/5 - Herøy kommune

---

Fra: Systad Terje [<mailto:tes@nve.no>]

Sendt: 5. april 2017 14:01

Til: postmottak

Emne: Ingen merknad til offentlig ettersyn - Detaljreguleringsplan for Håvika - GBnr 53/5 - Herøy kommune

NVE har ingen merknad til offentlig ettersyn av detaljreguleringsplan for Håvika.

Med helsing

Terje Systad

Overingeniør

Avdeling: Skred- og vassdragsavdelinga

Seksjon: Arealplan, Region vest

Norges vassdrags- og energidirektorat (NVE)

Telefon: 22 95 95 59

E-post: tes@nve.no

Web: www.nve.no

Detaljreguleringsplan for Håvika, 2015/1384

Kommentar til punkt 6.5 i Planomtale:

Her ser jeg at avløp fra slam utskiller (septiktank) fra min eiendom 53/90, er lagt om i uberørt terreng. Her må eksisterende avløp fra min eiendom 53/90 gå urørt til den møter tomt BFF6.

Det gir ingen mening i å bryte opp urørt lyng terreng for å legge avløp om slik skissen viser på side 19 i planomtalen.

Jeg ber herved om at avløps ledingen fra 53/90 blir liggende urørt inntil denne kommer i konflikt med utbygging av tomt BFF6 eller BFF5.

For hytte tomter BFF5-6-7, er målsetningen å opparbeide disse med minst mulig inngrep i terrenget og bevare bergknauser og lyng vegetasjon slik det står å lese i planomtalen 6.6

Uteareal tilhørende byggeareal: Ein bør i størst mogleg utstrekning søkje å ta vare på og nytte eksisterande terreng og lokal vegetasjon i området i samband med utbygging og tilplanting. Der planering medfører støttemur mot nabotomt eller veg, kan kommunen påby at planeringshøgda vert seinka eller heva slik at høgda på støttemuren vert redusert. Planen regulerer og at inngrep skal tilordnast, og det skal nyttast stadlege masser som topplag på grøfter, vegskråningar og liknande.

Mvh
Halvard Thorseth
53/90
Tuftene 11
6070 Tjørvåg

Vedlegg: 5

 HERØY KOMMUNE RADMANNEN	
Veg nr	Saksten
23 MAI 2017	
Ark kode F	
Ark kode S	
J nr	Dok nr
Plussasjon	

Møre og Romsdal
fylkeskommune

Herøy kommune
Postboks 274
6099 Fosnavåg

Dykkar ref:	Dykkar dato:	Vår ref:	Vår saksbehandlar:	Vår dato:
2015/1384	05.04.2017	47392/2017/REGULERINGSPLAN/1515	Anders Smith-Øvland, tlf. 71 28 02 41	23.05.2017

Herøy kommune - detaljregulering - reguleringsplan, privat - Håvika gbnr 53/5 mfl. - område FB16 - fråsegn ved offentleg ettersyn

Møre og Romsdal fylkeskommune har ut frå sine ansvarsområde følgjande merknader:

Planfaglege merknader

Vi har gått gjennom plandokumenta og finn desse å vere grundig gjennomarbeida. Vi ønskjer likevel å trekke fram kapittel 7. i planomtalen, som i større grad kan bli utforma som tilnærma objektive vurderingar av planforslaget's verknader, framfor argumentasjon for val ein har teke i prosessen, som til dømes «... vi meiner tiltaka i planen har... osv.».

Eventuelt revidering vil truleg ikkje endre grunnlaget for planforslaget, men gjere planomtalen utforma meir i samsvar med intensjonen i plan- og bygningslova § 4-2, første ledd.

Barn og unge

I planområdet er det lagt opp til frittliggande einingar oppe i høgda og konsentrerte einingar nede ved sjøen. Leikeplassen er i denne samanhengen lokalisert ved innkøyringa til ei klynge frittliggande fritidsbustader, nær inngangen til feltet. Vanlegvis vil ein unngå ei plassering nær eit vegskile, særskilt om trafikken er stor. I denne samanhengen vil trafikken truleg være relativt liten.

Når ein ser heile planområdet samla, med både frittliggande og konsentrerte einingar, ønskjer vi likevel å stille spørsmål om dette er den rette plasseringa. Vil området kunne ha meir nytte av om leikearealet låg nærare dei konsentrerte fritidsbustadene, som ikkje vil få same uteoppholdsareal som dei frittliggande einingane? Eventuelt på flata ovanfor desse?

KONKLUSJON

Vi viser til saksutgreiinga ovanfor og rår til at våre merknader vert vurdert i det vidare planarbeidet.

Med helsing

Ole Helge Haugen
fylkesplansjef

Anders Smith-Øvland
overarkitekt

Brevet er elektronisk godkjent og vil ikke bli sendt i papir

Kopi:
Statens vegvesen, Region midt
Fylkesmannen i Møre og Romsdal

Fra: Arkiv Herøy[arkiv@heroy.kommune.no] Sendt: 29.05.2017 08:24:20 Til: Hilde Bringsvor Skinnes Tittel: Detaljreguleringsplan for Håvika.2015/1384

Fra: Anne-Kathrine Løberg
Sendt: 26. mai 2017 19:45
Til: postmottak
Emne: Detaljreguleringsplan for Håvika.2015/1384

Ut frå våre saksområder har vi ingen merknad til planen for detaljregulering av Håvika.

Helsing

Anne-Kathrine Løberg
Landbrukssjef
Søre Sunnmøre Landbrukskontor
Tlf. 70084670 Dir. 70084671

www.landbrukskontoret.no

Herøy kommune
Postboks 274
6099 FOSNAVÅG

 HERØY KOMMUNE RÅDMANNEN	
Reg nr	Sakssett
- 6 JUNI 2017	
Ark.kode P	
Ark.kode S	
J. nr	
Kassasjef	

Herøy kommune

Detaljregulering - reguleringsplan for Håvika gnr53 bnr5

Offentleg ettersyn - Motsegn

Fylkesmannen har ut frå sine ansvarsområde følgjande merknader:

Generelt

Føremålet med planen er å legge til rette for framtidig utvikling av eit område for fritidsbygg med hytter, rorbuer og naust, i tillegg til å legge til reguleringsføremål i sjø med brygger og opphald for småbåt.

Planområdet ligg i gjeldande kommuneplan som område for fritidsbustader, LNF-område og NFFF (natur, friluft, ferdsel og fiske) samt område med arealføremål fiske (Fi40) som er ein låssettingsplass. Ut frå kommuneplanen er det eit belte på om lag 30 meter med LNF-sone frå strandkanten og opp til det som er sett av til byggeområde. Det betyr at den delen av planframlegget som inneber bygging i strandsona, ikkje er i samsvar med kommuneplanen.

Planområdet utgjer om lag 86 dekar land- og sjøareal. Landarealet utgjer om lag 69 dekar, og stor deler er naturområde med busker, lyng og tre på skrin fastmark. Her er fjell og berg i dagen.

Natur- og miljøvern

Planframlegget legg til rette for 11 nye fritidsbygg, 8 nye rorbuer og 8 nye naust med tilhøyrande bryggeanlegg med minimum kapasitet på 16 båtar. Det er også planlagt 3 nye einbustadtomter.

Bukta der framlegget legg opp til rorbuer og småbåtanlegg, har beste kvalitetane på denne strandstrekninga for opphald, leik og bading. Elles går terrenget bratt ned i sjøen i det aller meste av området.

I vår fråsegn ved oppstart uttala vi at sjølve bukta må sikrast for ålmenn ferdsel. Planframlegget som no ligg føre, nyttar i praksis heile bukta til rorbuer og småbåtanlegg. Dette vil innebære at ein byggjer ned den mest attraktive strandsona innanfor området,

og den som best eignar seg til bading og leik - spesielt for barn. Resten av strandsona er langt mindre tilgjengeleg då det stort sett er relativt bratt ned til sjøen alle stader. Rorbuer er å sjå på som fritidsbustader, altså hytter, og vil privatisere området rundt seg på same måte som hytter og bustader gjer. Planframlegget legg såleis opp til ei nokså omfattande utbygging til fritidsføremål og delvis til bustader litt lenger oppe i terrenget, men byggjer samstundes ned og privatiserer den beste delen av den naturleg tilhøyrande strandsona. Vi kjenner ikkje til om bukta i dag er mykje nytta av dei som bur i nærområdet, men den nyetableringa som planframlegget vil medføre vil i alle fall gjere strandsona ettertrakta om den ikkje er det frå før.

Vi ser at det i planframlegget er merka eit område f_GB (friområde) som er føresett nytta til bading, friluftsliv og rekreasjon. Dette ser ut til å vere ein mindre attraktiv del av strandsona, som er mindre eigna til bading og leik for barn enn området inne i bukta. Det er også sett av eit område f_VB, badeplass i sjø. Strandsona innanfor gjer dette området mindre eigna for små barn og andre som ikkje er symjedyktige.

Nausta er trekt opp frå sjøen, slik at dei ikkje legg beslag på strandsona. Dette er positivt. Men når planen nyttar strandsona i bukta til rorbuer, medfører dette at ein legg til rette for privatisering av den «beste» delen av strandsona og til ulempe for alle andre i området.

Ut frå plan- og bygningslova § 1-8, skal ein i 100-metersbeltet langs sjøen ta særleg omsyn til natur- og kulturmiljø, friluftsliv, landskap og andre ålmenne interesser. Etter vårt syn legg planframlegget opp til ei utnytting av strandsona som strid mot omsynet til friluftsliv i området. Vi rår difor til at ein tar ut BFK (rorbuene) og BBS (privat felles småbåtanlegg på land) frå planframlegget, slik at bukta og det vesle neset kan nyttast av ålmenta til rekreasjon og opphald. I tillegg må VS (småbåthamn – felles) enten innskrenkast eller flyttast, slik at strandsona sin verdi som utgangspunkt for bading og leik i sjøkanten er sikra og ikkje kjem i konflikt med småbåtanlegget. Inntil planframlegget er endra i tråd med dette, fremmer vi motsegn mot planen.

Samfunnstryggleik

Fylkesmannen saknar ei synleggjering av kva vurderingar som er gjort i høve havnivåstigning og stormflo mot planområdet. Planområdet grensar mot sjø, og det er derfor vere naturleg å inkludere ei vurdering av havnivåstiging og stormflo i ROS-analysen. Sjølv om havnivåstiging og stormflo ikkje er vurdert i planen, ser vi at det i føresegnene er satt krav koter for golvhøgde i naustdel av rorbuer (+1,3 til +2,5) og golv for varig opphald (+3).

Fylkesmannen minner om at rorbuer vil høyre inn under tryggleiksklasse F2, og skal stå trygt for 200-årsstormflo jf. TEK10 §7-2. DSB har gitt ut ein rettleiar for havnivåstigning og stormflo. Denne kan nyttast til å vurdere tilstrekkeleg trygg byggjehøgde for rorbuene. Vi gjer merksam på at høgda for havnivåstiging frå rettleiar til DSB er utan lokal vurdering av vind- og bølgepåslag som vil gjere den reelle høgda høgre.

Med bakgrunn i rettleiaren til DSB, kan vi ikkje sjå at krava til golvhøgde for rorbuene er tilstrekkeleg til å oppfylle tryggleikskrava mot stormflo i TEK10. Dersom ein vel å plassere

rorbuene lågare enn venta 200-årsstormflo, må den delen som overfløymast utformast på ein måte som toler overfløyning og bølgepåverknad. TEK10 § 7-2 opnar for ei slik løysing mellom anna der det ikkje er praktisk mogleg å plassere tiltak tilstrekkeleg trygt mot stormflo.

ROS-analysen har ikkje vurdert om planområdet er utsett for stormflo og havnivåstiging. Det er heller ikkje gjort ei vurdering av kva som vil vere tilstrekkeleg tryggleik. Planen må sikre tilstrekkeleg tryggleik mot havnivåstiging og stormflo for rorbuene, jf. TEK10 § 7-2. Inntil dette er gjort har Fylkesmannen motsegn til planen.

Konklusjon

Vi fremmer motsegn mot planframlegget når det gjeld rorbuer (BFK) og småbåtanlegg på land (BBS), jf. merknad ovanfor.

Med helsing

Rigmor Brøste (e.f.)
ass. fylkesmann

Jon Ivar Eikeland (e.f)
fagsjef – plansamordning

Dokumentet er elektronisk godkjent og har ingen signatur.

Fagsaksbehandlar

Samfunnstryggleik: Jon Erik Eik, tlf 71258489

Kopi:

Fiskeridirektoratet - Region Møre og Romsdal, Postboks 185, sentrum, 5804 Bergen
Kystverket Midt-Norge, Serviceboks 2, 6025 Ålesund
Statens vegvesen Region midt   Postboks 2525 6404   MOLDE
Møre og Romsdal fylkeskommune   Fylkeshuset   6404   Molde

Statens vegvesen

**Møre og Romsdal
fylkeskommune**

Herøy kommune i Møre og Romsdal
Postboks 274
6099 FOSNAVÅG

Ole Magne Rotevatn

Behandlande eining:
Region midt

Sakshandsamar/telefon:
Hallvard Sæverud / 93260501

Vår referanse:
15/255909-6

Dykkar referanse:

Vår dato:
20.04.2017

**Fv 654 – Herøy kommune – Reguleringsplan – Håvika – Gnr. 53 bnr. 5 m.fl –
Område FB16 – Offentleg ettersyn – Uttale**

Viser til brev av 5.4.2017 frå Herøy kommune.

Saka gjeld offentlig ettersyn av framlegg til detaljreguleringsplan for Håvika.

Vi har ikkje særskild merknad til planframlegget.

**Plan- og trafikkseksjonen
Med helsing**

**Lisbeth Smørholm
seksjonssjef**

Hallvard Sæverud

Dokumentet er godkjent elektronisk og har difor ingen handskrivne signaturar.

Kopi

**Fylkesmannen i Møre og Romsdal, Postboks 2520, 6404 MOLDE
Møre og Romsdal fylkeskommune, Postboks 2500, 6404 MOLDE**

Møre og Romsdal fylkeskommune har ansvaret for fylkesvegene, avgjør hvilke prosjekter som skal gjennomføres hvert år og gir politiske føringer for utvikling av fylkesvegene. Det er Statens vegvesen som normalt planlegger, bygger, drifter og vedlikeholder fylkesvegene på vegne av fylkeskommunen.

Postadresse
Statens vegvesen
Region midt
Postboks 2525
6404 MOLDE

Telefon: 02030
firmapost-midt@vegvesen.no
Org.nr: 971032081

Kontoradresse
Vestre Olsvikveg 13
6019 ÅLESUND

Fakturaadresse
Statens vegvesen
Regnskap
Postboks 702
9815 Vadsø

Utviklingsavdelinga

SAKSFRAMLEGG

Sakshandsamar:	JMM	Arkivsaknr:	2017/552
		Arkiv:	026

Utvalsaksnr	Utval	Møtedato
28/17	Arbeidsmiljøutvalet	16.10.2017
163/17	Formannskapet	17.10.2017
124/17	Kommunestyret	26.10.2017

INTERKOMMUNALE SAMARBEID PÅ KOMPETANSEKREVJANDE FAGOMRÅDE

Møtebehandling:

Rådmannen si tilråding vart samrøystes vedteken.

Tilråding i Formannskapet - 17.10.2017

Herøy kommunestyre er positiv til å utarbeide eit interkommunalt samarbeidsprosjekt med Vanylven kommune på tekniske fagområde knytt til planlegging, byggesak og kart/oppmåling seinast frå 1 januar 2019.

Herøy kommune og Vanylven kommune ynskjer å utarbeide ein samarbeidsavtale om å etablere felles administrativ brannsjefsstilling frå 1. januar 2019.

Herøy kommune skal ved eit slikt samarbeid ta ut ein effektiviseringsgevinst i løpet av prosjektperioden.

Samarbeidsprosjektet går over 2 år med påfølgjande evaluering.

Møtebehandling:

Rådmannen si tilråding vart samrøystes vedteken.

Tilråding i Arbeidsmiljøutvalet - 16.10.2017

Herøy kommunestyre er positiv til å utarbeide eit interkommunalt samarbeidsprosjekt med Vanylven kommune på tekniske fagområde knytt til planlegging, byggesak og kart/oppmåling seinast frå 1 januar 2019

Herøy kommune og Vanylven kommune ynskjer å utarbeide ein samarbeidsavtale om å etablere felles administrativ brannsjefsstilling frå 1. januar 2019.

Herøy kommune skal ved eit slikt samarbeid ta ut ein effektiviseringsgevinst i løpet av prosjektperioden.

Samarbeidsprosjektet går over 2 år med påfølgjande evaluering.

Tilråding:

Herøy kommunestyre er positiv til å utarbeide eit interkommunalt samarbeidsprosjekt med Vanylven kommune på tekniske fagområde knytt til planlegging, byggesak og kart/oppmåling seinast frå 1 januar 2019

Herøy kommune og Vanylven kommune ynskjer å utarbeide ein samarbeidsavtale om å etablere felles administrativ brannsjefsstilling frå 1. januar 2019.

Herøy kommune skal ved eit slikt samarbeid ta ut ein effektiviseringsgevinst i løpet av prosjektperioden.

Samarbeidsprosjektet går over 2 år med påfølgjande evaluering.

Særutskrift:

Kommunalsjef samfunnsutvikling
Vanylven kommune v/rådmann

Vedlegg:

Samandrag av saka:

Utfallet av kommunereforma er at Herøy fortset som eiga kommune. Dette aktualiserer kva interkommunale samarbeid kommunen skal gå inn i. Det er tilrådd eitt samarbeidsprosjekt med Vanylven kommune der ein finn gode tenestesarbeid på tekniske fagområde knytt til planlegging, byggesak, kart/oppmåling og administrative ressursar i brannvernet.

I april 2017 vart det tok administrasjonen i Vanylven kommune kontakt med Herøy kommune for å lufte evt interesse for eit samarbeid på ulike fagfelt. Telefonmøtet munna ut i semje om at begge kommunane vil ha både glede og nytte av eit samarbeid på desse fagfelta. Herøy kommune er om lag 3 gonger større enn Vanylven, men ein slit like fullt med sårbare miljø og tidvis stort press på tenestene.

Det var semje om at Herøy i første omgang utarbeider eit utkast til sak til Herøy kommunestyre, og så langt det passar vil Vanylven gjere seg nytte av same saksutgreiinga. På dette viset får begge kommunane same ståstad for vedtaksprosessen

Saksopplysningar:

Sjølv etter at Stortinget har vedteke endringane i kommunestrukturen, vil Norge framleis vere kjenneteikna av mange og svært ulike generalistkommunar med ansvar for utvikling og gjennomføring av dei offentlege oppgåvene på lokalt nivå. Dersom 430 kommuner og 19 fylke blir til 350 kommunar og 12 regionar, endrar ikkje ved denne konstruksjonen. Generalistprinsippet, det vil sei idéen om at alle kommunar og fylkeskommunar skal tilby det same, både kvantitativt og kvalitativt, består. Eit kommunalt tilbod skal i prinsippet tilbydast likt – innanfor visse rammer – frå kommune til kommune.

Kombinasjonen av små og mellomstore kommunar med spreidd busetnad, store avstandar, krav til generalistkommunar skaper utfordringar for kommunane. Utfordringane ser ein iallfall langs tre aksar: effektivitet, kvalitet og styring.

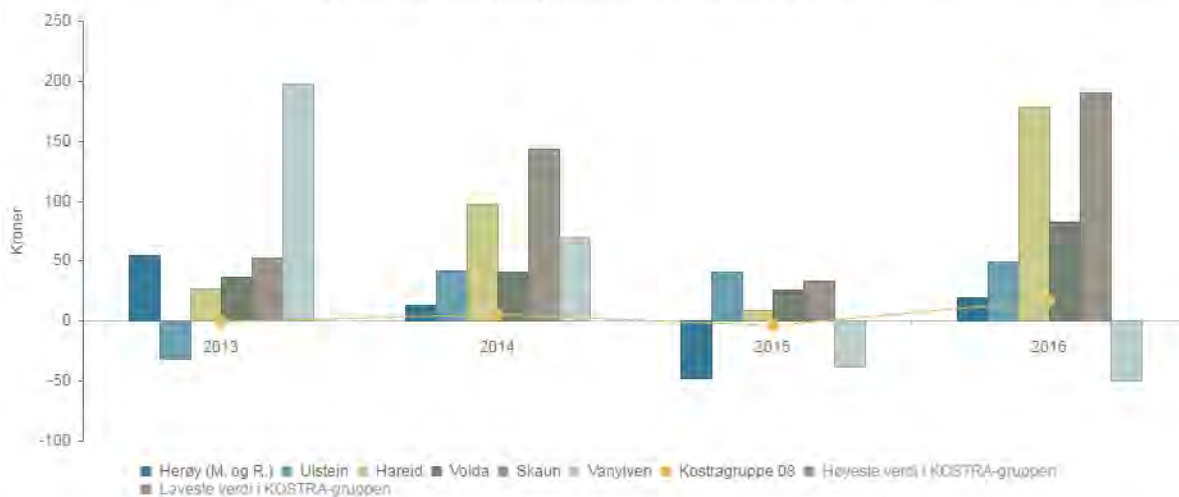
Effektivitetsutfordringa

Effektivitetsutfordringa går på til dels store variasjonar i kostnader av enkelttenester frå kommune til kommune. For Vanylven sin del viser m.a. KS sine kostra-analysar at det ikkje er på effektivitet og kostnader ein har mest å hente. Vanylven kommune har levert på kostnadsreduksjonar gjennom nødvendige strukturendringar. Vanylven ser det likevel openbart ineffektivt å oppretthalde eigne funksjonar eller avdelingar når nabokommunar samarbeider om desse fagområda fordi det vert for smått og sårbart åleine.

Herøy kommune sine Kostra analyser viser som Vanylven at ein stort sett driv godt, men har effektivitetspotensiale somme stadar.

Netto driftsutgifter til bygge-, delesaksbeh. og seksjonering per innbygger

*) Tallene er inflasjonsjustert med endelig deflator (TBU).

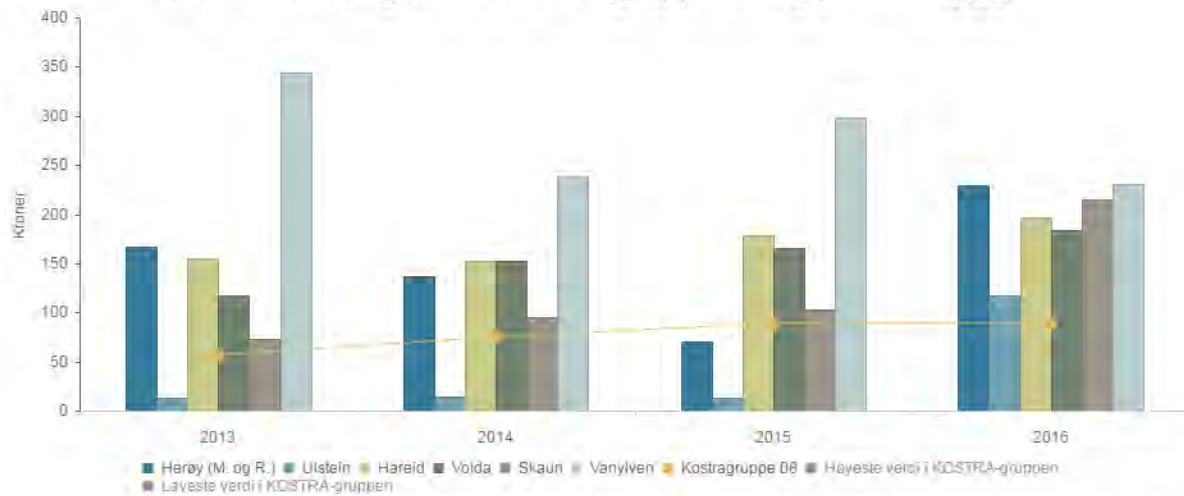
	2013	2014	2015	2016
Herøy (M. og R.)	55	13	-47	20
Ulstein	-31	42	41	49
Hareid	27	98	9	179
Volda	37	41	26	82
Skaun	53	143	34	190
Vanylven	198	69	-38	-50
Kostragruppe 08	-1	5	-4	17

Forklaring:

Figuren viser kommunenes utgifter til de oppgavene som kan selvfinansieres, nemlig byggesak, deling, kart og oppmåling. Herøy hadde netto utgift på 20 kroner per innbygger på disse tjenestene i 2016. Det er omtrent det samme som gjennomsnittet i kommunegruppe 8 og lavest blant sammenligningskommunene. Kommunen har utnyttet mulighetene til å finansiere disse tjenestene med gebyr fra søkerne.

Utgiftene har vært ganske stabile de siste fire årene.

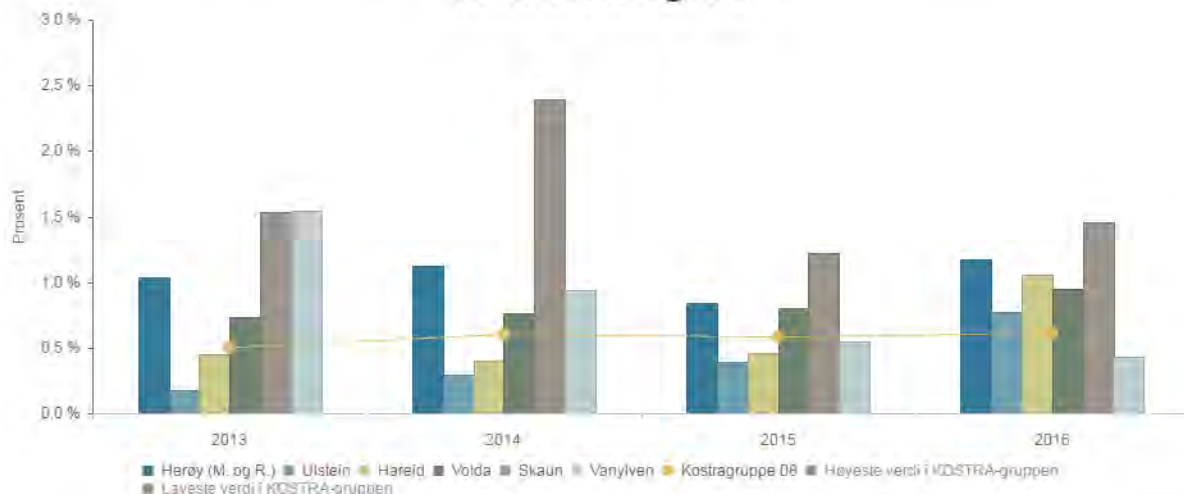
Netto driftsutgifter til kart og oppmåling per innbygger

	2013	2014	2015	2016
Herøy (M. og R.)	167	137	70	229
Ulstein	13	14	13	117
Hareid	155	152	178	197
Volda	117	152	166	184
Skaun	73	95	103	215
Vanylven	344	238	298	230
Kostragruppe 08	57	75	89	89

Netto driftsutgifter har variert innanfor fagområdet.

Netto driftsutgifter til fysisk planlegging i prosent av kommunens samlede netto driftsutgifter

	2013	2014	2015	2016
Herøy (M. og R.)	1,0 %	1,1 %	0,8 %	1,2 %
Ulstein	0,2 %	0,3 %	0,4 %	0,8 %
Hareid	0,5 %	0,4 %	0,5 %	1,1 %
Volda	0,7 %	0,8 %	0,8 %	1,0 %
Skaun	1,5 %	2,4 %	1,2 %	1,5 %
Vanylven	1,5 %	0,9 %	0,6 %	0,4 %
Kostragruppe 08	0,5 %	0,6 %	0,6 %	0,6 %

Kostnader til planlegging er relativt stabile .

Kvalitetsutfordringa

Som nevnt er det nok *kvalitetsutfordringa* som over tid er det viktigaste argumentet for å sjå på organiseringa av kommunale oppgåver som krev spesiell kompetanse. Kommunane på søre Sunnmøre erfarer at krav til kompetanse og spesialisering gjer samarbeid nødvendig, og sjølv om tenestesamarbeid i mange år har vore avgrensa til enkel samordning.

Kommunereforma legg til grunn at samarbeid innanfor visse kjerneoppgåver vil auke i omfang framover. Vanylven vert ståande ufrivillig åleine og ønskjer tettare tenestesamarbeid med nabokommunar. Behovet for interkommunale samarbeid er for Vanylven presserande, både på kort og lengre sikt, jf. tilrådingar frå fylkesmannen, KS og rådmannen i Vanylven.

Etter dialog mellom kommunane på administrativt nivå er det mest naturleg å samarbeide om typiske driftsoppgåver som til dagleg ikkje omhandlar prinsipielle saker der folkevalde organ skal seie sitt. Styringa bør føregå gjennom føringar i planar og tildelingsbrev.

Når det no vert lagt opp til eit løp for eit utplukk fagområde der det er naturleg og aktuelt å inngå interkommunale samarbeid, så er det gjort med grunnlag i egne behov og dei prosessar som vi kjenner til pågår innanfor desse områda.

Kort om status for dei aktuelle fagområda:

Plan/bygg/oppmåling

Mange kommunar på vår størrelse opplever press på plankapasitet og – kompetanse. Den naturlege konsekvens er ofte at overordna planverk ikkje vert rullert, og at det vert meir krevande å utarbeide reguleringsplanar /detaljplanar og gjere desse rettskraftige. Sjølv om kompetansen og effektiviteten i dag er god på plan i vår kommune må vi tenke framover for å bygge gode og sterke fagmiljø som sikrar god og sikker rekruttering. Eit interkommunalt samarbeid i første omgang med Vanylven vil vere eit første ledd i dette.

Byggesak er eit viktig fagområde som er sårbar i vår kommune. Eit samarbeid på tvers av kommunene vil sikre ei klar styrking av sakshandsamingskapasiteten totalt sett for begge partar. Samarbeidet vil auke kompetansen, effektivitet og bidra til å bygge gode og sterke fagmiljø.

Oppmåling og kart er eit satsingsområde i vår kommune, men på same måte som for byggesak kan det vere sårbart. Eit samarbeid på tvers av kommunene vil gi ei klar styrking på kompetanse, effektivitet og bidra til å bygge gode og sterke fagmiljø. Vårt fagmiljø er i dag involvert i samarbeid over kommunegrensene m.a med ansvar for kartbaser i Volda, Sande og Vanylven på felles QMS server.

Brannvernet (administrativ del)

Kommunen har i dag ein brannsjef i 50% stilling og 2 heile stillingar knytt til beredskap og førebygging. Det er mange oppmodingar frå m.a. Direktorat og fylkeskommune om å innføre interkommunalt samarbeid om denne stillinga. Det byr på og vil by på stadig større utfordringar framover å dekkje brannområdet på ein god måte og samstundes innfri dei lovmessige krava.

Førebelse vurderingar syner at det bør vere mogleg å etablere ei god interkommunal ordning for dei administrative ressursane godt innanfor dei økonomiske rammer som no vert nytta. Det bør vere lettare å løyse desse oppgåvene i eit samarbeid enn om kvar kommune skal ha eigen brannsjef. Med aukande krav til kvalitet, kompetanse og god ressursutnytting vil ei slik ordning over tid gje gode løysingar for begge partar.

Ved eit slikt samarbeid vil ein gevinst vere å samordne vaktordninga på brannområdet. Herøy kommune har ei oppegåande brannordning.

Vurdering og konklusjon:

Herøy og Vanylven kommuner har felles målsetjingar med å legge til rette for interkommunale samarbeidsprosjekt som tener brukarane. I første omgang vil fokuset vere på å finne gode tenestesamarbeid på tekniske fagområde knytt til planlegging, byggesak, kart/oppmåling og brann (administrative ressursar). Ein ser for seg eit 2-årig prøveprosjekt med påfølgande evaluering.

Prøveprosjektet er todelt der ein ønskjer å tilsetje ein ny felles planleggar og forsterke fagmiljøa byggesak og kart/oppmåling mellom kommunane. Ein ny planleggar vil bidra til at Vanylven får ein planressurs som dei ikkje har i dag og Herøy får utvida sin kapasitet ytterligare på fagområdet. Finansiering av 50% stilling i Herøy kommune vert ved å omplassere ledige stillingsheimlar innan sektor for samfunnsutvikling for ei periode på 2 år.

Så langt gjeld brannstillinga i Vanylven på 50% vert vedkomande som har stillinga i dag fristilt frå denne stillinga, og får i staden andre arbeidsoppgåver.

Rådmannen rår kommunestyret til å stille seg positivt til eit slikt samarbeid.

Fosnavåg, 19.04.2017

Olaus-Jon Kopperstad
Rådmann

Jarl Martin Møller
Avd.leiar

Sakshandsamar: Jarl Martin Møller

Utviklingsavdelinga

SAKSFRAMLEGG

Sakshandsamar:	ELDHAN	Arkivsaknr:	2017/259
		Arkiv:	N64

Utvalsaksnr	Utval	Møtedato
164/17	Formannskapet	17.10.2017
125/17	Kommunestyret	26.10.2017

MOBILDEKNING PÅ RUNDE - GODKJENNING AV AVTALAR

Møtebehandling:

Rådmannen si tilråding vart samrøystes vedteken.

Tilråding i Formannskapet - 17.10.2017

Herøy kommunestyre vedtek følgjande:

- Herøy kommune godkjenner grunnavtalen mellom Herøy kommune og eigar av gnr. 9 bnr. 13. Ordførar får fullmakt til å signere avtalen på vegne av kommunen.
- Herøy kommunestyre godkjenner leigeavtalen mellom Herøy kommune og Telenor Norge AS. Ordførar får fullmakt til å signere avtalen på vegne av kommunen.

Tilråding:

Herøy kommunestyre vedtek følgjande:

- Herøy kommune godkjenner grunnavtalen mellom Herøy kommune og eigar av gnr. 9 bnr. 13. Ordførar får fullmakt til å signere avtalen på vegne av kommunen.
- Herøy kommunestyre godkjenner leigeavtalen mellom Herøy kommune og Telenor Norge AS. Ordførar får fullmakt til å signere avtalen på vegne av kommunen.

Særutskrift:

Vedlegg

- 1 Grunnavtale mellom Herøy kommune og eigar av gnr. 9 bnr. 13
- 2 Leigeavtale mellom Herøy kommune og Telenor Norge AS

Samandrag av saka:

I samband med utbetring av mobildekninga på Runde, har Herøy kommune inngått ein intensjonsavtale med Telenor Norge AS. Etter at denne avtalen blei signert, har det blitt jobba med grunnspørsmålet. Det føreligg no to konkrete avtalar, som begge krev kommunal godkjenning før vidare planlegging.

Saksopplysningar:

Formannskapet har tidlegare diskutert mobildekninga på Runde i møte og kommunen v/ ordførar har signert ein intensjonsavtale med Telenor om å få utbedra mobildekninga på Runde. Dette ved å sette opp ein ny basestasjon (hytte og mast m/ naudsynte installasjonar) i Goksøyra.

Samstundes med dette har det vore jobba med grunnspørsmålet. Det har vore ein feltingeniør/radioplanleggar på synfaring og bestemt optimal plassering, at basestasjonsutstyret bør plasserast på gnr. 9 bnr. 13. Telenor treng leigeavtale på grunnen med Herøy kommune. Kommunen har vidare vore i dialog med eigar av gnr. 9 bnr. 13, som er positiv innstilt med tanke på grunnavtale.

Det føreligg såleis to konkrete avtalar som treng kommunal godkjenning, jf. vedlegg:

1. Grunnavtale mellom Herøy kommune og eigar av gnr. 9 bnr. 13. Som økonomisk vederlag til eigaren skal det utbetalast ein eingongssum pålydande 10.000,- kr. Eigar av gnr. 9 bnr. 13 har signert grunnavtalen.
2. Leigeavtale av grunnen mellom kommunen og Telenor Norge AS. Dette fordrar at grunnavtalen med eigar av gnr. 9 bnr. 13 blir signert av kommunen. Denne leigeavtalen bygger på intensjonsavtalens innhald når det gjeld villkår og ansvar.

Telenor må ha grunnspørsmålet avklart før prosjektet går over til vidare planlegging frå Telenors side.

Når det gjeld finansiering av heile prosjektet må ein løyve pengar i samband med budsjettprosessen for 2018. Det blir jobba med å få fram ei kalkyle på dette.

Vurdering og konklusjon:

Herøy kommune ynskjer å sikre berekraftige løysingar for bebuarar og besøkjande på Runde. Det er ingen tvil om at det ligg høg samfunnsnytteverdi i å utbetre mobildekninga i området.

Rådmannen er positiv til at det føreligg konkret grunnavtale med eigar av gnr. 9 bnr. 13. Likeeins vurderer rådmannen leigeavtalen med Telenor til å vere føremålstenleg og omfattar naudsynte punkt for å ivareta både kommunen og Telenor sine interesser. Ein vurderer villkåra i begge avtalane til å vere akseptable.

Tilråding:

Herøy kommunestyre vedtek følgjande:

- Herøy kommune godkjenner grunnavtalen mellom Herøy kommune og eigar av gnr. 9 bnr. 13. Ordførar får fullmakt til å signere avtalen på vegne av kommunen.
- Herøy kommunestyre godkjenner leigeavtalen mellom Herøy kommune og Telenor Norge AS. Ordførar får fullmakt til å signere avtalen på vegne av kommunen.

Konsekvensar for folkehelse:

Positiv verknad. Mangelfull mobildekning kan i verste fall utgjere fare for liv og helse.

Konsekvensar for beredskap:

Betra mobildekning på Runde vil betre beredskapen.

Konsekvensar for drift:

Ingen nemneverdige konsekvensar, Telenor overtek anlegget for vidare drift når arbeidet er ferdigstilt og godkjent.

Fosnavåg, 21.09.2017

Olaus-Jon Kopperstad
Rådmann

Jarl Martin Møller
Avd.leiar

Sakshandsamar: Eldar Hansen

RADMA...
2017/ 889
- 6 JULI 2017
ØK kode P
ØK kode S
Vassusjon

Avtale om bruk av grunn på eigedom gnr. 9 bnr. 13 (Inge Runde)

Bakgrunn for avtalen:

I samarbeid med Telenor ønsker Herøy kommune å bygge ut mobildekninga i området Goksøyr-Runde. Telenor har analysert topografien i området, og foreslår å sette opp basestasjonsutstyr på gnr. 9 bnr. 13 som vil gi optimale dekningstilhøve. Det blei halde synfaring med grunneigar og Herøy kommune på Runde 15.6.2017.

1. Eigar av gnr. 9 bnr. 13 gir Herøy kommune løyve til å sette opp basestasjonsutstyr som illustrert på vedlagde kartskisse. Dette inkluderer løyve til å drifte utstyret så lenge det er i bruk, samt at ein kan opparbeide grøft mellom hytte-mast og grøft mellom hytte-lågspentstolpe på tilgrensande areal i sør.
2. Nøyaktig plassering av hytte og mast kan bli noko justert som følgje av nærmare avklaringar og synfaring med Telenor før byggestart. Grunneigar vil bli orientert om dette.
3. Herøy kommune, i samarbeid med Telenor, skal dekkje alle utlegg til, samt det praktiske knytt til grunnarbeidet og opparbeiding av basestasjonsutstyret.
4. Som økonomisk vederlag for bruk av grunnen skal Herøy kommune betale 10.000,- kr til eigar av gnr. 9 bnr. 13. Dette er ei eingongsutbetaling som skal skje før grunnarbeidet startar opp.
5. Om basestasjonsutstyret i framtida må fjernast av ulike årsakar, skal Herøy kommune i samarbeid med Telenor dekkje alle utlegg til, samt det praktiske knytt til ei ev. nedbygging.
6. Entreprenør kan starte grunnarbeidet når denne avtalen er signert og økonomisk vederlag (punkt 4) er utført.
7. Kommunen tek atterhald om politisk godkjenning/finansiering før prosjektoppstart.
8. Avtalen er utferdiga og signert i to eksemplar med eitt eksemplar til kvar av partane.

Runde 4/7-17

Stad/dato:

Herøy kommune
Org.nr: 964978840

Inge Runde
Eigar av gnr. 9 bnr. 13

Vedlegg: - kartskisse

Avtale

mellom

Herøy Kommune

(org.nr.: 964 978 840)
(heretter benevnt Utleier)

og

Telenor Norge AS

(org.nr.: 976 967 631)
(heretter benevnt Leietaker)

1. AVTALENS FORMÅL

- 1.1 Leietaker skal sørge for etablering av mobilkommunikasjon for Utleier i området Langenes på øya Runde i Herøy kommune.
- 1.2 En forutsetning for denne avtale er at Utleier inngår grunnrettsavtale med grunneier på gnr/bnr 9/13, bygger mast og hytte, og stiller nødvendig areal(er) til rådighet for Leietaker til etablering av basestasjon, jfr. Vedlegg 1 – Kartutsnitt og illustrasjon.
- 1.3 Med basestasjon forstås sender, mottaker, antenner, kabling og annet utstyr for drift av kommunikasjonssystemer.

2. AVTALENS OMFANG

- 2.1 Avtalen omfatter Leietakers disponering av nødvendig areal i ovenfor angitte eiendom for montasje av basestasjon.
- 2.2 Leietaker har rett til å montere nødvendige broer, rør, antenner m/rør og kabelføringer til basestasjonen.
- 2.3 Utleier står som eier av mast og hytte. Alt annet utstyr som Leietaker eller personell i dennes tjeneste har montert i forbindelse med denne avtale eies av Leietaker.

3. VEDERLAG

- 3.1 Det gis ingen direkte økonomiske vederlag som følge av denne avtalen, verken fra Leietaker eller Utleiers side.

4. ADKOMST

- 4.1 Utleier gir Leietaker nøkkel, eller rett til annen adkomstmulighet, slik at adkomst for service og ettersyn kan skje ved behov.

5. AVTALENS VARIGHET OG OPPSIGELSE

- 5.1 Avtaleforholdet trer i kraft ved signering av denne avtale. Leietaker varsles så snart leiearealet er disponibelt for Leietaker. Dersom byggetillatelse ikke gis, utgår denne avtale.

5.2 Avtalen løper så lenge Leietaker har bruk for basestasjonen. Dersom eksterne forhold endres slik at denne basestasjonen ikke lenger egner seg til drift av kommunikasjonsanlegg som opprinnelig tenkt har Leietaker rett til å si opp leieavtalen med 6 mnd. skriftlig varsel.

6. KRAFT OG VENTILASJON

6.1 Utleier fører fram kraft, etablerer strømabonnement og bekoster kraftforbruk til drift av basestasjonen.

TEKNISKE KRAV

7.1 Dersom det kan påvises at Leietakers utstyr forstyrrer Utleiers tekniske installasjoner skal Leietaker bekoste utbedring, forutsatt at Utleiers utstyr er lovlig benyttet i Norge. I motsatt fall skal Utleier for egen regning sørge for utbedring av eget utstyr. Finner en ikke å kunne løse de oppståtte problemer vil Leietaker kunne velge å heve denne avtale.

8. FRAFLYTTING

8.1 Ved opphør av avtalen har Leietaker rett til å fjerne sine installasjoner. Utleier plikter å gi Leietaker adgang for slik demontering. Installasjoner som av Leietaker vurderes til ikke å inneha en restverdi ved fraflytting kan ikke påregnes demontert av Leietaker.

8.2 Normal slitasje, elde og merker etter innfestinger av utstyret kan ikke påregnes utbedret ved fraflytting.

9. SÆRLIGE BESTEMMELSER

9.1 Leietaker skal til enhver tid holde basestasjonen i god stand.

9.2 Utleier plikter å holde sine lokaler og installasjoner i slik stand at Leietakers utstyr ikke blir påført skade.

9.3 Ved utleie til og / eller samarbeid med andre mobilkommunikasjonsoperatører skal Leietaker varsles skriftlig om dette på forhånd. Innplassering av annet kommunikasjonsutstyr kan ikke skje uten godkjenning fra Leietaker.

9.4 Dersom Leietaker overdrar sin virksomhet til andre, skal leieforholdet følge virksomheten. Leietaker plikter å informere overtakeren om leieretten i denne avtalen.

9.5 Dersom Utleier overdrar installasjonen til noen andre, skal leieforholdet følge installasjonen. Utleier plikter å informere overtakeren om leieretten i denne avtale.

10. SIGNATUR

10.1 Denne avtalen er utstedt i to signerte eksemplarer, en til hver av partene

Herøy, den / 2017

Utleier
Herøy kommune

Fornebu, den / 2017

Leietaker
Telenor Norge AS

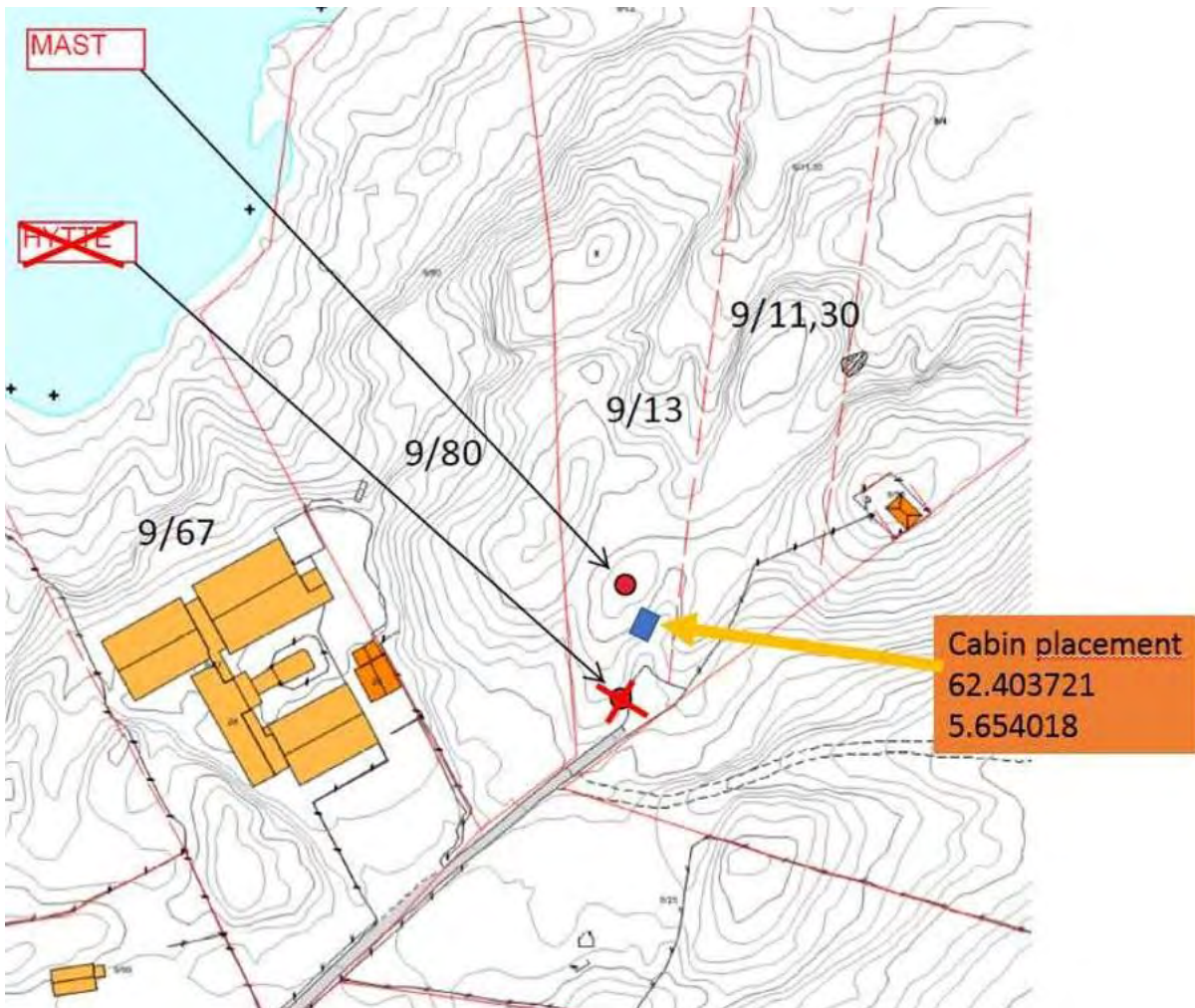

Tom Holli, Property Management

Vedlegg 1:

Kartutsnitt – plassering av anlegget er anvist.

Eiendomskart med inntegnet plassering av mast og hytte.

Illustrasjon hytte/mast plassert i terrenget.

Utviklingsavdelinga

SAKSFRAMLEGG

Sakshandsamar:	JMM	Arkivsaknr:	2017/1197
		Arkiv:	K20

Utvalsaksnr	Utval	Møtedato
165/17	Formannskapet	17.10.2017
126/17	Kommunestyret	26.10.2017

RULLERING AV ENERGI- OG KLIMAPLAN

Møtebehandling:

Rådmannen si tilråding vart samrøystes vedteken.

Tilråding i Formannskapet - 17.10.2017

Herøy kommunestyre vedtek å inngå samarbeid om å rullere gjeldande klimaplan og klimaplanen sin handlingsdel slik det går fram av saksutgreiinga.

Tilråding:

Herøy kommunestyre vedtek å inngå samarbeid om å rullere gjeldande klimaplan og klimaplanen sin handlingsdel slik det går fram av saksutgreiinga.

Særutskrift:

Vedlegg:

Samandrag av saka:

Herøy kommune har ein gjeldande klimaplan for periode 2009-2013 som skal i tråd med vedteken planstrategi rullerast i 2017. Sunnmøre Regionråd IKS inviterer til eit samarbeid på tvers av kommunene grensene med tanke på rulling av planen. Rådmannen rår til at ein takkar ja til eit samarbeid på tvers av kommunegrensene. Det er innvilga klimasatsmidlar til arbeidet.

Saksopplysningar:

Herøy kommune sin klimaplan vart vedteken i k-sak 4/10 den 28.1.2010 og gjennomføring av planen med fokus på delmål stasjonært energiforbruk vart vedtatt i k-sak 90/11 den 22.6.2011. I hovudsak så er det eigedomsavdelinga som har følgd opp klimaplanen.

Det er no tid for å rullere planen og det er søkt og innvilga «Klimasats midlar» til dette prosjektet. Bakgrunnen for søknad om midlar var eit vedtak på i rådmannsmøte på Sjøholt i februar og ein har fått innvilga kr 325000.

Planstrategi for Herøy 2016-2020 viser at rulling av planen skal skje i 2017.

Om klimaplan:

Ein Energi- og klimaplan er viktig for å kartlegge utfordringar og potensial for forbedringar i kommuneorganisasjonen. Planen skal gi politikarar og administrasjonen eit kunnskapsgrunnlag og eit verktøy å arbeide med, og skal også vere eit verktøy for å involvere både privat og frivillig sektor i kommunen som samfunn. Gjennom planarbeidet har ein fått oversikt over utfordringar og tiltakspotensial kommunen har som organisasjon, for å ta tak i eigne klimautfordringar.

Nokre av tiltaka krev politisk vilje og økonomiske prioriteringar, andre er eit spørsmål om å bryte vanar og endre tankegang. Energi- og klimaplanen har hovudfokus på status, utfordringar og tiltak retta mot utslepp av klimagassar innan kommunen. Enkelte tiltak vil vere retta mot eit regionalt samarbeid, spesielt på felt der samarbeidsarenaer allereie er etablert.

Det er i denne samanheng at Sunnmøre Regionråd IKS inviterer til eit samarbeid på tvers av kommunene grensene med tanke på rulling av planen . I dei fleste tiltaka er det angitt kor mykje ein kan redusere utsleppet av CO2 eller forbrukt kWh og som igjen er knytt opptil ein gitt tidsfrist når dette skal være oppnådd.

I ly av signering av Paris avtalen og Norges mål om å redusere utslepp med 40 % innan 2030 er det på tide å revidere eksisterande planar og planens handlingsdel.

Vurdering og konklusjon:

Rådmannen rår til ein samarbeidar på tvers av kommunegrensene i dette arbeidet og at klimaplanen vert rullert slik det går fram av saksutgreiinga

Fosnavåg, 13.09.2017

Olaus-Jon Kopperstad
Rådmann

Jarl Martin Møller
Avd.leiar

Sakshandsamar: Jarl Martin Møller

Ørskog kommune
Rådhuset
6240 ØRSKOG

Trondheim, 22.05.2017

Deres ref.:
17010641

Vår ref. (bes oppgitt ved svar):
2017/1973

Saksbehandler:
Kirvil Stoltenberg

Utbetaling av tilskudd - Sunnmørs kommunenes klima- og energi- nettverk - Avtalennummer 17010641

Det vises til deres søknad om tilskudd av 15.02.2017 med referansenummer 17S4D94B. Det er søkt om et tilskudd på kr 350 000. Miljødirektoratet har behandlet søknaden, og vil utbetale et tilskudd til tiltaket.

KLIMASATSSTØTTE TIL NETTVERK

Kommunene kan søke tilskudd til interkommunale nettverk for kompetanseheving, erfaringsdeling og samarbeid om konkrete tiltak for klimagassreduksjon og omlegging til lavutslippssamfunnet.

Det gjelder særskilte krav til nettverkene. Nettverket må:

- ha et mål og minimum en enkel aktivitetsplan.
- ha et sekretariat som har ansvar for framdrift og kontinuitet.
- være brukerstyrt på en slik måte at deltakernes behov fanges opp.
- omfatte minst fire (fylkes)kommuner.
- samarbeide med fylkesmann og fylkeskommune.

Nettverket kan få kr 25 000 i støtte per kommune som deltar. Støtten utbetales til nettverkssekretariatet.

MILJØDIREKTORATETS VURDERING

Miljødirektoratet vurderer at Sunnmørskommunenes klima- og energinettverk oppfyller alle krav til nettverk. Vi gjør oppmerksom på at Skodje kommune utløser tilskuddsmidler i nettverket for Klimaløft i Ålesundregionen for 2017, derfor regnes nettverkstilskuddet ut fra at kommunene Vanylven, Sande, Herøy, Ulstein, Hareid, Volda, Ørsta, Ørskog, Norddal, Stranda, Stordal, Sykkylven og Vestnes deltar i nettverket. Nettverket får kr 25 000 per deltaker, til sammen kr 325 000 for arbeidet i 2017. Tilskuddet blir betalt ut til Ørskog kommune i rollen som søker for nettverket.

Lykke til med arbeidet!

Denne avgjørelsen er ikke et enkeltvedtak og kan dermed ikke påklages, jmfør forvaltningsloven §

2 første ledd bokstav a og b, jamfør fjerde ledd.

Tilskuddet vil utbetales til deres konto 40600700245 med betalingsreferanse 2017/1973-22052017 som vist her:

Dato	Beløp	Merknad
20.06.2017	325 000	Utbetaling av tilskudd

Tiltaket som gis tilskudd er: Sunnmørskommunenes klima- og energinettverk.

Sammendrag av søknad: *"Sunnmørskommunenes klima- og energinettverk skal dele problemstillinger, erfaringer, kunnskap, gode ideer og praktiske løsninger i samband med rullering av klima -og energi -planene - som bidrar til kutt i klimagassutslippene.*

Nettverket skal etableres som en fortsettelse av det arbeidet Sunnmøre Regionråd IKS har hatt med å realisere vedtakene i allerede eksisterende klima- og energi-planer. "

Følgende krav til rapportering og rapporteringsfrister gjelder for tilskuddet.

Leveres	Merknad	Frist
Sluttrapport	Rapport om gjennomførte aktiviteter og vurdering av nytteeffekten av støtten	25.01.2018

Dersom forutsetningene for gjennomføring av tiltaket endres vesentlig eller bortfaller (teknisk/faglig, økonomisk eller framdriftsmessig), skal Miljødirektoratet underrettes umiddelbart.

Det gjøres oppmerksom på at Miljødirektoratet og/eller Riksrevisjonen med hjemmel i bevilgningsreglementet kan iverksette kontroll av om tilskuddet er benyttet i samsvar med forutsetningene.

Det gjøres videre oppmerksom på at Miljødirektoratet helt eller delvis kan kreve utbetalt tilskudd tilbakebetalt dersom midlene ikke brukes i henhold til forutsetningene eller at forutsetningene for tilskuddet bortfaller.

Regnskapsbilag knyttet til gjennomføringen av tiltaket skal oppbevares i minst 10 år, eller i henhold til regnskapsloven, dersom din virksomhet er underlagt denne.

Hilsen
Miljødirektoratet

Audun Rosland
avdelingsdirektør

Herdis Laupsa
fung. seksjonsleder

Kopi:
Kommunene i nettverket
Fylkesmannen i Møre og Romsdal

Formannskapet i kommunen .

Ålesund 11.09.17

Rullering av Energi- og klima -planen til kommunen.

Ein Energi- og klimaplan er viktig for å kartlegge utfordringar og potensial for forbetringar i kommuneorganisasjonen. Planen skal gi politikarar og administrasjonen eit kunnskapsgrunnlag og eit verktøy å arbeide med, og skal også vere eit verktøy for å involvere både privat og frivillig sektor i kommunen som samfunn. Gjennom planarbeidet har ein fått oversikt over utfordringar og tiltakspotensial kommunen har som organisasjon, for å ta tak i eigne klimautfordringar. Nokre av tiltaka krev politisk vilje og økonomiske prioriteringar, andre er eit spørsmål om å bryte vanar og endre tankegang. Energi- og klimaplanen har hovudfokus på status, utfordringar og tiltak retta mot utslepp av klimagassar innan kommunen.

Enkelte tiltak vil vere retta mot eit regionalt samarbeid, spesielt på felt der samarbeidsarenaer allereie er etablert.

Det er i denne samanheng at Sunnmøre Regionråd IKS inviterer til eit samarbeid på tvers av kommunene grensene med tanke på rullering av planen . I dei fleste tiltaka er det angitt kor mykje ein kan redusere utsleppet av CO2 eller forbrukt kWh og som igjen er knytt opptil ein gitt tidsfrist når dette skal være oppnådd.

I ly av signering av Paris avtalen og Norges mål om å redusere utslepp med 40 % innan 2030 er det på tide å revidere eksisterande planar og planens handlingsdel.

Vi fekk klarsignal om å søke Klimasats midlar til dette prosjektet på eit rådmannsmøte på Sjøholdt i februar. Og vi fekk innvilga søknad gjeldande for desse kommunane: Vanylven, Sande, Herøy, Ulstein, Hareid, Volda, Ørsta, Ørskog, Norddal, Stranda, Stordal , Sykkylven og Vestnes .

Til dette arbeidet har vi fått innvilga kr 325000. Sjå vedlagte tilsagnsbrev .

Vi er i gang med å sondere etter deltakarar som vil være med i arbeidsgruppa.

Imidlertid er vi avhengige av å få eit politisk mandat for å starte dette arbeidet i den enkelte kommune.

Som det framgår av tilskudds brevet skal vi levere ein rapport innan 25.01.2018. Så her må vi ha på plass eit vedtak ganske raskt.

Vi er stiller gjerne på aktuelle møter og informerer om prosjektet.

Brev og vedlegg er og sendt på mail til ordfører og rådmann i dei aktuelle kommunane.

Med vennlig hilsen

Sunnmøre regionråd IKS
Einar Haram
Prosjektledere energieffektivisering

Utviklingsavdelinga

SAKSFRAMLEGG

Sakshandsamar:	TR	Arkivsaknr:	2016/1669
		Arkiv:	C10

Utvalsaksnr	Utval	Møtedato
	Komite for helse og omsorg	05.10.2017
30/17	Komite for oppvekst	18.10.2017
70/17	Komite for næring, kultur og idrett	24.10.2017
166/17	Formannskapet	17.10.2017
127/17	Kommunestyret	26.10.2017

UNGDATA 2017 - RAPPORTAR FRÅ UNDERSØKINGA

Møtebehandling:

Kommunalsjef for oppvekst Sølvi L. Remøy orienterte.

Rådmannen si tilråding vart samrøystes vedteken med slik endring:

Kommunestyret tek resultata til vitande med følgjande kommentarer til oppfølging:

- Arbeidsmøte mellom administrasjon, politikarar og ungdomsråd
- Tema på leiarmøte
- Vurdere om ein bør sette ned interkommunal arbeidsgruppe

Tilråding i Formannskapet - 17.10.2017

Kommunestyret tek resultata til vitande med følgjande kommentarer til oppfølging:

- Arbeidsmøte mellom administrasjon, politikarar og ungdomsråd
- Tema på leiarmøte
- Vurdere om ein bør sette ned interkommunal arbeidsgruppe

Møtebehandling:

Rådmannen si tilråding vart samrøystes vedteken.

Tilråding i Komite for oppvekst - 18.10.2017

Kommunestyret tek resultatata til vitande.

Tilråding:

Kommunestyret tek resultatata til vitande.

Særutskrift:

Herøy ungdomsråd

Komiteane

Vedlegg:

Vedlegg

- 1 Uttale frå ungdomsrådet om Ungdata-undersøkinga
- 2 Høyringsuttale - ungdom og buss
- 3 Høyringsuttale - ekstra spørsmål
- 4 Høyringsuttale - oppfordring til dei ulike sektorane
- 5 Herøy 2017 – Nøkkeltallsrapport (videregående)
- 6 Herøy 2017 – Nøkkeltallsrapport (ungdomsskolen)
- 7 Herøy 2014_2017– Trend
- 8 Herøy 2017 - Kjønn (videregående)
- 9 Herøy 2017 - Kjønn (ungdomsskolen)
- 10 Herøy 2017 - Klassetrinn (ungdomsskolen)
- 11 Ekstraspørsmål om trivsel og tryggleik i organiserte fritidsaktivitetar - fylkesrapport

Samandrag av saka:

Undersøkinga Ungdata vart gjennomført i Herøy våren 2017 ved Ytre Herøy ungdomsskule, Stokksund skule, Møre barne- og ungdomsskule og Herøy vidaregåande skule. Same undersøkinga vart gjort i 2014. Rapportane frå undersøkinga er mangfaldige. Ein har mellom anna rapportar som samanliknar Herøy med fylket og landet, trendrapportar som viser endring i Herøy frå 2014 til 2017-undersøkinga og kjønnsdelte rapportar som viser forskjell i svar mellom gutar og jenter.

Det er eit stort materiale å gå gjennom. I saksutgreiinga har dei ulike sektorane kome med tolking av undersøkinga for sine fagfelt. Ungdomsrådet har handsama saka og kome med uttale. Saka er koordinert av folkehelsekoordinator.

Saksopplysningar:

Bakgrunn for saka:

Undersøkinga Ungdata vart gjennomført i Herøy våren 2017 ved Ytre Herøy ungdomsskule, Stokksund skule, Møre barne- og ungdomsskule og Herøy vidaregåande skule. Ungdata er ei undersøkinga basert på spørjeskjema, som gir eit breitt bilde av korleis ungdom har det og kva dei driv med på fritida. 318 ungdomsskuleelevar (svarprosent 89) og 72 elevar frå vidaregåande (svarprosent 55) deltok.

Ungdata er eit verktøy basert på spørjeskjema. Velferdsforskningsinstituttet NOVA ved Høgskolen i Oslo og Akershus og sju regionale kompetansesenter innan rusfeltet (KoRus) står bak Ungdata.

Undersøkinga vert gjennomført i samarbeid med kommunen, som er ansvarleg for den praktiske gjennomføringa på skulane. Data frå alle kommunar vert samla i den nasjonale Ungdatabasen. Databasen inneheld svar frå meir enn 300.000 ungdomar som har delteke i Ungdata sidan den første undersøkinga vart gjennomført i 2010. Helsedirektoratet finansierer Ungdata, som er eit gratis tilbod til alle kommunar i Noreg.

Gjennomføring av Ungdata ligg inne i Herøy kommune sin tverrfaglege plan «Alle barn og unge skal ha gode og trygge oppvekstvilkår». Undersøkinga skal gjennomførast kvart 3. år, som eit verktøy for informasjon i det førebyggjande arbeidet. Første gjennomføring var i 2014.

Undersøkinga er anonym, og det er frivillig for ungdomane å delta. Alle foreldre vert informert om undersøkinga i forkant, og kan melde frå til skulen om dei ikkje ønskjer at barnet deira skal delta.

Intensjonen med Ungdata er å kartlegge korleis ungdom har det og kva dei driv med på fritida. Undersøkinga omfattar tema knytt til familie, vennskap, skule, lokalmiljø, helse, mobbing, regelbrot og deltaking i fritidsaktivitetar. Resultata må tolkast lokalt, og kan vere med å seie noko om kva område kommunen bør satse på framover for å vidareutvikle oppvekstmiljøet.

Spørjeskjemaet som vert brukt, er tilpassa elevar på ungdomstrinn og vidaregåande opplæring. Det vert utarbeidd separate rapportar, som kommunane får tilsendt.

Rapportane er svært omfattande og må studerast og analyserast av den enkelte fagavdeling og i eit tverrfagleg samarbeid framover. Resultata i Herøy er sett opp slik at ein kan samanlikne med resultat for Møre og Romsdal, samt med resultat frå små (under 10.000) mellomstore (10-50.000) og store kommunar (over 50.000).

I saksframstillinga har vi valt å presentere dei områda der Herøy skil seg frå andre små kommunar.

Kva seier ungdom i Herøy?

Ungdomsskuleelevar

Oppvekst:

Ungdom i Herøy er meir fornøgd med lokalmiljøet sitt, og meir fornøgd med skulen sin. Dei brukar vesentleg meir tid framfor ein skjerm enn andre kvar dag, men brukar mindre tid på lekser. Fleire uttrykkjer at dei er plaga av einsemd og depressive symptom, samt mobbing. Ein har vore sjeldnare rusa på alkohol. Det er færre som deltek i organiserte fritidsaktivitetar. Det er færre som trur dei får eit lykkeleg liv.

Ser ein på resultatata for Herøy opp mot trendane som kjem fram i den nasjonale rapporten, ser ein at mykje stemmer overeins. Ein ser eit trendskifte i forhold til m.a. tid på skularbeid, framtidstru og tankar om høgare utdanning. Etter mange år med oppgang på desse områda, ser ein no nedgang.

Helse og omsorg:

På mange av områda er det forskjell på resultatata etter kjønn. Dette ser vi spesielt godt på bruk av helsetenester, men også på svar om psykiske helseplager.

Kultur og fritidsaktivitetar:

Venner:

Ungdomstida vert gjerne beskriven som ein fase i livet der jamnaldrande er særleg viktige. Venner er for dei fleste ei kjelde til leik, glede, støtte, tilhøyrsløse og bekrefting. På lengre sikt har samspelet med jamnaldrande tyding for utvikling av sjølvbilde og sosial kompetanse. Mange knyter venskap som varer livet ut i denne perioden. I overgangen frå born til tenåring endrar venene tyding. Mens leiken står i sentrum blant de yngste, blir det etter kvart like viktig kven ein er saman med som kva ein gjer.

Ungdomstrinnet seier i følgje nøkkeltalsrapporten at dei aller fleste har venner dei kan stole på. Trendrapporten viser lita endring i Herøy frå 2014 til 2017.

Organisert fritid:

Organisasjonar, klubbar, lag og foreiningar er viktige arena for samvær med andre unge. Samanlikna med skulen og det uformelle samværet ungdom imellom, gir deltaking i organisasjonane ungdom andre typar erfaringar. På sitt beste gir organisasjonane ungdom moglegheit til å utvikle evner, dei lærer å fungere i eit fellesskap, ytre egne meiningar og å jobbe målretta. Sjølv om det er en viss nedgang i løpet av ungdomsårene, er det på landsbasis to av tre ungdomsskuleelevar som deltek i ein eller annan form for organisert fritidsaktivitet. Idretten organiserer klart flest. Landsrepresentative undersøkingar frå dei siste tiåra tyder på at andelen unge medlemmar i frivillige organisasjonar har gått ned.

Ungdomstrinnet seier i følgje nøkkeltalsrapporten at dei aller fleste har gjennom oppveksten delteke i organiserte fritidsaktiviteter. 8 % færre ungdom er med i organisasjonar/klubbar/lag eller foreiningar enn på landsbasis. Trendrapporten viser lite endring i Herøy frå 2014 til 2017, og nokre fleire har aldri vore med i organiserte fritidsaktivitetar etter fylte 10 år. Vedkomande deltaking i fritidsklubb/ungdomshus/ungdomsklubb ser vi ein auke i deltakinga frå 2014 til 2017 på 21% og dette har blant anna samanheng med at kommunen sin fritidsklubb har opna igjen sidan førre måling, samt at kyrkjene har utvikla sitt fritidstilbod i denne perioden. Sistnemnte vert bekrefta gjennom ein auke i deltakinga i religiøse foreiningar med 10 %. Fleire opplever at tilbodet til ungdom er bra når det gjeld lokalar for å treffe andre unge, idrettsanlegg og kulturtilbod.

Elevar i vidaregåande skule

Nøkkeltala for elevar i vidaregåande skule er sett opp med samanlikning mellom Herøy og Noreg.

Oppvekst:

Vidaregåande elevar i Herøy seier dei er vesentleg meir plaga av einsemd og vert meir mobba enn andre. Fleire har fysiske plager kvar dag, og fleire har blitt skada på grunn av vald. Dei røyker meir, men er sjeldnare rusa på alkohol og færre har brukt cannabis. Færre er fornøgde med lokalmiljøet og med skulen sin. Færre deltar i organiserte fritidsaktivitetar, færre trenar minst ein gong pr. veke og færre trur dei får eit lykkeleg liv. Men dei er like fornøgde med venene sine og like mange har minst ein fortruleg venn. Dei fleste kjenner seg trygge i nærområdet.

Helse og omsorg:

Også for denne aldersgruppa er det forskjell på resultatata etter kjønn. Svarprosenten er også lågare enn for ungdomsskuleelevane, men det er viktig å gripe fatt i og undersøkje nærare kva som skjer med ungdom frå ungdomsskule og til vidaregåande når det gjeld helseutfordringar.

Kultur og fritidsaktivitetar:

Vidaregåande elevar seier i følgje nøkkeltalsrapporten at dei aller fleste har venner dei kan stole på. Trendrapporten viser liten endring i Herøy frå 2014 til 2017, og samla sett er det fleire som har ein ven dei kan stole på.

Nøkkeltalsrapporten viser at 33 % av elevane på Herøy vidaregåande deltek i organisert aktivitet, mot 49 % på landsbasis. Trendrapporten viser ein nedgang i deltaking i organiserte aktivitetar på 5 % sidan 2014. 12 % fleire enn ved førre måling har vore med i organisert aktivitet tidligare.

Unge si oppleving av trivsel og tryggleik i organiserte fritidsaktivitetar (ekstra spørsmålspakke).

Saman med Møre og Romsdal fylkeskommune og Møre og Romsdal idrettskrets arbeider KoRus for at fleire lag og organisasjonar skal lage eigne retningslinjer for tryggleik og trivsel. Dette er også nedfelt i handlingsprogrammet i fylket sin regionale delplan for folkehelse. Tilleggsmodulen gir kunnskap om unge si oppleving av trivsel og tryggleik i organiserte fritidsaktivitetar og om grunnar til at unge sluttar med organiserte fritidsaktivitetar.

Rapporten viser at om lag like mange deltek i ein organisert aktivitet i Herøy som fylket elles, og at fleire i ungdomsskulen deltek i meir enn ein aktivitet. Færre har slutta eller ikkje delteke i organisert aktivitet enn elles i fylket. Fleire jenter enn gutar er med i organisert aktivitet både på ungdomstrinnet og på vidaregåande.

Knytt til reglar så har dei fleste felles slike. I ungdomsskulen er det færre som har snakka om reglane enn fylket elles og færre opplever at trenaren er inkluderande. Respondentane trives med vennane i aktivitetane.

Det kan sjå ut til at nokre fleire vaksne og ungdommar nyttar alkohol på turar og i anna sosialt samvær enn fylket samla.

Dei hyppigaste årsakene til at ungdom sluttar med aktivitet er at trenarane prioriterer dei flinkaste, at ingen av venene er med og at tidene ikkje passar.

Uttale frå Ungdomsrådet

Herøy ungdomsråd har vurdert rapportane og laga fleire uttalar (ligg vedlagt saka). Dei har konsentrert seg mest om rapporten frå ungdomsskuletrinnet. Dei kommenterer blant anna nokre resultat som overraskar (m.a. mobbing) og nokre tal dei oppfatar som paradoks.

Oppsummering

Ungdata er eitt av fleire verktøy som gir oss informasjon om status i oppvekstmiljøet. Vi har i tillegg andre både kvantitative og kvalitative verktøy som vi må nytte når vi skal oppsummere status som grunnlag for strategiar og tiltak.

Resultata frå Ungdata vil bli brukt vidare både på leiarnivå i den enkelte fagavdeling, samt i det tverrfaglege arbeidet, med analyse og vurdering av årsaker og tiltak. I dette arbeidet vil den rapporten som vert kalla Trendrapport Herøy 2017 vere nyttig. Denne viser ei samanlikning mellom svara i 2014 og 2017, og viser dermed positiv og negativ utvikling.

Fosnavåg, 21.09.2017

Olaus-Jon Kopperstad
Rådmann

Sølvi Lillebø Remøy
Kommunalsjef oppvekst

Sakshandsamar: Tanja Rafteseth

HØYRINGSUTTALE I HØVE UNGDATA

Herøy Ungdomsråd har konsentrert seg mest om rapporten frå ungdomsskulen og finn utviklinga i mobbeprosenten overraskande. Vi registrerer at trivselen på skulen har gått dramatisk ned og det er fleire som brukar mindre tid på lekser og at prosenten på dei som skulkar har gått betydeleg opp. Vi ser ei utvikling der prosentandelen ungdommar som har vore tydeleg rusa siste året (på alkohol) har gått opp, mens at bruken hasj/marihuana har gått ned (frå 4% til 2%) Ungdommen brukar meir tid på "sosiale medier" og føler seg åleine. Det er færre som trur dei vil få eit lykkeleg liv, færre som vil ta høgare utdanning og fleire som trur dei blir arbeidsledige (frå 3% til 15%)

Det er nokre tal som blir oppfatta som "paradoks" i samanlikninga, noko som er spennande og kan undersøkast vidare. Eit ønske til neste gjennomføring av Ungdata er å definere betre kor stor frivilligheita blant ungdommen i Herøy Kommune er idag. Alt i alt er det mykje ein kan sjå nærare på og undersøkje - som vidare kan føre til smarte tiltak for å betre kvardagen til Herøyungdommen.

Herøy Ungdomsråd.

2016/1669

HØYRINGSUTTALE

Ungdom og buss

Ungdom er opptatt av samferdsel og kanskje ungdom i utkantane er ekstra opptatt av dette. Tilbod utenom foreldre sine skyssplikter er ofte lite tilrettelagte og lite tilpassa ungdomane sine behov.

Herøy ungdomsråd er som ungdomspanelet i Møre og Romsdal opptatt av at samferdsel er tilrettelagt for ungdomen og ikkje omvendt. Ein er opptekne av enkle fleksible løysingar som ivaretek ungdomane sine behov og som ikkje minst viser kva tilbod ungdomane har. Gode frekvensar på busstilbudet i tider då ungdomen ikkje er på skule er å foretrekke. Det må leggest til rette for gode tilbod frå ulike bygdelag i Herøy som er korresponderende med ruter inn til hovedaksen FV654 frå Fosnavåg mot dei andre kommunesenterane Hareid, Ulsteinvik, Larsnes og Volda.

Ungdom i Herøy er opptatt av fleksibilitet og at ein kan ta den bussen som passar best for den reisande. Det kan ikkje vere slik at når ein går på bussen ved Herøy vidaregåande skule at bussjåføren nektar å stoppe i Tjørnvåg, men først kan setje av passasjerar i Myrvåg. Ungdomen forventar fleksibilitet og serviceinnstilte bussverter som er til for dei reisande. Vi forventar faktisk at når vi trykker på knappen så stoppar bussen på næraste bussholdeplass!

Ungdomen vil ikkje vere låst av at busskort gjeld i bestemte tidsperioder eller på bestemte bussruter til eller frå skulen. Ungdom vil ha FRITT valg uansett tidspunkt og ruter.

Fylkeskommunen legg vekt på barn og unge sin trivsel er viktig for framtidig busetting i fylket. Faktisk så seier Fylkeskommunen at ein pliktar å ivareta barn og unges interesser i planlegginga og ein framhevar i sine planar at barn og unge er ei viktig målgruppe for dei fylkeskommunale tenestene.

Dette er flotte ord som ein håper kan realiserast ved at vi som ungdom får :

bruke bussen når VI vil

at busstilbudet er tilpassa der VI bur og til vår rytme utanfor skuletida at vi vêrt møtt med respekt av flinke servicevertar som set sikkerhet høgt at vi får gode gode kollektivtilbud i helgane at busstopp får skilt som viser kva buss-stoppet heiter og at dette samsvarer med elektroniske rutetabeller og app.

at vi får sanntidsvisning på buss-stopp

at rutetabeller vert hengt opp på buss-stopp

Ungdomen i Herøy er opptatt av fleksible tilpassa tilbod i distrikta, heilt i tråd med fylkeskommunen sin eigen fylkesplan.

Vi er opptatt av at ein høyrer på brukarane av tenesta. Både innbyggjarundersøkelser og vår eigen Ung data undersøkelse viser at ein ikkje er nøgd med kollektivtilbudet.

Skal kollektivtilbudet i framtida aukast må ein byrje med å legge til rette tilbodet for ungdomen. Får ungdomen gode positive erfaringar med å nytte kollektivtilbudet vil dette auke bruken av kollektivtilbudet på sikt.

Vi er den rette målgruppa å begynne med ! Legg tilboda tilrette for oss så skal vi bruke tilbodet aktivt.

Helsing

Herøy ungdomsråd.

2016/1669

HØYRINGSUTTALE EKSTRA SPØRSMÅL

Herøy ungdomsråd registrerer eit mønster der mange og særskilt i 9.klasse fell ut av dei organiserte fritidsaktivitetane. 21,9% av ungdomsskuleelevane i Herøy tek ikkje del i nokon organisert fritidsaktivitet til samanlikning med 15,7% på fylkesnivå.

Herøy ungdomsråd kan ikkje finne årsaka til dette då Herøy har blitt bytta ut med Stordal i rapporten frå side 11-13. Vi kan difor heller ikkje måle oss opp mot fylket.

Det er ønskjeleg at ein i framtidige undersøkingar har eit kommentarfelt under «andre grunnar» då dette talet på fylkesnivå er nesten oppe i 70%

Helsing
Herøy ungdomsråd

2016/1669

HØYRINGSUTTALE

Oppfordring til dei ulike sektorane i høve Ungdata

Herøy Ungdomsråd vil utfordre dei ulike sektorane til å sette fokus på det vi ser som er viktigast.

Skule/Oppvekst og Helse/Omsorg:

Vi registrerer ei auke i skulk, mobbing, depresjon, einsemd og det å ikkje bli sett. I løpet av 3 år på ungdomsskulen ser vi at skulehelsetenesta blir nytta betraktelig mindre frå 8. til 10. klasse.

Herøy Ungdomsråd ønskjer at sektorane jobbar for å styrke denne tenesta. Dette kan til dømes vere å opprette obligatoriske møter hjå helsesyster alle 3 åra.

Kultur/fritidstilbod

Herøy ungdomsråd har registrert gjennom Ungdatarapporten at det er mange einsame samt ein stor del som ikkje deltek i organiserte fritidsaktivitetar. Vi ønskjer at kulturavdelinga kan sjå på muligheita om å utvide opningstidene på fritidsklubben, samt sette fokus på fleire alternative fritidsaktivitetar. Mange unge kjenner ikkje til alle tilboda vi har i kommunen. Kanskje kunne det vore ein ide om vi fikk ein kommunal APP som gir lett tilgjenge om aktivitetar og tilbod.

Helsing

Herøy ungdomsråd

Videregåendeelever i Herøy kommune

Hva driver ungdommene med?
Hvordan har de det?

ungdata

Ungdataundersøkelsen

Ungdata gjennomføres ved at skoleelever over hele landet svarer på et elektronisk spørreskjema som omfatter ulike sider ved deres livssituasjon. Undersøkelsen gjennomføres i skoletiden med en voksen til stede i klasserommet. De fleste bruker mellom 30 og 45 minutter på å besvare alle spørsmålene.

Det er frivillig for ungdommene å være med på undersøkelsen. Alle foreldre blir informert om undersøkelsen i forkant, og de kan si fra til skolen dersom de ikke ønsker at barnet deres skal delta.

Spørreskjemaet som brukes i Ungdata er tilpasset elever på ungdomstrinnet og i videregående opplæring. Denne rapporten omfatter elever som går på videregående skoler som ligger i kommunen.

I rapporten sammenliknes resultatene i 2017 med landsrepresentative tall, basert på ungdataundersøkelser gjennomført over hele landet i perioden 2014-2016.

Hvem står bak Ungdata?

Velferdsforskningsinstituttet NOVA ved Høgskolen i Oslo og Akershus og sju regionale kompetansesentre innen rusfeltet (KoRus) står bak Ungdata.

Undersøkelsen gjennomføres i samarbeid med kommunen, som står for den praktiske gjennomføringen på skolene.

Data fra alle kommuner samles i den nasjonale Ungdatabasen. Databasen inneholder svar fra mer enn 300.000 ungdommer som har deltatt i Ungdata siden de første undersøkelsene ble gjennomført i 2010.

Helsedirektoratet finansierer Ungdata som et gratistilbud til alle kommuner i Norge.

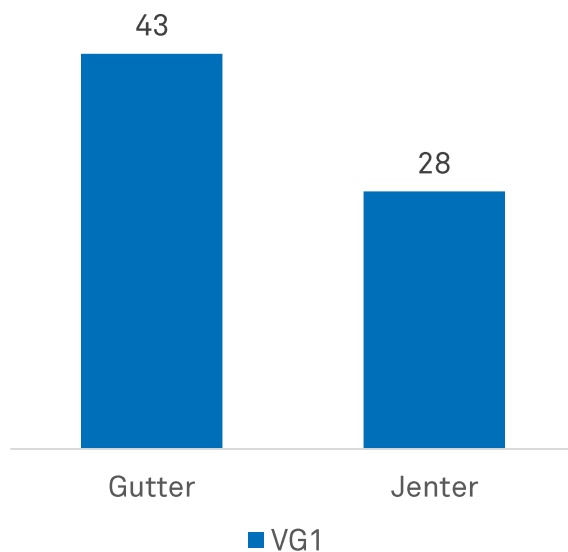
Hvor mange deltok i undersøkelsen?

72

Hva er svarprosenten?

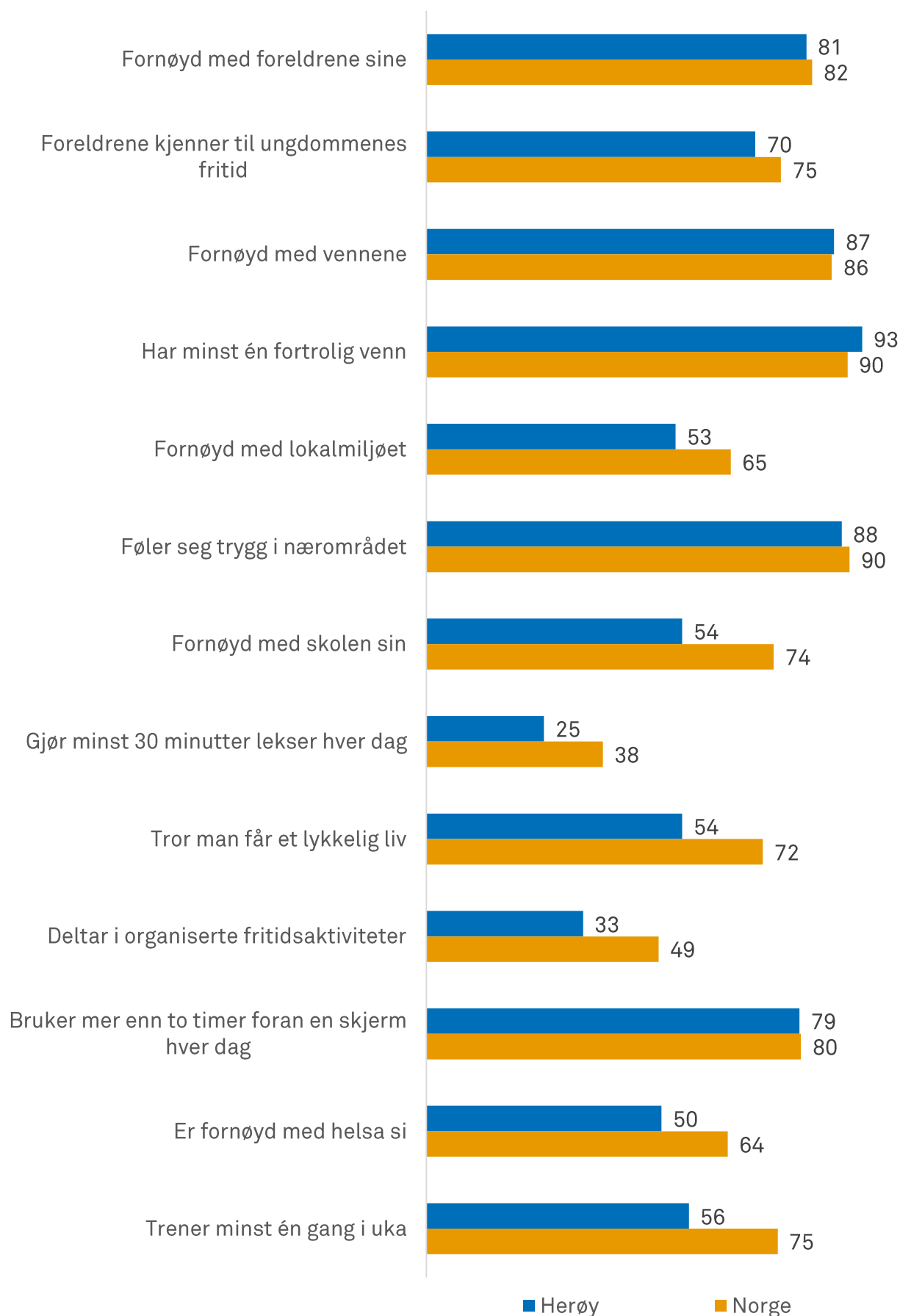
55 %

Antall gutter og jenter på ulike klassetrinn som besvarte undersøkelsen i Herøy

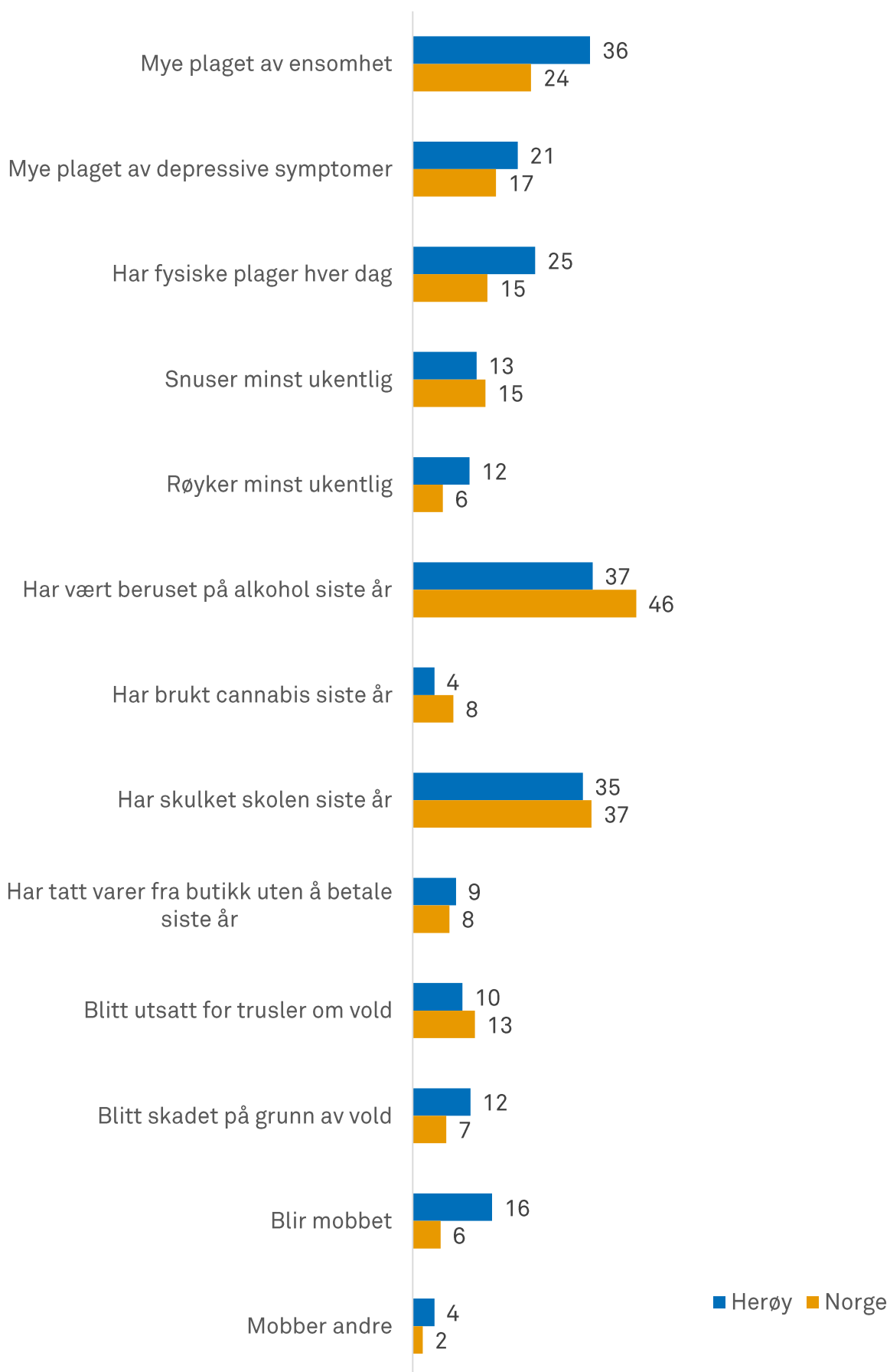
I tolkingen av resultater kan det være lurt å ta hensyn til at det alltid er noe statistisk usikkerhet knyttet til prosentene som oppgis. Usikkerheten er størst i undersøkelser der det er relativt få ungdommer som har svart på undersøkelsen.

Nøkkeltall – VG1 (side 1)

Nøkkeltall – VG1 (side 2)

Nøkkeltall – definisjoner (side 1)

Fornøyd med foreldrene:

Indikatoren er målt gjennom spørsmålet: «Hvor fornøyd eller misfornøyd er du med foreldrene dine?». Indikatoren viser hvor mange prosent av ungdommene som svarer «svært fornøyd» eller «litt fornøyd».

Foreldrene kjenner til ungdommenes fritid:

Indikatoren er målt gjennom følgende utsagn: «Foreldrene mine pleier å vite hvor jeg er, og hvem jeg er sammen med i fritiden», «Foreldrene mine kjenner de fleste av vennene jeg er sammen med i fritiden» og «Foreldrene mine kjenner foreldrene til vennene mine». Indikatoren viser andelen som i «gjennomsnitt» minst mener at disse utsagnene «passer ganske godt».

Fornøyd med vennene:

Indikatoren er målt gjennom spørsmålet: Hvor fornøyd eller misfornøyd er du med vennene dine?». Indikatoren viser hvor mange prosent av ungdommene som svarer «svært fornøyd» eller «litt fornøyd».

Har minst én fortrolig venn:

Indikatoren er målt gjennom spørsmålet: «Har du minst én venn som du kan stole fullstendig på og kan betro deg til om alt mulig?». Indikatoren viser hvor mange prosent som svarer «Ja, helt sikkert» eller «Ja, det tror jeg».

Fornøyd med lokalmiljøet:

Indikatoren er målt gjennom spørsmålet: «Hvor fornøyd eller misfornøyd er du med lokalmiljøet ditt?». Indikatoren viser hvor mange prosent av ungdommene som svarer «svært fornøyd» eller «litt fornøyd».

Føler seg trygg i nærområdet:

Indikatoren er målt gjennom spørsmålet: «Når du er ute om kvelden, opplever du det som trygt å ferdes i nærområdet der du bor?». Indikatoren viser hvor mange prosent som svarer «ja, svært trygt» eller «ja, ganske trygt».

Fornøyd med skolen sin:

Indikatoren er målt gjennom spørsmålet: «Hvor fornøyd eller misfornøyd er du med skolen din?». Indikatoren viser hvor mange prosent av ungdommene som svarer «svært fornøyd» eller «litt fornøyd».

Gjør minst 30 minutter lekser hver dag:

Indikatoren er målt gjennom spørsmålet: «Hvor lang tid bruker du gjennomsnittlig per dag på lekser og annet skolearbeid (utenom skoletiden)?». Indikatoren viser hvor mange prosent som svarer at de daglig bruker minst en halv time på lekser.

Tror man får et lykkelig liv:

Indikatoren er målt gjennom spørsmålet: «Tror du at du vil komme til å få et godt og lykkelig liv?». Indikatoren viser hvor mange prosent som svarer «ja».

Nøkkeltall – definisjoner (side 2)

Deltar i organiserte fritidsaktiviteter:

Indikatoren er målt gjennom seks spørsmål om deltakelse i ulike organisasjoner, klubber eller lag: «idrettslag», «fritidsklubb/ungdomshus», «religiøs forening», «korps, kor, orkester», «kulturskole/musikkskole» og «annen organisasjon, lag eller forening». Indikatoren viser hvor mange prosent som har deltatt i minst fem aktiviteter den siste måneden.

Bruker mer enn to timer foran en skjerm hver dag:

Indikatoren er målt gjennom spørsmålet: «Utenom skolen, hvor lang tid bruker du vanligvis på aktiviteter foran en skjerm (TV, data, nettbrett, mobil) i løpet av en dag?». Indikatoren viser hvor mange prosent som svarer to timer eller mer.

Er fornøyd med helsa si:

Indikatoren er målt gjennom spørsmålet: «Hvor fornøyd eller misfornøyd er du med helsa di?». Indikatoren viser hvor mange prosent av ungdommene som svarer «svært fornøyd» eller «litt fornøyd».

Trener minst én gang i uka:

Indikatoren er målt gjennom fire spørsmål om hvor ofte ungdom trener eller driver med følgende aktiviteter: «Trener eller konkurrerer i et idrettslag», «Trener på treningsstudio eller helsestudio», «Trener eller trimmer på egen hånd (løper, svømmer, sykler, går tur)» og «Driver med annen organisert trening (dans, kampsport eller lignende)». Indikatoren viser hvor mange prosent som svarer at de trener minst én gang i uka.

Mye plaget av ensomhet:

Indikatoren er målt gjennom spørsmålet: «Har du i løpet av den siste uka vært plaget av å føle deg ensom?». Indikatoren viser hvor mange prosent av ungdommene som svarer «veldig mye plaget» eller «ganske mye plaget».

Mye plaget av depressive symptomer:

Indikatoren er målt gjennom et spørsmål om man siste uka har vært plaget av noe av det følgende: «Følt at alt er et slit», «Hatt søvnproblemer», «Følt deg ulykkelig, trist eller deprimert», «Følt håpløshet med tanke på framtida», «Følt deg stiv eller anspent» og «Bekymret deg for mye om ting». Indikatoren viser hvor mange prosent som i gjennomsnitt svarer at de minst er ganske mye plaget av disse symptomene.

Har fysiske plager hver dag:

Indikatoren er målt gjennom et spørsmål om man har hatt noen av disse plagene i løpet av siste måned: «Nakke- og skuldersmerter», «Ledd- og muskelsmerter», «Kvalme», «Hjertebank», «Hodepine» og «Magesmerter». Indikatoren viser hvor mange prosent som svarer at de daglig har hatt noen av disse plagene.

Snuser minst ukentlig:

Indikatoren er målt gjennom spørsmålet: «Bruker du snus?». Indikatoren viser hvor mange prosent som svarer «snuser daglig» eller «snuser ukentlig, men ikke hver dag».

Nøkkeltall – definisjoner (side 3)

Røyker minst ukentlig:

Indikatoren er målt gjennom spørsmålet: «Røyker du?». Indikatoren viser hvor mange prosent som svarer «røyker daglig» eller «røyker ukentlig, men ikke hver dag».

Har vært beruset på alkohol siste år:

Indikatoren er målt gjennom spørsmålet: «Hvor mange ganger har du drukket så mye at du har følt deg tydelig beruset det siste året (de siste 12 måneder)?». Indikatoren viser hvor mange prosent som svarer at de har gjort dette minst én gang.

Har brukt cannabis siste år:

Indikatoren er målt gjennom spørsmålet: «Hvor mange ganger har du brukt hasj/marihuana/cannabis det siste året (de siste 12 måneder)?». Indikatoren viser hvor mange prosent som svarer at de har gjort dette minst én gang.

Har skulket skolen siste år:

Indikatoren er målt gjennom spørsmålet: «Har du skulket skolen det siste året?». Indikatoren viser hvor mange prosent som svarer at de har gjort dette minst én gang.

Har tatt varer fra butikk uten å betale siste år:

Indikatoren er målt gjennom spørsmålet: «Hvor mange ganger har du tatt med deg varer fra butikk uten å betale det siste året (de siste 12 måneder)?». Indikatoren viser hvor mange prosent som svarer at de har gjort dette minst én gang.

Blitt utsatt for trusler om vold:

Indikatoren er målt gjennom spørsmål om man i løpet de siste 12 månedene har: «blitt utsatt for trusler om vold». Indikatoren viser hvor mange prosent som svarer at dette har skjedd minst én gang.

Blitt skadet på grunn av vold:

Indikatoren er målt gjennom spørsmål om man i løpet de siste 12 månedene har: «fått sår eller skade på grunn av vold uten at jeg trengte legebehandling» og «blitt skadet så sterkt på grunn av vold at det krevde legebehandling». Indikatoren viser hvor mange prosent som svarer at dette har skjedd minst én gang.

Blir mobbet:

Indikatoren er målt gjennom spørsmålet «Blir du selv utsatt for plaging, trusler eller utfrysing av andre unge på skolen eller i fritida?». Indikatoren viser hvor mange prosent som svarer «ja, flere ganger i uka», «ja, omtrent én gang i uka» eller «ja, omtrent hver 14. dag».

Mobber andre:

Indikatoren er målt gjennom spørsmålet «Hender det at du er med på plaging, trusler eller utfrysing av andre unge på skolen eller i fritida?». Indikatoren viser hvor mange prosent som svarer «ja, flere ganger i uka», «ja, omtrent én gang i uka» eller «ja, omtrent hver 14. dag».

Ungdata 2017
Herøy kommune
Resultater fra elever i
videregående skole

ungdata

Ungdomsskoleelever i Herøy kommune

Hva driver ungdommene med?
Hvordan har de det?

ungdata

Rapporten er utarbeidet av Ungdatasenteret i samarbeid med Korus-Midt

Ungdatasenteret

NOVA, Høgskolen i Oslo og Akershus
Stensberggata 26
Postboks 4, St. Olavs plass
0130 OSLO
67 23 50 00
www.hioa.no
www.ungdata.no

KoRus-Midt

St. Olavs Hospital HF
Klinikk for rus- og avhengighetsmedisin
/ Kompetansesenter rus - Midt-Norge
Schwachs gate 3
7030 Trondheim
73 86 29 00 / 06800
<https://stolav.no/korus>

Innhold

Om rapporten	2
Ungdataundersøkelsen	3
Foreldre	4
Venner	6
Lokalmiljøet	8
Skoletrivsel	10
Skolearbeid	12
Skulk	14
Framtidstro	16
Hjemme	18
Ute med venner	20
Mediebruk	22
Organisert fritid	24
Trening	26
Helse	28
Kosthold	30
Fysiske plager	32
Psykiske plager	34
Selvbilde	36
Tobakk	38
Alkohol	40
Hasj	42
Mobbing	44
Vold	46
Regelbrudd	48
Nøkkeltall	50
Litteratur	52

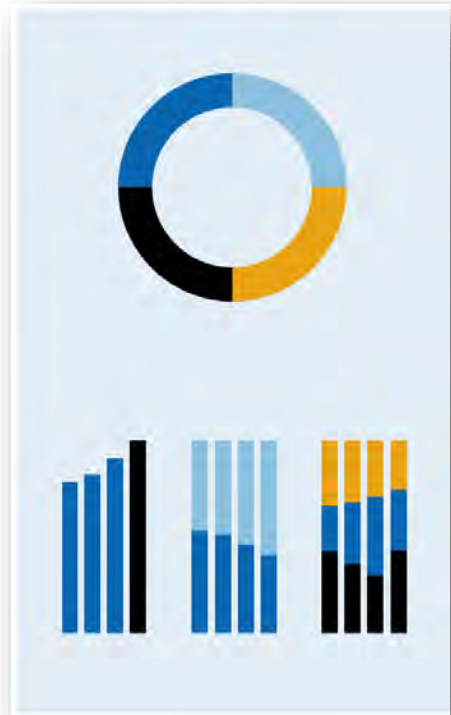

Om rapporten

Ungdata er et spørreskjemabasert verktøy, som gir et bredt bilde av hvordan ungdom har det og hva de driver med i fritida. I denne rapporten presenteres hovedresultatene fra ungdataundersøkelsen som ble gjennomført blant ungdomsskoleelever i Herøy kommune våren 2017.

Rapporten tar for seg 23 temaer og gir et bilde av ungdomstiden i starten av tenårene. Innenfor hvert tema vil man få svar på hvordan gutter og jenter har besvart spørsmålene, og om det er forskjeller mellom ungdom på ulike klassetrinn. Alle resultatene i rapporten er oppgitt i prosent.

I rapporten sammenliknes resultatene i 2017 med eventuelle tidligere ungdataundersøkelser som er gjennomført i kommunen. Resultatene fra 2017 blir også sammenliknet med landsrepresentative tall, basert på ungdataundersøkelser fra mer enn 300 kommuner gjennomført over hele landet i perioden 2014-2016.

Ungdata kartlegger ungdommenes livssituasjon

Bakerst finnes en oversikt over nøkkeltall på tvers av ulike temaområder, der man kan se hvordan ungdom i kommunen har det sammenliknet med ungdom i fylket og i andre typer av kommuner.

På nettsiden ungdata.no finnes resultater fra ungdataundersøkelser gjennomført i andre kommuner. Her finnes mer informasjon om undersøkelsen og om metodene som er brukt. Her finner man også forskningsresultater basert på Ungdata.

Denne rapporten er en del av gratistilbudet som gis til alle kommuner som ønsker å delta i Ungdata. Alle tall er hentet fra den lokale undersøkelsen, mens tekstene er utformet slik at de skal passe i alle kommuner. Det er derfor ikke foretatt egne vurderinger av hva de konkrete resultatene betyr for den enkelte kommune.

Hva kan Ungdata si noe om?

Intensjonen med Ungdata er å kartlegge hvordan ungdom har det og hva de driver med i fritiden sin. Undersøkelsen omfatter temaer knyttet til familie, vennskap, skole, lokalmiljø, helse, mobbing, regelbrudd og deltakelse i fritidsaktiviteter.

Gjennom å spørre ungdom direkte om disse temaene kan Ungdata gi en oversikt over hvor mange som for eksempel trives i lokalmiljøet sitt eller som driver med idrett. Resultatene må tolkes lokalt og de kan gi en pekepinn på hvilke områder det kan være verdt for kommunen å satse videre på.

Ungdata brukes nå av de fleste kommunene i landet, som ett av flere kunnskapsgrunnlag for å videreutvikle lokal oppvekstpolitikk og i arbeidet med å bedre unges folkehelsesituasjon. Resultatene fra Ungdata kan også brukes til å bevisstgjøre ungdom på hvordan andre ungdommer har det og hva som er vanlige fritidsaktiviteter.

Ungdataundersøkelsen

Ungdata gjennomføres ved at skoleelever over hele landet svarer på et elektronisk spørreskjema som omfatter ulike sider ved deres livssituasjon. Undersøkelsen gjennomføres i skoletiden med en voksen til stede i klasserommet. De fleste bruker mellom 30 og 45 minutter på å besvare alle spørsmålene.

Undersøkelsen er anonym og det er frivillig for ungdommene om de ønsker å være med eller ikke. Alle foreldre blir informert om undersøkelsen i forkant, og de kan si fra til skolen dersom de ikke ønsker at barnet deres skal delta.

Spørreskjemaet som brukes i Ungdata er tilpasset elever på ungdomstrinnet og i videregående opplæring. Denne rapporten omfatter kun ungdomstrinnet. Kommuner som gjennomfører undersøkelsen på videregående får egne rapporter som viser resultater fra den delen av undersøkelsen.

Hvem står bak Ungdata?

Velferdsforskningsinstituttet NOVA ved Høgskolen i Oslo og Akershus og sju regionale kompetansesentre innen rusfeltet (KoRus) står bak Ungdata.

Undersøkelsen gjennomføres i samarbeid med kommunen, som står for den praktiske gjennomføringen på skolene.

Data fra alle kommuner samles i den nasjonale Ungdatabasen. Databasen inneholder svar fra mer enn 300.000 ungdommer som har deltatt i Ungdata siden de første undersøkelsene ble gjennomført i 2010.

Helsedirektoratet finansierer Ungdata som et gratistilbud til alle kommuner i Norge.

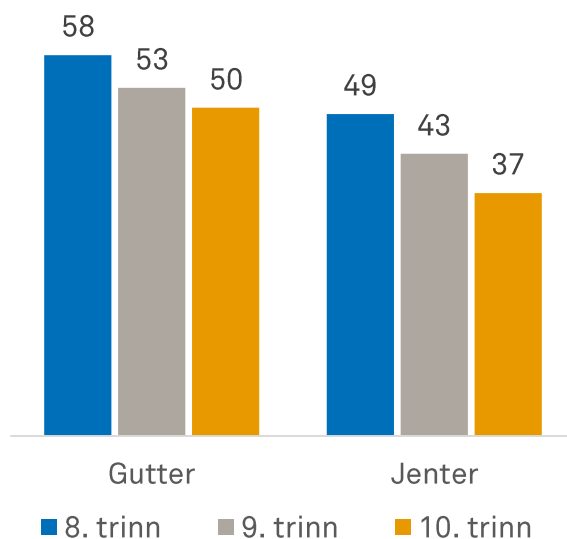
Hvor mange deltok i undersøkelsen?

318

Hva er svarprosenten?

89 %

Antall gutter og jenter på ulike klassetrinn som besvarte undersøkelsen i Herøy

I tolkingen av resultater kan det være lurt å ta hensyn til at det alltid er noe statistisk usikkerhet knyttet til prosentene som oppgis. Usikkerheten er størst i undersøkelser der det er relativt få ungdommer som har svart på undersøkelsen.

Foreldre

I følge barneloven har foreldrene plikt til å sørge for økonomisk underhold og omsorg, de skal sikre en forsvarlig oppdragelse og at barnet får en utdanning. Foreldrenes ressurser – økonomisk, kulturelt og sosialt – danner grunnlaget for barn og unges levkår og utvikling. Selv om mange ungdom opplever at foreldrene går fra hverandre, bor om lag to av tre tenåringer sammen med begge foreldrene sine.

Etter hvert som barn blir eldre blir egne meninger og interesser tydeligere. En del av det å være ung handler også om løsrivelse og det å bli en selvstendig person. Her kan det ligge kimer til konflikter mellom unge og foreldre. Likevel vedvarer som regel den emosjonelle nærheten til foreldrene utover i ungdomstiden og for mange unge er foreldrene deres viktigste støttespillere når det oppstår problemer av ulik art.

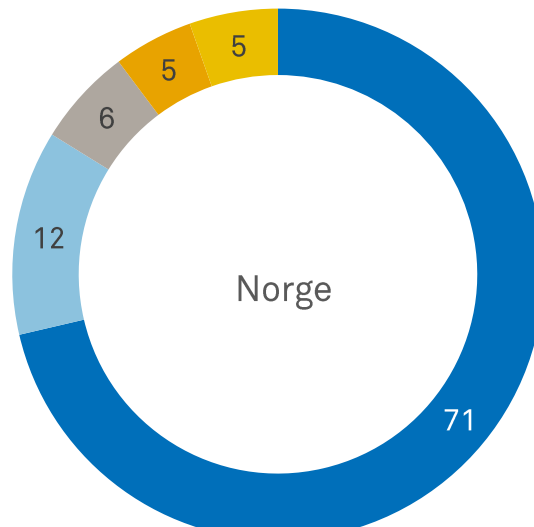
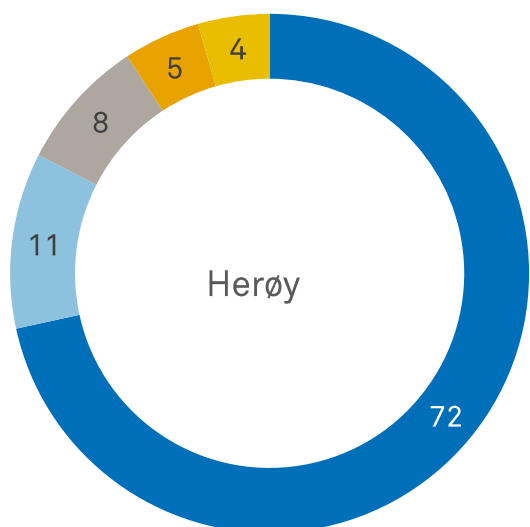
Ungdata viser at de færreste ungdommer opplever stadige krangler med foreldrene, og at det store flertallet er svært godt fornøyd med foreldrene sine.

Svært mange ungdommer har i dag et tillitsfullt og nært forhold til sine foreldre, og mye tyder på at den generasjonskløften som preget en del av de tidligere ungdomsgenerasjonene ikke lenger er til stede. At båndene mellom dagens ungdom og foreldre er preget av tillitt understrekes av at svært mange opplever at foreldrene har god oversikt over hva de gjør i fritiden og hvem de er sammen med.

De fleste er
svært godt fornøyd
med foreldrene sine

Hvor fornøyd er du med foreldrene dine?

Prosentandel av ungdomsskoleelever i Herøy og i Norge

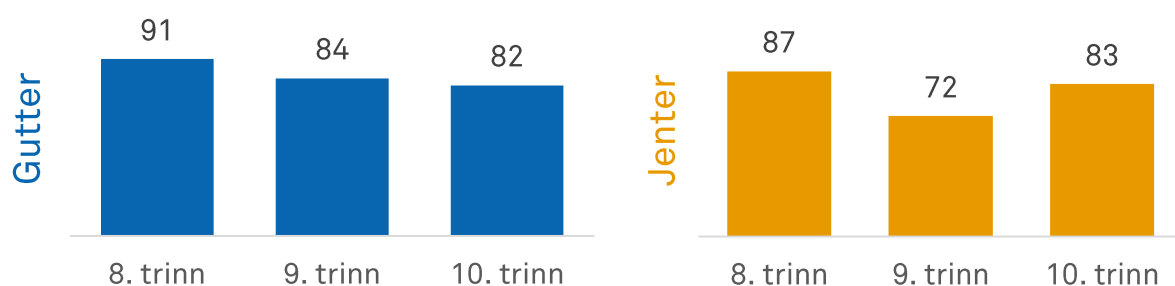

- Svært fornøyd
- Verken fornøyd eller misfornøyd
- Svært misfornøyd

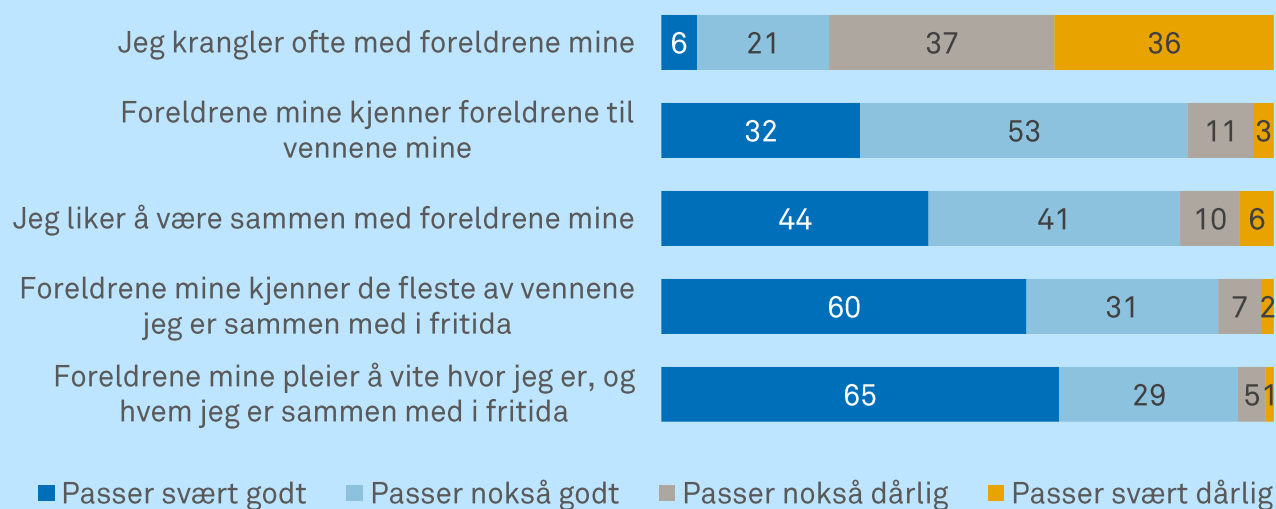
- Litt fornøyd
- Litt misfornøyd

Prosentandel som er fornøyd med foreldrene sine

Blant gutter og jenter på ulike klassetrinn

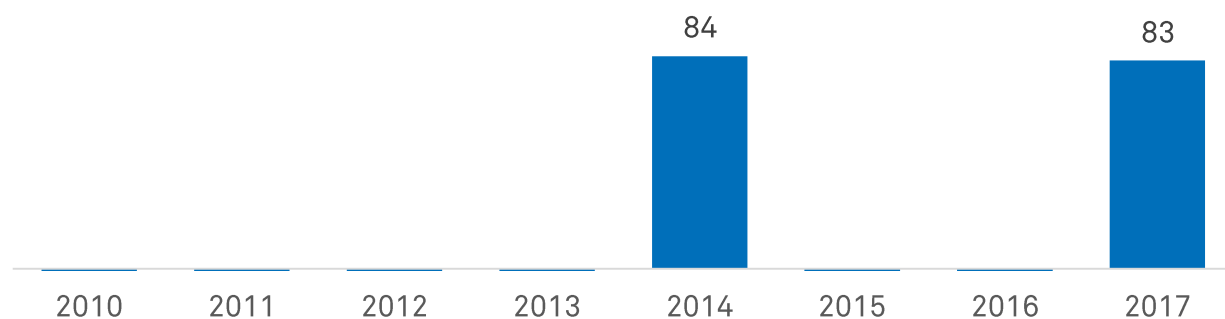

Hvordan ungdom opplever foreldrene sine

Tidstrend i Herøy

Prosentandel ungdomsskoleelever som er fornøyd med foreldrene sine

Venner

Ungdomstiden beskrives gjerne som en fase i livet der de jevnaldrende er særlig viktige. Venner er for de fleste en kilde til lek, glede, støtte, samhørighet og bekreftelse. På lengre sikt har samspillet med de jevnaldrende betydning for utvikling av selvbilde og sosial kompetanse. Mange knytter også vennskap som varer livet ut i denne perioden.

I overgangen fra barn til tenåring endrer vennene betydning. Mens leken står i sentrum blant de yngste, blir det etter hvert like betydningsfullt hvem man er sammen med som hva man gjør.

Hvilken rolle de jevnaldrende vennene spiller i hver enkelt ungdoms liv vil variere. Mens noen trives godt med én eller to venner, er andre opptatt av å ha en stor vennegjeng og flest mulig «likes» på Facebook. For mange vil kvaliteten på vennskapene likevel bety mer enn antallet.

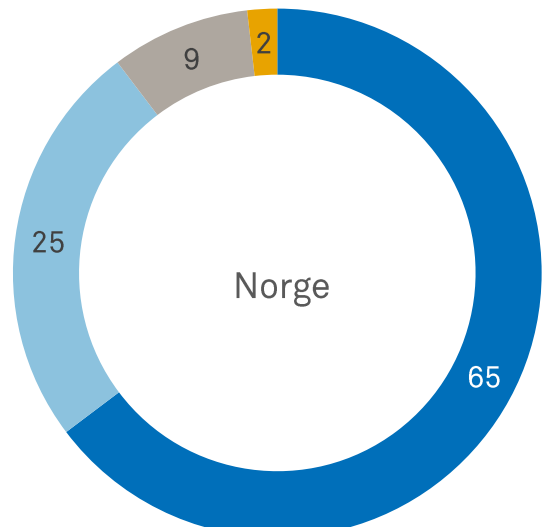
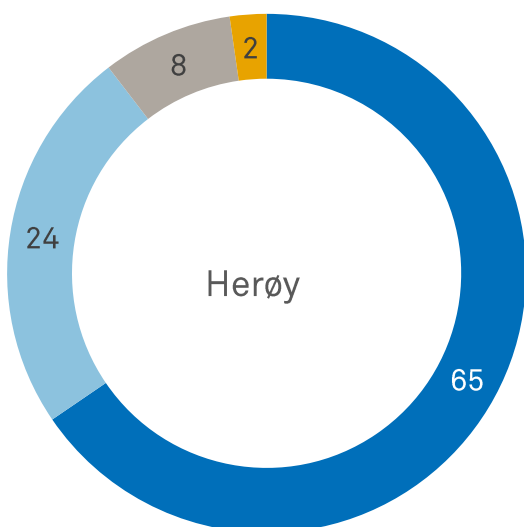
Med økt bruk av sosiale medier har ungdom fått en ny arena å være sammen på. Ungdom deler informasjon og opplysninger om sine liv, hva de gjør, og hvem de er sammen med, på en annen måte enn tidligere.

Å ha venner betyr at man er godtatt, det markerer tilhørighet og det sier noe om hvem man er. Det er derfor positivt når Ungdata viser at de aller fleste ungdommer har venner å være sammen med. Det er samtidig bekymringsfullt at hver tiende ungdom i Norge mangler venner de kan stole på og som de kan snakke med om alt mulig.

De aller fleste har venner de kan stole på

Har du minst en venn som du kan stole fullstendig på og kan betro deg til om alt mulig?

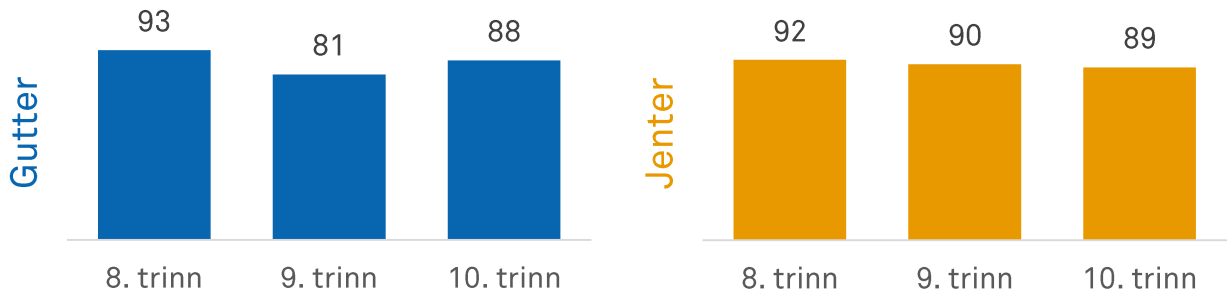
Prosentandel av ungdomsskoleelever i Herøy og i Norge

■ Ja, helt sikkert ■ Ja, det tror jeg ■ Det tror jeg ikke ■ Har ingen jeg ville kalle venner nå for tiden

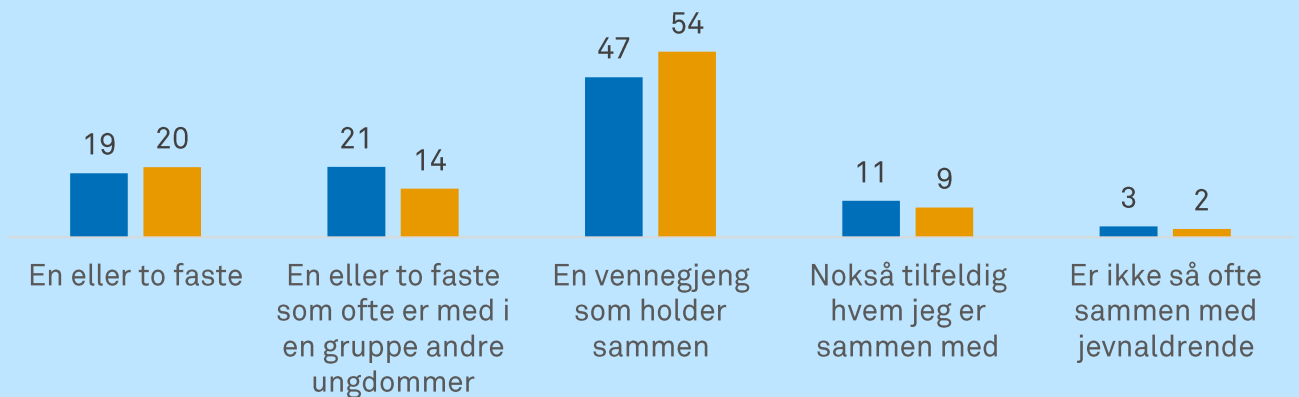
Prosentandel som har en fortrolig venn

Blant gutter og jenter på ulike klassetrinn

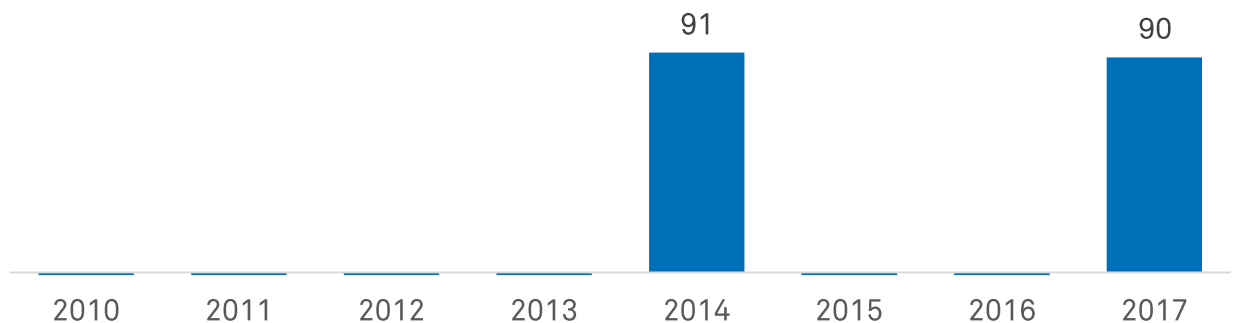
Når du er sammen med venner, hvem er du da som oftest sammen med?

■ Gutter ■ Jenter

Tidstrend i Herøy

Prosentandel ungdomsskoleelever som minst har én fortrolig venn

Lokalmiljøet

Dagens ungdom vokser opp i en globalisert verden der mennesker, meninger og inntrykk vandrer på tvers av landegrenser og sosiokulturelle skiller. Samtidig har det lokale og tilhørigheten til nærmiljøet fremdeles stor betydning i menneskers liv.

Å vokse opp betyr å vokse opp på et bestemt sted, og forskjellige lokalmiljøer kan gi ulike muligheter for utfoldelse og sosialt samvær. Tilbudet av organisasjoner, fritidstilbud og kulturtilbud påvirker hvordan den enkelte kan utfolde seg og bidrar samtidig til å skape identitet og tilhørighet i et lokalmiljø. Det samme gjelder tilgangen på åpne møteplasser, rekreasjonsområder og urørt natur. Opplevelsen av lokalmiljøet vil også være preget av utsiktene til utdanning, arbeid og familieetablering på sikt.

Barn og unge bruker lokalmiljøet i større grad og på en annen måte enn foreldrene.

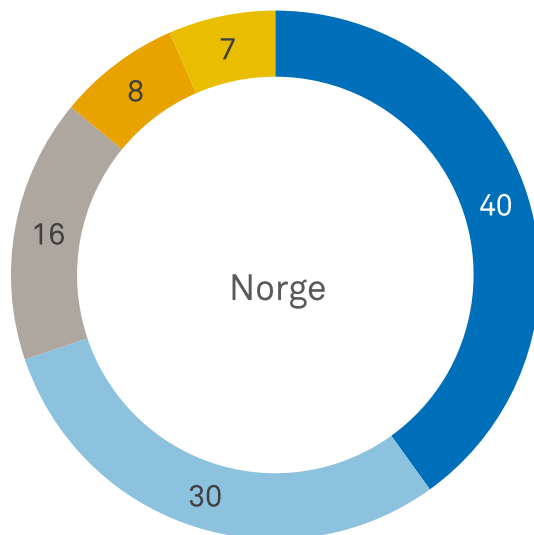
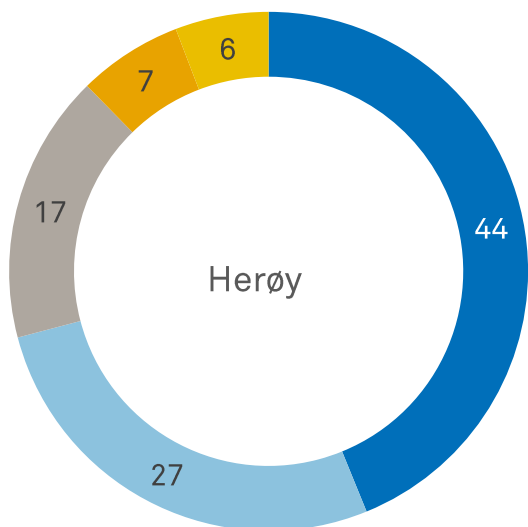
Trygge og sunne lokalmiljøer er derfor særlig viktig for denne aldersgruppas velferd. Barn og unge kan også ha andre meninger enn voksne om hva som gir livskvalitet på hjemstedet.

Ungdata viser at de fleste ungdommer er litt eller svært godt fornøyd med lokalmiljøet sitt. Men det er også en del som ikke er så godt fornøyd. Hva ungdom er fornøyd med og misfornøyd med varierer mye fra kommune til kommune. Dette viser at kommunene kan gjøre mye for å tilrettelegge for ungdommers trivsel.

Ikke alle er like godt fornøyd med lokalmiljøet sitt

Hvor fornøyd er du med lokalmiljøet der du bor?

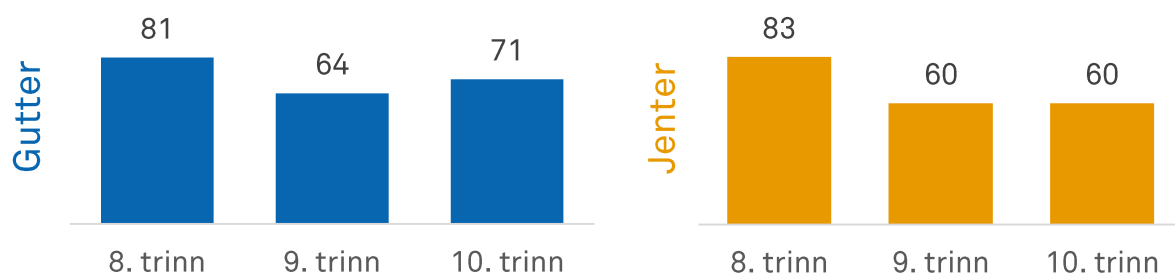
Prosentandel av ungdomsskoleelever i Herøy og i Norge

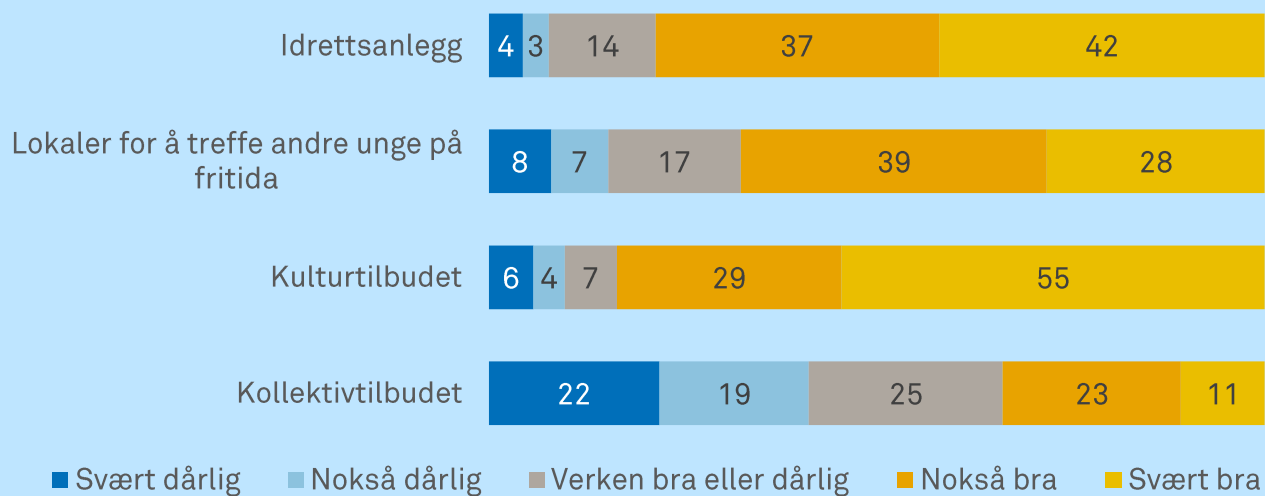
■ Svært fornøyd ■ Litt fornøyd ■ Verken fornøyd eller misfornøyd ■ Litt misfornøyd ■ Svært misfornøyd

Prosentandel som er fornøyd med lokalmiljøet

Blant gutter og jenter på ulike klassetrinn

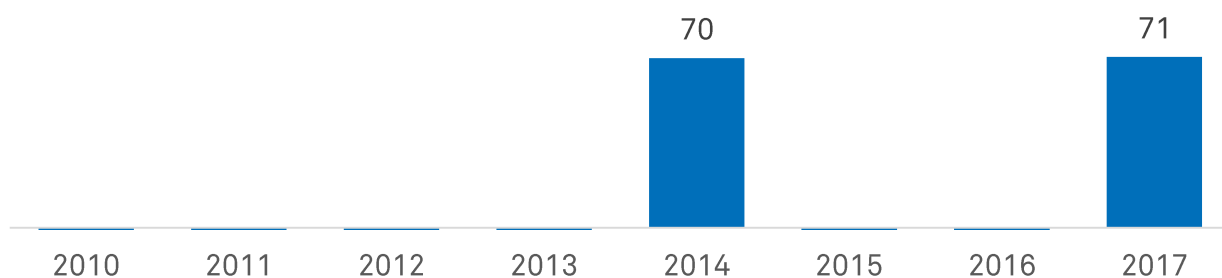

Hvordan ungdom opplever tilbudet der de bor

Tidstrend i Herøy

Prosentandel ungdomsskoleelever som er fornøyd med lokalmiljøet de bor i

Skoletrivsel

Skolen er ikke bare et sted for læring, men også en arena for sosialt samvær. Den sosiale siden ved skolen blir kanskje ekstra viktig i en tid der digitale kommunikasjonsformer preger mye av fritiden til ungdom.

Nasjonale studier fra de siste 20-30 årene viser at norske ungdomsskoleelever i økende grad trives på skolen og at det er færre som kjeder seg eller som gruer seg til å gå på skolen. Sammenliknet med elever i mange andre land, er trivselen i norsk skole høy.

Også svarene fra Ungdata viser at de aller fleste trives på skolen. Det store flertallet mener at lærerne bryr seg om dem og like mange føler at de passer inn blant skolens elever. Svarene tyder på at den norske skolen har lyktes med å skape et læringsmiljø som oppleves som positivt av det store flertallet av elevene.

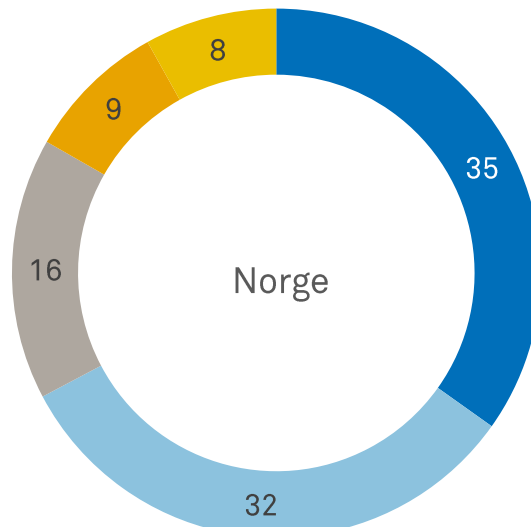
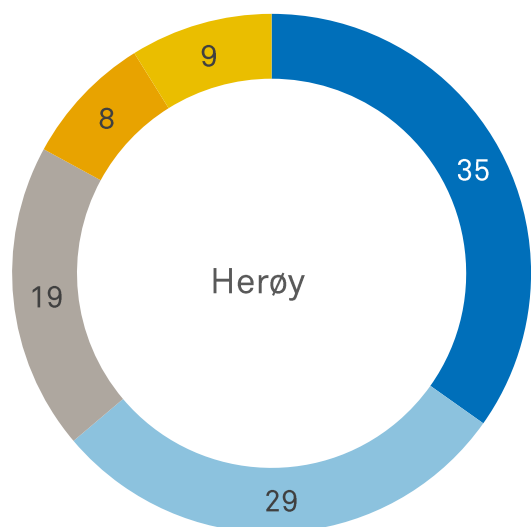
Selv om jenter i gjennomsnitt oppnår en god del bedre karakterer enn gutter, er det ikke noen vesentlige kjønnsforskjeller i skoletrivsel.

Likevel er det ikke alle som er fornøyd med skolen sin. På landsbasis gjelder dette nærmere to av ti elever. Forskning fra Ungdata viser at skoletrivselen varierer med elevenes sosiale bakgrunn. Det er flere som trives på skolen i familier der foreldrene har høy sosioøkonomisk status sammenliknet med de som vokser opp med færre ressurser hjemme.

Skolen et godt
sted å være
– men ikke for alle

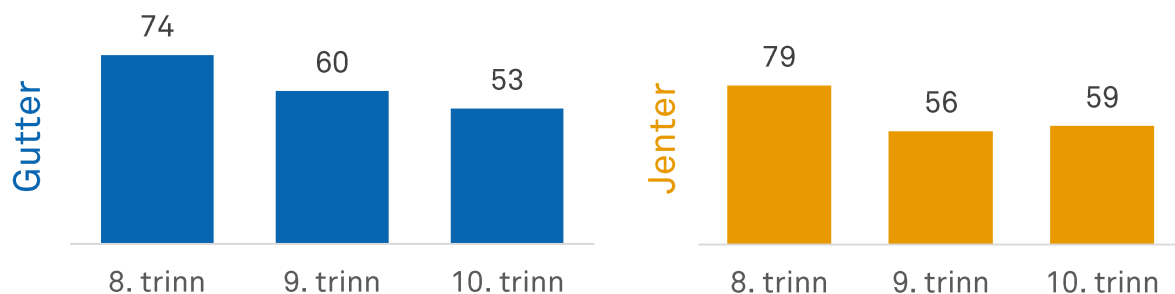
Hvor fornøyd er du med skolen du går på?

Prosentandel av ungdomsskoleelever i Herøy og i Norge

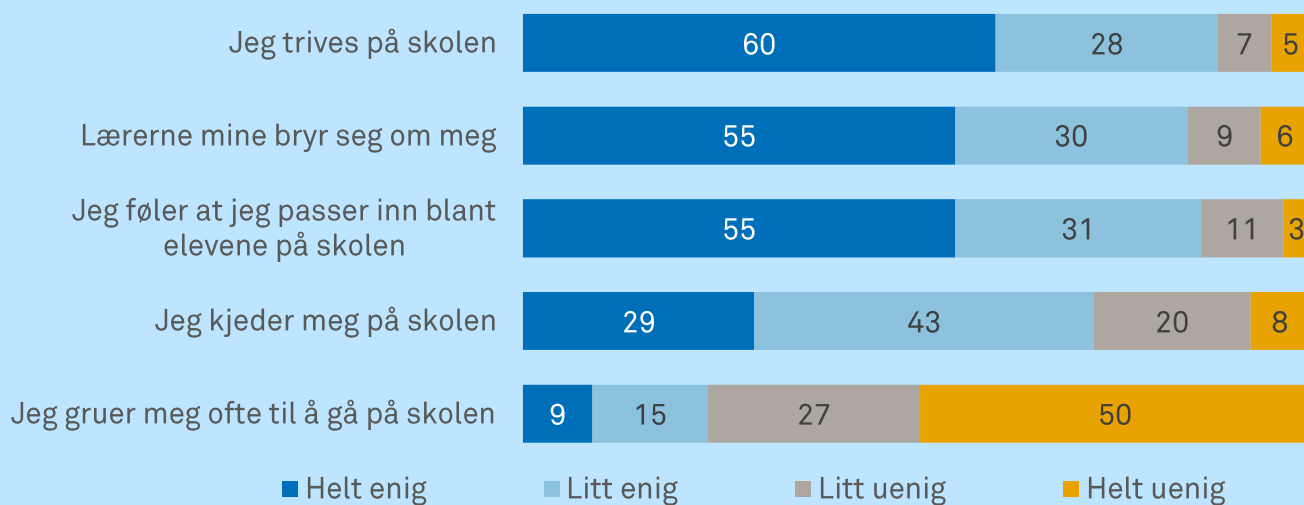

■ Svært fornøyd ■ Litt fornøyd ■ Verken fornøyd eller misfornøyd ■ Litt misfornøyd ■ Svært misfornøyd

Prosentandel som er fornøyd med skolen de går på Blant gutter og jenter på ulike klassetrinn

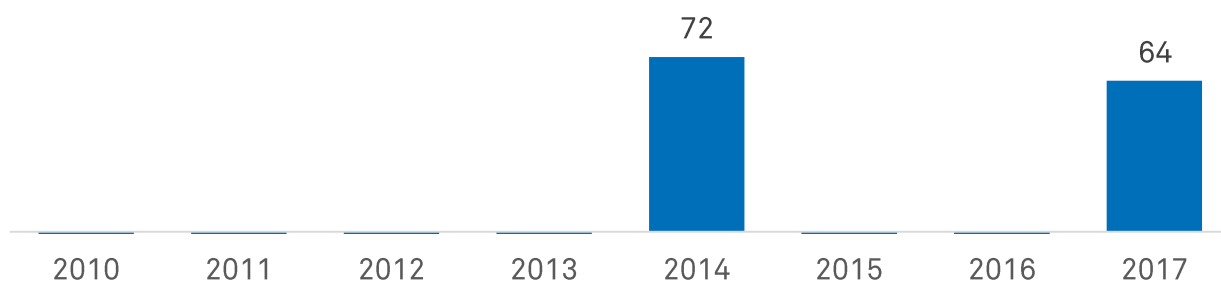

Hvordan ungdom opplever skolen

Tidstrend i Herøy

Prosentandel ungdomsskoleelever som er fornøyd med skolen de går på

Skolearbeid

Lekser har lang tradisjon i norsk skole. Opprinnelig ble det gitt for at elevene skulle pugge seg fram til kunnskap, der presten eller læreren gjennom høringer kontrollerte hva elevene kunne. Selv om pugging i dag anses som en mindre relevant læringsstrategi, er lekser likevel noe de aller fleste skoler velger å pålegge elevene.

Lekser kan bidra til økt selvdisciplin og gode arbeidsvaner, og det kan være en effektiv måte for skolen å få involvert foreldrene i skolearbeidet på. Den viktigste begrunnelsen ligger likevel i forventningen om at lekser bidrar til økt læring.

Forskning tyder imidlertid ikke på at leksearbeid i seg selv har særlig store læringseffekter. Det vil blant annet avhenge av under hvilke betingelser leksene gis og skolearbeidet foregår på, men også av tilbakemeldingene fra lærerne i etterkant.

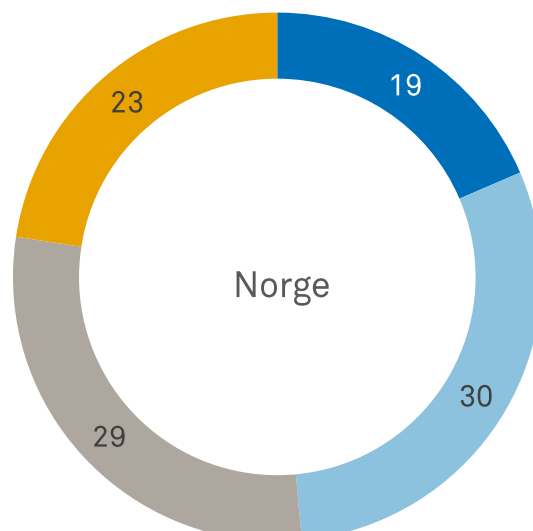
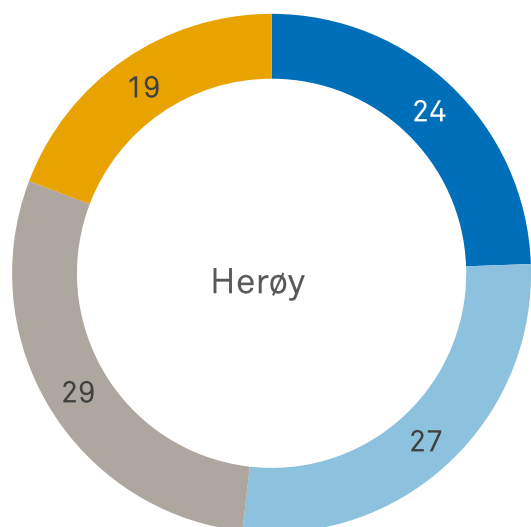
Ungdata viser at det er stor variasjon i hvor mye tid ungdomsskoleelevene bruker på leksearbeid. Noen bruker nesten ingen tid, mens andre bruker flere timer hver dag. I Norge har andelen som bruker mye tid på lekser økt de senere årene, en tidstrend som har vært tydeligst blant jentene.

Mange ungdommer gir gjennom Ungdata uttrykk for at de har mer skolearbeid enn de klarer å gjøre. For noen bidrar lekser og karakterpress til å gjøre skolehverdagen stressende.

Det er stor variasjon i hvor mye tid ungdom bruker på lekser

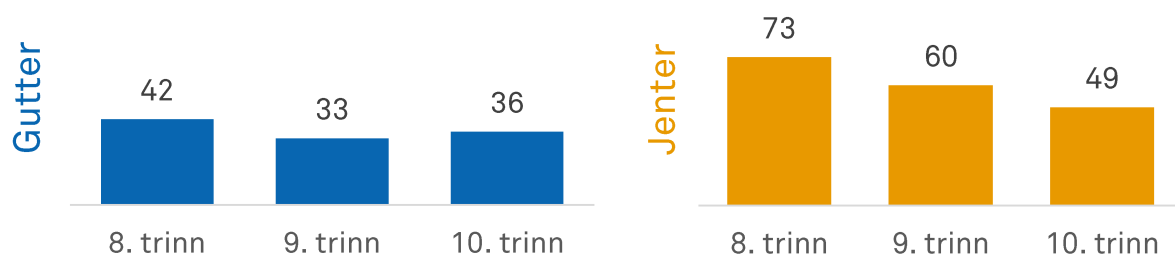
Hvor lang tid bruker du gjennomsnittlig per dag på lekser og annet skolearbeid (utenom skoletiden)?

Prosentandel av ungdomsskoleelever i Herøy og i Norge

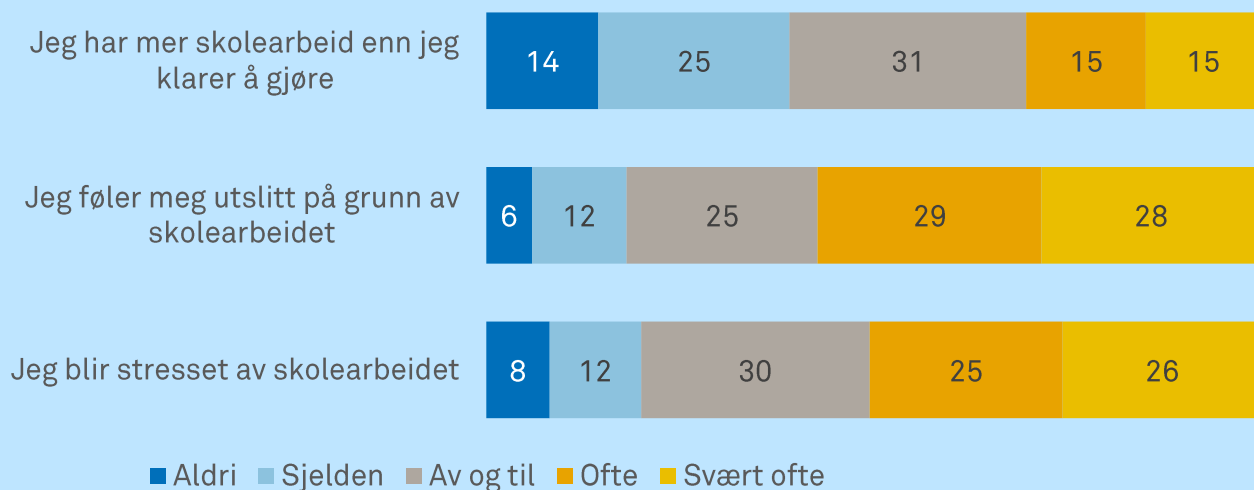

■ Mindre enn en halv time ■ En halv til en time ■ En til to timer ■ To timer eller mer

Prosentandel som bruker mer enn én time daglig på lekser Blant gutter og jenter på ulike klassetrinn

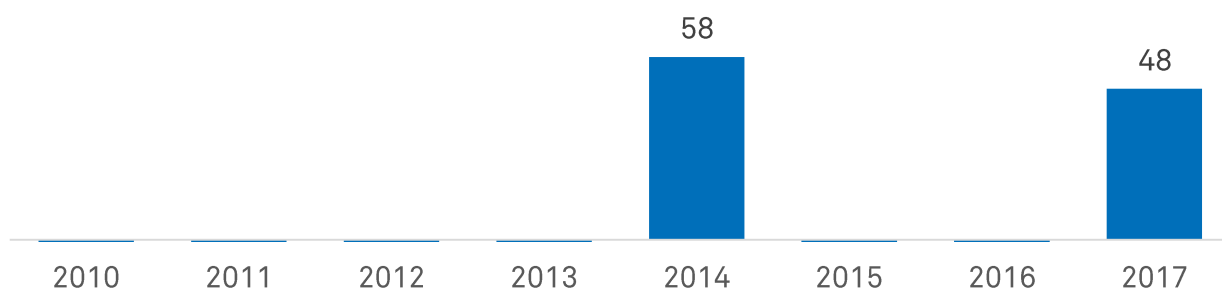

Hvor ofte har du hatt det slik de siste månedene?

Tidstrend i Herøy

Prosentandel ungdomsskoleelever som bruker mer enn én time daglig på lekser

Motivasjon for læring er en sentral drivkraft bak skoleresultatene til den enkelte elev. Dette kommer til syne på ulike måter, både gjennom de utdanningsvalgene elevene gjør, den innsatsen de legger ned og elevenes oppslutning om skolens formål og regler. Skolemotivasjon på ungdomstrinnet har også betydning for i hvor stor grad den enkelte klarer å gjennomføre videregående utdanning.

Å skulke skolen – særlig når dette skjer gjentatte ganger – kan være et uttrykk for enkeltelevers manglende motivasjon for læring.

Lite tyder imidlertid på at norske ungdomsskoleelever slutter mindre opp om skolens hovedformål i dag enn tidligere. Flere undersøkelser viser tvert imot at elevene på mange måter er mer pliktoppfyllende og disiplinerte enn for noen tiår tilbake.

Ungdataresultatene bekrefter denne trenden. Andelen på landsbasis som har skulket skolen har gått noe ned siden starten av 2010-tallet. Særlig gjelder dette for jentene.

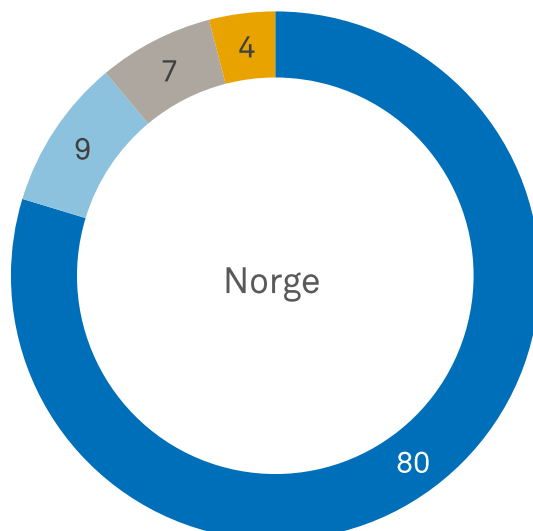
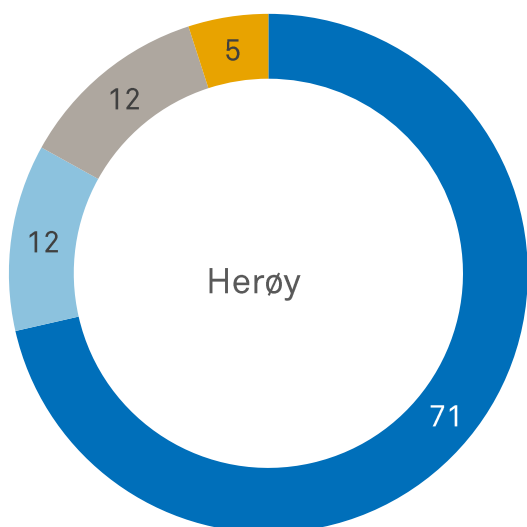
Skulking som fenomen øker derimot betydelig gjennom ungdomsårene. På landsbasis har i overkant av hver tiende elev på starten av ungdomsskolen skulket skolen det siste året. Det samme gjelder nær tre av ti på 10. trinn.

Generelt er det små kjønnsforskjeller i omfanget av skulking.

Færre ungdomsskoleelever skulker skolen enn tidligere

Hvor mange ganger har du skulket skolen siste år?

Prosentandel av ungdomsskoleelever i Herøy og i Norge

■ Ingen ganger

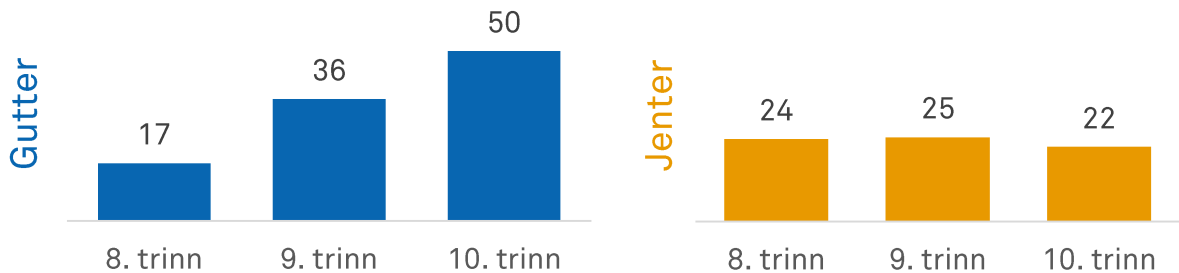
■ 1 gang

■ 2 til 5 ganger

■ 6 ganger eller mer

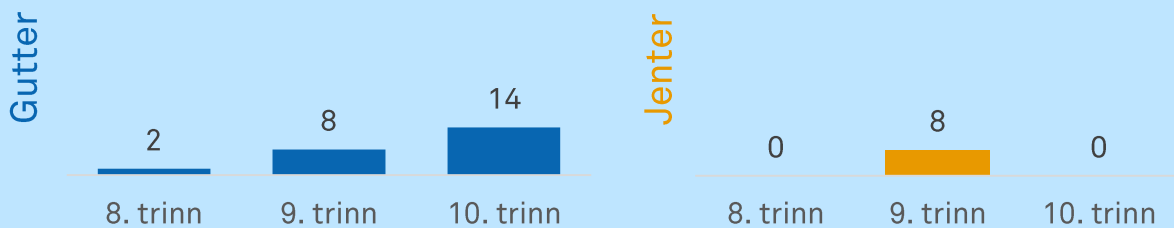
Prosentandel som har skulket minst én gang siste år

Blant gutter og jenter på ulike klassetrinn

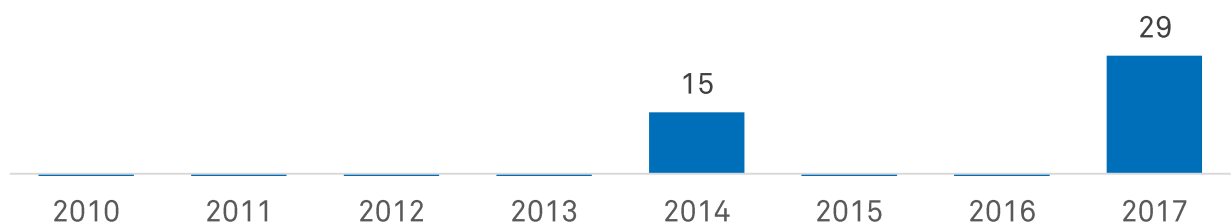
Prosentandel som har skulket minst seks ganger siste år

Blant gutter og jenter på ulike klassetrinn

Tidstrend i Herøy

Prosentandel ungdomsskoleelever som har skulket skolen minst én gang siste år

Framtidstro

Ungdata viser at norsk ungdom er svært optimistiske med tanke på framtida. De aller fleste tror de vil få et godt og lykkelig liv og bare et mindretall tror de noen gang kommer til å bli arbeidsledige. Svært mange – og stadig flere – mener at de kommer til å ta høyere utdanning.

Svarene reflekterer at vi i dag har med en utdanningsorientert ungdomsgenerasjon å gjøre. Det har heller aldri tidligere vært så mange unge som tar så lang utdanning som i dag. Mot slutten av 20-årene har over halvparten av jentene, og rundt en tredel av guttene, høyere utdanning.

Selv om nesten alle norske ungdommer begynner direkte i videregående opplæring, er det likevel ikke alle som fullfører. Målinger viser at fem år etter påbegynt videregående utdanning, er det rundt en av fire som har ikke fullført og bestått. Selv om mange av disse fullfører senere, er det likevel rundt 15 prosent av

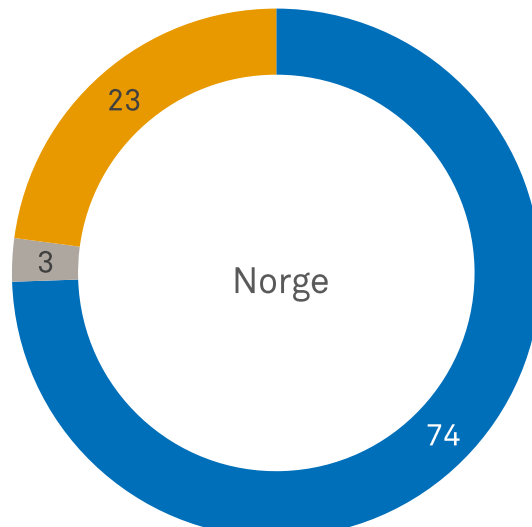
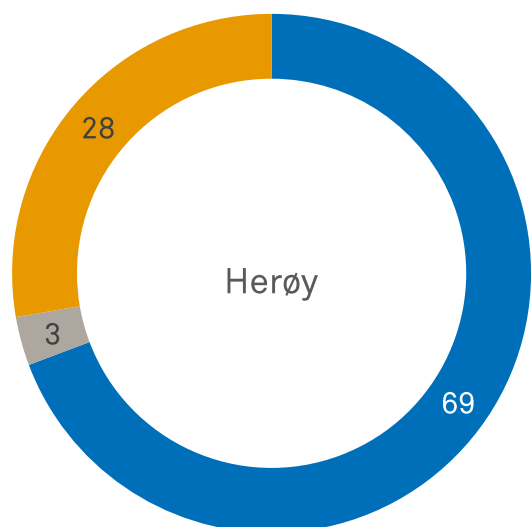
årskullene som trolig aldri kommer til å fullføre videregående opplæring.

En av de sentrale målsettingene i norsk utdanningspolitikk har vært sosial utjevning, slik at alle har de samme muligheter til utdanning. Til tross for et åpent utdanningssystem med gode finansieringsordninger er det fortsatt store forskjeller i utdanningsvalg mellom ungdom som vokser opp i ulike samfunnslag. Samtidig er det mange av de unge med innvandrerbakgrunn som sikter høyt i utdanningssystemet og gjerne mot de mest prestisjefylte studiene.

En optimistisk og utdanningsorientert ungdomsgenerasjon

Tror du at du vil komme til å leve et godt og lykkelig liv?

Prosentandel av ungdomsskoleelever i Herøy og i Norge

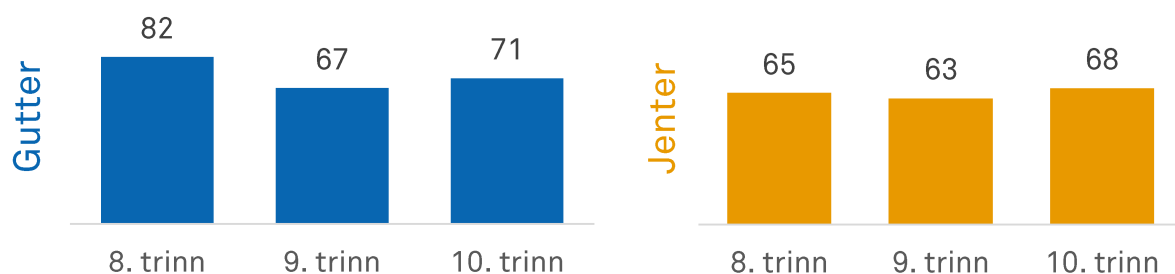

■ Ja

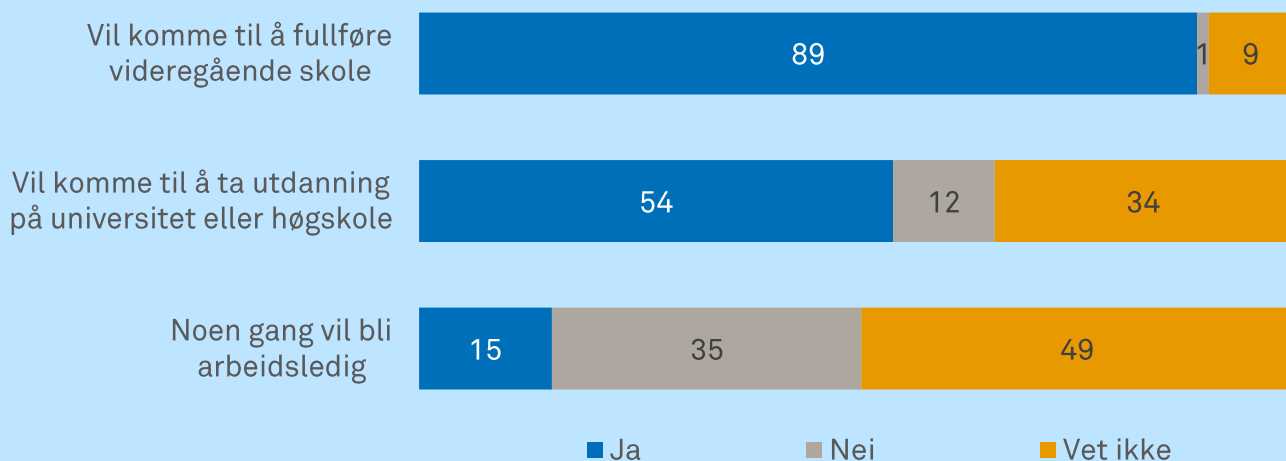
■ Nei

■ Vet ikke

Prosentandel som tror de vil leve et godt og lykkelig liv Blant gutter og jenter på ulike klassetrinn

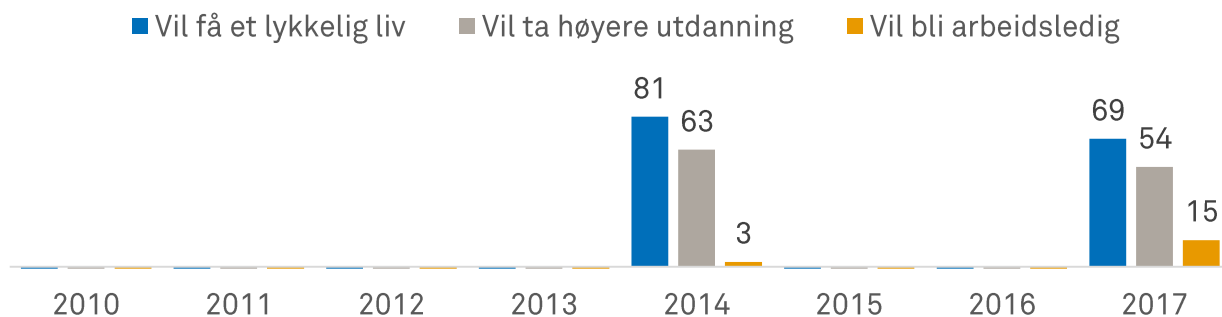

Hva tror du om framtida di? Tror du at du...

Tidstrend i Herøy

Prosentandel ungdomsskoleelever som tror de ...

Hjemme

Ungdoms fritid er i forandring, og hjemmet er blitt et stadig viktigere oppholdssted for de unge. En viktig årsak er den nye kommunikasjonsteknologien som gjør det mulig å være hjemme og samtidig ha kontakt med sine venner. For ungdom har internett gjort behovet for å møtes på senteret eller «på løkka» mindre.

Også andre endringer i ungdoms liv kan bidra til at ungdom bruker mer tid hjemme. Flere har argumentert for at generasjonskløften er mindre enn tidligere. Dette gjør det enklere for mange unge å være i samme hus som sine foreldre. Krav til prestasjoner i skole- og utdanningssammenheng fører til at ungdom bruker mer tid i hjemmet til lekser. At også boligene har blitt større, gjør at de fleste tenåringer har eget rom, og mange disponerer en kjellerstue eller loftstue som de kan bruke til samvær med venner.

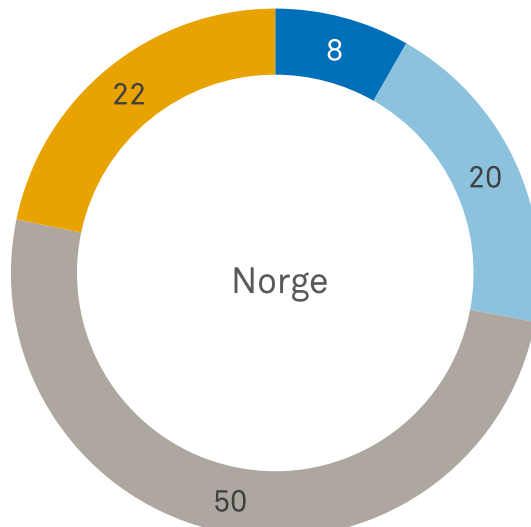
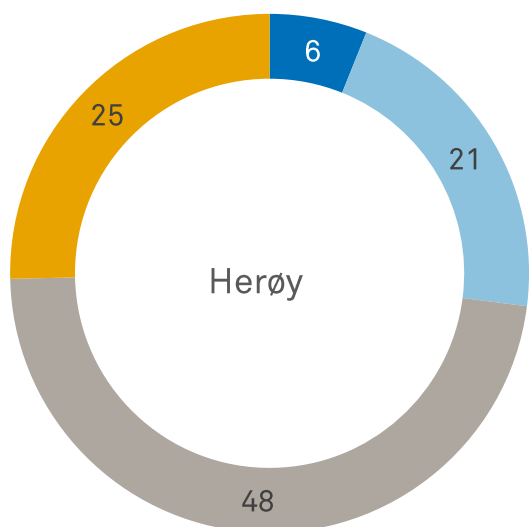
Svarene fra Ungdata tyder på en nokså hjemmekjær ungdomsgenerasjon. Dette gjelder både gutter og jenter og på tvers av alder.

Samtidig viser Ungdata at når ungdom er hjemme, skjer det i stadig mindre grad sammen med andre ungdommer, i hvert fall fysisk. Mange bruker mye tid på å være sosial via nett, enten dette skjer gjennom sosiale medier eller online dataspill. Hjemmet som arena for fysisk samvær med jevnaldrende har dermed blitt svekket de senere årene, til fordel for nye måter å kommunisere med hverandre på.

En hjemmekjær ungdomsgenerasjon

Hvor mange ganger har du vært hjemme hele kvelden i løpet av den siste uka?

Prosentandel av ungdomsskoleelever i Herøy og i Norge

■ Ingen ganger

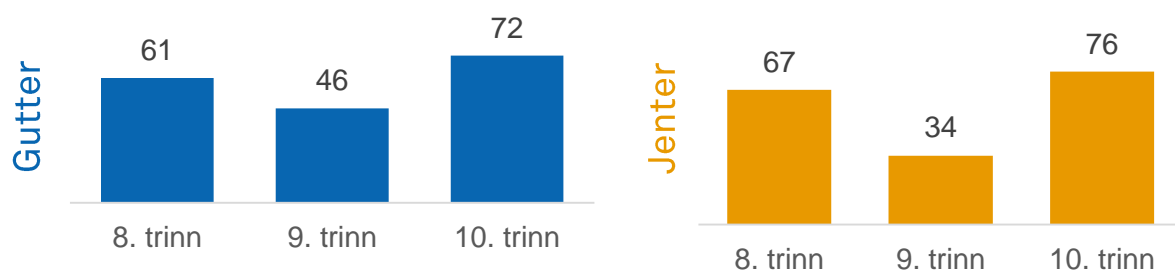
■ 1 gang

■ 2-5 ganger

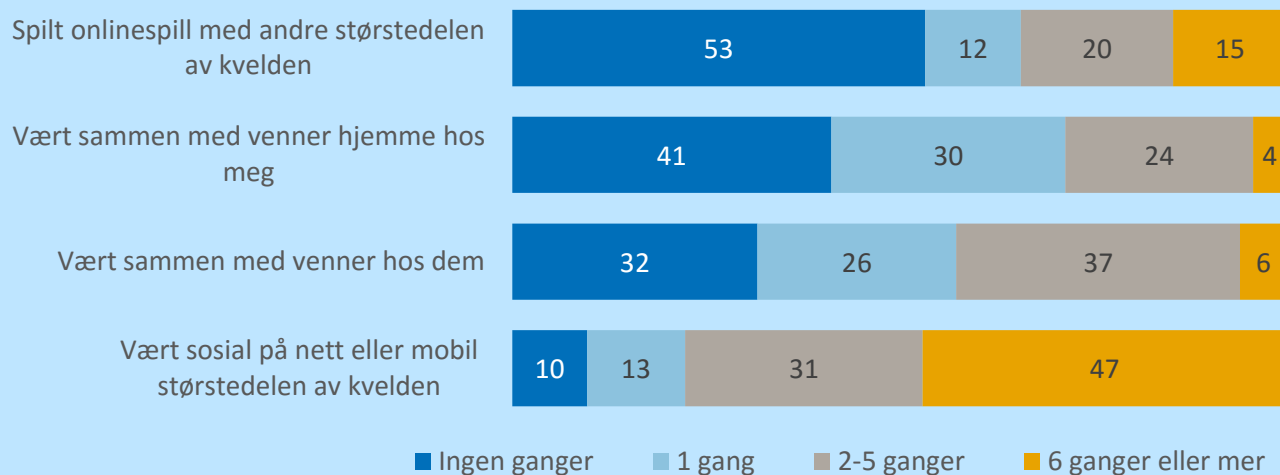
■ 6 ganger eller mer

Prosentandel som har vært sammen med venner hjemme minst to ganger siste uke

Blant gutter og jenter på ulike klassetrinn

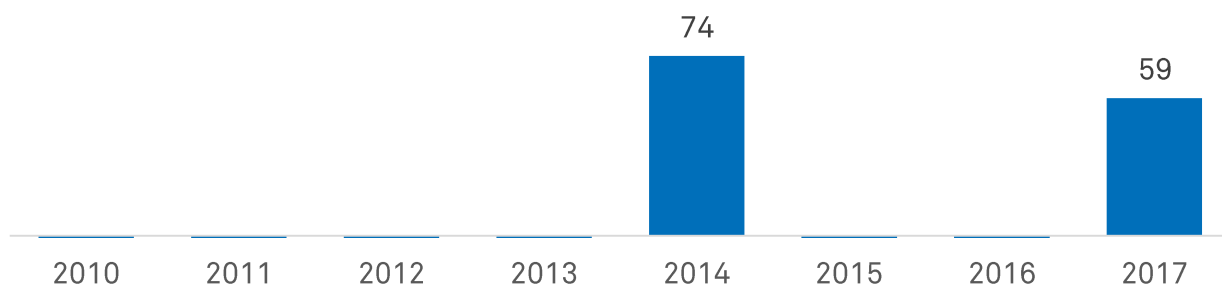

Hvor mange ganger har du gjort dette i løpet av den siste uka?

Tidstrend i Herøy

Prosentandel ungdomsskoleelever som har vært sammen med venner hjemme hos hverandre minst to ganger siste uke

Ute med venner

I ungdomsforskningen har det vært vanlig å skille mellom ungdommenes uteorienterte og hjemmeorienterte fritid. Mens den hjemmeorienterte fritiden gir foreldre større muligheter til å kontrollere ungdom, har ungdom større spillerom til å prøve ut grenser når de oppholder seg utenfor hjemmet.

Generelt er det nokså få som bruker størsteparten av kveldene til å henge ute med venner. Svært mange ungdommer er ikke ute med venner en eneste kveld i løpet av en vanlig uke.

Ungdata viser at det i løpet av de siste årene har blitt stadig færre ungdomsskoleelever som bruker fritiden sin ute med venner om kveldene. Med et endret fritidsmønster endres gjerne bekymringene rundt ungdoms bruk av fritiden. I dag vekker digitale aktiviteter foran skjermer av ulikt slag større uro enn det

ustrukturerte samværet med jevnaldrende på gatehjørnet.

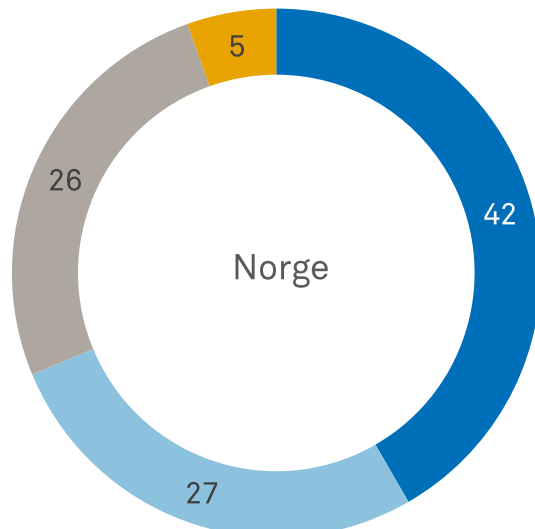
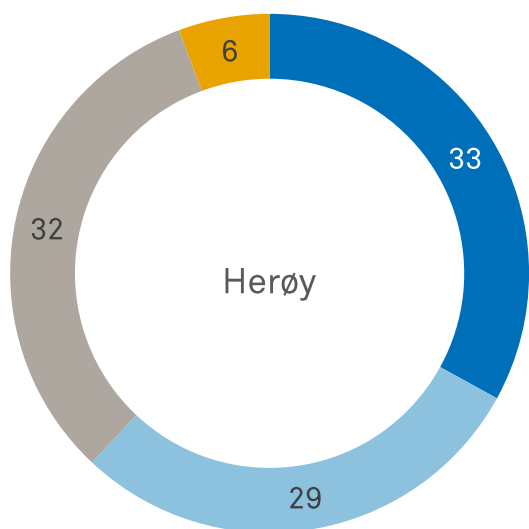
I dag er bekymringene gjerne knyttet til manglende fysisk aktivitet og kvaliteten på det sosiale samværet. Statistisk sentralbyrås tidsbruksundersøkelser viser at dagens unge sammenlignet med de som var unge på 1980- og 1990-tallet, bruker mindre tid på idrett og friluftsliv og er mindre sammen med jevnaldrende.

Generelt er det små kjønnsforskjeller i det uteorienterte fritidsmønsteret, mens det er flere av de eldste ungdomsskoleelevene som henger ute om kvelden.

Det er mindre vanlig at ungdom henger ute med venner

Hvor mange ganger har du vært ute med venner størsteparten av kvelden i løpet av den siste uka?

Prosentandel av ungdomsskoleelever i Herøy og i Norge

■ Ingen ganger

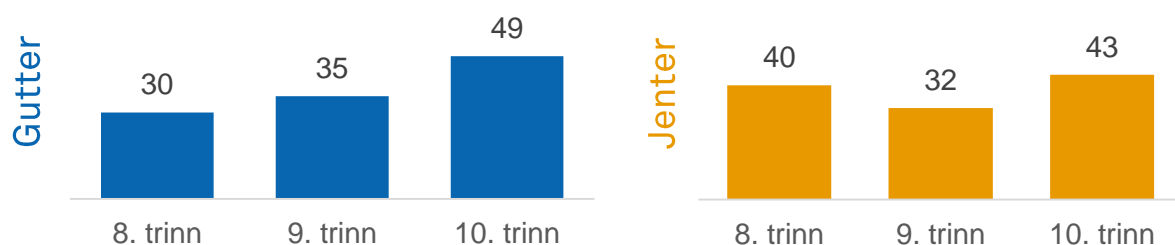
■ 1 gang

■ 2-5 ganger

■ 6 ganger eller mer

Prosentandel som minst to ganger siste uke har vært ute med venner størsteparten av kvelden

Blant gutter og jenter på ulike klassetrinn

Hvor mange ganger har du gjort dette i løpet av siste uka?

Spilt fotball, stått på snowboard eller drevet med annen fysisk aktivitet sammen med venner (ikke i idrettslag)

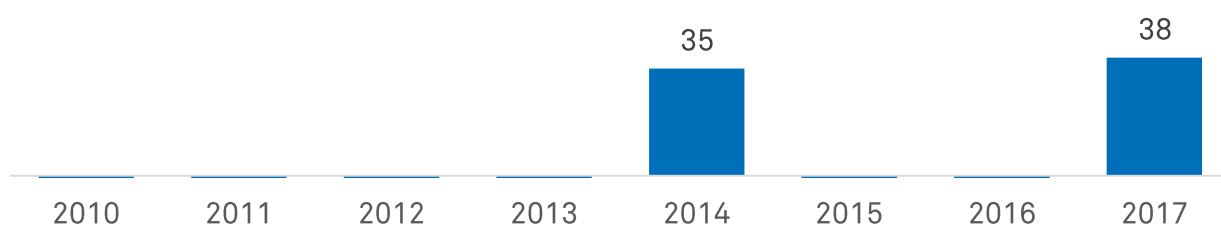
Kjørt eller sittet på med bil, motorsykkel eller moped for moro skyld (kjørt for å kjøre en tur)

■ Ingen ganger ■ 1 gang ■ 2-5 ganger ■ 6 ganger eller mer

Tidstrend i Herøy

Prosentandel ungdomsskoleelever som har vært ute med venner størsteparten av kvelden minst to ganger siste uke

Mediebruk

I løpet av kort tid har det skjedd noe i retning av en digital revolusjon. Smarttelefoner og digitale medier er på mange måter blitt en så integrert del av hverdagen til dagens ungdom, at det for mange er vanskelig å tenke seg et liv uten.

Den viktigste teknologiske endringen handler nok om mulighetene i måter å kommunisere på og komme i kontakt med andre på. De nye mediene er dessuten en sentral formidlingskanal for hva som skjer i ungdomskulturene. Det kan handle om alt fra å holde kontakt med venner til å arrangere fester, konserter eller politiske markeringer. Mange lever ut mye av sin sosiale tid på nettet, og for den enkelte unge kan det ha store sosiale omkostninger å ikke være til stede.

Selv om mange bruker mye av fritiden sin på digitale aktiviteter, er det stor variasjon ungdommene i mellom. Noen få bruker

mindre enn én time daglig, mens rundt halvparten bruker mer enn tre timer.

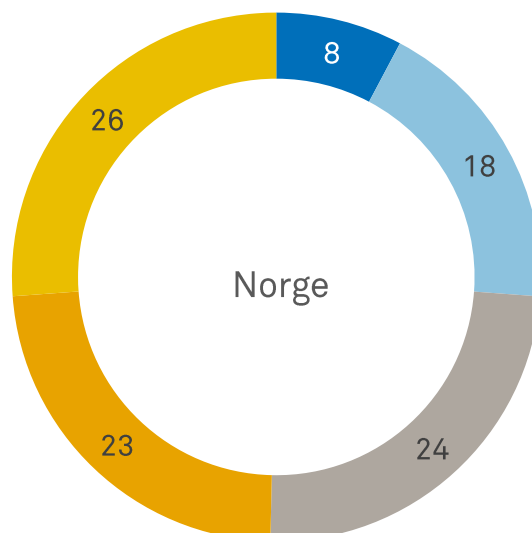
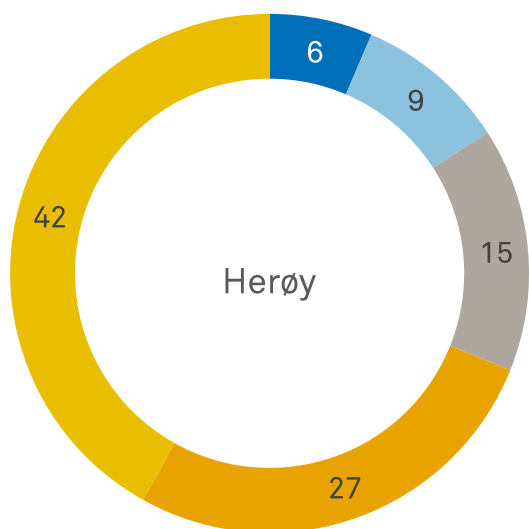
Skjermtiden øker derimot gjennom ungdomstrinnet og på landsbasis bruker gutter samlet noe mer tid foran en skjerm enn jenter.

Det er betydelig kjønnsforskjeller i hva gutter og jenter bruker mediene til. Mens gutter er langt mer opptatt av spill, er jenter oftere på sosiale medier. Jenter bruker samlet sett noe mer tid enn gutter på filmer, serier og TV-programmer.

Stor variasjon i ungdoms bruk av digitale medier

Utenom skolen, hvor lang tid bruker du vanligvis foran en skjerm i løpet av en dag?

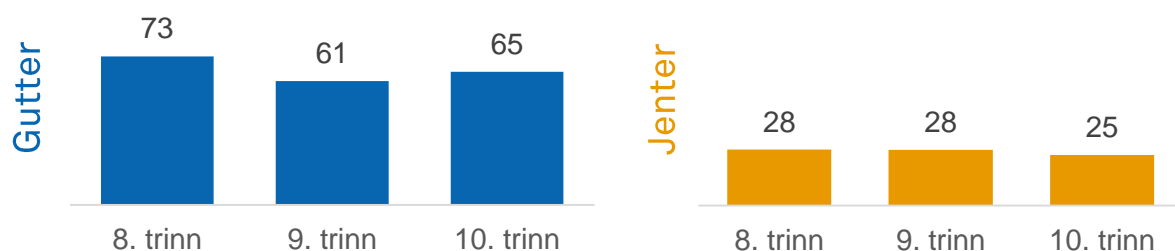
Prosentandel av ungdomsskoleelever i Herøy og i Norge

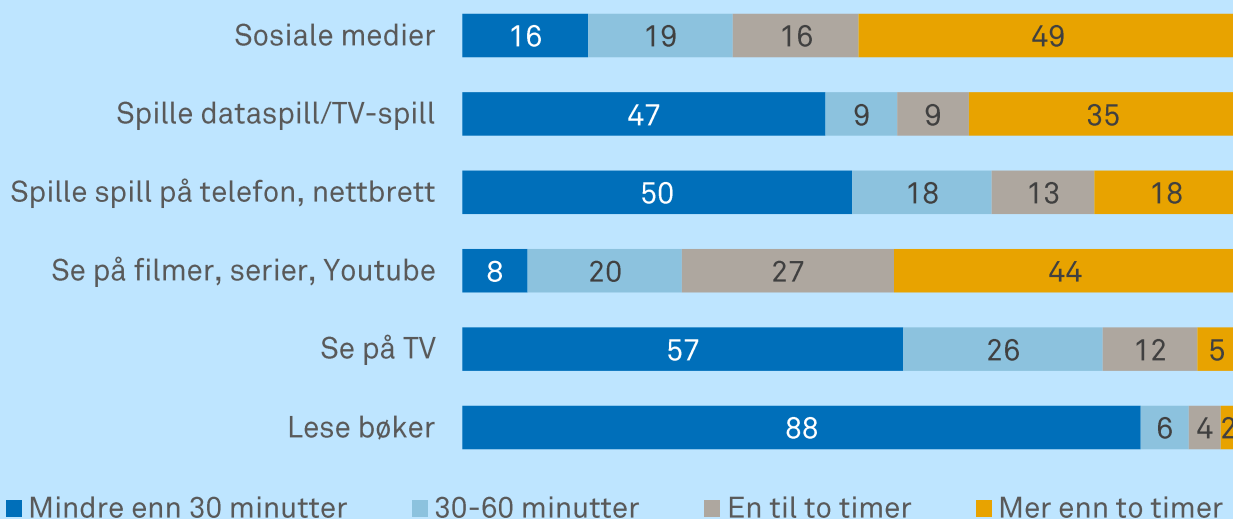
■ Mindre enn én time ■ En til to timer ■ To til tre timer ■ Tre til fire timer ■ Mer enn fire timer

Prosentandel som daglig bruker minst to timer på elektroniske spill

Blant gutter og jenter på ulike klassetrinn

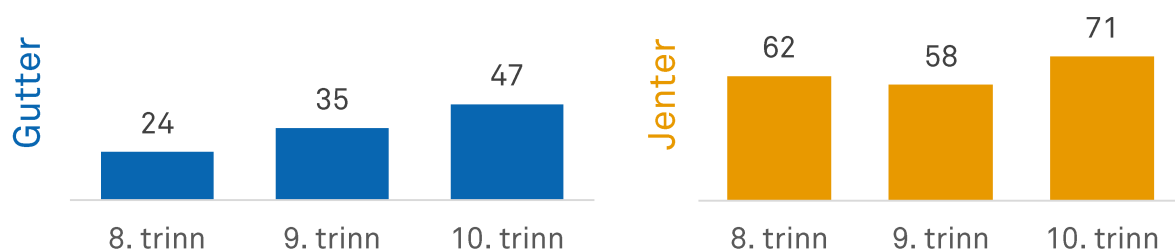

Tidsbruk i løpet av en vanlig dag

Prosentandel som daglig bruker minst to timer på sosiale medier

Blant gutter og jenter på ulike klassetrinn

Organisert fritid

Organisasjoner, klubber, lag og foreninger er viktige arenaer for samvær med andre unge. Sammenliknet med skolen og det uformelle samværet ungdom imellom gir deltakelse i organisasjonene ungdom andre typer erfaringer. På sitt beste gir organisasjonene ungdom mulighet til å utvikle sine evner, de lærer å fungere i et fellesskap, ytre egne meninger og å jobbe målrettet.

Barne- og ungdomsorganisasjonene tillegges ofte en forebyggende rolle. Forskning tyder imidlertid på at sammenhengen mellom for eksempel rusmiddelbruk og organisasjonsdeltakelse varierer en del med organisasjonstype. Det er også slik at mange av organisasjonene særlig rekrutterer ungdom som i utgangspunktet er «veltillpassede».

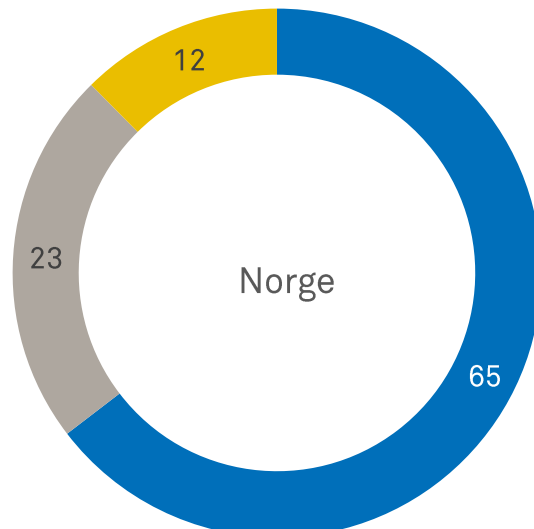
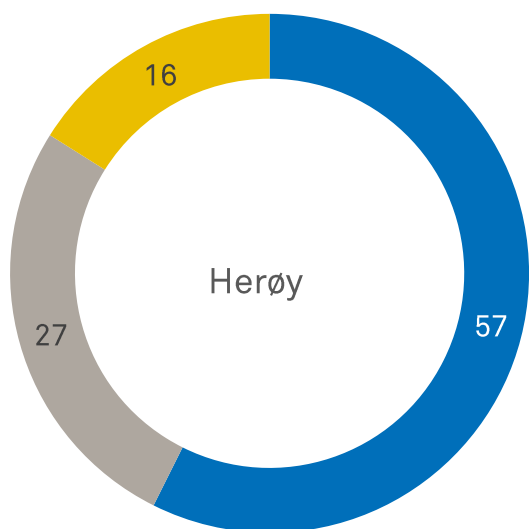
Ungdata viser at de fleste barn og unge har deltatt i eller vært innom ulike typer organiserte fritidsaktiviteter gjennom oppveksten. Selv om det er en viss

nedgang i løpet av ungdomsårene, er det på landsbasis to av tre ungdomsskoleelever som deltar i en eller annen form for organisert fritidsaktivitet. Idretten organiserer klart flest.

Landsrepresentative undersøkelser fra de siste tiårene tyder på at andelen unge medlemmer i frivillige organisasjoner har vært synkende. Det er organisasjoner som speider, korps, kor og religiøse foreninger som har opplevd størst medlemssvikt. Idrettslagene har derimot i stor grad beholdt sin store oppslutning.

De aller fleste har gjennom oppveksten deltatt i organiserte fritidsaktiviteter

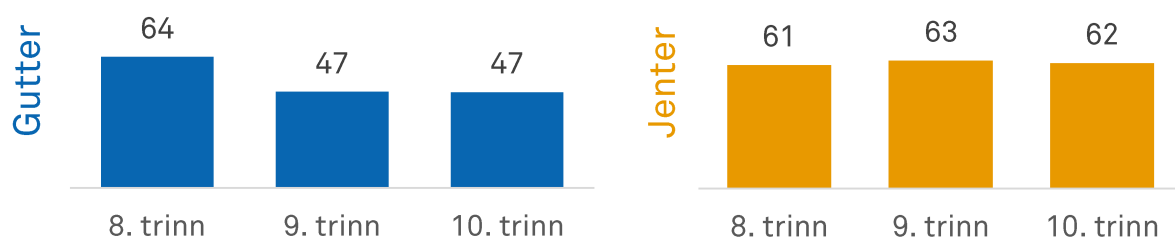
Er du, eller har du tidligere vært, med i noen organisasjoner, klubber, lag eller foreninger etter at du fylte 10 år?
Prosentandel av ungdomsskoleelever i Herøy og i Norge

■ Ja, jeg er med nå ■ Nei, men jeg har vært med tidligere ■ Nei, jeg har aldri vært med

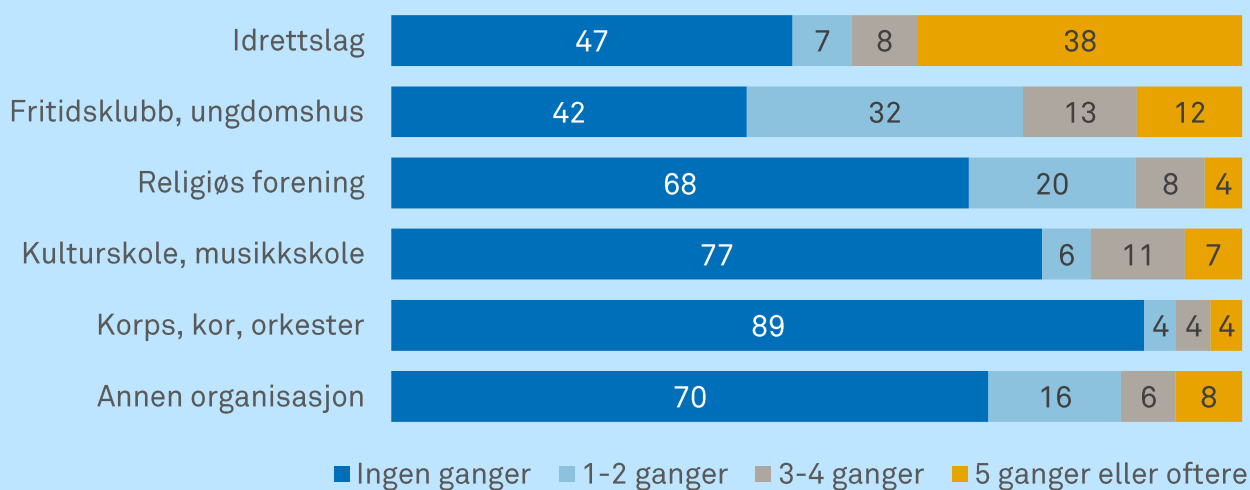
Prosentandel som er med i en fritidsorganisasjon

Blant gutter og jenter på ulike klassetrinn

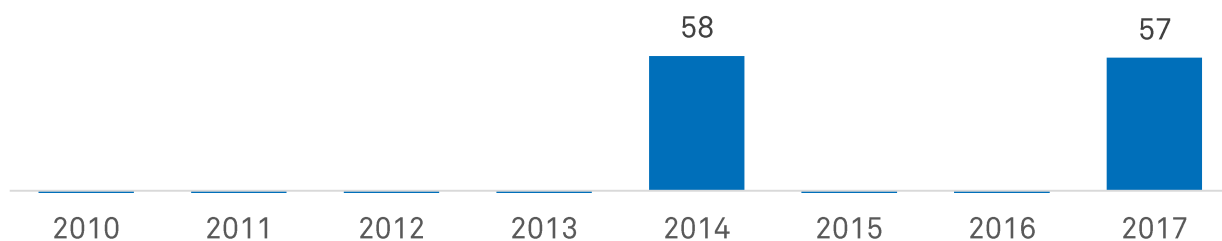
Deltakelse i ulike organiserte fritidsaktiviteter

Antall ganger i løpet siste måned

Tidstrend i Herøy

Prosentandel ungdomsskoleelever som er med i en fritidsorganisasjon

Trening

Trening er noe svært mange unge driver med i fritiden sin. Noen spiller håndball, basket eller fotball gjennom et idrettslag, andre trener på et treningssenter. Det er også mange som sykler eller løper seg en tur, enten alene eller sammen med venner.

Mediene gir av og til inntrykk av at norsk ungdom er i ferd med å forfalle fysisk. Selv om omfanget av stillesittende atferd har økt, viser forskning at det er like mange unge som trener i dag som på begynnelsen av 1990-tallet. Samtidig er mange lite fysisk aktive ellers i hverdagen, og det tilbringes mye tid foran ulike typer skjermer.

I løpet av ungdomstiden er det mange som slutter i idrettslagene. En god del av disse begynner å trene på treningssenter eller de trener på egen hånd. Samlet sett er det derfor ikke så store forskjeller i treningsaktivitet mellom ungdom på ulike klassetrinn.

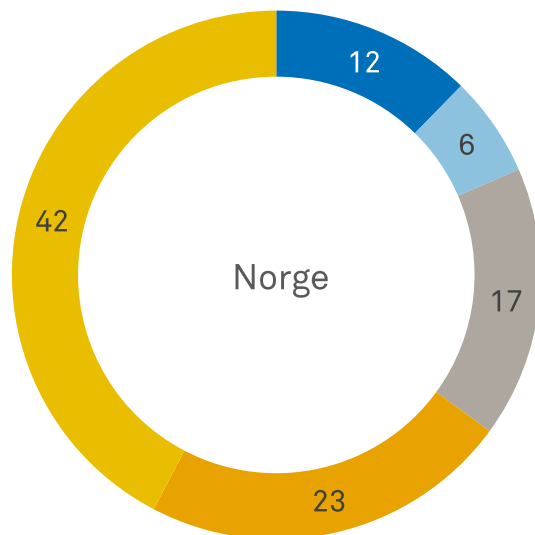
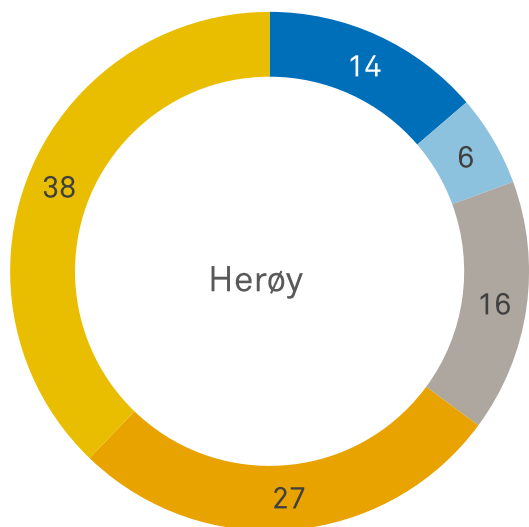
Det har tradisjonelt vært klare kjønnsforskjeller i trening, og særlig har det vært flere gutter enn jenter i idrettslagene. De siste årene har vi sett en tendens til at flere jenter trener på andre arenaer (utenfor idrettslagene), slik at det i dag er små kjønnsforskjeller i trening samlet sett.

I mange idretter stilles det store krav til utstyr og deltakelse, og det kan koste en god del å være med. Dette kan være en utfordring for å nå det overordnede målet for norsk idrett: «idrett for alle».

Dagens ungdom er opptatt av trening

Hvor ofte trener du?

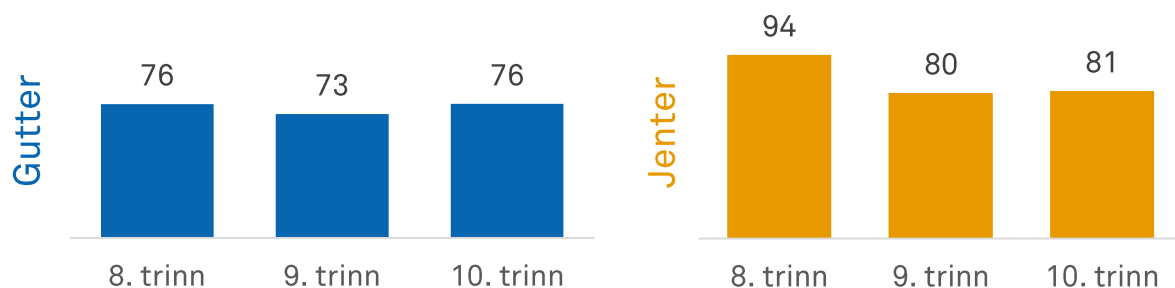
Prosentandel av ungdomsskoleelever i Herøy og i Norge

■ Aldri eller sjelden ■ 1-3 ganger i mnd ■ 1-2 ganger i uka ■ 3-4 ganger i uka ■ Minst 5 ganger i uka

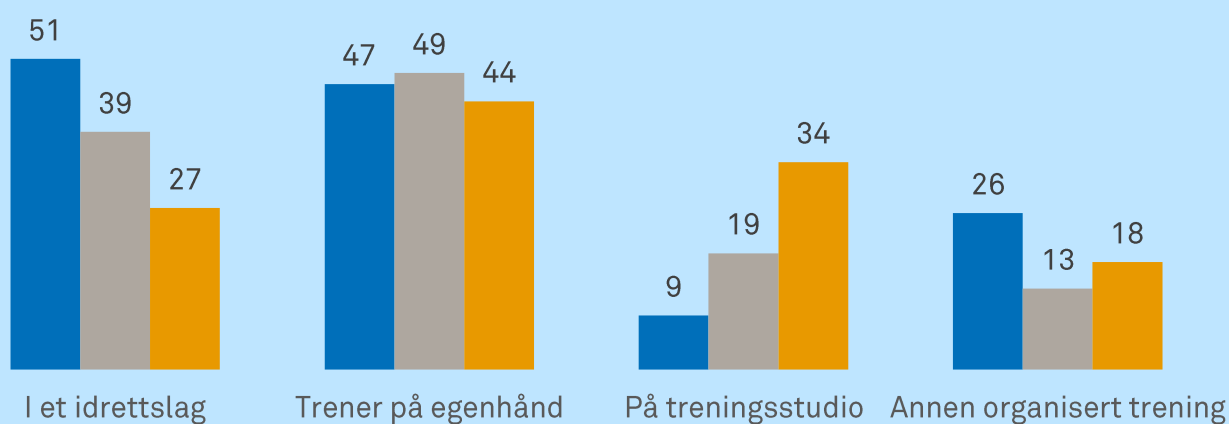
Prosentandel som trener minst én gang i uka

Blant gutter og jenter på ulike klassetrinn

Prosentandel som trener minst én gang i uka

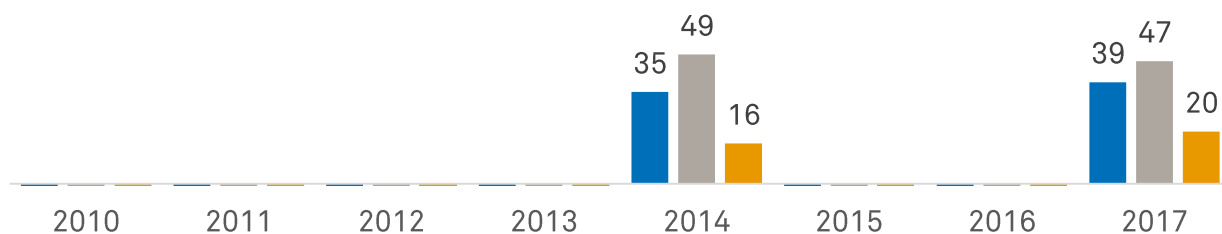
■ 8. trinn ■ 9. trinn ■ 10. trinn

Tidstrend i Herøy

Prosentandel ungdomsskoleelever som trener minst én gang i uka på ulike måter

■ I et idrettslag ■ Trener på egenhånd ■ På treningsstudio

Helse

Egenvurdert helse er en viktig indikator for sykkelighet og bruk av helsetjenester, og anvendes til å overvåke befolkningens helsestatus over tid. Selv om Ungdata viser at det store flertallet er fornøyd med egen helse, er det også en del som ikke er spesielt fornøyd.

Livsstilsvaner etableres ofte i ungdomsårene og kan ha betydning for helse både i ungdomstiden og senere i livet. Andelen som røyker blant unge i Norge har gått ned, og flere av røykerne, særlig blant gutter, har gått over til snus. Nedgang ser man også i alkoholforbruk og bruk av andre rusmidler.

Barn og unge opp til 16-års alder er jevnt over fysisk aktive. Imidlertid synker aktivitetsnivået med alderen. Jenter er mindre fysisk aktive enn gutter. Tilbudet av skjermbaserte aktiviteter har økt med årene, og fremstår som et bekymringsfullt alternativ til fysisk aktivitet.

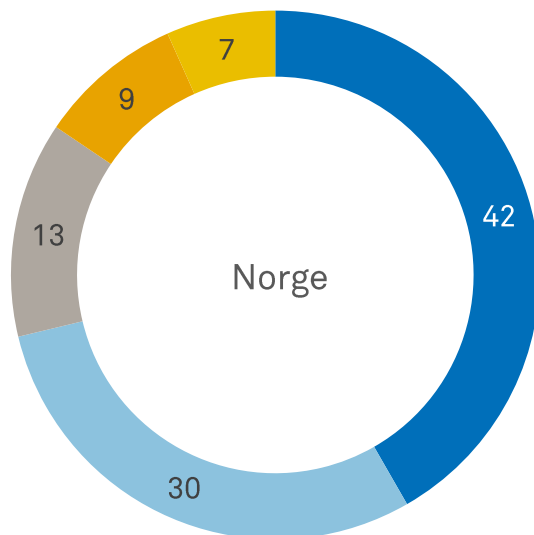
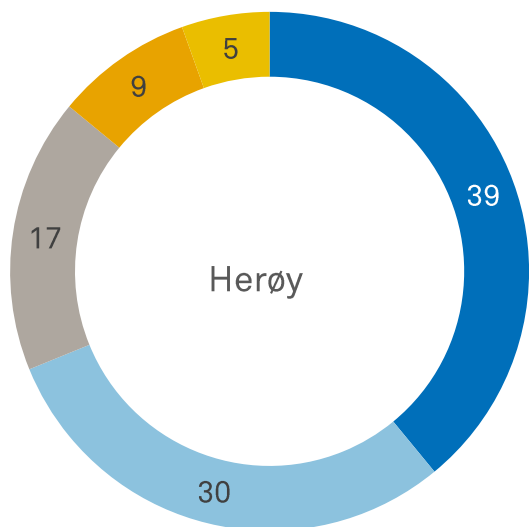
Det er samtidig generelt større fokus på helse i dag enn tidligere, og i en del ungdomsmiljøer har det å være sunn blitt «in». Større kunnskap om risikofaktorer har gjort at vi i dag er mer opptatt av å forebygge dårlig helse. Samtidig har vi sannsynligvis blitt flinkere til å kjenne etter hvordan vi har det.

Ungdata viser at de fleste unge er fornøyd med egen helse. Generelt er jenter litt mer misfornøyd enn gutter. Det er også en tendens til flere som er misfornøyd med egen helse blant de eldste tenåringene.

De fleste er fornøyd med egen helse

Hvor fornøyd er du med helsa di?

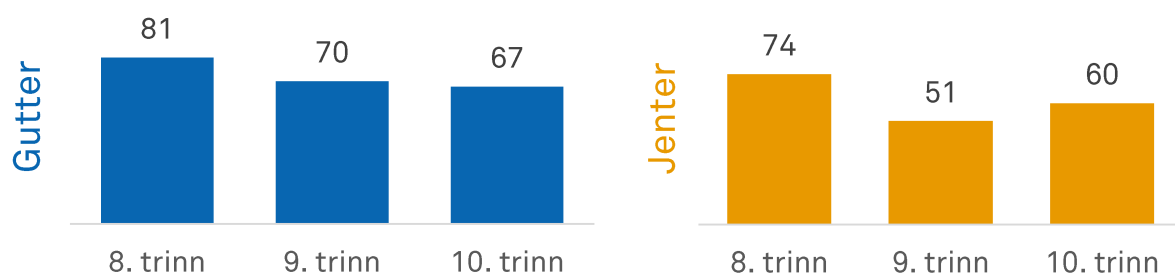
Prosentandel av ungdomsskoleelever i Herøy og i Norge

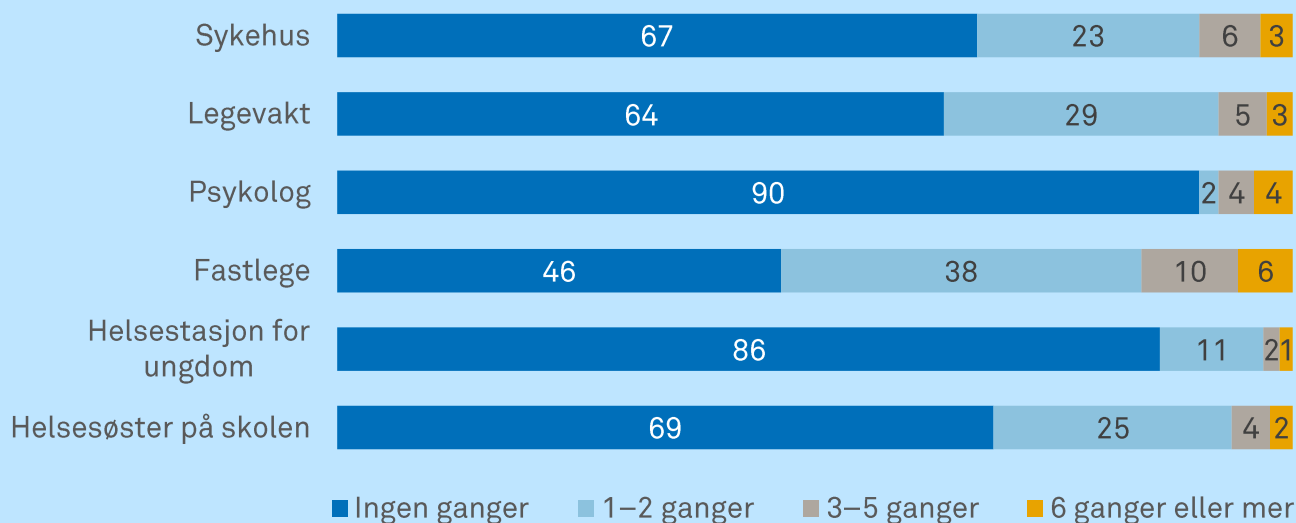
■ Svært fornøyd ■ Litt fornøyd ■ Verken fornøyd eller misfornøyd ■ Litt misfornøyd ■ Svært misfornøyd

Prosentandel som er fornøyd med helsa si

Blant gutter og jenter på ulike klassetrinn

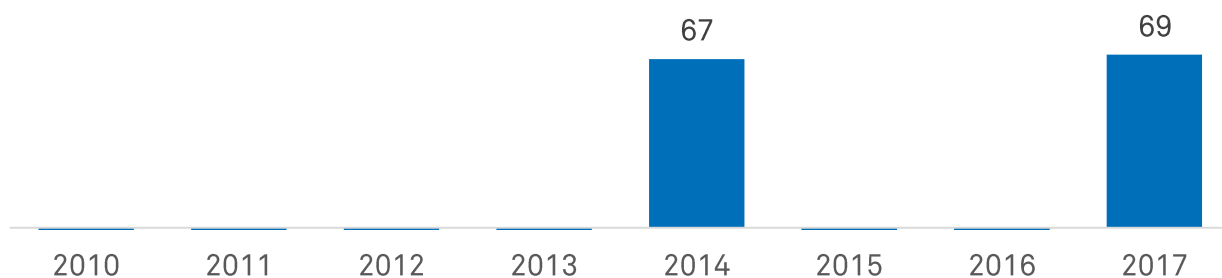

Bruk av helsetjenester – antall ganger siste året

Tidstrend i Herøy

Prosentandel ungdomsskoleelever som er fornøyd med helsa si

Kosthold

Ungdomstiden er preget av at kroppen utvikler seg raskt og behovet for næringsstoffer øker. Det vi spiser og drikker påvirker helsa vår. Et sunt kosthold og god ernæring kan redusere risiko for en rekke sykdommer, og er avgjørende for vekst og utvikling i ungdomstiden. Gode kostholdsvaner etableres også tidlig og tas med videre i livet.

Folkehelseinstituttet anbefaler at et sunt kosthold blant annet bør inneholde grove kornprodukter, grønnsaker, frukt, fisk, fugl og kjøtt. Samtidig bør inntaket av sukker reduseres.

Større autonomi fra foreldre og bedre tilgang til penger, gjør at ungdom har mer kontroll over eget kosthold enn da de var barn. Fristelsene er store og for mange er det lett å velge usunne drikke- og matvarer.

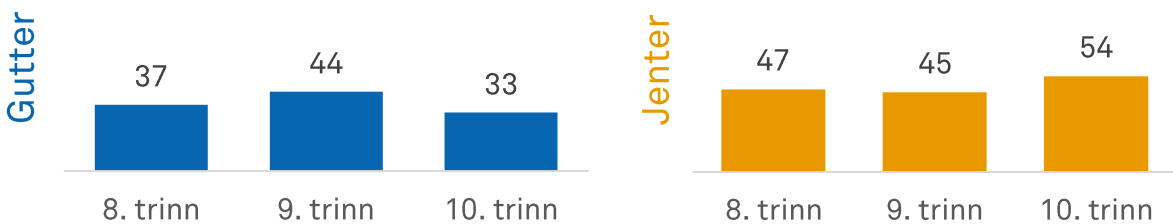
Resultater fra HEVAS-undersøkelsen viser likevel at mange ungdommer har sunne spisevaner ved at de regelmessig spiser frukt og grønt, og spiser frokost, lunsj og middag de fleste dagene i uka. Samtidig blir ofte spisevanene mindre sunne med økende alder, og jenter har i gjennomsnitt noe sunnere matvaner enn gutter.

Spørsmål om kosthold kom for første gang inn i Ungdatas grunnmodul fra 2017. Det mangler derfor foreløpig nasjonale sammenliknbare data på kostholdsområdet.

Hva spiser norske ungdommer

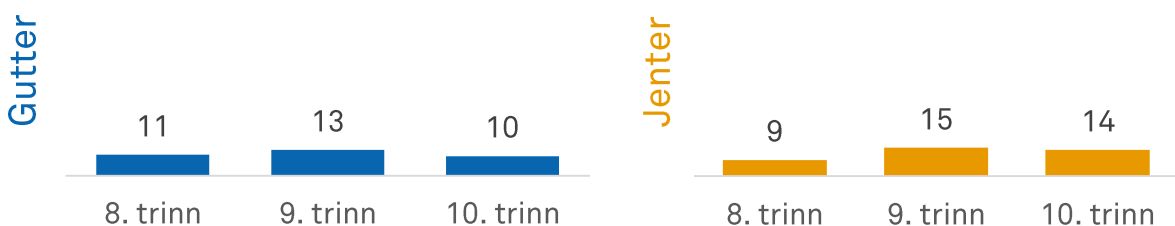
Andel som spiser frukt og bær minst fire ganger i uka

Blant gutter og jenter på ulike klassetrinn

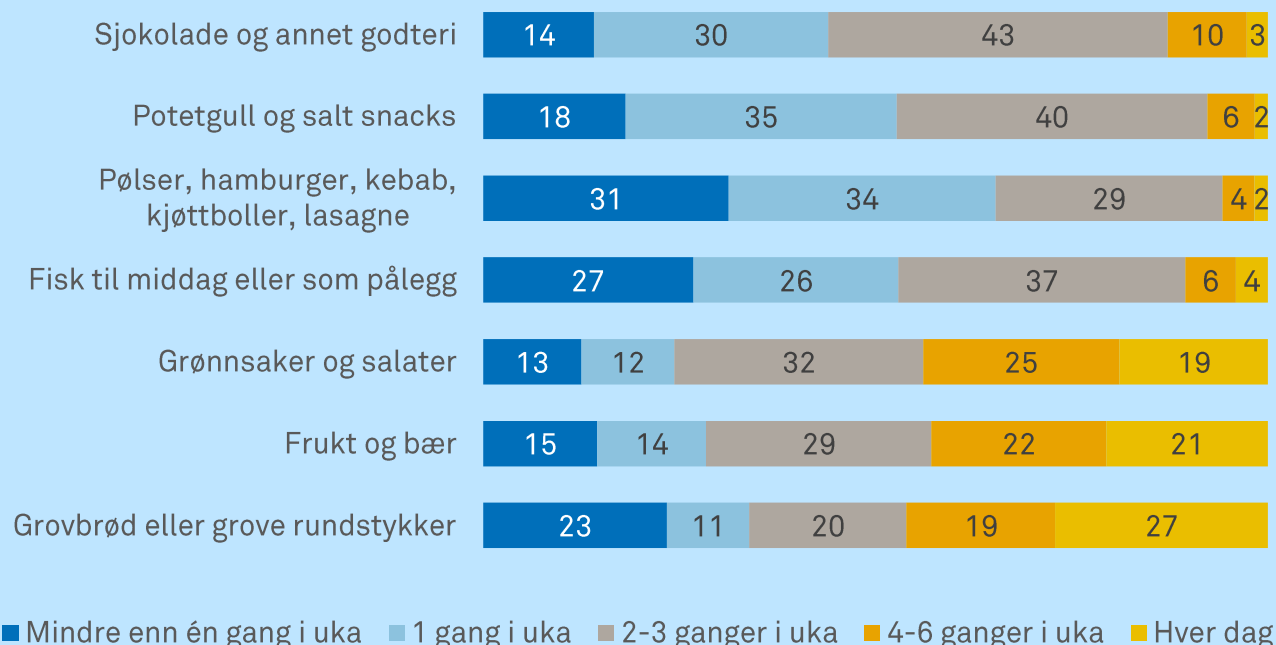

Andel som spiser godteri minst fire ganger i uka

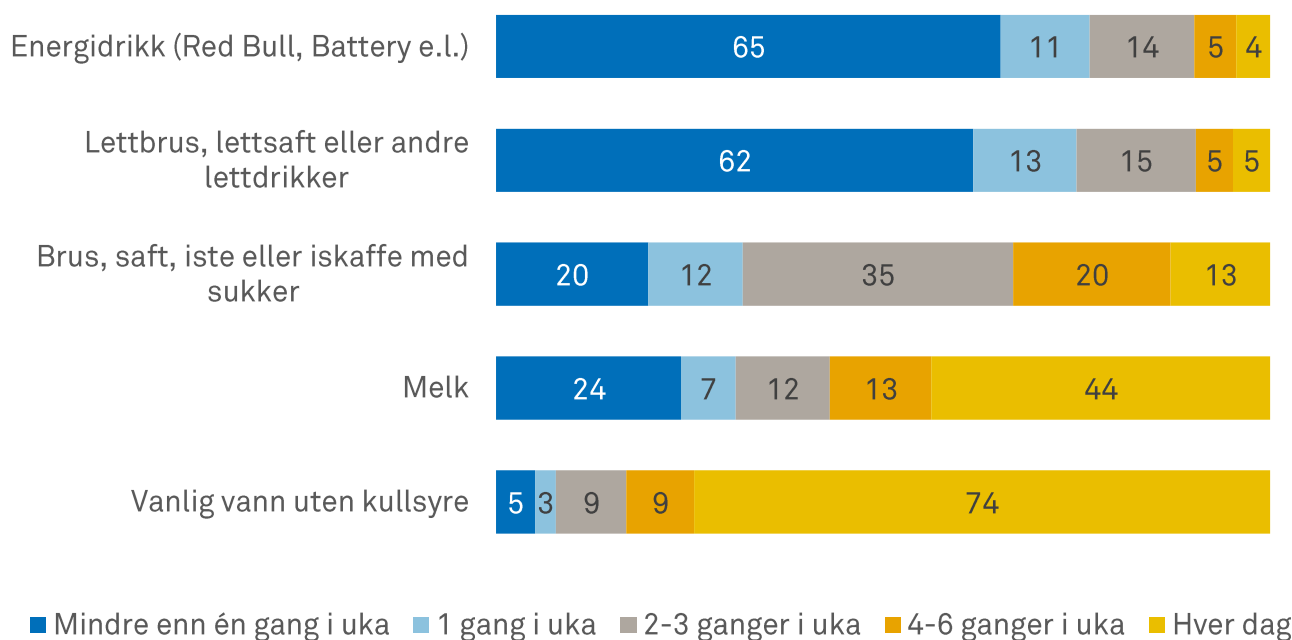
Blant gutter og jenter på ulike klassetrinn

Hvor ofte ungdom spiser...

Hvor ofte ungdom drikker...

Fysiske plager

Verdens Helseorganisasjon definerer helse som en «tilstand av fullkommen fysisk, psykisk og sosial velvære - ikke bare fravær av sykdom eller svakhet». God fysisk helse innebærer å ha en frisk og sunn kropp, være i fysisk aktivitet, ha god ernæring og å få tilstrekkelig med hvile.

Selv om ungdom generelt har god fysisk helse, er det likevel mange som sliter med ulike typer plager i hverdagen. Ungdata kartlegger en del psykosomatiske plager, og resultatene viser at de aller fleste er plaget av dette fra tid til annen. De mest utbredte plagene er hodepine, magevondt og smerter i nakke, skulder, ledd og muskulatur. For de fleste skjer dette bare noen få ganger.

Likevel er det på landsbasis i underkant av 10 prosent av guttene og rundt 20 prosent av jentene som daglig er plaget av hodepine, magesmerter, ryggsmertesmerter eller andre typer psykosomatiske problemer.

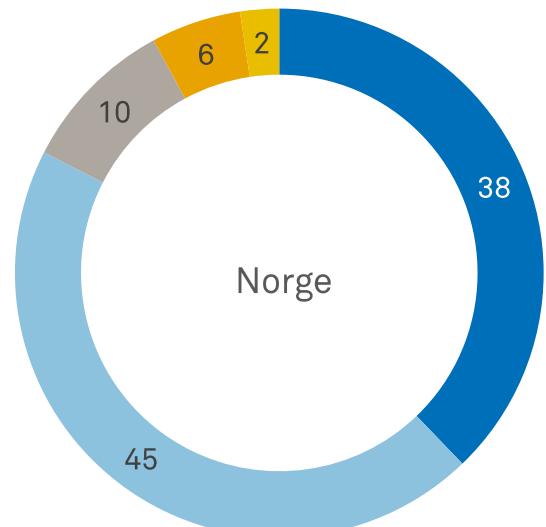
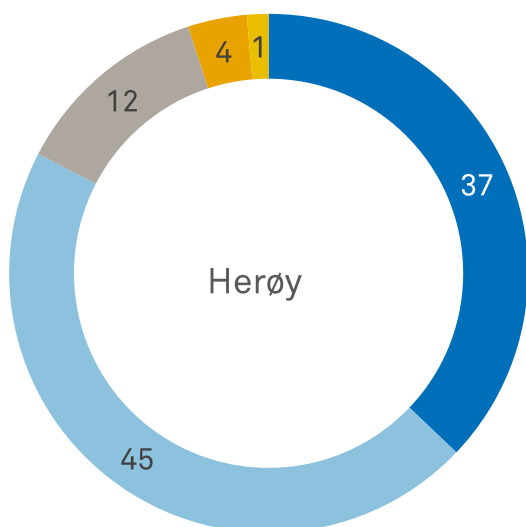
Jentene er altså betydelig mer utsatt enn guttene. For guttene endrer omfanget av helseplager seg lite gjennom ungdomsårene, mens det blant jenter er en betydelig økning i begynnelsen av tenårene for deretter å flate ut.

Det er samtidig langt flere jenter enn gutter som jevnlig bruker reseptfrie medikamenter som Paracetol. Forbruket av smertestillende medisiner blant norske 15-16-åringere er høyt, og har steget betydelig siden 2001.

En god del ungdom sliter daglig med fysiske helseplager

Hvor ofte bruker du reseptfrie medikamenter?

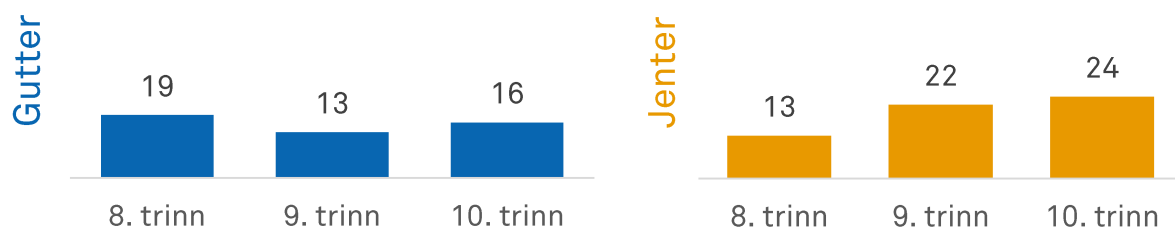
Prosentandel av ungdomsskoleelever i Herøy og i Norge

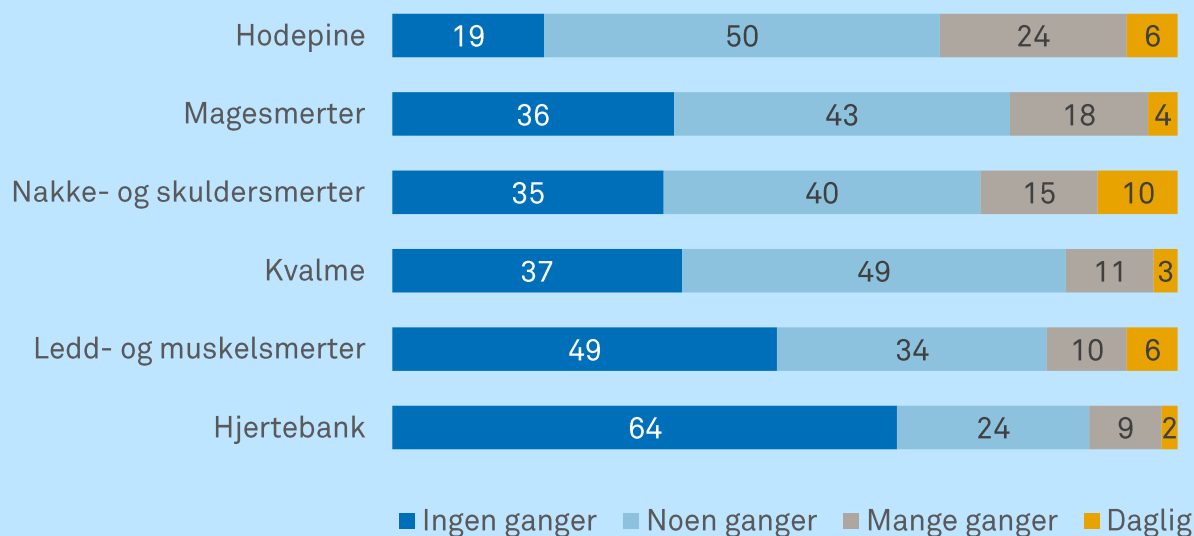
■ Ingen ganger ■ Sjeldnere enn én gang i uka ■ Minst ukentlig ■ Flere ganger i uka ■ Daglig

Prosentandel som bruker reseptfrie medikamenter ukentlig eller daglig

Blant gutter og jenter på ulike klassetrinn

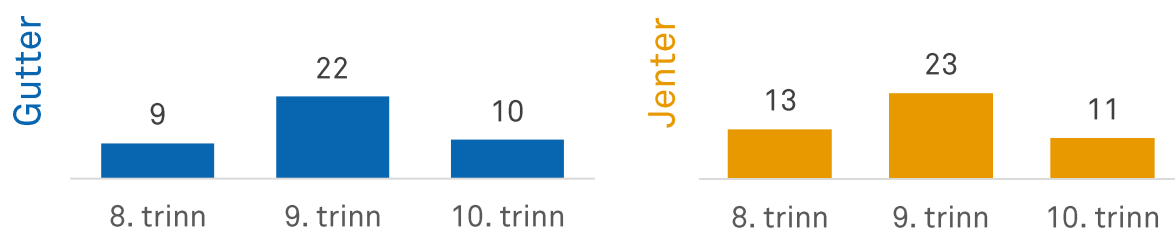

Hvor mange som har hatt ulike plager siste måned

Prosentandel som daglig sliter med en eller flere av de plagene som vist i figuren over

Blant gutter og jenter på ulike klassetrinn

Psykisk helse

Ungdomstiden er en sårbar periode som byr på store omveltninger – også mentalt. De unge skal finne ut hvem de er og hva de står for, og møter nye krav og forventninger. Mange unge sliter psykisk i perioder. For de fleste er slike symptomer forbigående, men for noen blir de varige.

Om psykiske problemer øker blant unge, gir forskningen ingen entydige svar på. Det er likevel flere studier som tyder på at stadige flere jenter enn før rapporterer om ulike typer psykiske helseplager. Det har dessuten vært en klar økning i angst- og depresjonslidelser som begrunnelse for uføretrygd blant unge.

Generelt er depresjon og angst de vanligste plagene blant ungdom. Jenter er mer plaget og oppsøker oftere hjelp enn gutter. Konfliktfylte forhold i hjemmet og liten grad av sosial støtte øker risikoen for slike lidelser. Flere undersøkelser viser også en klar sammenheng mellom mobbing og dårlig psykisk helse.

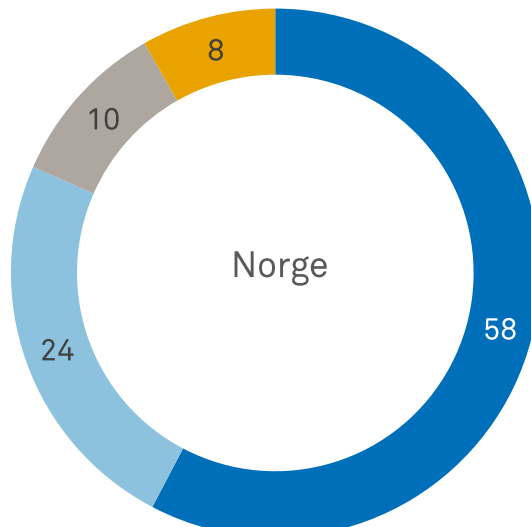
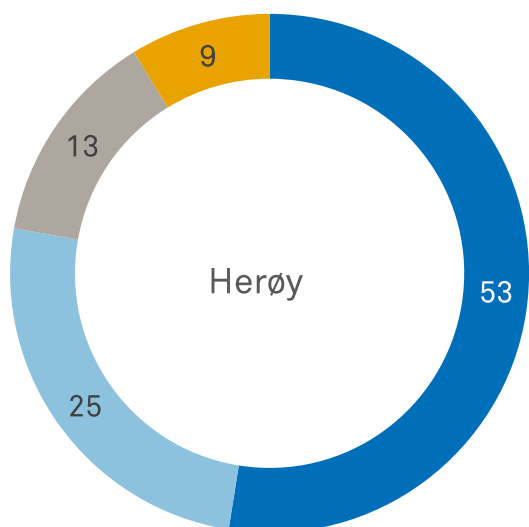
I Ungdata måles psykiske helseplager gjennom spørsmål som skal fange opp ulike former for depressive symptomer. Ungdommene som rapporterer om at de er mye plaget av flere slike symptomer, regnes som å ha et «høyt nivå». På landsbasis er det rundt 15 prosent av ungdomsskoleelevene som tilfredsstillt dette kriteriet. Det er langt flere jenter enn gutter som er mye plaget og omfanget av plager øker en god del gjennom årene på ungdomsskolen, særlig blant jentene.

Det er også en god del ungdommer som føler seg ensomme i hverdagen.

Mange ungdommer sliter med en del psykiske plager i hverdagen

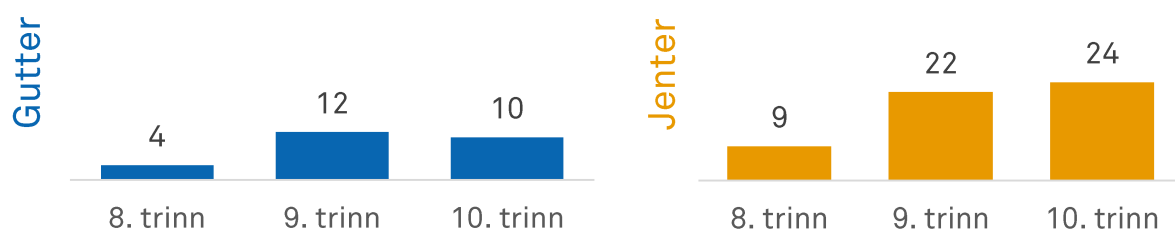
Har du vært plaget av ensomhet i løpet av siste uke?

Prosentandel av ungdomsskoleelever i Herøy og i Norge

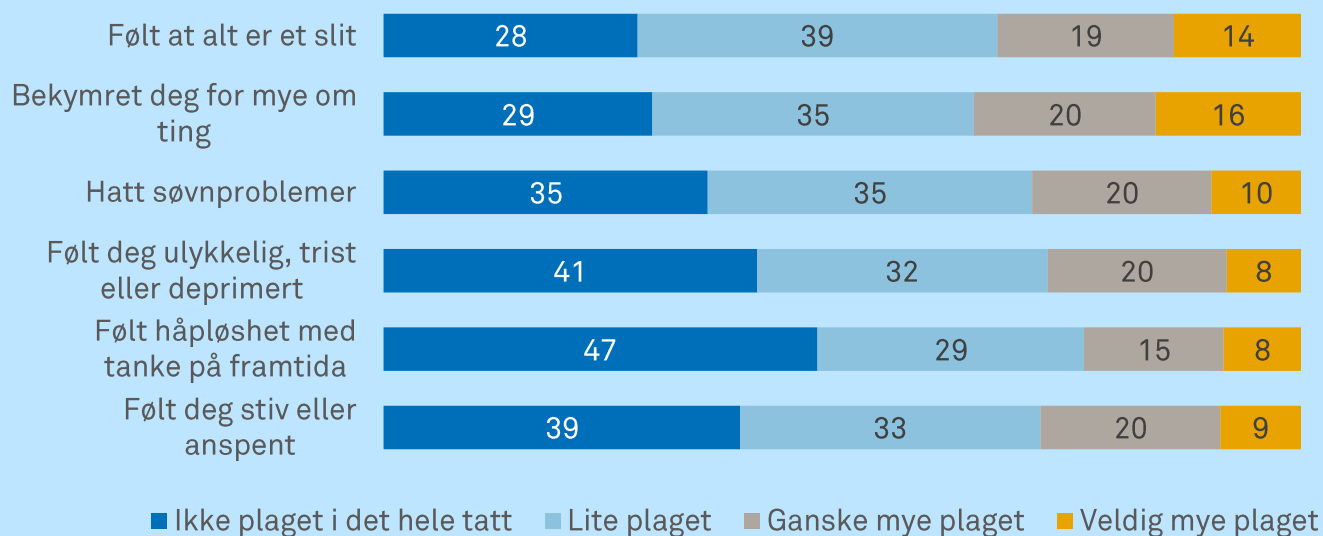

■ Ikke plaget i det hele tatt ■ Lite plaget ■ Ganske mye plaget ■ Veldig mye plaget

Prosentandel som er mye plaget av depressive symptomer Blant gutter og jenter på ulike klassetrinn

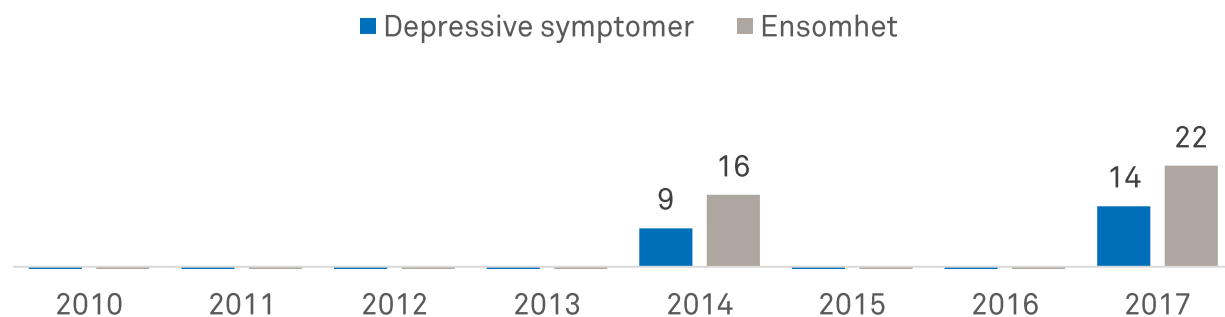

Hvor mange som har hatt ulike plager siste uke

Tidstrend i Herøy

Prosentandel ungdomsskoleelever som er mye plaget av ...

Selvbilde

Selvbildet er en viktig del av identiteten vår, og handler om hvordan vi ser på oss selv, både på godt og vondt. Ungdommer som har det bra, har ofte et positivt selvbilde.

Selvbildet blir utviklet gjennom hele livet, og påvirkes av et bekreftende samspill med andre. Positive tilbakemeldinger kan bidra til et positivt selvbilde, mens stadig kritikk kan medvirke til å gi et negativt selvbilde.

Det er ikke uvanlig å føle seg usikker fra tid til annen. Ungdomstiden handler om å bli kjent med seg selv og finne ut av hva de står for. Man er gjerne ekstra vår for andres kommentarer og syn på en selv.

Forskning har vist at det er en sammenheng mellom negativt selvbilde og problemer som spiseforstyrrelser, angst og depresjon. Selvbildet er også påvirket av hvor fornøyd ungdom er med kroppen sin og sitt eget utseende.

Generelt viser Ungdata at det store flertallet av norske ungdommer er ganske godt fornøyd med hvordan de selv er.

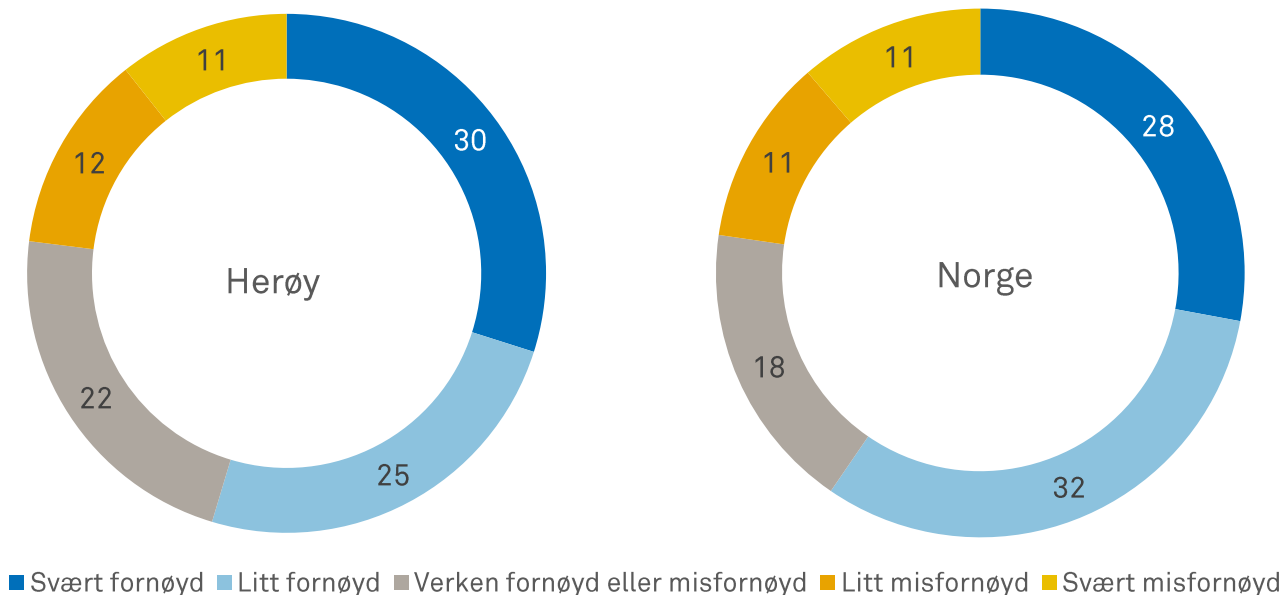
Samtidig er det en god del variasjon i ungdommenes vurderinger, og på spørsmål om hvor fornøyd ungdom er med eget utseende er det nokså mange som er direkte misfornøyd.

Kjønnsforskjellene er betydelige, jentene er langt mindre fornøyd med seg selv, sitt eget utseende og måten de lever livet sitt på enn guttene.

De fleste er fornøyd med seg selv

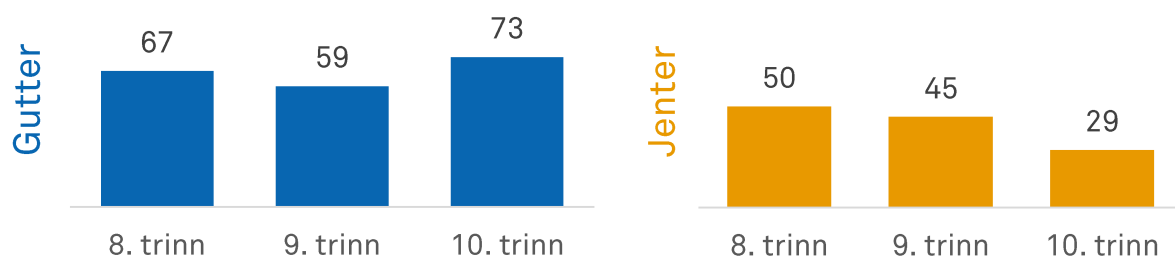
Hvor fornøyd er du med utseendet ditt?

Prosentandel av ungdomsskoleelever i Herøy og i Norge

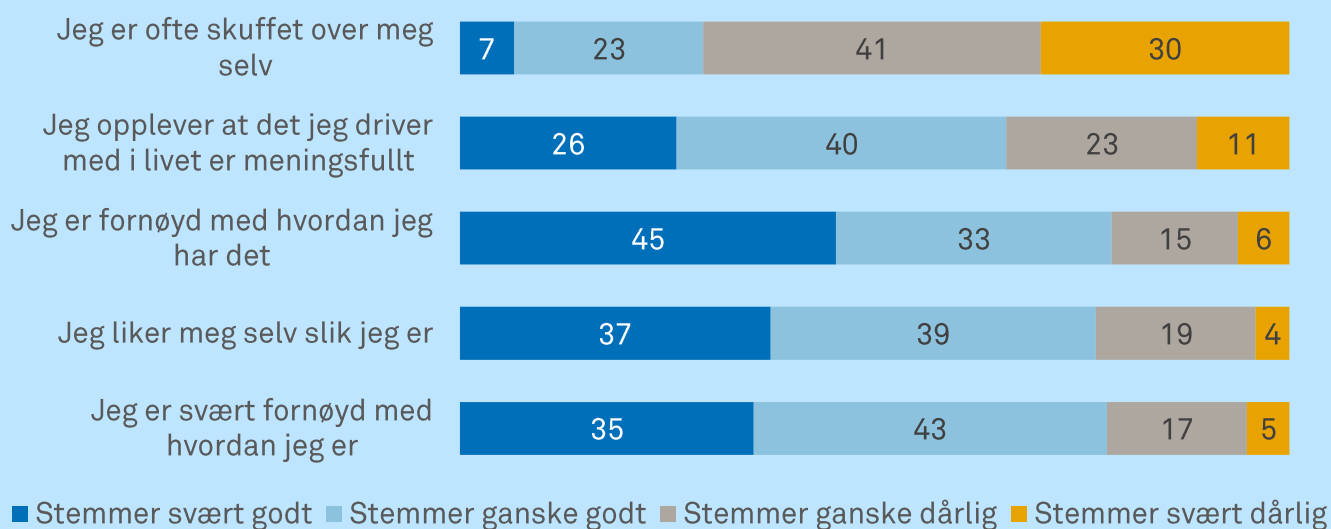

Prosentandel som er fornøyd med utseende sitt

Blant gutter og jenter på ulike klassetrinn

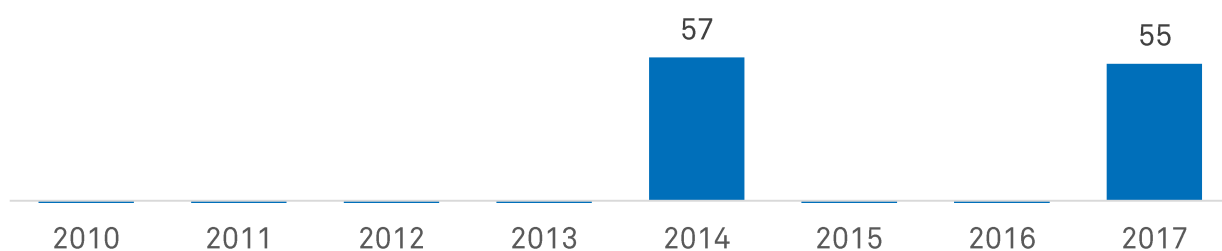

Hvor godt ulike utsagn om selvbilde passer på dem selv

Tidstrend i Herøy

Prosentandel ungdomsskoleelever som er fornøyd med utseende sitt

Tobakk

Samfunnet har de senere årene intensivert kampen mot røyking. I 1996 ble aldersgrensen for kjøp av tobakk hevet fra 16 til 18 år, og i 2004 ble det innført totalforbud mot røyking på alle steder hvor allmennheten har adgang.

Andelen røykere både blant ungdom og voksne har gått markant ned fra årtusen-skiftet til i dag. Samtidig har andelen i befolkningen som snuser, gått opp.

Parallelt har det skjedd nokså dyptgripende endringer i synet på røyking – også blant de unge. Røyking var tidligere en viktig markør for voksenhet og var forbundet med en viss status. I dag gir røyking derimot liten status og respekt i de fleste ungdomsmiljøer.

Den internasjonale WHO-undersøkelsen «Helsevaner blant skoleelever», viser at tobakksrøyking er langt mindre utbredt blant norske elever enn blant ungdom i de fleste av de 40 landene som deltar i undersøkelsen.

Ungdata viser at røyking er mer eller mindre helt ut, i hvert fall på ungdomstrinnet. Svært få røyker daglig og det er heller ikke så mange som røyker ukentlig. Det store flertallet har aldri prøvd å røyke.

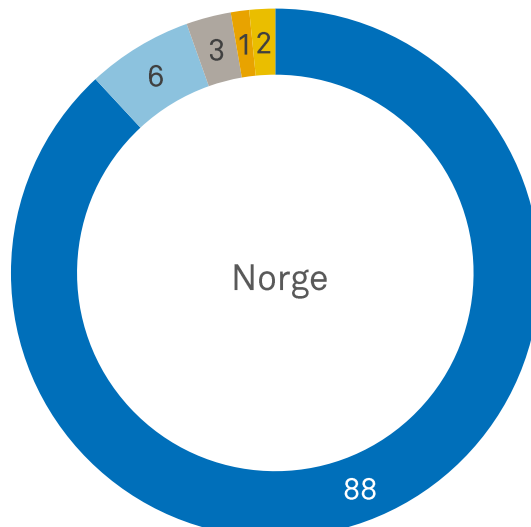
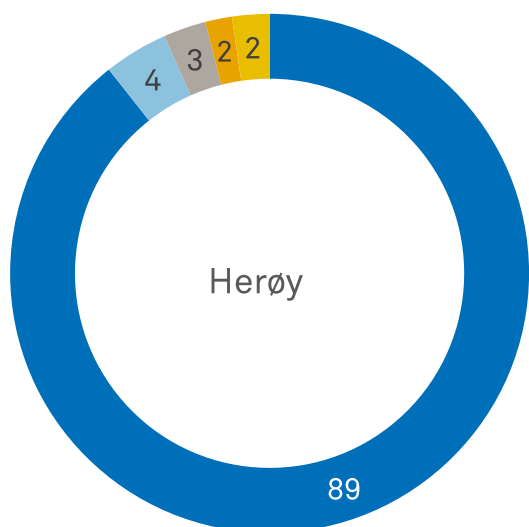
Det er heller ikke så mange på ungdomstrinnet som bruker snus, men det er flere som snuser enn som røyker.

Ungdata viser at det siden 2010 har vært en klar nedgang i andelen elever på ungdomstrinnet som røyker. Det samme gjelder for snusing.

Røyking er helt ut på ungdomsskolen. Det er heller ikke mange som snuser.

Røyker du?

Prosentandel av ungdomsskoleelever i Herøy og i Norge

- Har aldri røykt
- Røyker sjeldnere enn én gang i uka
- Røyker daglig

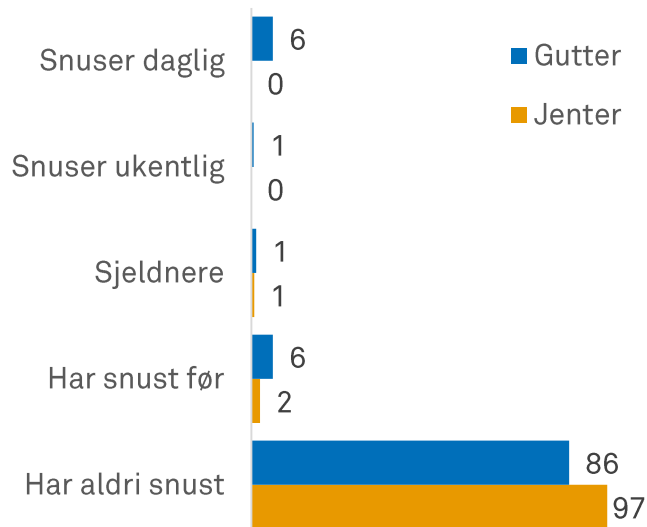
- Har røykt før, men har sluttet helt nå
- Røyker ukentlig, men ikke hver dag

Prosentandel som røyker eller snuser daglig eller ukentlig Blant gutter og jenter

Røyker du?

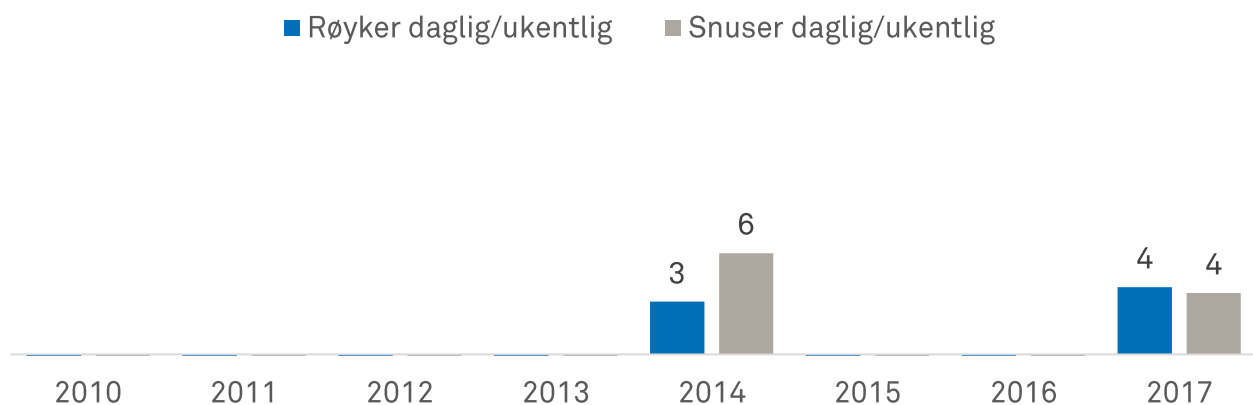

Snuser du?

Tidstrend i Herøy

Prosentandel ungdomsskoleelever som bruker tobakk jevnlig

Alkohol

Alkohol som rusmiddel har en lang tradisjon i Norge. Til tross for at voksne i dag drikker mer alkohol enn tidligere, har de unges bruk av alkohol flatet ut, og fra årtusenskiftet vist en tydelig nedgang. Likevel er det fremdeles mange unge som drikker alkohol, og da særlig i den siste delen av tenårene.

For mange innebærer eksperimentering med og bruk av alkohol en symbolsk markering av overgangen fra barn til ungdom. Å drikke i ungdomsalderen er dessuten sammenvevd med vennskap, flørting og en sosial livsstil. Unge som drikker alkohol midt i tenårene, har som regel mange venner og et aktivt sosialt liv.

Samtidig vet vi at det å drikke alkohol gir risiko for akutte skader, og ungdom som begynner å drikke tidlig, har i mange tilfeller et atferdsmønster der andre typer antisosial atferd og bruk av tyngre rusmidler inngår. Ungdom i en slik situasjon har gjerne et mer trøblete

forhold til skolen og til foreldrene enn andre. De begår mer kriminalitet, har dårligere psykisk helse og får oftere problemer senere i livet.

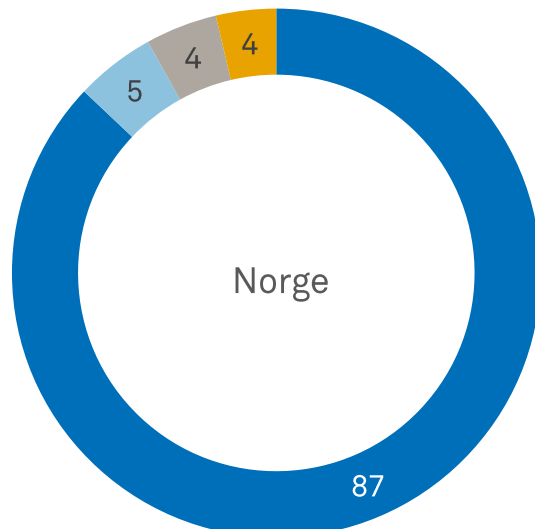
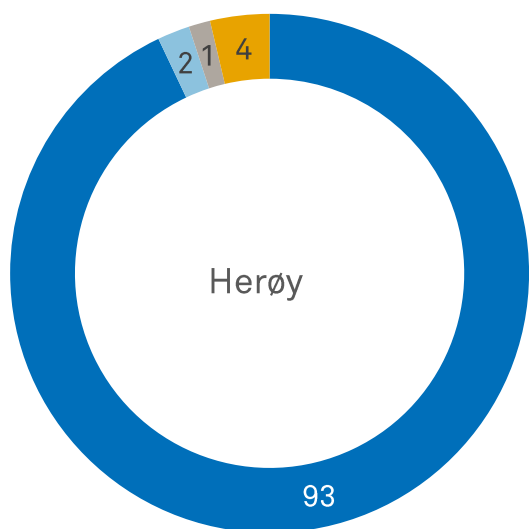
Ungdata viser at det er stor variasjon i hvor gamle ungdom er når de begynner å drikke alkohol. Det store flertallet har ikke vært beruset i løpet av ungdomsskolen. På slutten av ungdomsskolen har omtrent en av fire opplevd å ha vært beruset.

Det er generelt små forskjeller i alkoholvaner mellom gutter og jenter.

Få av ungdomsskoleelevene har vært fulle

Har du drukket så mye at du har følt deg tydelig beruset i løpet av siste år?

Prosentandel av ungdomsskoleelever i Herøy og i Norge

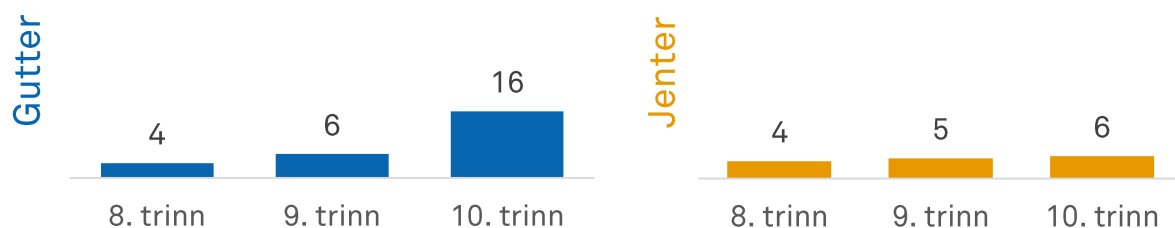
■ Ingen ganger

■ 1 gang

■ 2-5 ganger

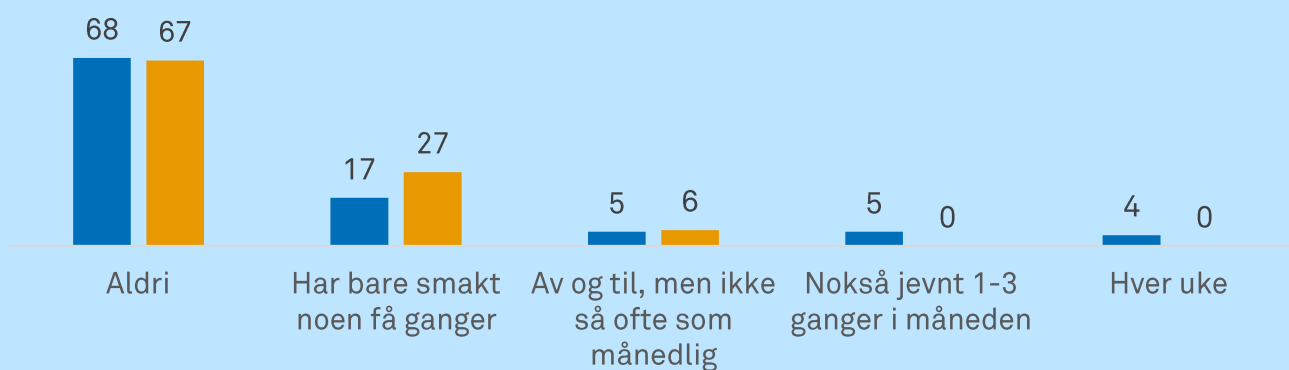
■ 6 ganger eller mer

Prosentandel som har vært tydelig beruset siste år Blant gutter og jenter på ulike klassetrinn

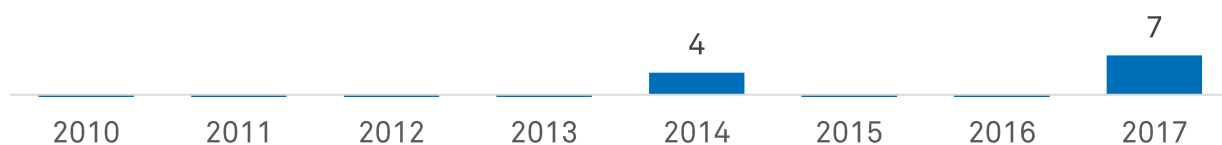
Hender det at du drikker noen form for alkohol?

■ Gutter ■ Jenter

Tidstrend i Herøy

Prosentandel ungdomsskoleelever som har vært tydelig beruset siste år

Hasj

Bruk av narkotiske stoffer er ulovlig og blir til dels sterkt fordømt. Fram mot årtusen-skiftet var det en tydelig økning i bruken av hasj og marihuana blant ungdom. Ungdata viser at denne utviklingen har flatet ut eller gått noe ned de senere årene, i hvert fall blant elever på ungdomstrinnet. Stoffer som kokain, ecstasy og heroin har bare marginal utbredelse.

Om det å prøve hasj eller marihuana – isolert sett – er farligere enn å debutere tidlig med alkohol er i dag omdiskutert. Det at alkohol er et legalt og sosialt akseptert rusmiddel, mens hasj og andre narkotiske stoffer er forbudt, utgjør uansett en viktig forskjell. Både rusmiddelbrukerens egen forståelse og omverdenens fortolkning og reaksjon, påvirkes av om stoffet er lovlig eller ikke. Unge som bruker illegale rusmidler, har krysset en ekstra grense.

Ungdata viser at relativt få elever på ungdomstrinnet har erfaringer med hasj og marihuana. Bruken av slike stoffer øker derimot betydelig gjennom tenårene.

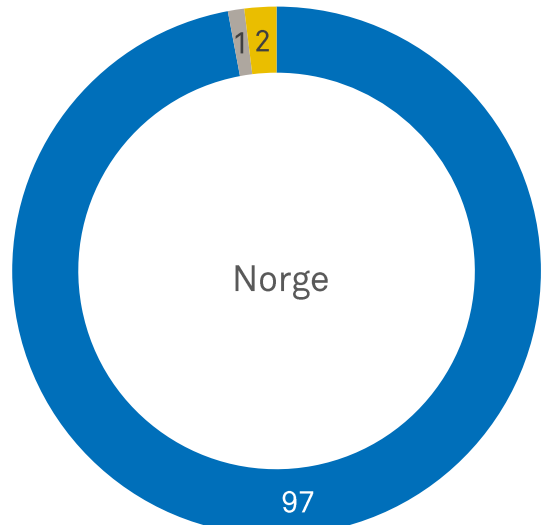
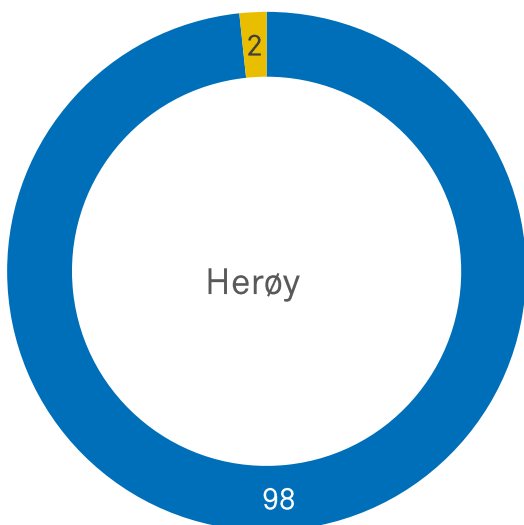
Det er generelt flere gutter enn jenter som har prøvd hasj. Gutter blir også tilbudt hasj oftere enn jenter.

Det er heller ikke så vanlig at ungdom på ungdomstrinnet har blitt tilbudt hasj. Samtidig er det en god del flere som blir tilbudt stoffet enn som selv har prøvd.

Noen få har prøvd
cannabis på
ungdomstrinnet

Har du brukt hasj eller marihuana i løpet av siste år?

Prosentandel av ungdomsskoleelever i Herøy og i Norge

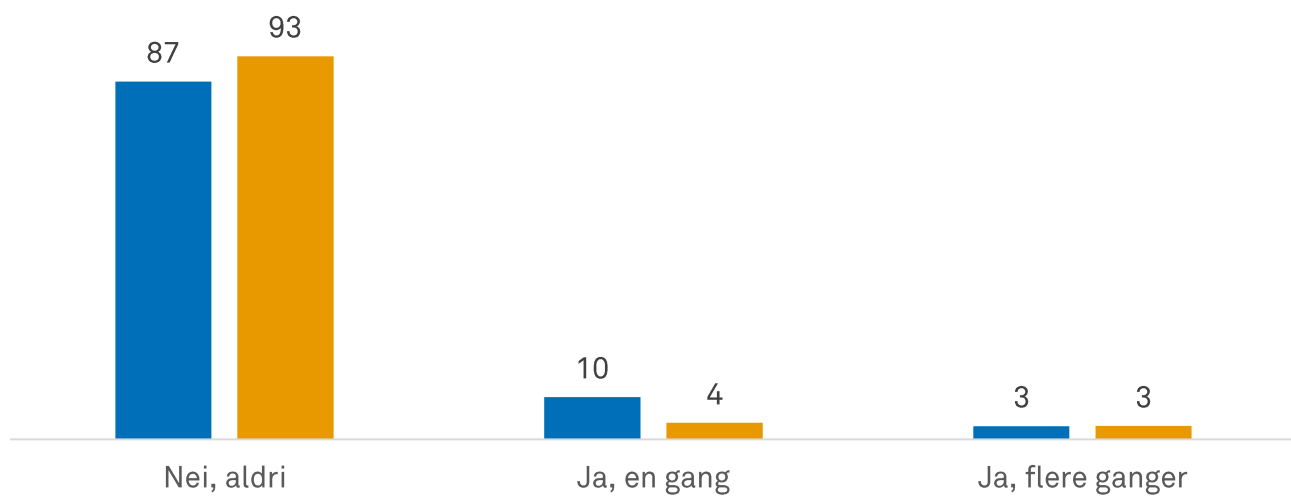
■ Ingen ganger

■ En gang

■ To eller flere ganger

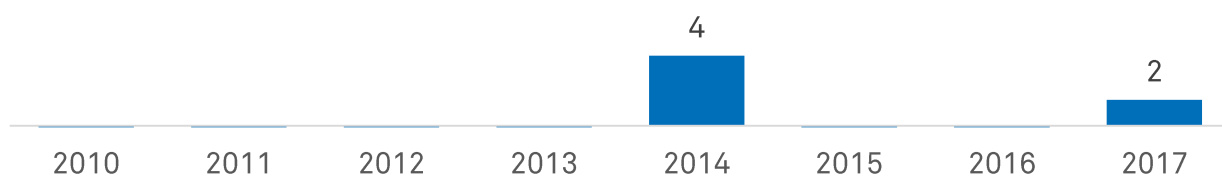
Har du i løpet av siste år blitt tilbudt hasj eller marihuana?

■ Gutter ■ Jenter

Tidstrend i Herøy

Prosentandel ungdomsskoleelever som har brukt hasj eller marihuana siste år

Mobbing

Mobbing er et alvorlig problem som rammer mange unge. Det kan defineres som gjentatte negative handlinger der én eller flere personer bevisst og med hensikt skader eller forsøker å skade eller tilføre noen ubehag. Som regel er mobbeofrene ute av stand til å ta igjen. Mobbingen kan være fysisk, ved bruk av vold, eller psykisk, som vedvarende utfrysing fra venneflokken.

Mobbing er mest utbredt på barneskolen og avtar i løpet av tenårene. Det er likevel en del som opplever jevnlig å bli fryst ut, utstengt eller plaget også på ungdomstrinnet. I Ungdata måles mobbing på en indirekte måte. På spørsmål om man blir plaget, fryst ut eller truet av andre ungdommer er det rundt 7-8 prosent av elevene på landsbasis som svarer at de blir utsatt hver 14. dag eller oftere.

Både de som mobber, og de som utsettes for mobbing, er risikoutsatte grupper.

Ofrene er særlig utsatt for psykiske og fysiske problemer senere i livet.

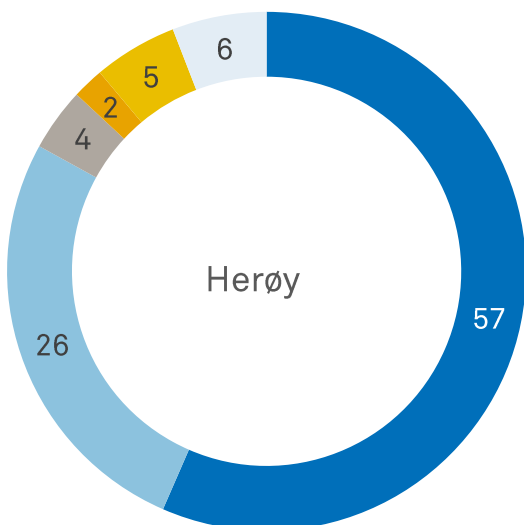
En ny type mobbing har blitt mer aktuell de siste årene – digital mobbing. I Ungdata er det relativt få som rapporterer om at de er utsatt for dette.

Siden 2002 har sentrale aktører i skolen deltatt i et forpliktende samarbeid mot mobbing gjennom Manifest mot mobbing. Likevel har forekomsten av mobbing vært relativt stabil over tid. Trenden i Ungdata siden 2010 tilsier at noen flere jenter enn før opplever å bli mobbet, mens tallene for guttene ikke har endret seg.

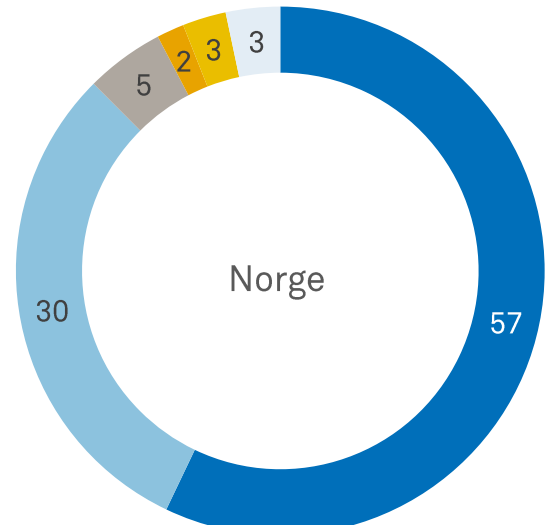
Mange ungdommer blir utsatt for mobbing

Blir du selv utsatt for plaging, trusler eller utfrysing av andre unge på skolen eller i fritida?

Prosentandel av ungdomsskoleelever i Herøy og i Norge

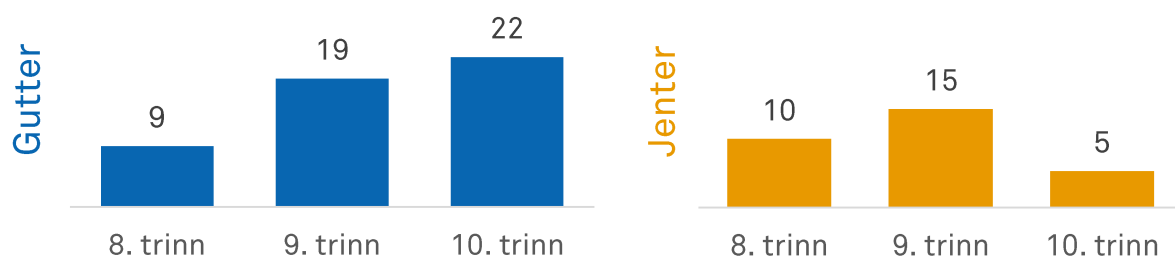

■ Aldri
■ Ja, omtrent en gang i måneden
■ Ja, omtrent en gang i uka

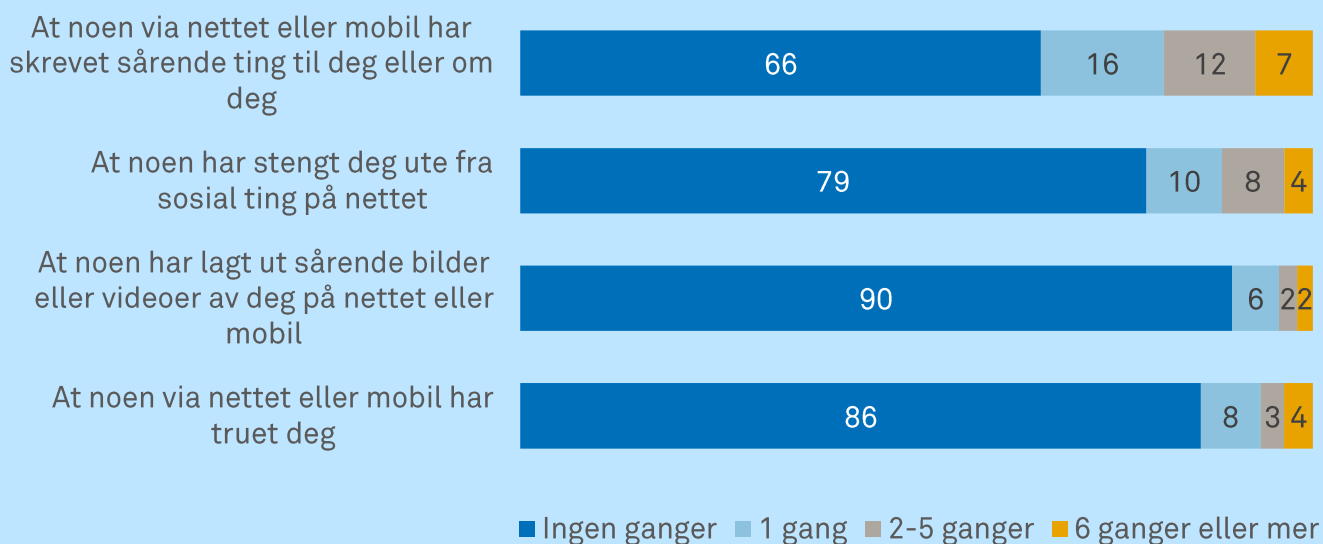

■ Nesten aldri
■ Ja, omtrent hver 14. dag
■ Ja, flere ganger i uka

Prosentandel som blir mobbet minst hver 14. dag Blant gutter og jenter på ulike klassetrinn

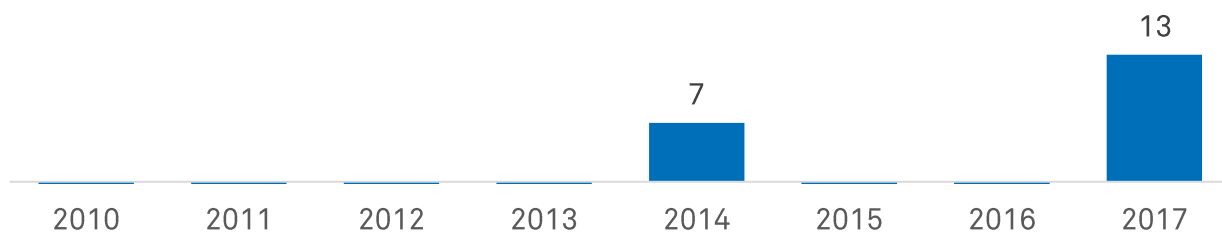

Prosentandel som har opplevd negative ting via nett eller mobil

Tidstrend i Herøy

Prosentandel ungdomsskoleelever som blir mobbet minst hver 14. dag

Vold

Ungdom er oftere involvert i voldsepisoder enn andre aldersgrupper. Volden kan ta ulik form og kan grovt sett deles inn i fysisk, psykisk og seksuell vold. Gjerningspersonene kan være både voksne og jevnaldrende.

Vold vurderes gjerne ut fra konsekvenser og styrkeforholdet mellom partene. Selv om hoveddelen av den volden som foregår blant ungdom, ikke gir varige mén, kan grov vold i ungdomstiden resultere i alvorlige fysiske og/eller psykiske problemer for de det gjelder.

Noen ganger er det tydelig hvem som er den aktive parten, mens det andre ganger er vanskelig å skille klart mellom offer og utøver. Guttene er overrepresentert i begge grupper. De utøver i langt større grad ulike former for vold sammenliknet med jentene, og de er klart oftere ofre for vold.

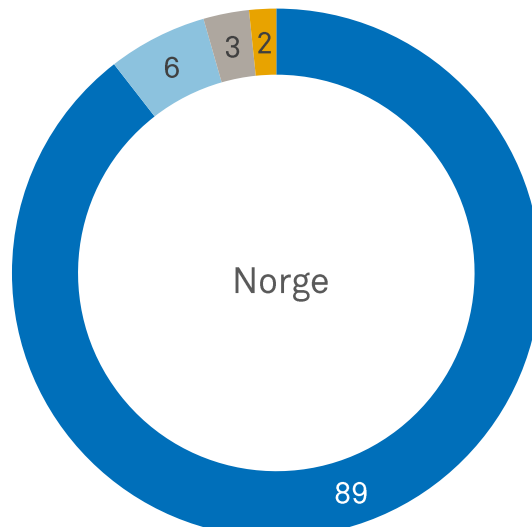
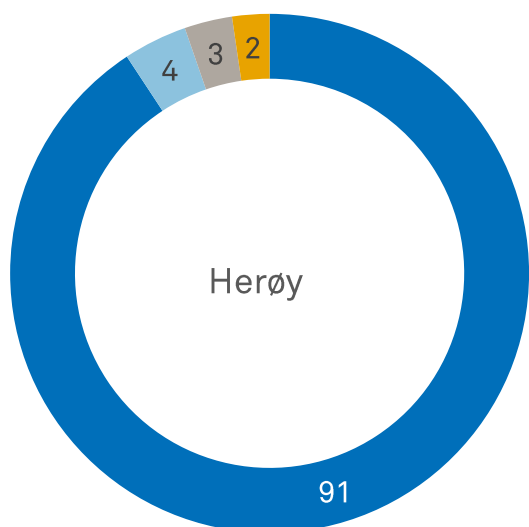
I Ungdata svarer en mindre gruppe av ungdom at de blir utsatt for vold eller trusler om vold. Flest er utsatt for trusler, men det er også en del som blir skadet på grunn av vold. På landsbasis er det så mange som hver tiende gutt på ungdomstrinnet og fem–seks prosent av jentene som har blitt skadet eller såret på grunn av vold.

Kriminalstatistikken viser en økning i vold og trusler i alle aldersgrupper fram til midten av 2000-tallet. Trenden i Ungdata siden 2010 er at stadig færre ungdommer er utsatt for vold.

Gutter er langt mer utsatt for vold enn jenter

Har du blitt utsatt for trusler om vold i løpet av siste året?

Prosentandel av ungdomsskoleelever i Herøy og i Norge

■ Ingen ganger

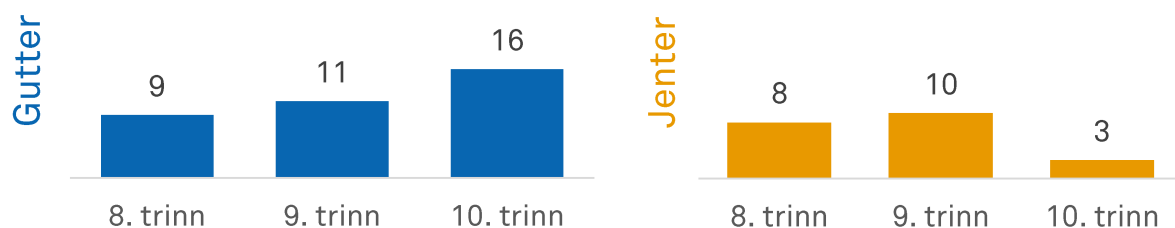
■ 1 gang

■ 2-5 ganger

■ 6 ganger eller mer

Prosentandel som har blitt utsatt for trusler om vold minst én gang siste året

Blant gutter og jenter på ulike klassetrinn

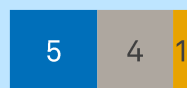

Prosentandel som har blitt utsatt for ulike former for vold siste år

Jeg har blitt skadet så sterkt på grunn av vold at det krevde legebehandling

Jeg har fått sår eller skade på grunn av vold uten at jeg trengte legebehandling

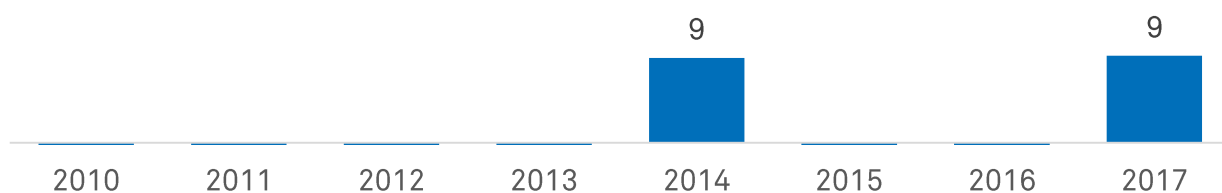
Jeg har blitt slått uten å få synlige merker

■ 1 gang   ■ 2-5 ganger   ■ 6 ganger eller mer

Tidstrend i Herøy

Prosentandel ungdomsskoleelever som har blitt utsatt for trusler om vold minst én gang i løpet av det siste året

Regelbrudd

Ungdomstida er en periode der de unge prøver seg ut på nye arenaer. I denne fasen deltar mange i handlinger som er på kant med loven – eller på kant med det som er alminnelig sosialt akseptert. Innen kriminologisk forskning er det et etablert funn at lovbrudd forekommer hyppigst blant ungdom og unge voksne.

Å debutere tidlig med kriminalitet og å begå lovbrudd av alvorlig karakter øker risikoen for en kriminell løpebane senere i livet. Det er ikke helt tilfeldig hvem som havner i denne gruppa. Ofte har de andre tilleggsproblemer som ustabile hjemmeliv, svak psykisk helse, dårlig skoletilpasning, svakt sosialt nettverk og rusproblemer.

Etter en nokså kraftig økning i ungdomskriminaliteten gjennom store deler av etterkrigstida, har ungdomskriminaliteten gått tilbake det siste tiåret. Og i et historisk perspektiv blir de unge kriminelle eldre og eldre. På slutten av

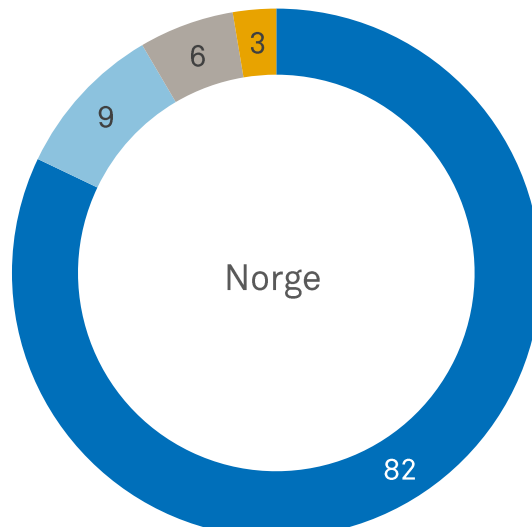
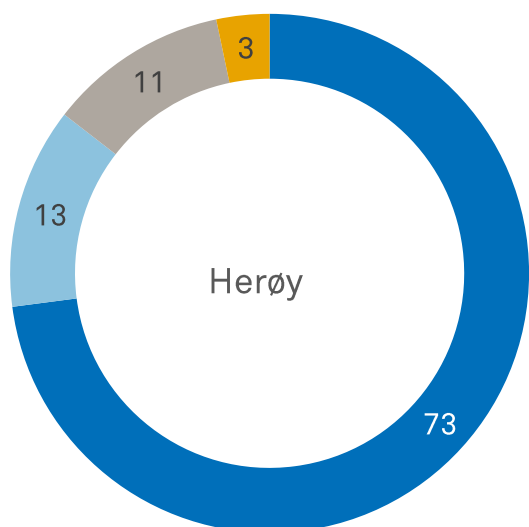
1950-tallet var kriminaliteten i Norge mest utbredt blant 14-åringene. I dag topper 19-åringene kriminalstatistikken.

Dagens ungdom er generelt veltilpasset og ikke spesielt opptatt av å bryte regler. Ungdata viser at det samtidig er en del ungdommer som for eksempel har vært i slåsskamp, nasket i butikker eller som driver med tagging og annet hærverk. Gruppen som driver mye med denne formen for regelbrudd er imidlertid forholdsvis liten, og vil ofte være nokså synlige i mange ungdomsmiljøer.

Dagens ungdom er generelt lite opptatt av å bryte regler

Hvor mange ganger har du vært i slåsskamp siste år?

Prosentandel av ungdomsskoleelever i Herøy og i Norge

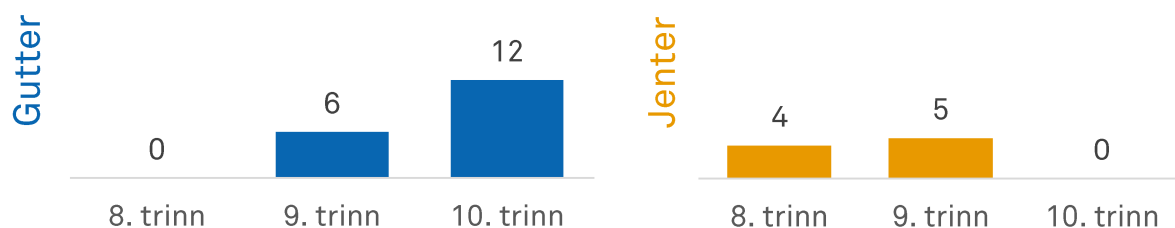
■ Ingen ganger

■ 1 gang

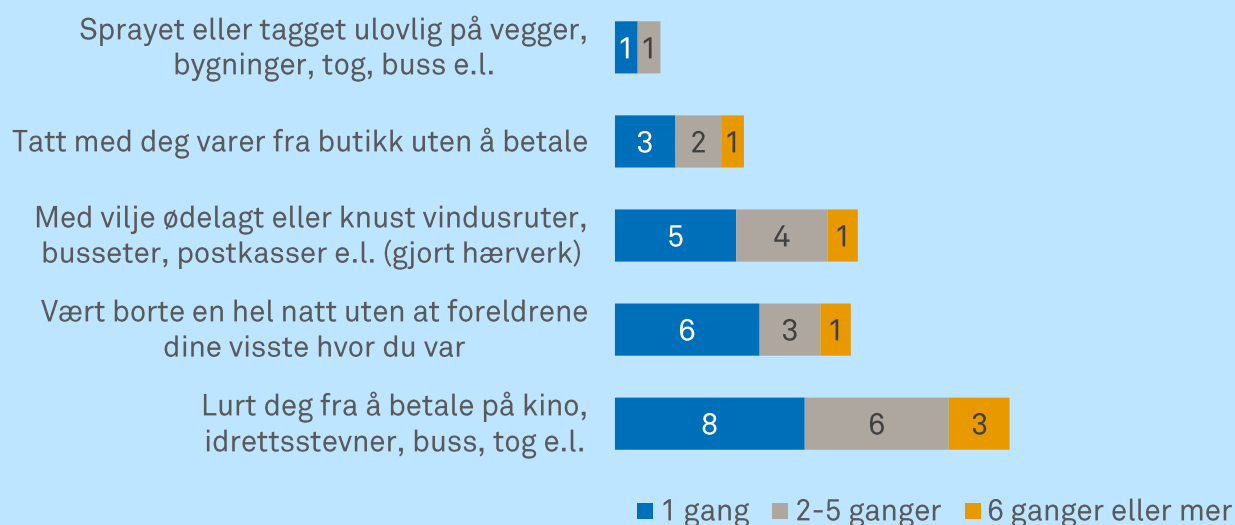
■ 2-5 ganger

■ 6 ganger eller mer

Prosentandel med seks eller flere regelbrudd siste året Blant gutter og jenter på ulike klassetrinn

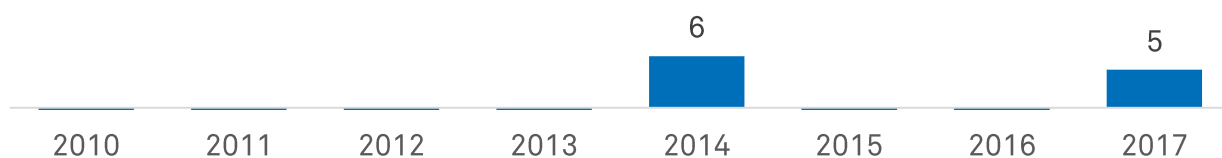

Har du gjort dette i løpet av det siste året?

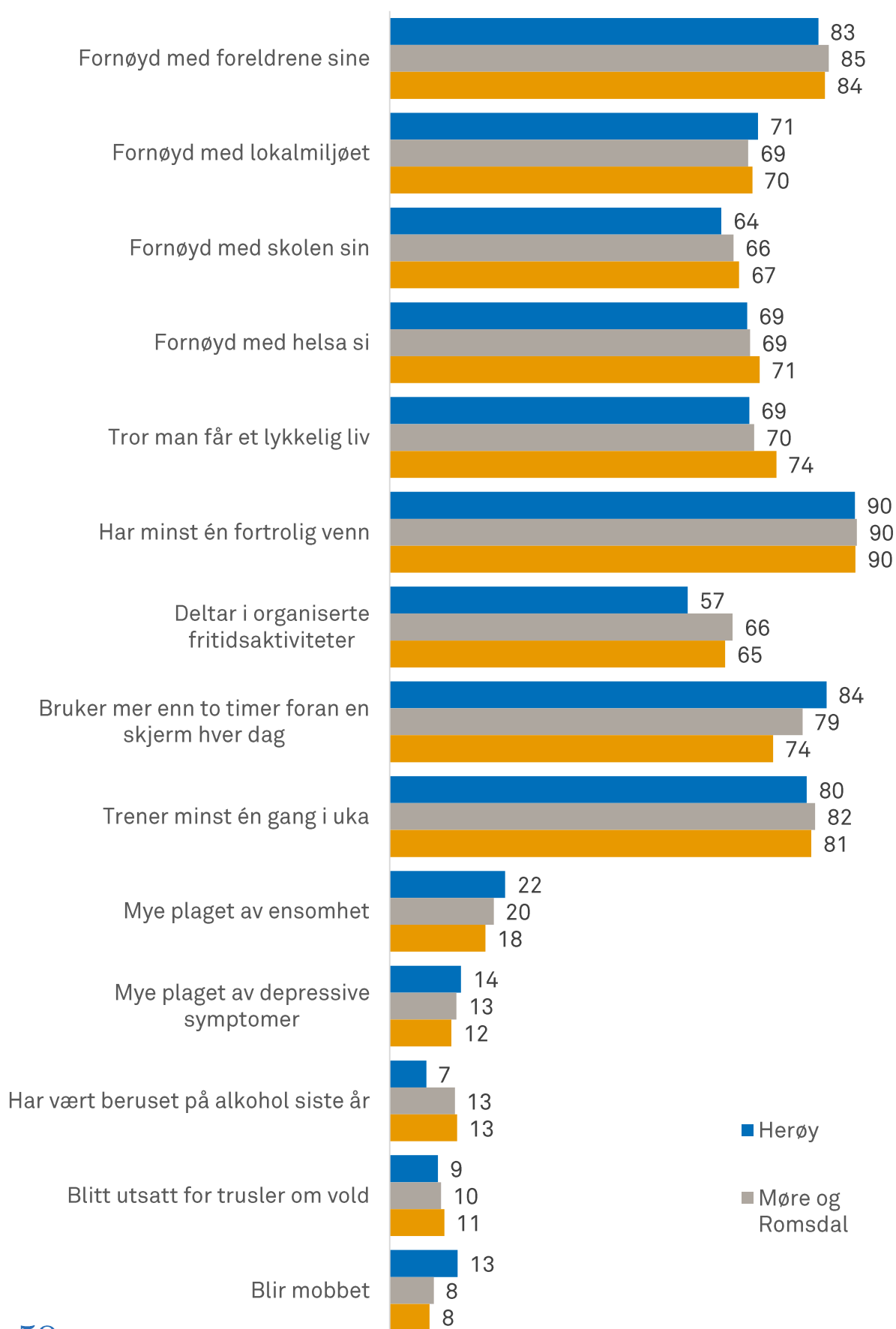
Tidstrend i Herøy

Prosentandel ungdomsskoleelever med seks eller flere regelbrudd siste året

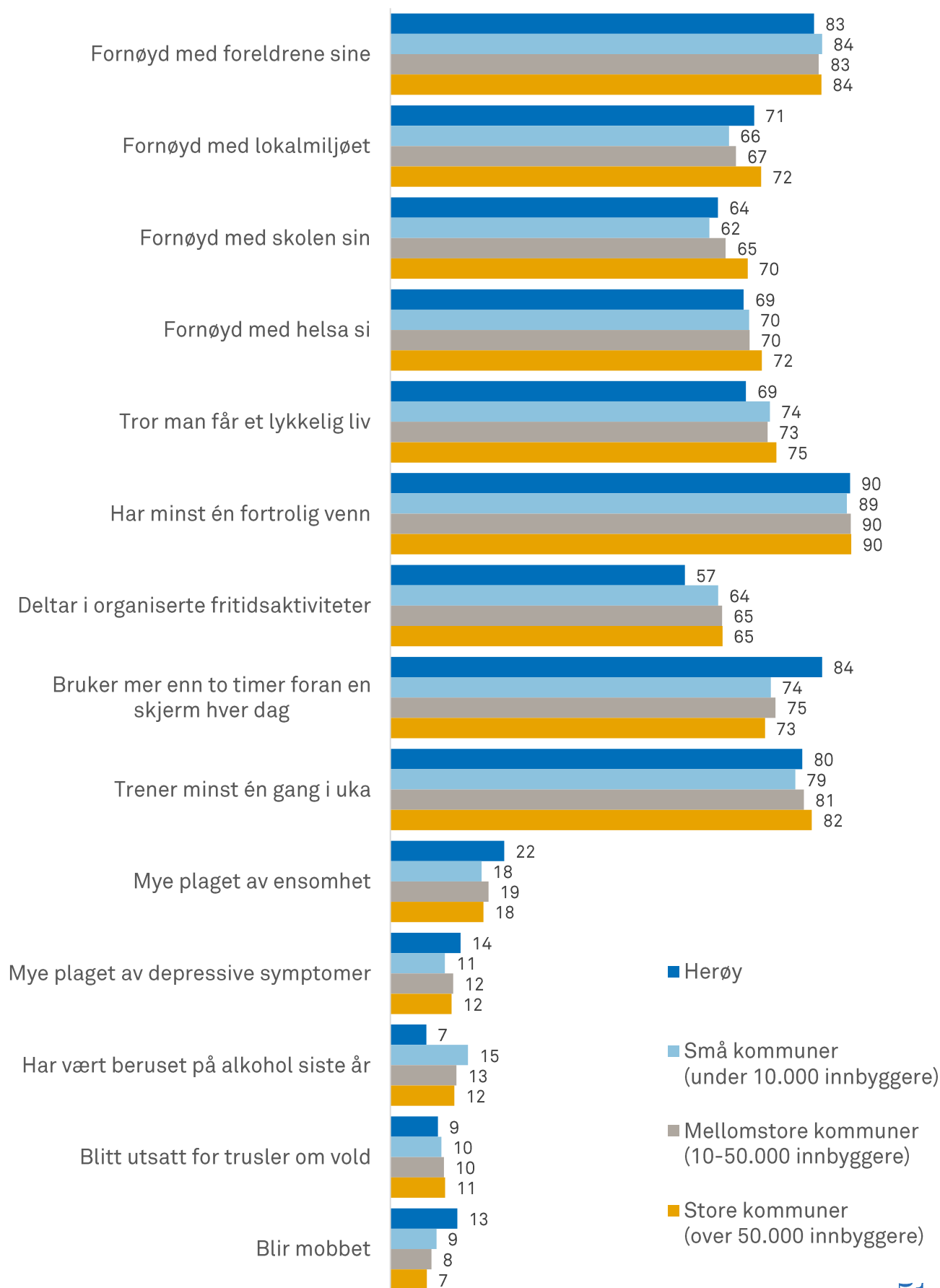

Nøkkeltall – fylket

Nøkkeltall - kommunestørrelse

Nøkkeltall – definisjoner

Fornøyd med foreldrene:

Indikatoren er målt gjennom spørsmålet: «Hvor fornøyd eller misfornøyd er du med foreldrene dine?». Indikatoren viser hvor mange prosent av ungdommene som svarer «svært fornøyd» eller «litt fornøyd».

Foreldrene kjenner til ungdommenes fritid:

Indikatoren er målt gjennom følgende utsagn: «Foreldrene mine pleier å vite hvor jeg er, og hvem jeg er sammen med i fritiden», «Foreldrene mine kjenner de fleste av vennene jeg er sammen med i fritiden» og «Foreldrene mine kjenner foreldrene til vennene mine». Indikatoren viser andelen som i «gjennomsnitt» minst mener at disse utsagnene «passer ganske godt».

Fornøyd med vennene:

Indikatoren er målt gjennom spørsmålet: Hvor fornøyd eller misfornøyd er du med vennene dine?». Indikatoren viser hvor mange prosent av ungdommene som svarer «svært fornøyd» eller «litt fornøyd».

Har minst én fortrolig venn:

Indikatoren er målt gjennom spørsmålet: «Har du minst én venn som du kan stole fullstendig på og kan betro deg til om alt mulig?». Indikatoren viser hvor mange prosent som svarer «Ja, helt sikkert» eller «Ja, det tror jeg».

Fornøyd med lokalmiljøet:

Indikatoren er målt gjennom spørsmålet: «Hvor fornøyd eller misfornøyd er du med lokalmiljøet ditt?». Indikatoren viser hvor mange prosent av ungdommene som svarer «svært fornøyd» eller «litt fornøyd».

Føler seg trygg i nærområdet:

Indikatoren er målt gjennom spørsmålet: «Når du er ute om kvelden, opplever du det som trygt å ferdes i nærområdet der du bor?». Indikatoren viser hvor mange prosent som svarer «ja, svært trygt» eller «ja, ganske trygt».

Fornøyd med skolen sin:

Indikatoren er målt gjennom spørsmålet: «Hvor fornøyd eller misfornøyd er du med skolen din?». Indikatoren viser hvor mange prosent av ungdommene som svarer «svært fornøyd» eller «litt fornøyd».

Gjør minst 30 minutter lekser hver dag:

Indikatoren er målt gjennom spørsmålet: «Hvor lang tid bruker du gjennomsnittlig per dag på lekser og annet skolearbeid (utenom skoletiden)?». Indikatoren viser hvor mange prosent som svarer at de daglig bruker minst en halv time på lekser.

Tror man får et lykkelig liv:

Indikatoren er målt gjennom spørsmålet: «Tror du at du vil komme til å få et godt og lykkelig liv?». Indikatoren viser hvor mange prosent som svarer «ja».

Nøkkeltall – definisjoner

Deltar i organiserte fritidsaktiviteter:

Indikatoren er målt gjennom seks spørsmål om deltakelse i ulike organisasjoner, klubber eller lag: «idrettslag», «fritidsklubb/ungdomshus», «religiøs forening», «korps, kor, orkester», «kulturskole/musikkskole» og «annen organisasjon, lag eller forening». Indikatoren viser hvor mange prosent som har deltatt i minst fem aktiviteter den siste måneden.

Bruker mer enn to timer foran en skjerm hver dag:

Indikatoren er målt gjennom spørsmålet: «Utenom skolen, hvor lang tid bruker du vanligvis på aktiviteter foran en skjerm (TV, data, nettbrett, mobil) i løpet av en dag?». Indikatoren viser hvor mange prosent som svarer to timer eller mer.

Er fornøyd med helsa si:

Indikatoren er målt gjennom spørsmålet: «Hvor fornøyd eller misfornøyd er du med helsa di?». Indikatoren viser hvor mange prosent av ungdommene som svarer «svært fornøyd» eller «litt fornøyd».

Trener minst én gang i uka:

Indikatoren er målt gjennom fire spørsmål om hvor ofte ungdom trener eller driver med følgende aktiviteter: «Trener eller konkurrerer i et idrettslag», «Trener på treningsstudio eller helsestudio», «Trener eller trimmer på egen hånd (løper, svømmer, sykler, går tur)» og «Driver med annen organisert trening (dans, kampsport eller lignende)». Indikatoren viser hvor mange prosent som svarer at de trener minst én gang i uka.

Mye plaget av ensomhet:

Indikatoren er målt gjennom spørsmålet: «Har du i løpet av den siste uka vært plaget av å føle deg ensom?». Indikatoren viser hvor mange prosent av ungdommene som svarer «veldig mye plaget» eller «ganske mye plaget».

Mye plaget av depressive symptomer:

Indikatoren er målt gjennom et spørsmål om man siste uka har vært plaget av noe av det følgende: «Følt at alt er et slit», «Hatt søvnproblemer», «Følt deg ulykkelig, trist eller deprimert», «Følt håpløshet med tanke på framtida», «Følt deg stiv eller anspent» og «Bekymret deg for mye om ting». Indikatoren viser hvor mange prosent som i gjennomsnitt svarer at de minst er ganske mye plaget av disse symptomene.

Har fysiske plager hver dag:

Indikatoren er målt gjennom et spørsmål om man har hatt noen av disse plagene i løpet av siste måned: «Nakke- og skuldersmerter», «Ledd- og muskelsmerter», «Kvalme», «Hjertebank», «Hodepine» og «Magesmerter». Indikatoren viser hvor mange prosent som svarer at de daglig har hatt noen av disse plagene.

Snuser minst ukentlig:

Indikatoren er målt gjennom spørsmålet: «Bruker du snus?». Indikatoren viser hvor mange prosent som svarer «snuser daglig» eller «snuser ukentlig, men ikke hver dag».

Nøkkeltall – definisjoner

Røyker minst ukentlig:

Indikatoren er målt gjennom spørsmålet: «Røyker du?». Indikatoren viser hvor mange prosent som svarer «røyker daglig» eller «røyker ukentlig, men ikke hver dag».

Har vært beruset på alkohol siste år:

Indikatoren er målt gjennom spørsmålet: «Hvor mange ganger har du drukket så mye at du har følt deg tydelig beruset det siste året (de siste 12 måneder)?». Indikatoren viser hvor mange prosent som svarer at de har gjort dette minst én gang.

Har brukt cannabis siste år:

Indikatoren er målt gjennom spørsmålet: «Hvor mange ganger har du brukt hasj/marihuana/cannabis det siste året (de siste 12 måneder)?». Indikatoren viser hvor mange prosent som svarer at de har gjort dette minst én gang.

Har skulket skolen siste år:

Indikatoren er målt gjennom spørsmålet: «Har du skulket skolen det siste året?». Indikatoren viser hvor mange prosent som svarer at de har gjort dette minst én gang.

Har tatt varer fra butikk uten å betale siste år:

Indikatoren er målt gjennom spørsmålet: «Hvor mange ganger har du tatt med deg varer fra butikk uten å betale det siste året (de siste 12 måneder)?». Indikatoren viser hvor mange prosent som svarer at de har gjort dette minst én gang.

Blitt utsatt for trusler om vold:

Indikatoren er målt gjennom spørsmål om man i løpet de siste 12 månedene har: «blitt utsatt for trusler om vold». Indikatoren viser hvor mange prosent som svarer at dette har skjedd minst én gang.

Blitt skadet på grunn av vold:

Indikatoren er målt gjennom spørsmål om man i løpet de siste 12 månedene har: «fått sår eller skade på grunn av vold uten at jeg trengte legebehandling» og «blitt skadet så sterkt på grunn av vold at det krevde legebehandling». Indikatoren viser hvor mange prosent som svarer at dette har skjedd minst én gang.

Blir mobbet:

Indikatoren er målt gjennom spørsmålet «Blir du selv utsatt for plaging, trusler eller utfrysing av andre unge på skolen eller i fritida?». Indikatoren viser hvor mange prosent som svarer «ja, flere ganger i uka», «ja, omtrent én gang i uka» eller «ja, omtrent hver 14. dag».

Mobber andre:

Indikatoren er målt gjennom spørsmålet «Hender det at du er med på plaging, trusler eller utfrysing av andre unge på skolen eller i fritida?». Indikatoren viser hvor mange prosent som svarer «ja, flere ganger i uka», «ja, omtrent én gang i uka» eller «ja, omtrent hver 14. dag».

Litteratur

Foreldre og foreldreskap

Kari Stefansen, Ingrid Smette & Åse Strandbu (2016). Understanding the increase in parents' involvement in organized youth sports. *Sport, Education and Society*, 111.

Jon Ivar Elstad & Kari Stefansen (2014). Social Variations in Perceived Parenting Styles among Norwegian Adolescents. *Child Indicators Research* 7(3):649–70

Venner

Lars Roar Frøyland & Cay Gjerustad (2012). Vennskap, utdanning og framtidsplaner. Forskjeller og likheter blant ungdom med og uten innvandrerbakgrunn i Oslo. Oslo: NOVA.

Skole og framtid

Tormod Øia (2011). *Ungdomsskoleelever. Motivasjon, mestring og resultater*. NOVA rapport X/2011. Oslo: NOVA.

Erling Skaalvik & Roger Andre Federici (2015). Prestasjonspresset i skolen. *Bedre skole* (3).

Anders Bakken (2016). Endringer i skoleengasjement og utdanningsplaner blant unge med og uten innvandringsbakgrunn. Trender over en 18-årsperiode. *Tidsskrift for Ungdomsforskning* 16(1):40–62.

Gunn E. Birkelund & Arne Mastekaasa (2009). *Integrert? Innvandrere og barn av innvandrere i utdanning og arbeidsliv*. Oslo: Abstrakt forlag.

Statistikkbanken. ssb.no

Ungdomskultur

Guro Ødegård (2016). Ungdom, opprør og tilpasning. Et essay om generasjonsdannelser. *Sosiologi i dag*, side 9-37 (nr. 3/4, årgang 46).

Tormod Øia & Viggo Vestel (2014). Generasjonskløfta som forsvant. Et ungdomsbilde i endring. *Tidsskrift for Ungdomsforskning* 14(1):99–133.

Mediebruk

Medietilsynet (2016). Barn og medier 2016. www.barnogmedier2016.no.

Lars Roar Frøyland, Marianne B. Hansen, Mira Aaboen Sletten, Leila Torgersen & Tilmann von Soest (2010). *Uskyldig moro? Pengespill og dataspill blant norsk ungdom*. NOVA-rapport 18/10. Oslo: NOVA.

Mira Aaboen Sletten, Åse Strandbu og Øystein Gilje (2015). Idrett, dataspilling og skole – konkurrerende eller på lag? *Norsk pedagogisk tidsskrift* 99(05).

Sosial ulikhet

Anders Bakken, Lars Roar Frøyland & Mira Aaboen Sletten (2016). *Sosiale forskjeller i unges liv. Hva sier Ungdata-undersøkelsene?* NOVA rapport 3/16. Oslo: NOVA, Høgskolen i Oslo og Akershus.

Mira Aaboen Sletten (2011). *Å ha, å delta, å være en av gjengen. Velferd og fattigdom i et ungdomsperspektiv*. Institutt for sosiologi og samfunnsgeografi. Oslo: Universitetet i Oslo.

Organiserte fritidsaktiviteter

Guro Ødegård (2007). Troløs ungdom. Endringer i ungdoms deltagelse i frivillige organisasjoner fra 1992 til 2002. I Strandbu & Øia (red): *Ung i Norge. Skole, fritid og ungdomskultur*. Oslo: Cappelen Akademisk Forlag.

Idrett

Ørnulf Seippel, Mari Kristin Sisjord & Åse Strandbu (2016). *Ungdom og idrett*. Oslo: Cappelen Damm Akademisk.

Guro Ødegård, Anders Bakken & Åse Strandbu (2016). *Idrettsdeltakelse og trening blant ungdom i Oslo. Barrierer, frafall og endringer over tid*. Rapport 2016-7. Oslo/Bergen: Senter for forskning på sivilsamfunn og frivillig sektor.

Trygve B. Broch (2016). Trening til samfunnsdeltakelse. Hvordan idrettsungdom leker med og etablerer solidaritet til hierarkier. *Sosiologi i dag* 46 (3/4: 64-86).

Litteratur

Psykisk helse

Mira Aaboen Sletten & Anders Bakken (2016). *Psykiske helseplager blant ungdom – tidstrender og samfunnsmessige forklaringer. En kunnskapsoversikt og en empirisk analyse*. NOVA notat 4/16. Oslo: NOVA, Høgskolen i Oslo og Akershus.

Tilmann von Soest & Christer Hyggen (2013). Psykiske plager blant ungdom og unge voksne - hva vet vi om utviklingen de siste årtiene? I Hammer & Hyggen (red): *Ung voksen og utenfor. Mestring og marginalisering på vei til voksenlivet*. Oslo: Gyldendal akademiske.

Silje Hartberg & Kristinn Hegna (2014). "Hør på meg. Ungdomsundersøkelsen i Stavanger 2013." NOVA-rapport 2/14. Oslo: NOVA.

Lars Wichstrøm (2006). Internaliserende vansker. I *Ung i Norge – psykososiale utfordringer*. Oslo: Cappelen Damm Akademisk.

Helse og trivsel

Oddrun Samdal m.fl (2016). *Helse og trivsel blant barn og unge*. Hemil-rapport 1/2015. Bergen: Hemil-senteret, Universitetet i Bergen.

Rusmidler

Willy Pedersen (2015). *Bittersøtt*. Oslo: Universitetsforlaget.

Willy Pedersen & Tilmann von Soest (2015). Adolescent alcohol use and binge drinking: An 18-year trend study of prevalence and correlates. *Alcohol and alcoholism*, 50(2), 219-225.

Tormod Øia (2013). *Ungdom, rus og marginalisering*. Oslo: Cappelen Damm Akademisk.

Mobbing

Dan Olweus (2012). Cyberbullying: An overrated phenomenon? *European Journal of Developmental Psychology*, 9(5), 520-538.

Kyrre Breivik, Edvin Bru, Charlotte Hancock, Thormod Idsøe, Ella Cosmovici Idsøe, & Mona E. Solberg (2017). Å bli utsatt for mobbing. En kunnskapsoppsummering om konsekvenser og tiltak. Stavanger: Læringsmiljøsentret.

Dan Olweus (2000). *Mobbing i skolen. Hva vi vet og hva vi kan gjøre?* Oslo: Gyldendal Norsk Forlag.

Ingunn Marie Eriksen & Selma Therese Lyng (2015). *Skolers arbeid med elevenes psykososiale miljø. Gode strategier, harde nøtter og blinde flekker*. NOVA rapport 14/15. Oslo: NOVA/AFI, Høgskolen i Oslo og Akershus.

Regelbrudd

Lars Roar Frøyland & Mira Aaboen Sletten (2012). Mindre problematferd for de fleste, større problemer for de få? En studie av tidstrender i problematferd: 1992, 2002 og 2010. *Tidsskrift for ungdomsforskning*, 12(2), 43-66.

Vold

Svein Mossige & Kari Stefansen (2016). *Vold og overgrep mot barn og unge. Omfang og utviklingstrekk 2007-2015*. NOVA-rapport 5/16. Oslo: NOVA.

Kari Stefansen, Ingrid Smette og Dagmar Bossy (2014). Angrep mot kjønnsfriheten: Unge jenters erfaringer med uønsket befolging. *Tidsskrift for Kjønnforskning* 38(1):3-19.

Nasjonale resultater fra Ungdata

NOVA (2013). Ungdata. Nasjonale resultater 2010-2012. NOVA rapport 10/13.

NOVA (2014). Ungdata. Nasjonale resultater 2013. NOVA rapport 10/14.

NOVA (2015). Ungdata. Nasjonale resultater 2014. NOVA rapport 7/15.

Anders Bakken (2016). Ungdata 2016. Nasjonale resultater. NOVA rapport 8/16.

www.ungdata.no

Ungdata 2017

Herøy kommune

ungdata

Trendrapport Herøy 2017

NOVA
Velferdsforskningsinstituttet
HØGSKOLEN I OSLO
OG AKERSHUS

ungdata

 ST. OLAVS HOSPITAL
UNIVERSITETSSYKEHUSET I TRONDHEIM

Ungdomstrinnet

	Prosent								Antall svar							
	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017
Prosentandel som er enig i følgende utsagn om skolen																
Jeg trives på skolen					95			88					321			308
Lærerne mine bryr seg om meg					90			85					319			304
Jeg føler at jeg passer inn blant elevene på skolen					90			86					319			304
Jeg kjeder meg på skolen					69			73					320			306
Jeg gruer meg ofte til å gå på skolen					19			23					319			307
Hvor lang tid bruker du gjennomsnittlig per dag på lekser og annet skolearbeid (utenom skoletida)?																
Under 30 minutter					13			24					318			307
1/2-1 time					29			27								
1-2 timer					33			29								
To timer eller mer					25			19								
Prosentandel som synes følgende utsagn om foreldrene stemmer svært eller ganske godt																
Foreldrene mine pleier å vite hvor jeg er, og hvem jeg er sammen med i fritida					96			94					321			308
Foreldrene mine kjenner de fleste av vennene jeg er sammen med i fritida					93			91					322			307
Foreldrene mine kjenner foreldrene til vennene mine					89			86					319			305
Jeg krangler ofte med foreldrene mine					18			27					318			307
Har familien din hatt god eller dårlig råd/økonomi de siste to årene?																
God råd hele tida/stort sett					77			75					313			301
Vi har verken hatt god råd eller dårlig råd					19			19								
Dårlig råd hele tida/stort sett					4			6								
Hvor mange bøker tror du det er hjemme hos dere?																
Mindre enn 20					12			12					311			305
20-100					39			40								
100-500					35			35								
Mer enn 500					14			12								
Når du er sammen med venner/kamerater, er du da som oftest sammen med ...																
Én eller to faste					32			20					316			306
Én eller to faste venner som ofte er med i en gruppe andre ungdommer					11			17								
En vennegjeng som holder sammen					45			51								
Ikke faste venner					12			13								
Har du minst én venn som du kan stole fullstendig på og kan betro deg til om alt mulig?																
Ja, helt sikkert					66			65					316			307
Ja, det tror jeg					26			24								
Det tror jeg ikke					8			8								
Har ingen jeg ville kalle venner nå for tiden					1			2								

	Prosent								Antall svar							
	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017
Hva er viktig for å få status i ditt vennemiljø?																
Å være god på skolen					45			36					313			296
Å være flink i idrett					54			51					315			295
Å ha et bra utseende					56			54					312			294
Å være til å stole på					93			89					314			295
Å drikke seg full					9			10					309			293
Å røyke hasj					4			2					308			293
Å ha mange følgere og likes på sosiale medier					32			26					310			298
Prosentandel som har gjort noe av dette det siste året																
Tatt med deg varer fra butikk uten å betale					4			6					316			303
Med vilje ødelagt eller knust vindusruter, busseter, postkasser e.l.					7			11					316			303
Sprayet eller tagget ulovlig på vegger, bygninger, tog, buss e.l.					1			2					315			303
Lurt deg fra å betale på kino, idrettsarrangement, buss, tog e.l.					17			17					316			303
Vært borte en hel natt uten at foreldrene dine visste hvor du var					8			10					314			302
Skulka skolen					15			29					318			301
Hender det at du er med på plaging, trusler eller utfrysing av andre unge på skolen eller i fritida?																
Minst ukentlig					3			3								
Omtrent hver 14. dag					1			2								
Omtrent en gang i måneden					2			2								
Aldri eller nesten aldri					95			94								
Blir du selv utsatt for plaging, trusler eller utfrysing av andre unge på skolen eller i fritida?																
Minst ukentlig					5			11								
Omtrent hver 14. dag					1			2								
Omtrent en gang i måneden					6			4								
Aldri eller nesten aldri					88			83								
Prosentandel som har blitt utsatt for vold/trusler det siste året																
Jeg har blitt utsatt for trusler om vold					9			9					318			302
Jeg har blitt slått uten å få synlige merker					11			18					318			301
Jeg har fått sår eller skade på grunn av vold uten at jeg trengte legebehandling					7			10					319			303
Jeg har blitt skadet så sterkt på grunn av vold at det krevde legebehandling					3			1					318			301
Er du, eller har du tidligere vært, med i noen organisasjoner, klubber, lag eller foreninger etter at du fylte 10 år?																
Ja, jeg er med nå					58			57								
Nei, men jeg har vært med tidligere					28			27								
Nei, jeg har aldri vært med					14			16								

	Prosent								Antall svar							
	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017
Prosentandel som den siste måneden har vært med på aktiviteter i...																
Idrettslag					52			53					303			301
Fritidsklubb/ungdomshus/ ungdomsklubb					37			58					292			299
Religiøs forening					22			32					288			296
Korps, kor, orkester					17			11					287			296
Kulturskole/musikkskole					34			23					295			298
Annen organisasjon, lag eller forening					26			30					287			295
Prosentandel som har drevet med noe av dette i løpet av siste uka																
Vært sammen med venner hjemme hos meg					74			59					315			301
Vært sammen med venner hos dem					79			68					311			300
Brukt størstedelen av kvelden ute sammen med venner/kamerater					66			67					313			300
Spilt onlinespill med andre størstedelen av kvelden					38			47					310			300
Vært sosial på nett eller mobil størstedelen av kvelden (snakket, chattet e.l.)					88			90					312			300
Kjørt eller sittet på med bil, motorsykel eller moped for moro skyld					38			38					314			301
Vært hjemme hele kvelden					97			94					315			296
Prosentandel som opplever at tilbudet til ungdom er bra når det gjelder ...																
Lokaler for å treffe andre unge på fritida (fritidsklubb, ungdomshus e.l.)					54			68					310			299
Idrettsanlegg					71			79					309			298
Kulturtilbudet (kino, konsertscener, bibliotek e.l.)					65			84					308			297
Kollektivtilbudet (buss, tog, trikk e.l.)					42			34					308			296
Når du er ute om kvelden, opplever du det som trygt å ferdes i nærområdet der du bor?													311			301
Ja, svært trygt					59			49								
Ja, ganske trygt					30			38								
Usikker					9			9								
Nei, jeg føler meg utrygg					2			4								
Kan du tenke deg å bo i kommunen din når du blir voksen?													314			300
Ja					42			46								
Nei					19			14								
Vet ikke					39			40								

	Prosent								Antall svar															
	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017								
Røyker du?									315								301							
Røyker ikke																	94		93					
Røyker sjeldnere enn én gang i uka																	3		3					
Røyker ukentlig, men ikke hver dag																	2		2					
Røyker daglig																	1		2					
Snuser du?									317								301							
Bruker ikke snus																	93		95					
Snuser sjeldnere enn én i uka																	2		1					
Snuser ukentlig, men ikke hver dag																	2		0					
Snuser daglig																	4		3					
Hender det at du drikker noen form for alkohol?									313								297							
Aldri/har bare smakt noen få ganger																	89		89					
Av og til, men ikke så ofte som månedlig																	7		6					
Nokså jevnt 1-3 ganger i måneden																	3		3					
Hver uke																	1		2					
Får du lov av foreldrene dine å drikke alkohol?									316								298							
Ja																	3		3					
Nei																	84		81					
Vet ikke																	12		16					
Har du gjort noe av dette det siste året (de siste 12 månedene)?																								
Drukket så mye at du har følt deg tydelig beruset																	4		7		316		298	
Brukt hasj eller marihuana																	4		2		316		298	
Har du i løpet av det siste året (de siste 12 månedene) blitt tilbudt hasj eller marihuana?									318								301							
Ja, flere ganger																	3		3					
Ja, en gang																	4		7					
Nei, aldri																	93		90					
Prosentandel som helt sikkert ville snakket med eller søkt hjelp hos disse ved et personlig problem																								
Foreldre																	50		46		309		295	
Andre familiemedlemmer (søsken, besteforeldre e.l.)																	26		24		306		295	
Venner																	50		57		311		298	
Andre voksne																	4		4		303		294	
Ingen																	9		15		294		288	
Prosentandel som har brukt helsetjenester i løpet av de siste 12 månedene																								
Helsesøster på skolen (skolehelsetjenesten)																	21		31		313		297	
Helsestasjon for ungdom																	12		14		310		295	
Fastlege																	53		54		312		297	
Psykolog																	8		10		313		297	
Legevakt																	36		36		313		296	

	Prosent								Antall svar							
	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017
Prosentandel som daglig har ulike typer plager																
Hodepine					8			6					314			294
Nakke- og skuldersmerter					12			10					310			295
Ledd- og muskelsmerter					9			6					309			294
Magesmerter					4			4					312			295
Kvalme					3			3					308			295
Hjertebank					2			2					304			294
Hvor ofte har du brukt reseptfrie medikamenter (Paracet, Ibux og lignende) i løpet av siste måned?													318			299
Sjeldnere enn ukentlig					75			83								
Minst ukentlig					12			12								
Flere ganger i uka					10			4								
Daglig					3			1								
Prosentandel som siste uke har vært ganske mye eller veldig mye plaget av følgende																
Følt at alt er et slit					28			33					316			296
Hatt søvnproblemer					26			29					315			297
Følt deg ulykkelig, trist eller deprimert					20			28					316			297
Følt håpløshet med tanke på framtida					17			24					312			296
Følt deg stiv eller anspent					19			28					316			296
Bekymret deg for mye om ting					25			36					315			297
Følt deg ensom					16			22					313			297
Plutselig redd uten grunn					5			11					315			298
Stadig redd eller engstelig					5			8					312			298
Nervøsitet, indre uro					10			15					311			297
Hvor ofte er du så fysisk aktiv at du blir andpusten eller svett?													316			294
Minst 3 ganger i uka					52			55								
1-2 ganger i uka					30			32								
1-2 ganger i måneden					6			5								
Sjelden/aldri					12			7								
Prosentandel som minst et par ganger måneden trener på følgende arenaer																
Trener eller konkurrerer i et idrettslag					44			44					315			295
Trener på treningsstudio eller helsestudio					21			31					307			291
Driver med annen organisert trening (dans, kampsport e.l.)					24			23					311			291
Trener eller trimmer på egen hånd (løper, svømmer, sykler, går tur)					75			66					314			296
Prosentandel som på en gjennomsnittsdag bruker minst to timer på...																
Se på TV					18			5					314			295
Lese bøker (ikke skolebøker)					4			2					313			291
Spille dataspill/TV-spill					21			35					316			292
Spille på telefon/nettbrett					19			18					313			294
Sosiale medier (Facebook, Instagram e.l.)					38			49					317			295

	Prosent									Antall svar								
	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017		2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	
Utenom skolen, hvor lang tid bruker du vanligvis på aktiviteter foran en skjerm (TV, data, nettbrett, mobil) i løpet av en dag?														314			296	
Under 1 time					7			6										
1-2 timer					16			9										
2-4 timer					50			42										
Mer enn fire timer					27			42										
Prosentandel som tror at de vil																		
Komme til å ta utdanning på universitet eller høyskole					63			54						315			291	
Noen gang vil arbeidsledig					3			15						314			296	
Få et godt og lykkelig liv					81			69						315			296	
Prosentandel som mener at følgende utsagn om dem selv passer ganske eller svært godt																		
Jeg er svært fornøyd med hvordan jeg er					77			78						309			291	
Jeg er ofte skuffet over meg selv					31			29						306			290	
Jeg liker meg selv slik jeg er					76			77						307			291	
Prosentandel som er svært eller litt fornøyd med...																		
Foreldrene sine					84			83						316			292	
Vennene sine					90			90						316			293	
Skolen de går på					72			64						315			293	
Lokalmiljøet der de bor					70			71						315			292	
Helsa si					67			69						314			292	
Utseendet sitt					57			55						315			291	

Tilleggsmodul A Rusmiddelbruk	Prosent									Antall svar								
	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017		2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	
Hvilke regler har dere hjemme om ditt forhold til alkohol?																		
At jeg aldri noen gang bør bruke alkohol					15				17									
At jeg ikke får lov å bruke alkohol før jeg har fylt 18 år					62				59									
Får lov å bruke alkohol nå/etter 16 år					11				8									
Annet/vet ikke					12				16									
Prosentandel som minst en gang i måneden drikker følgende...																		
Øl					13				14					62				95
Rusbrus					17				11					60				94
Vin					8				4					59				94
Brennevin					17				15					59				95
Spørsmål om drikkepress. Prosentandel som svarer "ofte"																		
Har du noen ganger drukket hovedsaklig fordi vennene dine gjorde det?					5				3					60				95
Har du blitt direkte oppfordret av andre unge til å drikke?					5				4					60				94
Har du følt deg presset av andre unge til å drikke alkohol selv om de ikke har sagt noe direkte?					5				6					60				93
Tilleggsmodul B Helse og trivsel																		
Hvor ofte pusser du tennene?																		
Flere ganger om dagen					71				73									
Én gang om dagen					27				23									
Annenhver dag					1				2									
Sjeldnere enn annenhver dag					2				1									
Prosentandel som siste uke har vært ganske mye eller veldig mye plaget av følgende																		
Matthet eller svimmelhet					20				20					315				289
Lett for å gråte					15				23					315				286
Lett for å klandre deg selv					19				23					314				282
Vært sint og aggressiv					17				26					314				287

Videregående trinn 1

	Prosent									Antall svar							
	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017		2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017
Prosentandel som er enig i følgende utsagn om skolen																	
Jeg trives på skolen					89			91						93			70
Lærerne mine bryr seg om meg					90			93						91			70
Jeg føler at jeg passer inn blant elevene på skolen					83			81						93			68
Jeg kjeder meg på skolen					53			57						93			69
Jeg gruer meg ofte til å gå på skolen					21			21						92			70
Hvor lang tid bruker du gjennomsnittlig per dag på lekser og annet skolearbeid (utenom skoletida)?																	
Under 30 minutter					72			51						88			68
1/2-1 time					14			24									
1-2 timer					7			13									
To timer eller mer					8			12									
Prosentandel som synes følgende utsagn om foreldrene stemmer svært eller ganske godt																	
Foreldrene mine pleier å vite hvor jeg er, og hvem jeg er sammen med i fritida					88			90						92			70
Foreldrene mine kjenner de fleste av vennene jeg er sammen med i fritida					83			90						92			70
Foreldrene mine kjenner foreldrene til vennene mine					69			70						91			70
Jeg krangler ofte med foreldrene mine					18			25						91			69
Har familien din hatt god eller dårlig råd/økonomi de siste to årene?																	
God råd hele tida/stort sett					65			62						92			68
Vi har verken hatt god råd eller dårlig råd					24			28									
Dårlig råd hele tida/stort sett					11			10									
Hvor mange bøker tror du det er hjemme hos dere?																	
Mindre enn 20					18			14						91			70
20-100					48			43									
100-500					23			31									
Mer enn 500					11			11									
Når du er sammen med venner/kamerater, er du da som oftest sammen med ...																	
Én eller to faste					35			24						93			70
Én eller to faste venner som ofte er med i en gruppe andre ungdommer					14			21									
En venngjeng som holder sammen					33			44									
Ikke faste venner					17			10									
Har du minst én venn som du kan stole fullstendig på og kan betro deg til om alt mulig?																	
Ja, helt sikkert					65			61						92			69
Ja, det tror jeg					18			32									
Det tror jeg ikke					13			7									
Har ingen jeg ville kalle venner nå for tiden					3			0									

	Prosent								Antall svar							
	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017
Hva er viktig for å få status i ditt vennemiljø?																
Å være god på skolen					38			17					91			65
Å være flink i idrett					42			37					90			63
Å ha et bra utseende					59			54					91			65
Å være til å stole på					89			95					91			65
Å drikke seg full					20			26					91			65
Å røyke hasj					8			3					91			65
Å ha mange følgere og likes på sosiale medier					26			26					91			66
Prosentandel som har gjort noe av dette det siste året																
Tatt med deg varer fra butikk uten å betale					5			9					91			68
Med vilje ødelagt eller knust vindusruter, busseter, postkasser e.l.					7			13					92			69
Sprayet eller tagget ulovlig på vegger, bygninger, tog, buss e.l.					4			6					92			69
Lurt deg fra å betale på kino, idrettsarrangement, buss, tog e.l.					26			35					90			68
Vært borte en hel natt uten at foreldrene dine visste hvor du var					29			25					92			69
Skulka skolen					27			35					95			69
Hender det at du er med på plaging, trusler eller utfrysing av andre unge på skolen eller i fritida?																
Minst ukentlig					4			4					93			68
Omtrent hver 14. dag					0			0								
Omtrent en gang i måneden					0			3								
Aldri eller nesten aldri					96			93								
Blir du selv utsatt for plaging, trusler eller utfrysing av andre unge på skolen eller i fritida?																
Minst ukentlig					11			16					93			68
Omtrent hver 14. dag					4			0								
Omtrent en gang i måneden					8			4								
Aldri eller nesten aldri					77			79								
Prosentandel som har blitt utsatt for vold/trusler det siste året																
Jeg har blitt utsatt for trusler om vold					14			10					92			69
Jeg har blitt slått uten å få synlige merker					15			22					91			68
Jeg har fått sår eller skade på grunn av vold uten at jeg trengte legebehandling					12			12					91			67
Jeg har blitt skadet så sterkt på grunn av vold at det krevde legebehandling					5			1					91			68
Er du, eller har du tidligere vært, med i noen organisasjoner, klubber, lag eller foreninger etter at du fylte 10 år?																
Ja, jeg er med nå					37			33					92			69
Nei, men jeg har vært med tidligere					43			55								
Nei, jeg har aldri vært med					20			12								

	Prosent								Antall svar							
	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017
Prosentandel som den siste måneden har vært med på aktiviteter i...																
Idrettslag					31			26					89			69
Fritidsklubb/ungdomshus/ ungdomsklubb					41			26					88			69
Religiøs forening					8			4					88			69
Korps, kor, orkester					9			9					88			69
Kulturskole/musikkskole					13			12					87			68
Annen organisasjon, lag eller forening					29			33					86			69
Prosentandel som har drevet med noe av dette i løpet av siste uka																
Vært sammen med venner hjemme hos meg					73			71					92			69
Vært sammen med venner hos dem					76			79					92			67
Brukt størstedelen av kvelden ute sammen med venner/kamerater					75			77					91			66
Spilt onlinespill med andre størstedelen av kvelden					48			47					92			68
Vært sosial på nett eller mobil størstedelen av kvelden (snakket, chattet e.l.)					87			91					92			68
Kjørt eller sittet på med bil, motorsykel eller moped for moro skyld					60			67					92			69
Vært hjemme hele kvelden					84			86					90			69
Prosentandel som opplever at tilbudet til ungdom er bra når det gjelder ...																
Lokaler for å treffe andre unge på fritida (fritidsklubb, ungdomshus e.l.)					47			53					90			64
Idrettsanlegg					65			72					86			65
Kulturtilbudet (kino, konsertscener, bibliotek e.l.)					61			77					89			66
Kollektivtilbudet (buss, tog, trikk e.l.)					35			34					88			64
Når du er ute om kvelden, opplever du det som trygt å ferdes i nærområdet der du bor?																
Ja, svært trygt					57			43								
Ja, ganske trygt					33			45								
Usikker					10			9								
Nei, jeg føler meg utrygg					0			3								
Kan du tenke deg å bo i kommunen din når du blir voksen?																
Ja					39			43					90			70
Nei					18			10								
Vet ikke					43			47								

	Prosent									Antall svar								
	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017		2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	
Røyker du?														91				69
Røyker ikke					75			71										
Røyker sjeldnere enn én gang i uka					13			17										
Røyker ukentlig, men ikke hver dag					5			3										
Røyker daglig					7			9										
Snuser du?														92				69
Bruker ikke snus					73			77										
Snuser sjeldnere enn én i uka					3			10										
Snuser ukentlig, men ikke hver dag					5			7										
Snuser daglig					18			6										
Hender det at du drikker noen form for alkohol?														92				69
Aldri/har bare smakt noen få ganger					47			46										
Av og til, men ikke så ofte som månedlig					38			32										
Nokså jevnt 1-3 ganger i måneden					11			17										
Hver uke					4			4										
Får du lov av foreldrene dine å drikke alkohol?														92				70
Ja					16			23										
Nei					59			47										
Vet ikke					25			30										
Har du gjort noe av dette det siste året (de siste 12 månedene)?																		
Drukket så mye at du har følt deg tydelig beruset					17			37						90				68
Brukt hasj eller marihuana					7			4						90				68
Brukt andre narkotiske stoffer					4			1						92				69
Har du i løpet av det siste året (de siste 12 månedene) blitt tilbudt hasj eller marihuana?														91				71
Ja, flere ganger					14			8										
Ja, en gang					7			6										
Nei, aldri					79			86										
Prosentandel som helt sikkert ville snakket med eller søkt hjelp hos disse ved et personlig problem																		
Foreldre					47			29						86				68
Andre familiemedlemmer (søsken, besteforeldre e.l.)					29			18						84				68
Venner					57			55						88				67
Andre voksne					8			3						84				67
Ingen					18			22						83				68
Prosentandel som har brukt helsetjenester i løpet av de siste 12 månedene																		
Helsesøster på skolen (skolehelsetjenesten)					27			36						90				70
Helsestasjon for ungdom					19			17						90				69
Fastlege					52			63						89				70
Psykolog					14			9						90				70
Legevakt					37			46						90				69

	Prosent									Antall svar								
	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017		2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	
Prosentandel som daglig har ulike typer plager																		
Hodepine					6			12						90				68
Nakke- og skuldersmerter					4			10						89				68
Ledd- og muskelsmerter					4			12						90				66
Magesmerter					4			7						90				68
Kvalme					4			4						89				68
Hjertebank					2			1						90				68
Hvor ofte har du brukt reseptfrie medikamenter (Paracet, Ibux og lignende) i løpet av siste måned?														92				70
Sjeldnere enn ukentlig					79			76										
Minst ukentlig					12			9										
Flere ganger i uka					7			16										
Daglig					2			0										
Prosentandel som siste uke har vært ganske mye eller veldig mye plaget av følgende																		
Følt at alt er et slit					27			40						90				67
Hatt søvnproblemer					22			30						91				69
Følt deg ulykkelig, trist eller deprimert					25			35						91				68
Følt håpløshet med tanke på framtida					32			30						91				66
Følt deg stiv eller anspent					26			25						90				67
Bekymret deg for mye om ting					36			46						91				69
Følt deg ensom					24			36						89				69
Plutselig redd uten grunn					9			19						92				69
Stadig redd eller engstelig					8			12						91				68
Nervøsitet, indre uro					16			21						92				70
Hvor ofte er du så fysisk aktiv at du blir andpusten eller svett?														91				67
Minst 3 ganger i uka					34			31										
1-2 ganger i uka					36			36										
1-2 ganger i måneden					12			10										
Sjelden/aldri					18			22										
Prosentandel som minst et par ganger måneden trener på følgende arenaer																		
Trener eller konkurrerer i et idrettslag					18			22						87				68
Trener på treningsstudio eller helsestudio					33			36						89				67
Driver med annen organisert trening (dans, kampsport e.l.)					14			12						90				66
Trener eller trimmer på egen hånd (løper, svømmer, sykler, går tur)					60			62						89				68

	Prosent									Antall svar								
	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017		2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	
Prosentandel som på en gjennomsnittsdag bruker minst to timer på...																		
Se på TV					27			1						90				67
Lese bøker (ikke skolebøker)					2			0						90				65
Spille dataspill/TV-spill					34			25						92				68
Spille på telefon/nettbrett					22			25						91				68
Sosiale medier (Facebook, Instagram e.l.)					58			50						93				68
Utenom skolen, hvor lang tid bruker du vanligvis på aktiviteter foran en skjerm (TV, data, nettbrett, mobil) i løpet av en dag?														91				68
Under 1 time					9			10										
1-2 timer					7			10										
2-4 timer					41			43										
Mer enn fire timer					44			37										
Prosentandel som tror at de vil																		
Komme til å ta utdanning på universitet eller høyskole					42			36						89				67
Noen gang vil arbeidsledig					9			6						89				68
Få et godt og lykkelig liv					69			54						89				68
Prosentandel som mener at følgende utsagn om dem selv passer ganske eller svært godt																		
Jeg er svært fornøyd med hvordan jeg er					73			61						89				67
Jeg er ofte skuffet over meg selv					32			42						87				66
Jeg liker meg selv slik jeg er					73			58						89				67
Prosentandel som er svært eller litt fornøyd med...																		
Foreldrene sine					78			81						89				68
Vennene sine					79			87						89				68
Skolen de går på					66			54						89				68
Lokalmiljøet der de bor					61			53						89				66
Helsa si					57			50						89				66
Utseendet sitt					55			41						89				66

Tilleggsmodul A Rusmiddelbruk	Prosent									Antall svar								
	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017		2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	
Hvilke regler har dere hjemme om ditt forhold til alkohol?														92				67
At jeg aldri noen gang bør bruke alkohol					10				4									
At jeg ikke får lov å bruke alkohol før jeg har fylt 18 år					54				54									
Får lov å bruke alkohol nå/etter 16 år					17				22									
Annet/vet ikke					18				19									
Prosentandel som minst en gang i måneden drikker følgende...																		
Øl					21				28					61				46
Rusbrus					29				27					58				44
Vin					14				11					58				45
Brennevin					34				27					61				45
Spørsmål om drikkepress. Prosentandel som svarer "ofte"																		
Har du noen ganger drukkert hovedsaklig fordi vennene dine gjorde det?					10				7					62				46
Har du blitt direkte oppfordret av andre unge til å drikke?					5				13					62				45
Har du følt deg presset av andre unge til å drikke alkohol selv om de ikke har sagt noe direkte?					5				9					62				46
Tilleggsmodul B Helse og trivsel																		
Hvor ofte pusser du tennene?														91				68
Flere ganger om dagen					56				54									
Én gang om dagen					37				41									
Annenhver dag					1				0									
Sjeldnere enn annenhver dag					5				4									
Prosentandel som siste uke har vært ganske mye eller veldig mye plaget av følgende																		
Matthet eller svimmelhet					24				27					92				64
Lett for å gråte					20				34					92				64
Lett for å klandre deg selv					25				33					91				63
Vært sint og aggressiv					24				22					90				64

Ungdata-undersøkelsen 2017 i Herøy

FAKTA OM UNDERSØKELSEN:

Tidspunkt: Uke 14

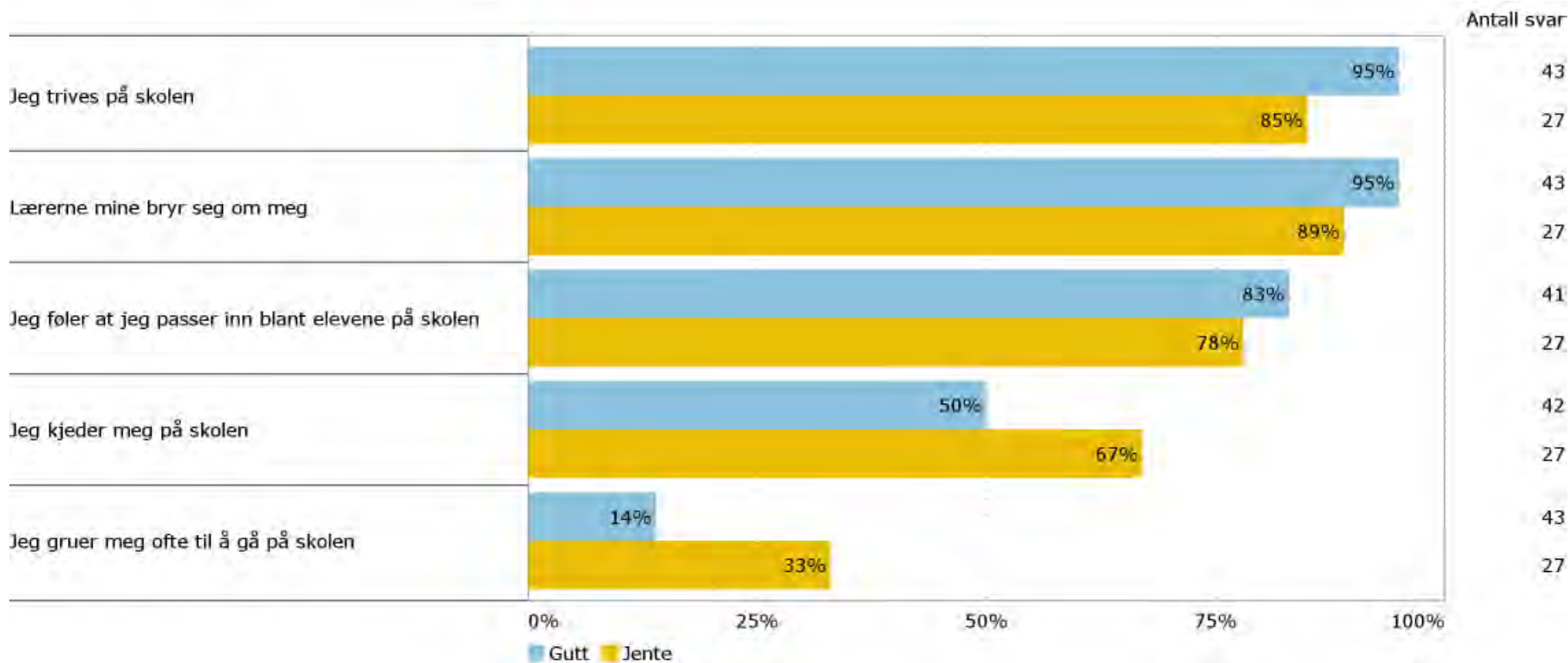
Klassetrinn: VG1

Antall: 130

Svarprosent: 59%

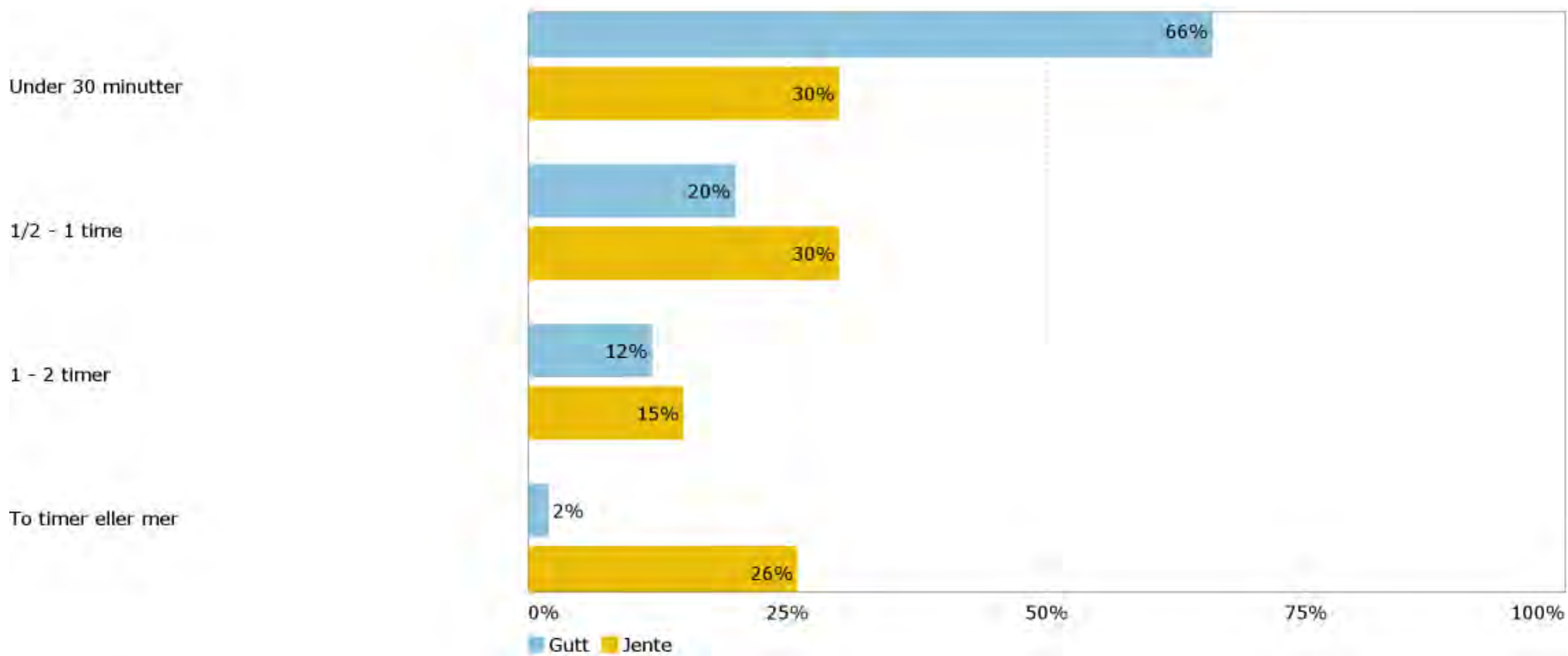

Er du enig eller uenig i følgende utsagn om hvordan du har det på skolen? (Prosentandel som har svart 'helt enig' eller 'litt enig')

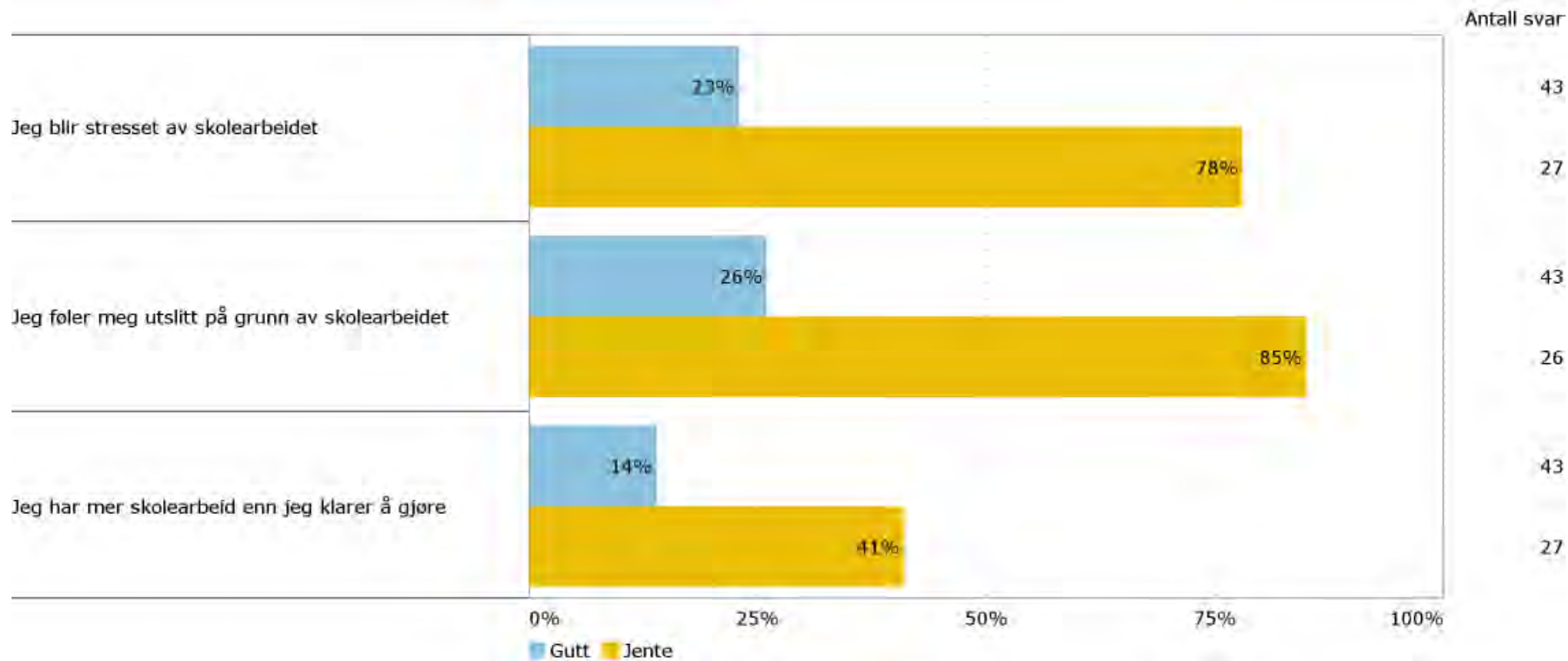
Hvor lang tid bruker du gjennomsnittlig per dag på lekser og annet skolearbeid (utenom skoletida)?

Antall svar 68

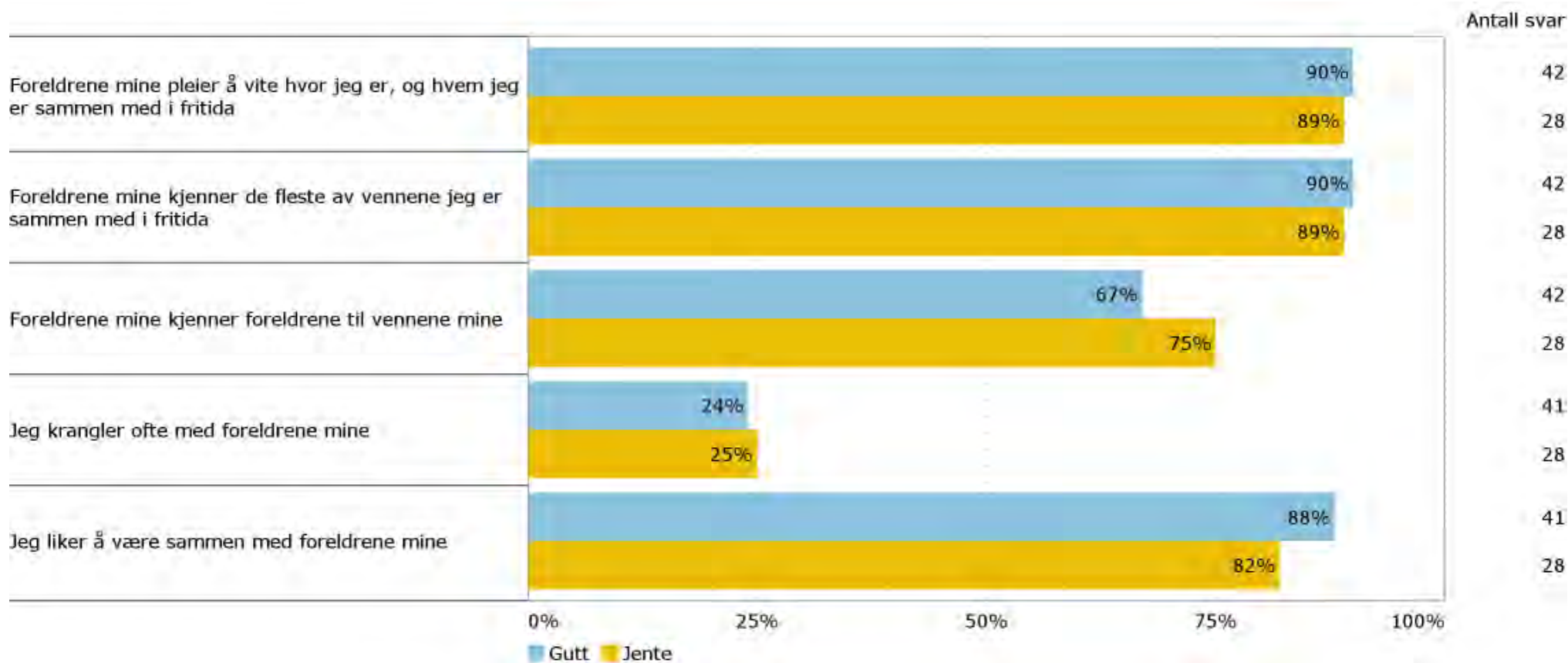
Skolestress

Hvor ofte har du hatt det slik de siste månedene? (Prosentandel som har svart 'ofte' eller 'svært ofte')

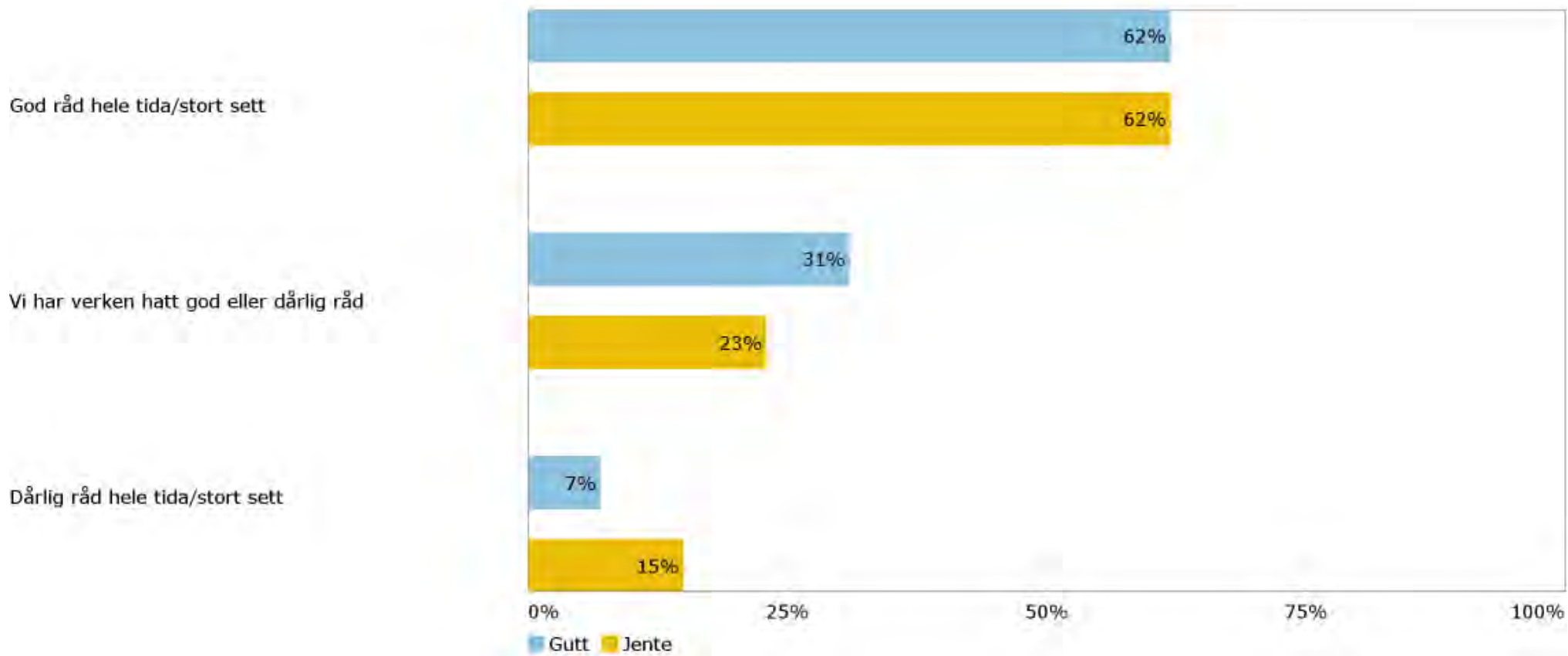
Foreldre

Her kommer noen utsagn om hvordan du vil beskrive forholdet ditt til foreldrene dine (Prosentandel som har svart 'passer svært godt' eller 'passer ganske godt')

Har familien din hatt god eller dårlig råd/økonomi de siste to årene?

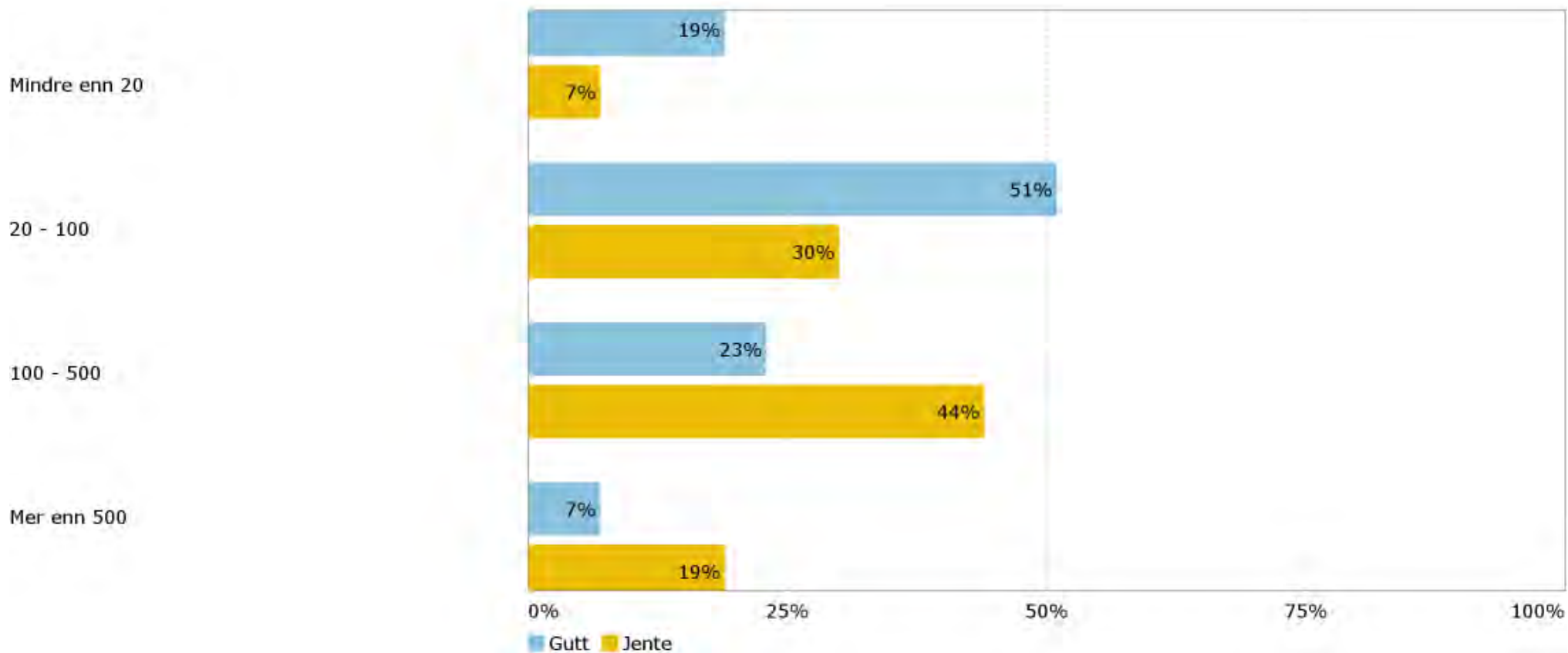
Antall svar 68

Bøker i hjemmet

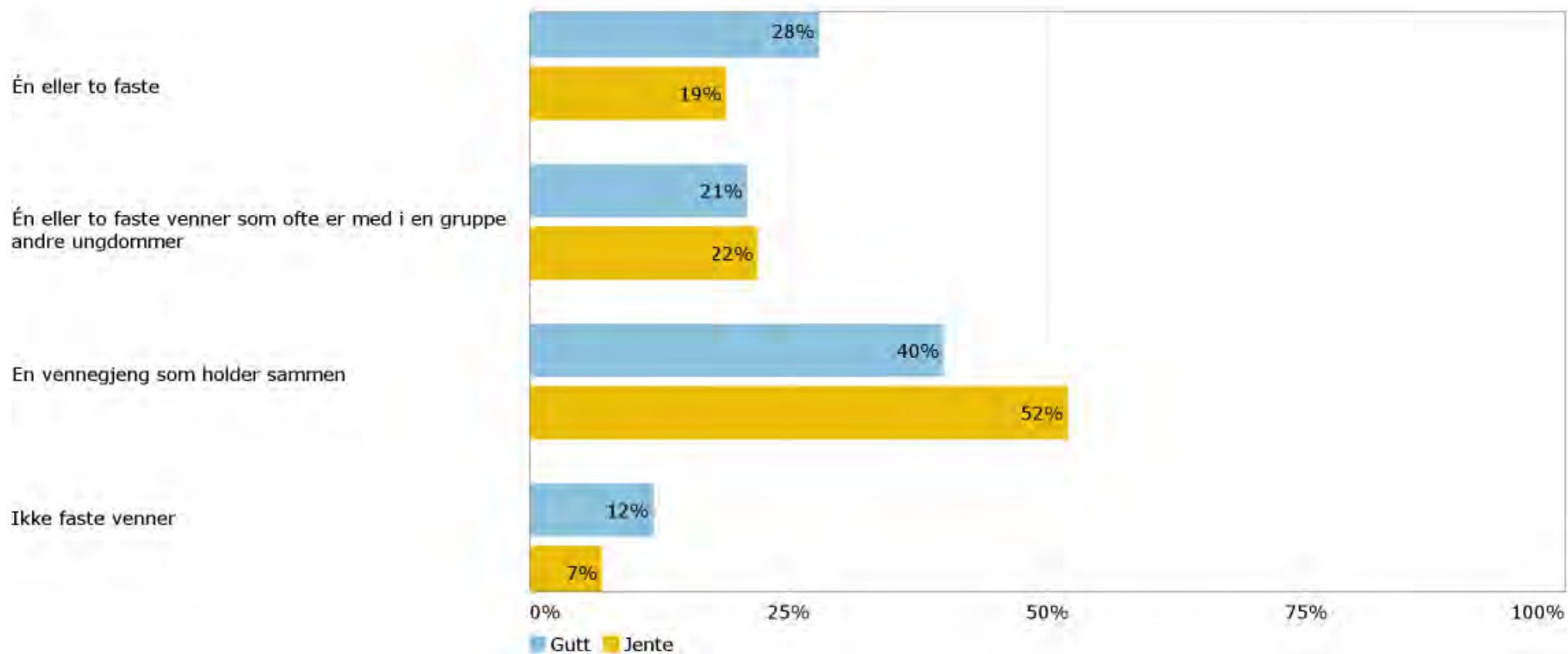
Hvor mange bøker tror du det er hjemme hos dere?

Antall svar 70

Når du er sammen med venner/kamerater, er du da som oftest sammen med ...

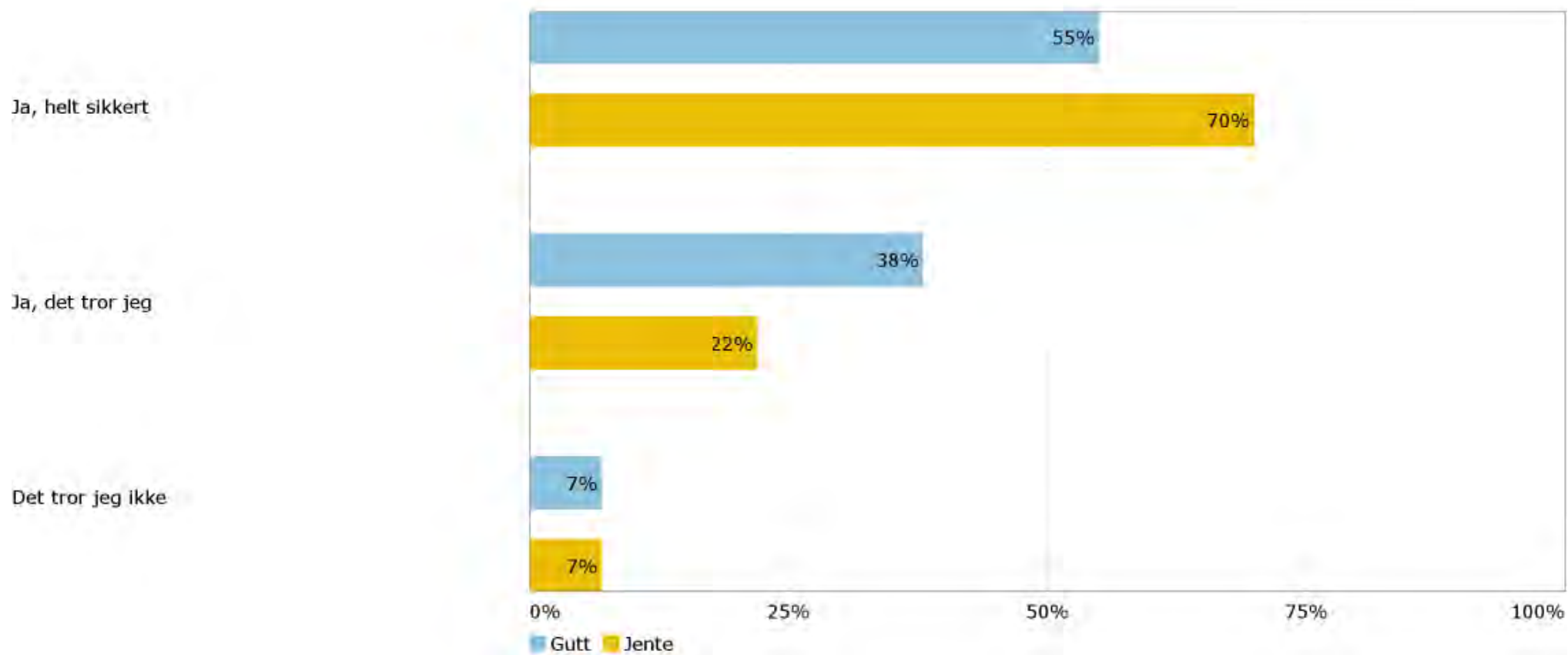
Antall svar 70

Venner

Har du minst én venn som du kan stole fullstendig på og kan betro deg til om alt mulig?

Antall svar 69

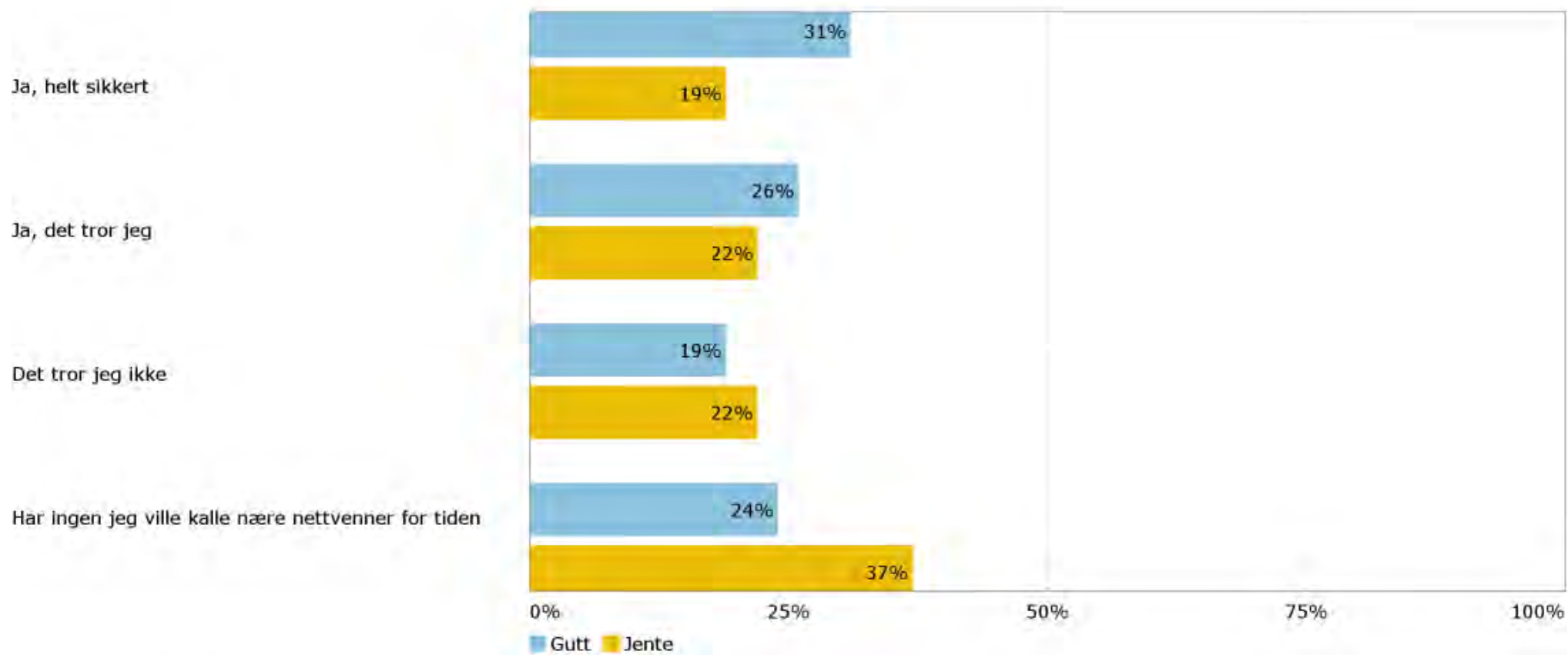

Venner

Har du minst én nær venn som du bare har kontakt med gjennom nettet?

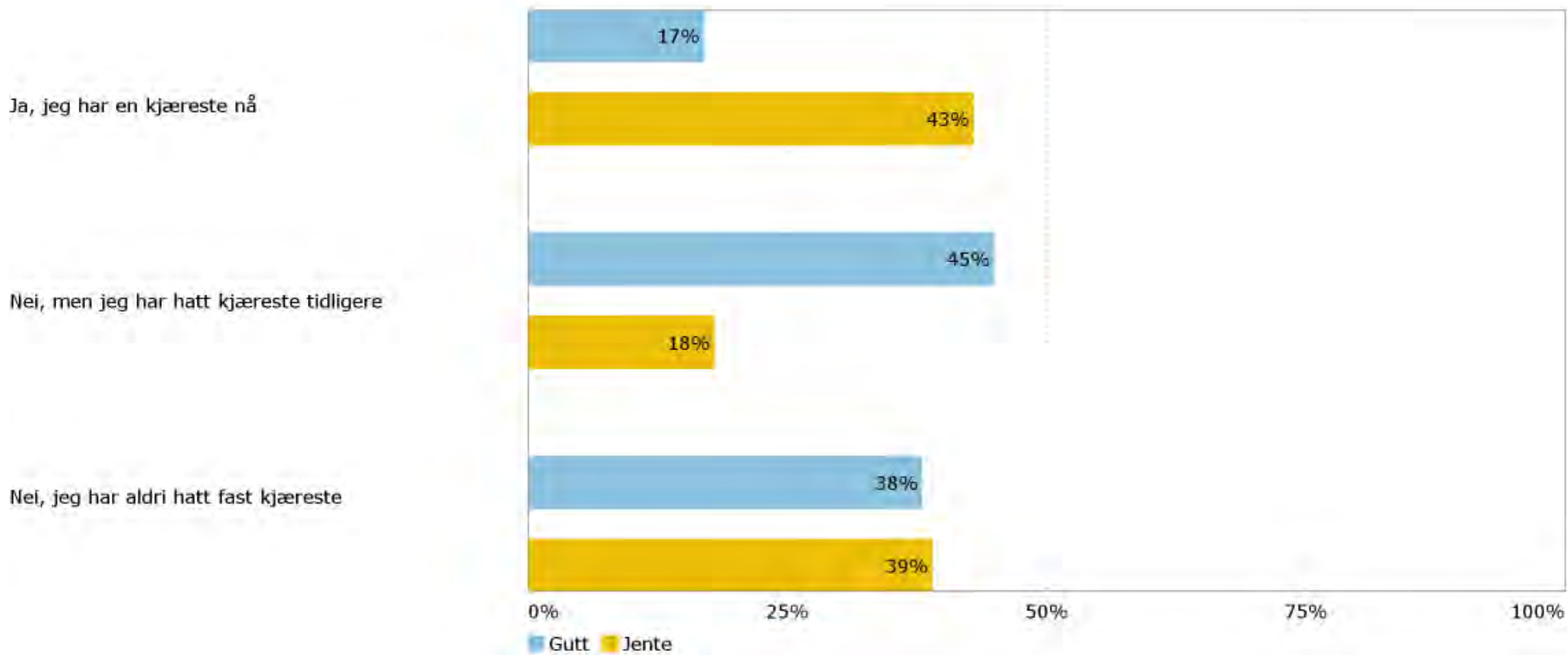
Antall svar 69

Kjæreste

Har du fast kjæreste?

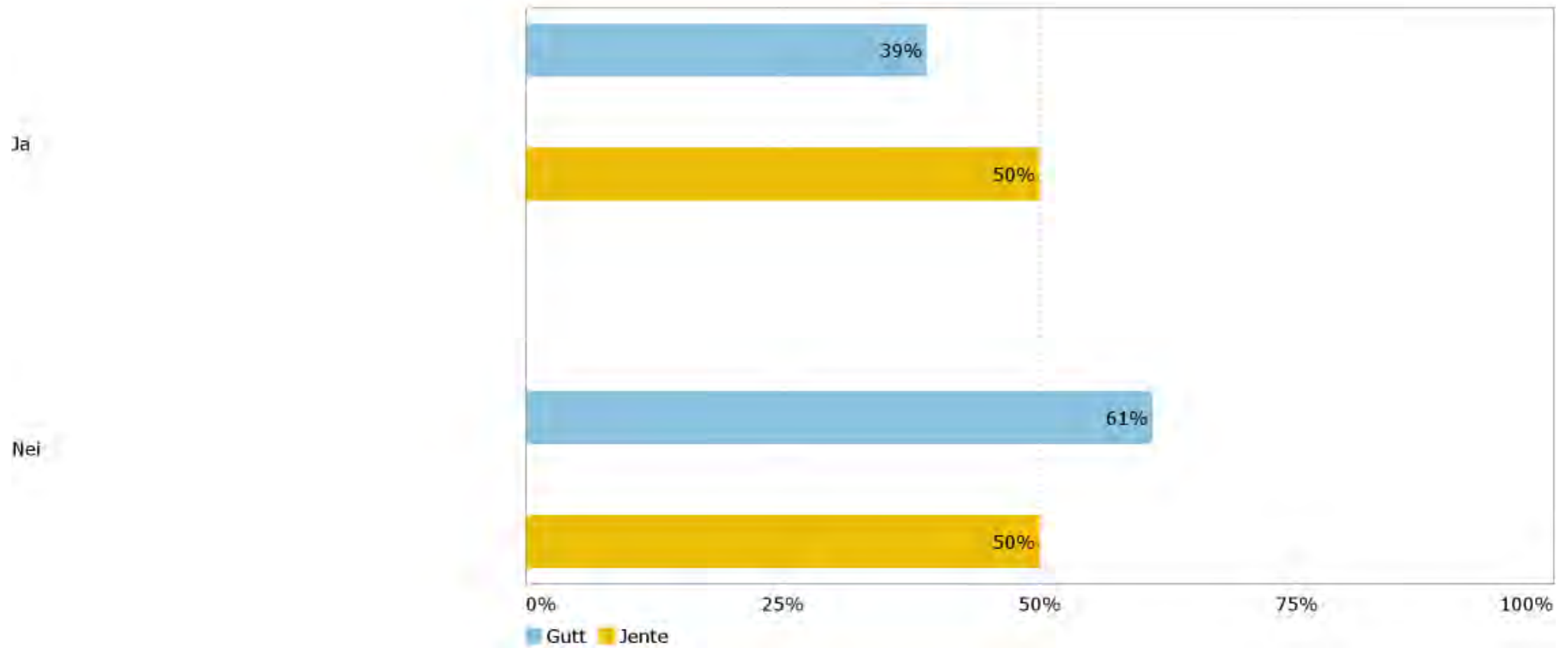
Antall svar 70

Seksualitet

Har du hatt samleie med noen (ligget sammen)?

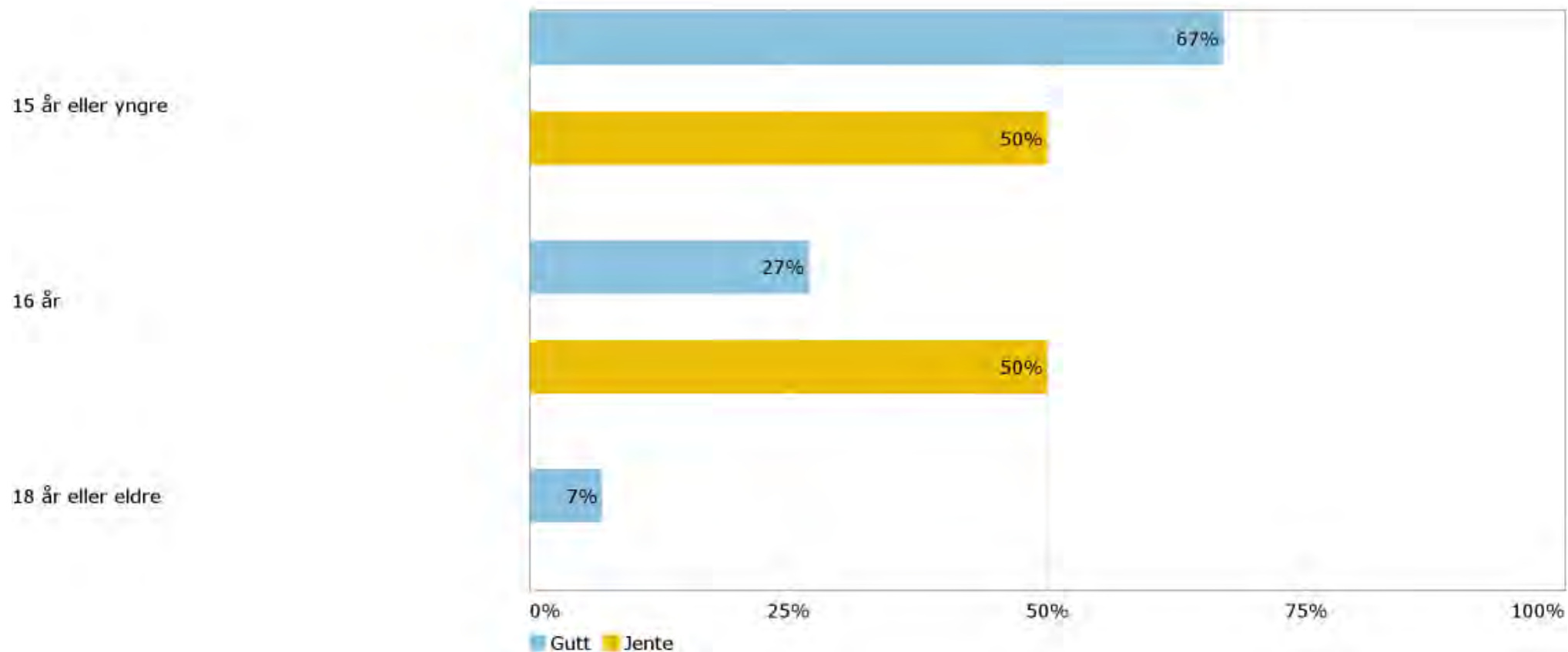
Antall svar 69

Hvor gammel var du da du hadde samleie første gangen?

Spørsmålene er bare stilt til de som har svart at de har hatt samleie.

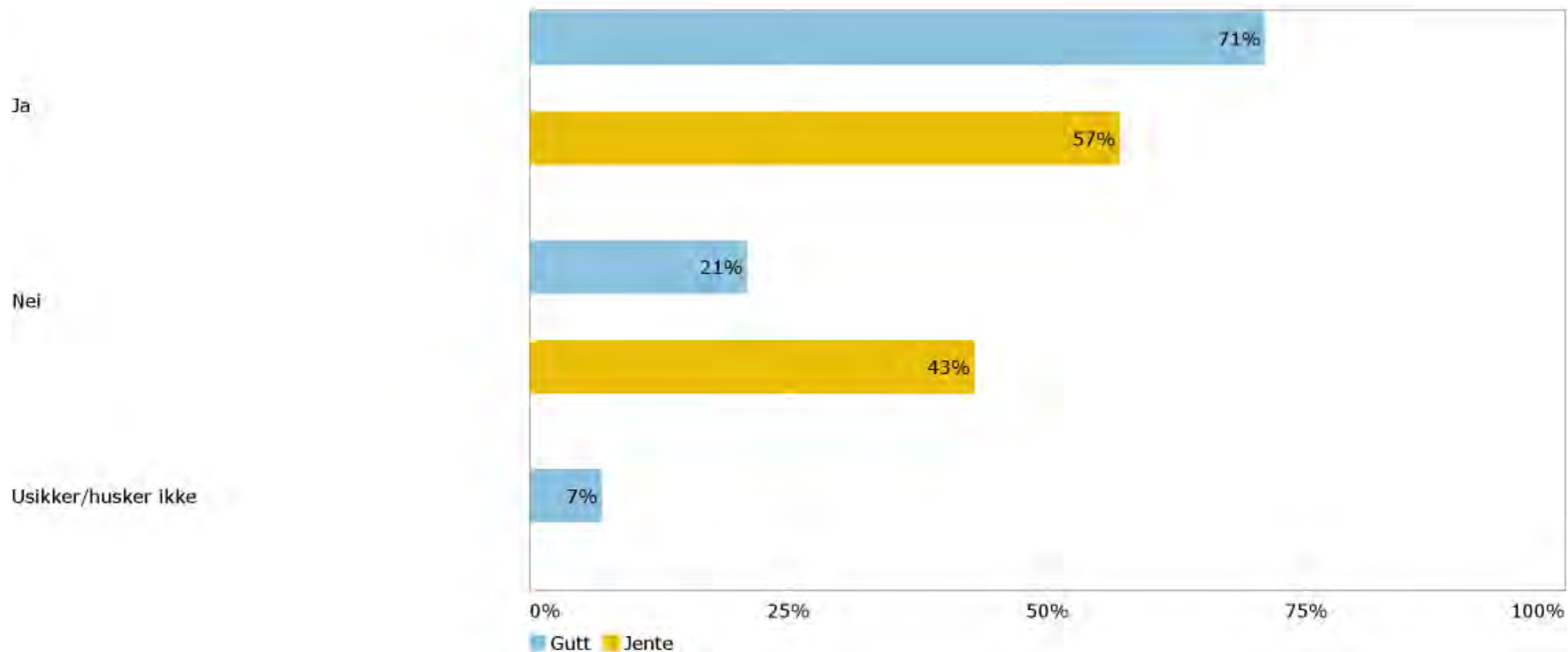
Antall svar 29

Brukte dere prevensjon da du hadde samleie første gang?

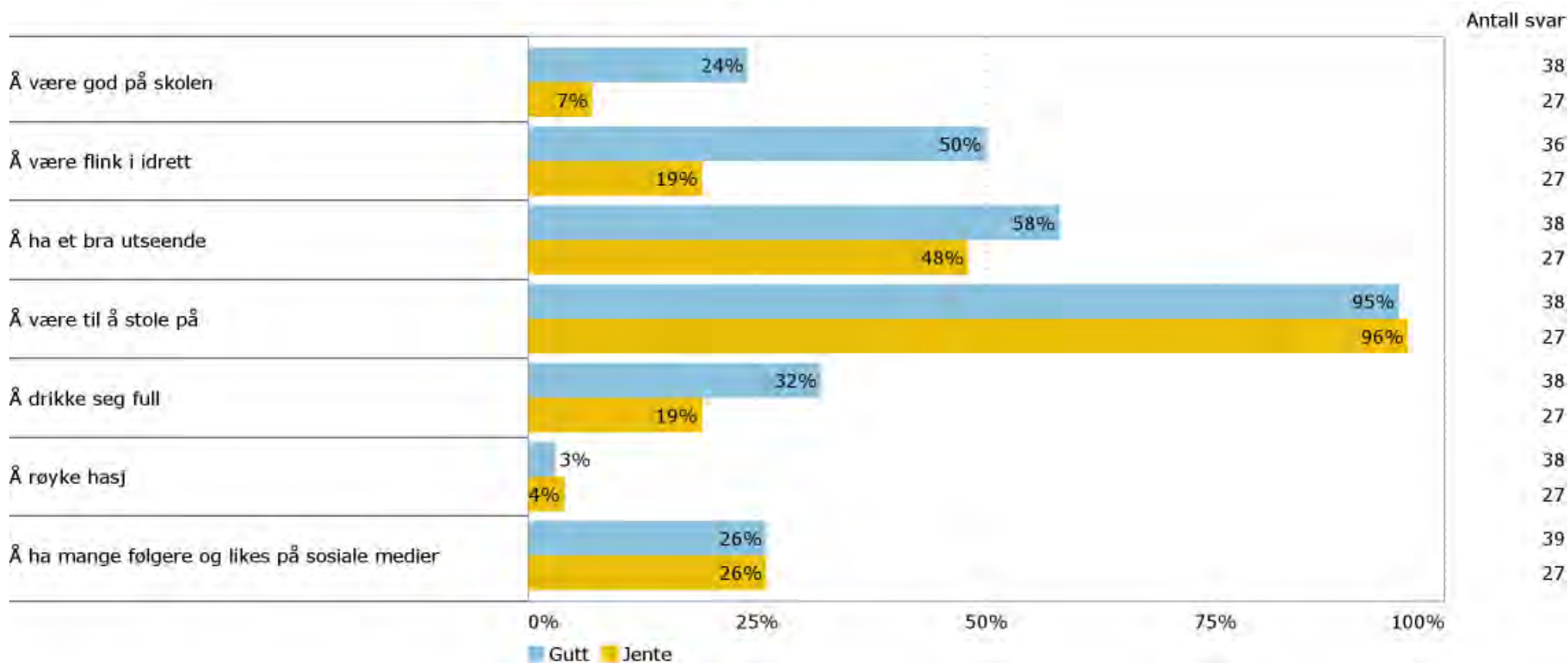
Spørsmålene er bare stilt til de som har svart at de har hatt samleie.

Antall svar 28

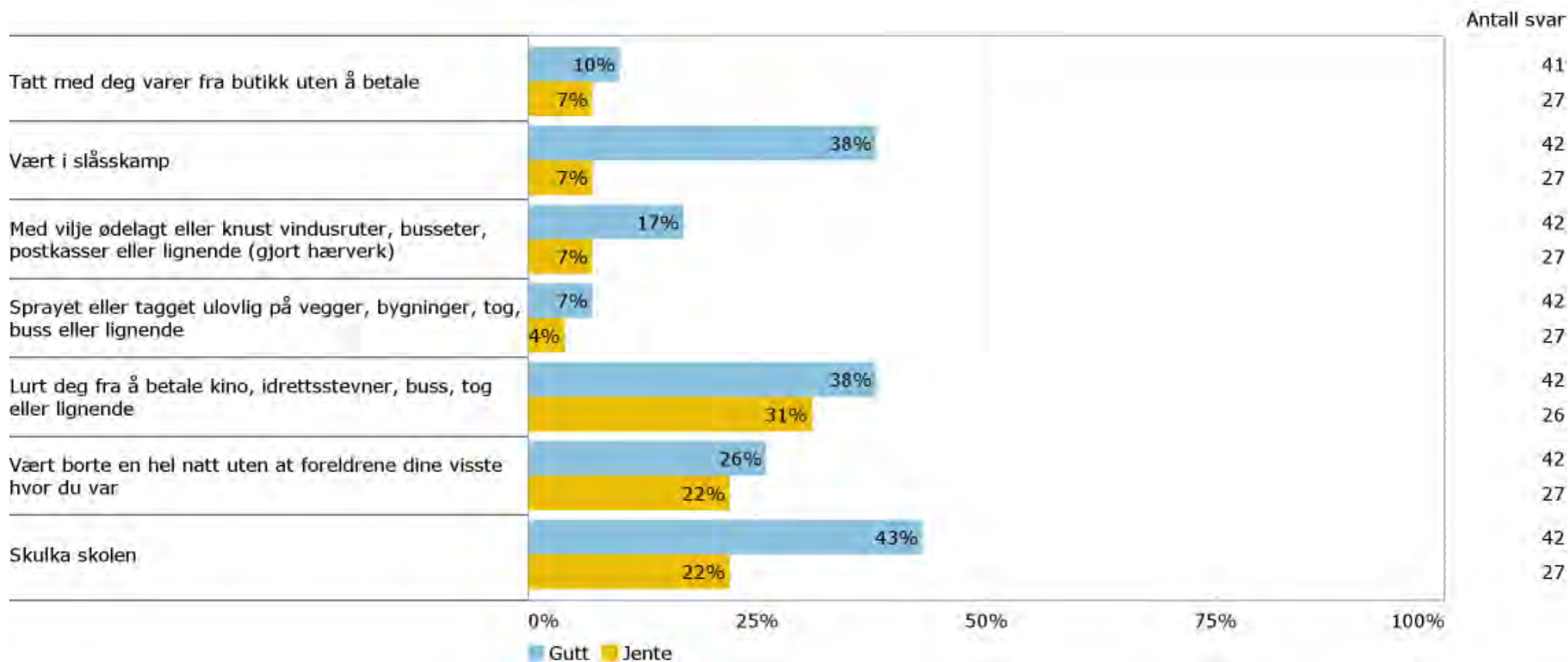
Status i vennemiljøet

Hva er viktig for å få status i ditt vennemiljø? (Prosentandel som har svart 'øker statusen mye' eller 'øker statusen litt')

Regelbrudd

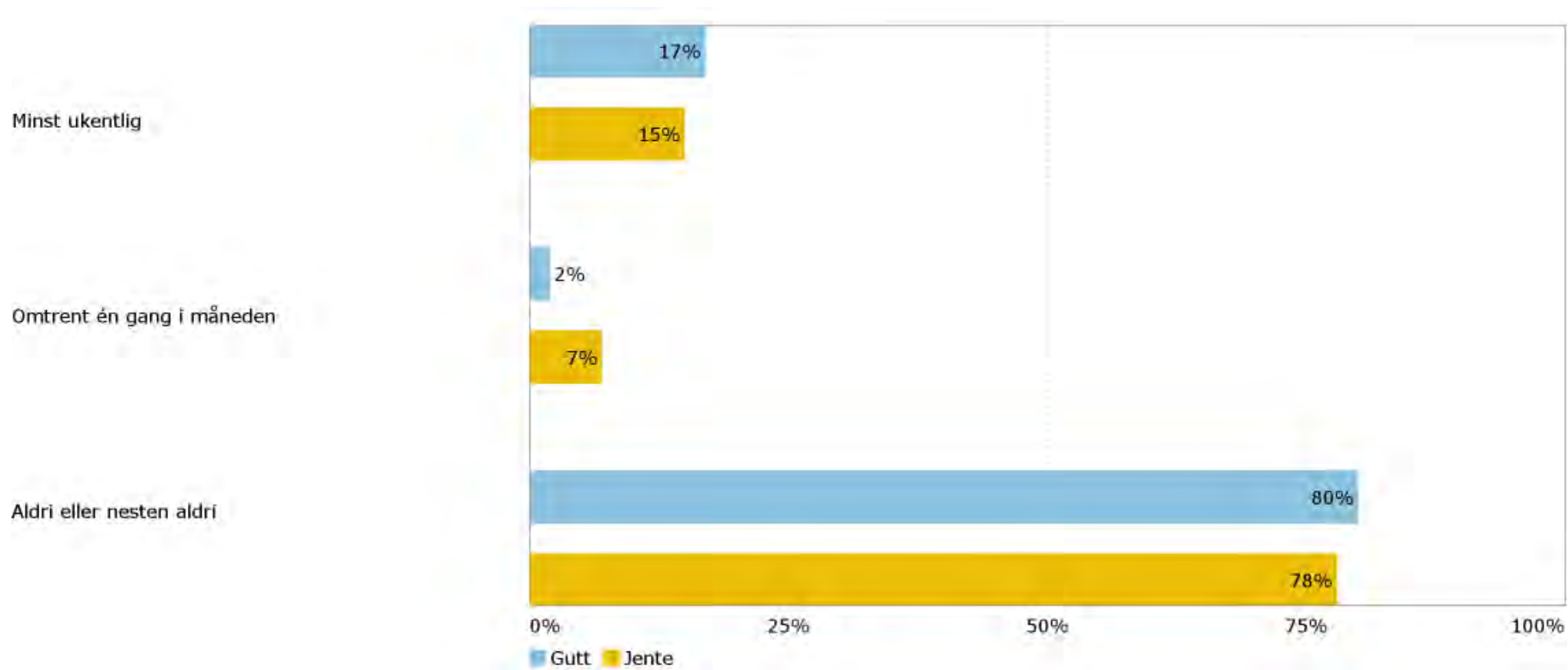
Hvor mange ganger har du vært med på, eller gjort noe av dette det siste året (de siste 12 månedene)? (Prosentandel som har svart '1 gang' eller fler)

Mobbing

Blir du selv utsatt for plaging, trusler eller utfrysing av andre unge på skolen eller i fritida?

Antall svar 68

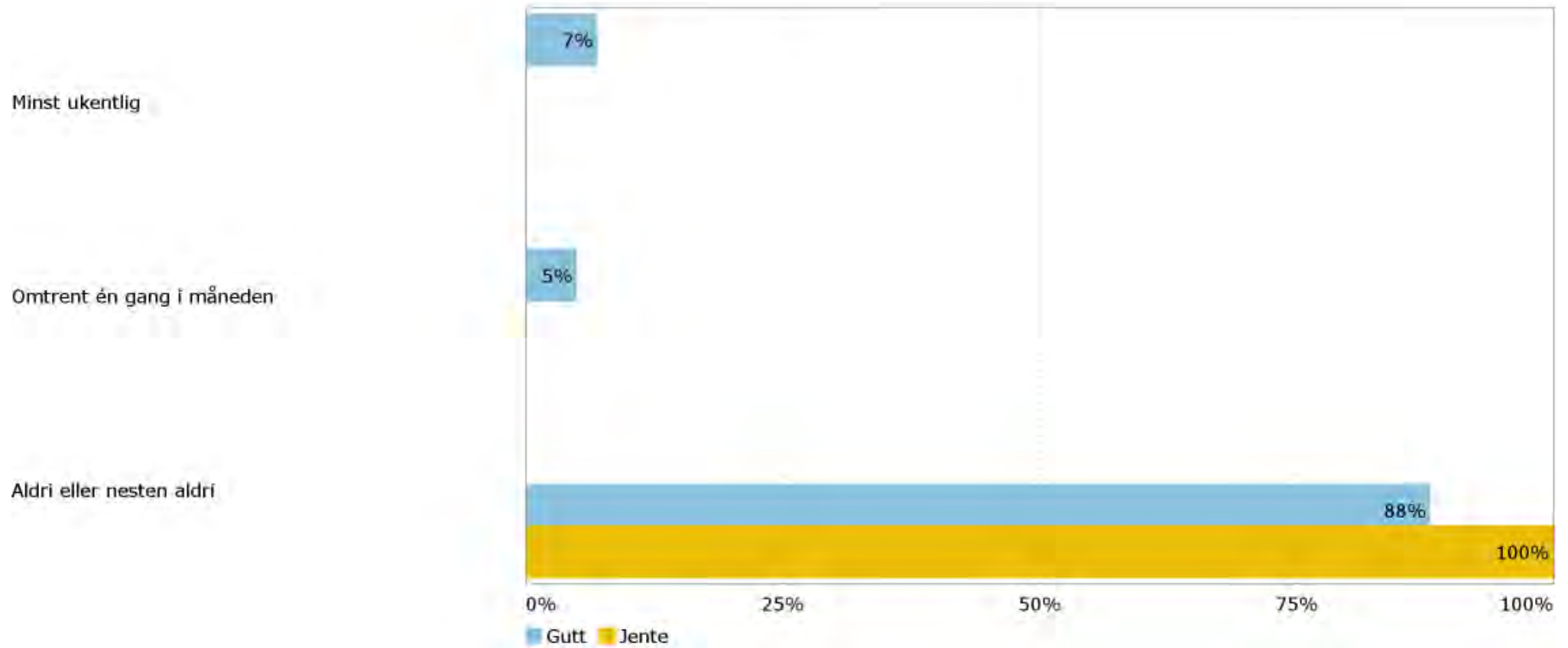

Mobbing

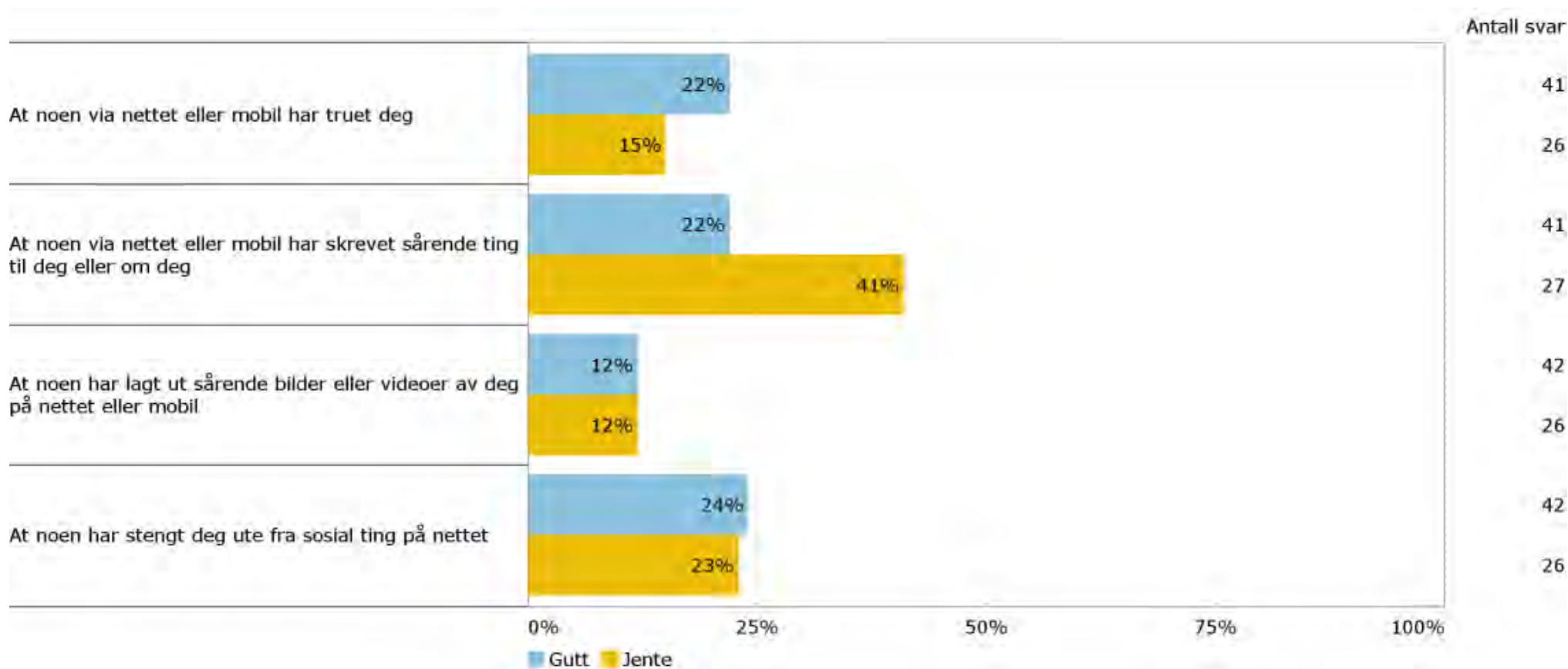
Hender det at du er med på plaging, trusler eller utfrysing av andre unge på skolen eller i fritida?

Antall svar 68

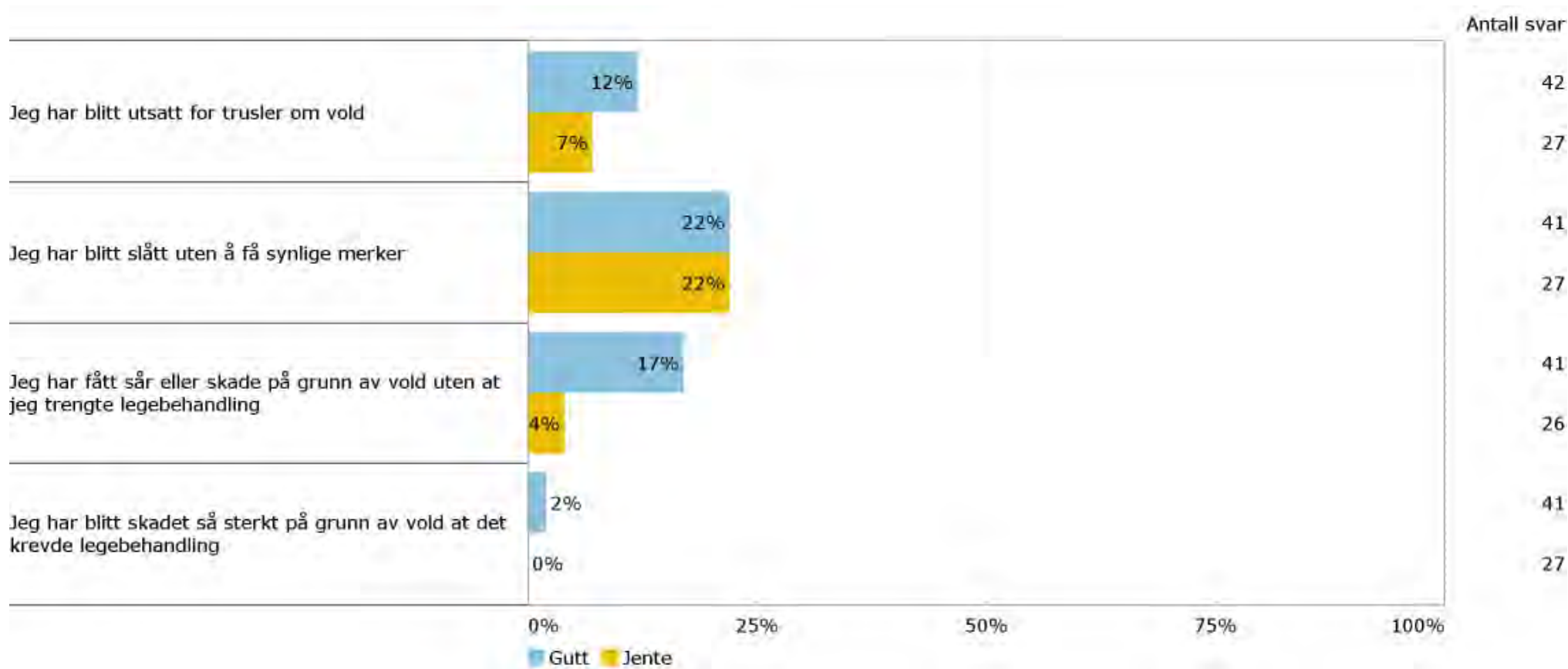

Negative opplevelser på nettet/mobil

Har du i løpet av de siste 12 månedene blitt utsatt for noe av det følgende? (Prosentandel som har svart '1 gang' eller fler)

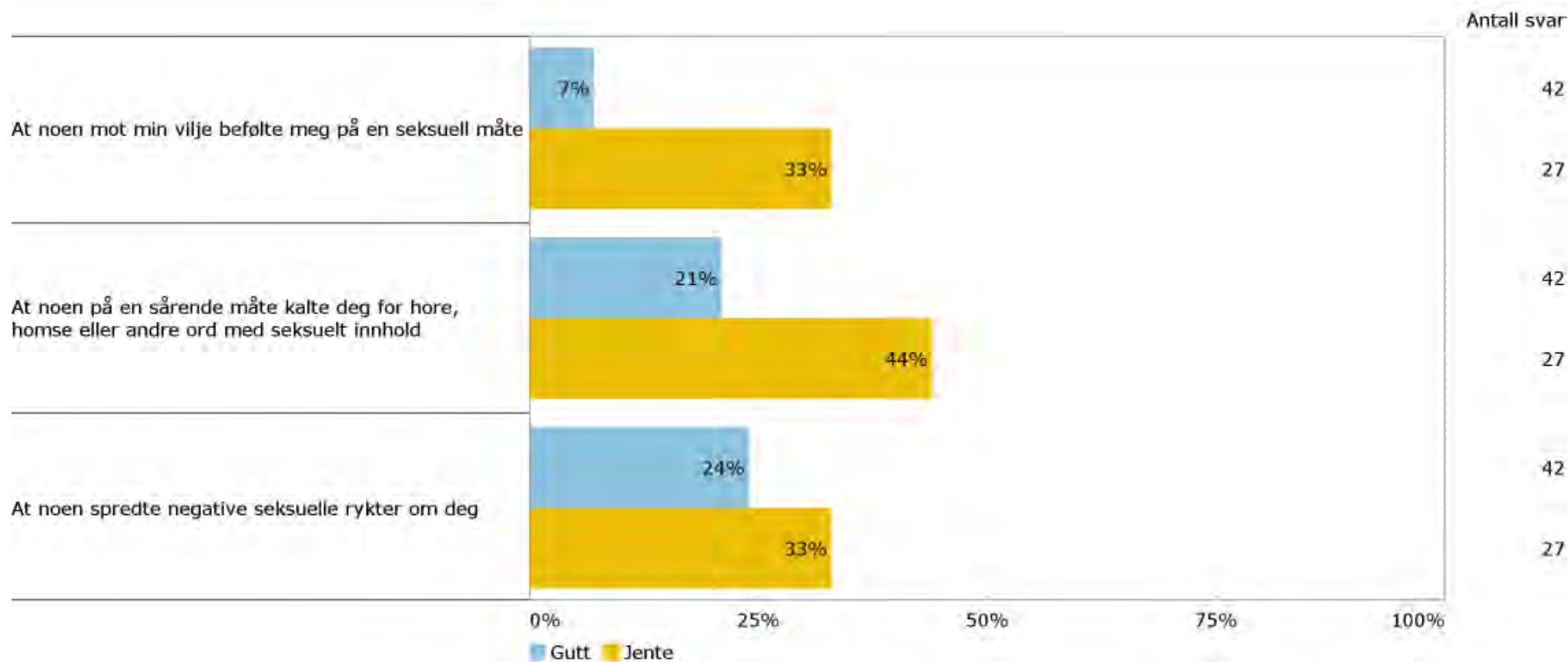

Har du i løpet av de siste 12 månedene blitt utsatt for noe av det følgende? (Prosentandel som har svart '1 gang' eller fler)

Seksuell trakassering

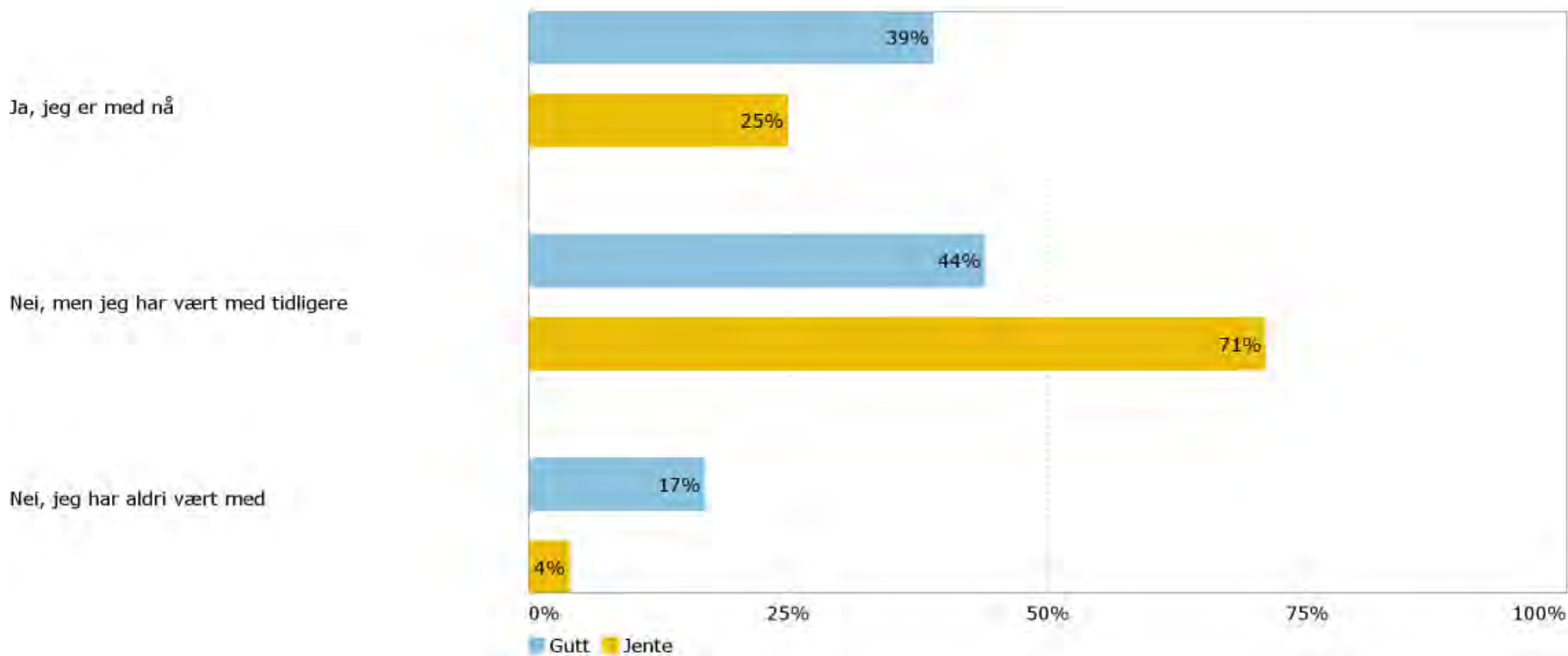
Har du i løpet av de siste 12 månedene blitt utsatt for noe av det dette på en måte som du absolutt ikke likte? (Prosentandel som har svart '1 gang' eller fler)

Faste fritidsaktiviteter

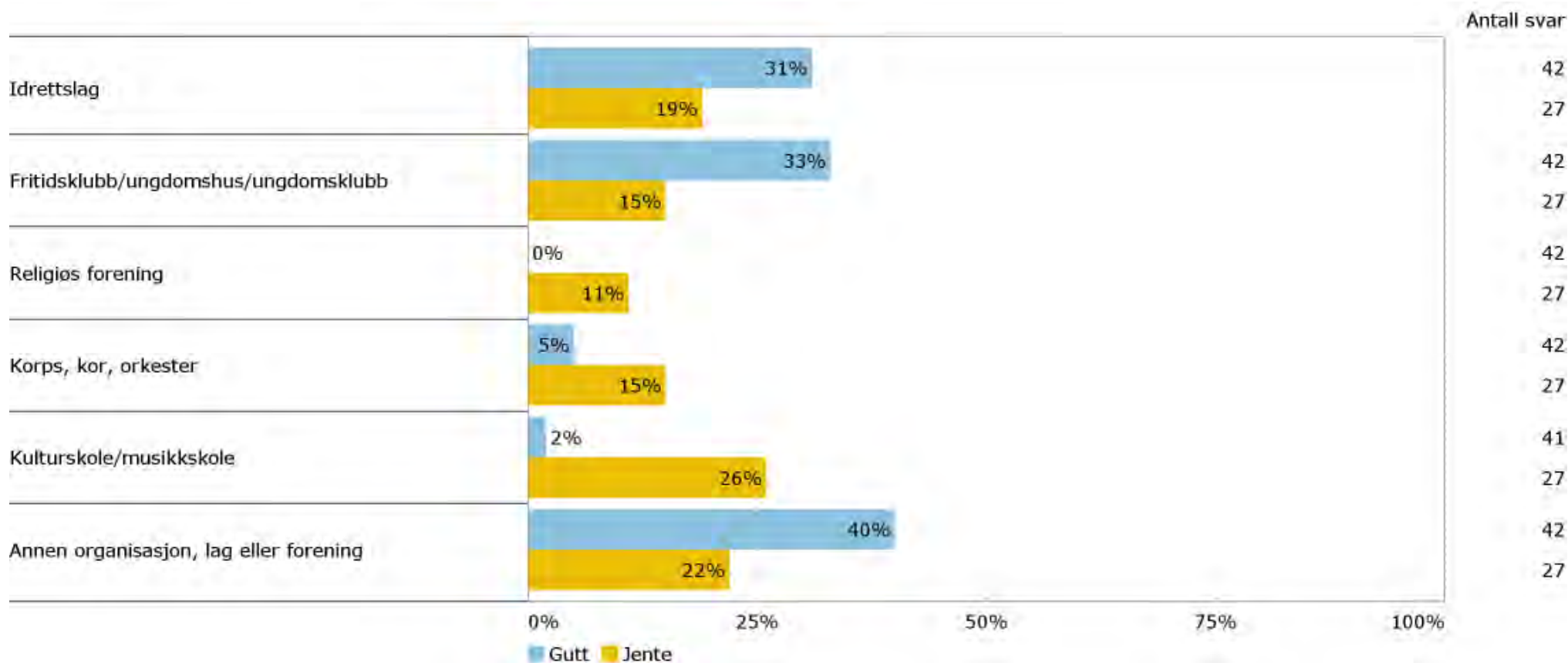
Er du, eller har du tidligere vært, med i noen organisasjoner, klubber, lag eller foreninger etter at du fylte 10 år?

Antall svar 69

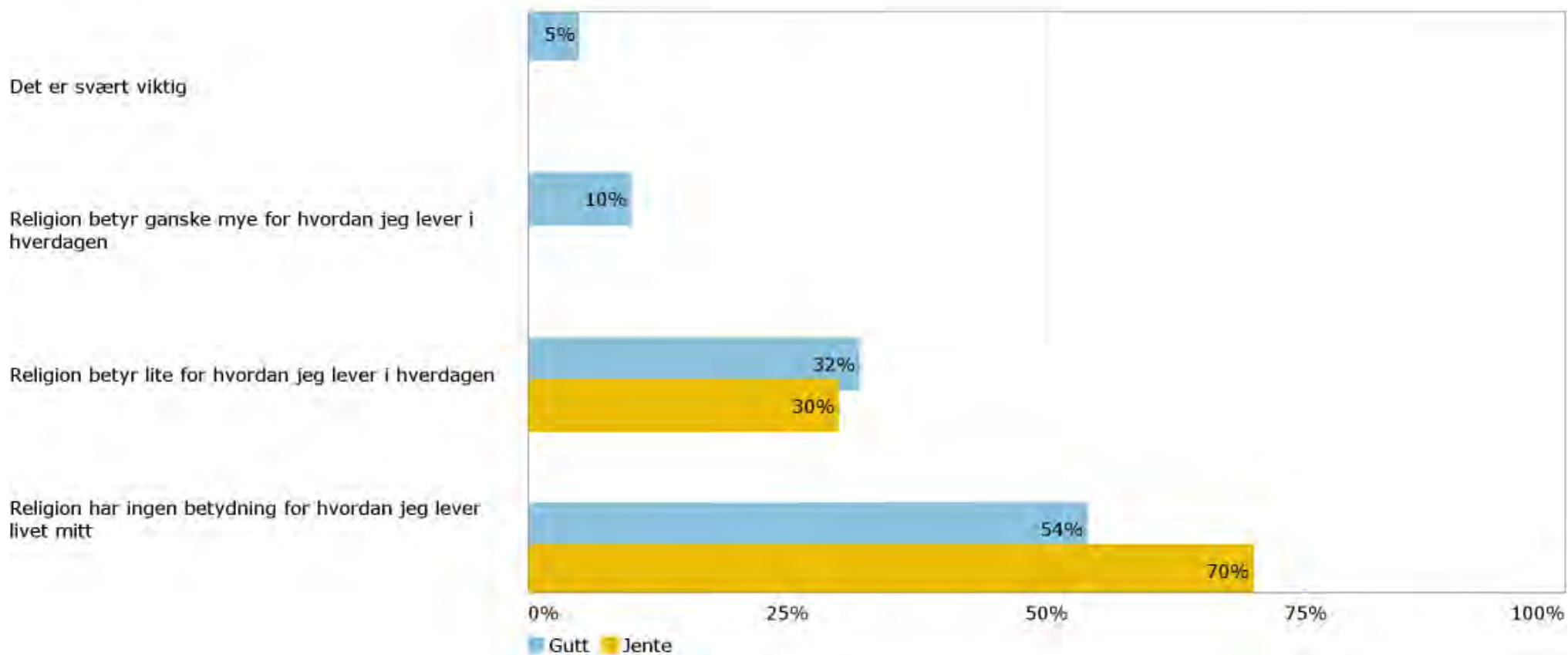
Faste fritidsaktiviteter

Hvor mange ganger den siste måneden har du vært med på aktiviteter, møter eller øvelser i følgende organisasjoner, klubber eller lag? (Prosentandel som har svart '1 gang' eller fler)

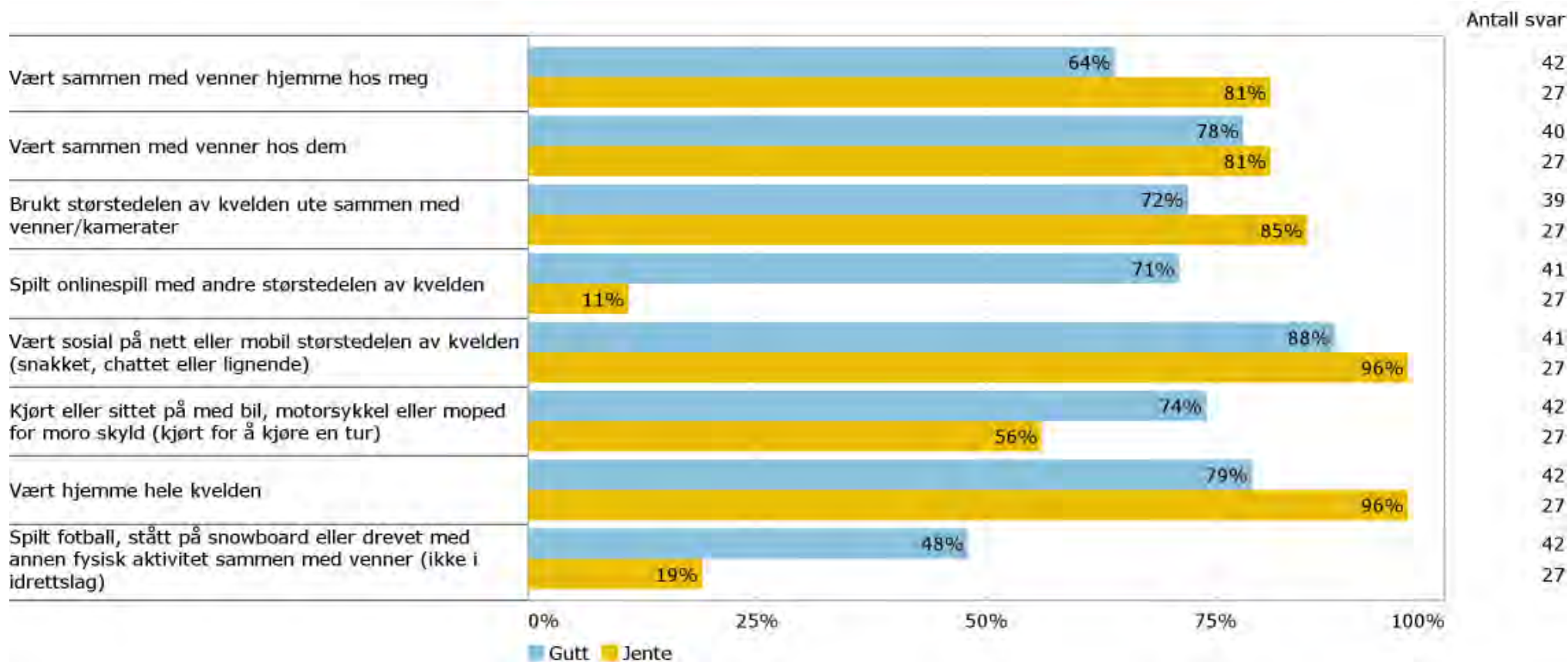
Hvor mye betyr religion for hvordan du lever livet ditt til daglig?

Antall svar 68

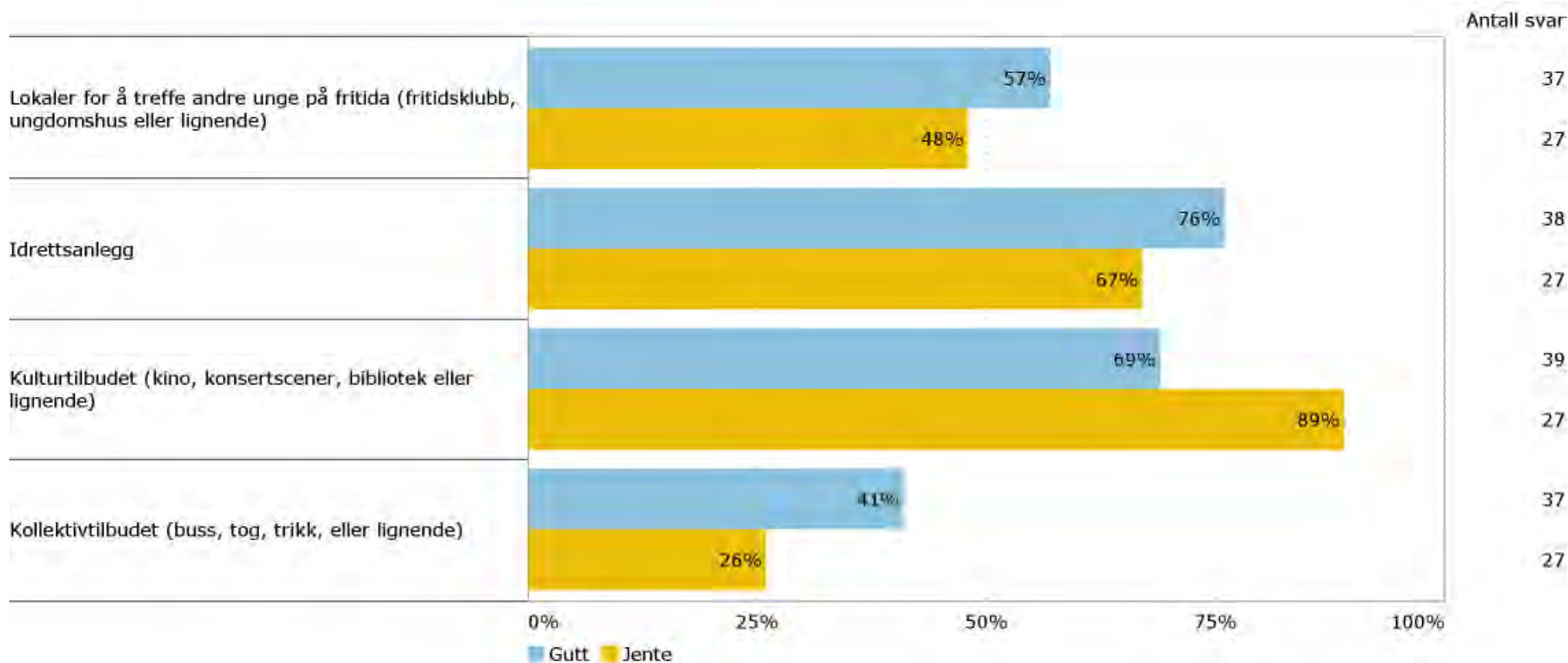
Fritidsaktiviteter

Her blir det nevnt en del aktiviteter som du kan bruke fritida di til. Tenk tilbake på den siste uka (de siste 7 dagene). Hvor mange ganger har du ... (Prosentandel som har svart '1 gang' eller fler)

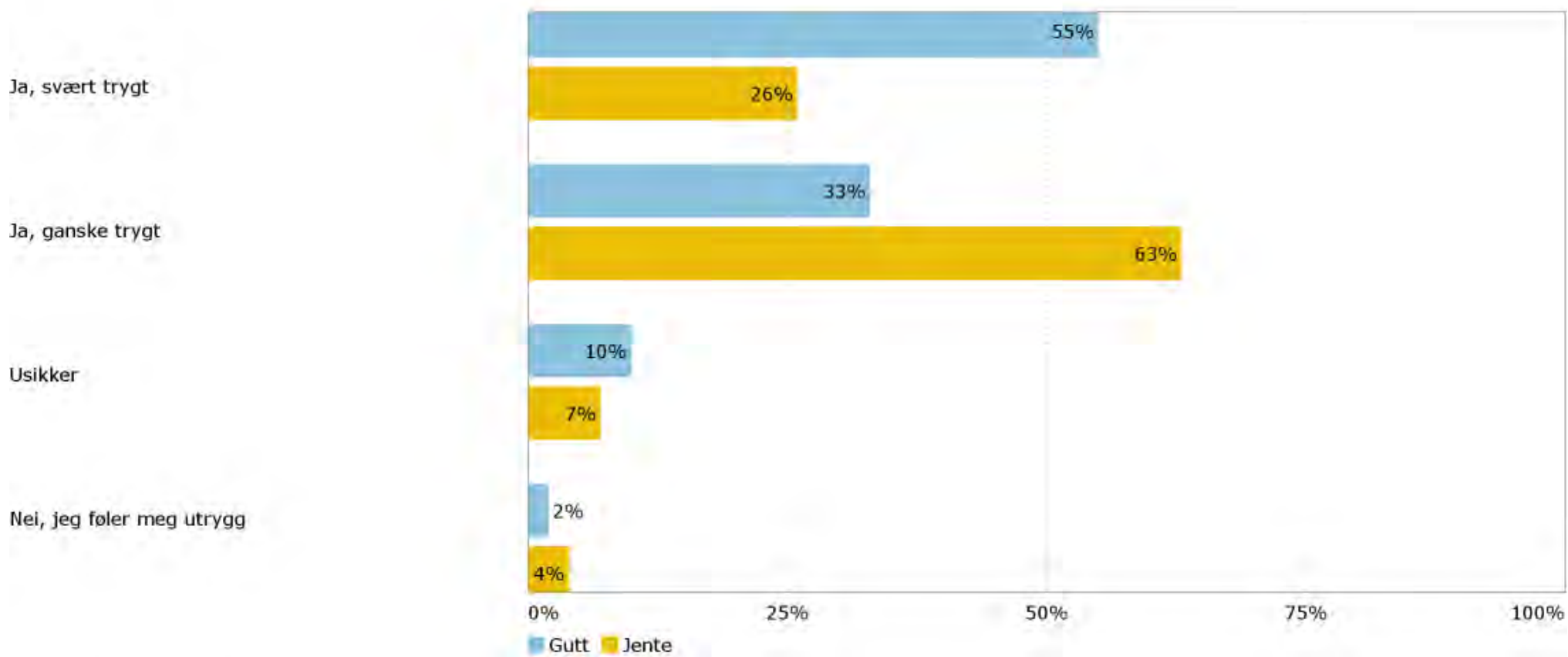

Tenk på områdene rundt der du bor. Hvordan opplever du at tilbudet til ungdom er når det gjelder ... (Prosentandel som har svart 'svært bra' eller 'nokså bra')

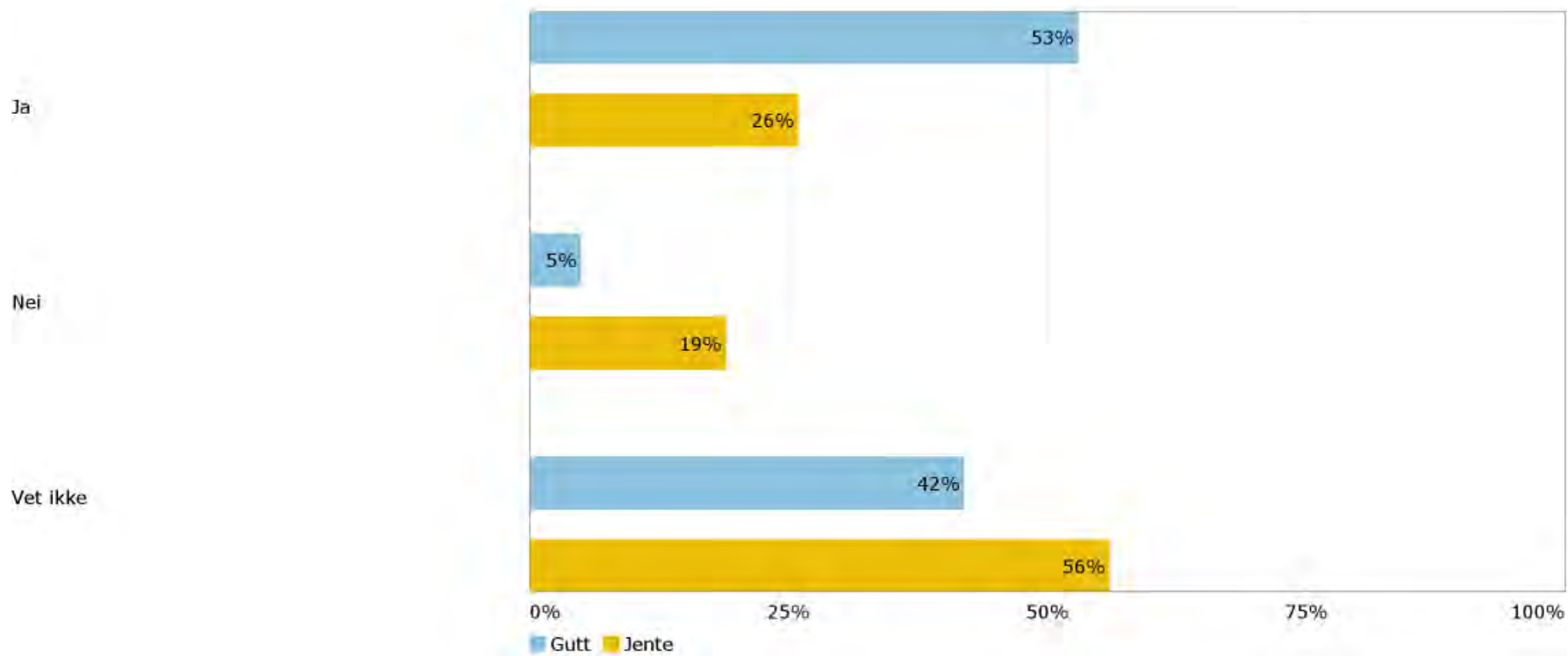
Når du er ute om kvelden, opplever du det som trygt å ferdes i nærområdet der du bor?

Antall svar 69

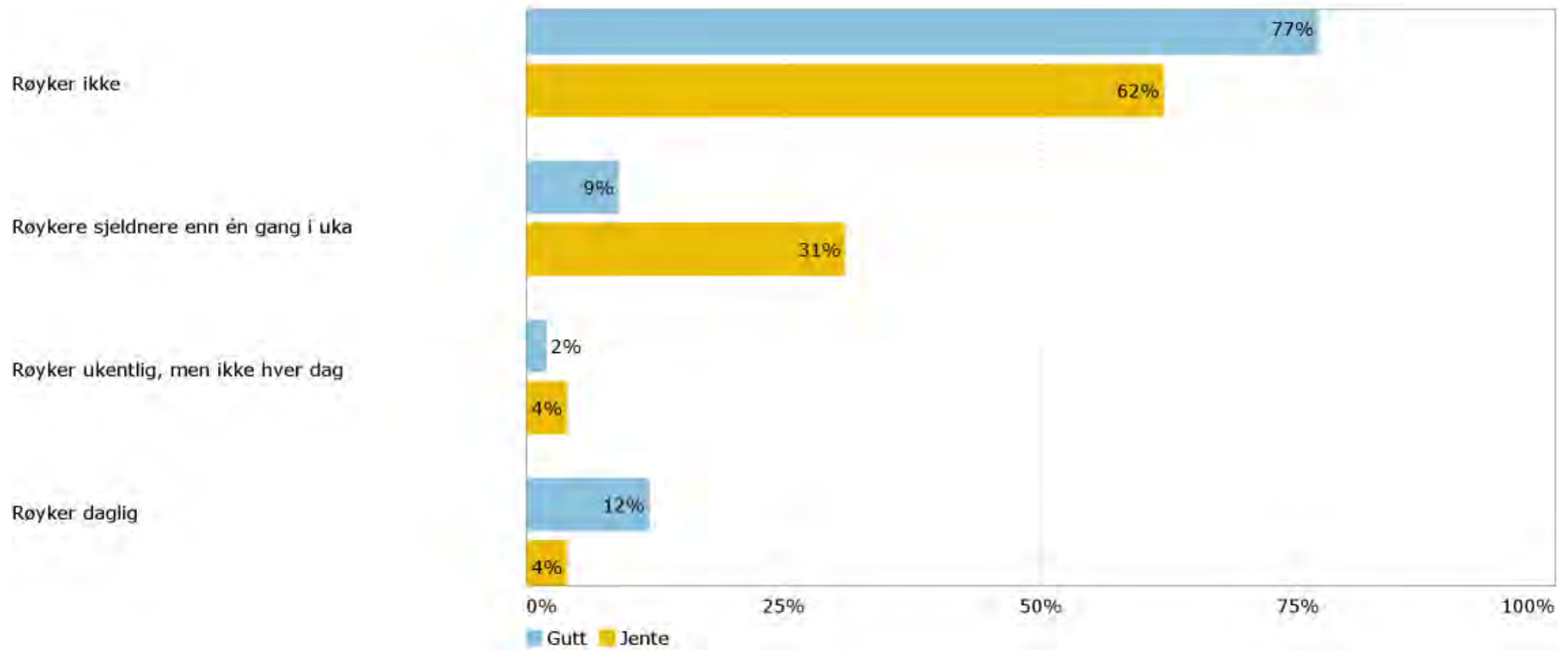
Kan du tenke deg å bo i kommunen din når du blir voksen?

Antall svar 70

Tobakk

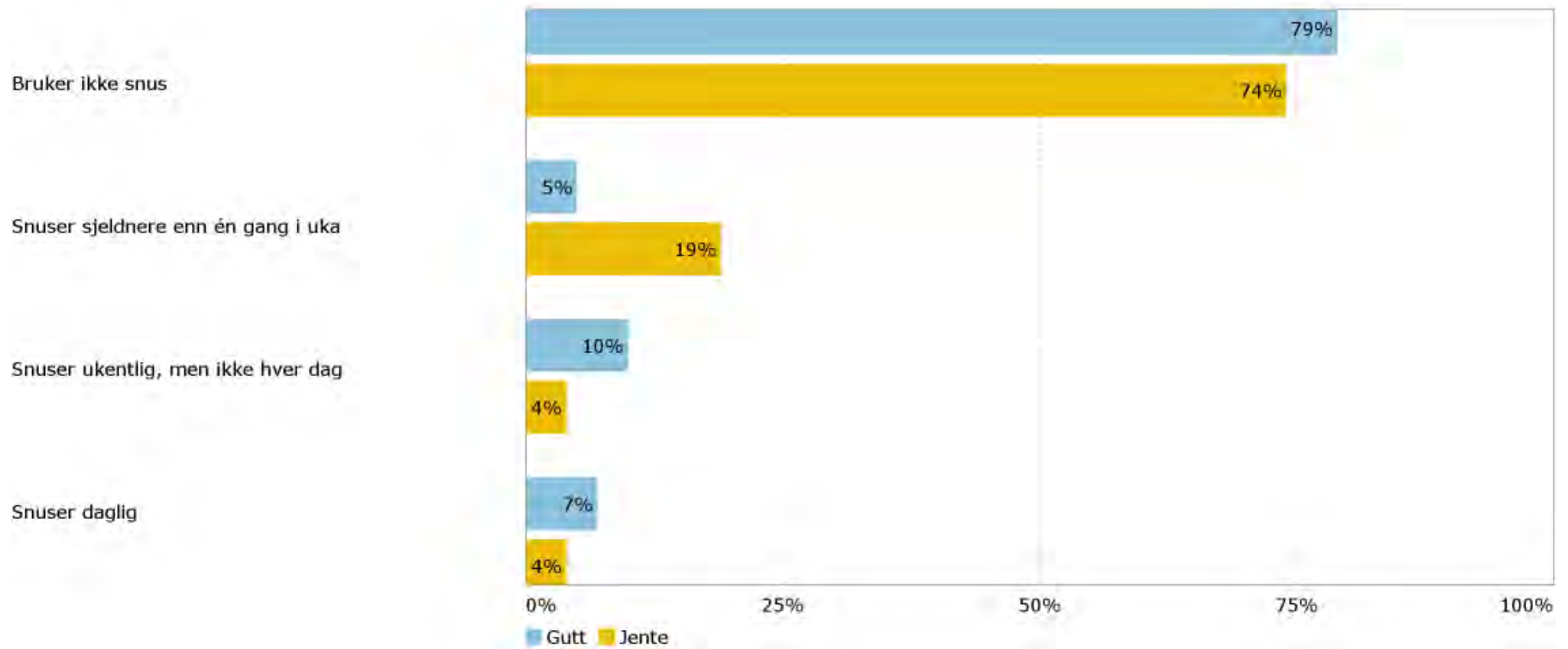
Røyker du?
Antall svar 69

Tobakk

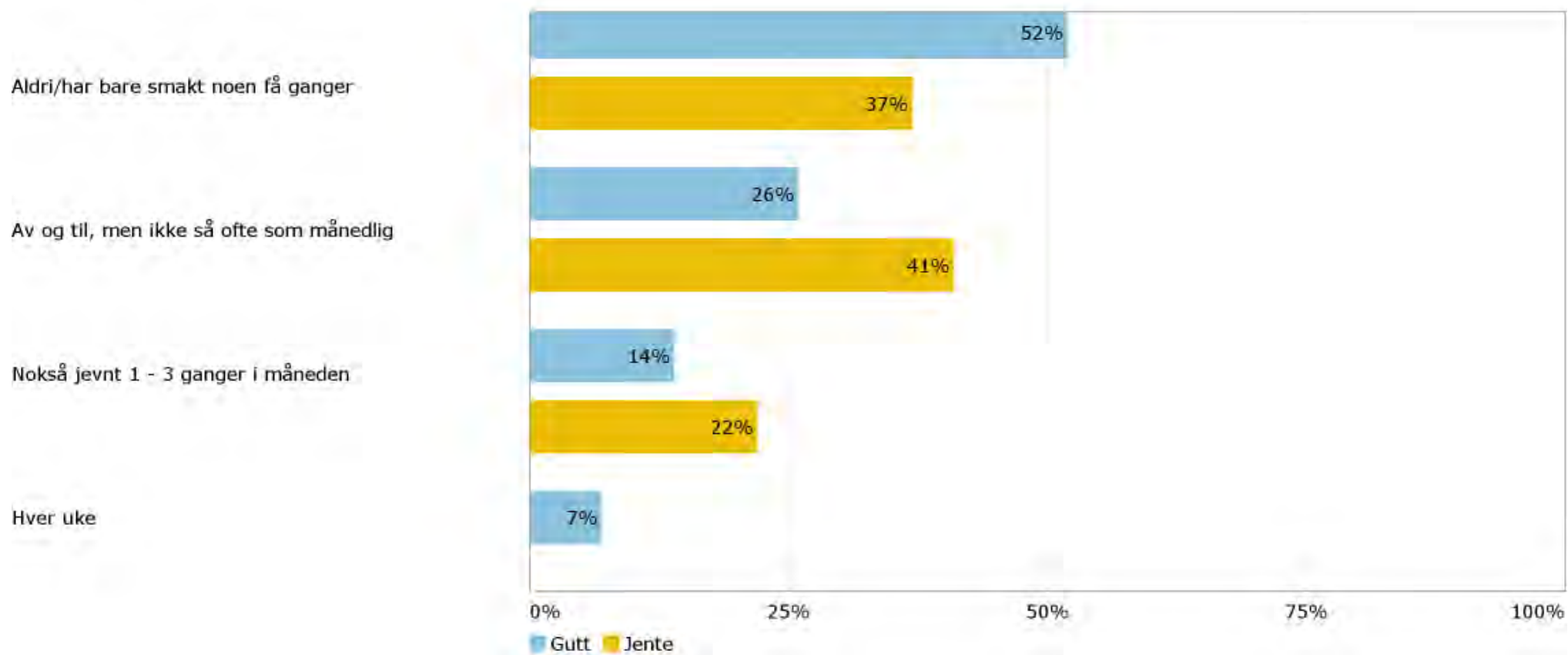
Bruker du snus?

Antall svar 69

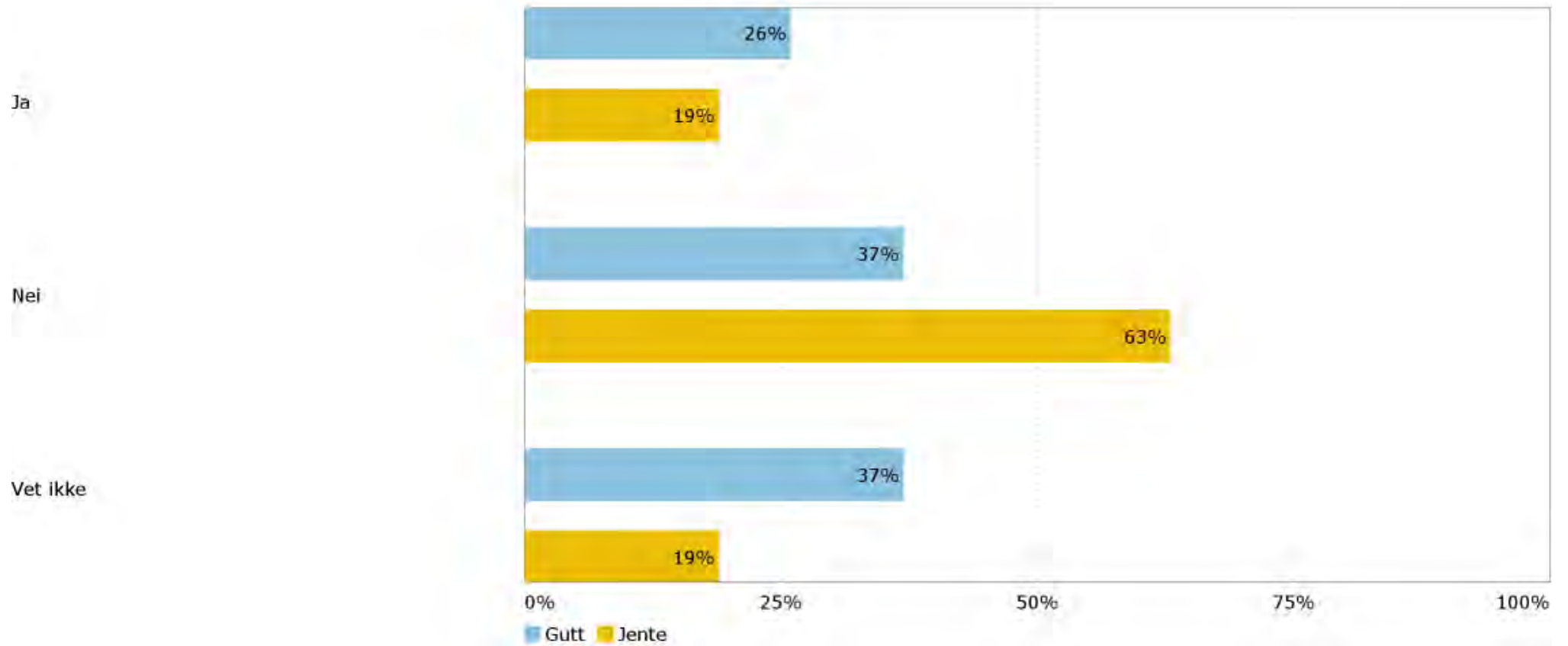
Hender det at du drikker noen form for alkohol?

Antall svar 69

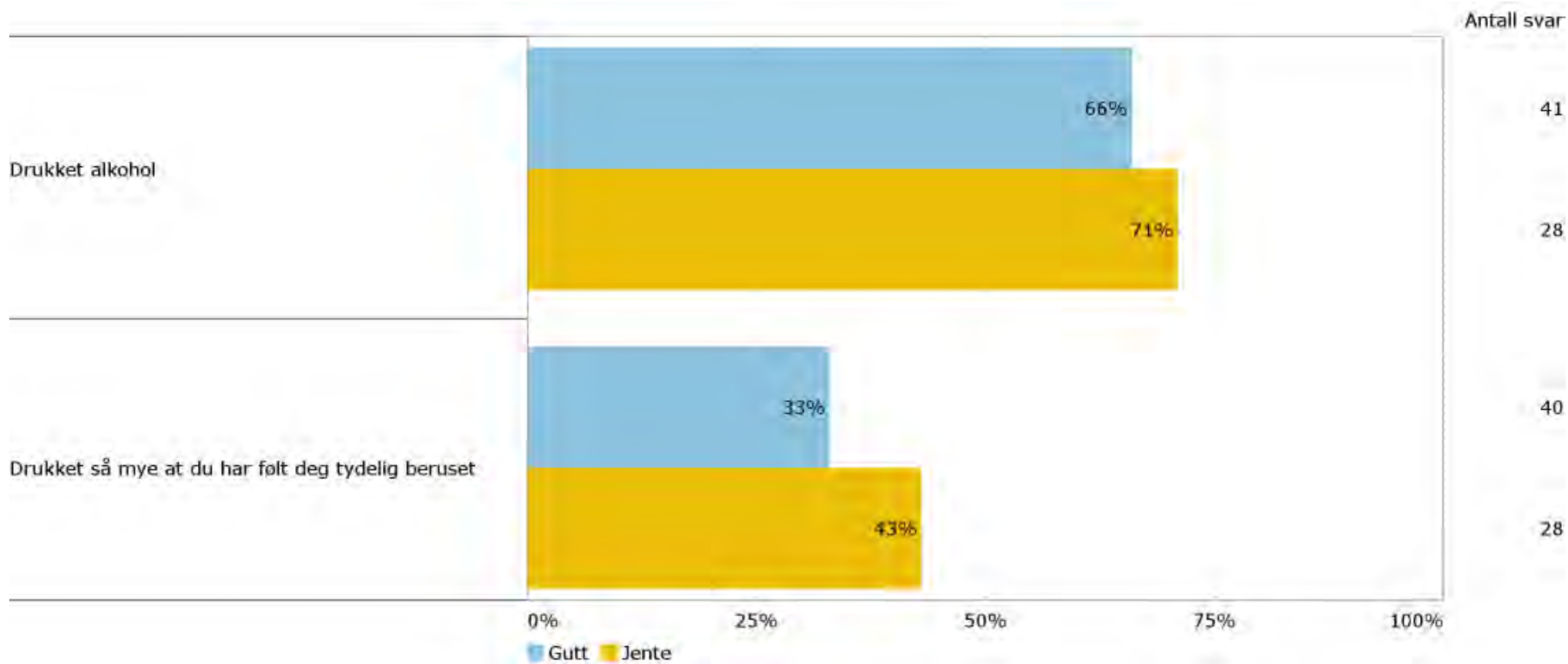
Får du lov til å drikke alkohol av foreldrene dine?

Antall svar 70

Rusmidler

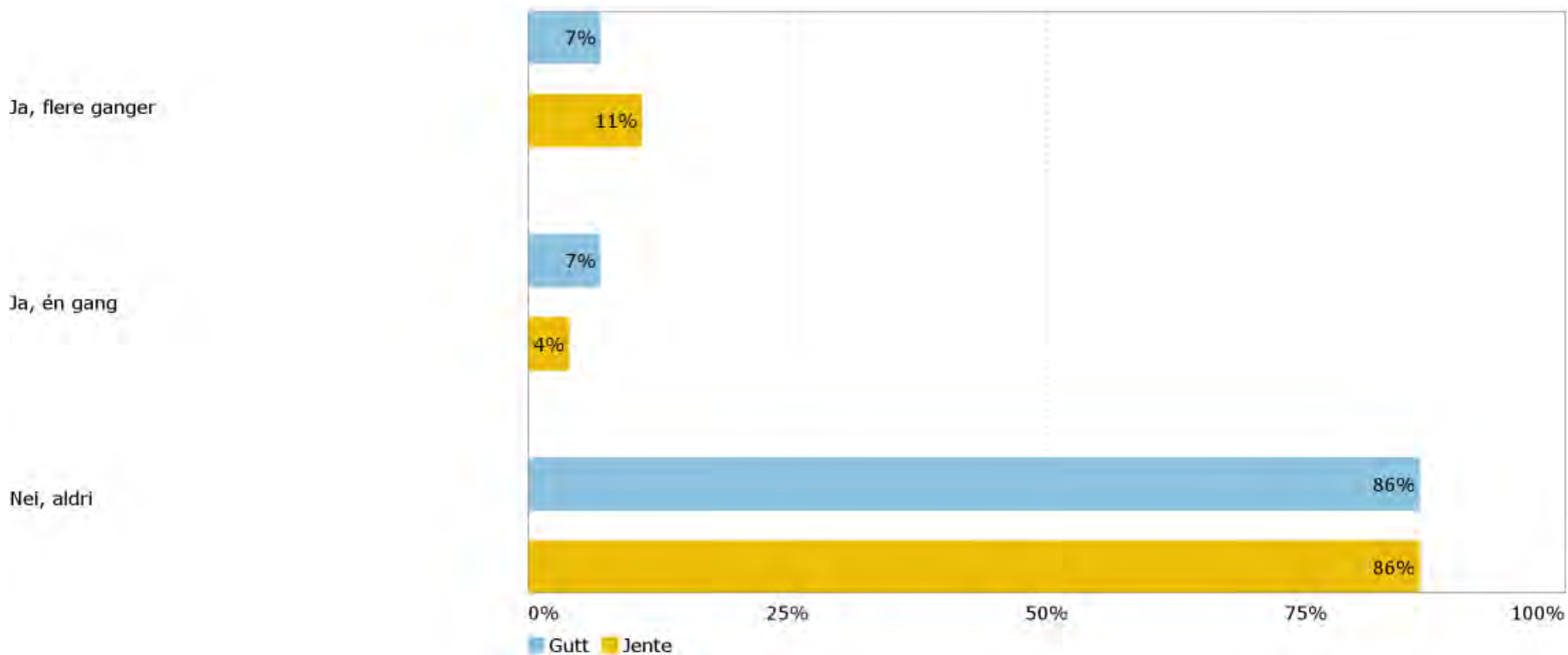
Hvor mange ganger har du gjort noe av dette det siste året (de siste 12 månedene)? (Prosentandel som har svart '1 gang' eller fler)

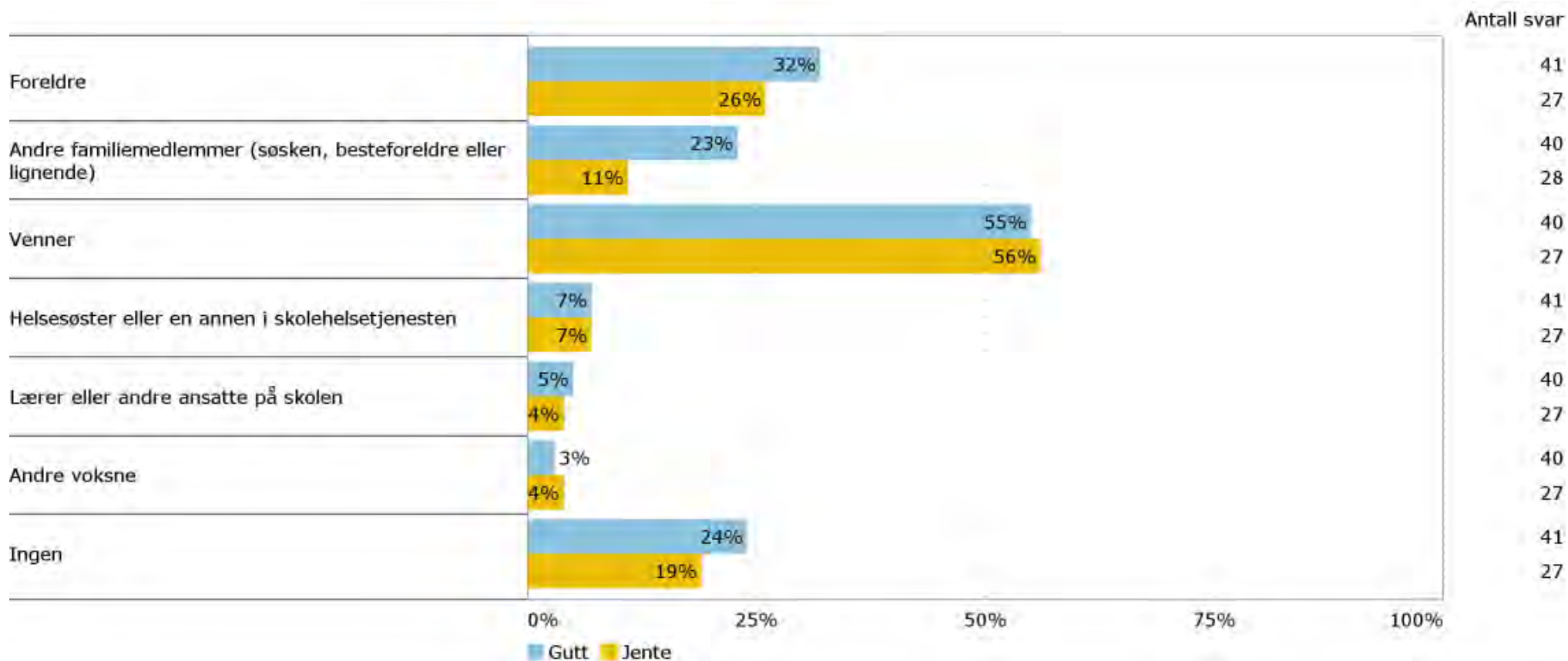
Har du i løpet av det siste året (de siste 12 månedene) blitt tilbudt hasj eller marihuana?

Antall svar 71

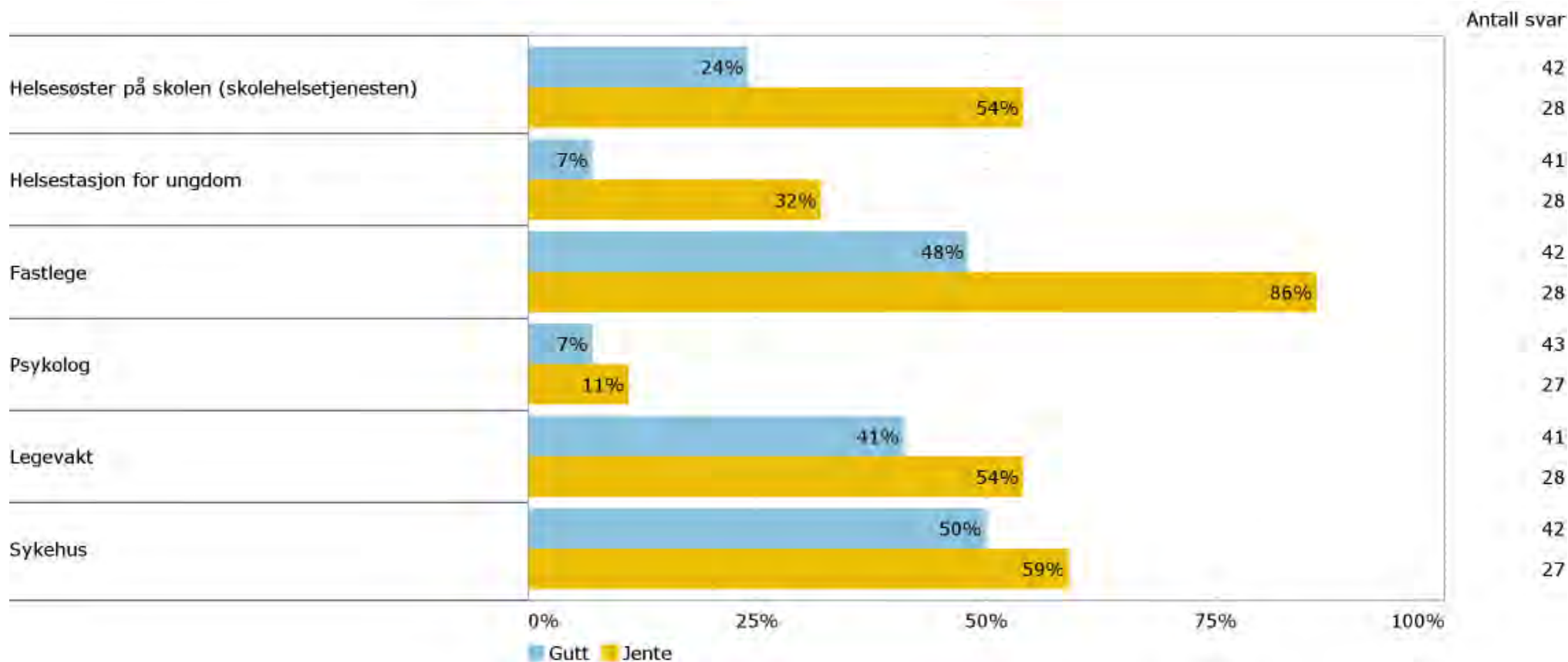
Nære relasjoner

Tenk deg at du har et personlig problem. Du føler deg utafør og trist og trenger noen å snakke med. Hvem ville du snakket med eller søkt hjelp hos? (Prosentandel som har svart 'helt sikkert')

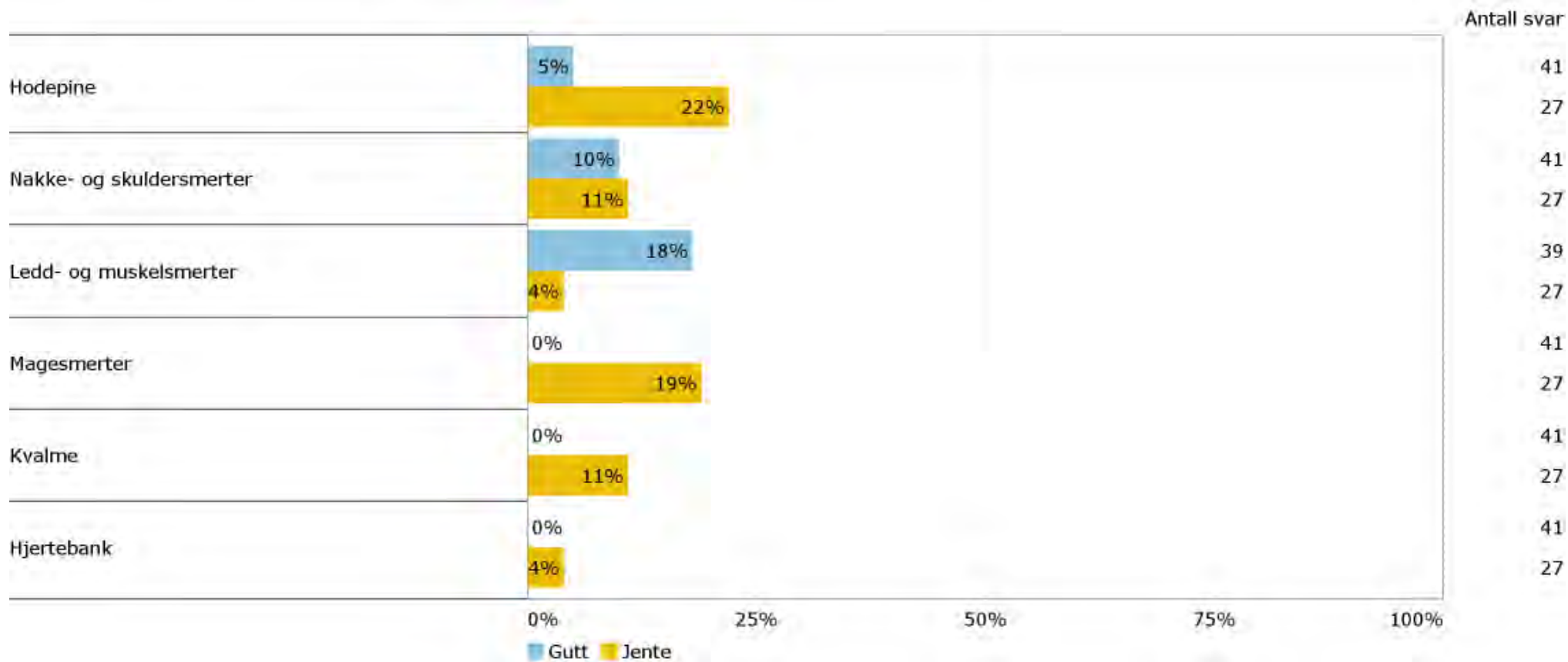
Helsetjenester

Hvor mange ganger har du brukt følgende helsetjenester i løpet av de siste 12 månedene? (Prosentandel som har svart 'minst en gang')

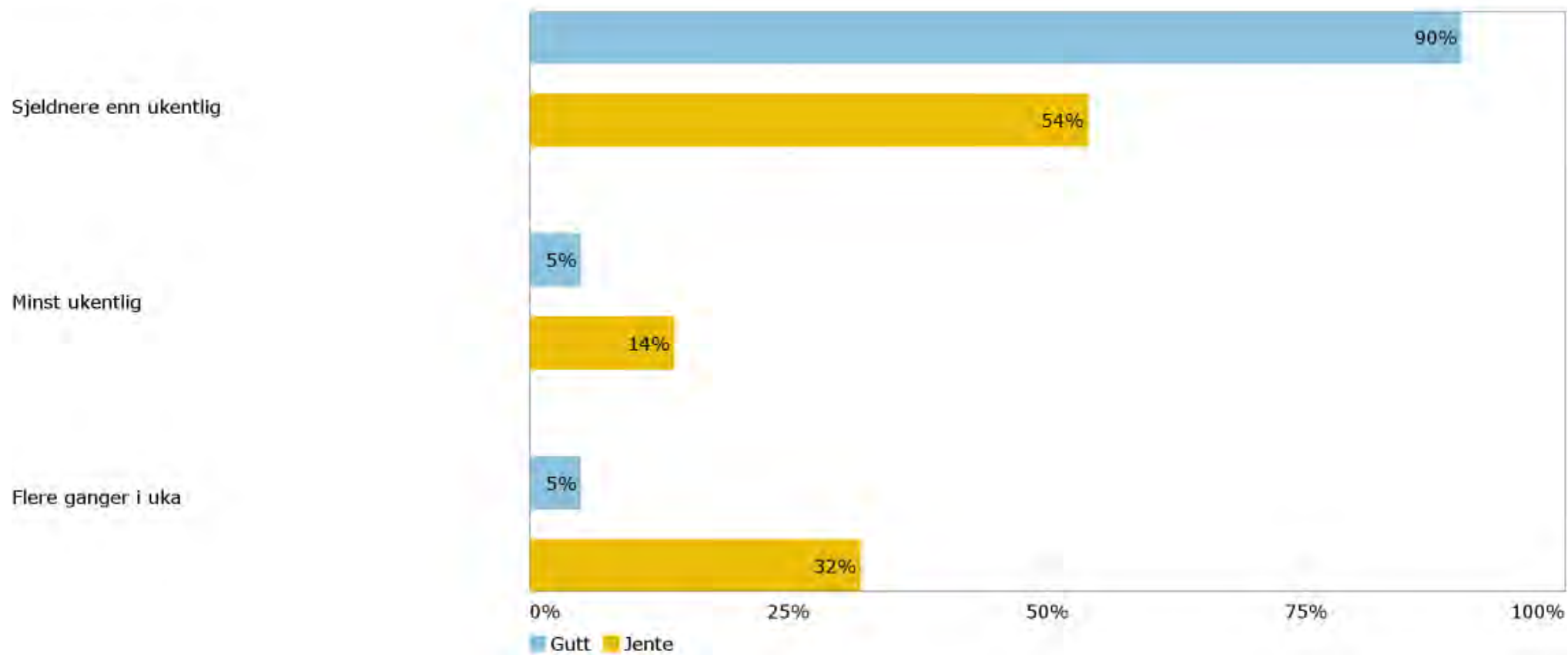
Helseplager

Har du hatt noen av disse plagene i løpet av siste måned? (Prosentandel som har svart 'daglig')

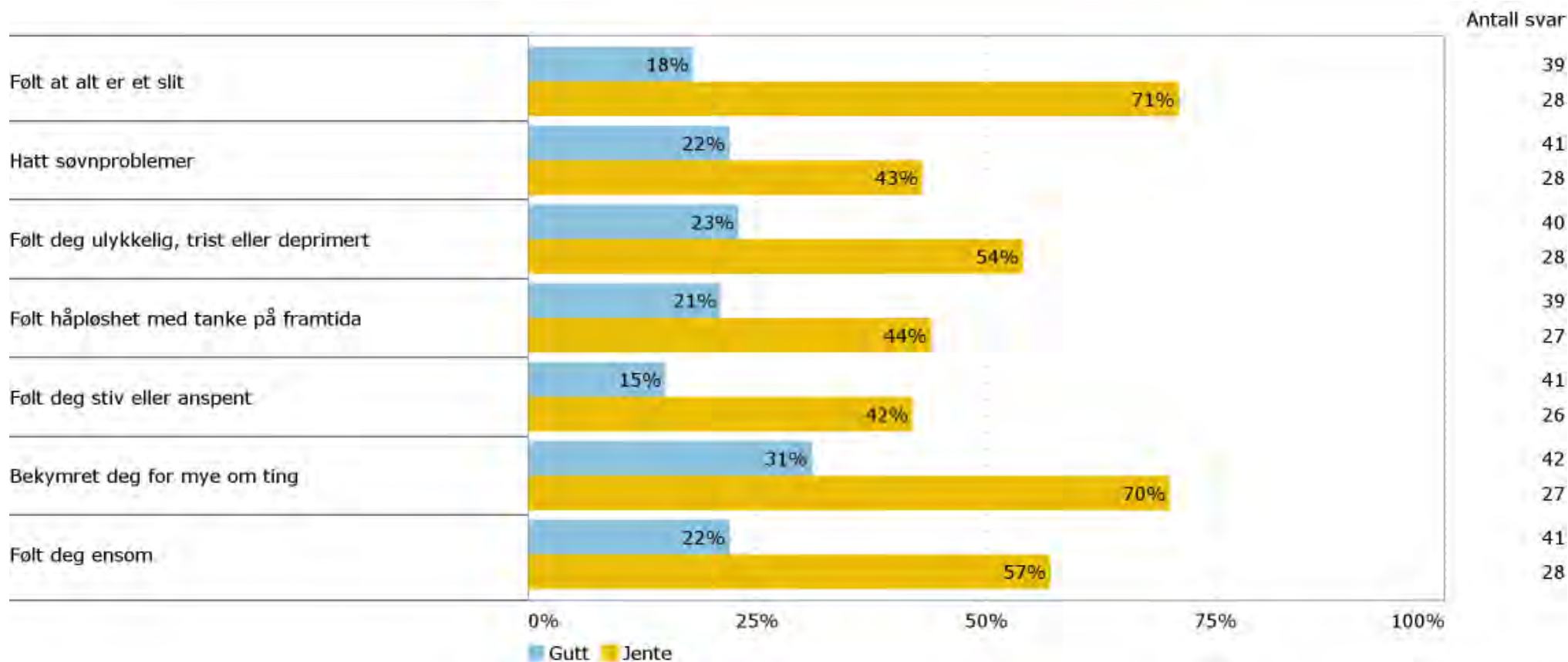
Hvor ofte har du brukt reseptfrie medikamenter (Paracet, Ibux og lignende) i løpet av siste måned?

Antall svar 70

Psykiske helseplager

Har du i løpet av den siste uka vært plaget av noe av dette? (Prosentandel som har svart 'ganske mye plaget' eller 'veldig mye plaget')

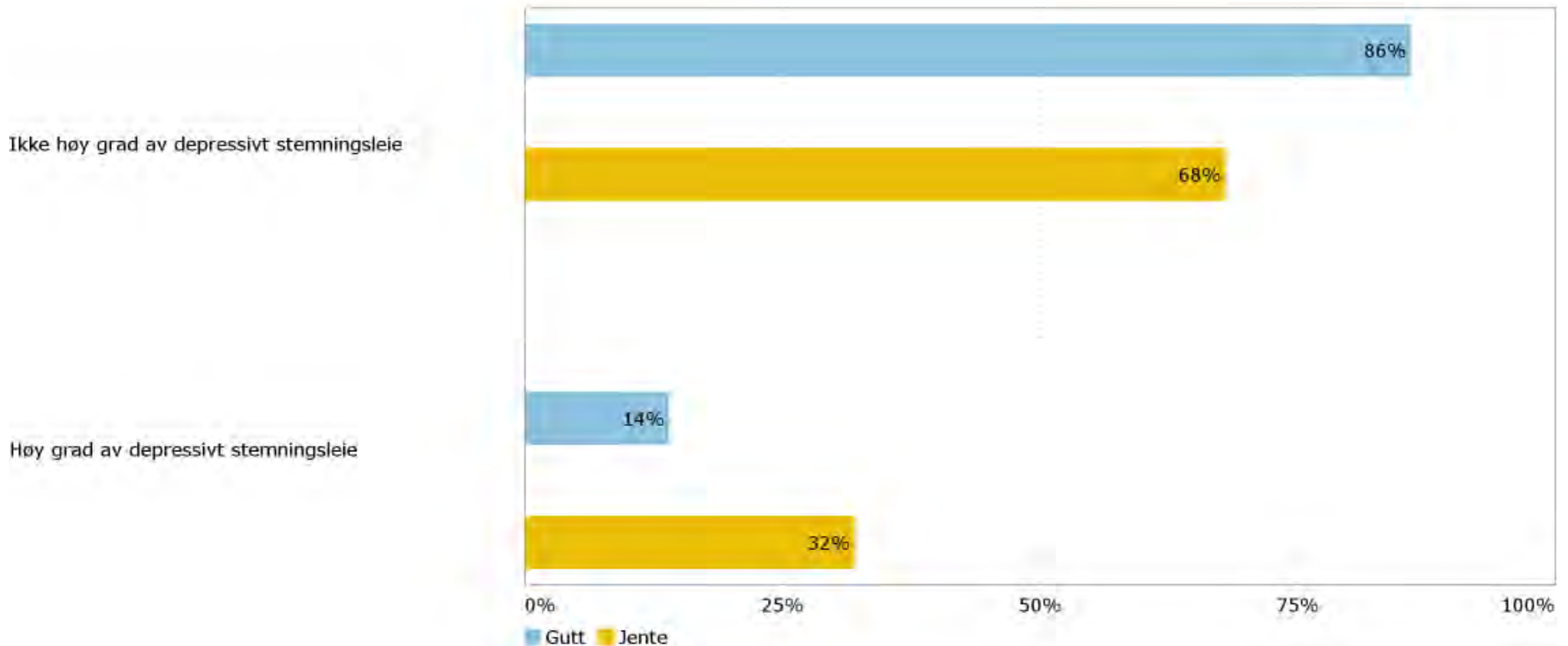

Psykiske helseplager

Depressivt stemningsleie

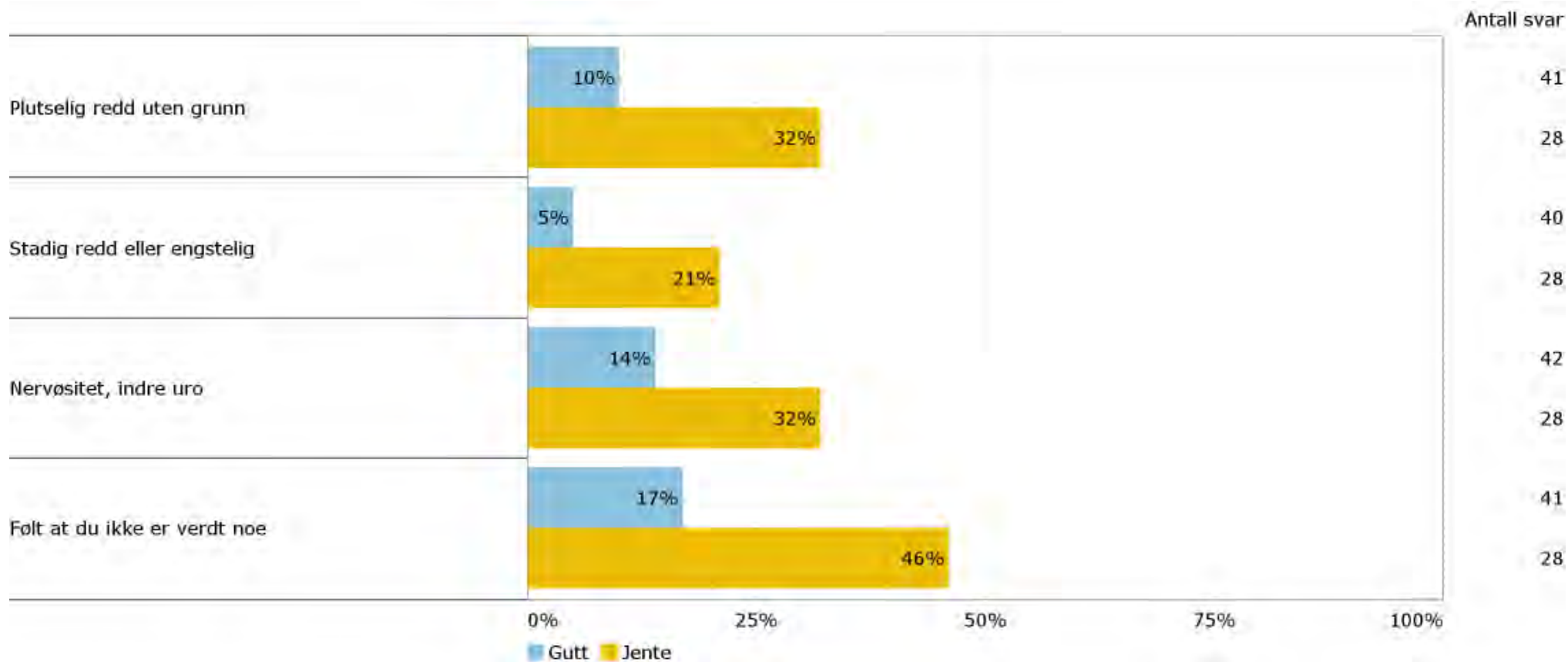
Prosentandelen er beregnet utifra gjennomsnittet av seks spørsmål som kjennetegner depresjon.

Antall svar 70

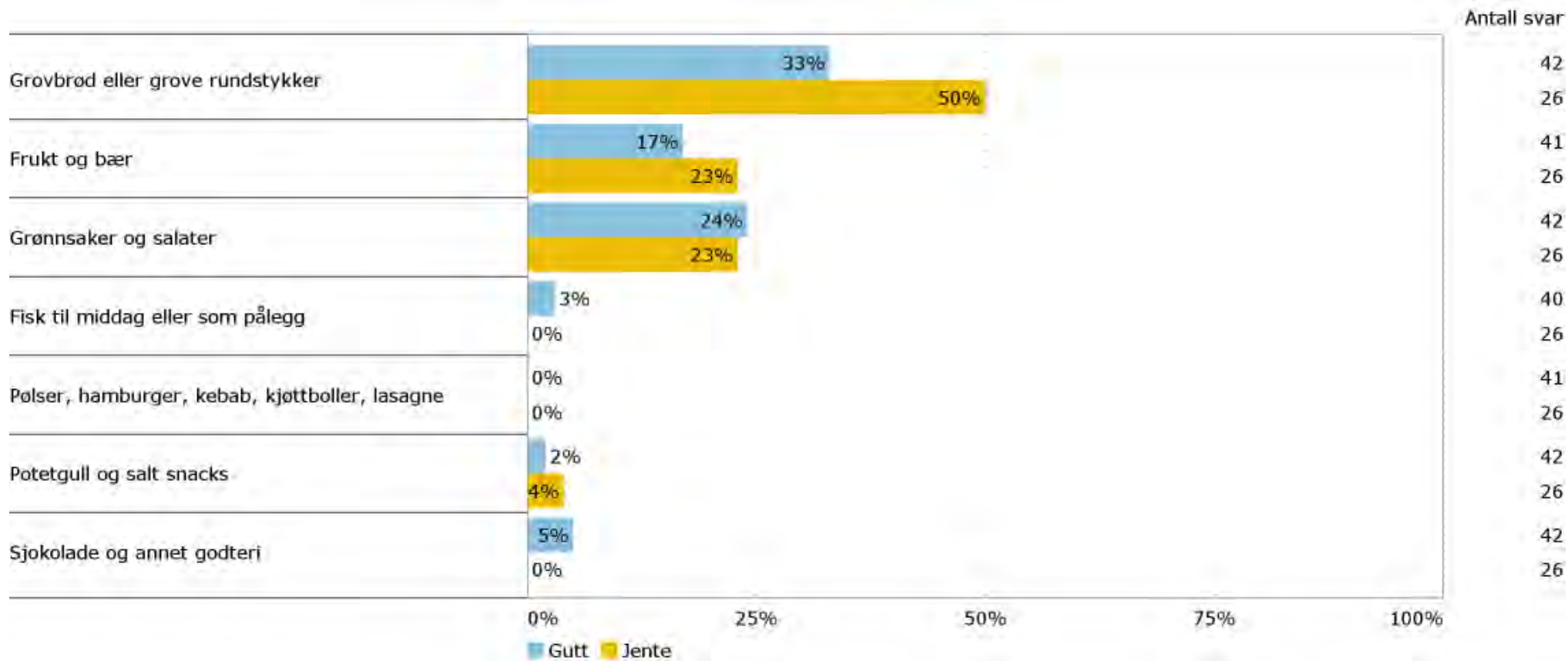
Psykiske helseplager

Har du i løpet av den siste uka vært plaget av noe av dette? (Prosentandel som har svart 'veldig mye plaget' eller 'ganske mye plaget')

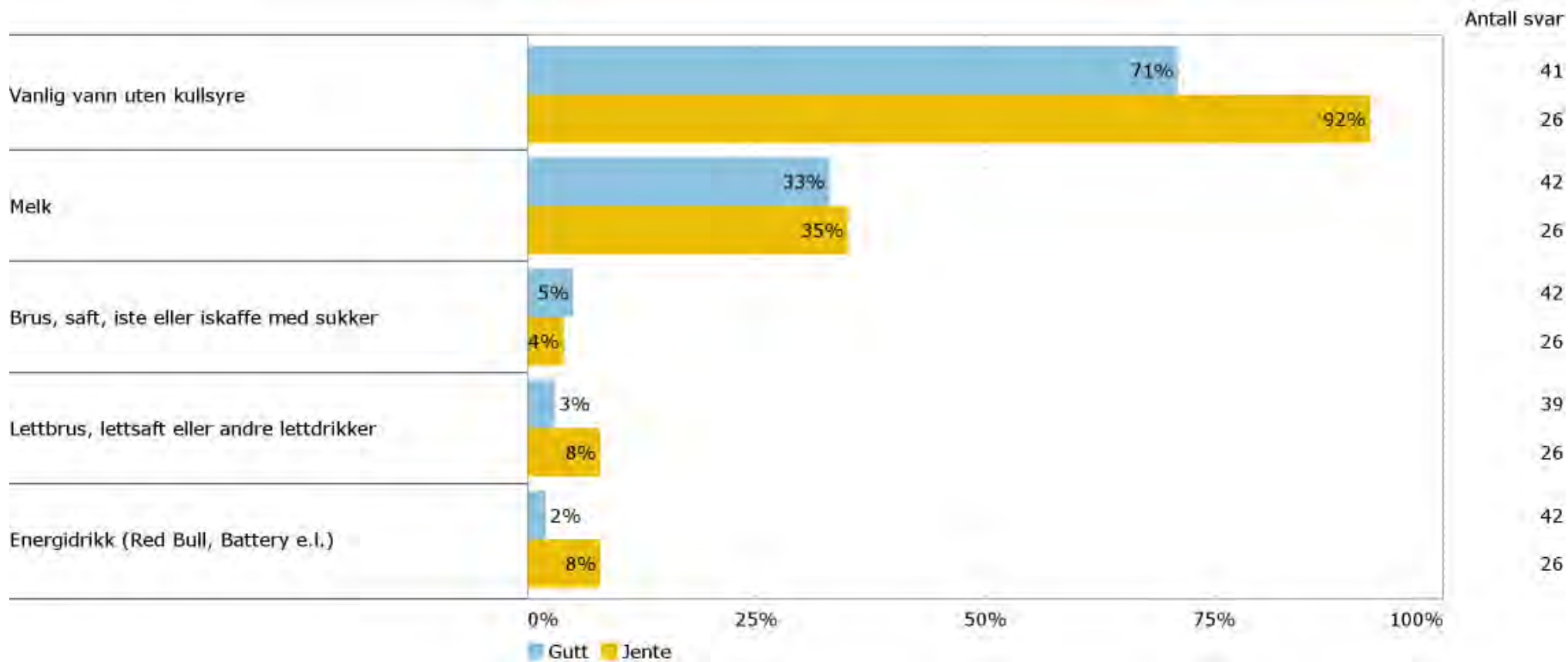

Hvor ofte spiser du vanligvis noe av dette? (Prosentandel som har svart 'hver dag' eller 'flere ganger daglig')

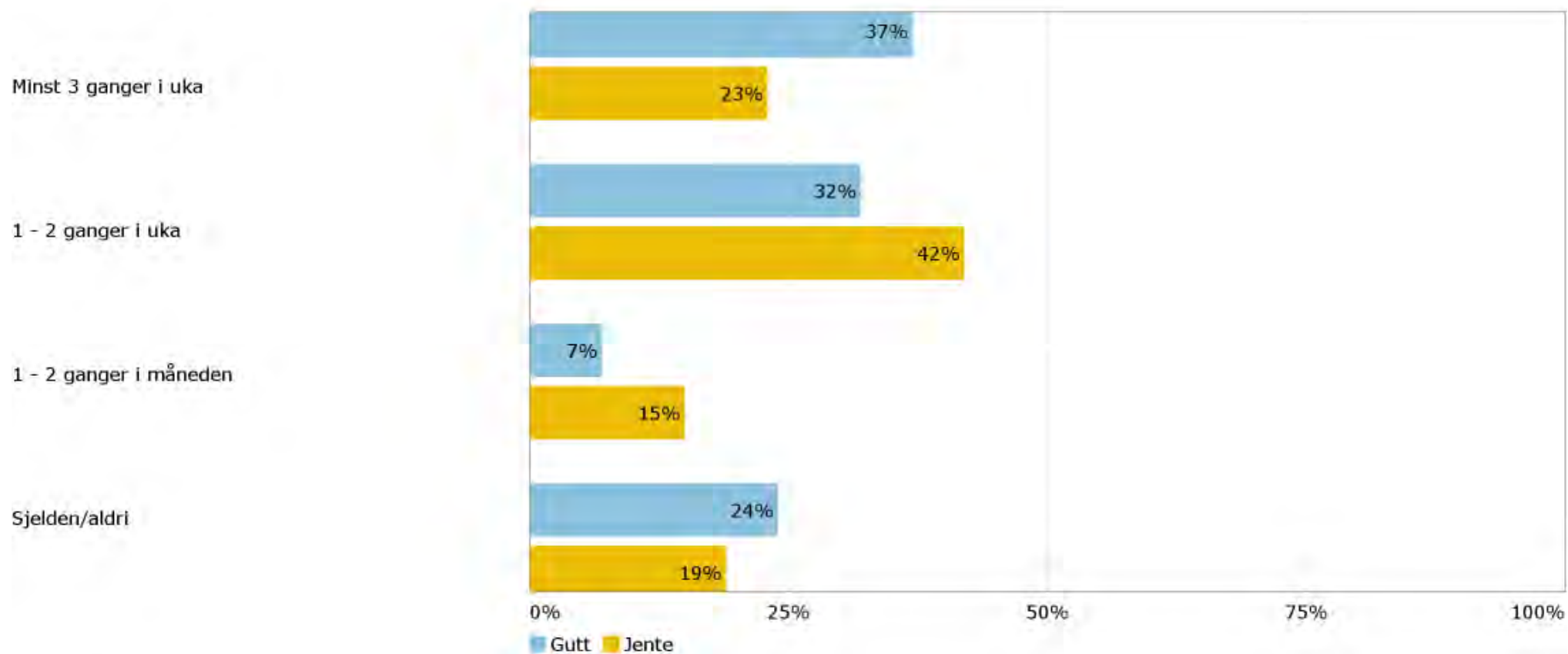
Hvor ofte drikker du vanligvis noe av dette? (Prosentandel som har svart 'hver dag' eller 'flere ganger daglig')

Fysisk aktivitet

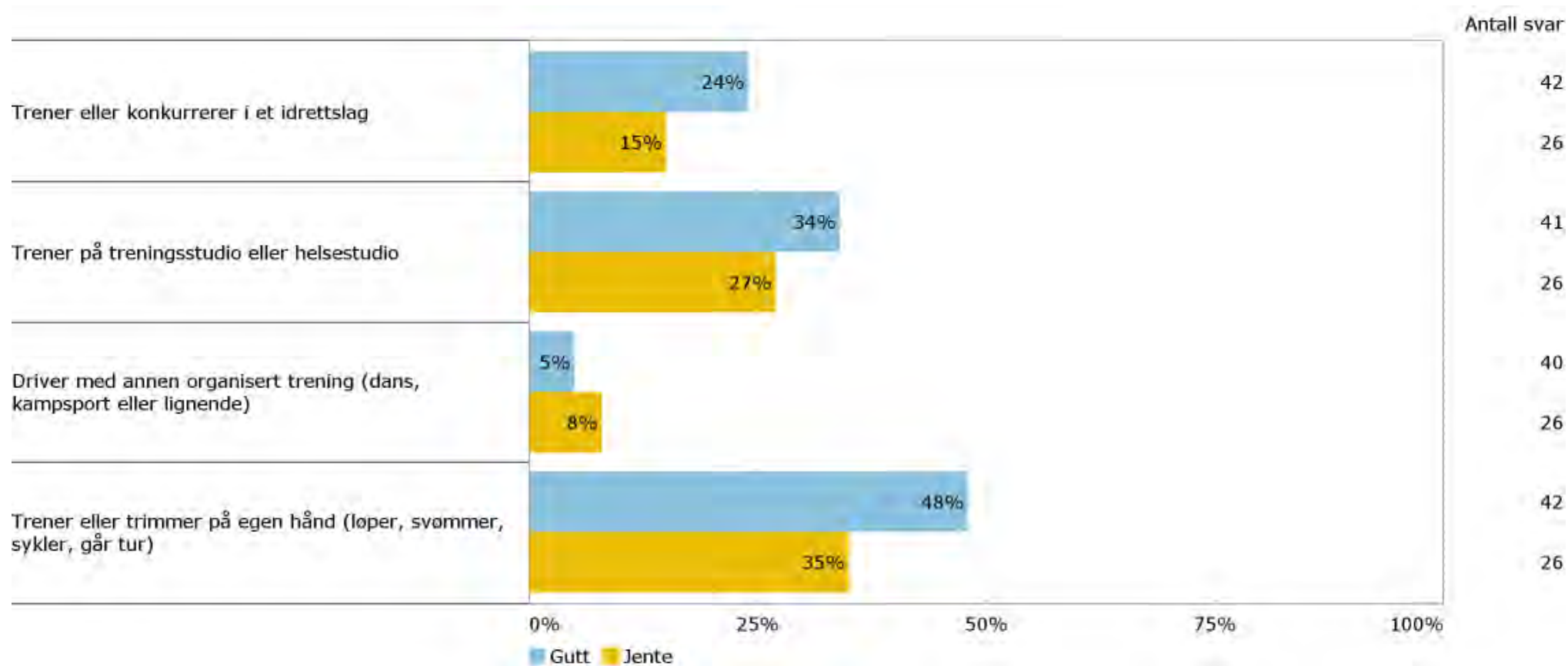
Hvor ofte er du så fysisk aktiv at du blir andpusten eller svett?

Antall svar 67

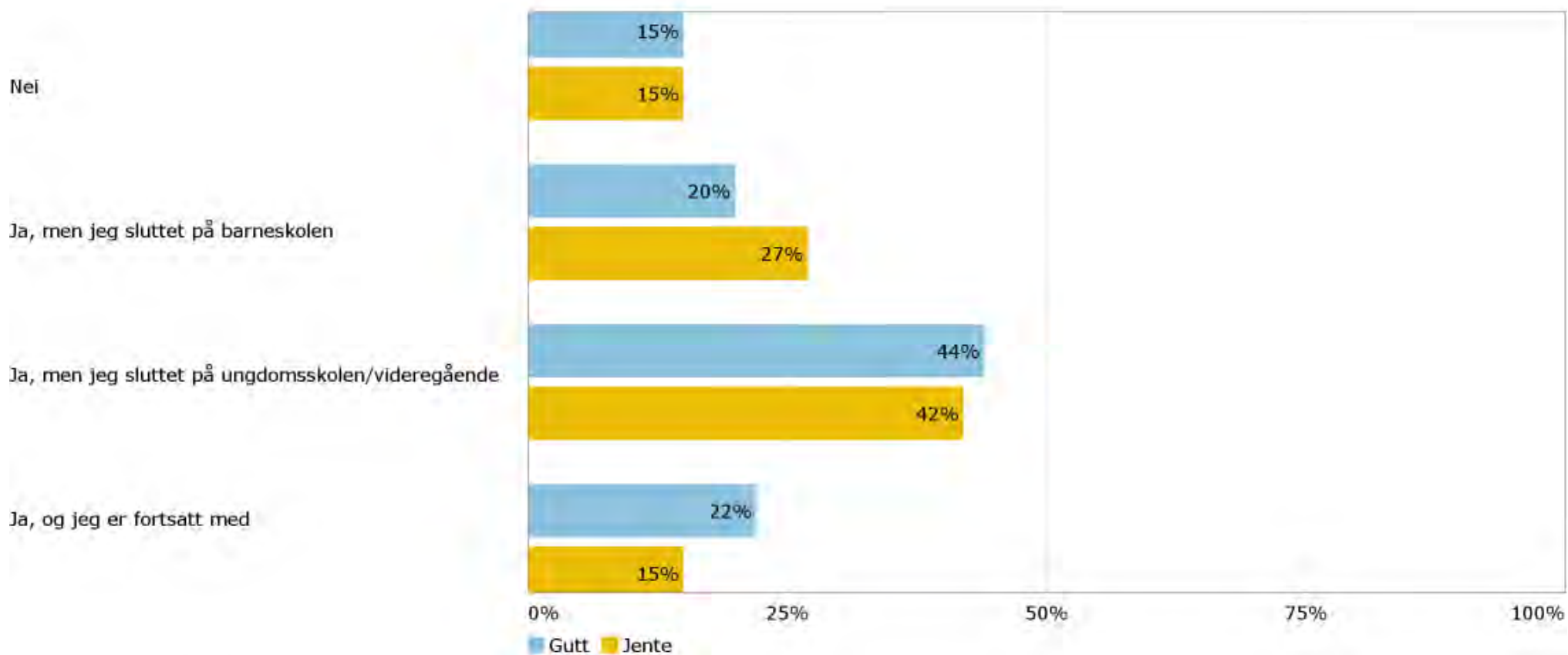
Trening

Hvor ofte trener du eller driver du med følgende aktiviteter? (Prosentandel som har svart 'én gang i uken' eller oftere)

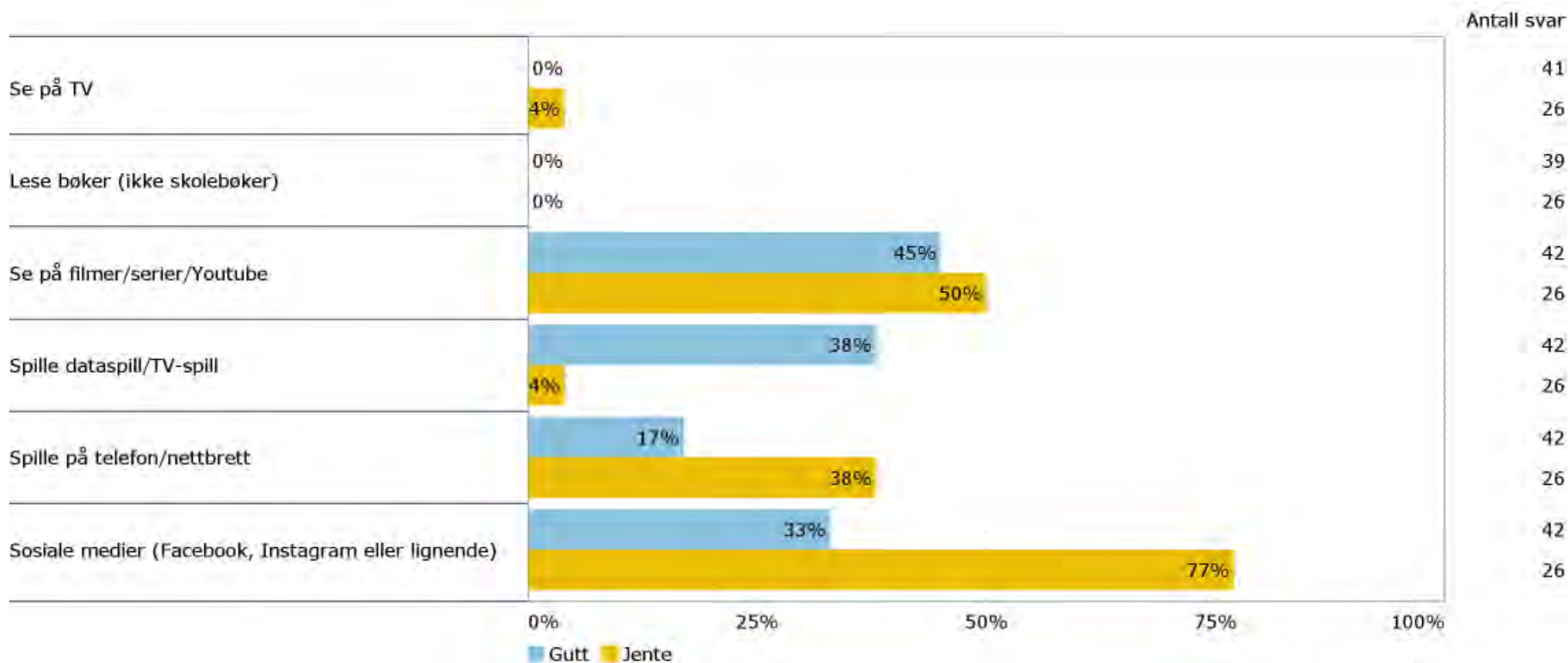
Har du noen gang vært med i et idrettslag eller i en idrettsklubb?

Antall svar 67

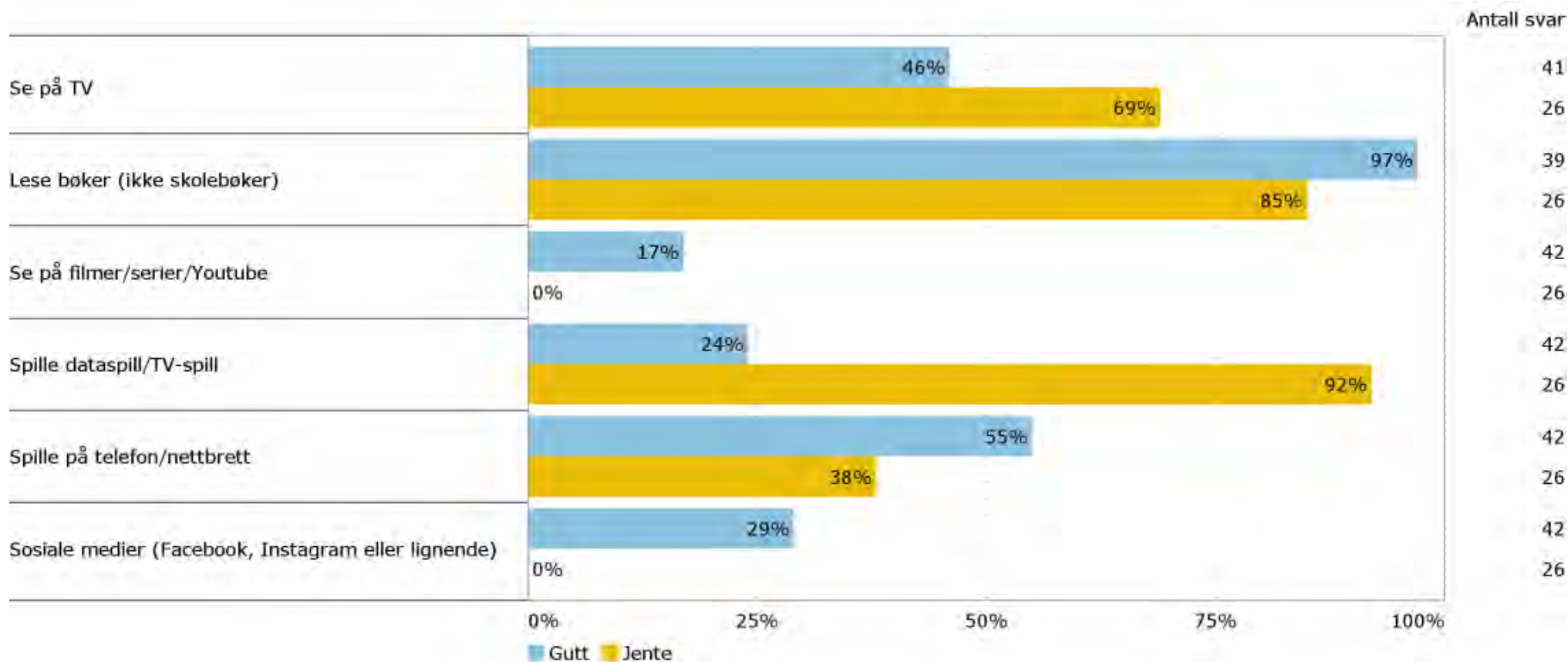
Mediebruk - høykonsumenter

Tenk på en gjennomsnittsdag. Hvor lang tid bruker du på følgende: (Prosentandel som har svart '2-3 timer' eller 'mer enn 3 timer')

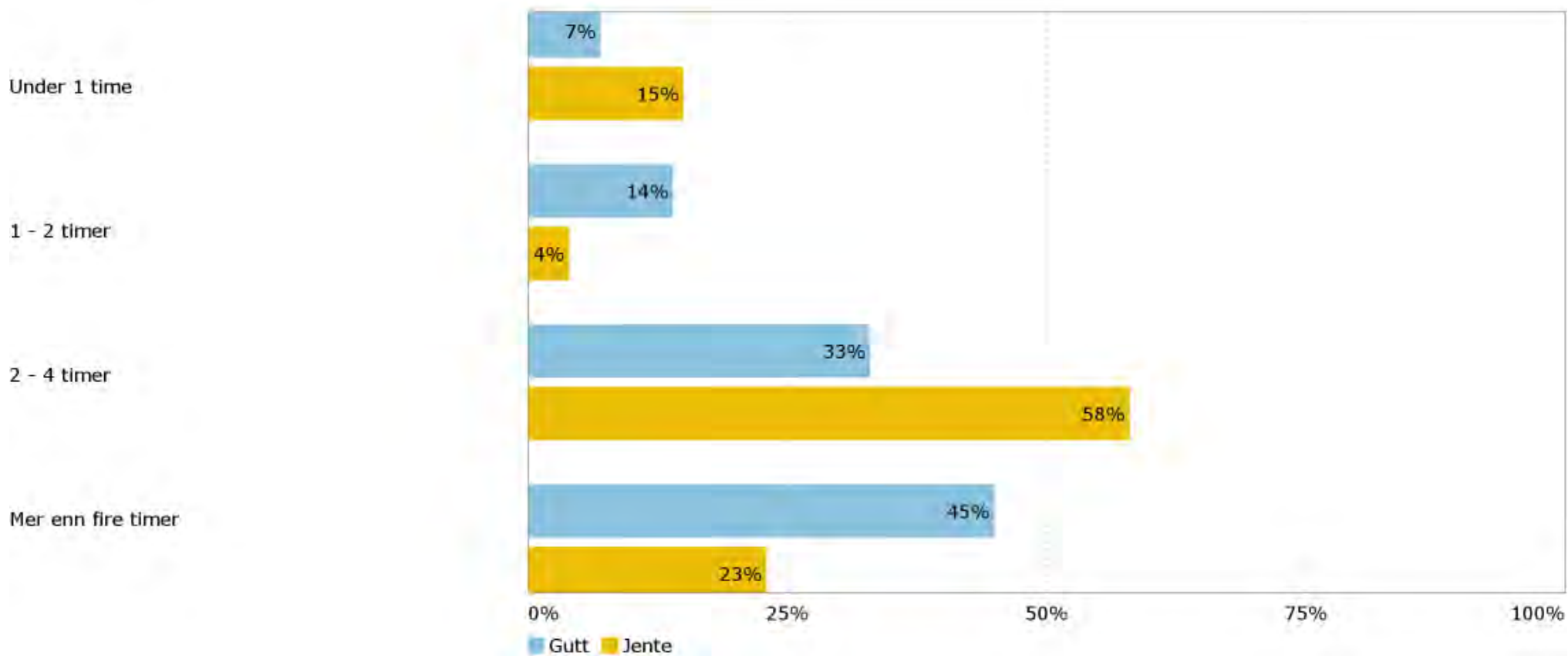
Mediebruk - lavkonsumenter

Tenk på en gjennomsnittsdag. Hvor lang tid bruker du på følgende: (Prosentandel som har svart at de bruker mindre enn 30 minutter)

Utenom skolen, hvor lang tid bruker du vanligvis på aktiviteter foran en skjerm (TV, data, nettbrett, mobil) i løpet av en dag?

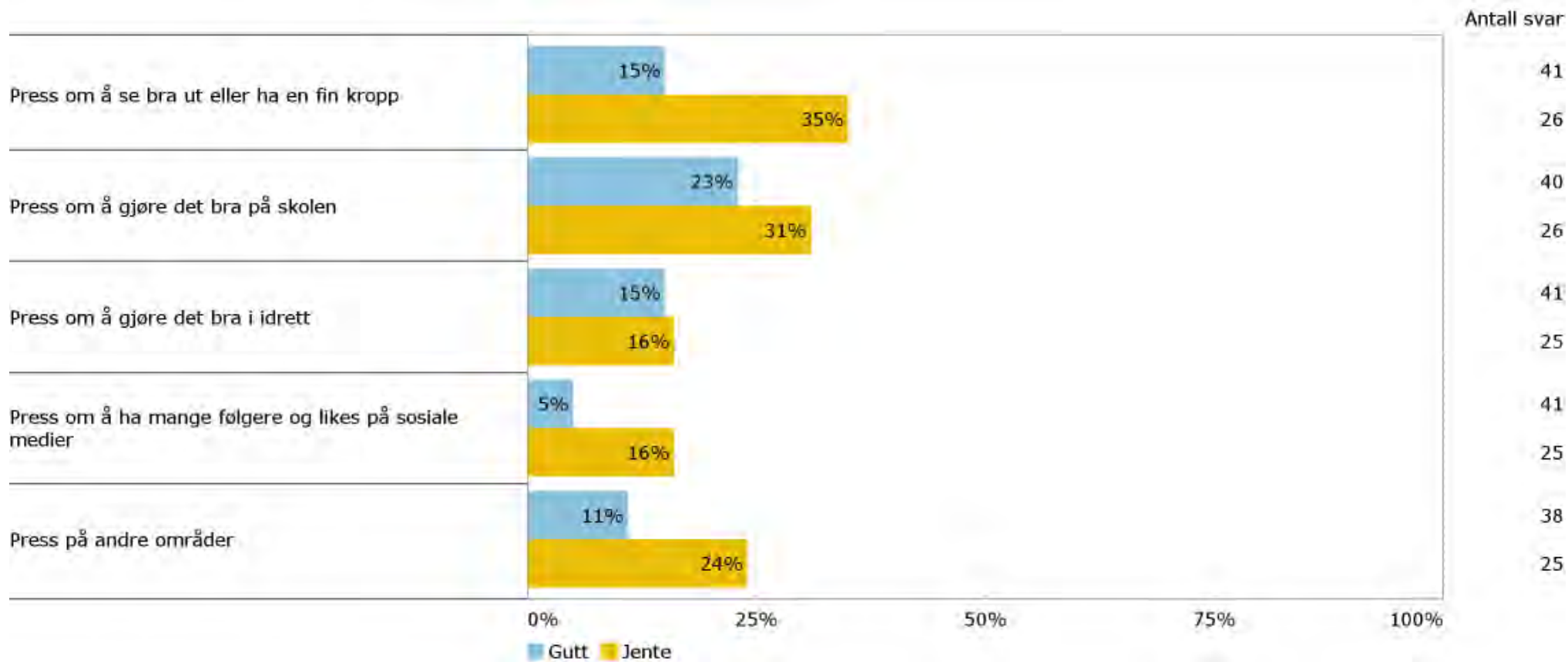
Antall svar 68

Opplevd press

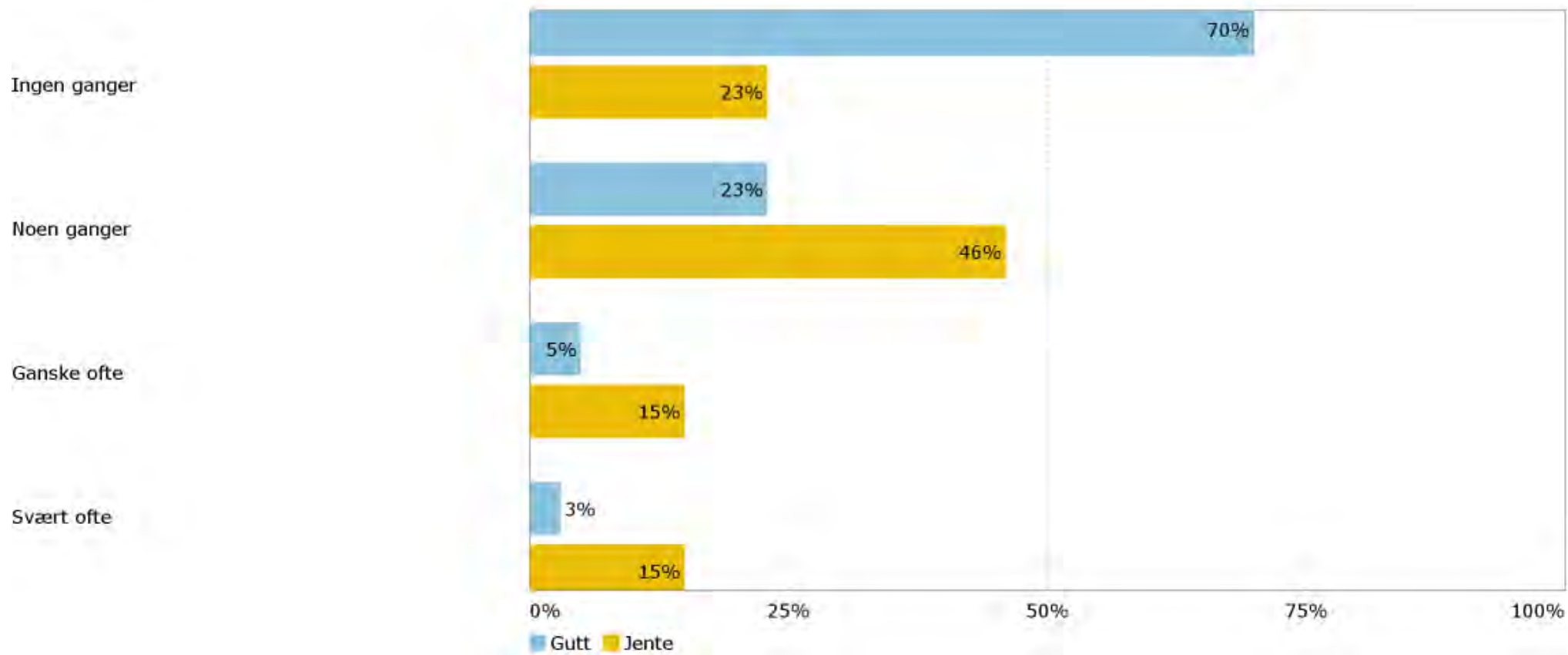
Opplever du press i hverdagen din? (Prosentandel som har svart 'mye press' eller 'svært mye press')

Opplevd press

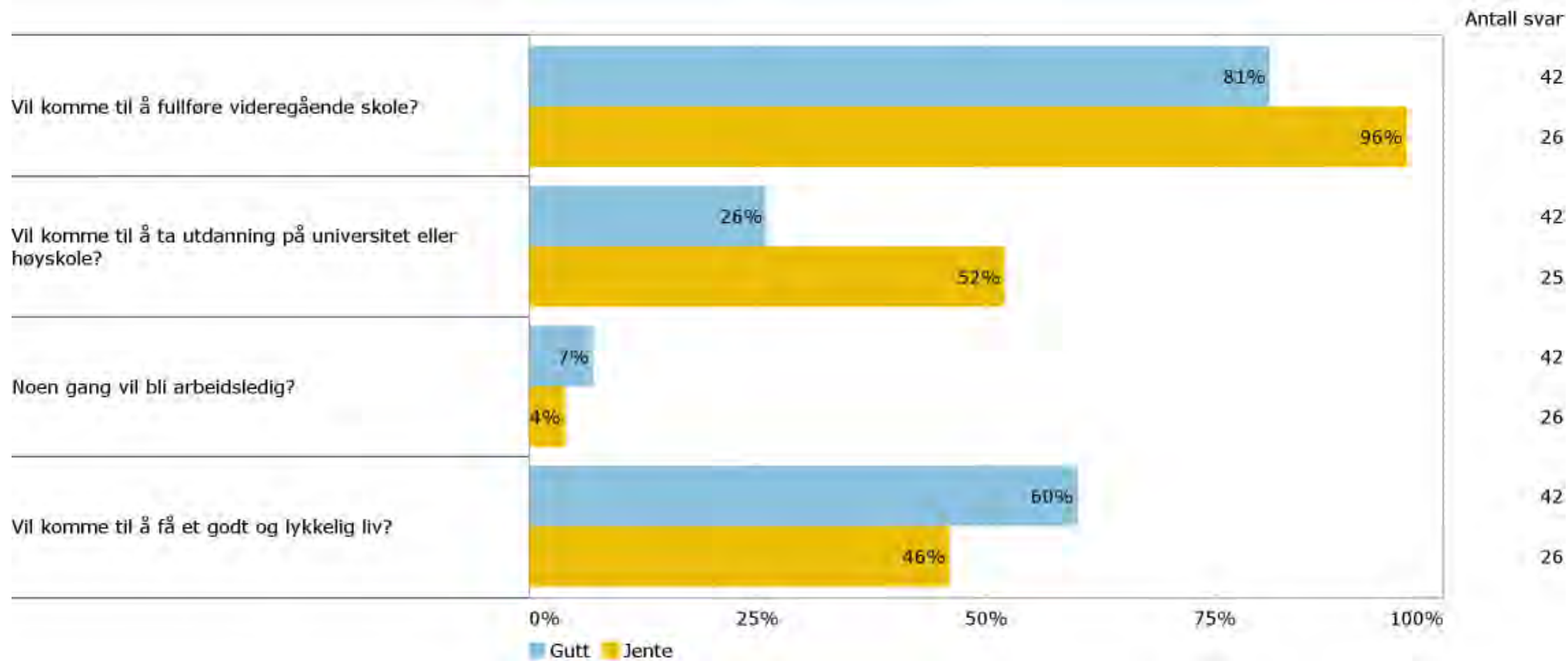
Har du opplevd så mye press den siste uka at du har hatt problemer med å takle det?

Antall svar 66

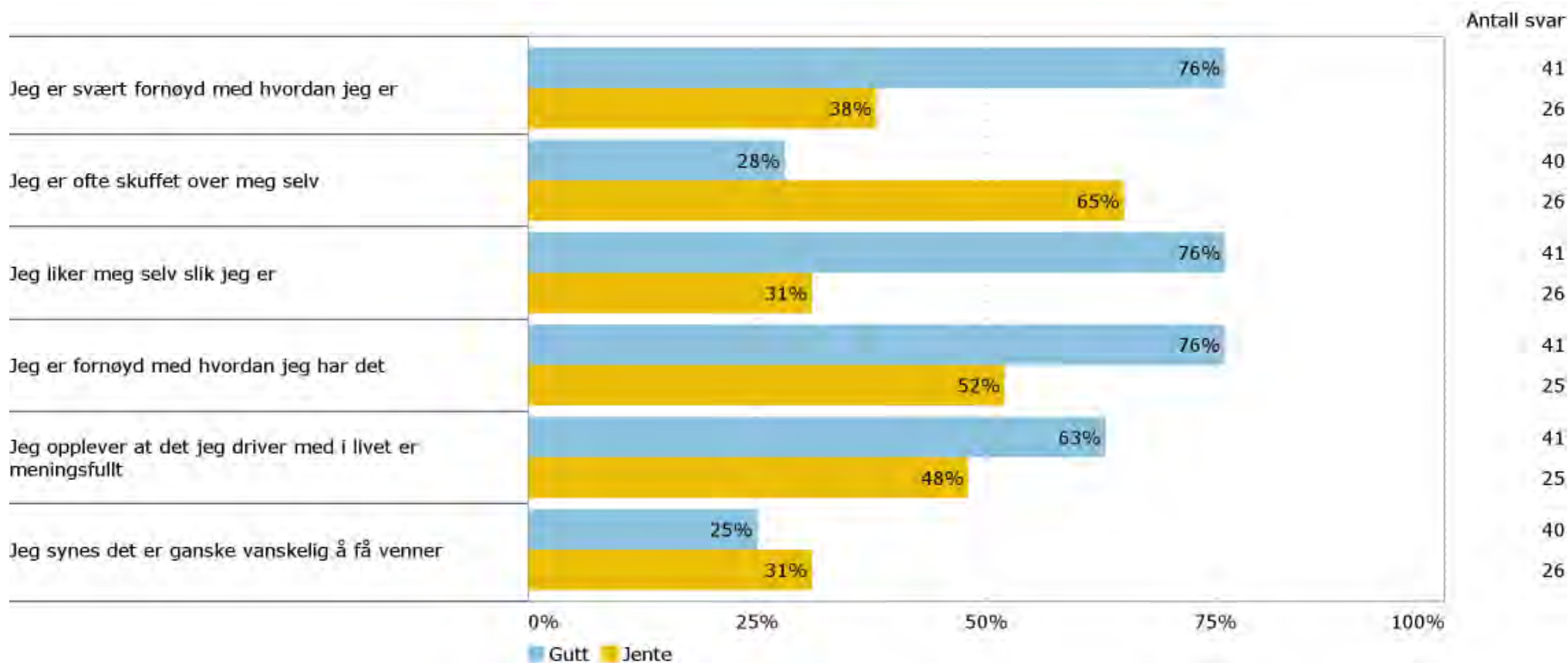

Tanker om framtiden

Hvordan tror du at framtida di vil bli? Tror du at du ... (Prosentandel som har svart 'ja')

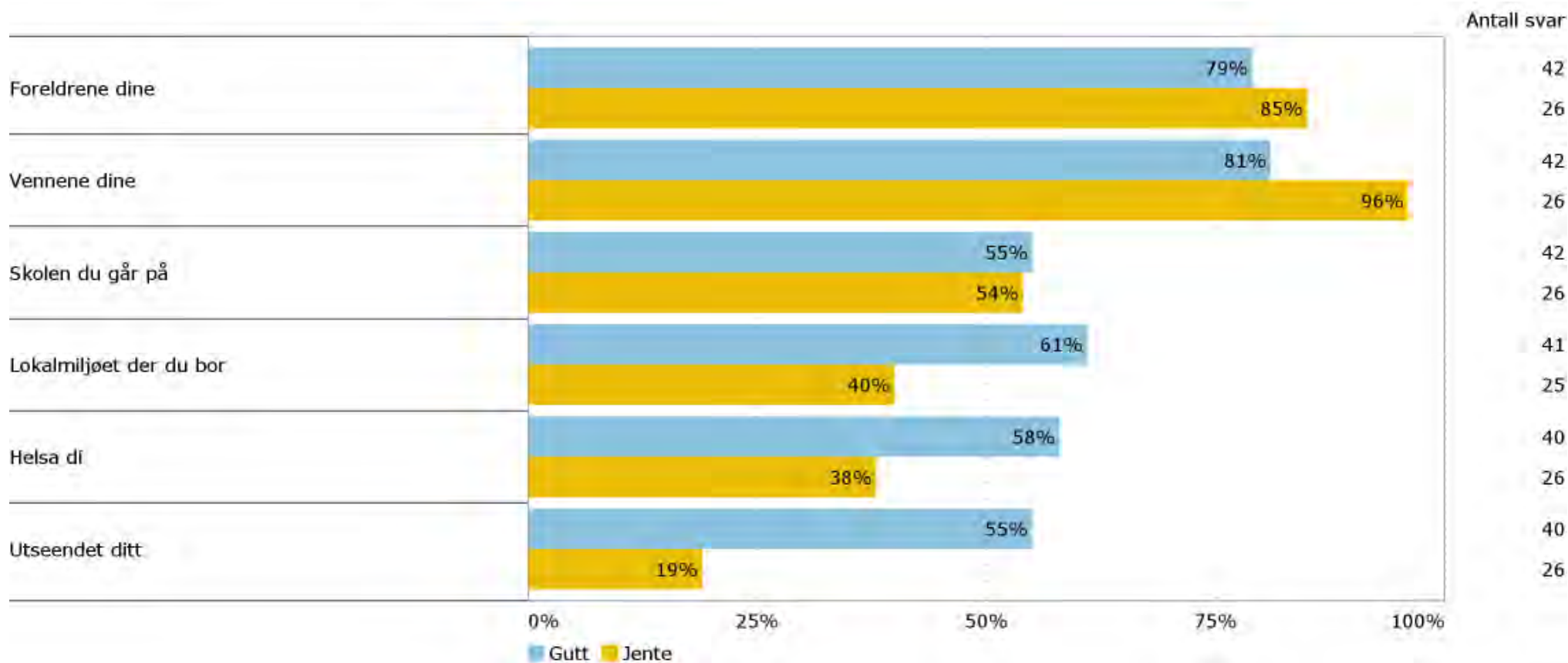

Nedenfor er det noen påstander om hvor fornøyd du er med livet ditt. (Prosentandel som har svart 'passer svært godt' eller 'passer ganske godt')

Fornøydhet med livet

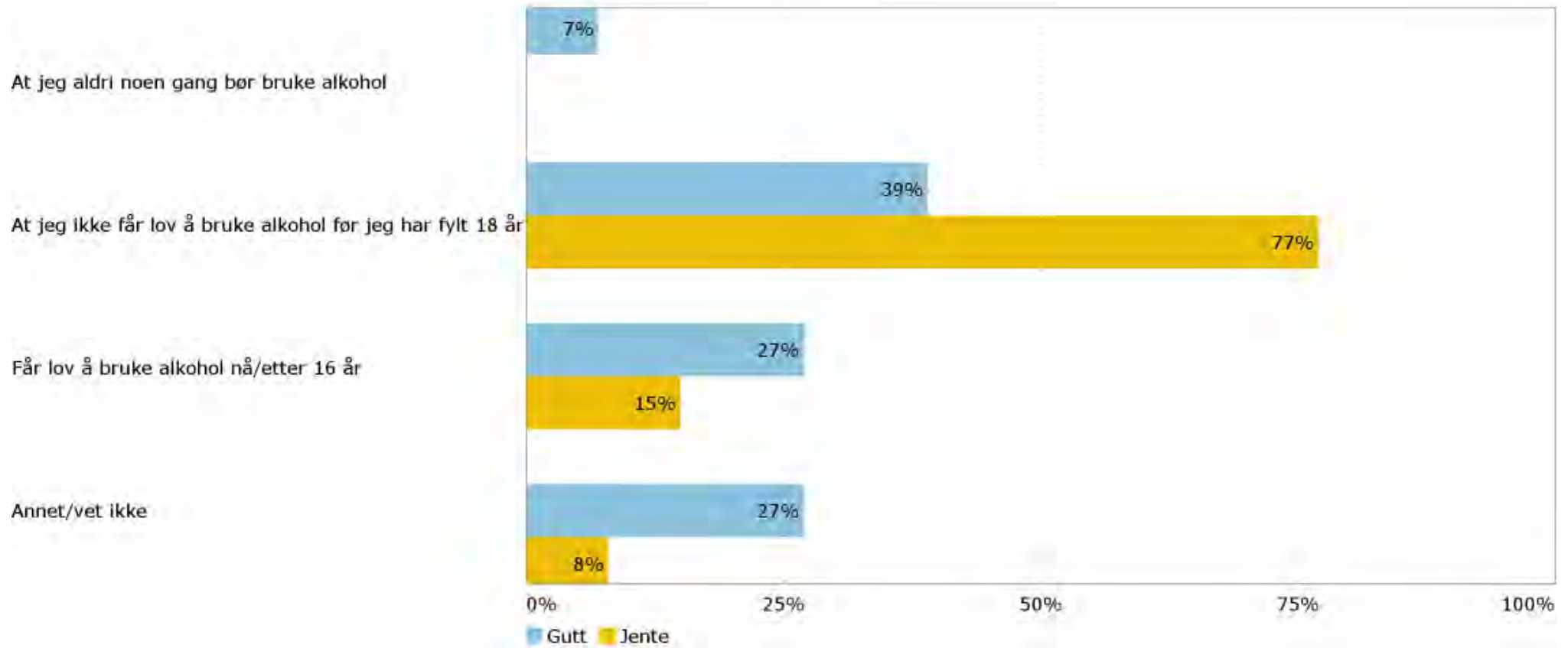
Hvor fornøyd eller misfornøyd er du med ulike sider ved livet ditt? (Prosentandel som har svart 'litt fornøyd' eller 'svært fornøyd')

A6. Alkoholbruk

Hvilke regler har dere hjemme om ditt forhold til alkohol?

Antall svar 67

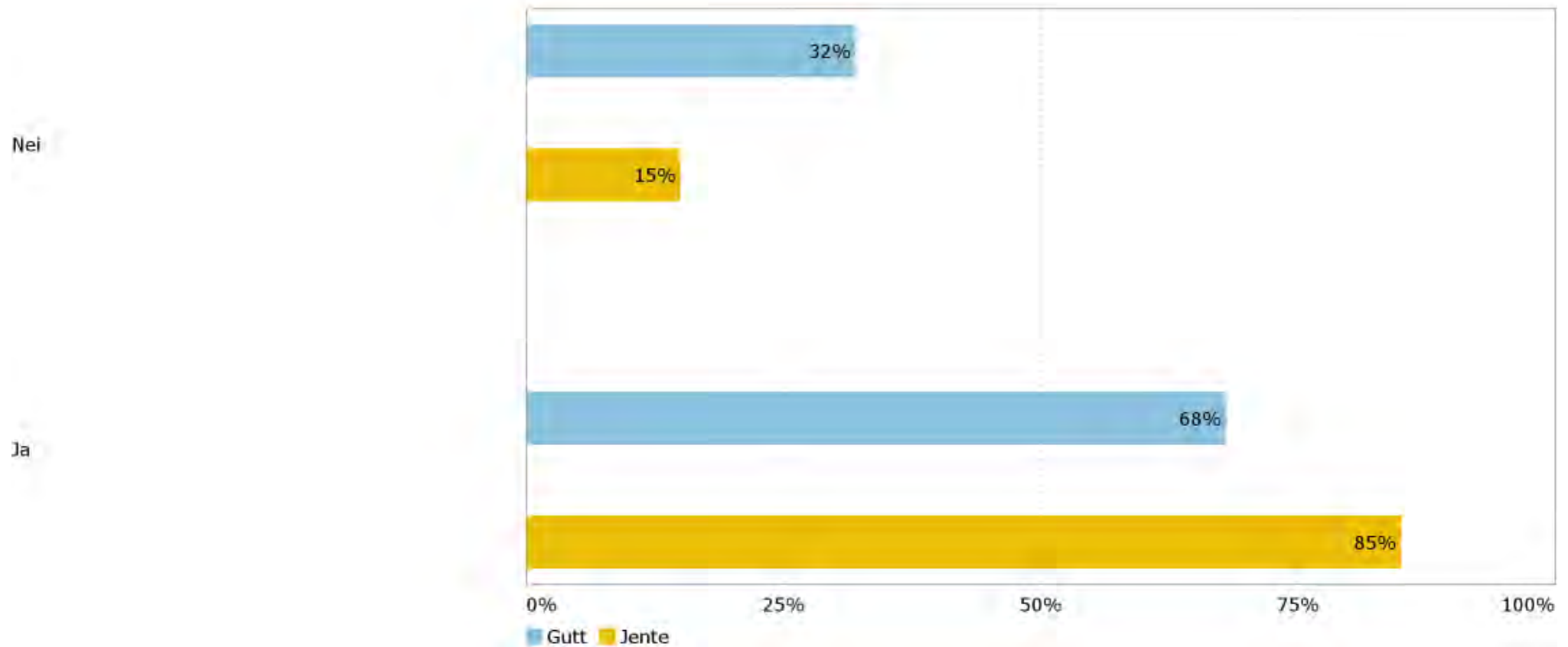

A8. Alkoholbruk

Har du noen gang drukket så mye som en alkoholenhet, eller en drink? Det vil si en flaske pils (0,33 l), en flaske rusbrus/sider, et glass vin eller en drink (brennevin).

Prosentandelen er beregnet blant de som har svart at de har smakt alkohol.

Antall svar 48

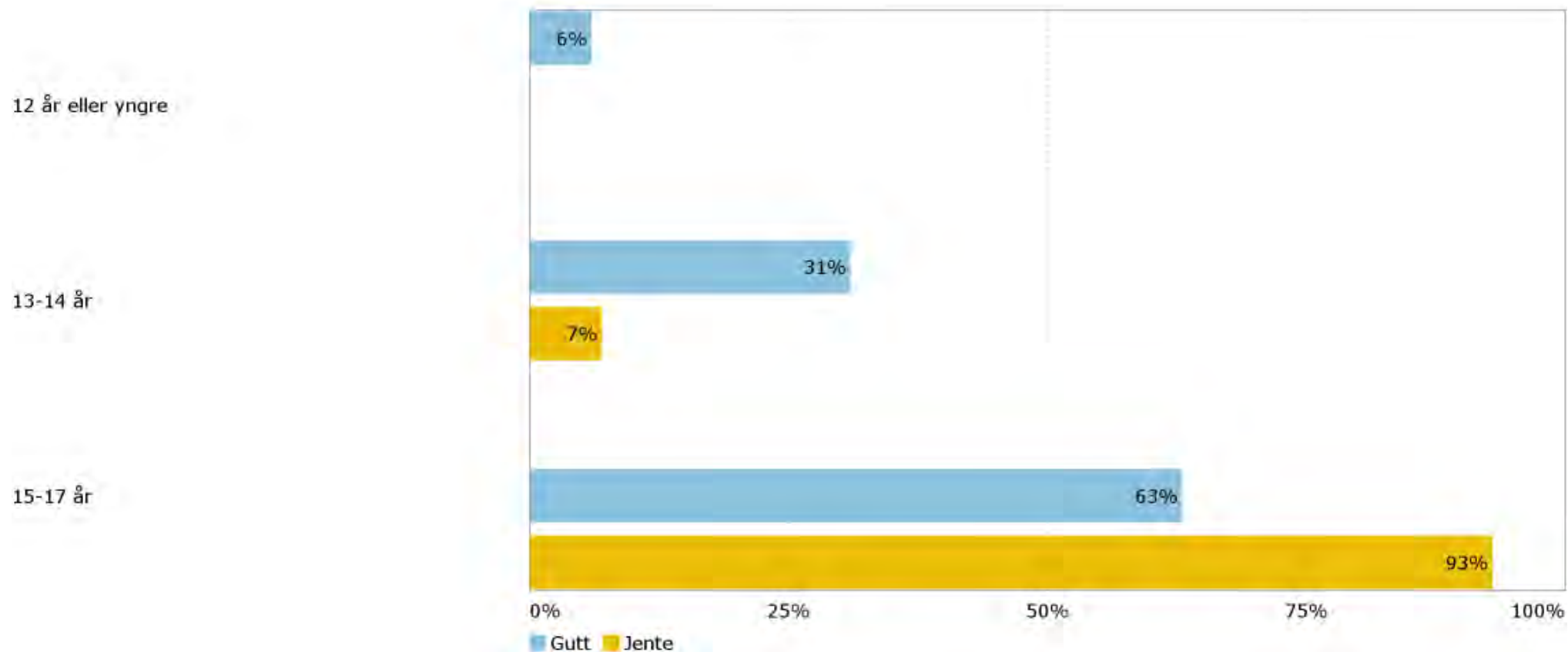

A8. Alkoholbruk

Hvor gammel var du første gang du drakk minst én enhet alkohol?

Prosentandelen er beregnet blant de som har svart at de har smakt alkohol.

Antall svar 31

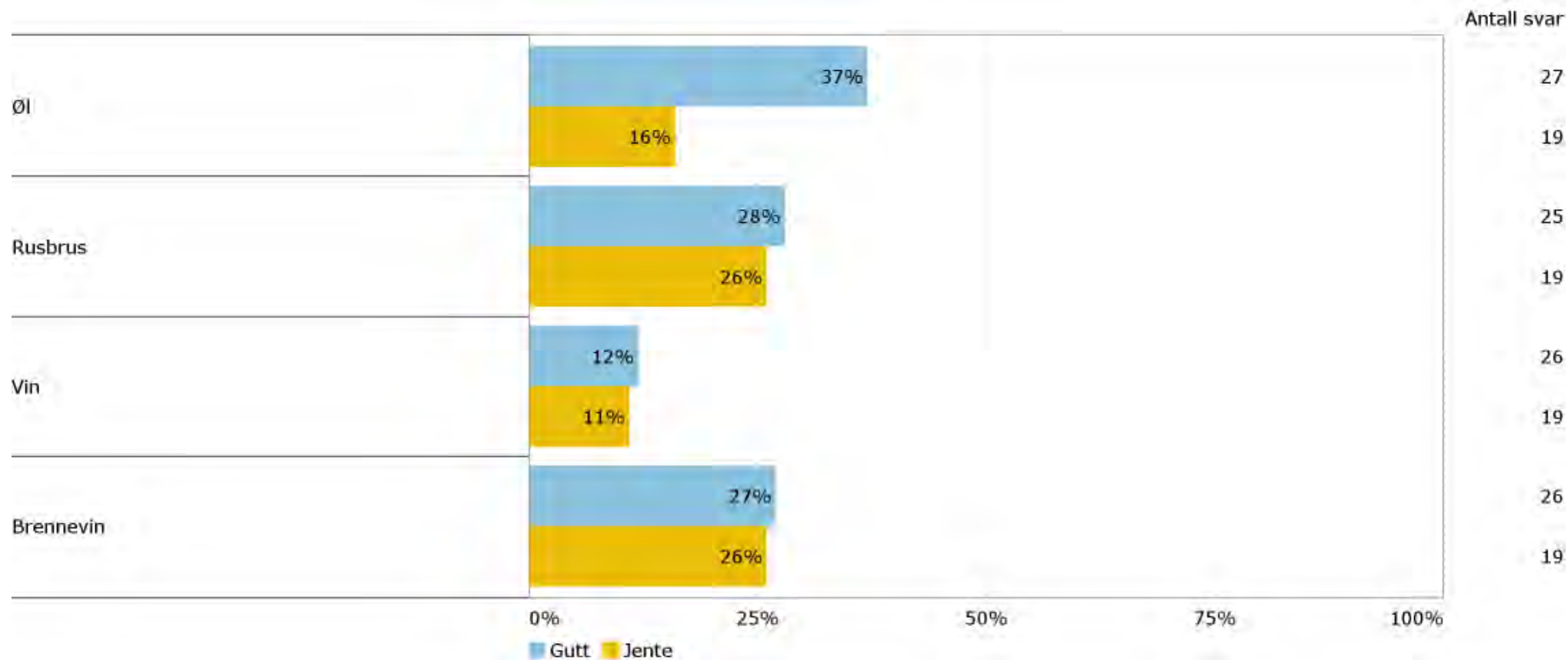

A9. Alkoholbruk

Hvor ofte drikker du noe av det følgende? (Prosentandel som har svart 'minst månedlig')

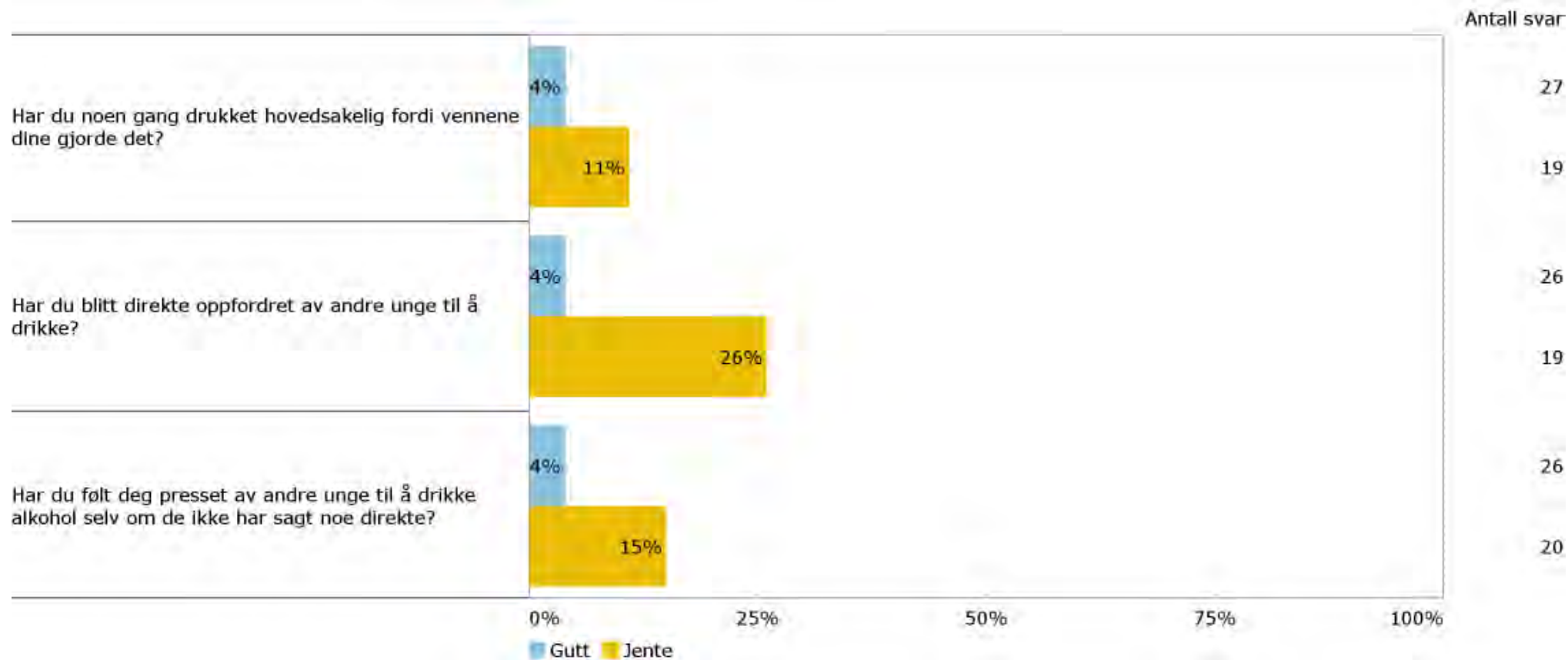
Prosentandelen er beregnet blant de som har svart at de har smakt alkohol.

A9. Alkoholbruk

(Prosentandel som har svart 'ofte')

Prosentandelen er beregnet blant de som har svart at de har smakt alkohol.

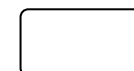

A10. Hvordan unge skaffer seg alkohol

Hvordan får du tak i alkohol? (Prosentandel som har svart 'ja')

Prosentandelen er beregnet blant de som har svart at de har smakt alkohol.

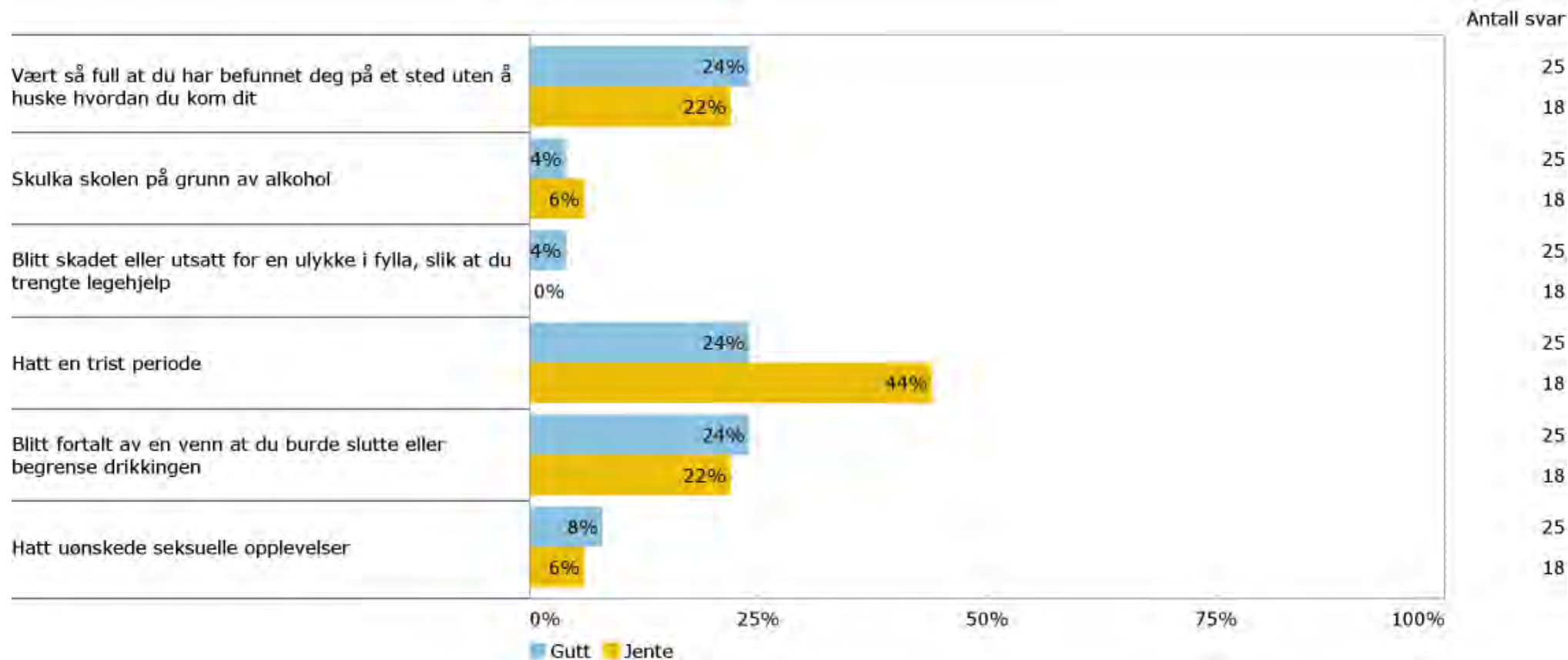
	Gutt	Jente	Antall svar
Kjøper selv i butikk	7	0	46
Kjøper smuglervarer eller hjemmebrent	7	0	46
Får av venner, eller de kjøper for meg	56	89	46
Kjøper på Vinmonopolet	12	6	43
Får av foreldrene	8	5	45
Tar hjemme	16	26	44
Får av andre voksne, eller voksne kjøper for meg	27	11	44
Får tak i alkohol i utlandet	0	0	45
Lager selv	12	0	44
Kjøper på utested	8	5	45

A11-1 Problemer i forbindelse med alkohol

Hvor mange ganger i løpet av siste 12 måneder har du gjort eller opplevd følgende i forbindelse med at du har drukket alkohol?
(Prosentandel som har svart 'minst en gang')

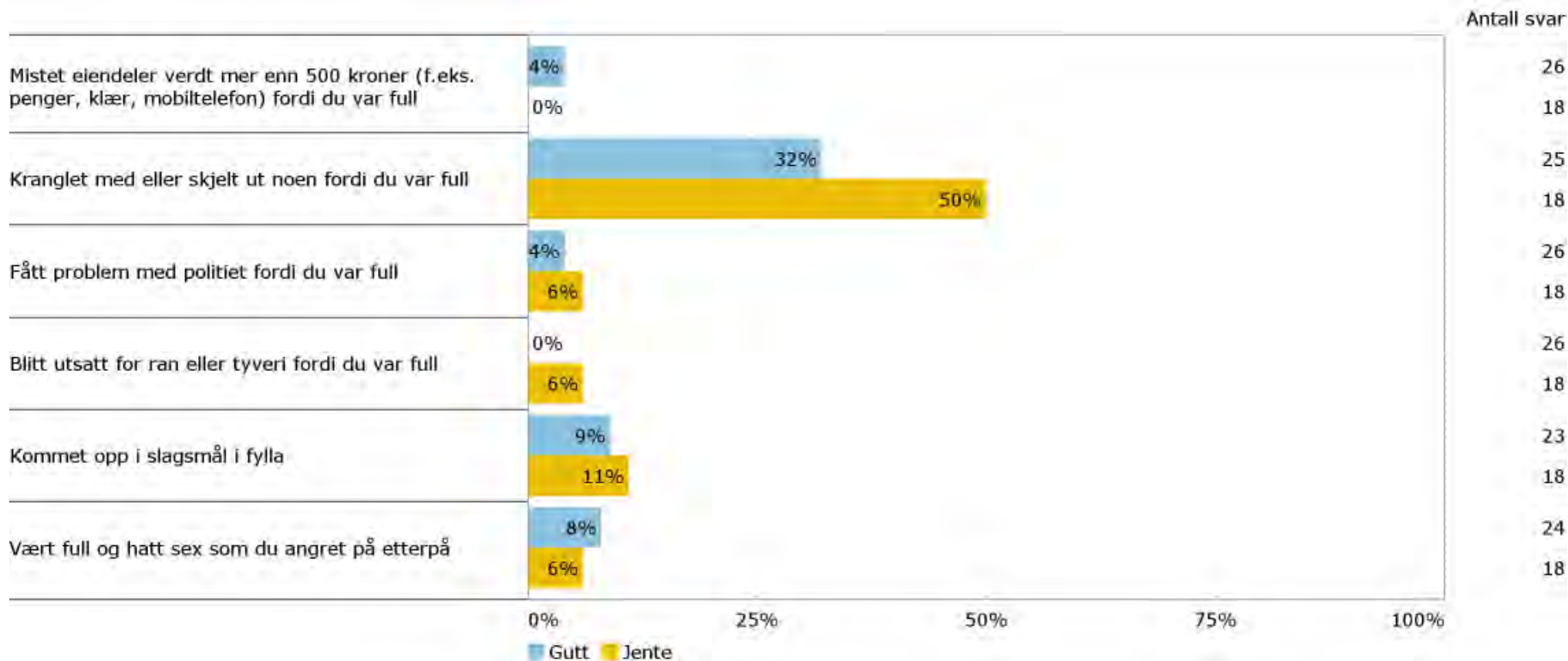
Disse spørsmålene er bare stilt til de som har drukket alkohol i løpet av det siste året.

A11-2 Problemer i forbindelse med alkohol

Hvor mange ganger i løpet av siste 12 måneder har du gjort eller opplevd følgende i forbindelse med at du har drukket alkohol?
(Prosentandel som har svart 'minst en gang')

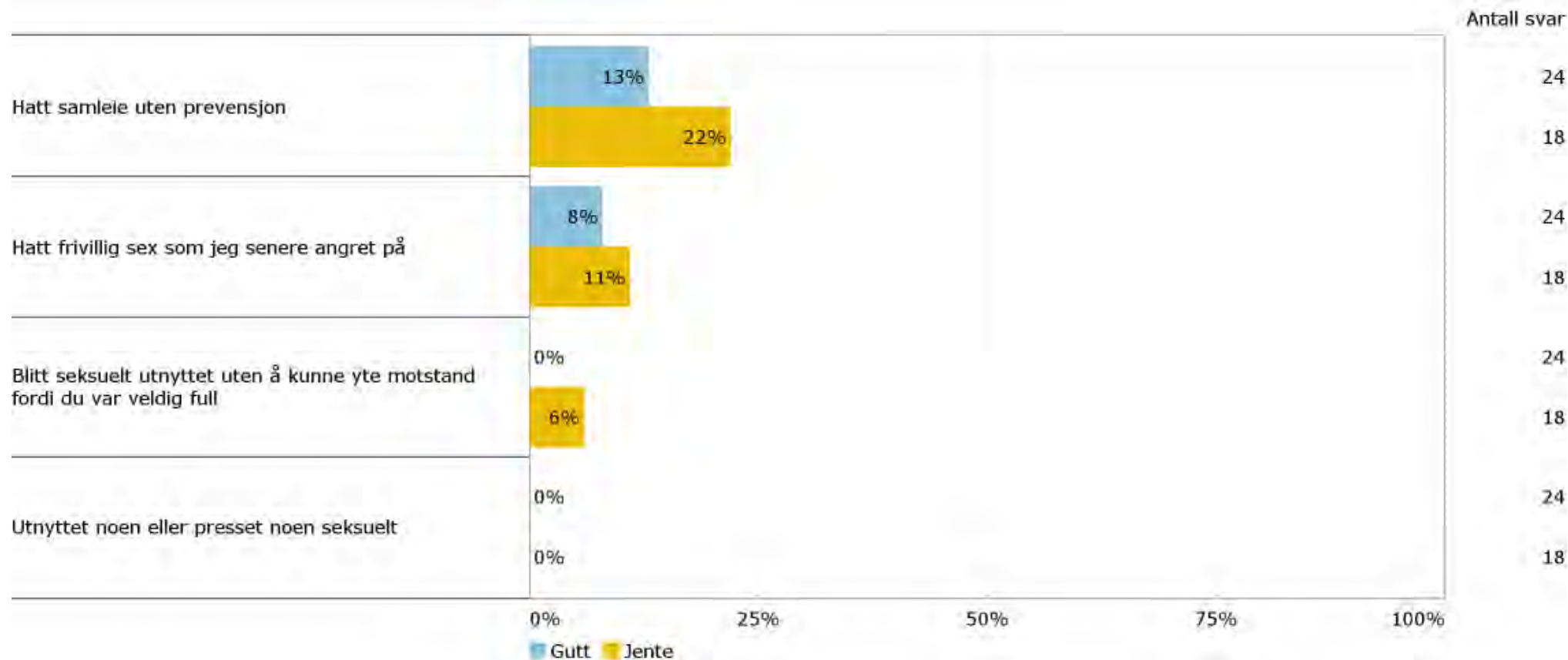
Disse spørsmålene er bare stilt til de som har drukket alkohol i løpet av det siste året.

A11-3 Problemer i forbindelse med alkohol

Hvor mange ganger i løpet av siste 12 måneder har du gjort eller opplevd følgende i forbindelse med at du har drukket alkohol?
(Prosentandel som har svart 'minst en gang')

Disse spørsmålene er bare stilt til de som har drukket alkohol i løpet av det siste året.

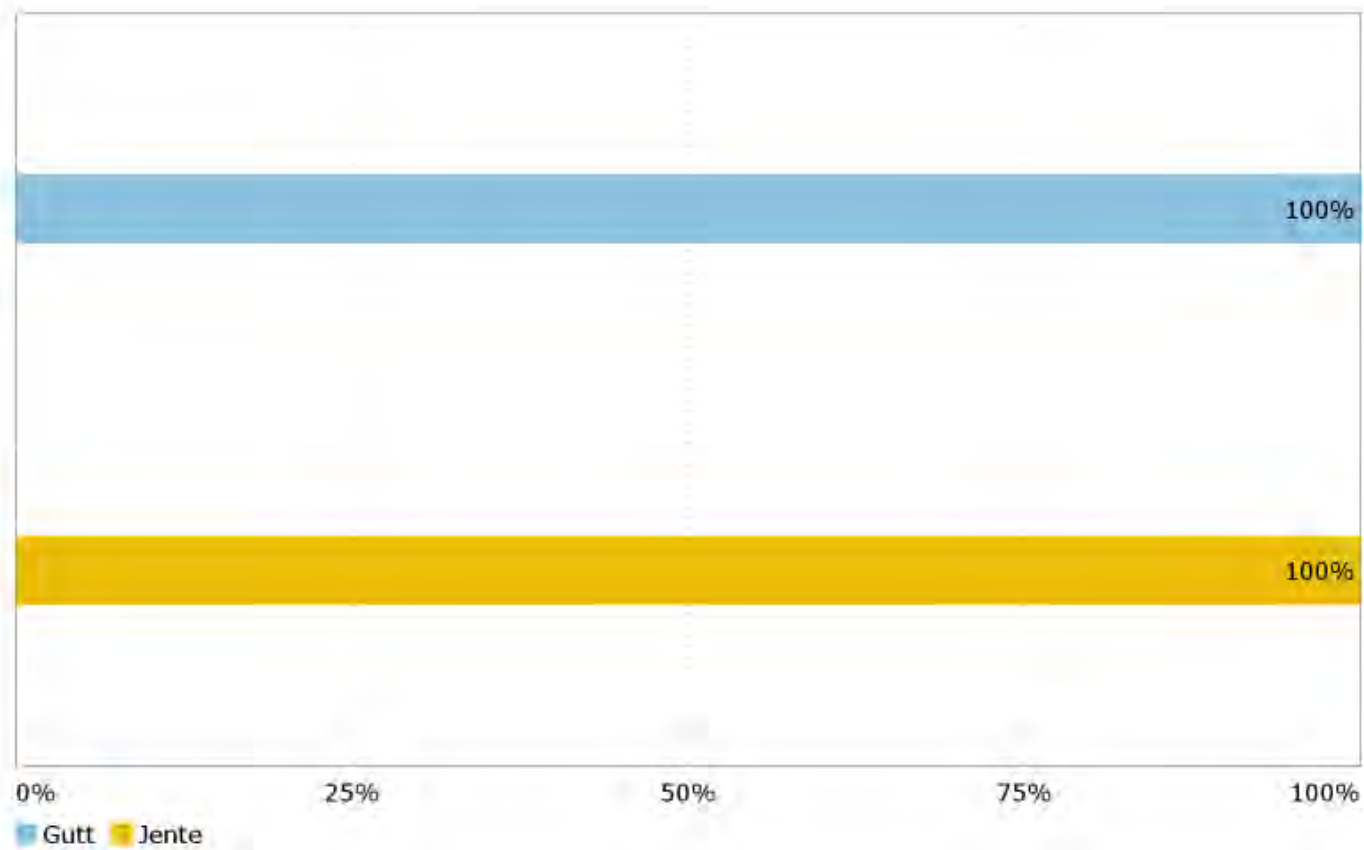

A23. Doping

Har du noen gang brukt dopingmidler (f.eks. anabole steroider, veksthormoner, insulin, testosteron)?

Antall svar 67

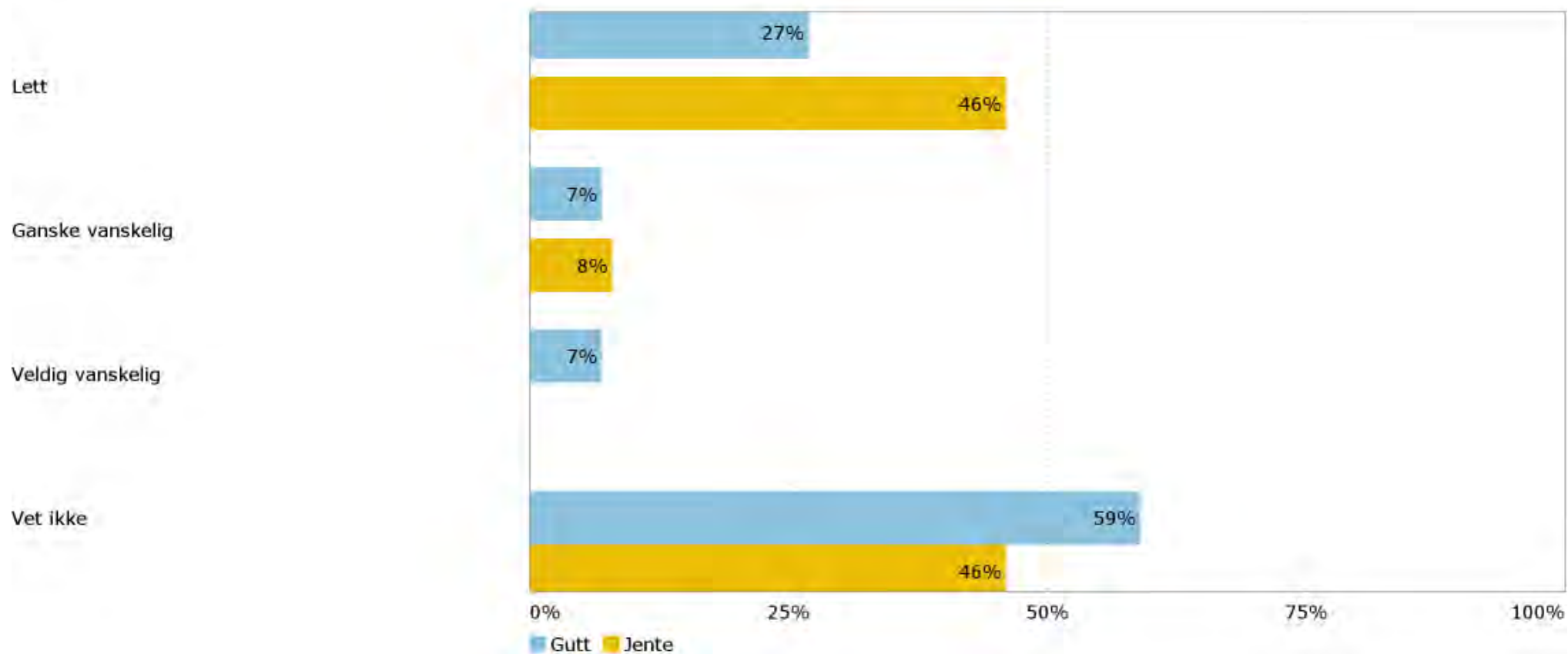
Aldri

A23. Doping

Dersom du ønsket å få tak i dopingmidler, hvor lett kunne du ha skaffet deg det du var på jakt etter?

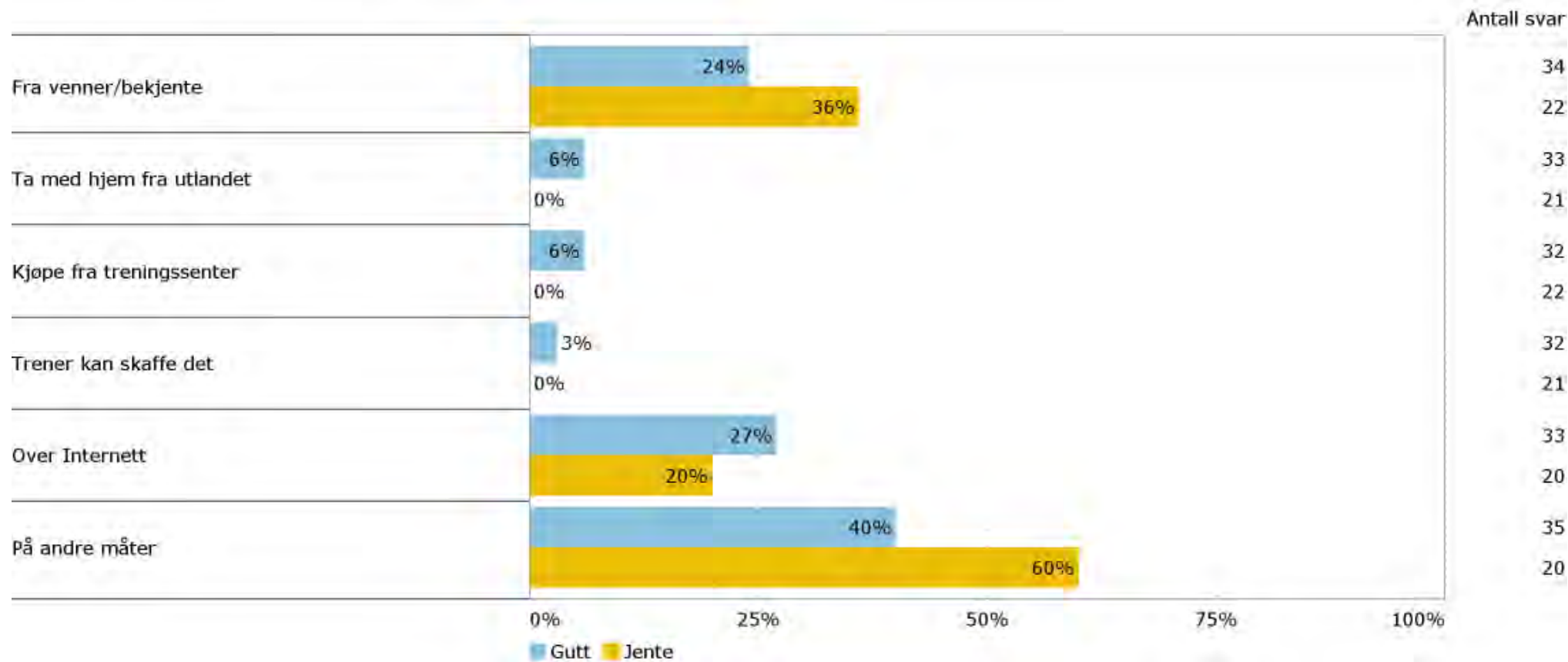
Antall svar 67

A23. Doping

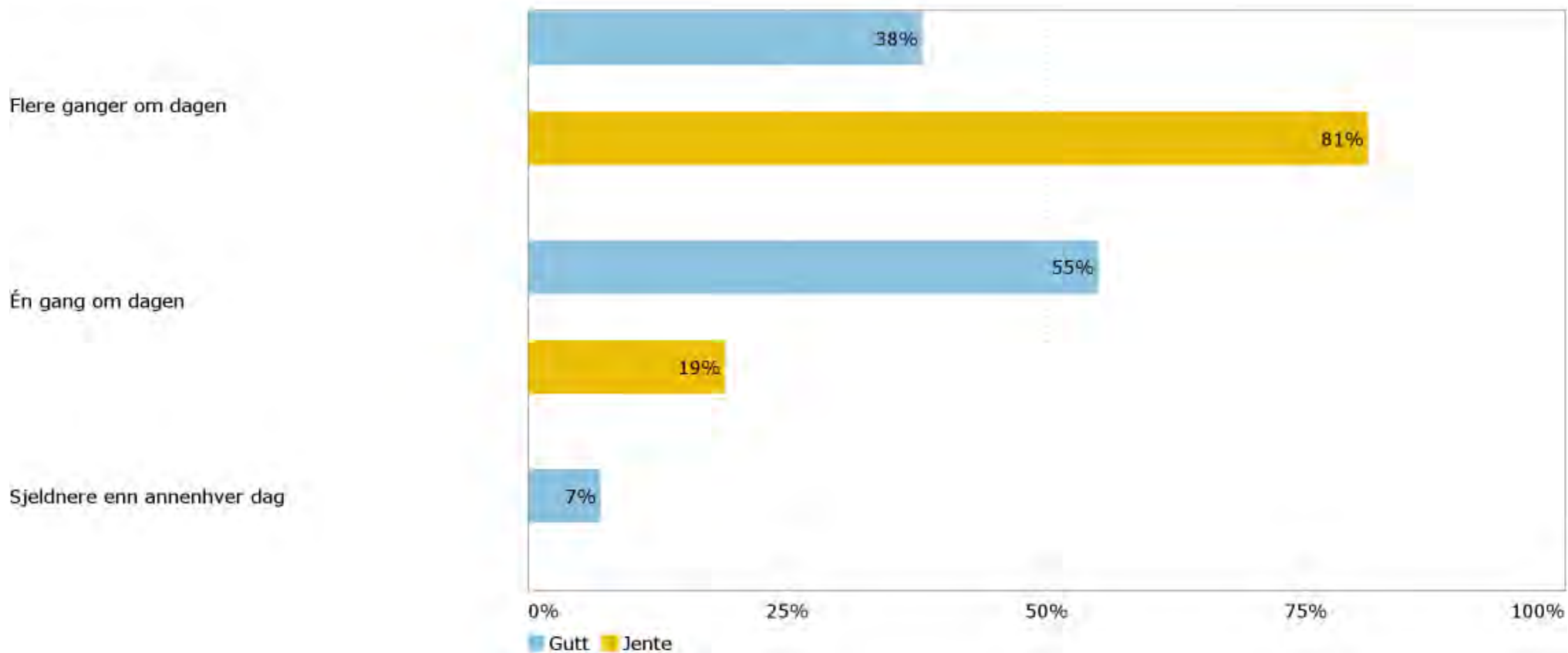
Hvordan kunne du ha skaffet deg dopingmidler dersom du ønsket det? (Prosentandel som har svart 'ja')

B4. Tannpuss

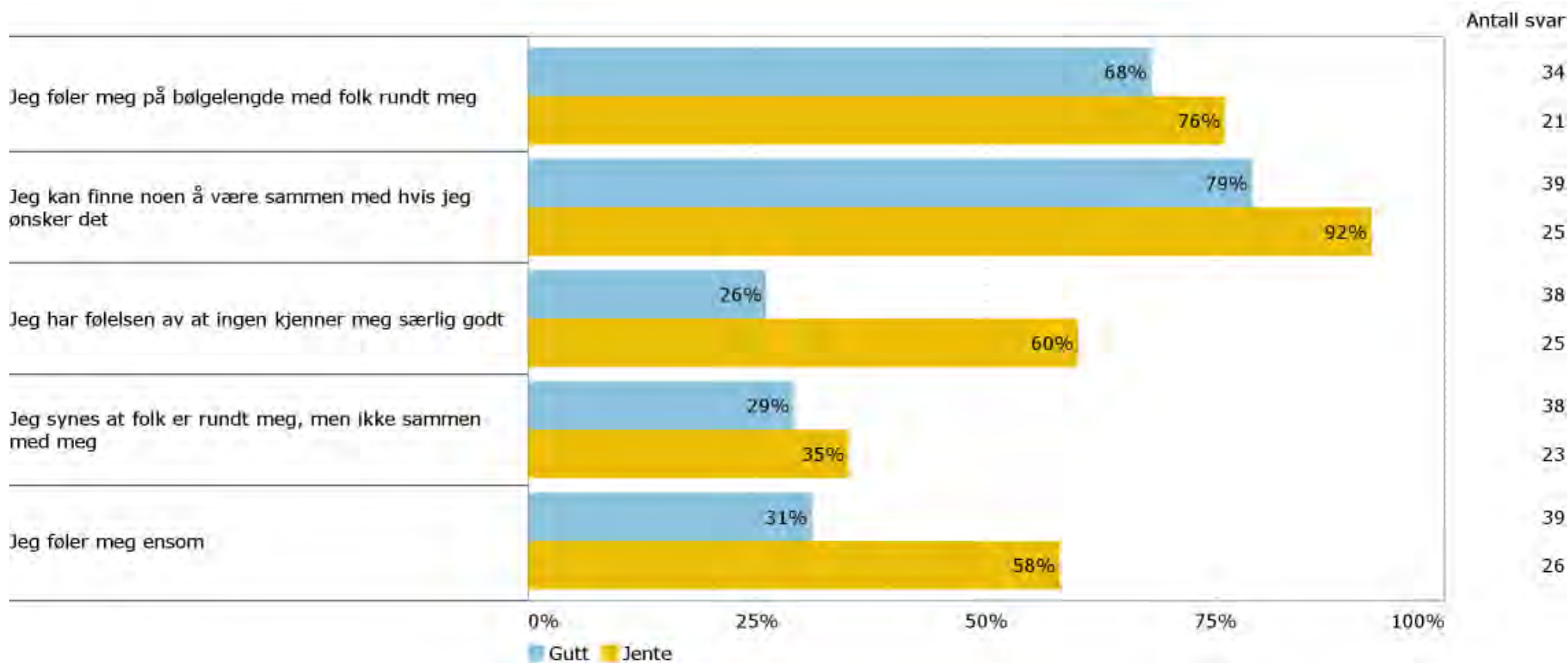
Hvor ofte pusser du tennene?

Antall svar 68

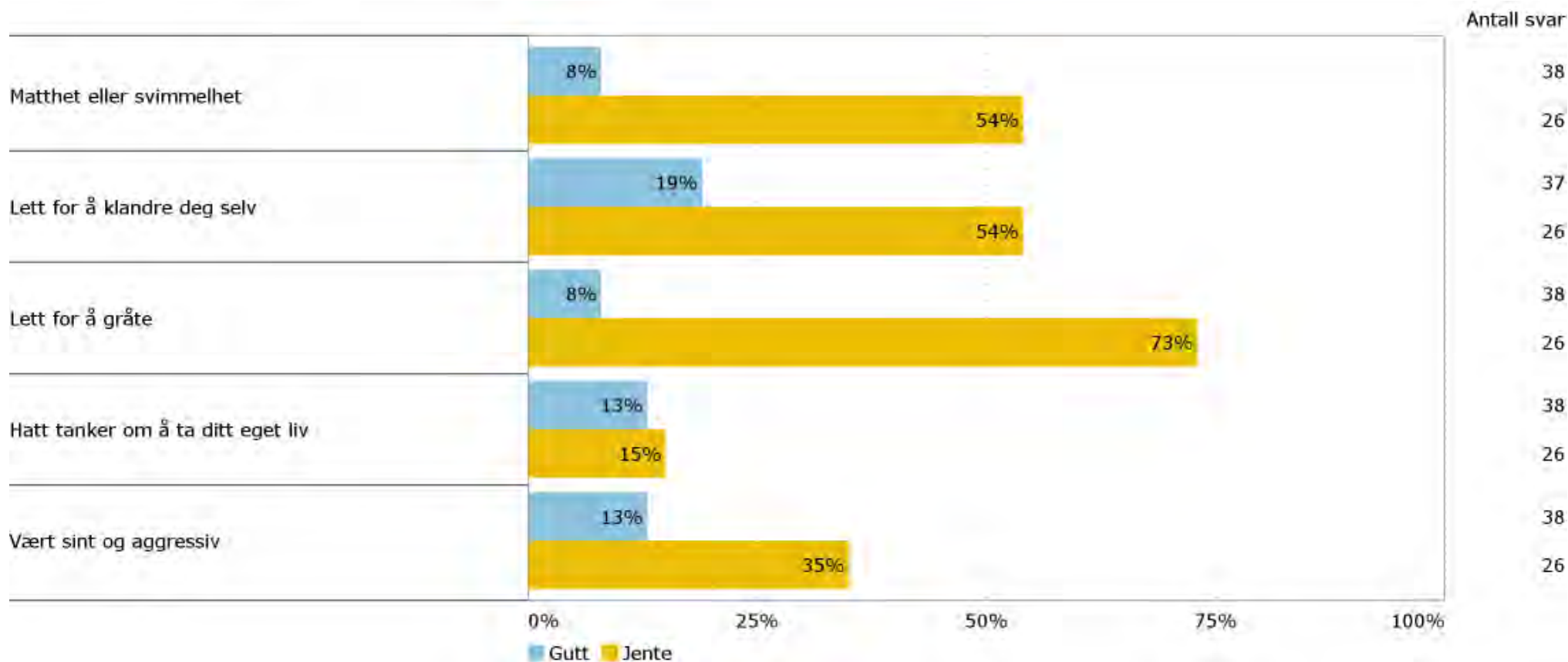
B6. Ensomhet

Her er noen beskrivelser av ulike følelser folk kan ha. Kryss av for hvordan du selv føler deg. (Prosentandel som har svart 'av og til' eller 'ofte')

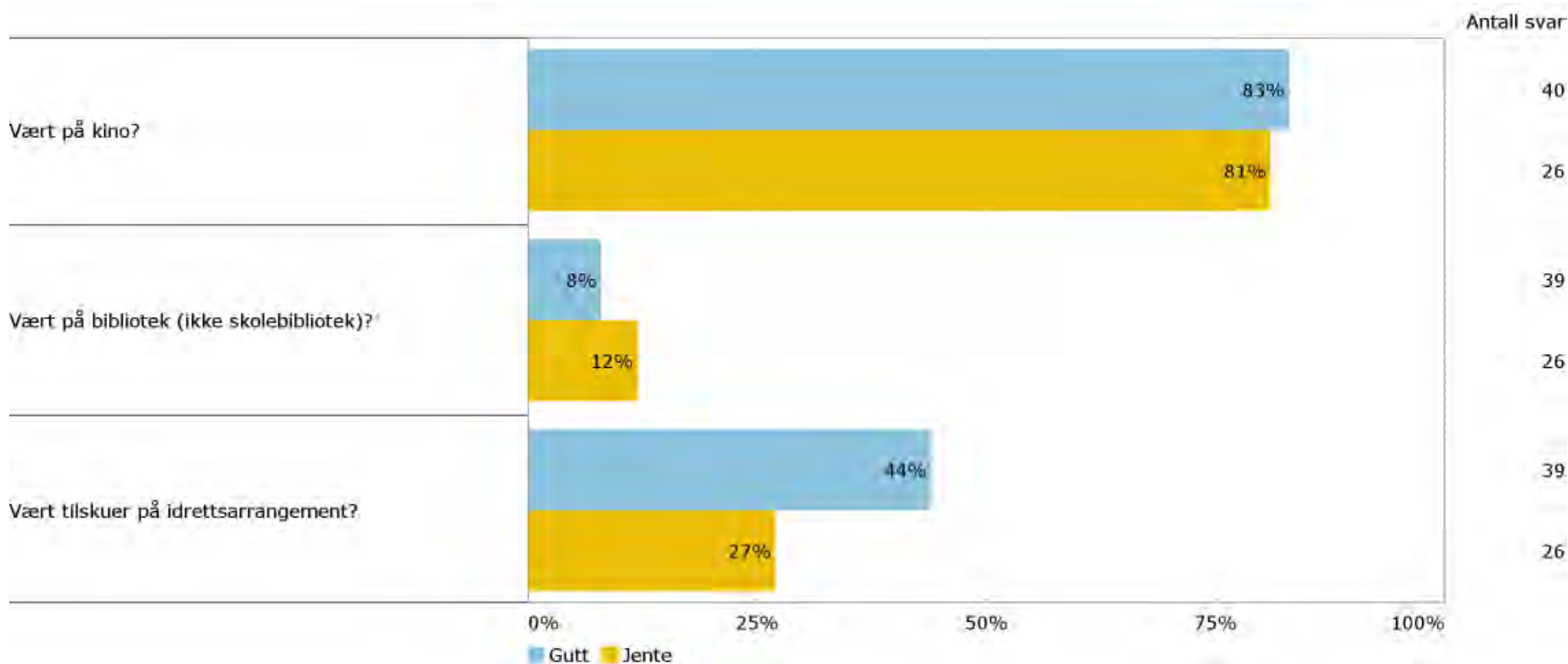
B9. Psykiske plager

Har du i løpet av den siste uka vært plaget av noe av dette? (Prosentandel som har svart 'veldig mye plaget' eller 'ganske mye plaget')

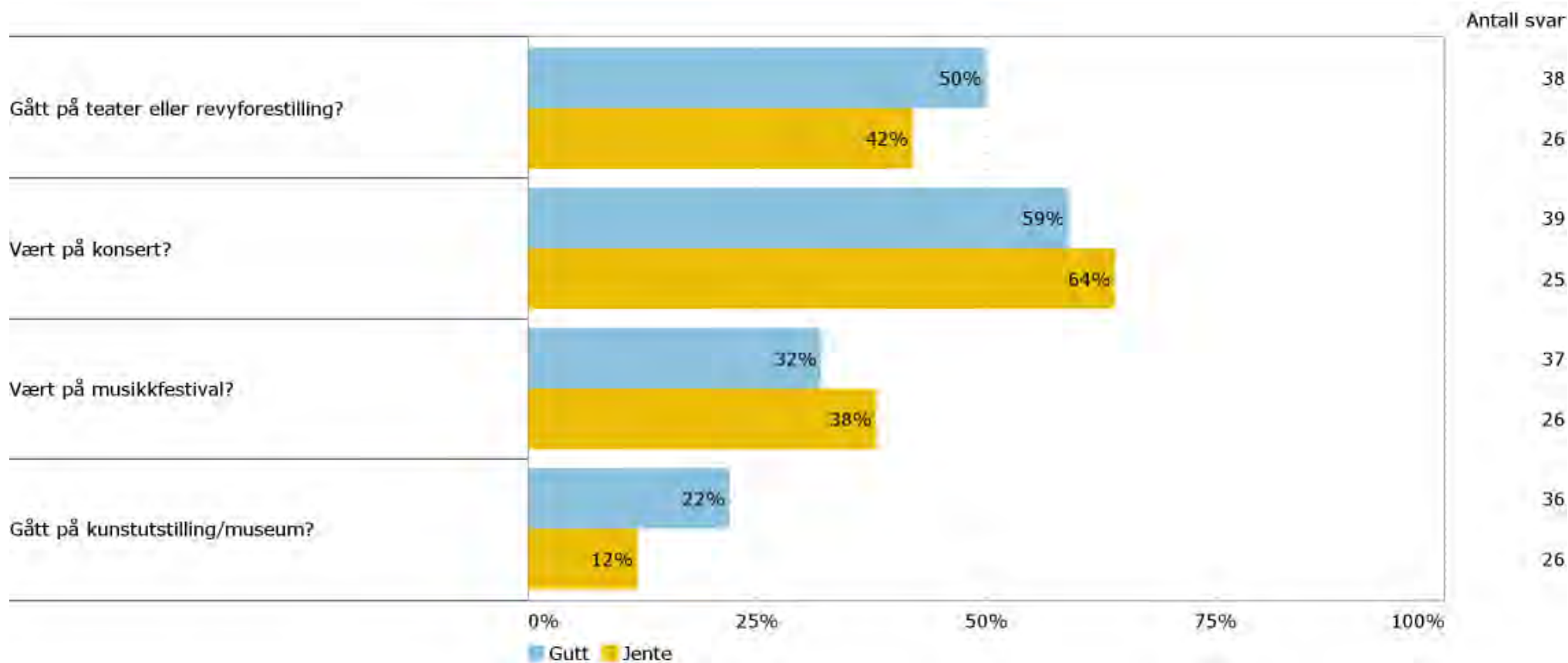
E2. Bruk av kulturtilbud

Hvor ofte har du gjort følgende ting i løpet av den siste måneden (de siste 30 dagene)? (Prosentandel som har svart 'minst en gang')

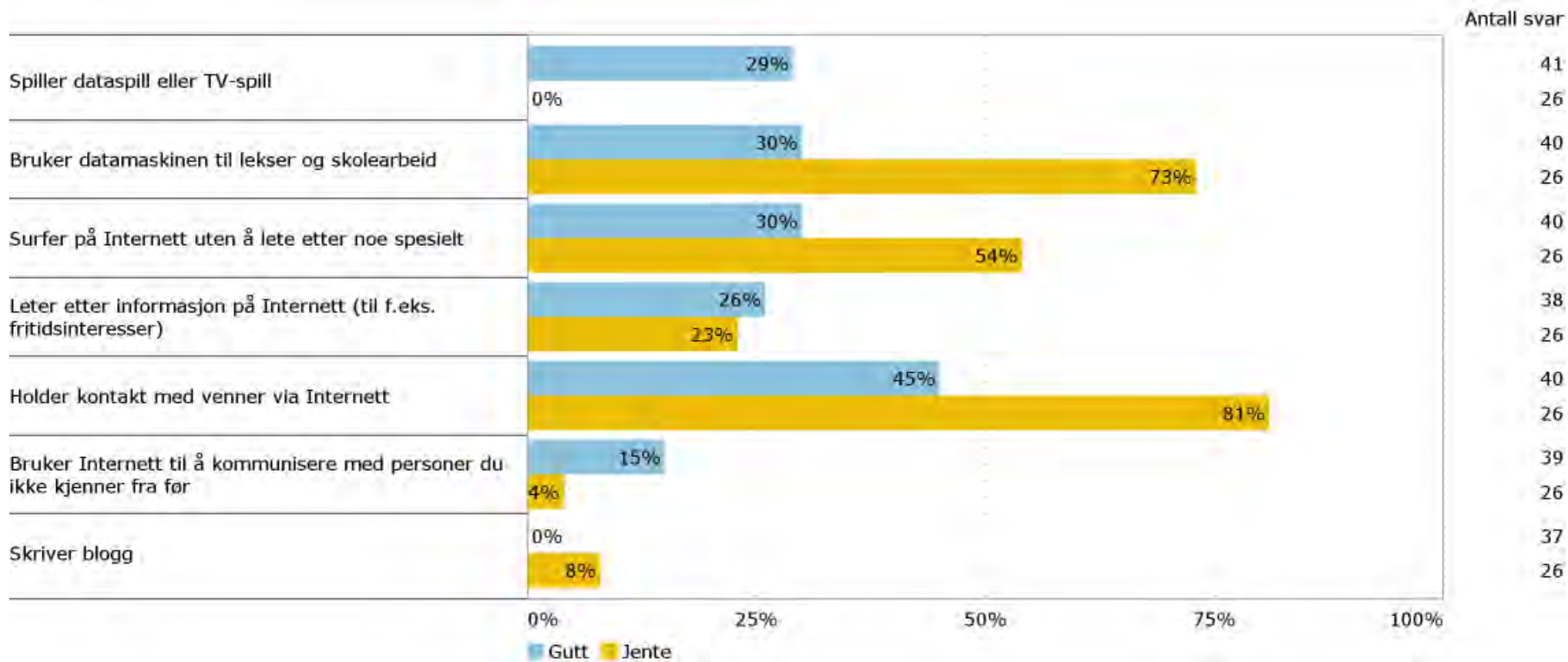
E2. Bruk av kulturtilbud

Hvor ofte har du gjort følgende ting i løpet av det siste året (de siste 12 månedene)? (Prosentandel som har svart 'minst en gang')

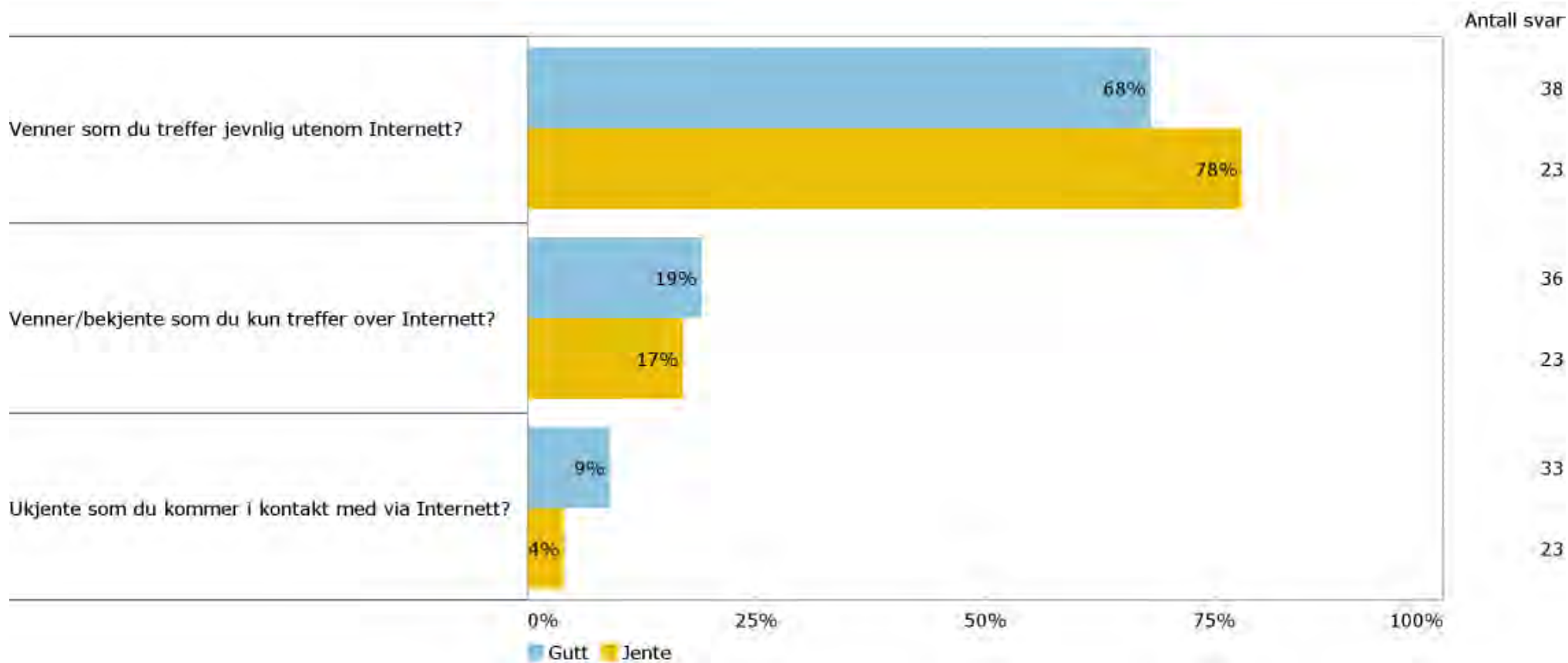
E3. Databruk

Hvor ofte gjør du noen av disse aktivitetene? (Prosentandel som har svart 'daglig')

E6. Nettkontakter

Personene du har kontakt med via Internett, er det ... (Prosentandel som har svart 'ofte' eller 'alltid')

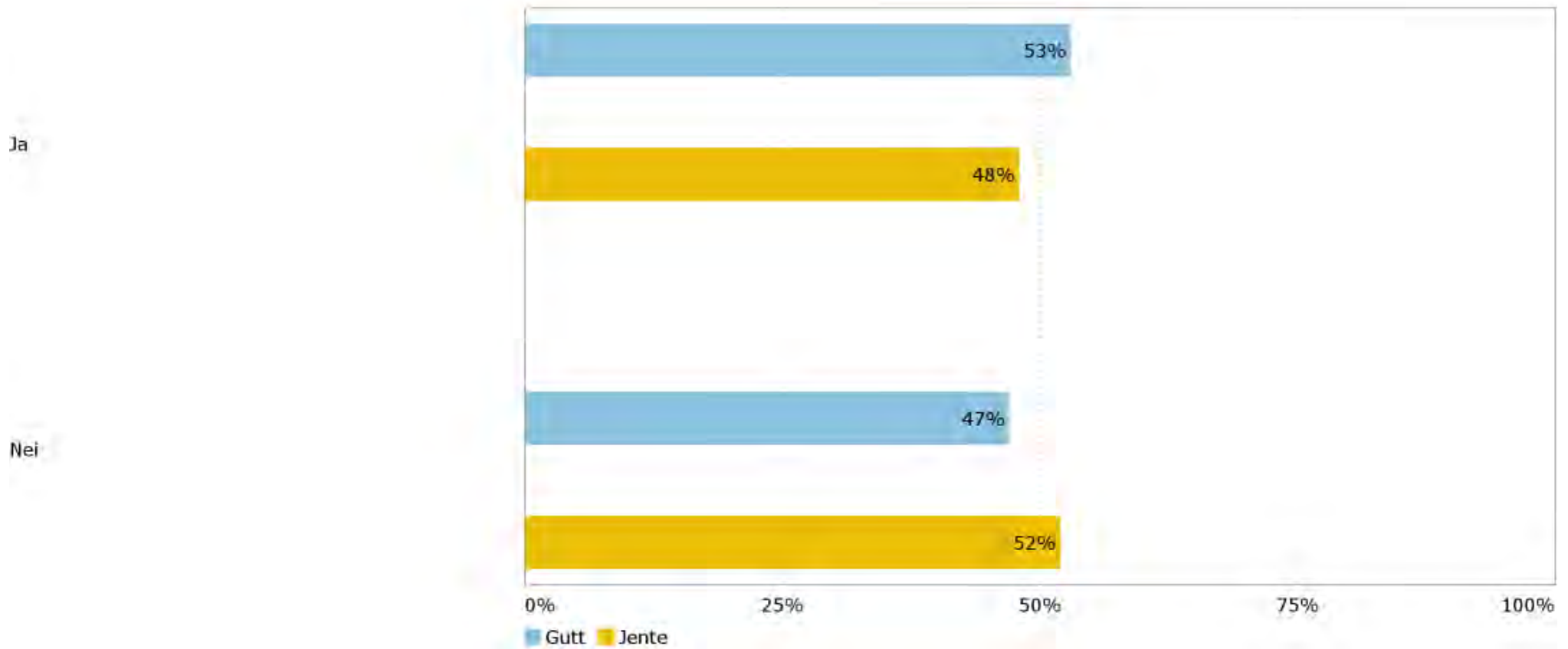

E6. Nettkontakter

Har du møtt noen ansikt til ansikt som du først fikk kontakt med på Internett?

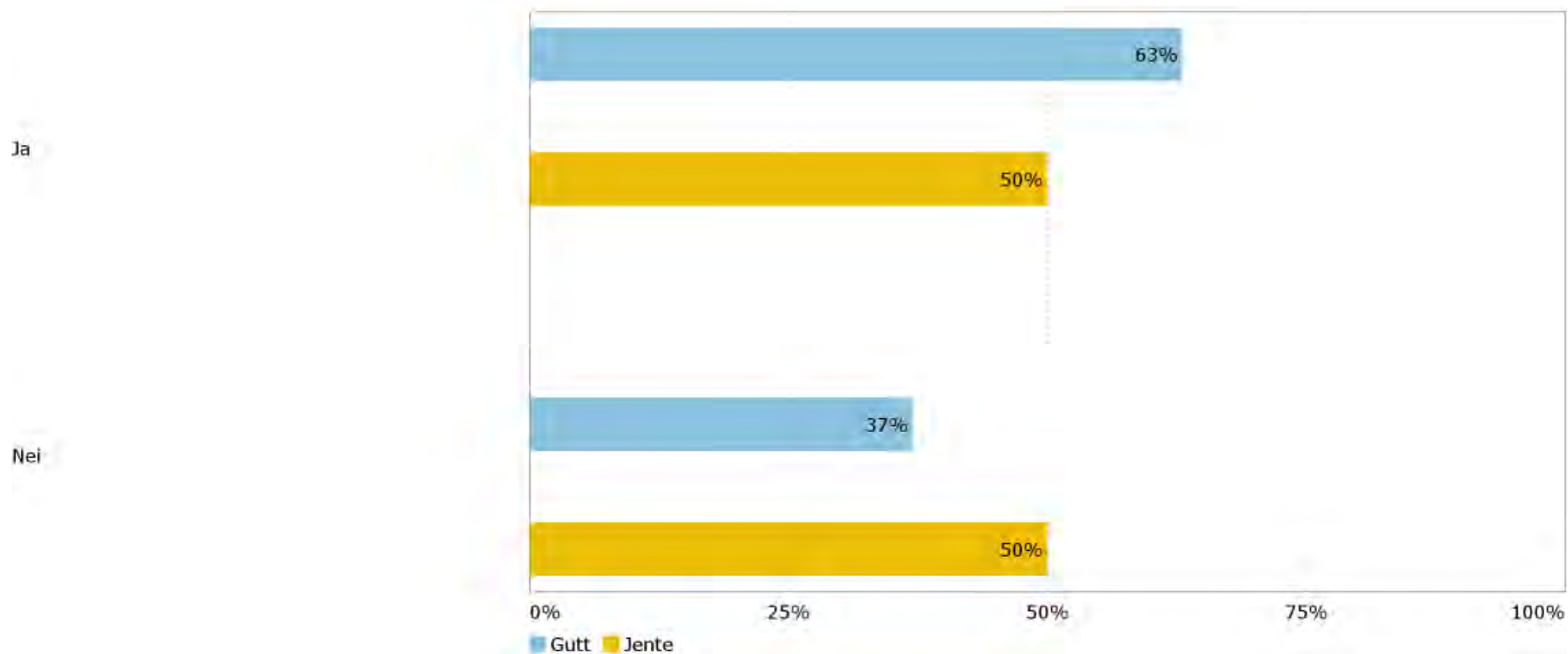
Antall svar 59

E11. Trening

Driver du med noen form for trening?

Antall svar 67

E11. Trening

Hvorfor trener du ikke? (Prosentandel som har svart 'svært viktig')

Spørsmålet er bare stilt til de som har svart at de ikke trener.

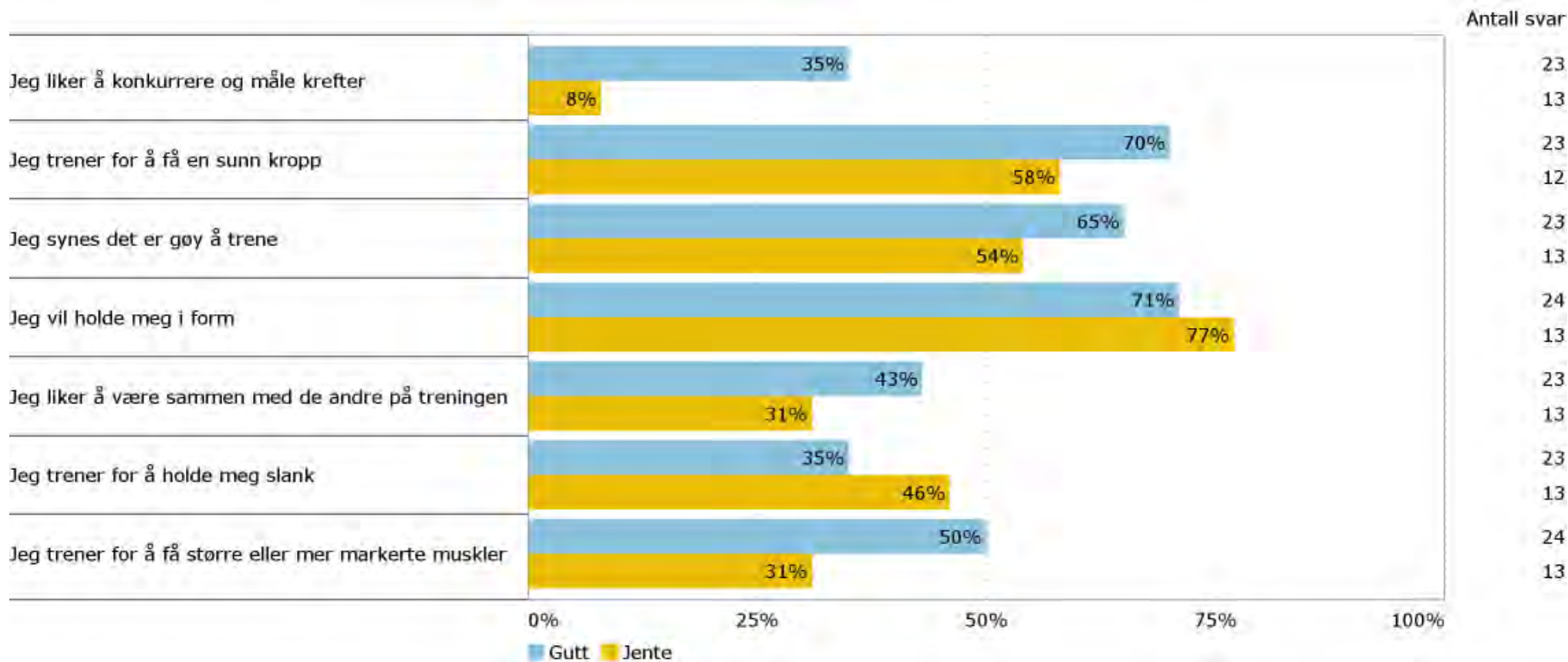
	Gutt	Jente	Antall svar
Jeg har andre interesser	8	27	23
Jeg har ikke tid	25	55	23
Jeg skulle gjerne trene, men kommer aldri i gang	46	55	24
Det er for dyrt å trene	8	17	24
Jeg har ikke funnet noen treningsform som passer for meg	25	17	24
Jeg får mosjon på andre måter (går, sykler og lignende)	8	10	22
Jeg er i for dårlig form	17	8	24
Foreldrene mine vil ikke at jeg skal bruke tid på trening	0	0	23
Jeg er ikke flink i sport/idrett	25	9	23
Jeg synes ikke det er noe gøy å trene	8	42	24
Jeg har en fysisk skade som gjør det vanskelig for meg å trene	8	9	23

E11. Trening

Hvorfor trener du? (Prosentandel som har svart 'svært viktig')

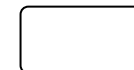
Spørsmålet er bare stilt til ungdommer som har svart at de trener.

E14. Friluftsliv

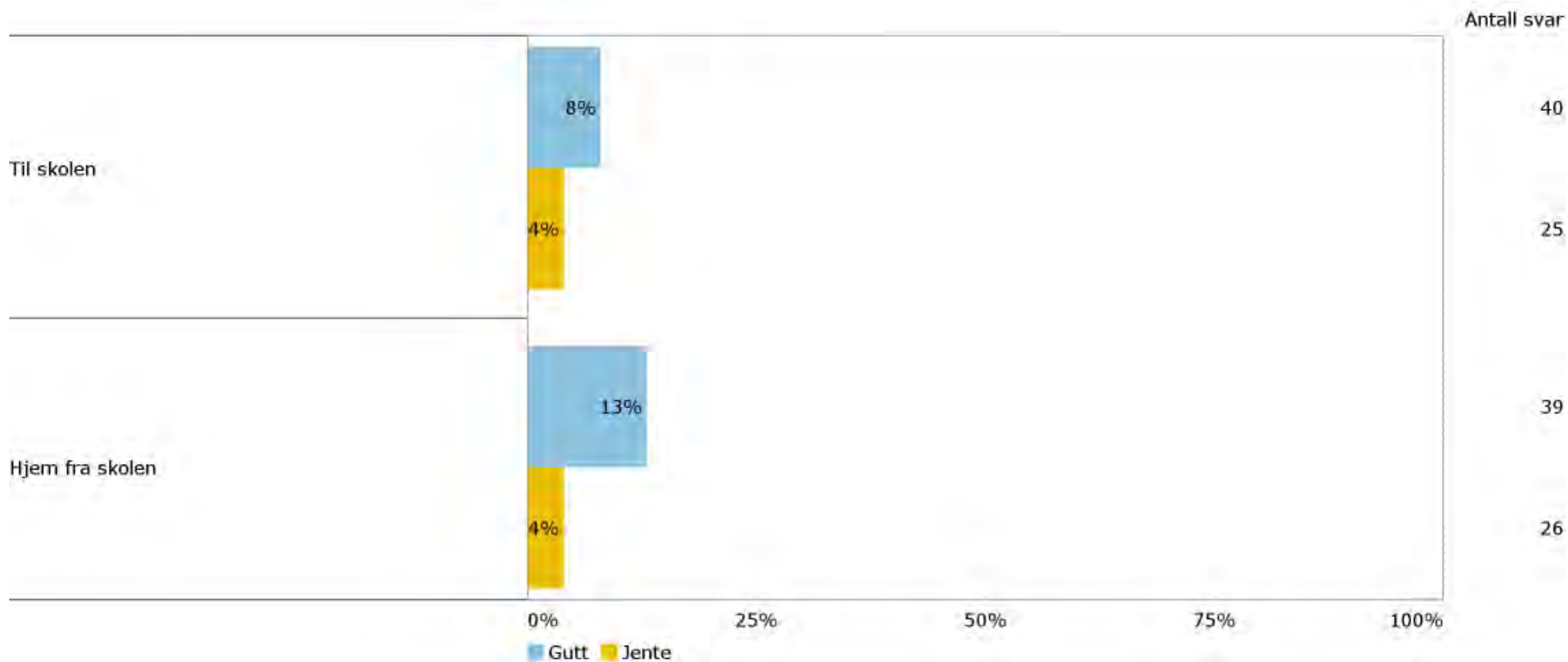
Hvor ofte pleier du å gjøre følgende ting? Tenk på den tida på året da det er sesong for de ulike aktivitetene. (Prosentandel som har svart 'minst ukentlig')

	Gutt	Jente	Antall svar
Går på skitur i fjell, skog og mark	19	4	62
Går på fottur i fjell, skog og mark	27	8	63
Står på rullebrett	6	0	61
Kjører snøbrett, slalåm eller lignende	11	4	61
Drar på fisketur	22	0	62
Overnatter i telt ute i naturen (ikke campingplass)	9	0	61
Driver med bading/svømming	17	0	62
Padler kano eller kajakk	6	0	60
Driver med klatring	6	0	60
Gå på jakt	3	0	62

G9. Skoleveien

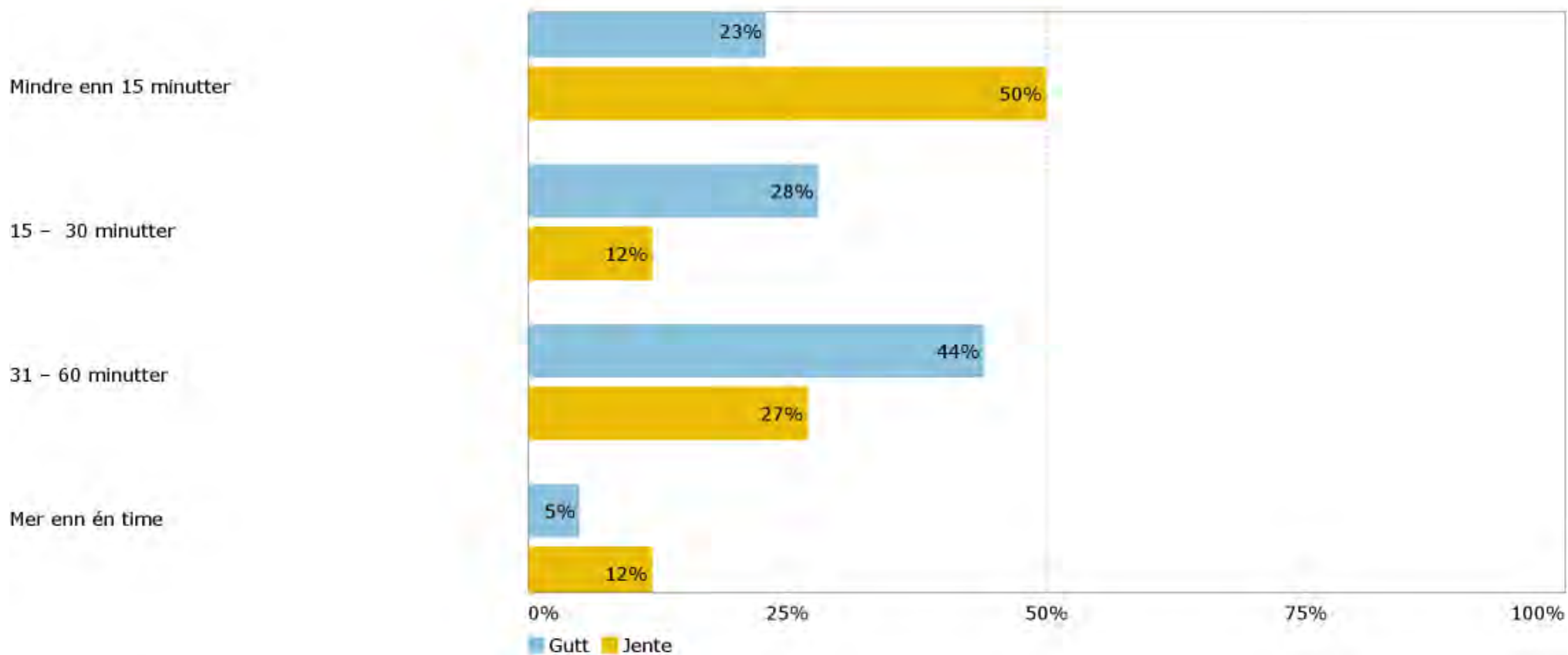
Hvordan kommer du deg som regel til skolen og hjem fra skolen? (Prosentandel som som har svart 'sykler' eller 'går')

G9. Skoleveien

Hvor lang tid bruker du som regel på skoleveien (én vei)?

Antall svar 65

Ungdata-undersøkelsen 2017 i Herøy i Møre og Romsdal

FAKTA OM UNDERSØKELSEN:

Tidspunkt: Uke 13-14

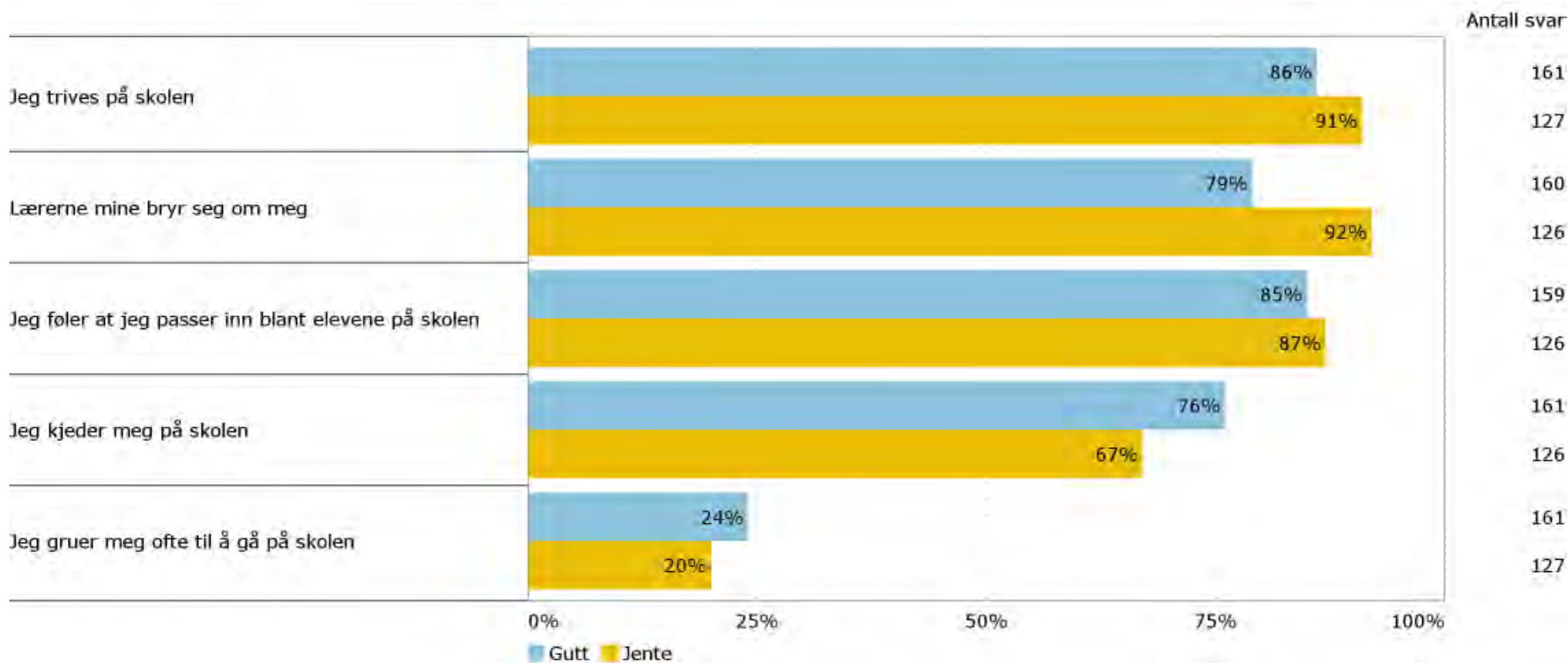
Klassetrinn: 8. trinn, 9. trinn, 10. trinn

Antall: 359

Svarprosent: 89%

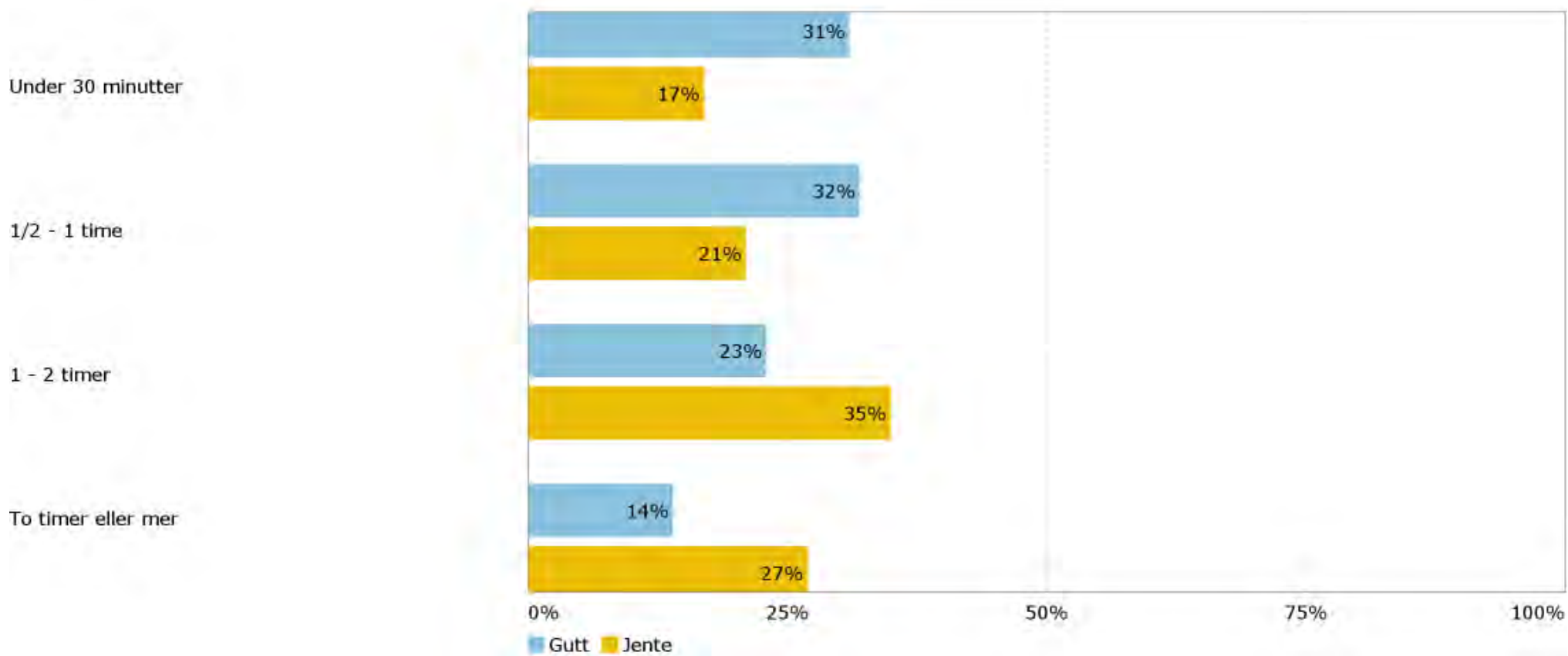

Er du enig eller uenig i følgende utsagn om hvordan du har det på skolen? (Prosentandel som har svart 'helt enig' eller 'litt enig')

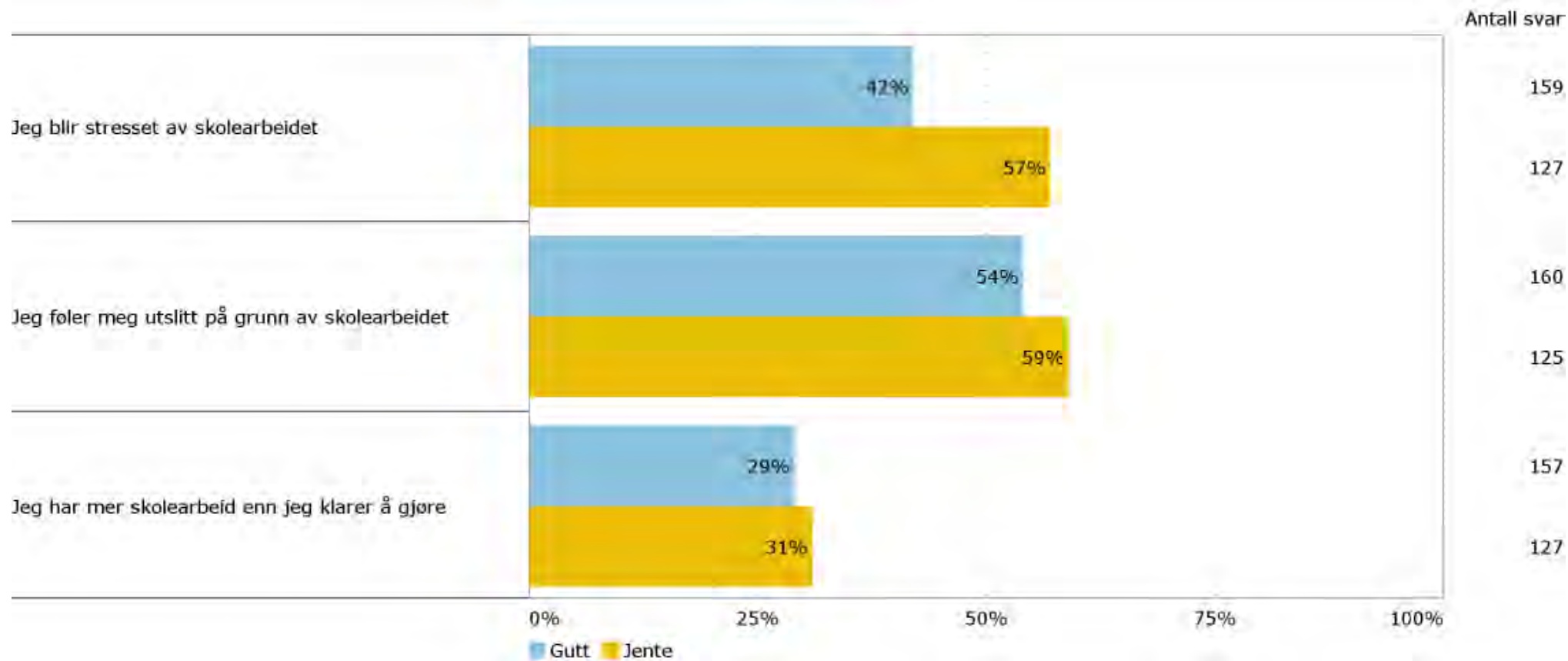

Hvor lang tid bruker du gjennomsnittlig per dag på lekser og annet skolearbeid (utenom skoletida)?

Antall svar 287

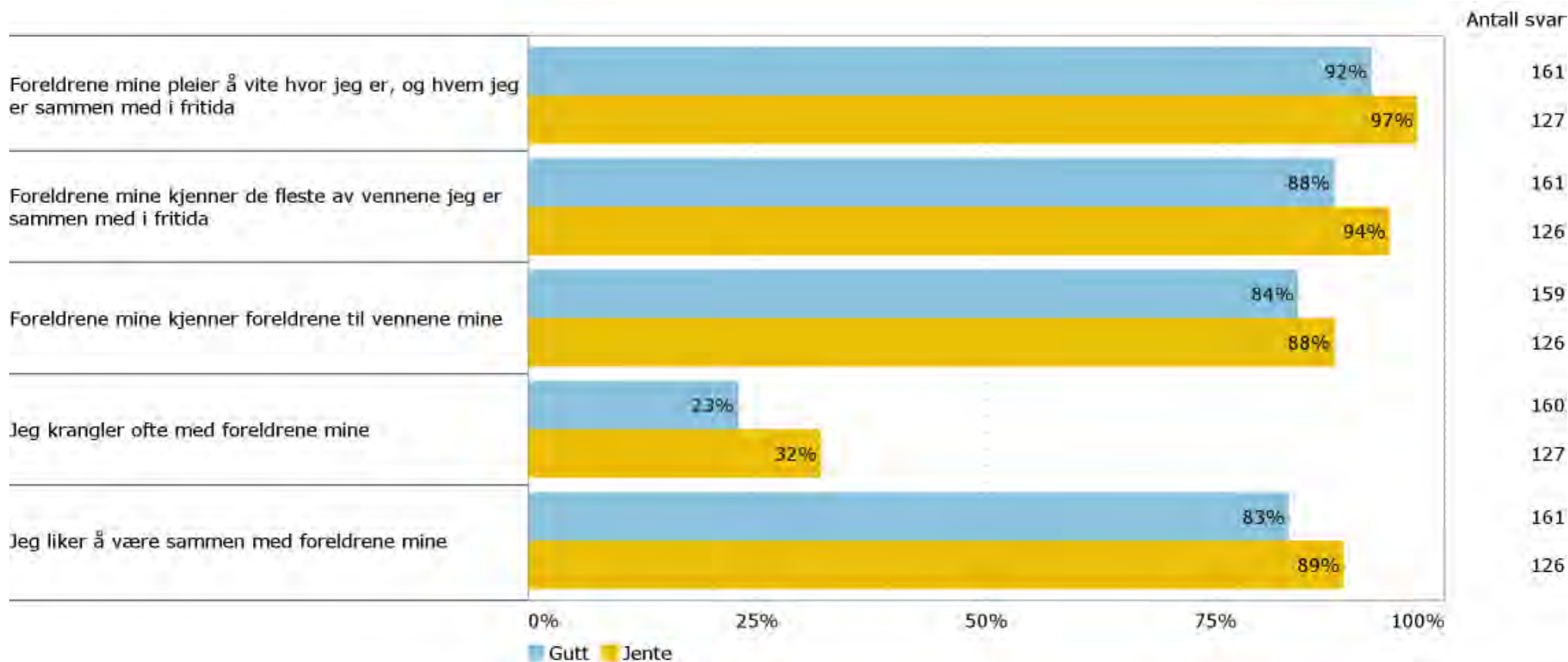

Hvor ofte har du hatt det slik de siste månedene? (Prosentandel som har svart 'ofte' eller 'svært ofte')

Foreldre

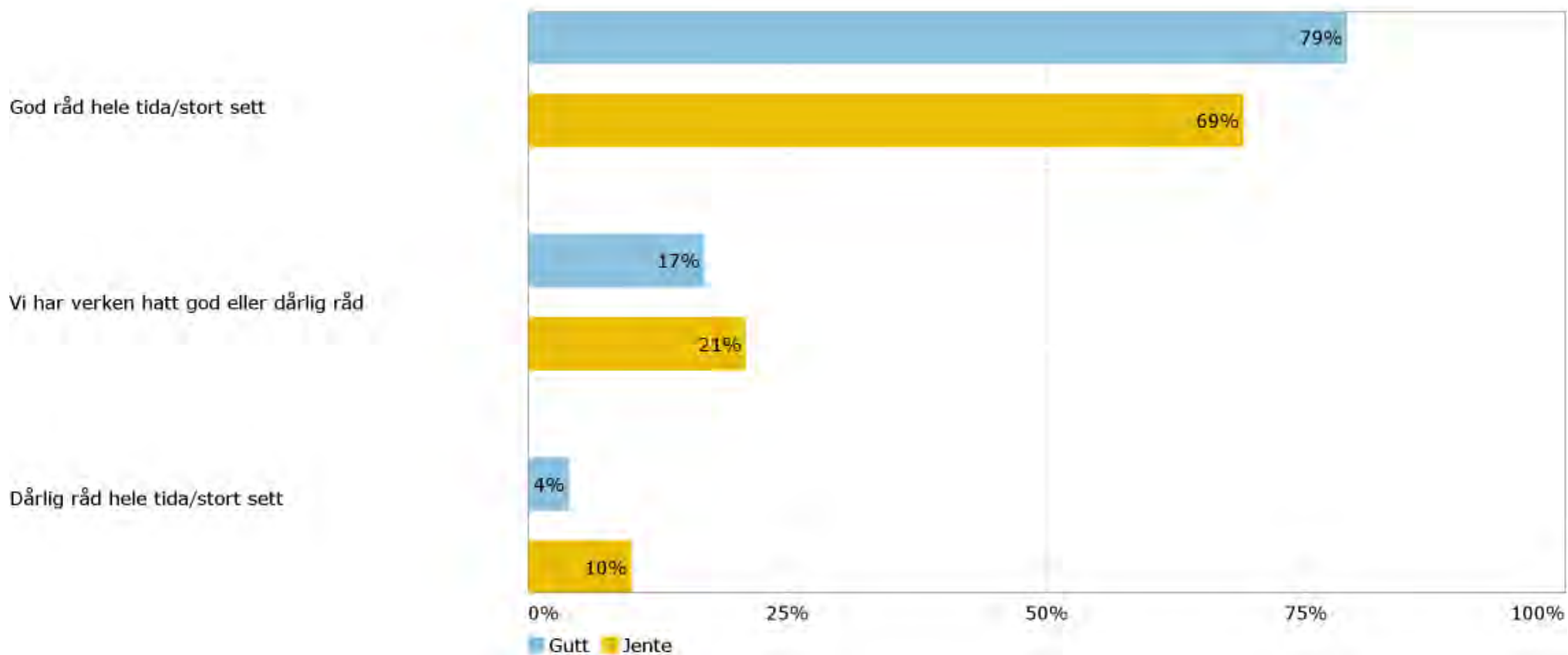
Her kommer noen utsagn om hvordan du vil beskrive forholdet ditt til foreldrene dine (Prosentandel som har svart 'passer svært godt' eller 'passer ganske godt')

Familieøkonomi

Har familien din hatt god eller dårlig råd/økonomi de siste to årene?

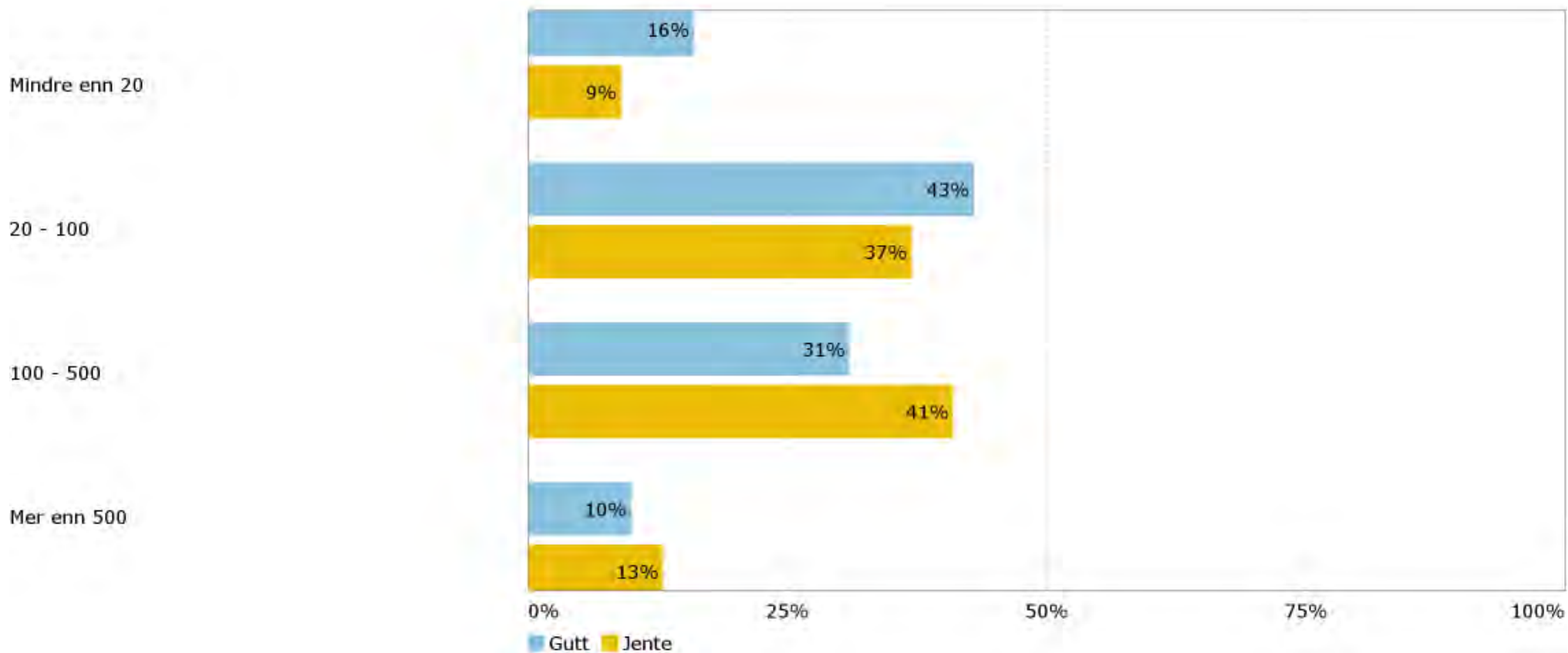
Antall svar 281

Bøker i hjemmet

Hvor mange bøker tror du det er hjemme hos dere?

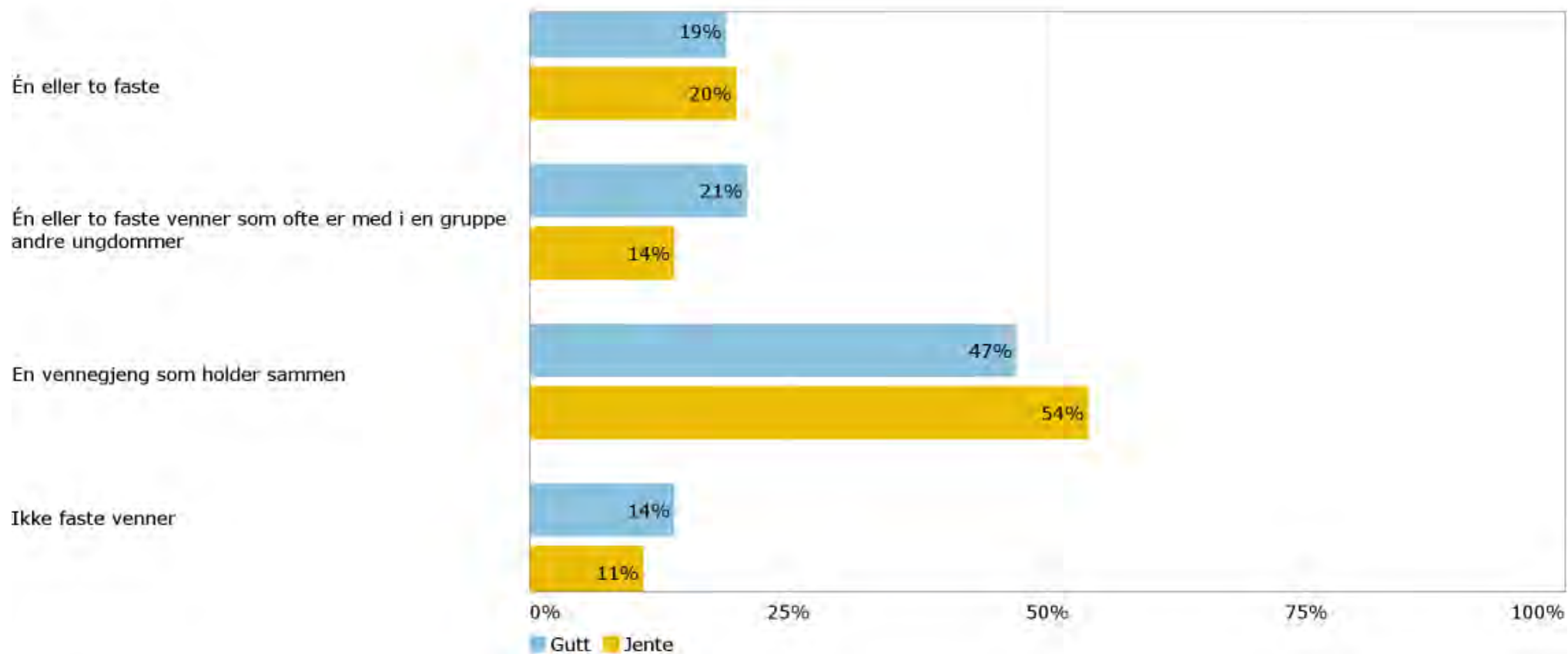
Antall svar 285

Venner

Når du er sammen med venner/kamerater, er du da som oftest sammen med ...

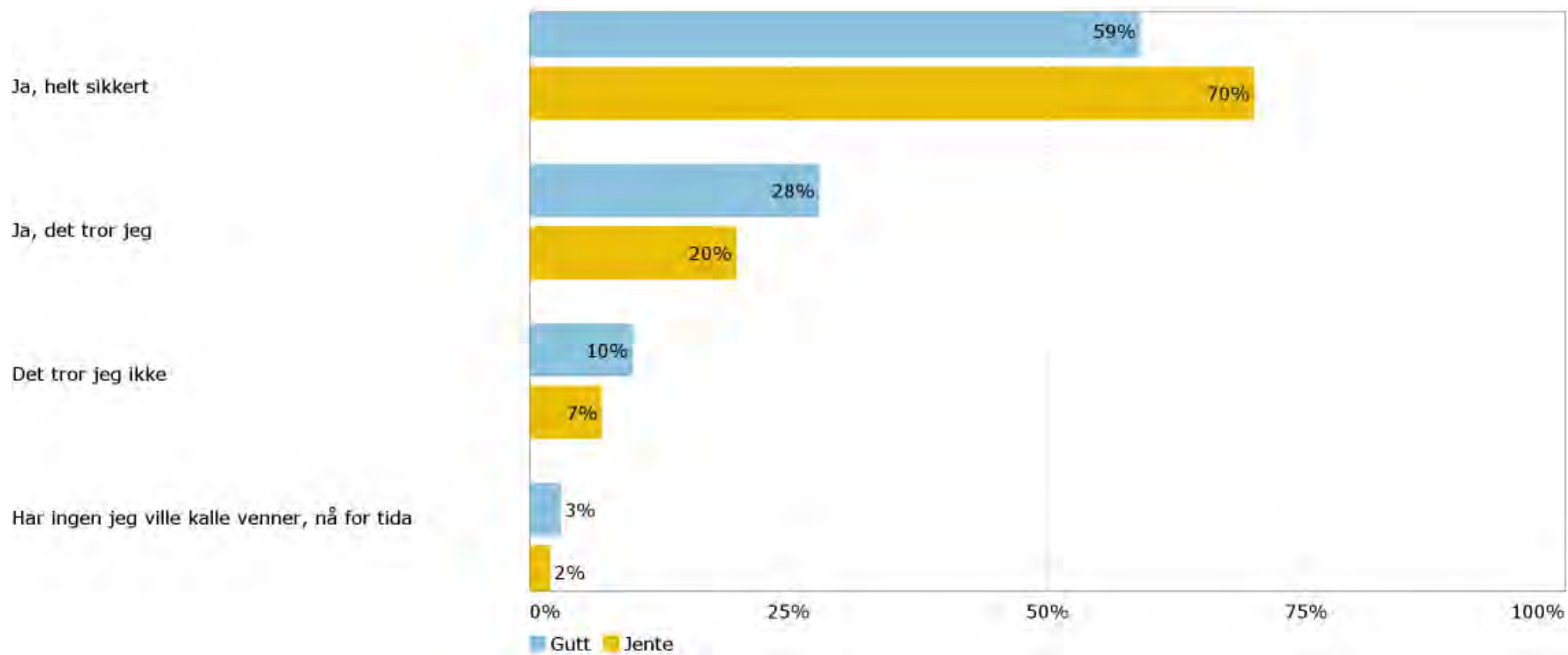
Antall svar 287

Venner

Har du minst én venn som du kan stole fullstendig på og kan betro deg til om alt mulig?

Antall svar 287

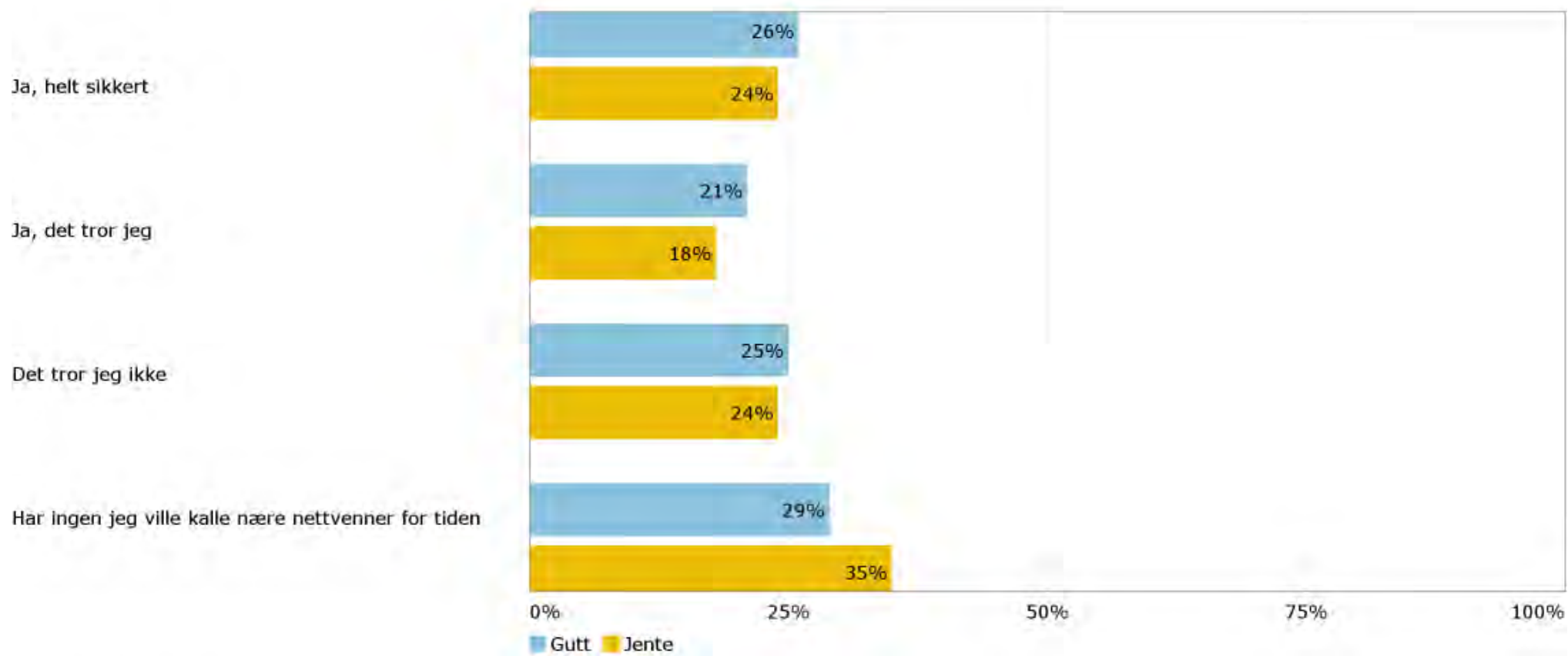

Venner

Har du minst én nær venn som du bare har kontakt med gjennom nettet?

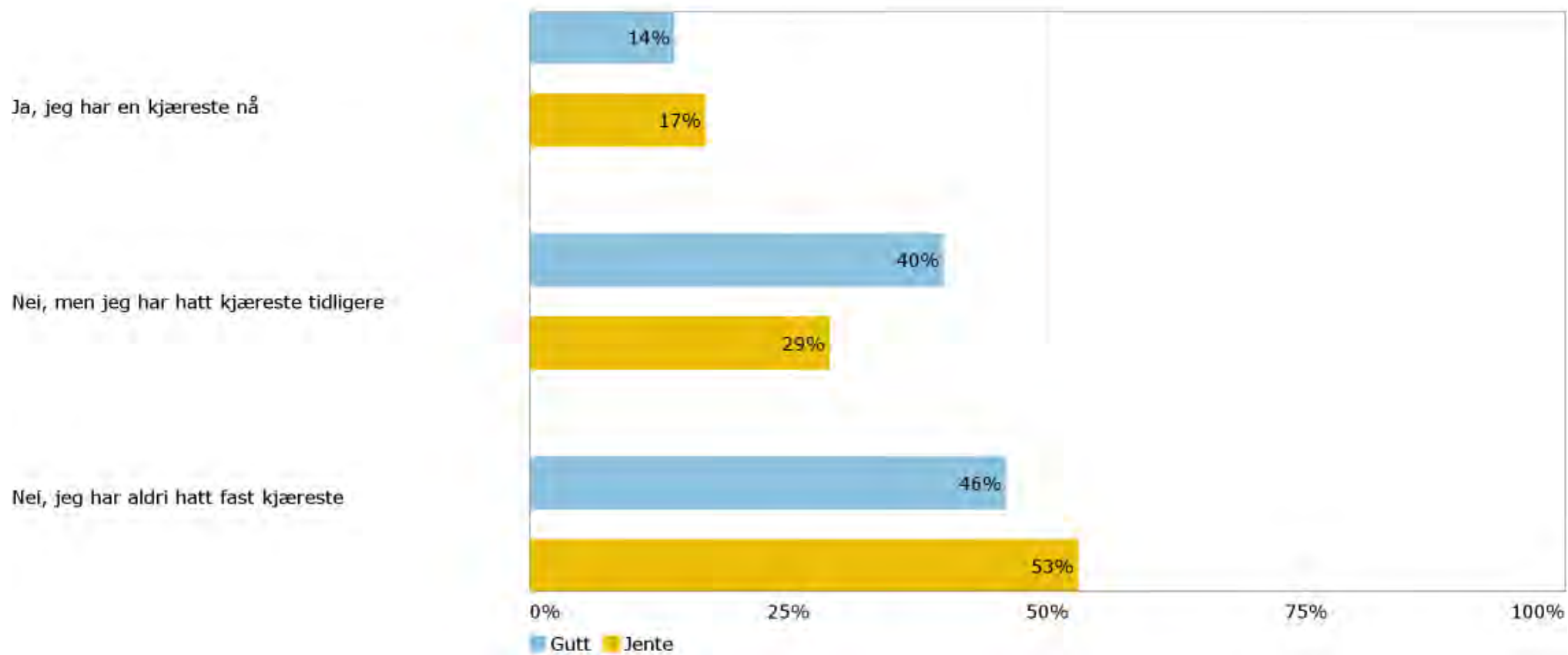
Antall svar 286

Kjæreste

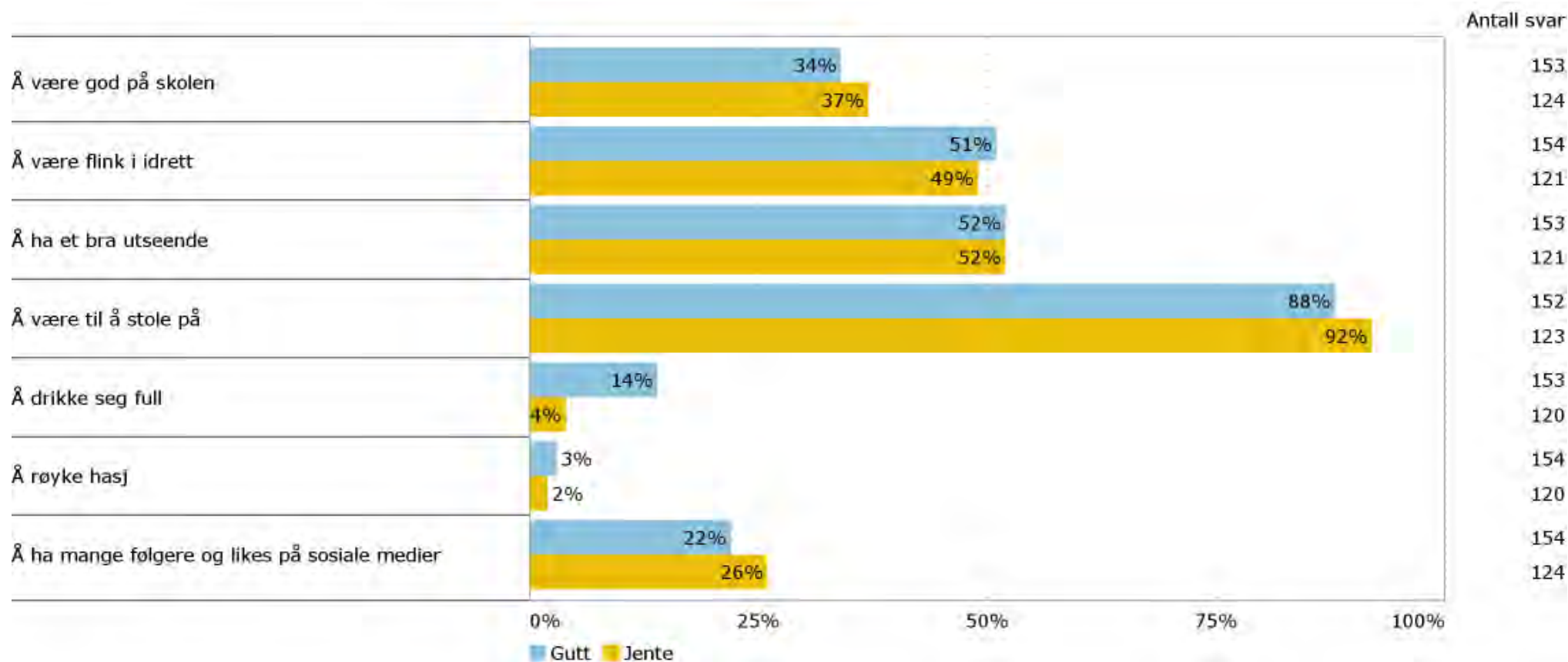
Har du fast kjæreste?

Antall svar 285

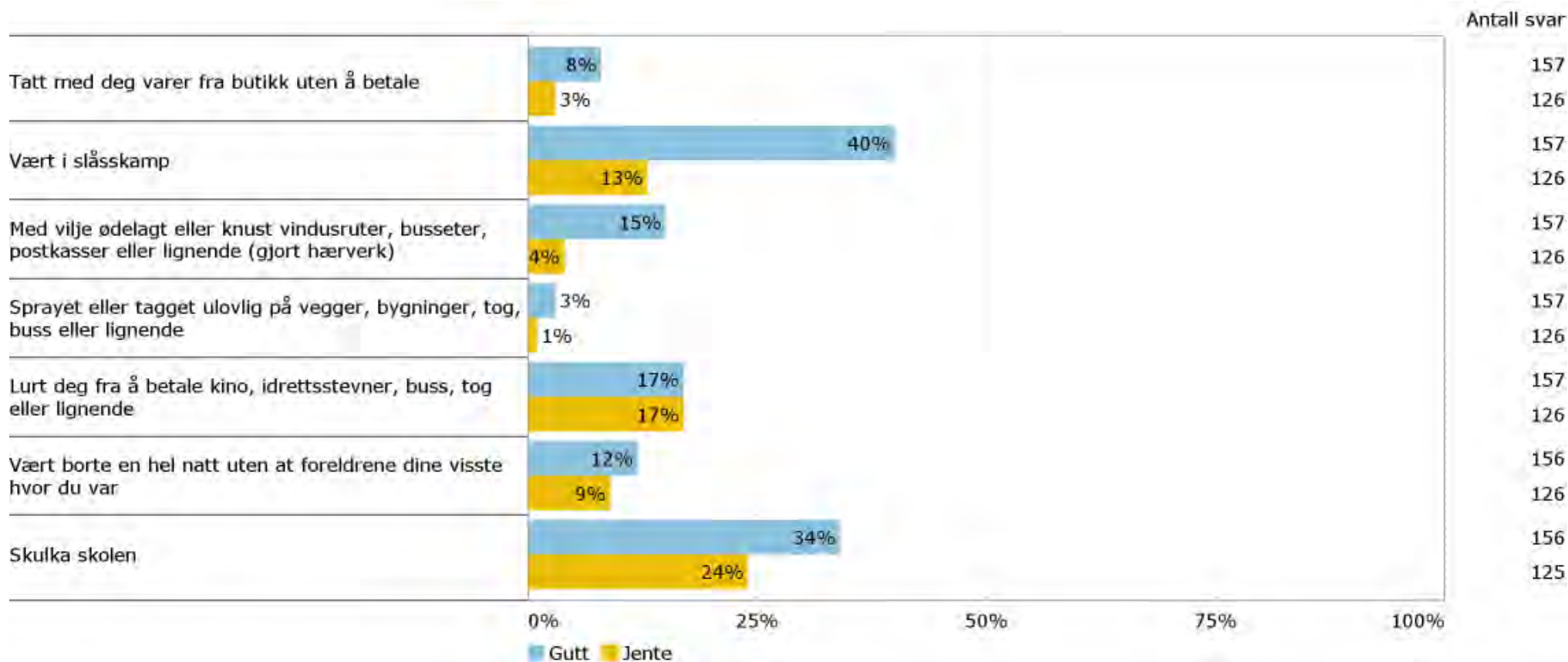
Status i vennemiljøet

Hva er viktig for å få status i ditt vennemiljø? (Prosentandel som har svart 'øker statusen mye' eller 'øker statusen litt')

Regelbrudd

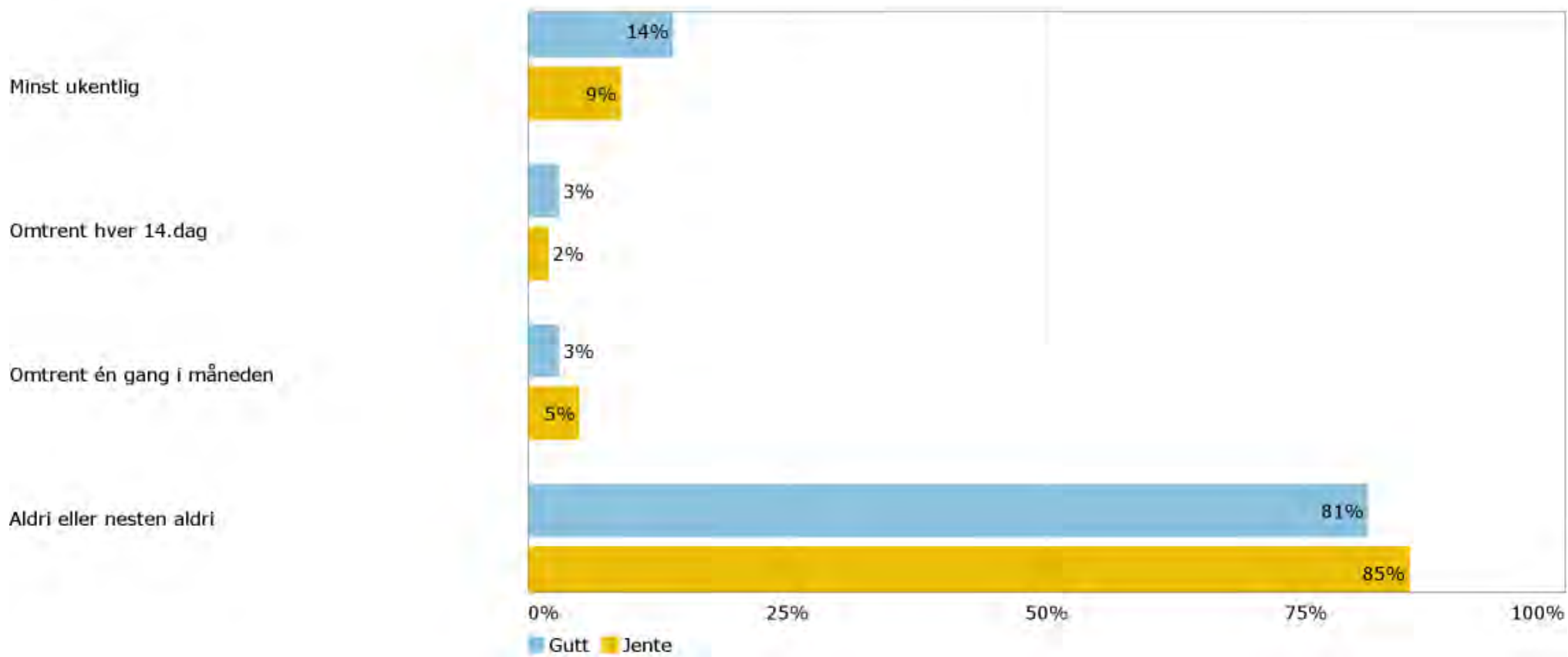
Hvor mange ganger har du vært med på, eller gjort noe av dette det siste året (de siste 12 månedene)? (Prosentandel som har svart '1 gang' eller fler)

Mobbing

Blir du selv utsatt for plaging, trusler eller utfrysing av andre unge på skolen eller i fritida?

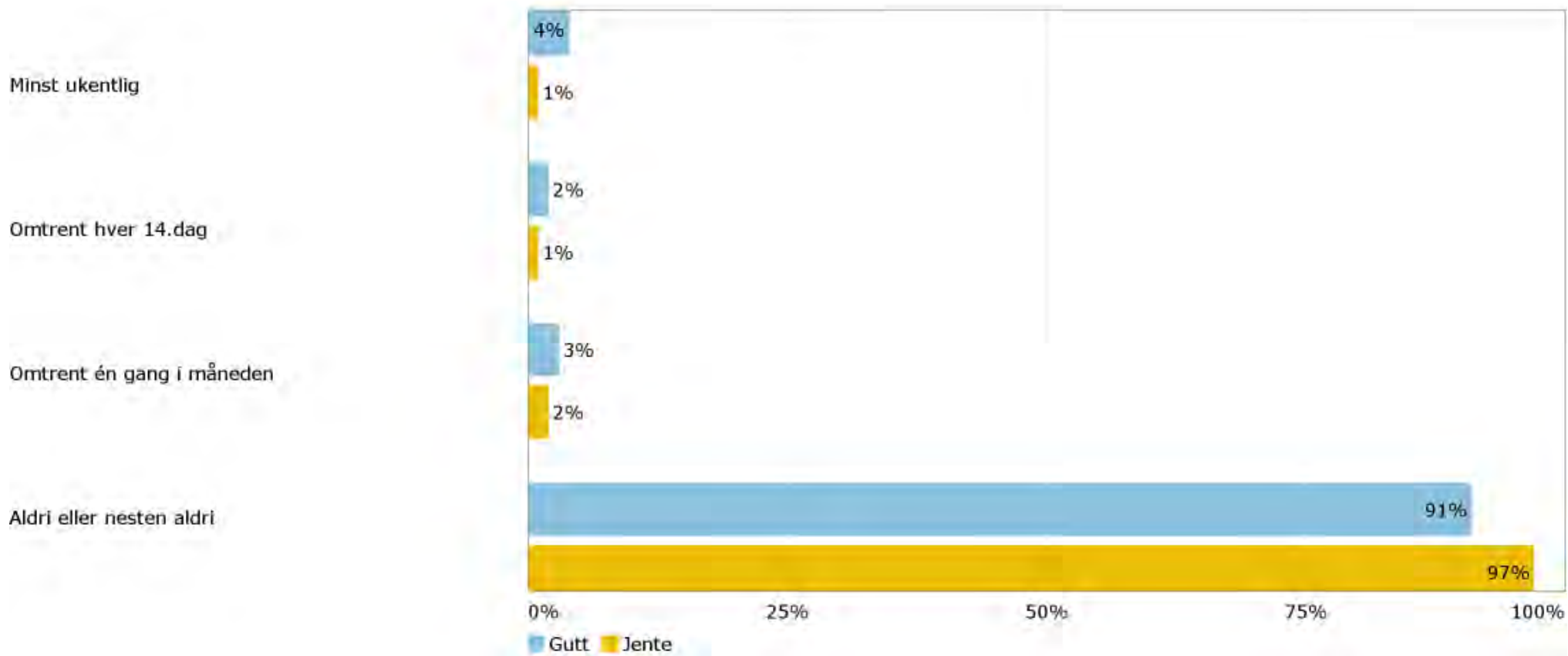
Antall svar 286

Mobbing

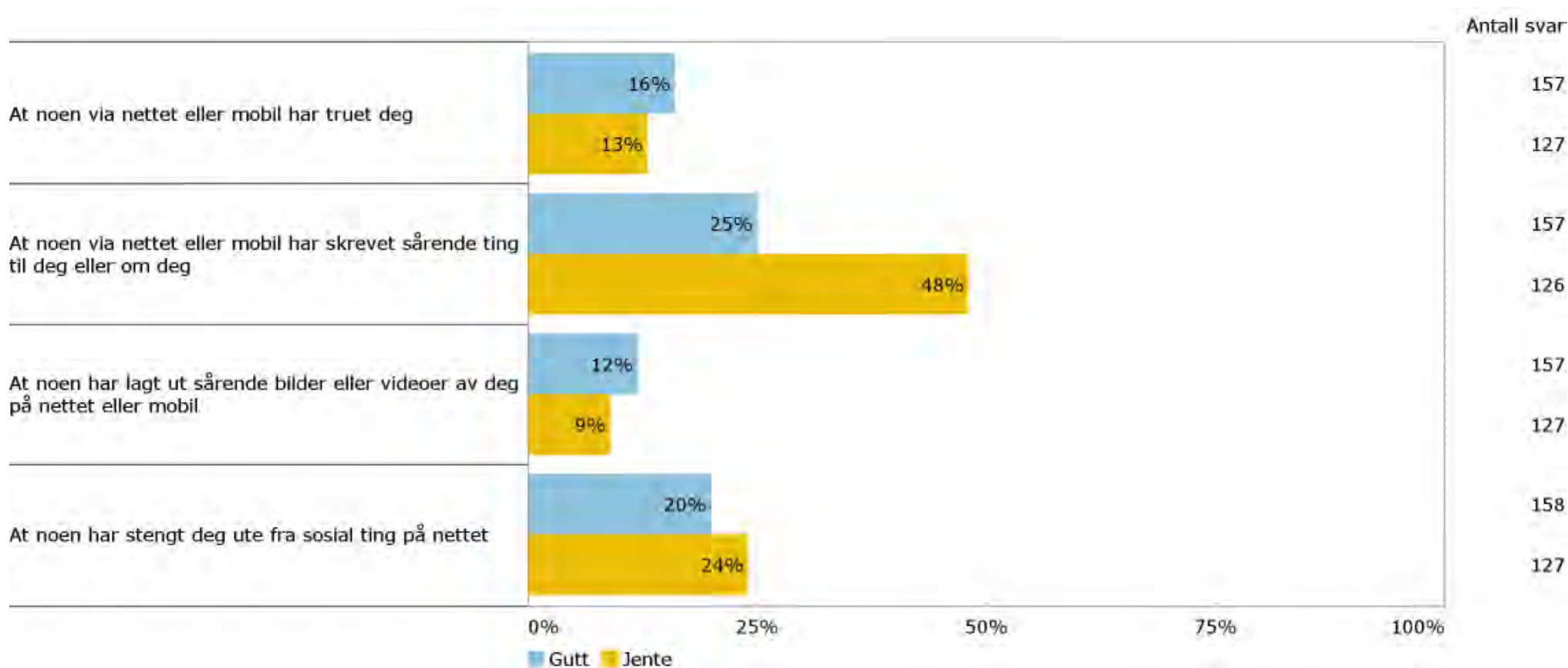
Hender det at du er med på plaging, trusler eller utfrysing av andre unge på skolen eller i fritida?

Antall svar 286

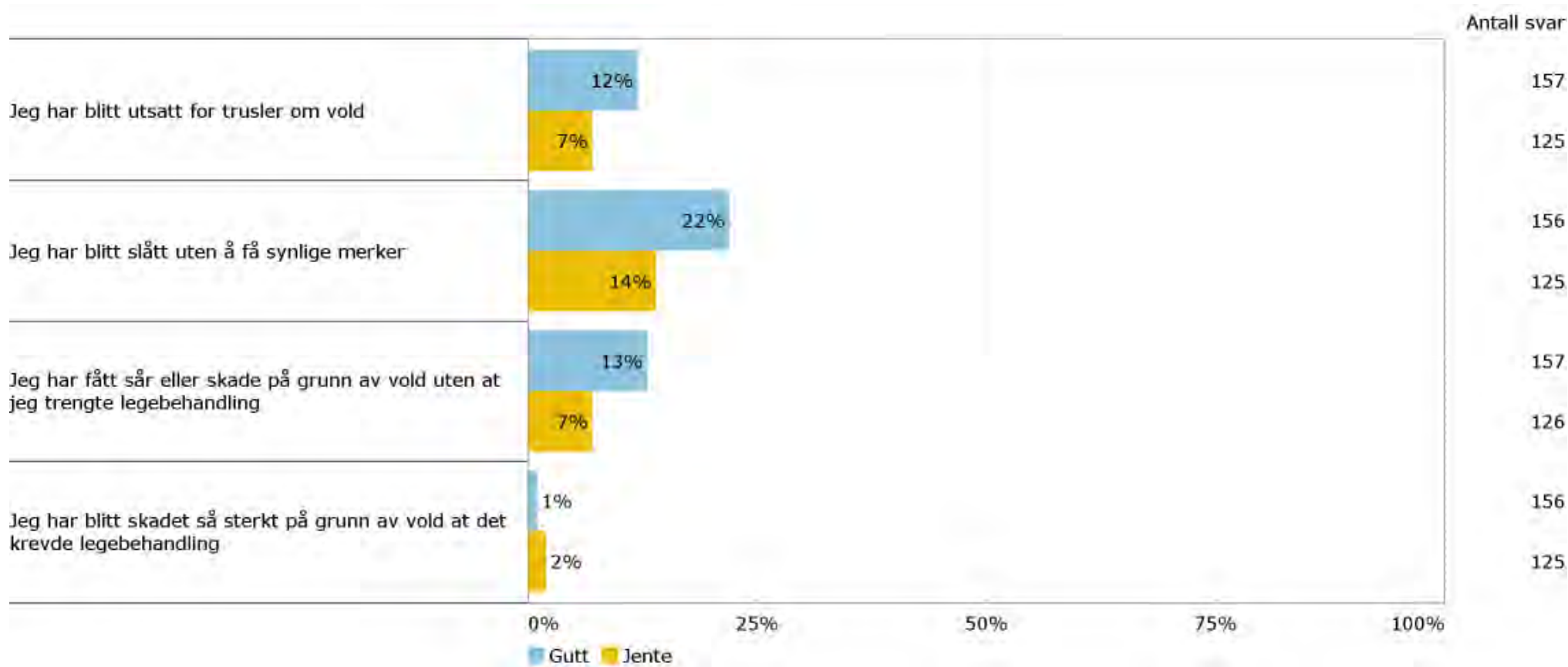

Negative opplevelser på nettet/mobil

Har du i løpet av de siste 12 månedene blitt utsatt for noe av det følgende? (Prosentandel som har svart '1 gang' eller fler)

Har du i løpet av de siste 12 månedene blitt utsatt for noe av det følgende? (Prosentandel som har svart '1 gang' eller fler)

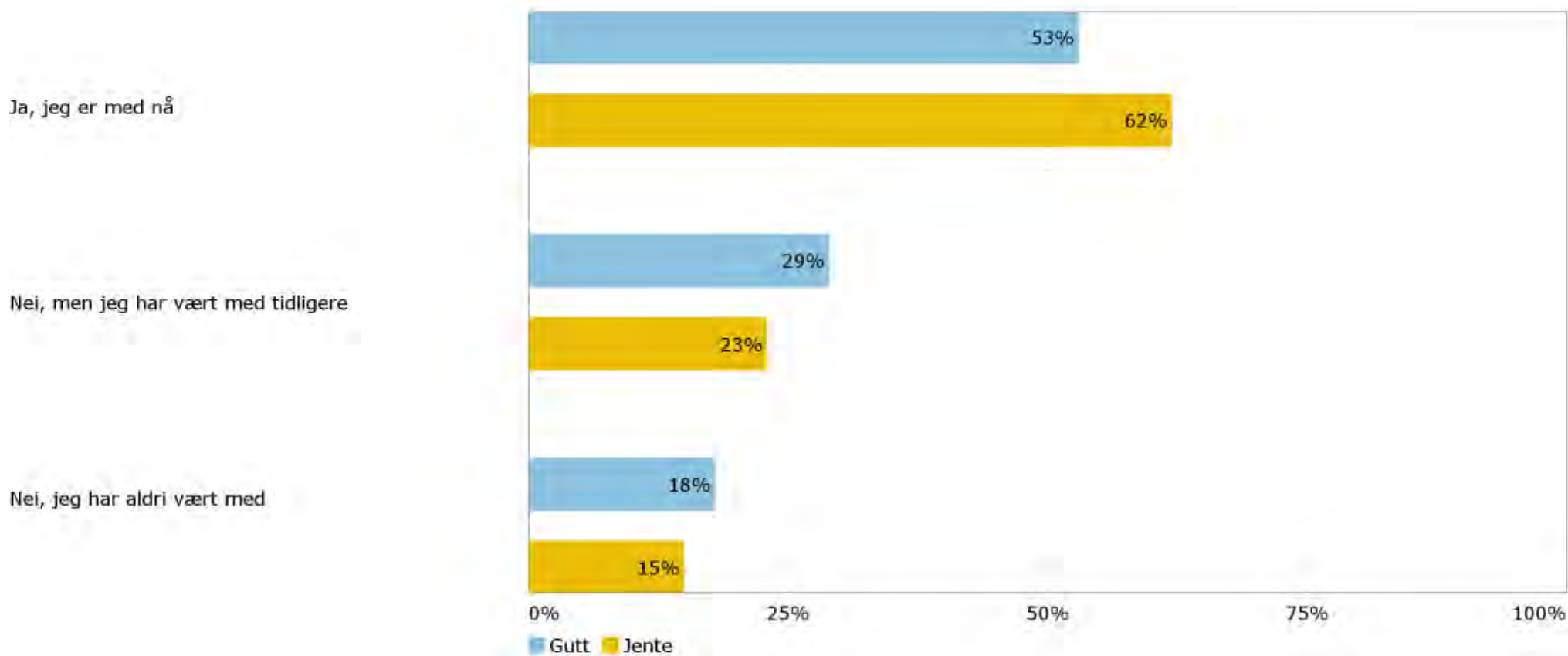

Faste fritidsaktiviteter

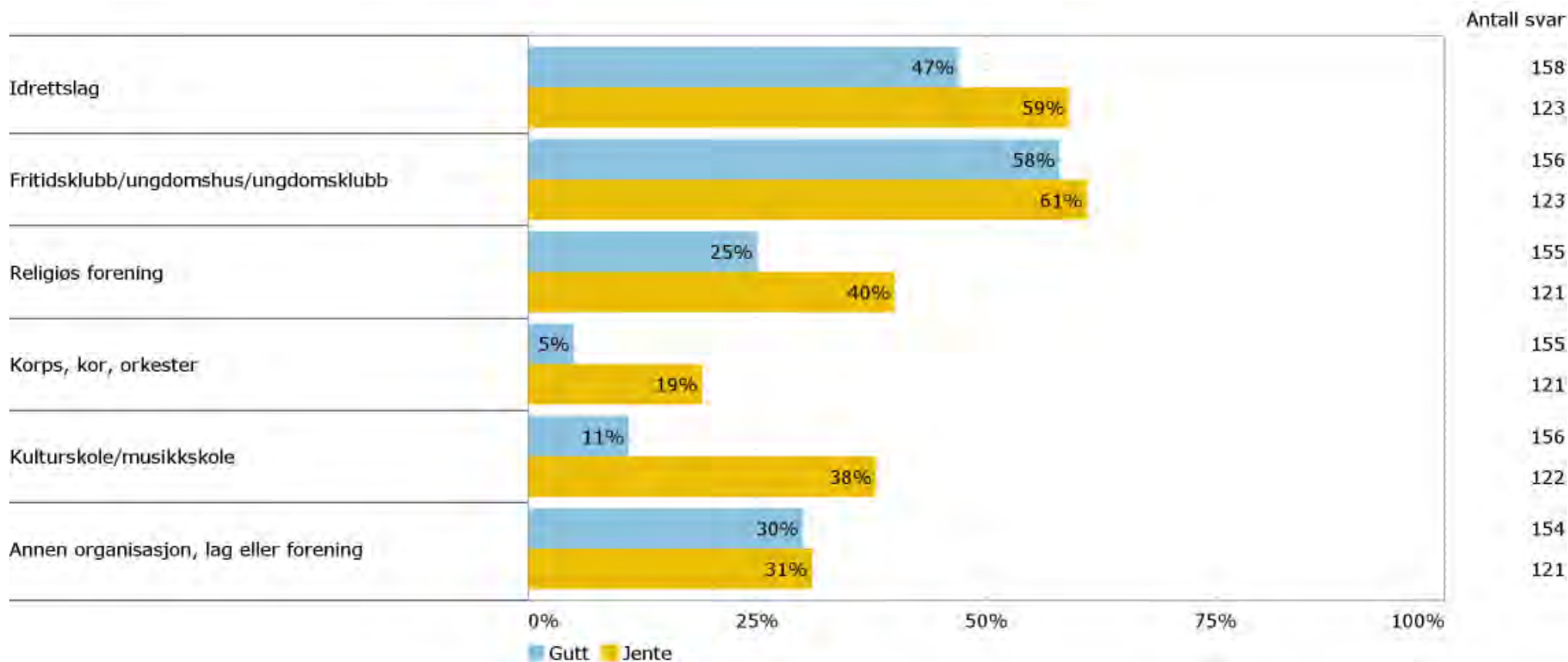
Er du, eller har du tidligere vært, med i noen organisasjoner, klubber, lag eller foreninger etter at du fylte 10 år?

Antall svar 285

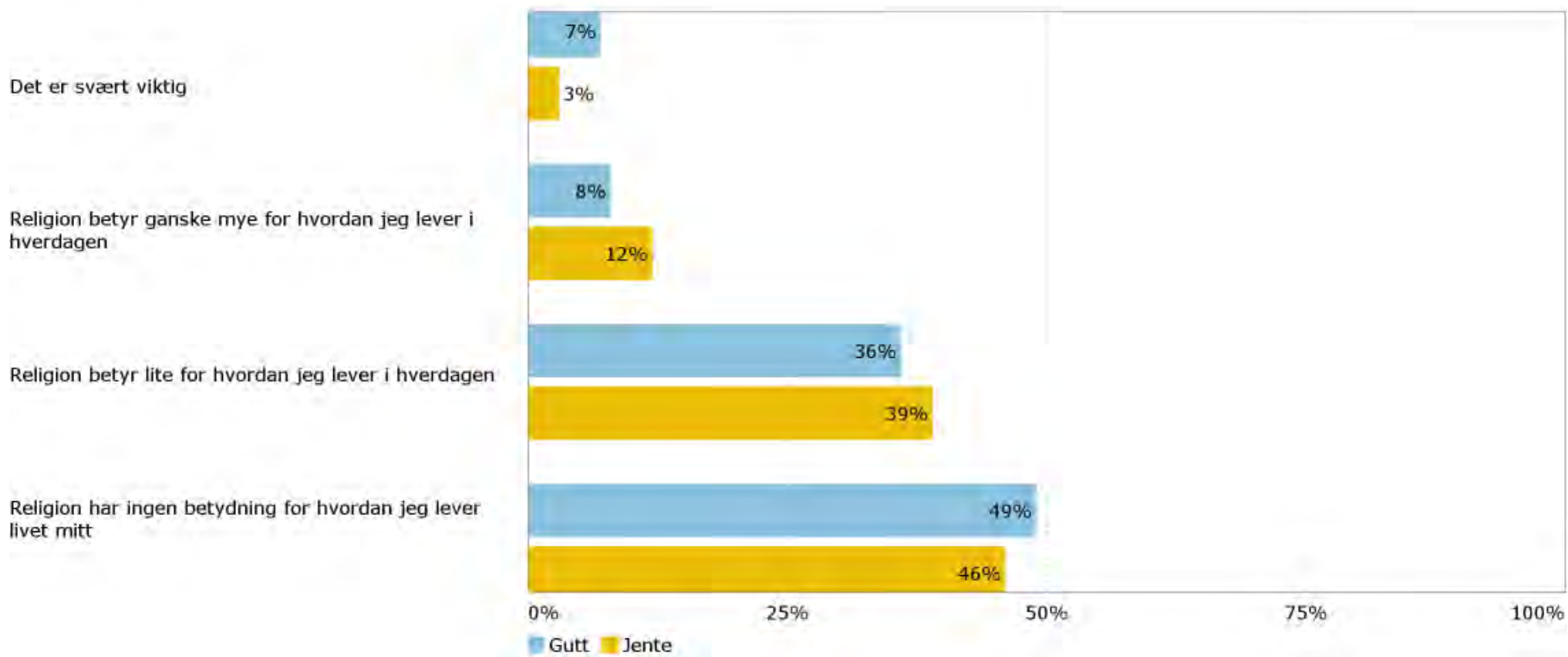
Faste fritidsaktiviteter

Hvor mange ganger den siste måneden har du vært med på aktiviteter, møter eller øvelser i følgende organisasjoner, klubber eller lag? (Prosentandel som har svart '1 gang' eller fler)

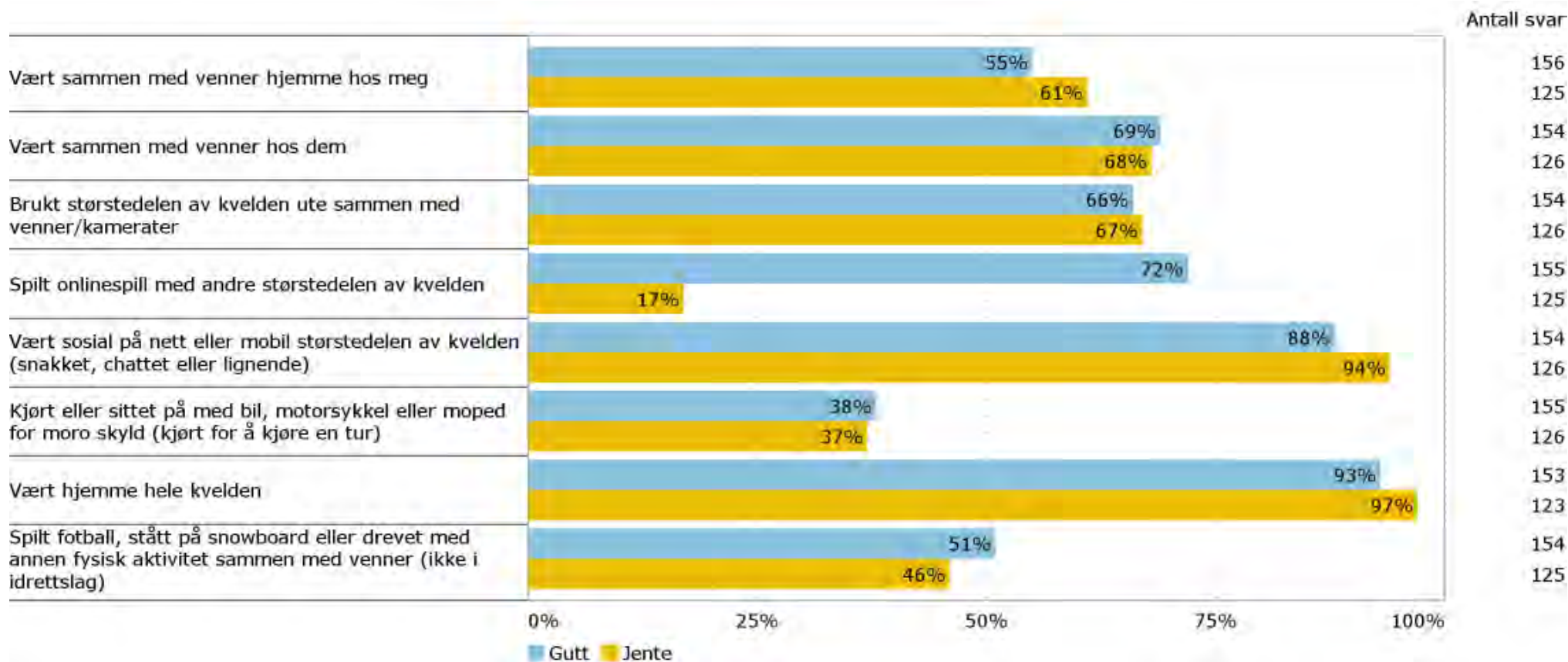
Hvor mye betyr religion for hvordan du lever livet ditt til daglig?

Antall svar 281

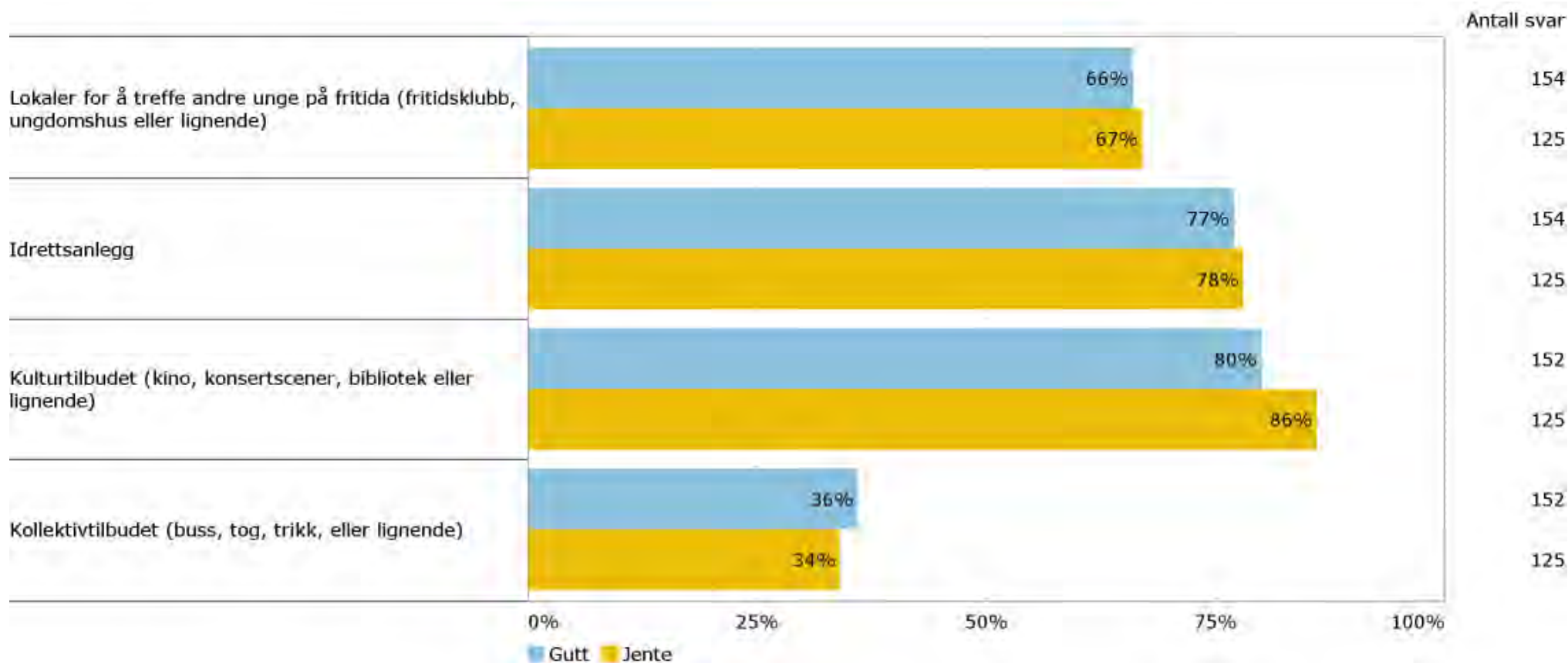

Fritidsaktiviteter

Her blir det nevnt en del aktiviteter som du kan bruke fritida di til. Tenk tilbake på den siste uka (de siste 7 dagene). Hvor mange ganger har du ... (Prosentandel som har svart '1 gang' eller fler)

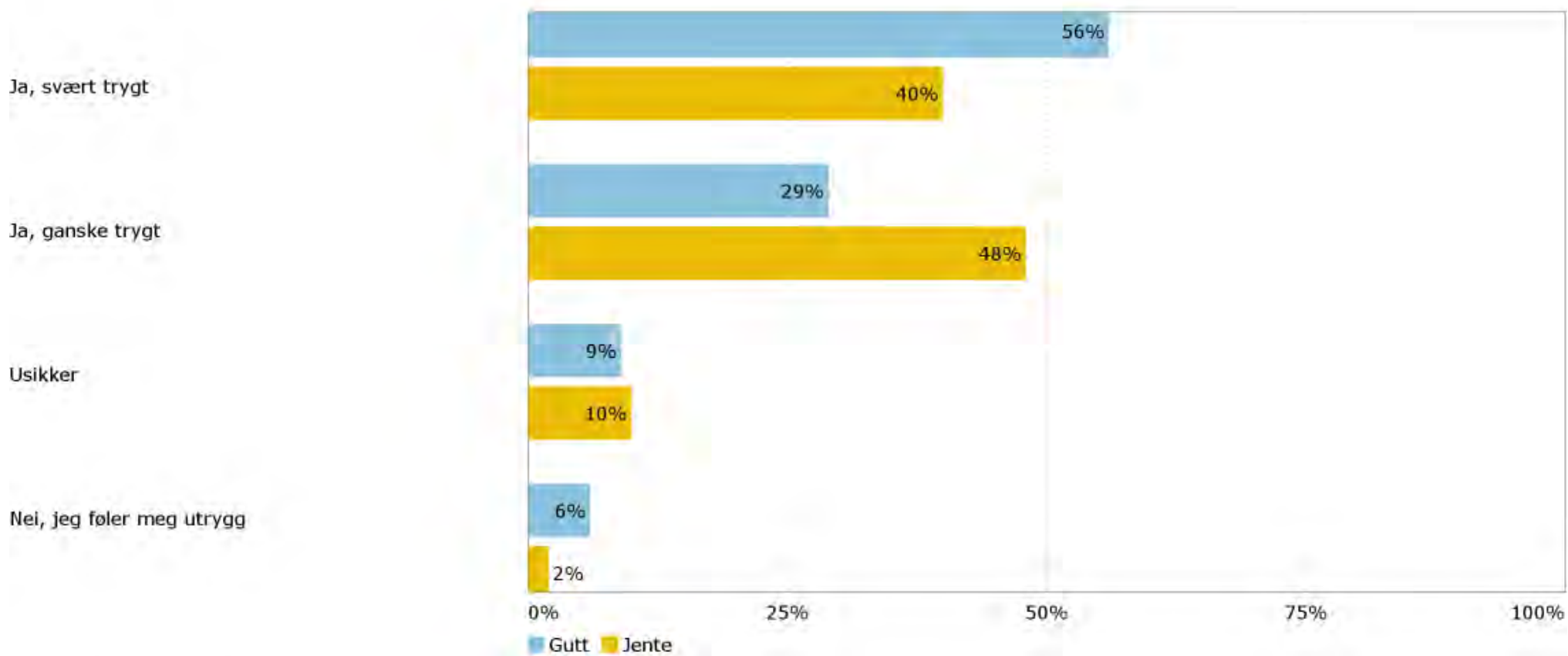

Tenk på områdene rundt der du bor. Hvordan opplever du at tilbudet til ungdom er når det gjelder ... (Prosentandel som har svart 'svært bra' eller 'nokså bra')

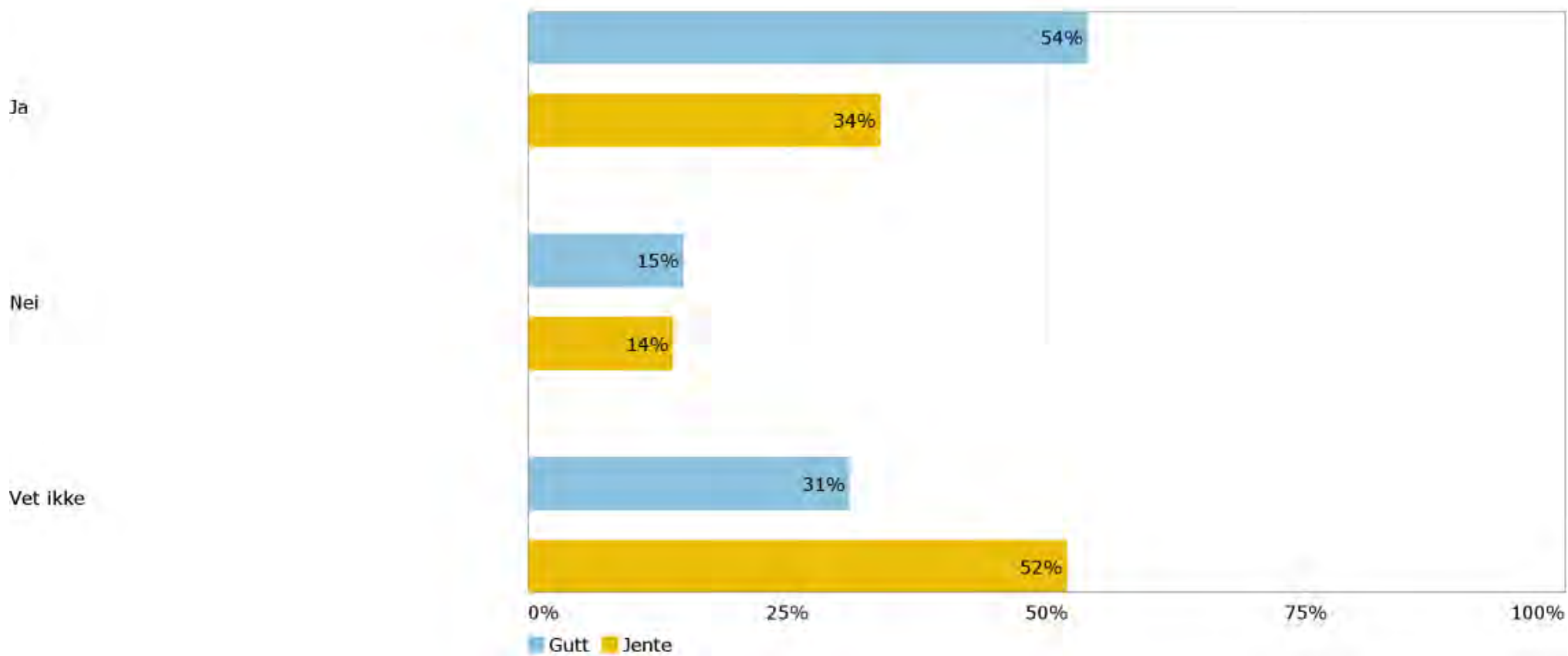
Når du er ute om kvelden, opplever du det som trygt å ferdes i nærområdet der du bor?

Antall svar 281

Kan du tenke deg å bo i kommunen din når du blir voksen?

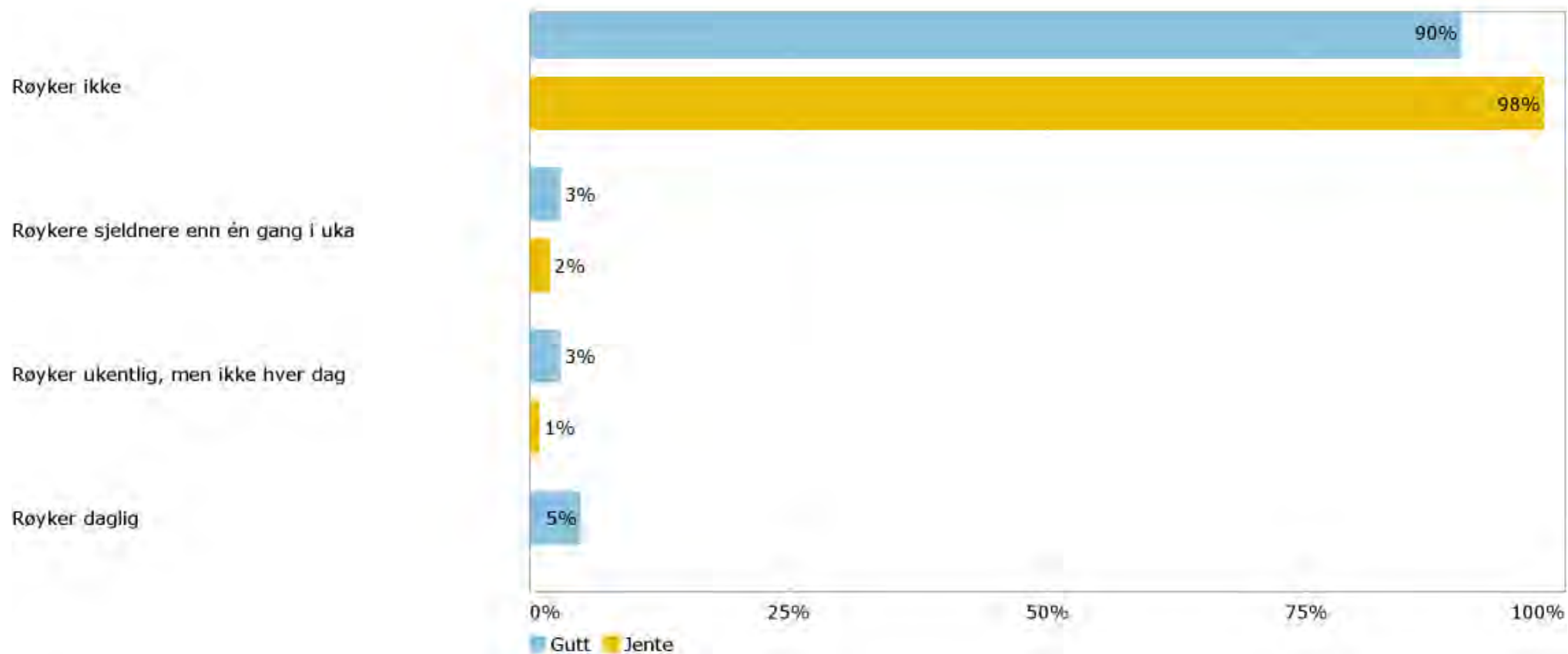
Antall svar 281

Tobakk

Røyker du?

Antall svar 281

Tobakk

Bruker du snus?

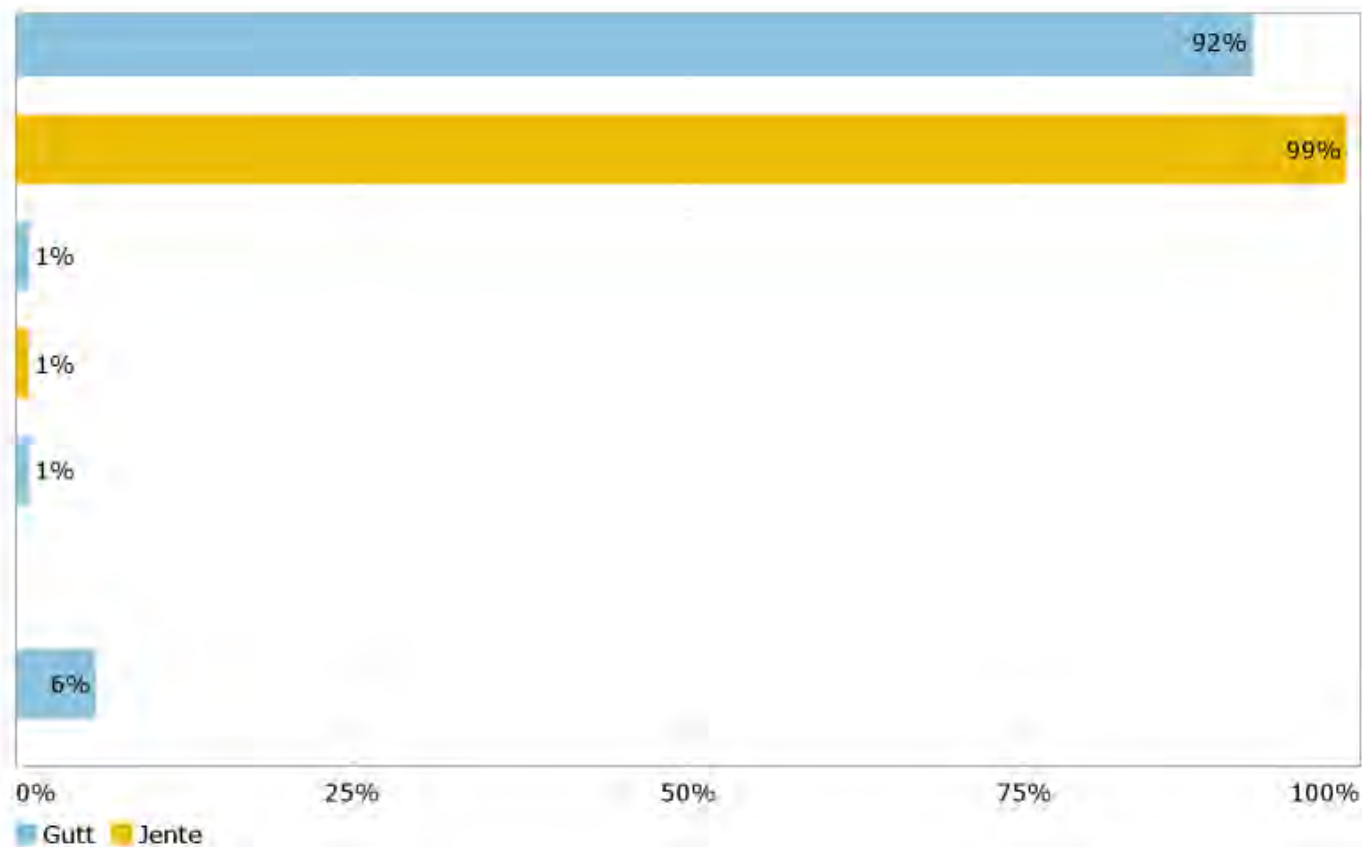
Antall svar 281

Bruker ikke snus

Snuser sjeldnere enn én gang i uka

Snuser ukentlig, men ikke hver dag

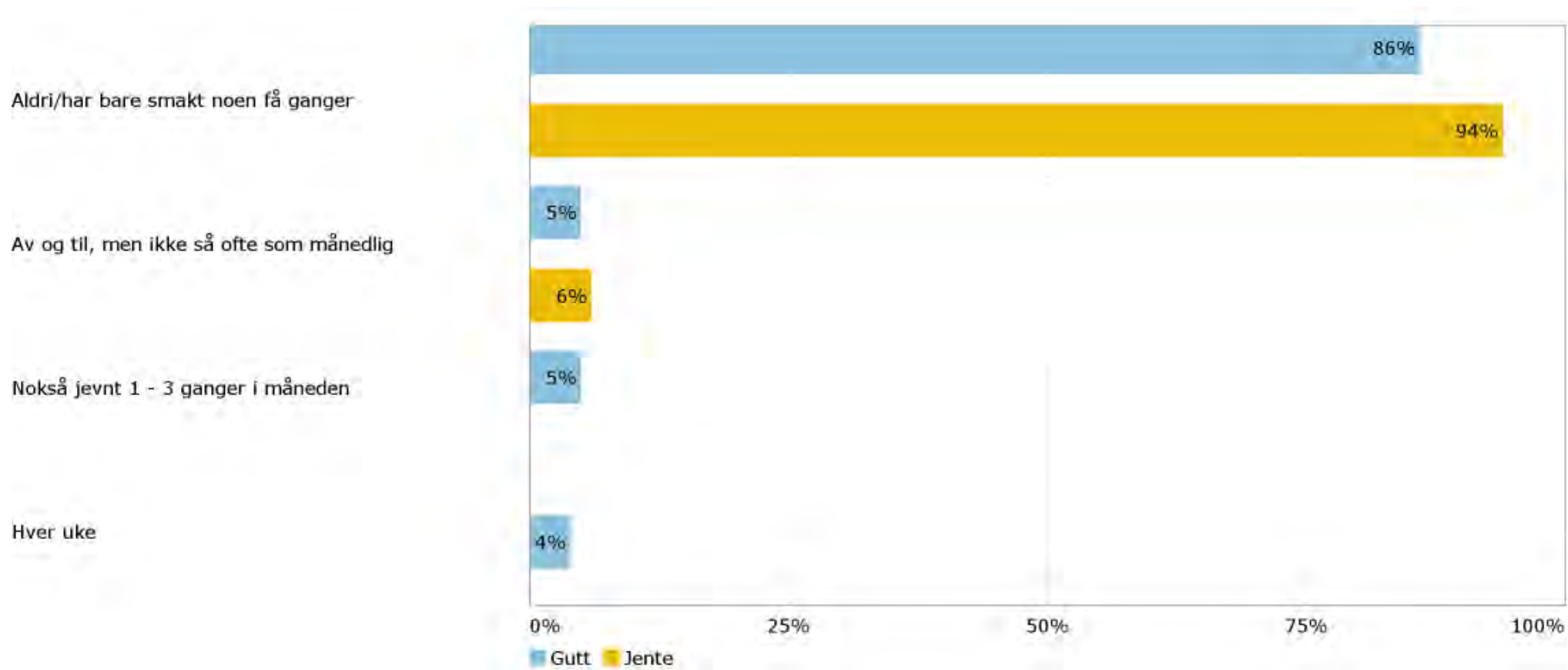
Snuser daglig

Alkohol

Hender det at du drikker noen form for alkohol?

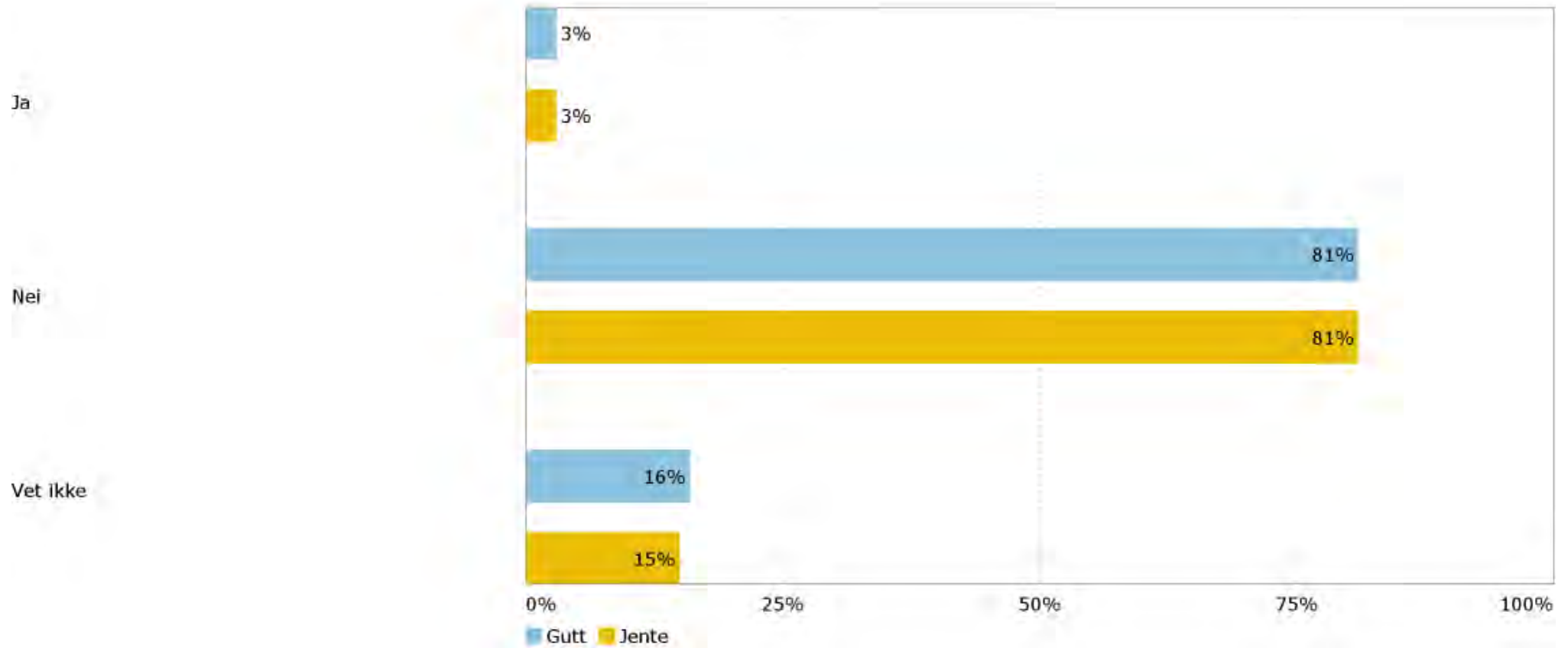
Antall svar 278

Alkohol

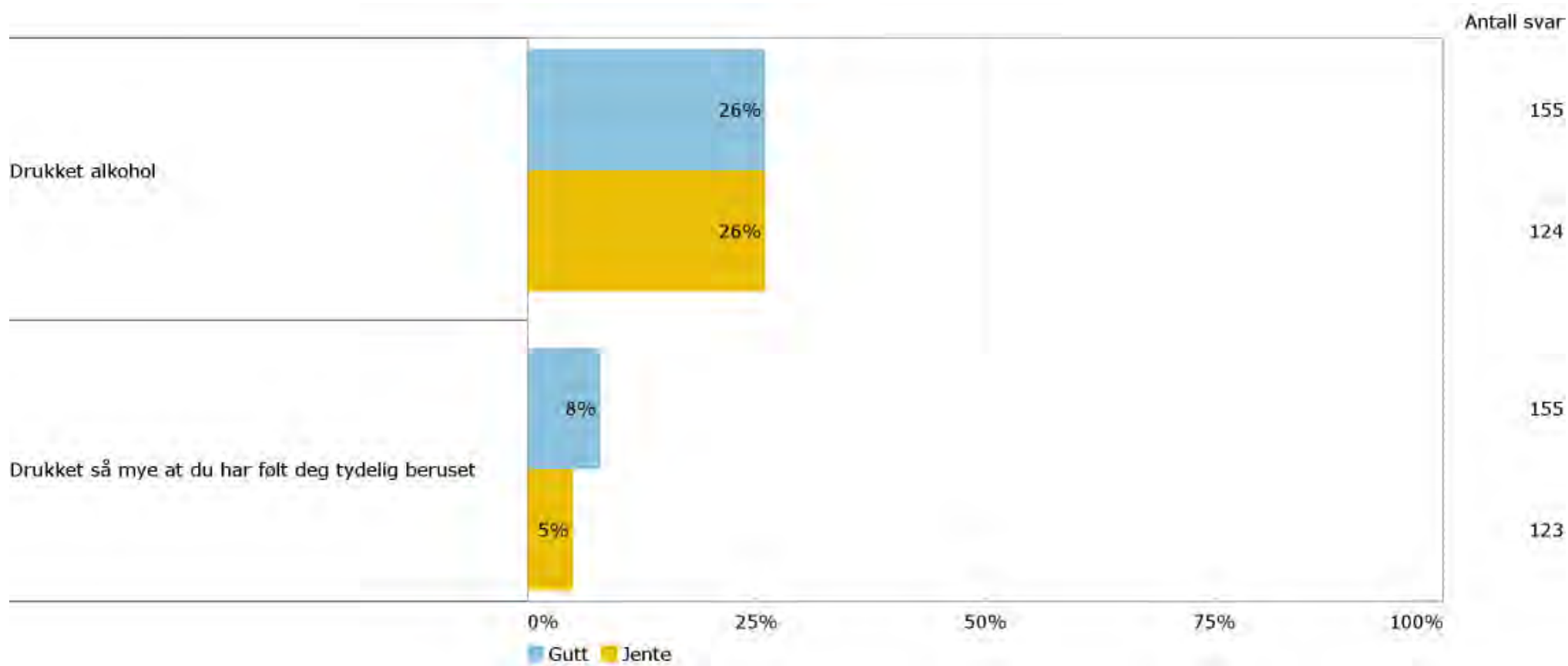
Får du lov til å drikke alkohol av foreldrene dine?

Antall svar 279

Rusmidler

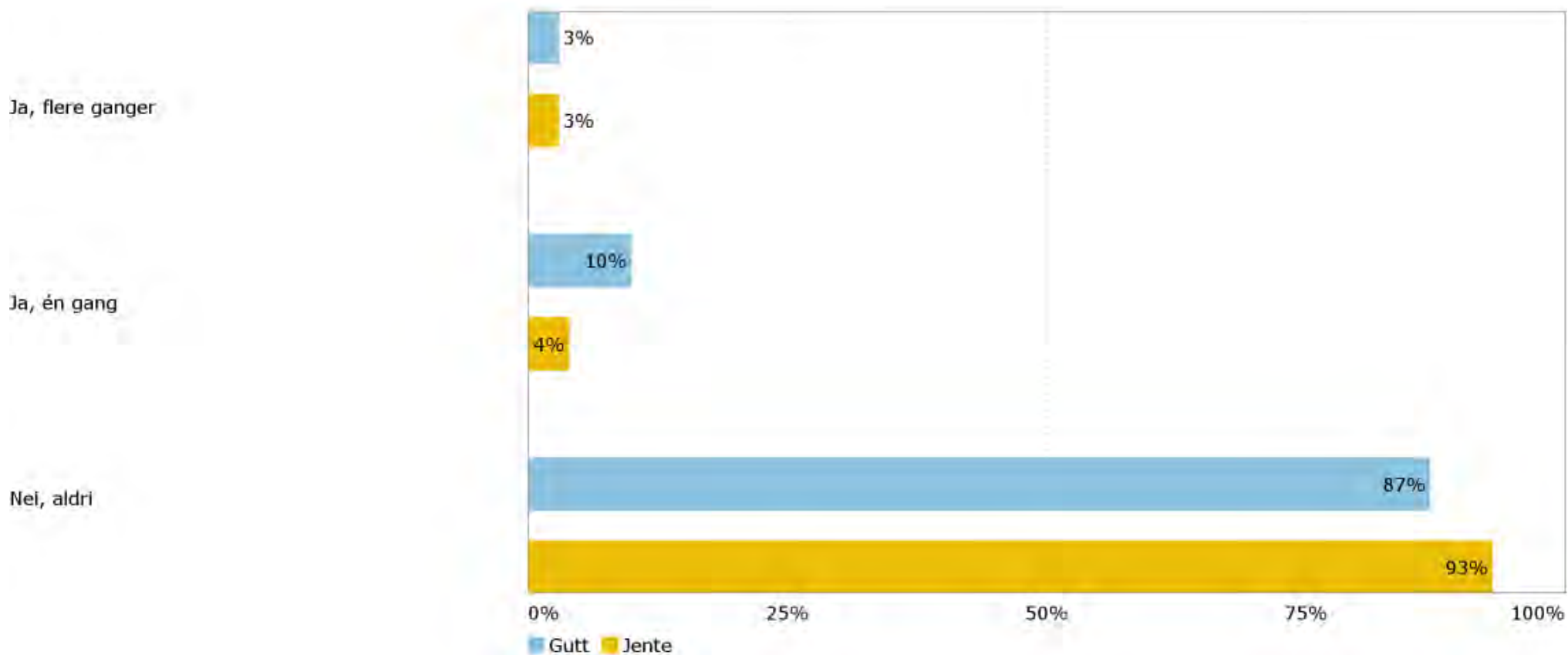
Hvor mange ganger har du gjort noe av dette det siste året (de siste 12 månedene)? (Prosentandel som har svart '1 gang' eller fler)

Rusmidler

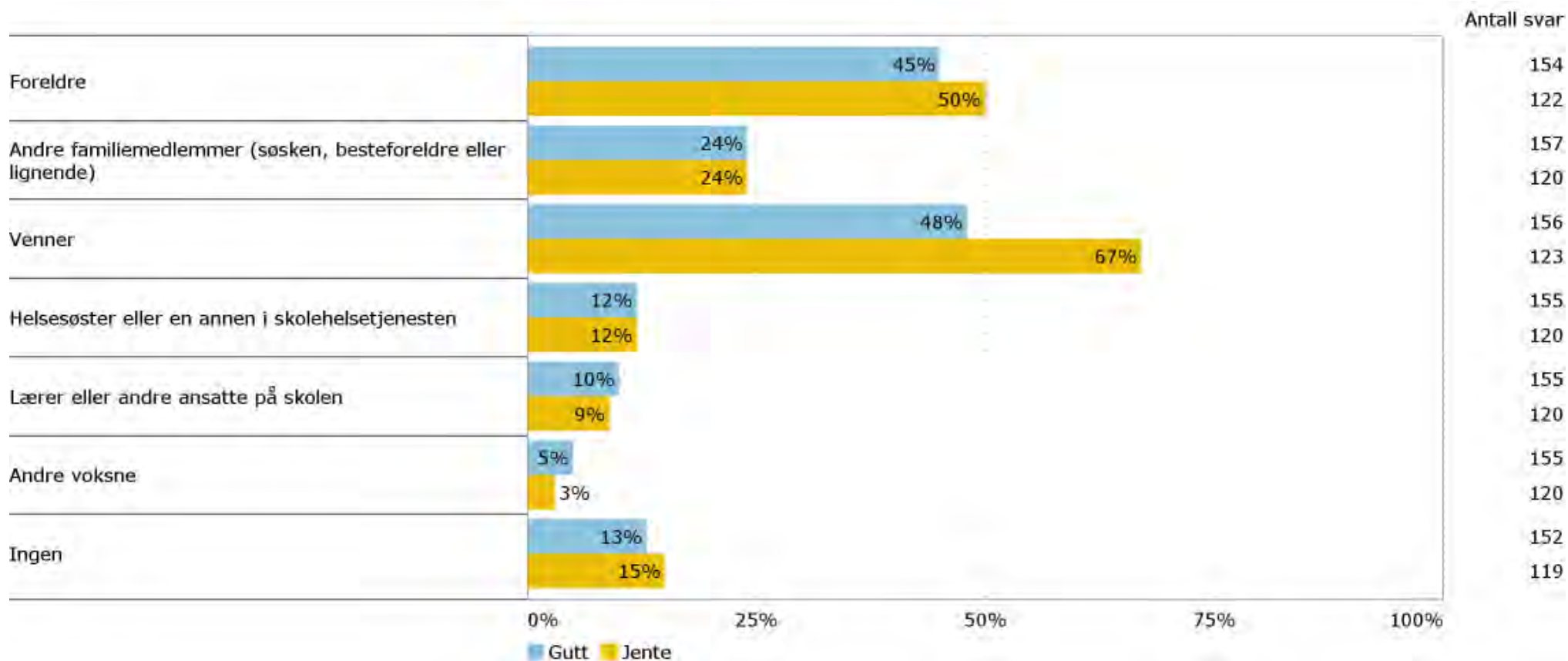
Har du i løpet av det siste året (de siste 12 månedene) blitt tilbudt hasj eller marihuana?

Antall svar 281

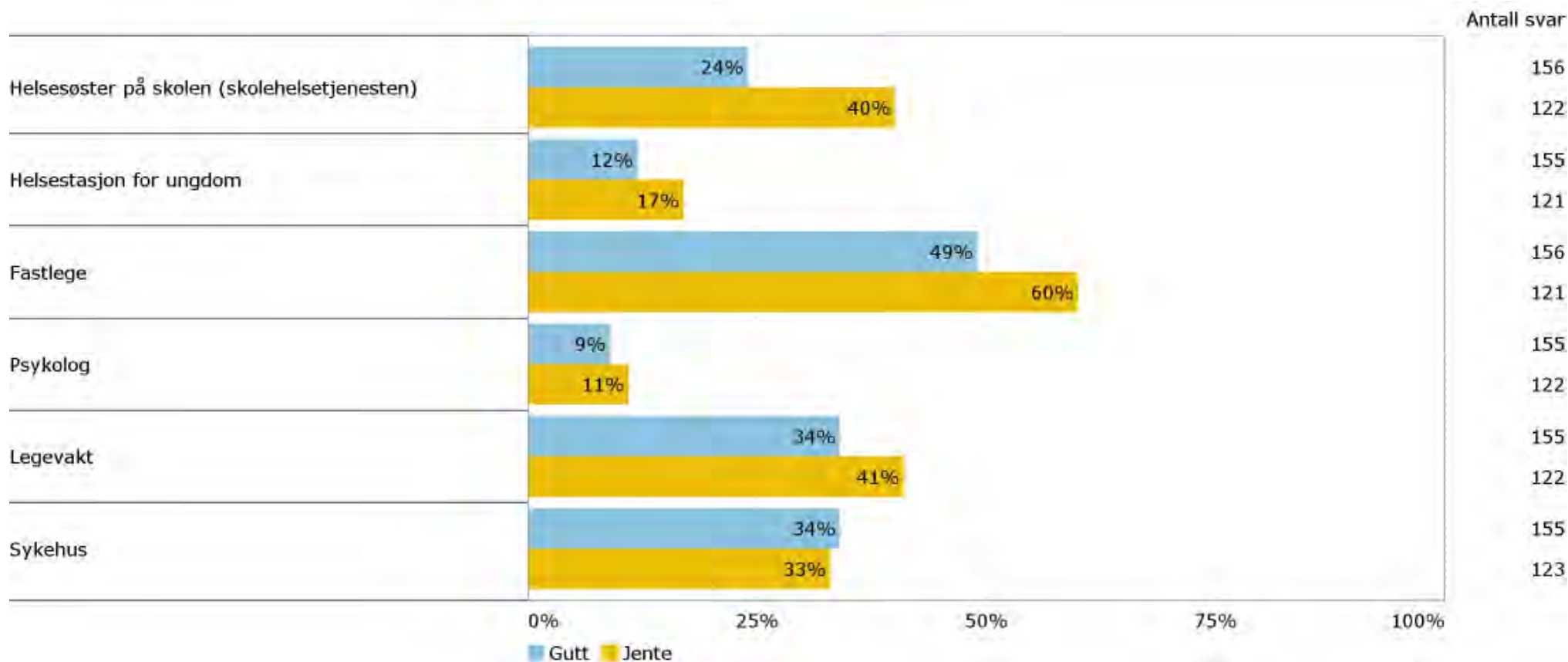
Nære relasjoner

Tenk deg at du har et personlig problem. Du føler deg utafør og trist og trenger noen å snakke med. Hvem ville du snakket med eller søkt hjelp hos? (Prosentandel som har svart 'helt sikkert')

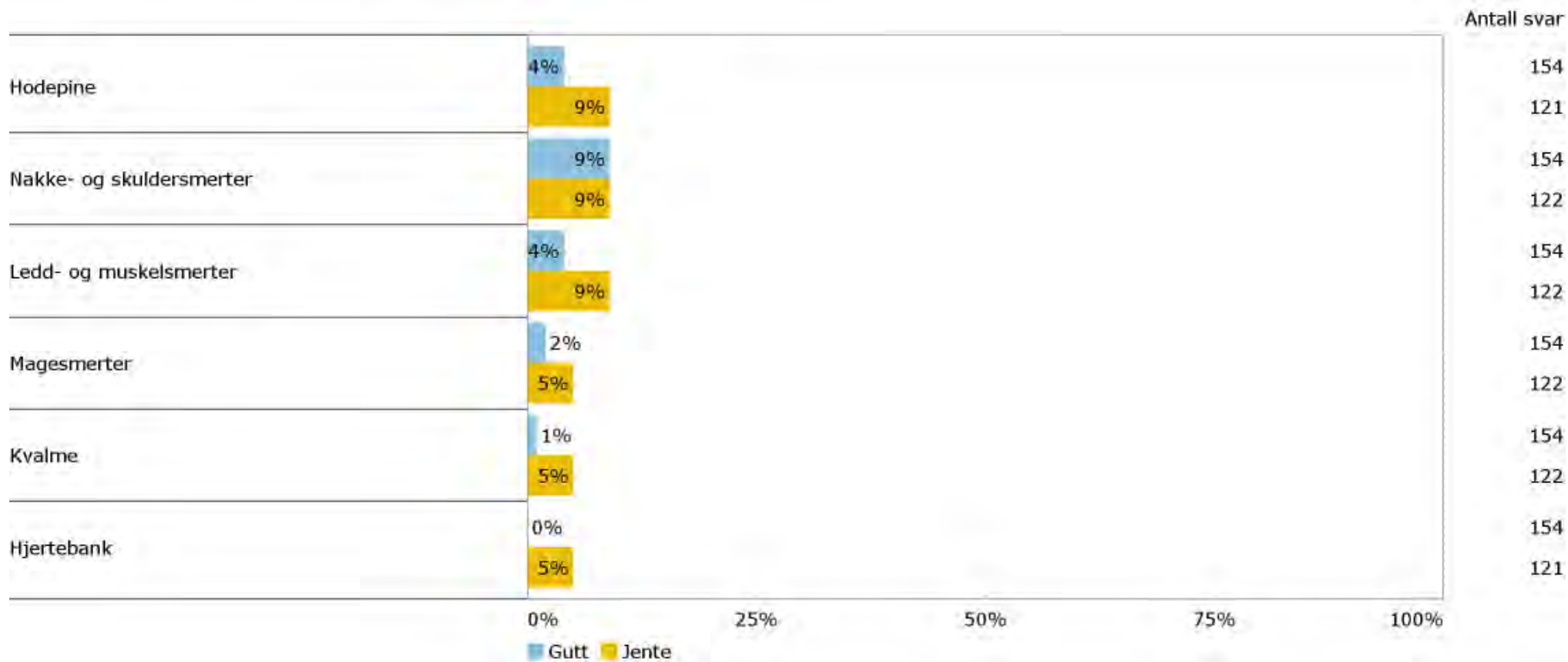
Helsetjenester

Hvor mange ganger har du brukt følgende helsetjenester i løpet av de siste 12 månedene? (Prosentandel som har svart 'minst en gang')

Helseplager

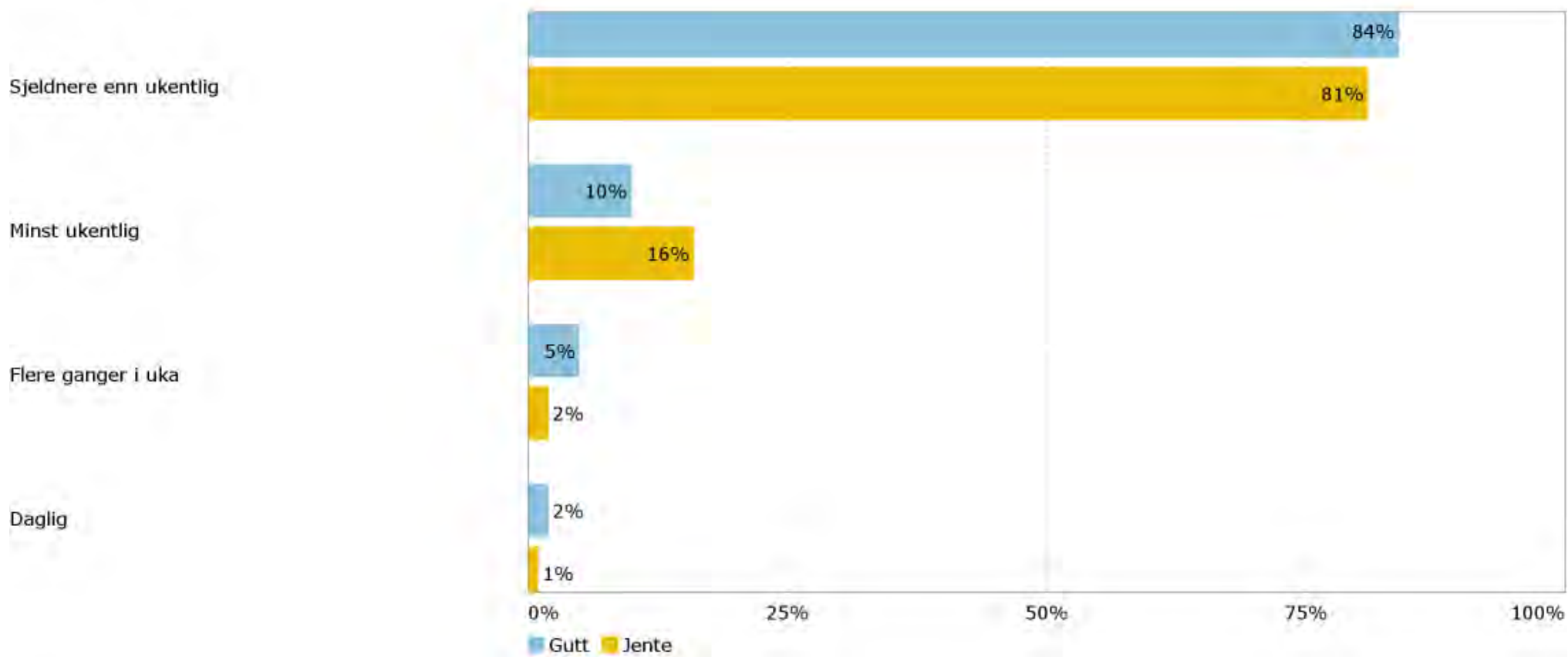
Har du hatt noen av disse plagene i løpet av siste måned? (Prosentandel som har svart 'daglig')

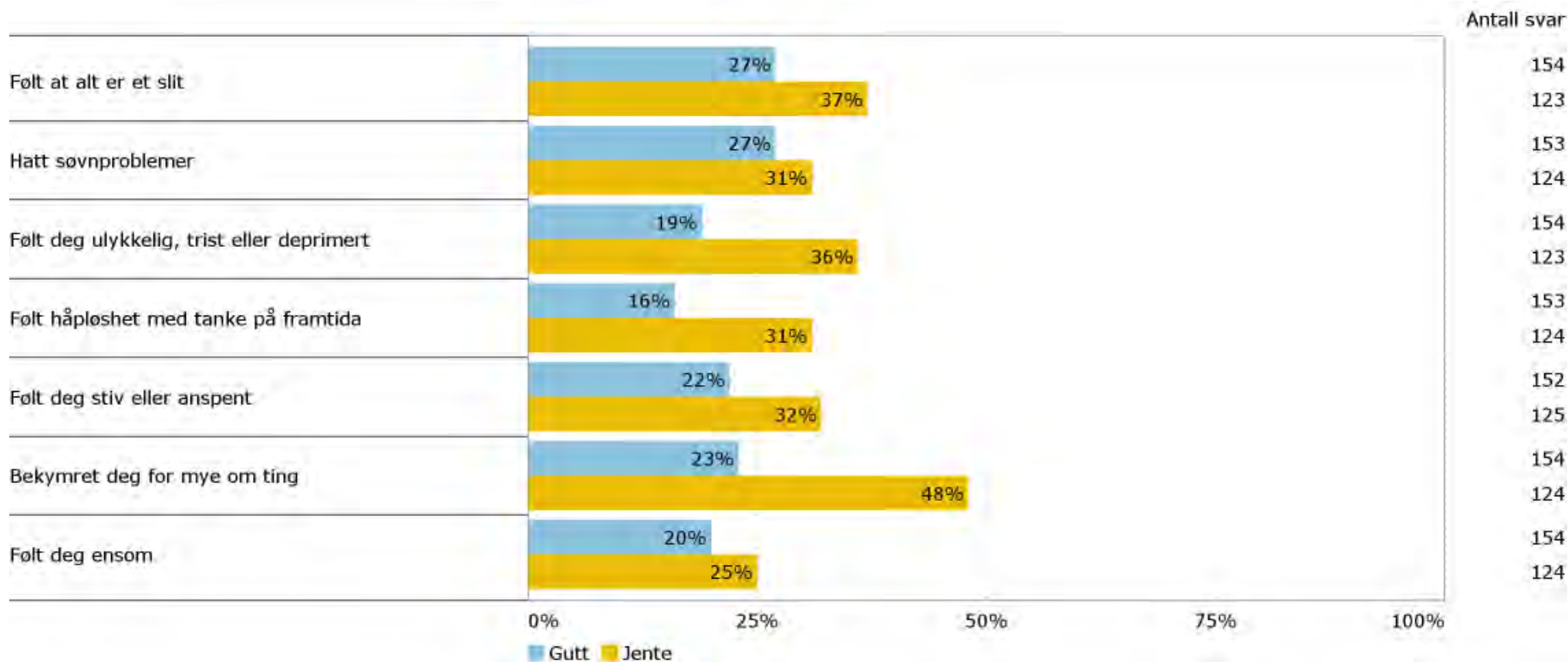
Hvor ofte har du brukt reseptfrie medikamenter (Paracet, Ibux og lignende) i løpet av siste måned?

Antall svar 280

Psykiske helseplager

Har du i løpet av den siste uka vært plaget av noe av dette? (Prosentandel som har svart 'ganske mye plaget' eller 'veldig mye plaget')

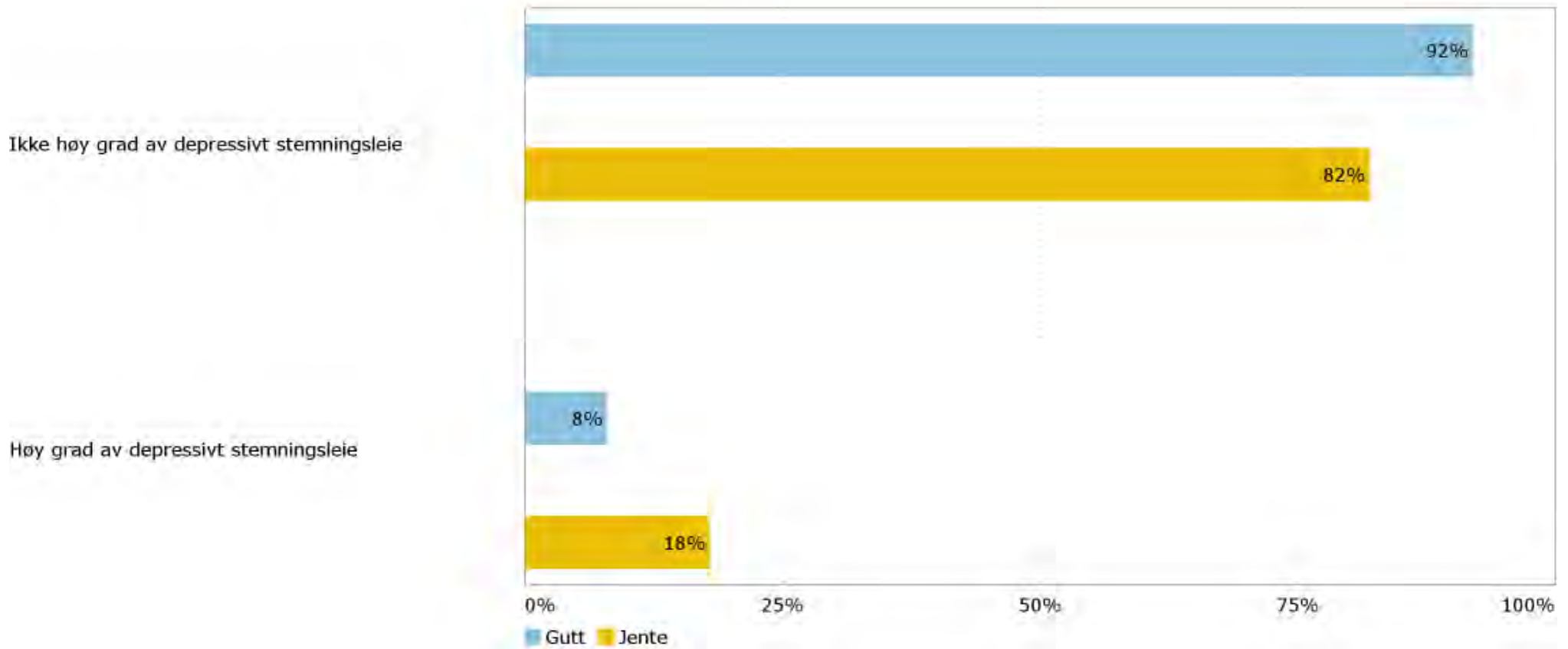

Psykiske helseplager

Depressivt stemningsleie

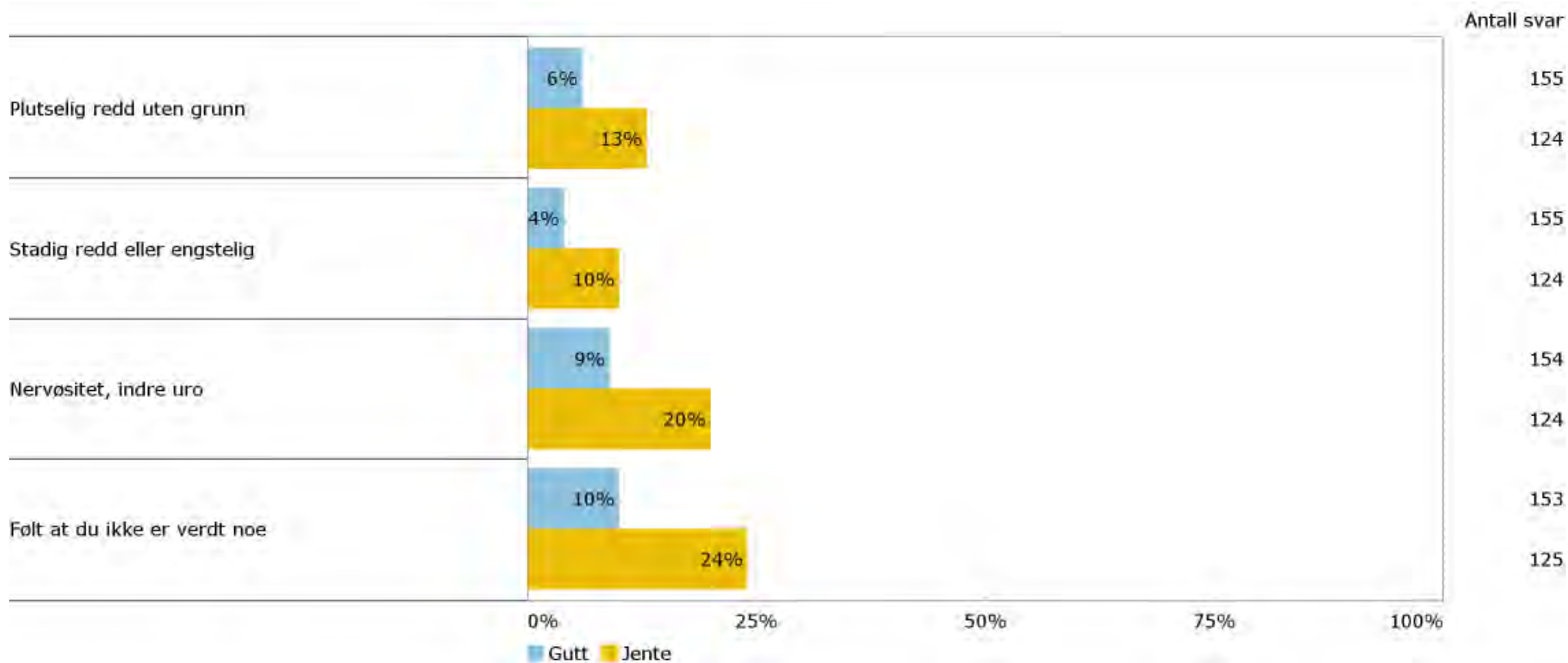
Prosentandelen er beregnet utifra gjennomsnittet av seks spørsmål som kjennetegner depresjon.

Antall svar 279

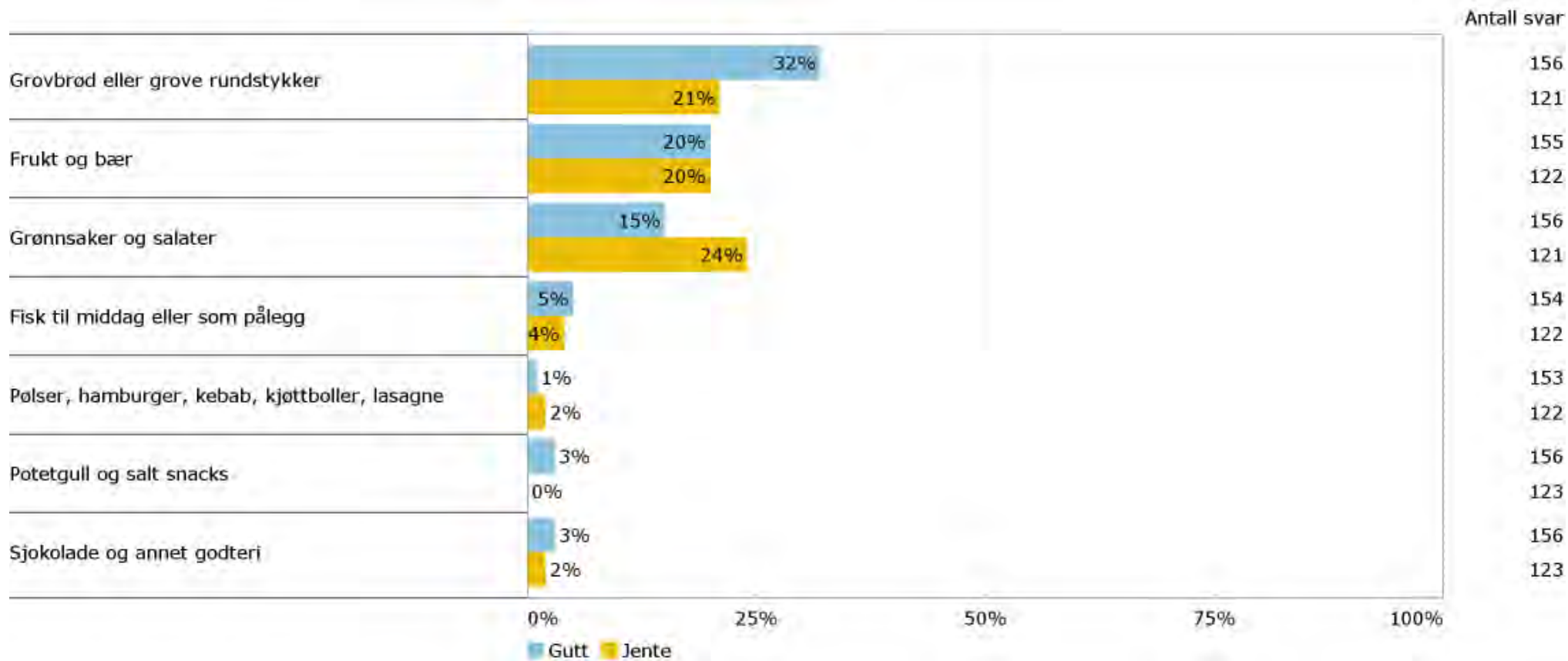
Psykiske helseplager

Har du i løpet av den siste uka vært plaget av noe av dette? (Prosentandel som har svart 'veldig mye plaget' eller 'ganske mye plaget')

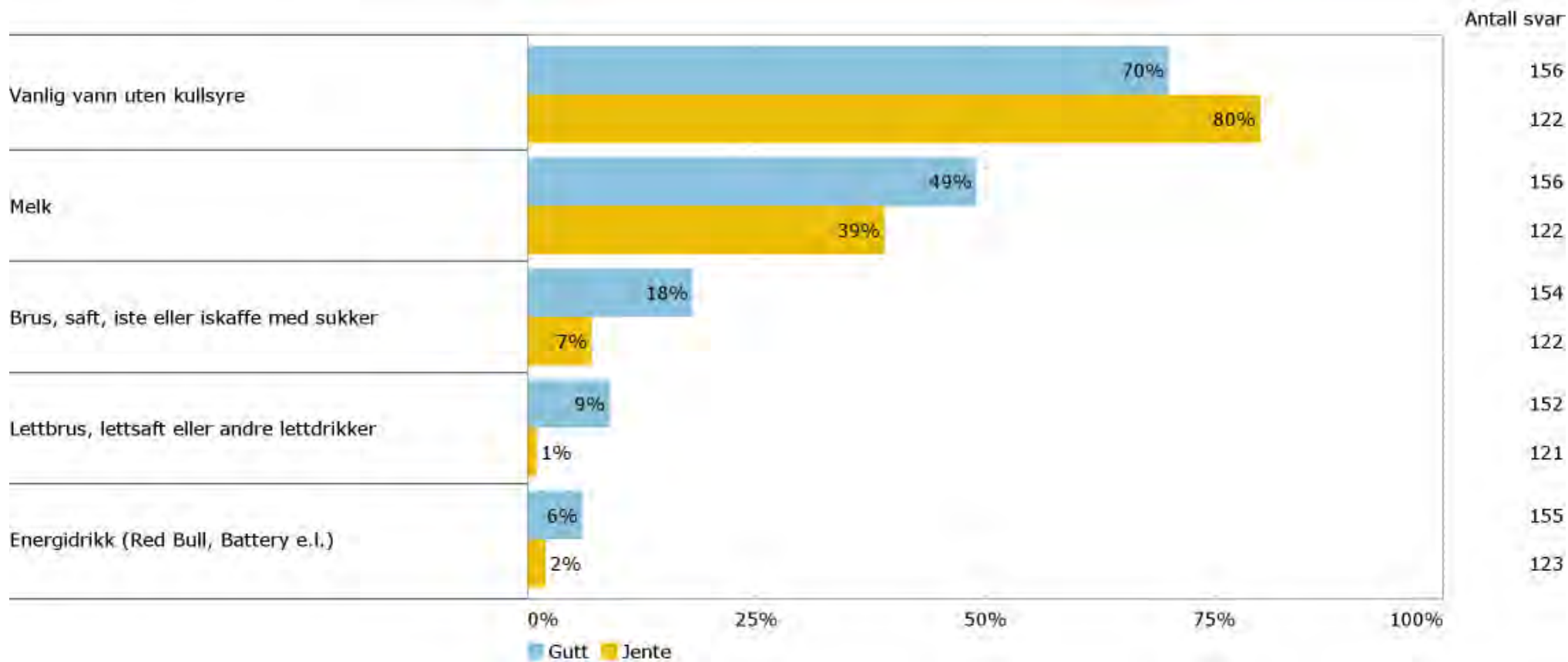
Kosthold

Hvor ofte spiser du vanligvis noe av dette? (Prosentandel som har svart 'hver dag' eller 'flere ganger daglig')

Kosthold

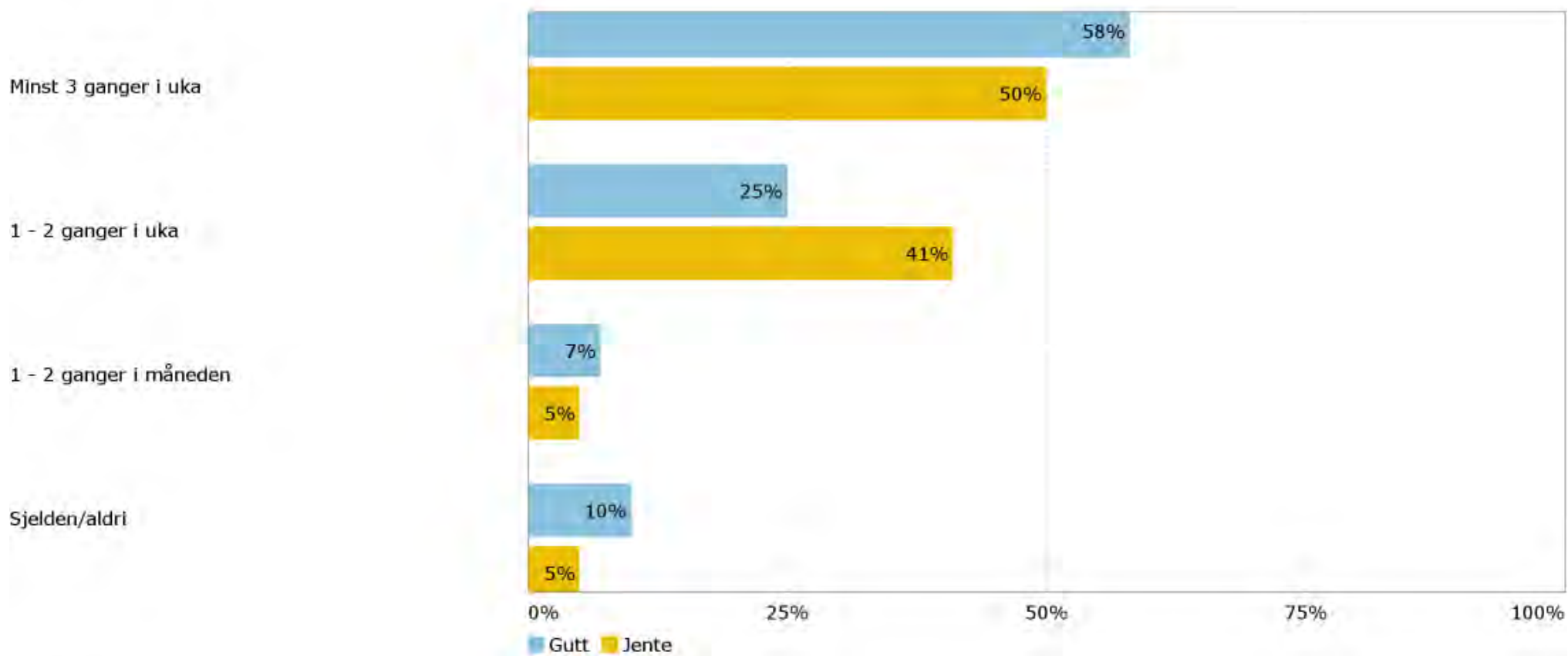
Hvor ofte drikker du vanligvis noe av dette? (Prosentandel som har svart 'hver dag' eller 'flere ganger daglig')

Fysisk aktivitet

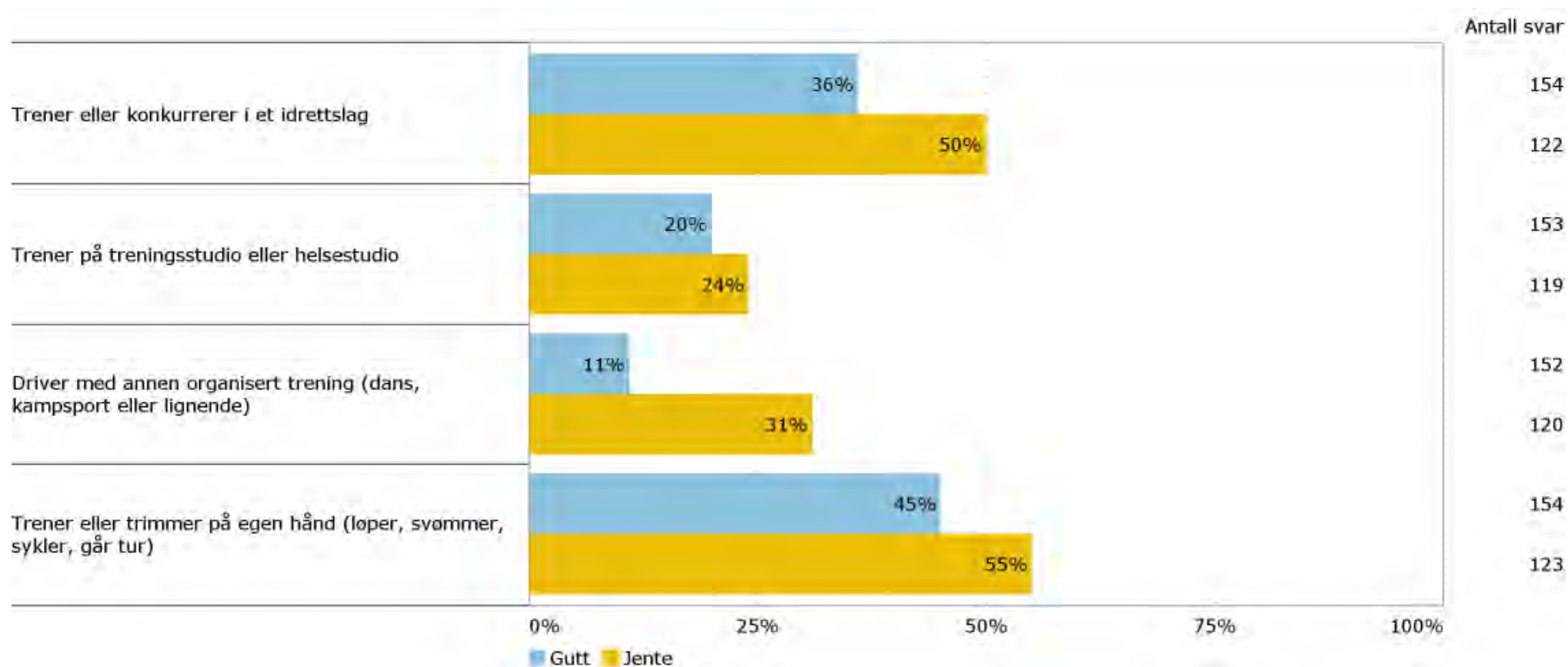
Hvor ofte er du så fysisk aktiv at du blir andpusten eller svett?

Antall svar 276

Trening

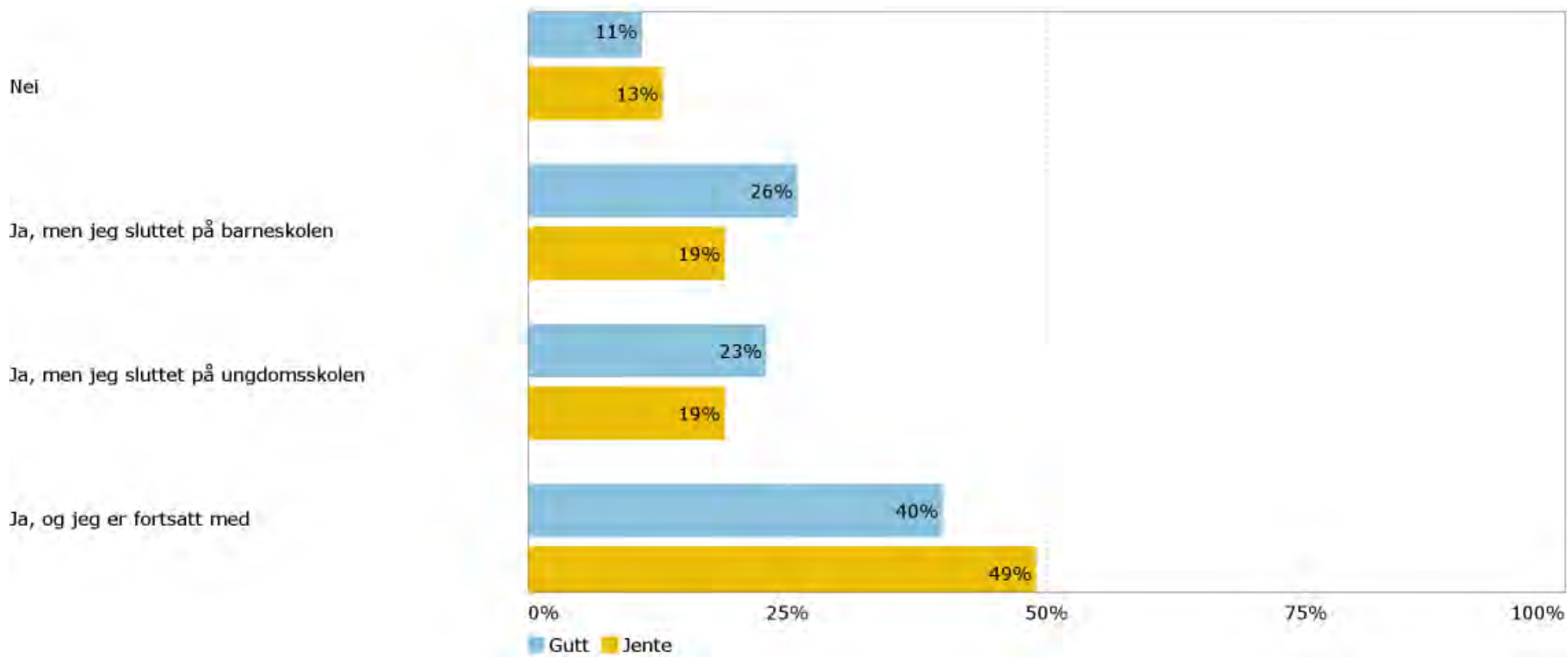
Hvor ofte trener du eller driver du med følgende aktiviteter? (Prosentandel som har svart 'én gang i uken' eller oftere)

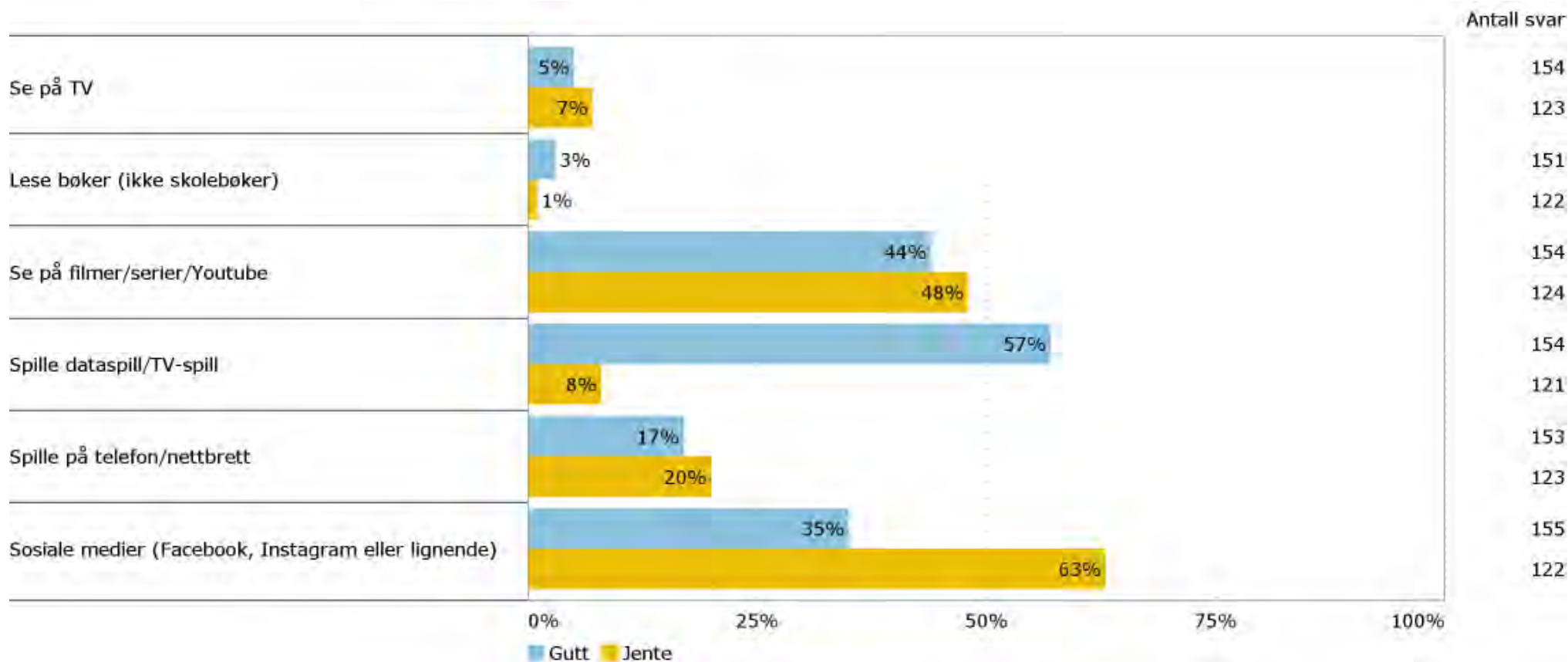
Har du noen gang vært med i et idrettslag eller i en idrettsklubb?

Antall svar 278

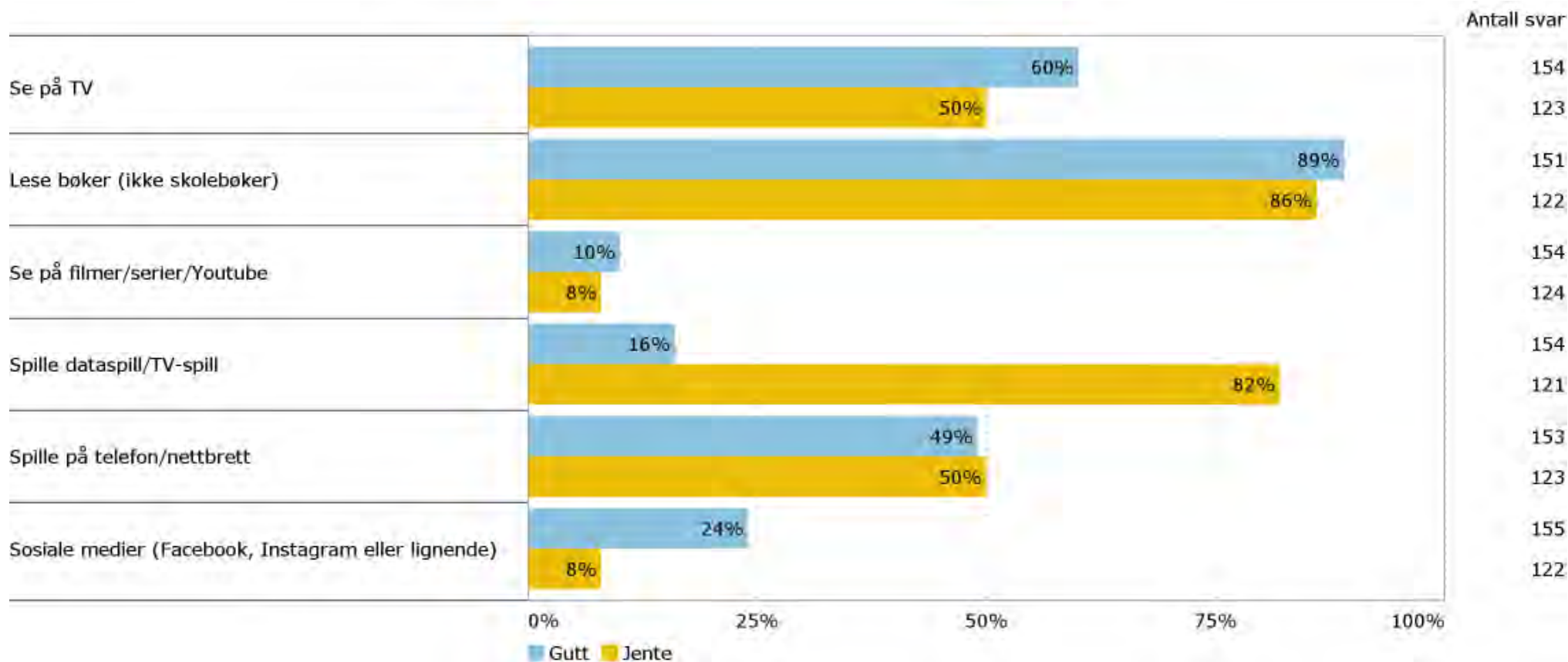
Mediebruk - høykonsumenter

Tenk på en gjennomsnittsdag. Hvor lang tid bruker du på følgende: (Prosentandel som har svart '2-3 timer' eller 'mer enn 3 timer')

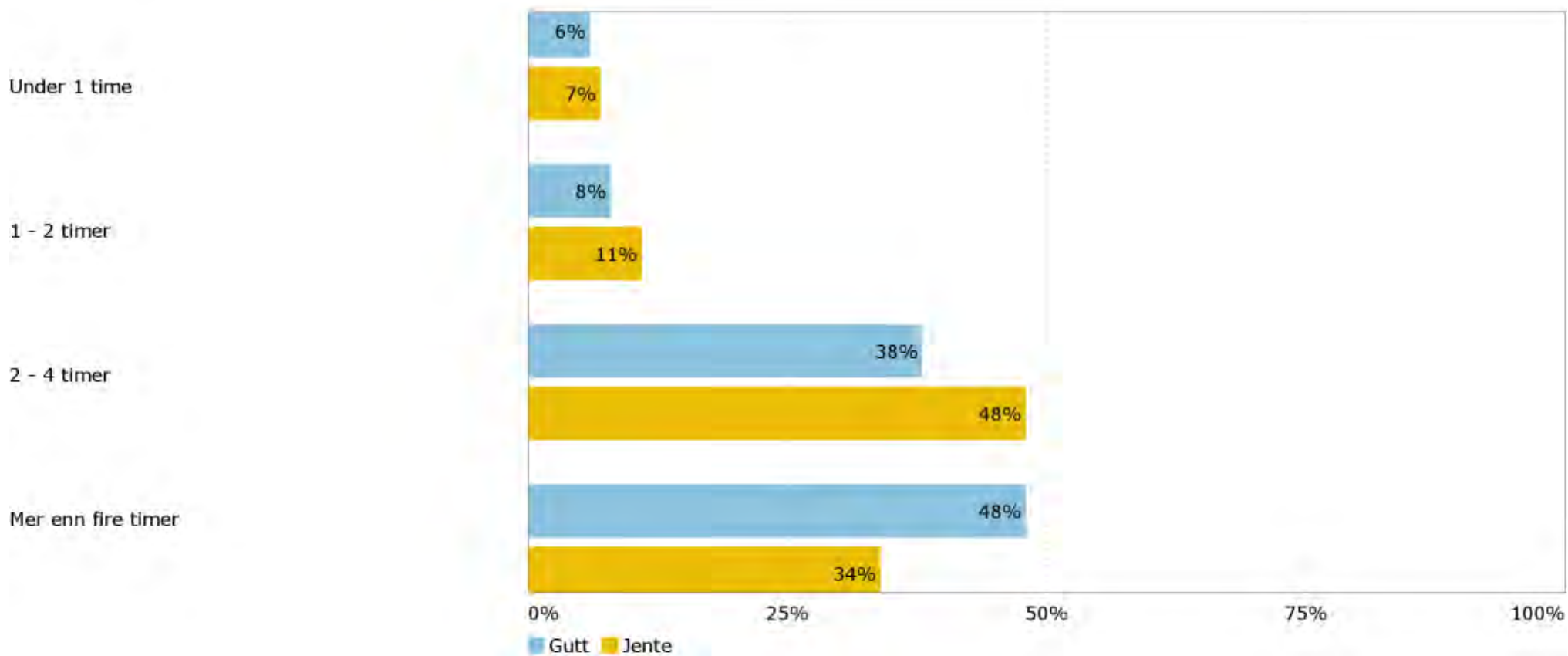
Mediebruk - lavkonsumenter

Tenk på en gjennomsnittsdag. Hvor lang tid bruker du på følgende: (Prosentandel som har svart at de bruker mindre enn 30 minutter)

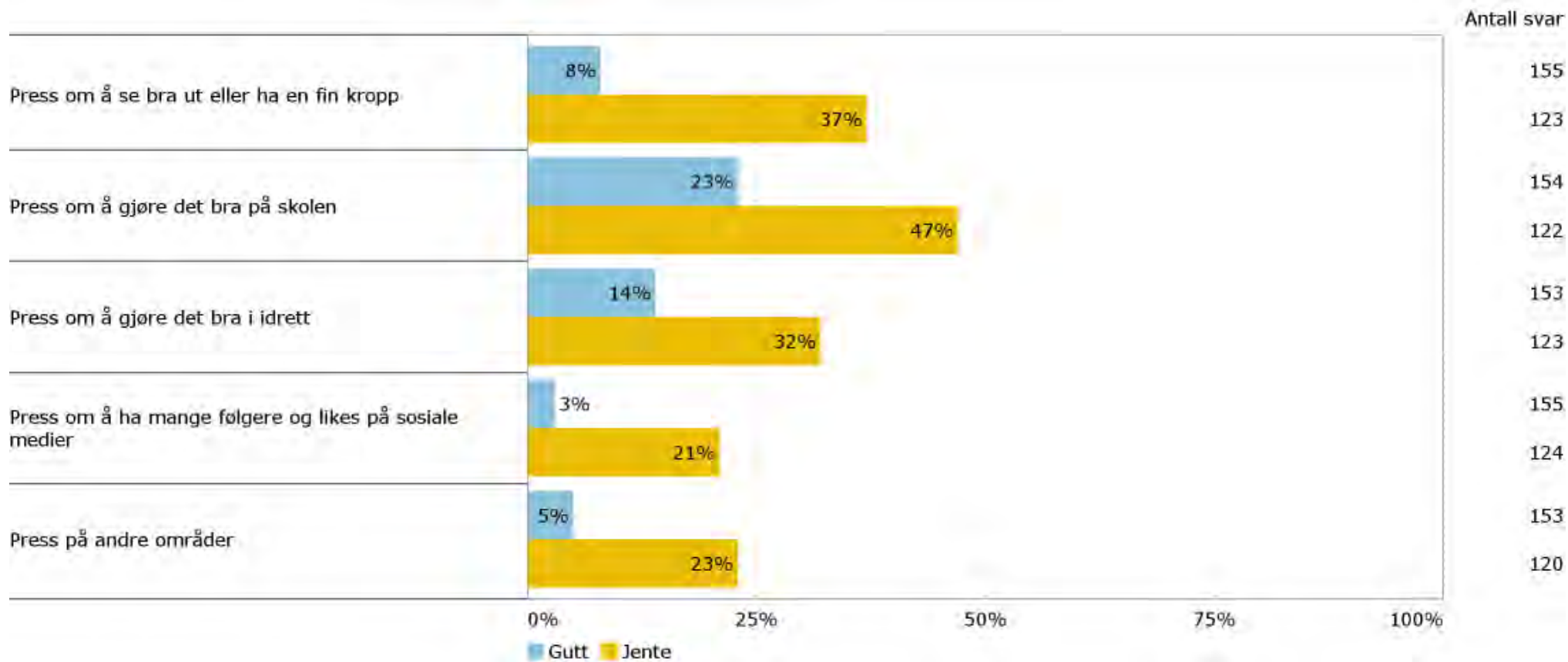
Utenom skolen, hvor lang tid bruker du vanligvis på aktiviteter foran en skjerm (TV, data, nettbrett, mobil) i løpet av en dag?

Antall svar 278

Opplevd press

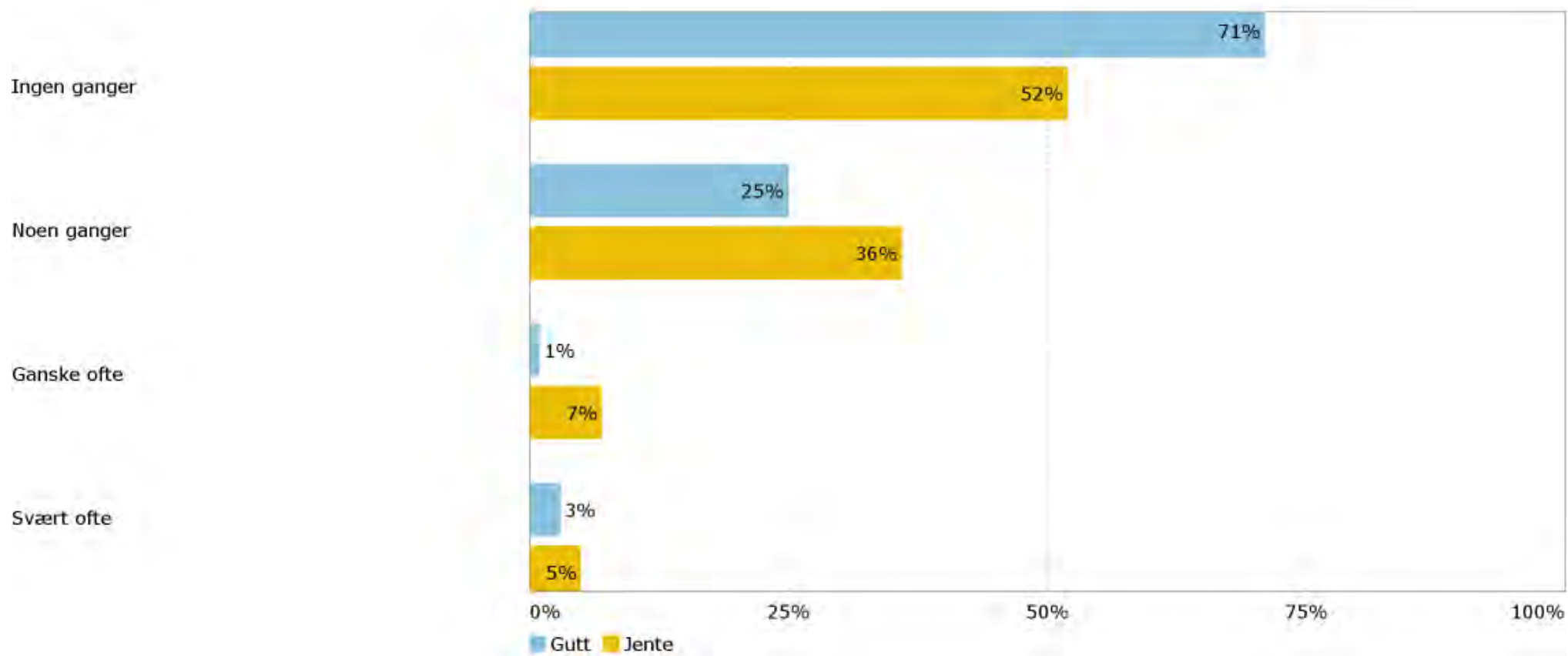
Opplever du press i hverdagen din? (Prosentandel som har svart 'mye press' eller 'svært mye press')

Opplevd press

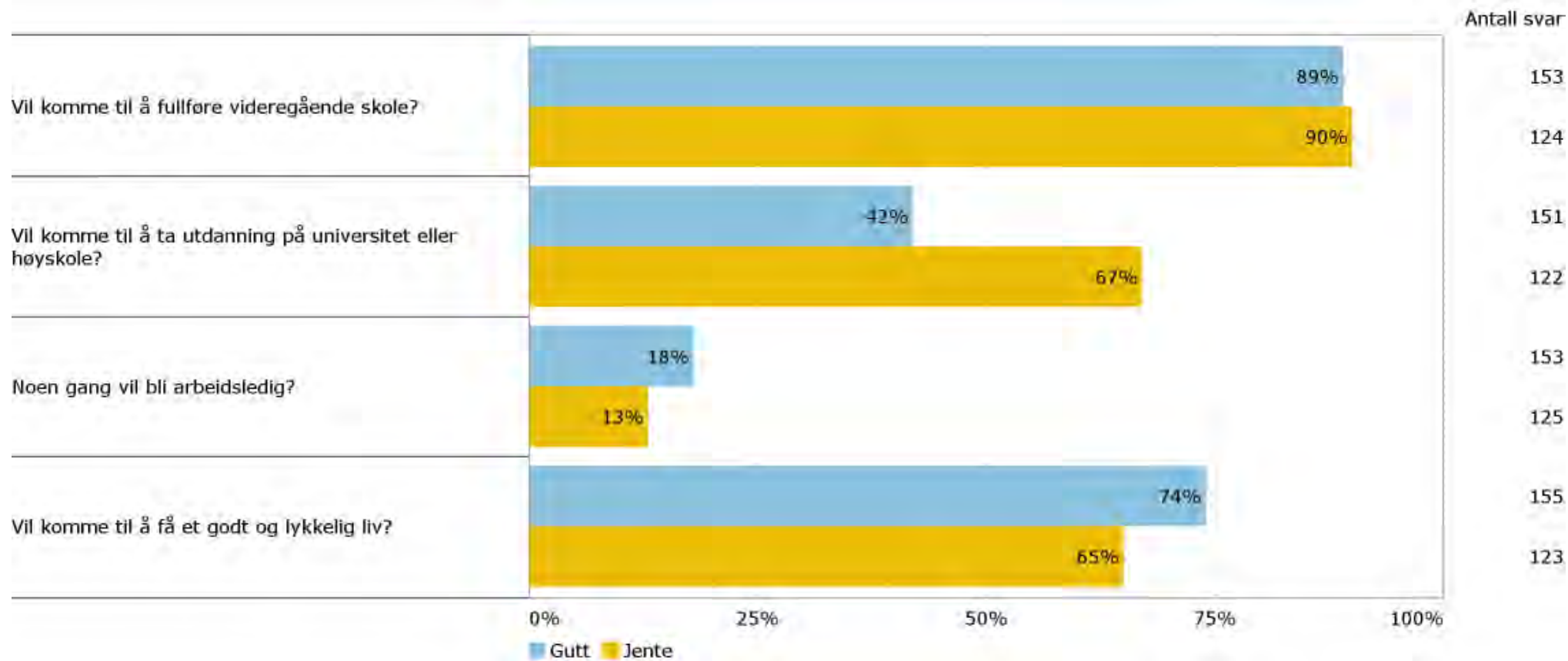
Har du opplevd så mye press den siste uka at du har hatt problemer med å takle det?

Antall svar 278

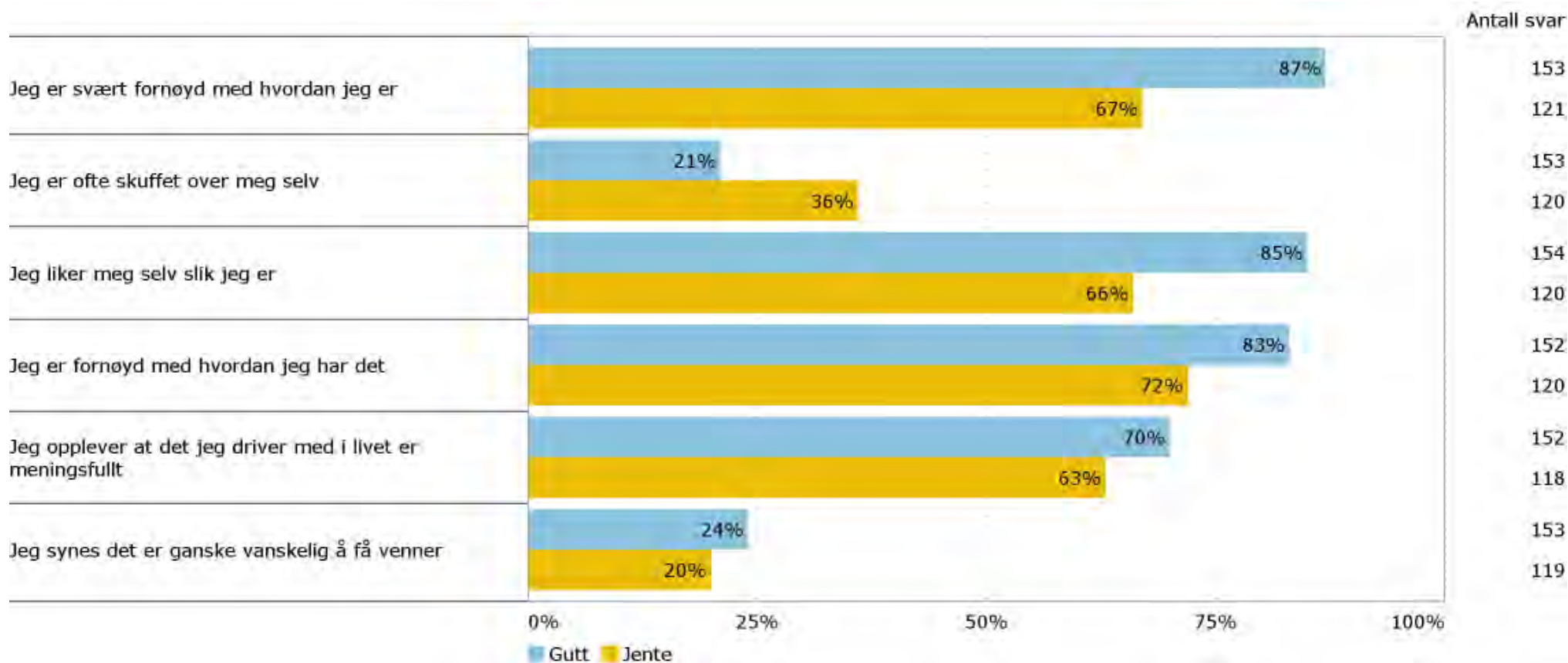

Tanker om framtiden

Hvordan tror du at framtida di vil bli? Tror du at du ... (Prosentandel som har svart 'ja')

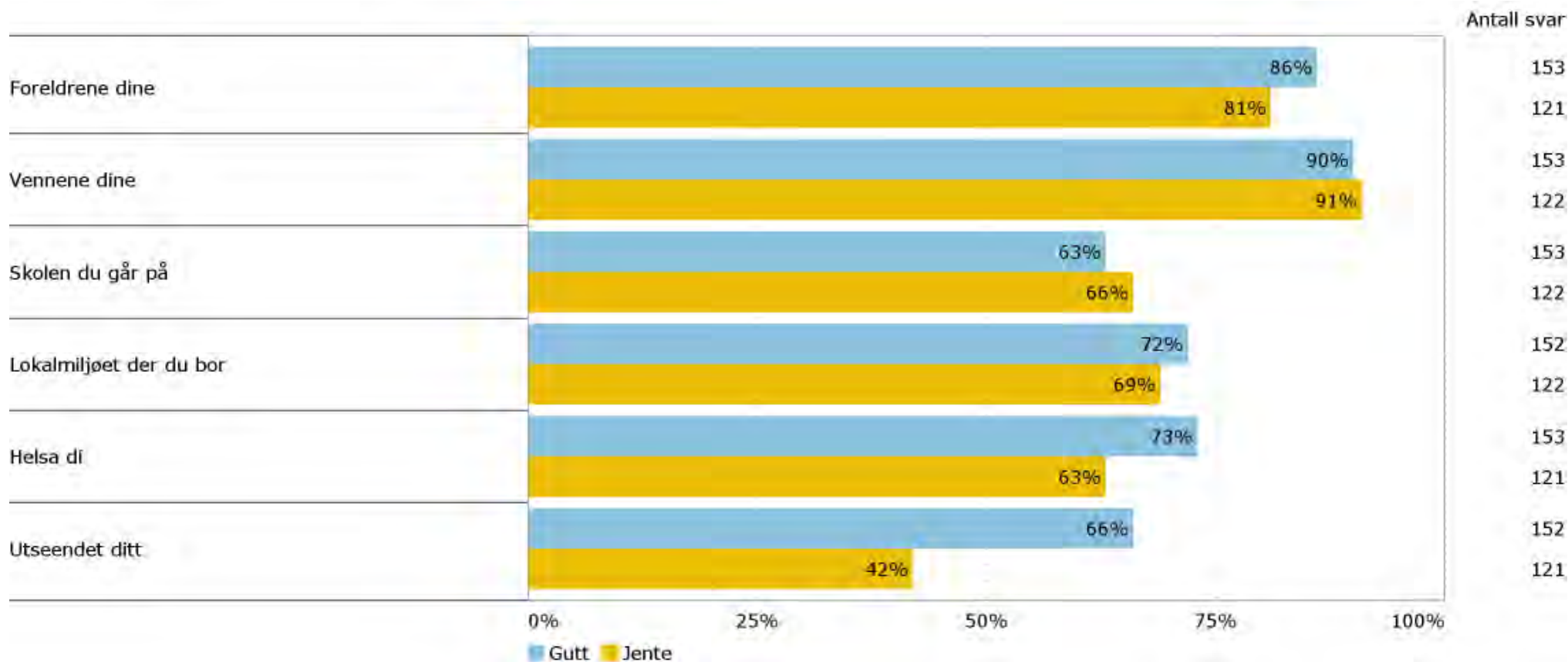
Nedenfor er det noen påstander om hvor fornøyd du er med livet ditt. (Prosentandel som har svart 'passer svært godt' eller 'passer ganske godt')

Fornøydhet med livet

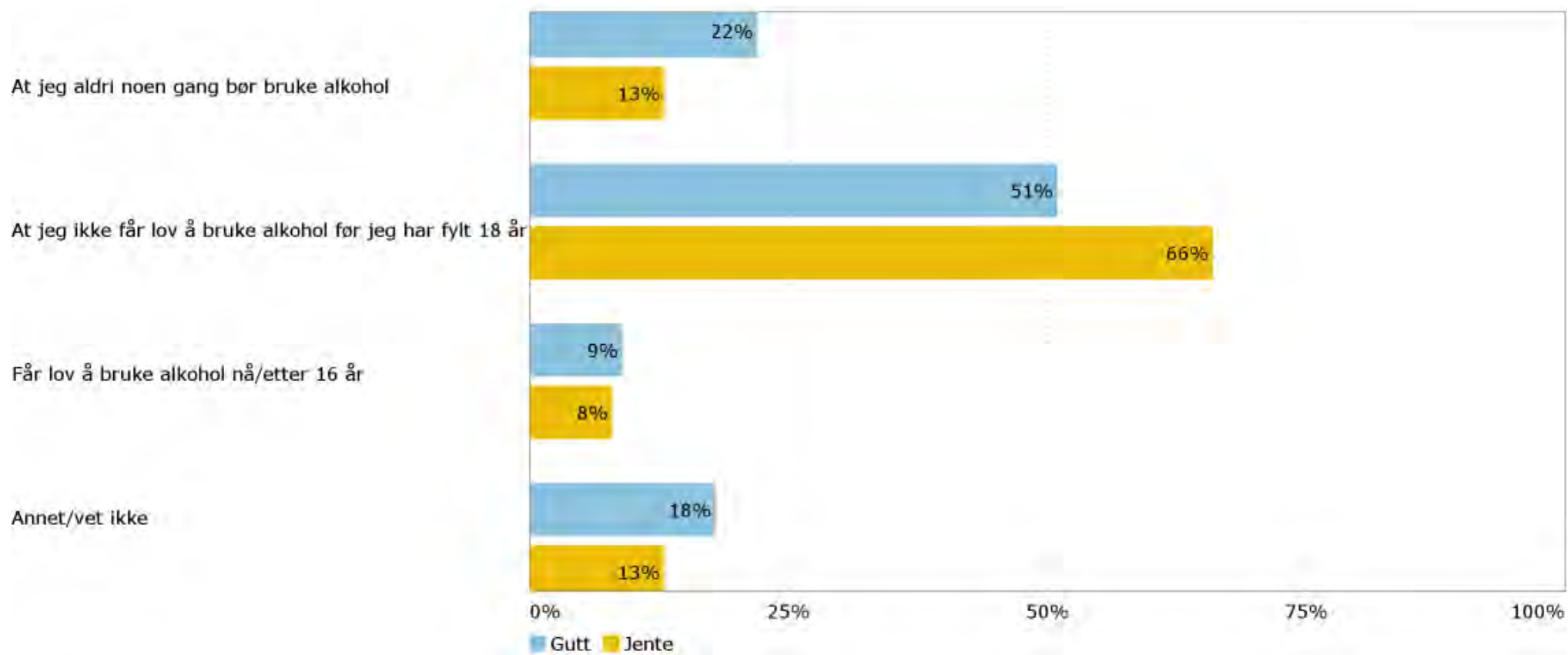
Hvor fornøyd eller misfornøyd er du med ulike sider ved livet ditt? (Prosentandel som har svart 'litt fornøyd' eller 'svært fornøyd')

A6. Alkoholbruk

Hvilke regler har dere hjemme om ditt forhold til alkohol?

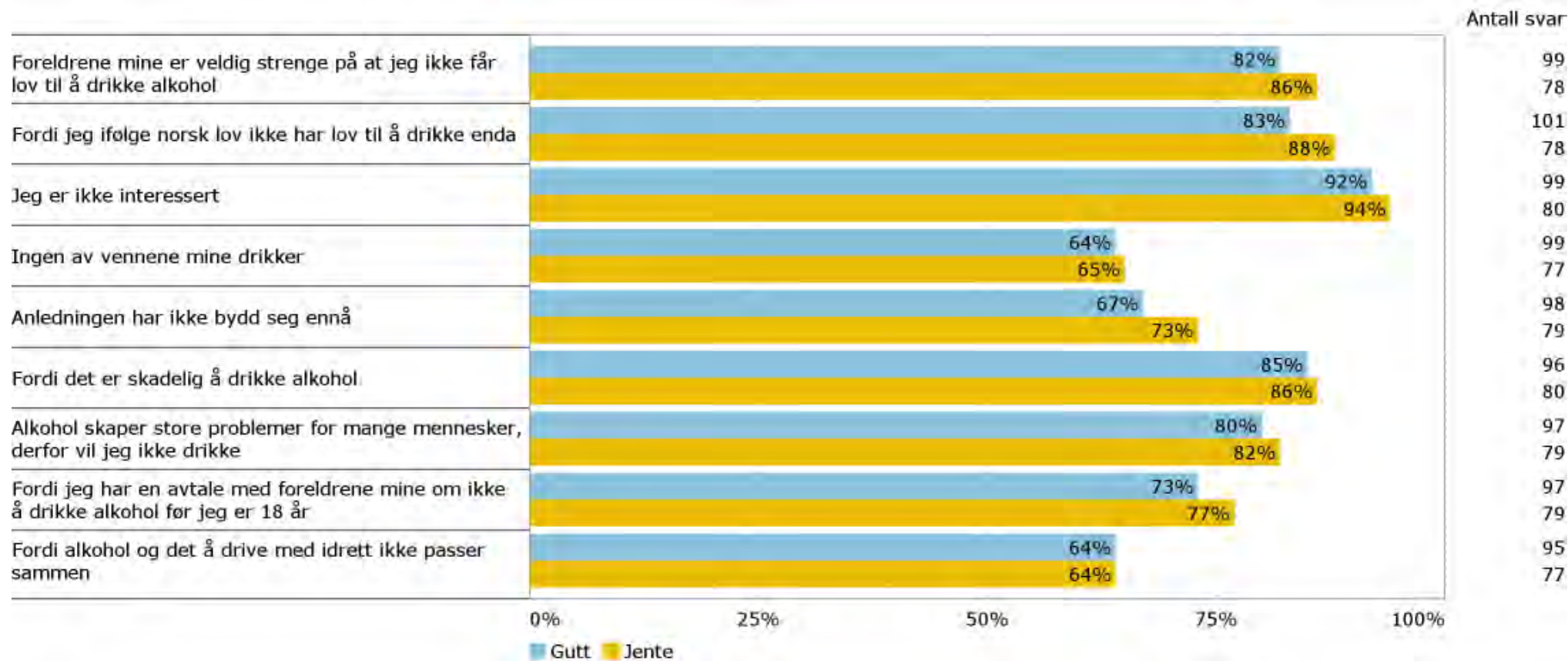
Antall svar 277

A7. Å ikke drikke alkohol

Hva er grunnen til at du aldri har drukket alkohol? (Prosentandel som har svart 'enig')

Prosentandelen er beregnet blant de som har svart at de aldri drikker alkohol.

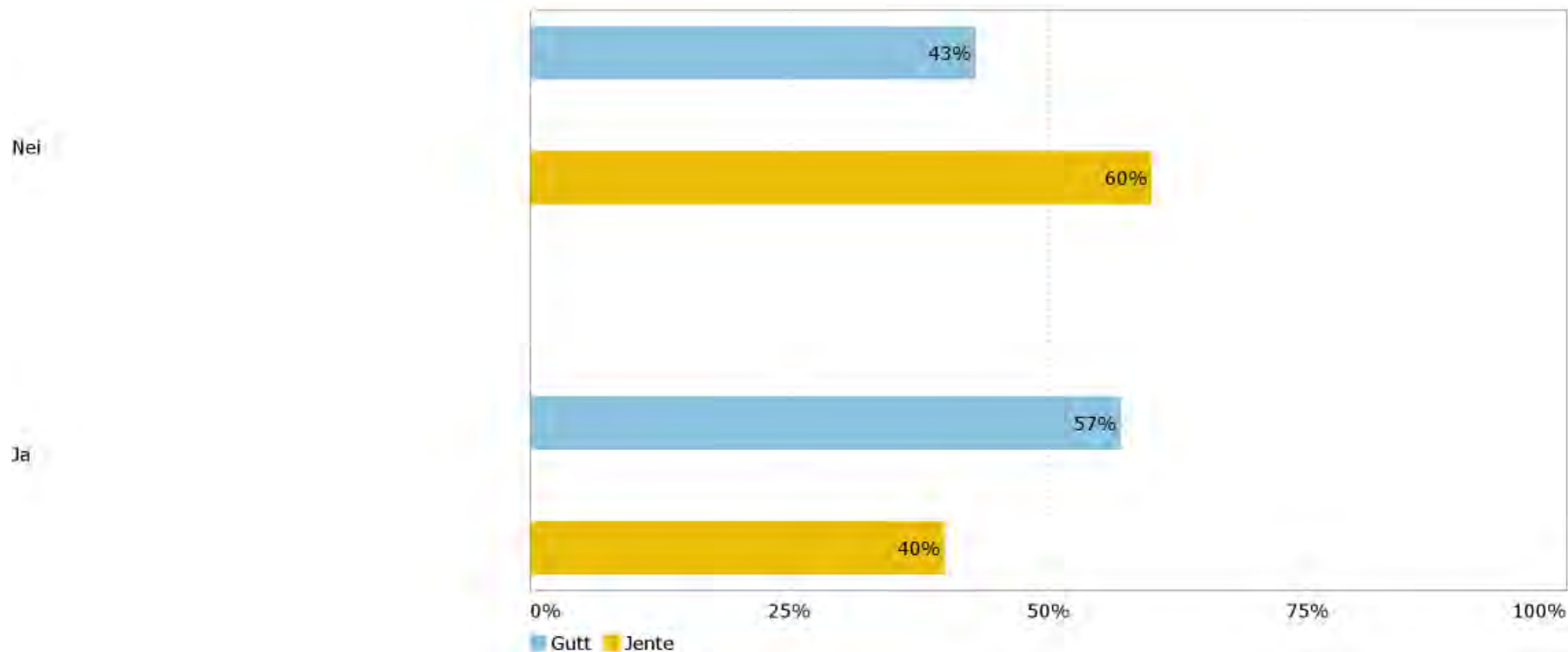

A8. Alkoholbruk

Har du noen gang drukket så mye som en alkoholenhet, eller en drink? Det vil si en flaske pils (0,33 l), en flaske rusbrus/sider, et glass vin eller en drink (brennevin).

Prosentandelen er beregnet blant de som har svart at de har smakt alkohol.

Antall svar 89

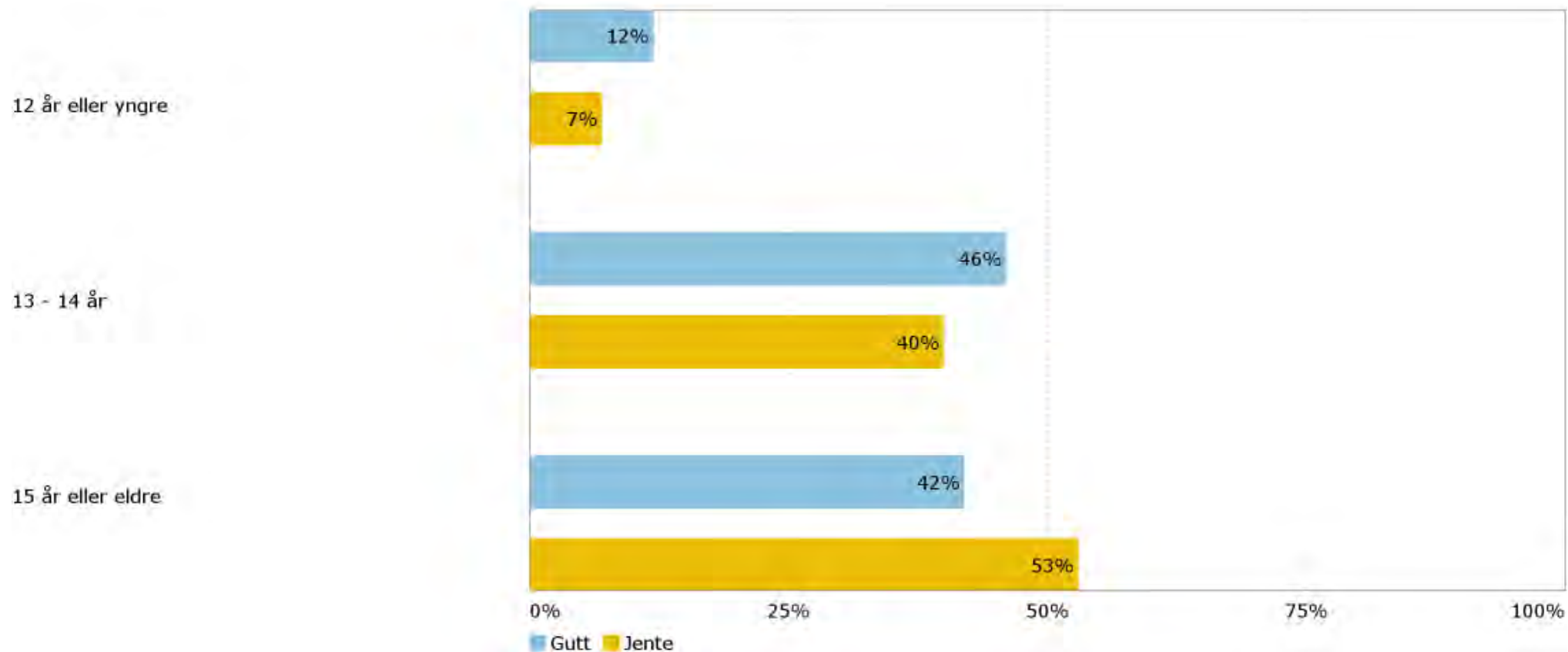

A8. Alkoholbruk

Hvor gammel var du første gang du drakk minst én enhet alkohol?

Prosentandelen er beregnet blant de som har svart at de har smakt alkohol.

Antall svar 41

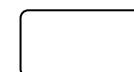

A10. Hvordan unge skaffer seg alkohol

Hvordan får du tak i alkohol? (Prosentandel som har svart 'ja')

Prosentandelen er beregnet blant de som har svart at de har smakt alkohol.

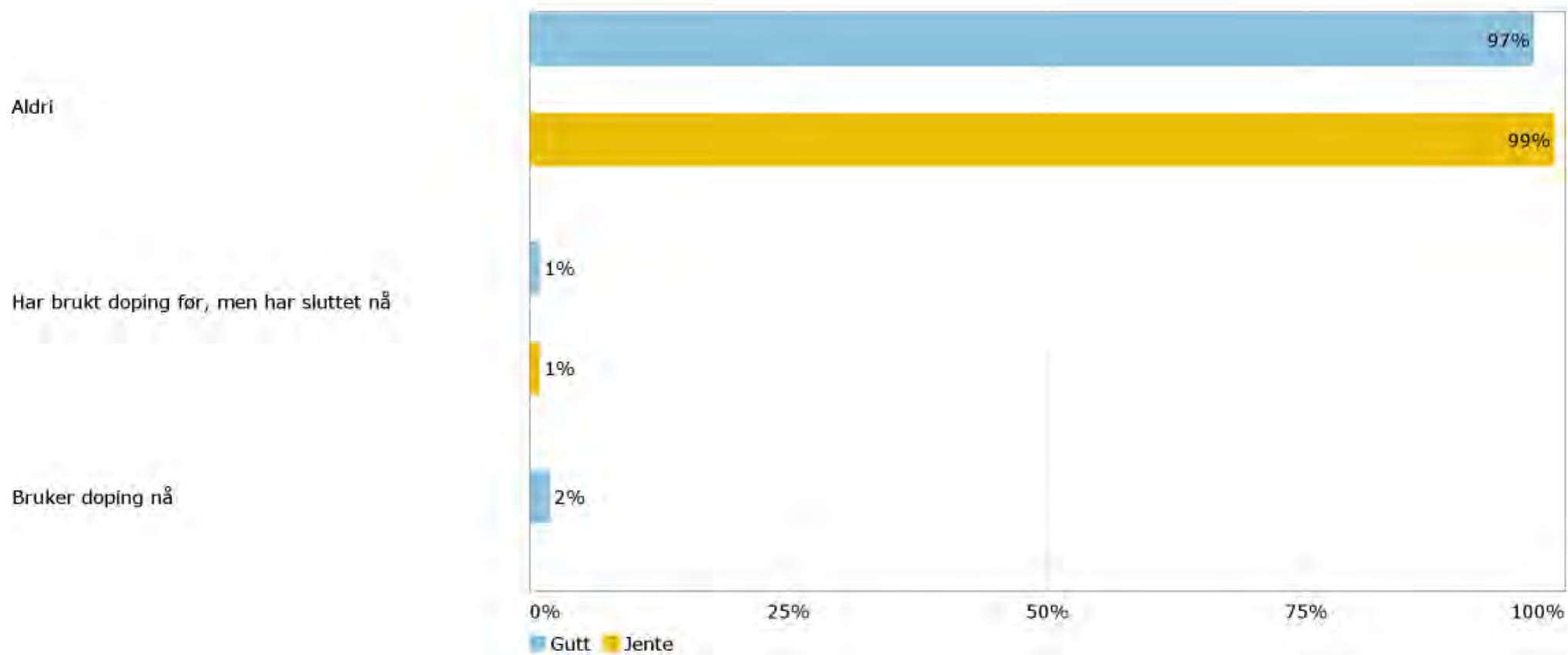
	Gutt	Jente	Antall svar
Kjøper selv i butikk	4	3	86
Kjøper smuglervarer eller hjemmebrent	15	5	84
Får av venner, eller de kjøper for meg	43	28	85
Kjøper på Vinmonopolet	9	0	84
Får av foreldrene	9	3	83
Tar hjemme	36	23	84
Får av andre voksne, eller voksne kjøper for meg	33	5	84
Får tak i alkohol i utlandet	7	5	83
Lager selv	13	3	84
Kjøper på utested	9	3	83

A23. Doping

Har du noen gang brukt dopingmidler (f.eks. anabole steroider, veksthormoner, insulin, testosteron)?

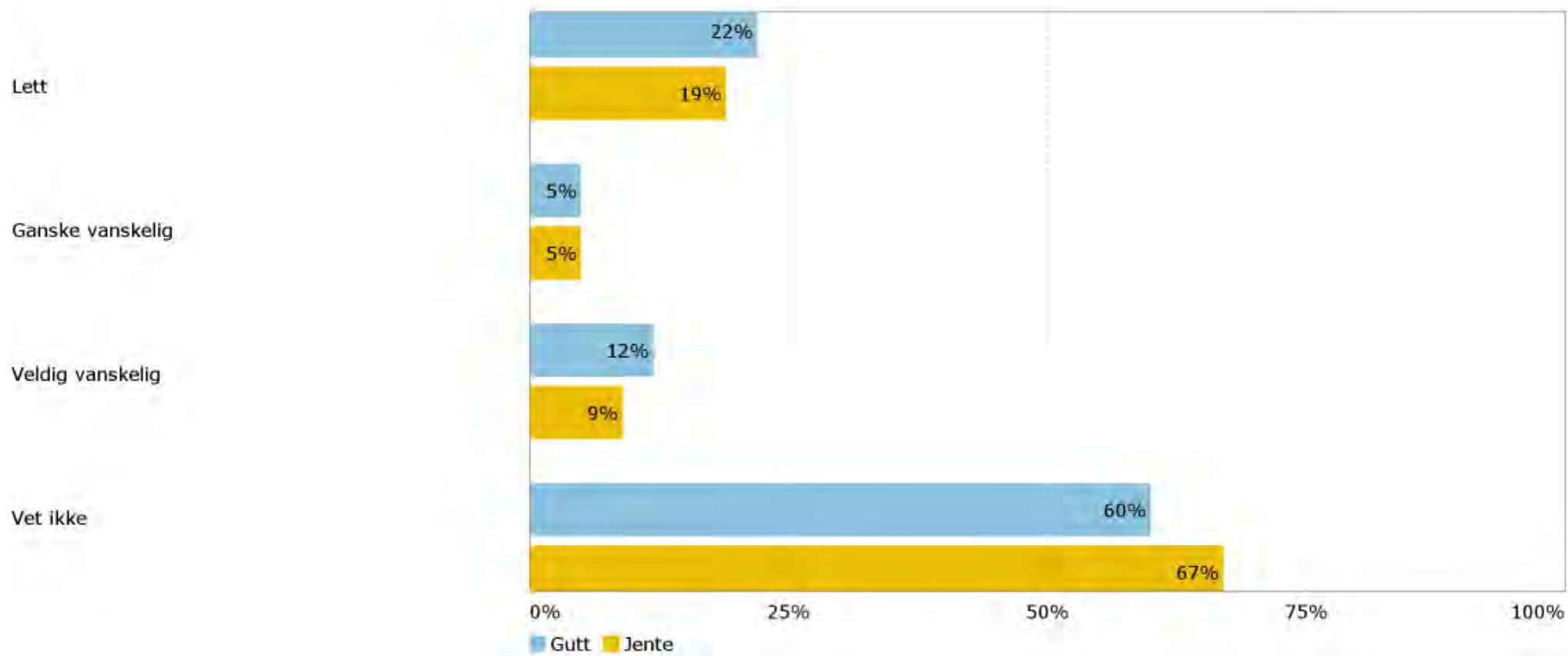
Antall svar 276

A23. Doping

Dersom du ønsket å få tak i dopingmidler, hvor lett kunne du ha skaffet deg det du var på jakt etter?

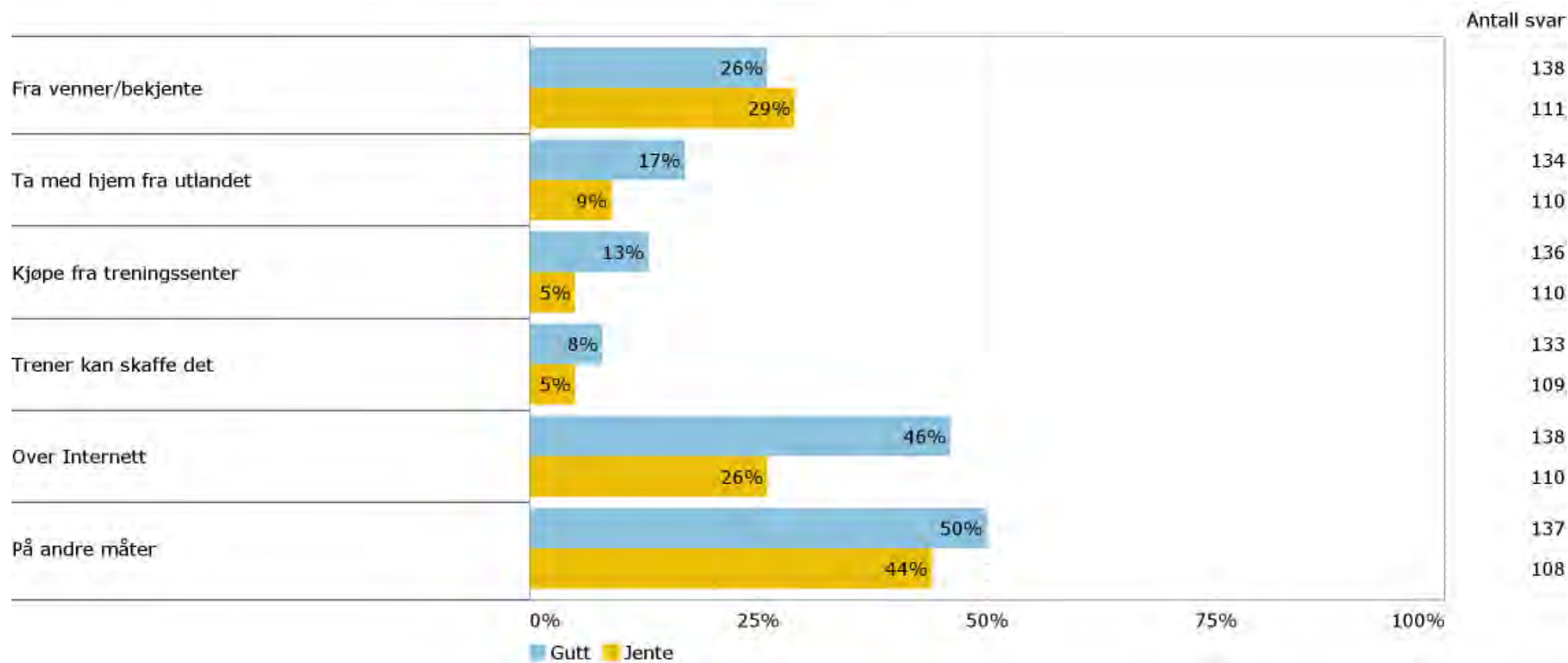
Antall svar 276

A23. Doping

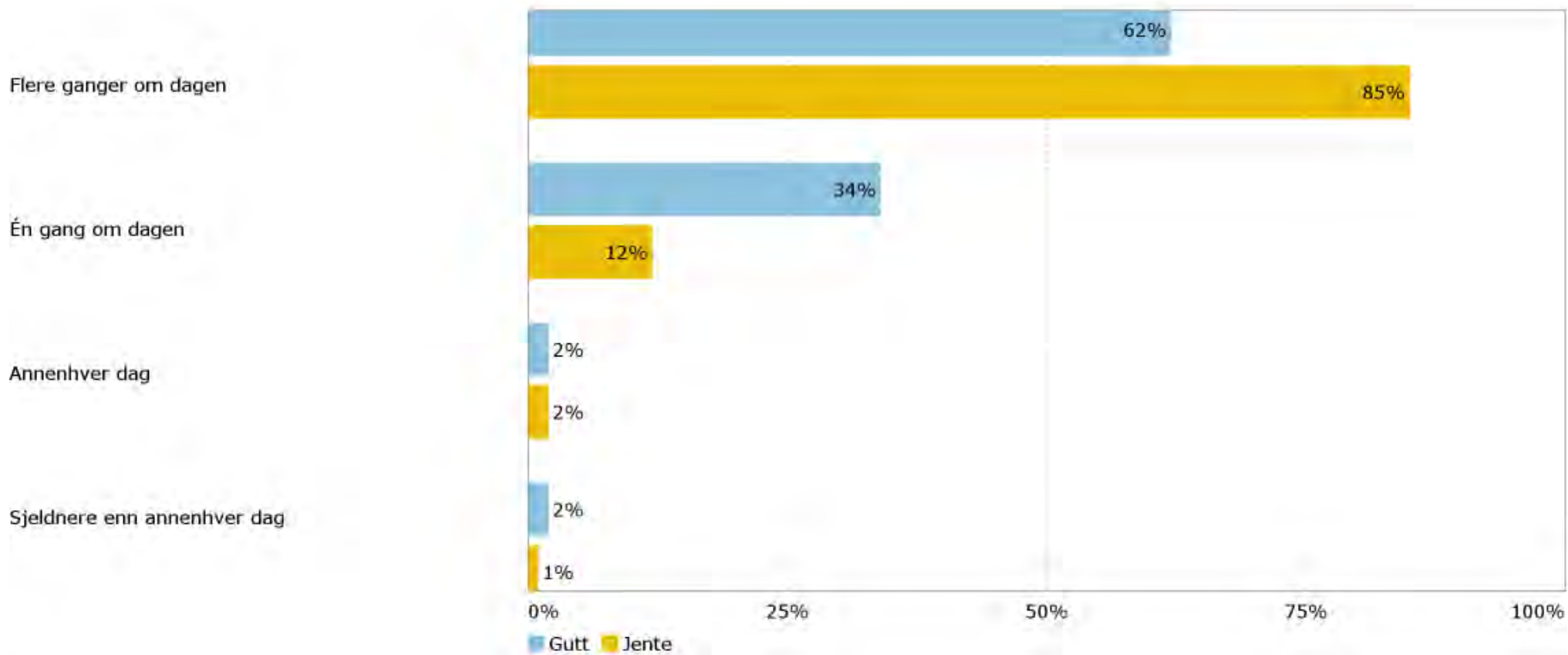
Hvordan kunne du ha skaffet deg dopingmidler dersom du ønsket det? (Prosentandel som har svart 'ja')

B4. Tannpuss

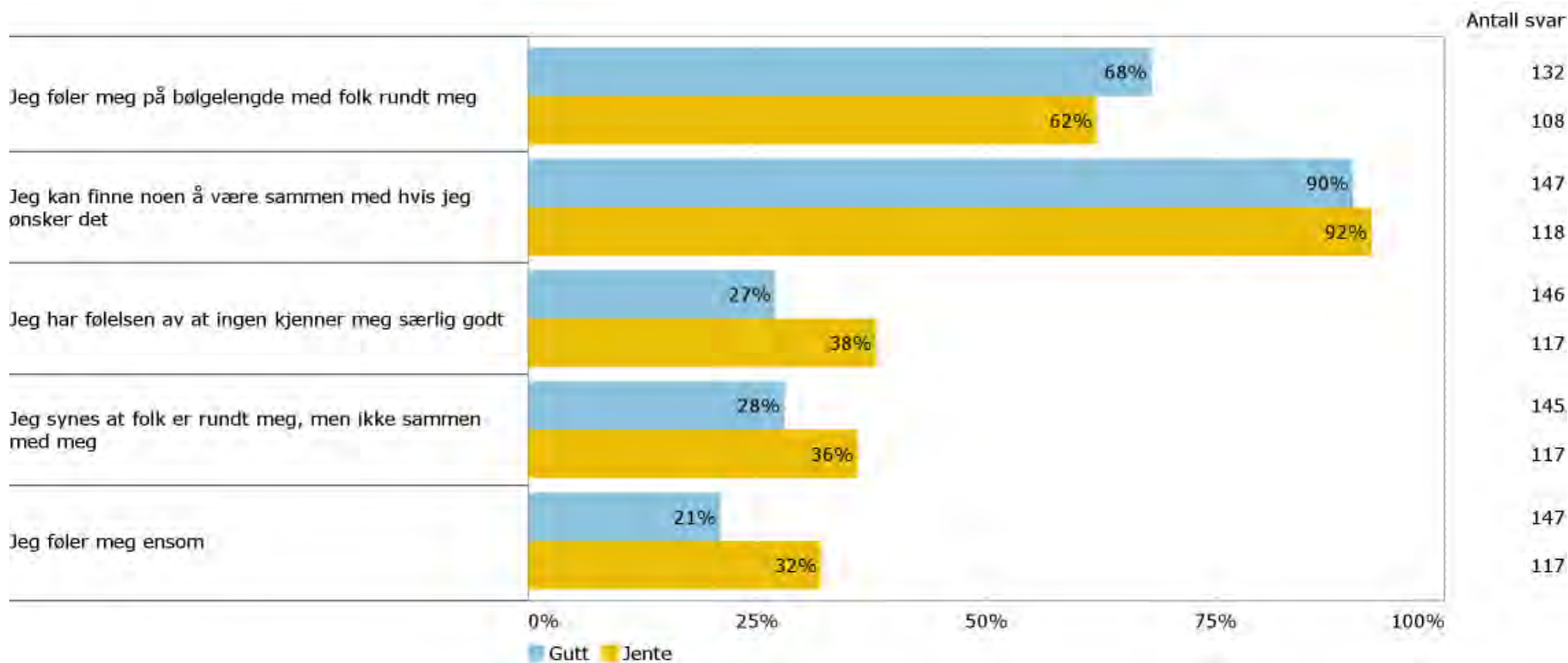
Hvor ofte pusser du tennene?

Antall svar 278

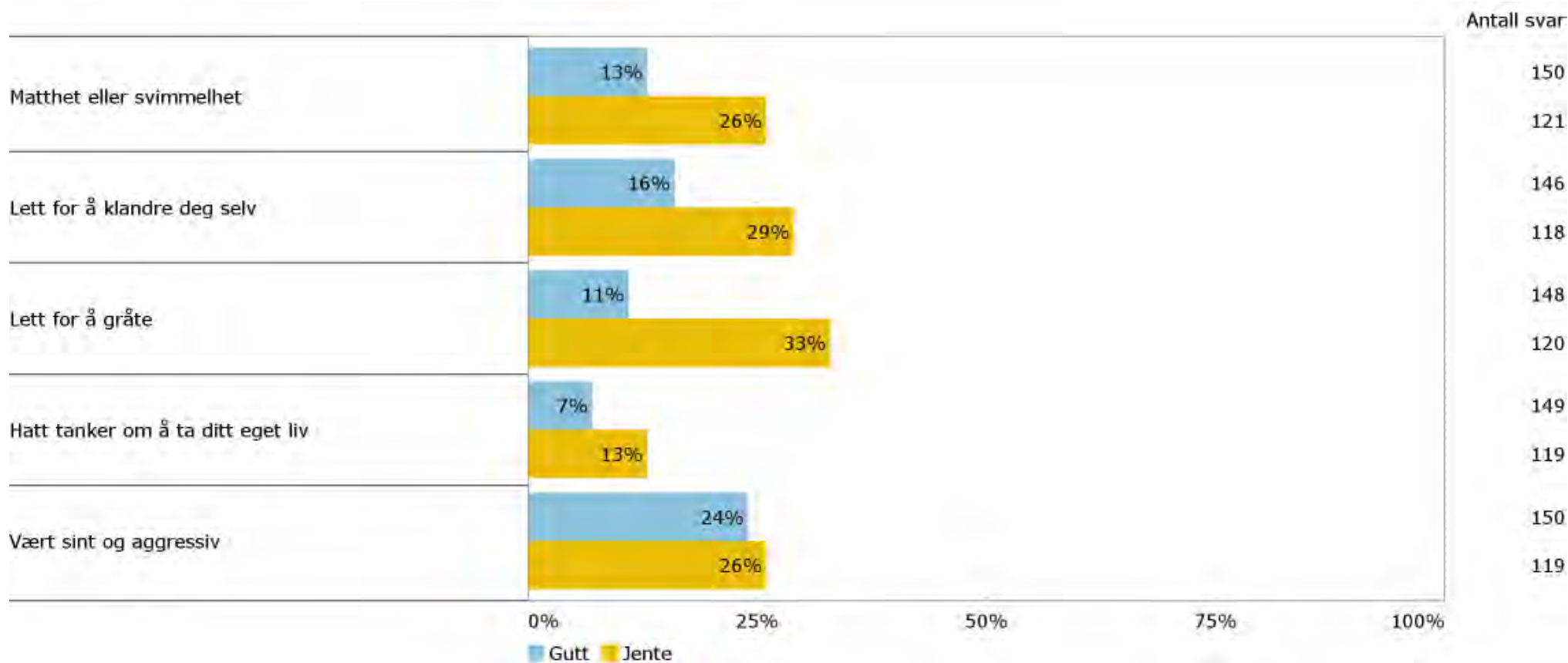
B6. Ensomhet

Her er noen beskrivelser av ulike følelser folk kan ha. Kryss av for hvordan du selv føler deg. (Prosentandel som har svart 'av og til' eller 'ofte')

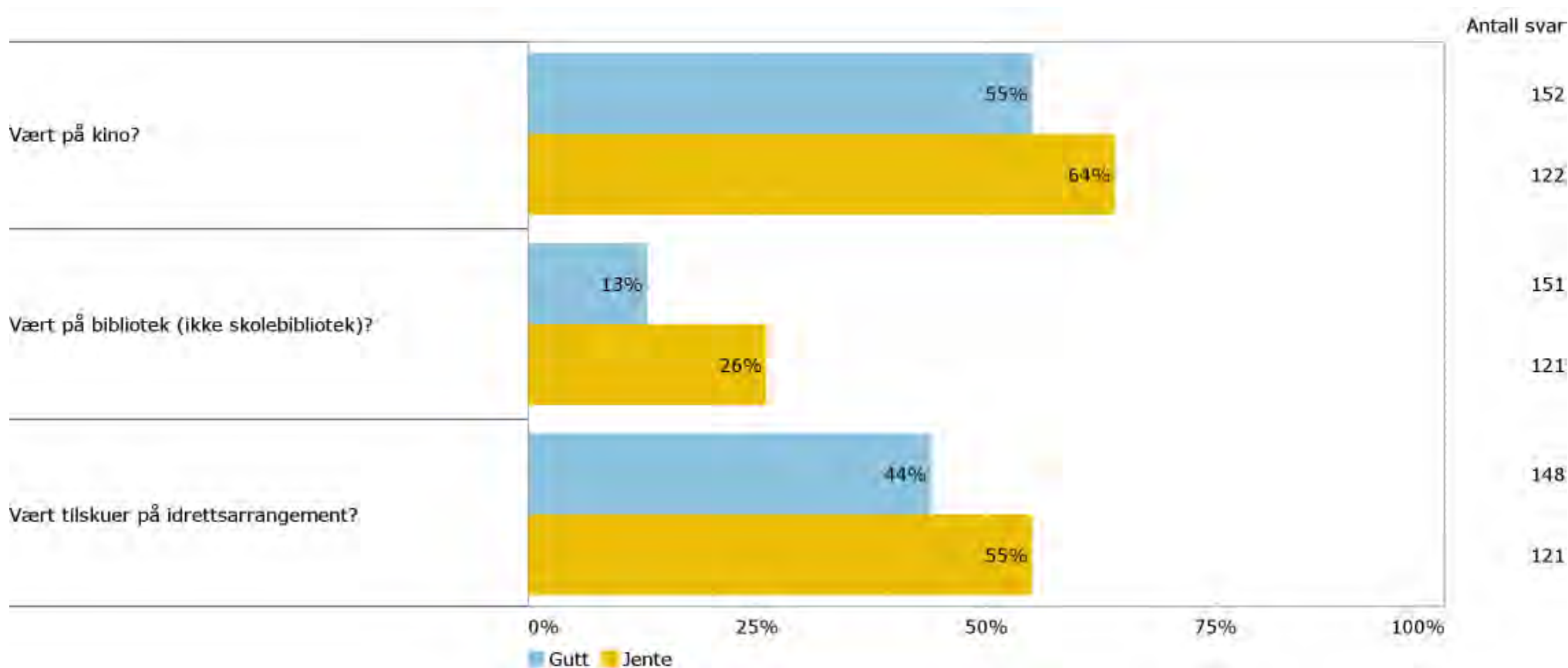
B9. Psykiske plager

Har du i løpet av den siste uka vært plaget av noe av dette? (Prosentandel som har svart 'veldig mye plaget' eller 'ganske mye plaget')

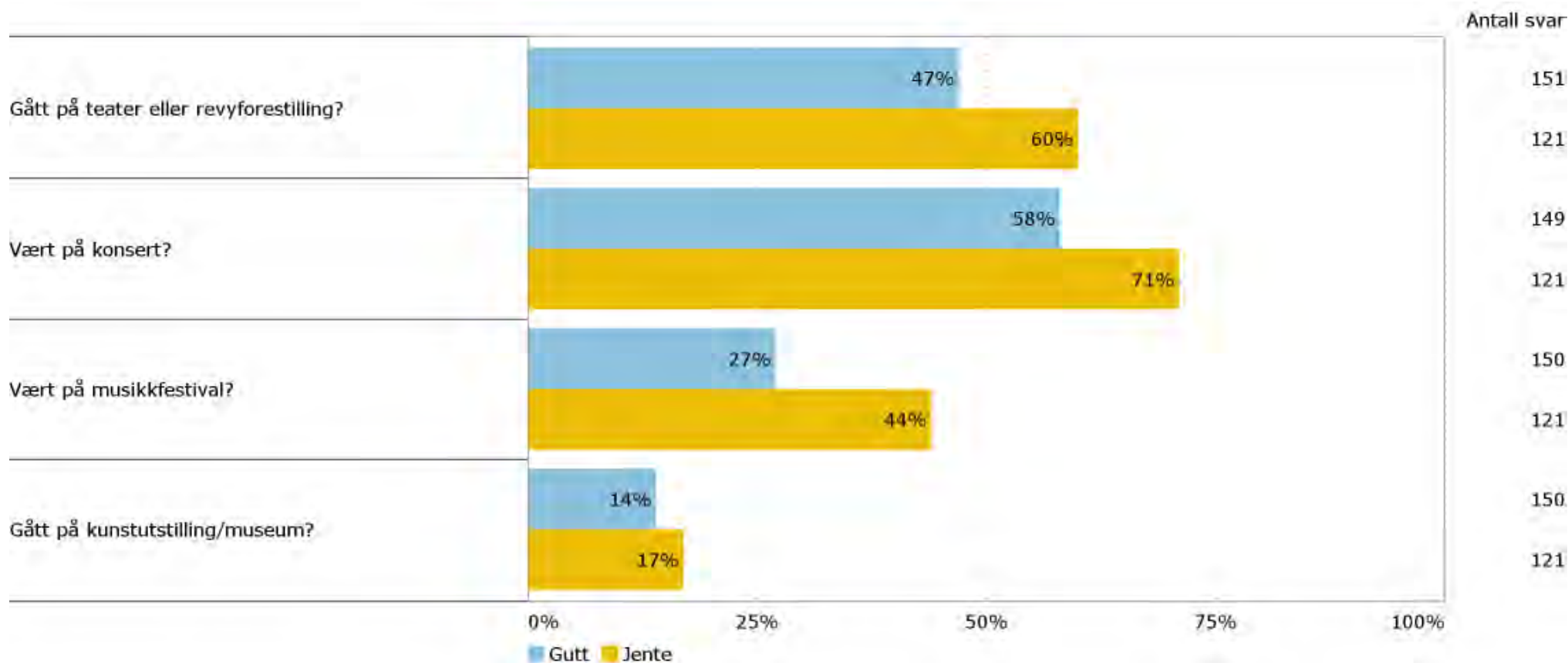
E2. Bruk av kulturtilbud

Hvor ofte har du gjort følgende ting i løpet av den siste måneden (de siste 30 dagene)? (Prosentandel som har svart 'minst en gang')

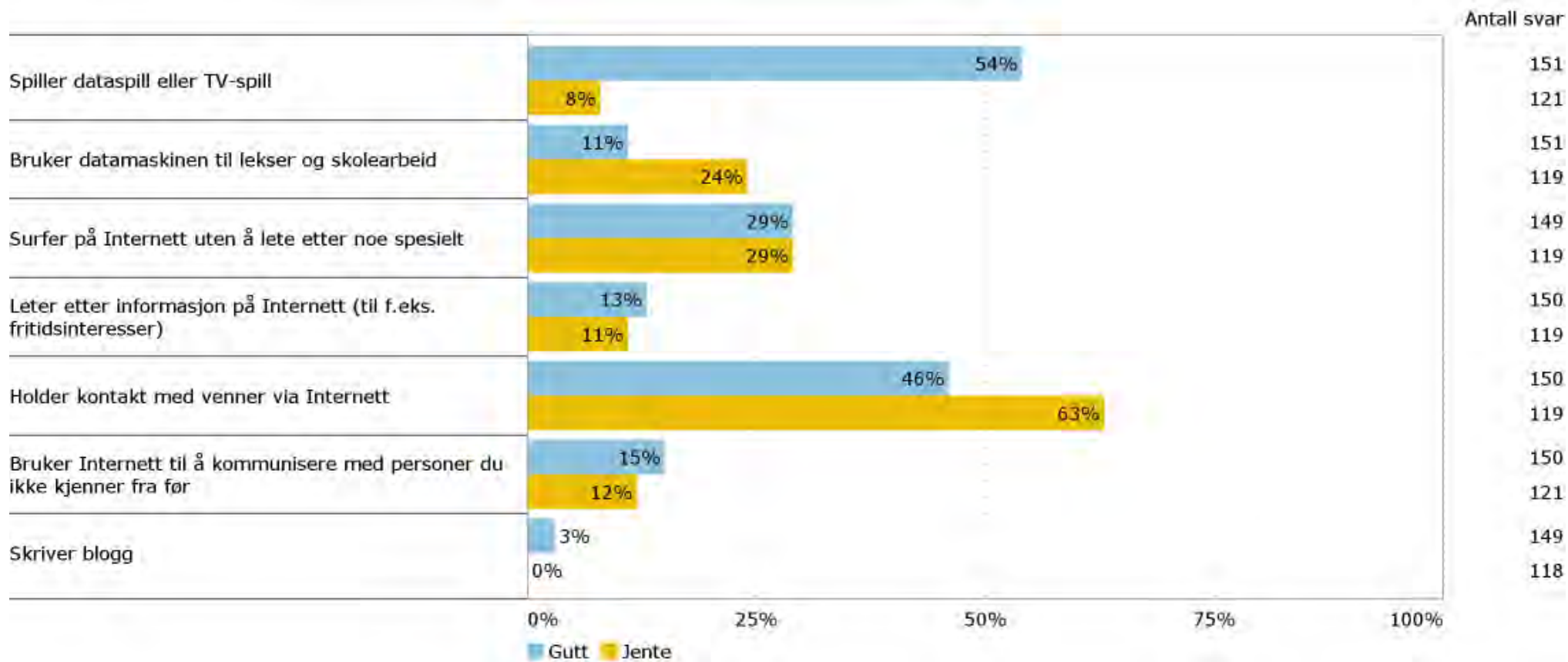
E2. Bruk av kulturtilbud

Hvor ofte har du gjort følgende ting i løpet av det siste året (de siste 12 månedene)? (Prosentandel som har svart 'minst en gang')

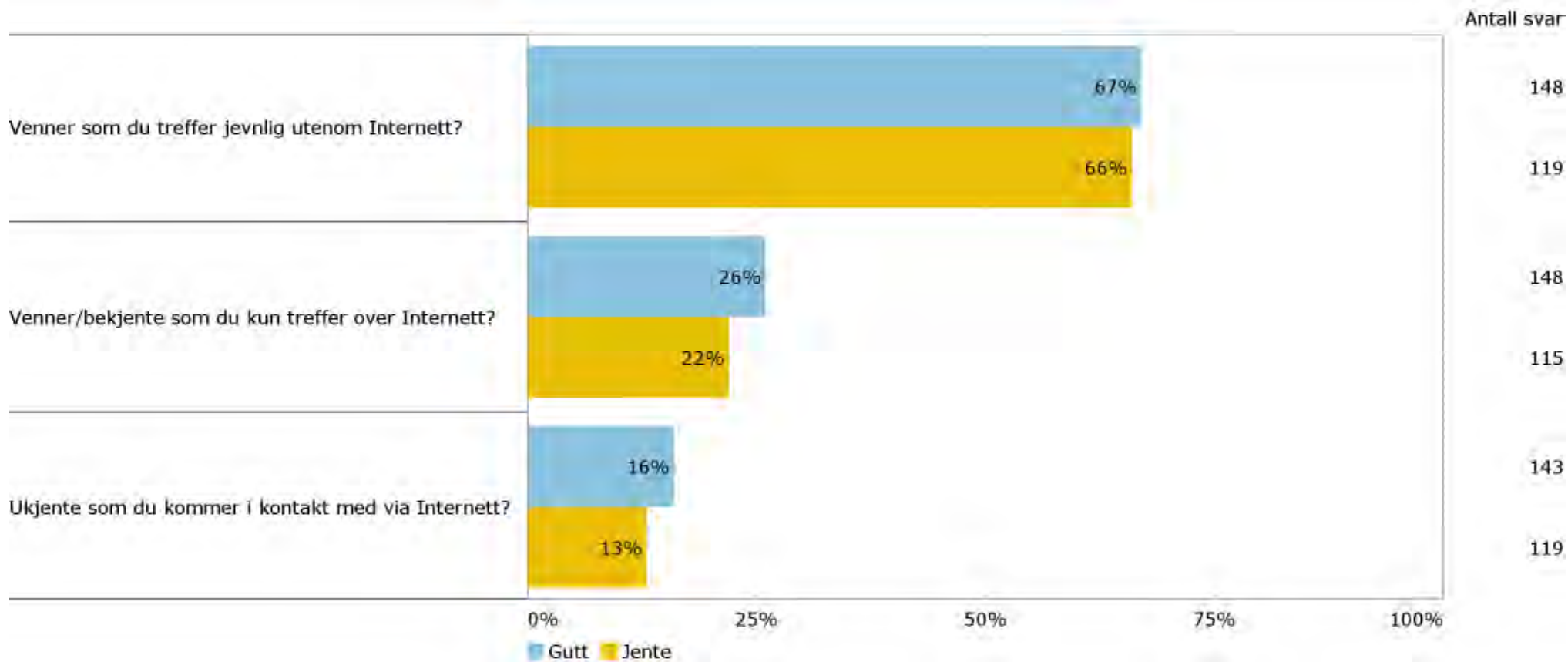
E3. Databruk

Hvor ofte gjør du noen av disse aktivitetene? (Prosentandel som har svart 'daglig')

E6. Nettkontakter

Personene du har kontakt med via Internett, er det ... (Prosentandel som har svart 'ofte' eller 'alltid')

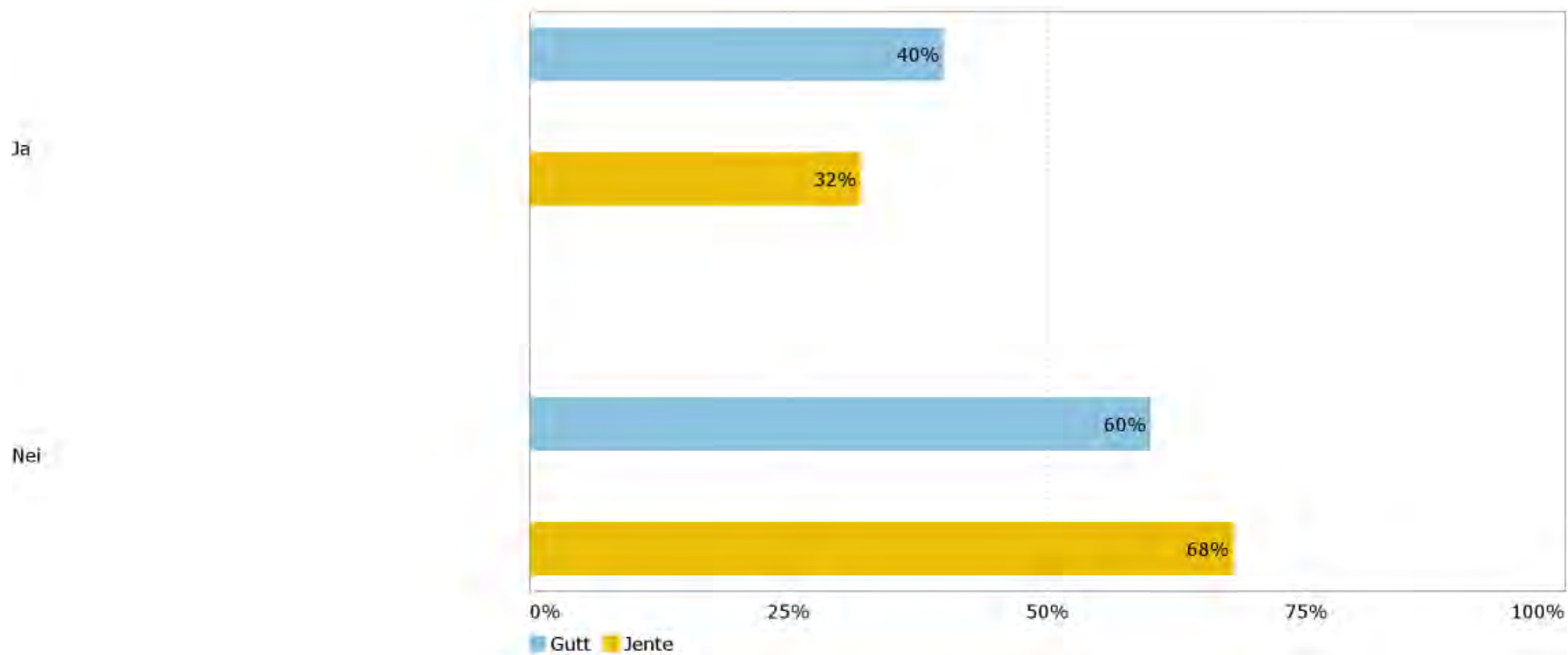

E6. Nettkontakter

Har du møtt noen ansikt til ansikt som du først fikk kontakt med på Internett?

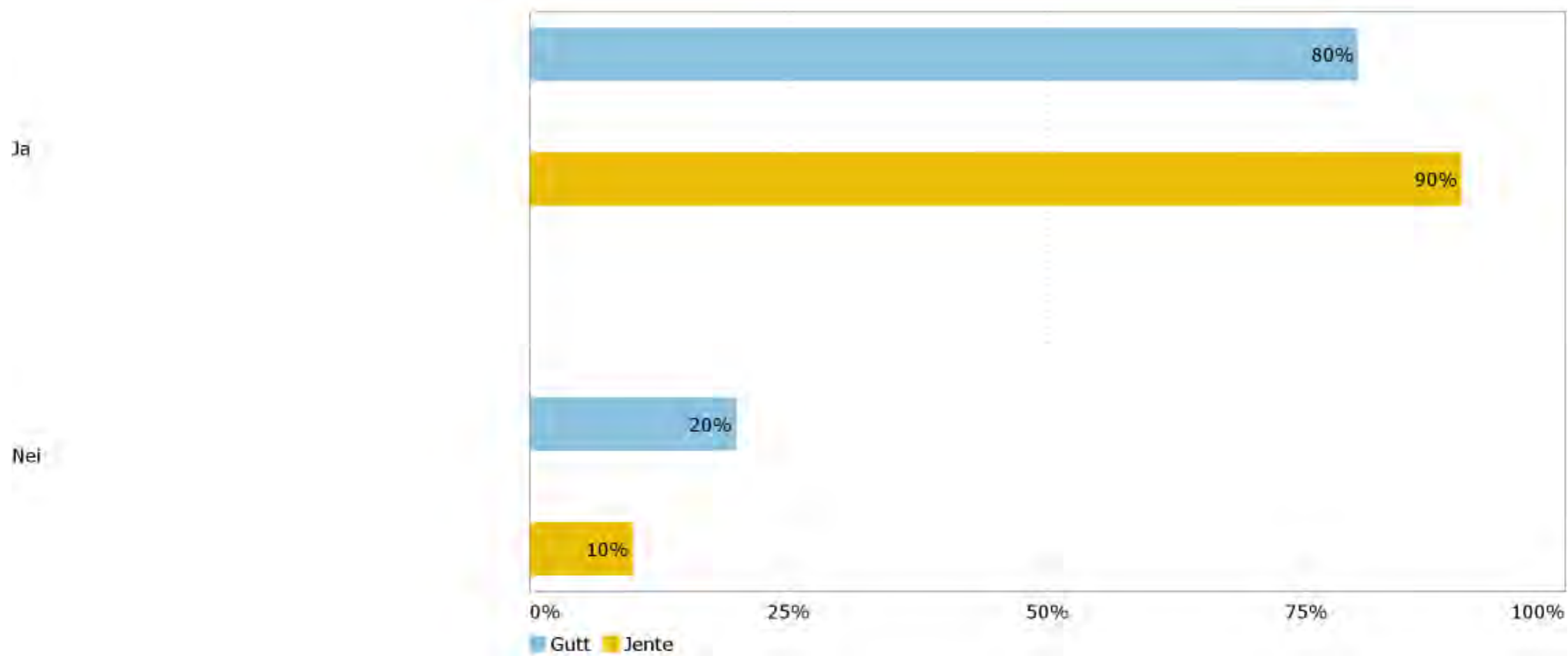
Antall svar 224

E11. Trening

Driver du med noen form for trening?

Antall svar 278

E11. Trening

Hvorfor trener du ikke? (Prosentandel som har svart 'svært viktig')

Spørsmålet er bare stilt til de som har svart at de ikke trener.

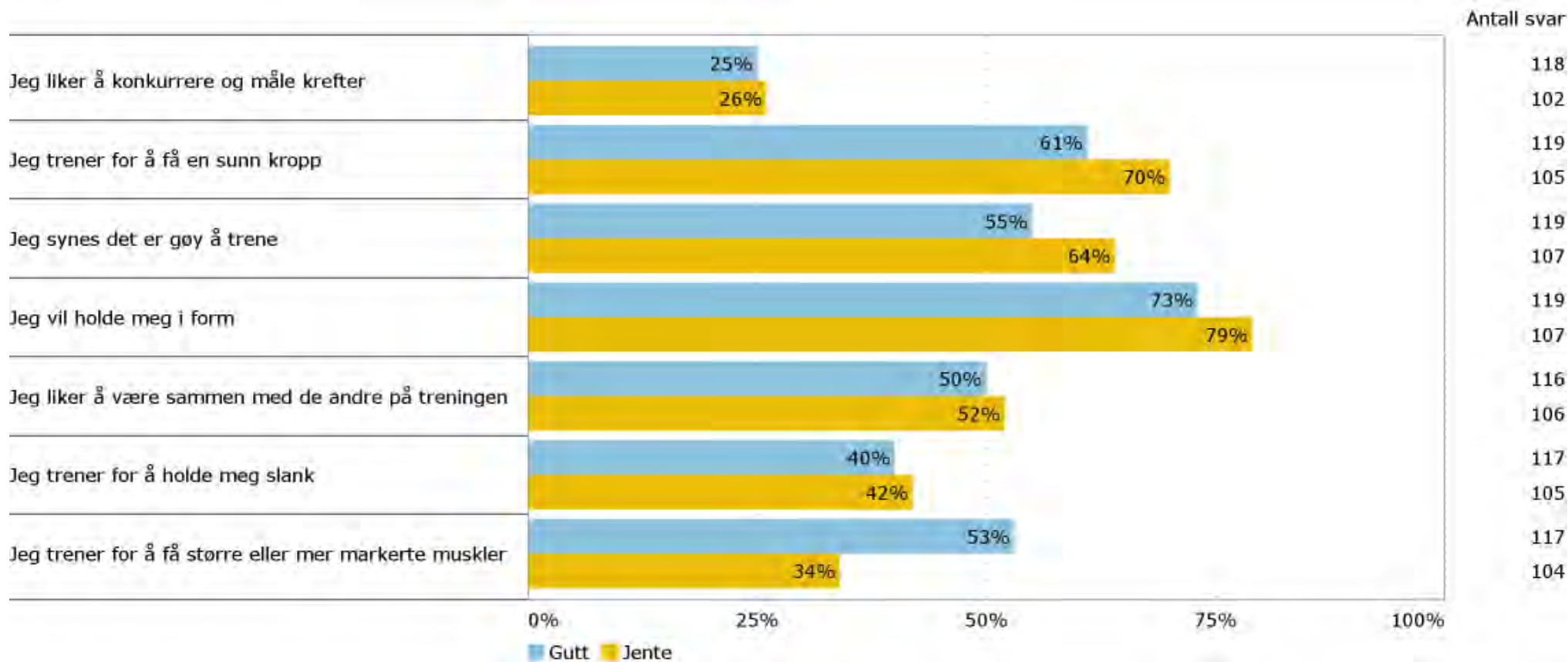
	Gutt	Jente	Antall svar
Jeg har andre interesser	48	42	43
Jeg har ikke tid	16	8	43
Jeg skulle gjerne trene, men kommer aldri i gang	35	25	43
Det er for dyrt å trene	10	0	42
Jeg har ikke funnet noen treningsform som passer for meg	29	8	43
Jeg får mosjon på andre måter (går, sykler og lignende)	26	0	43
Jeg er i for dårlig form	3	17	43
Foreldrene mine vil ikke at jeg skal bruke tid på trening	3	18	42
Jeg er ikke flink i sport/idrett	23	50	43
Jeg synes ikke det er noe gøy å trene	32	45	42
Jeg har en fysisk skade som gjør det vanskelig for meg å trene	6	0	42

E11. Trening

Hvorfor trener du? (Prosentandel som har svart 'svært viktig')

Spørsmålet er bare stilt til ungdommer som har svart at de trener.

E14. Friluftsliv

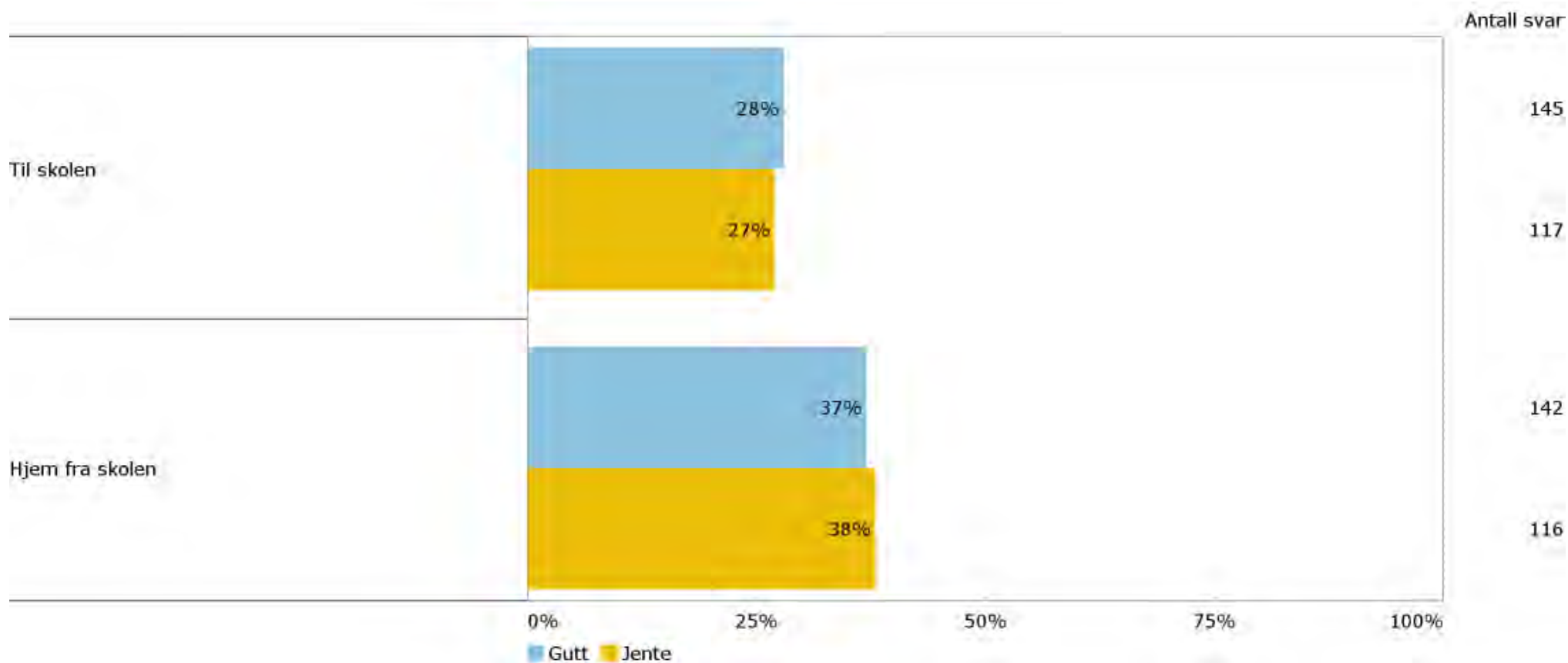
Hvor ofte pleier du å gjøre følgende ting? Tenk på den tida på året da det er sesong for de ulike aktivitetene. (Prosentandel som har svart 'minst ukentlig')

	Gutt	Jente	Antall svar
Går på skitur i fjell, skog og mark	15	10	268
Går på fottur i fjell, skog og mark	21	23	266
Står på rullebrett	9	2	265
Kjører snøbrett, slalåm eller lignende	14	7	266
Drar på fisketur	16	8	267
Overnatter i telt ute i naturen (ikke campingplass)	3	1	267
Driver med bading/svømming	19	13	264
Padler kano eller kajakk	5	2	266
Driver med klatring	6	2	264
Gå på jakt	5	2	265

G9. Skoleveien

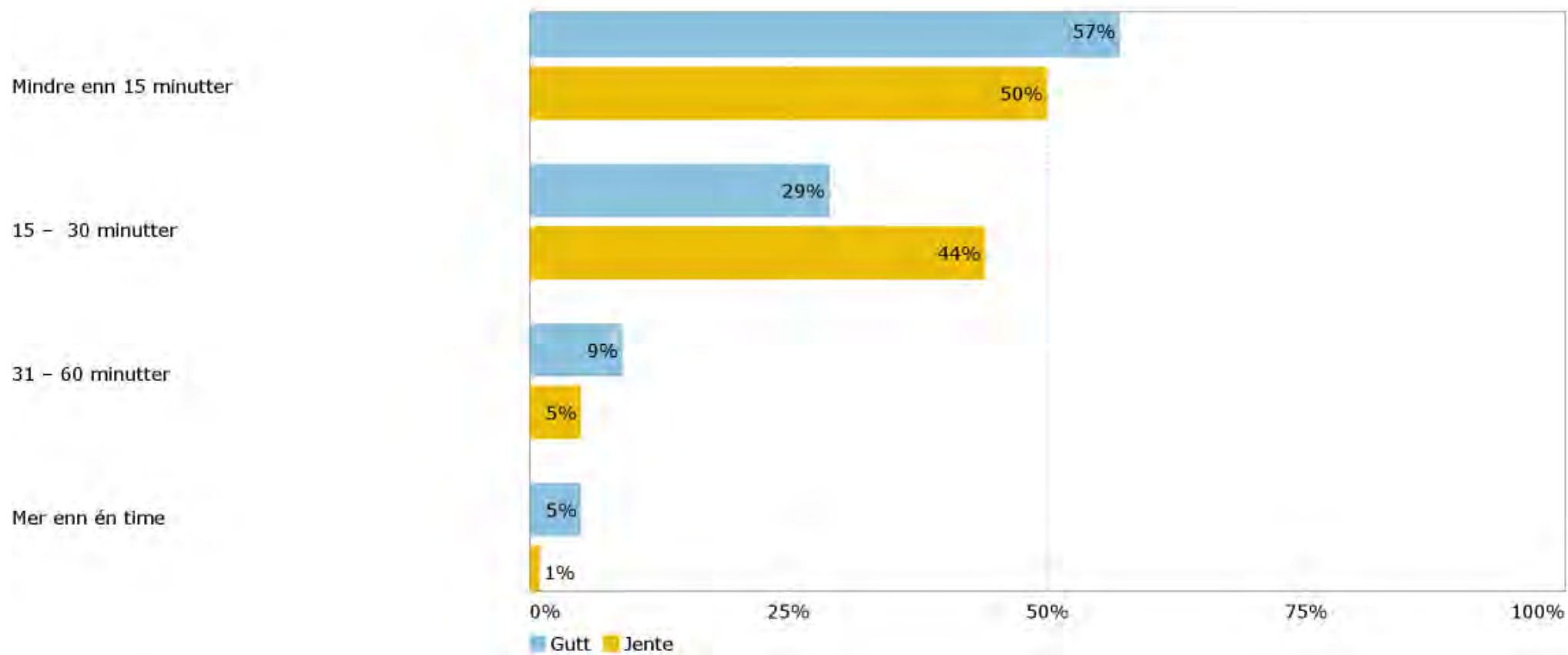
Hvordan kommer du deg som regel til skolen og hjem fra skolen? (Prosentandel som som har svart 'sykler' eller 'går')

G9. Skoleveien

Hvor lang tid bruker du som regel på skoleveien (én vei)?

Antall svar 267

Ungdata-undersøkelsen 2017 i Herøy i Møre og Romsdal

FAKTA OM UNDERSØKELSEN:

Tidspunkt: Uke 13-14

Klasseserier: 8. trinn, 9. trinn, 10. trinn

Antall: 359

Svarprosent: 89%

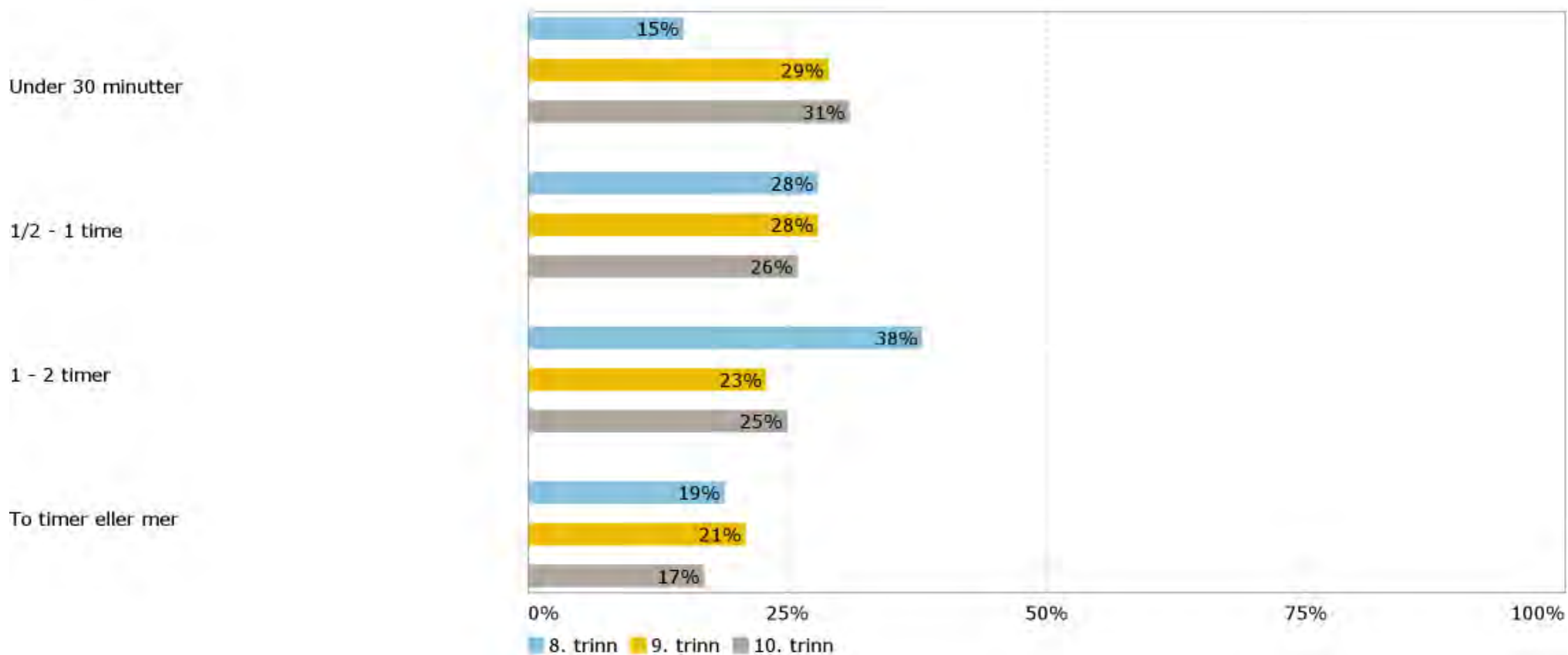
Er du enig eller uenig i følgende utsagn om hvordan du har det på skolen? (Prosentandel som har svart 'helt enig' eller 'litt enig')

	8. trinn	9. trinn	10. trinn	Antall svar
Jeg trives på skolen	93	86	86	307
Lærerne mine bryr seg om meg	86	91	76	303
Jeg føler at jeg passer inn blant elevene på skolen	90	82	86	303
Jeg kjeder meg på skolen	71	78	70	305
Jeg gruer meg ofte til å gå på skolen	22	22	27	306

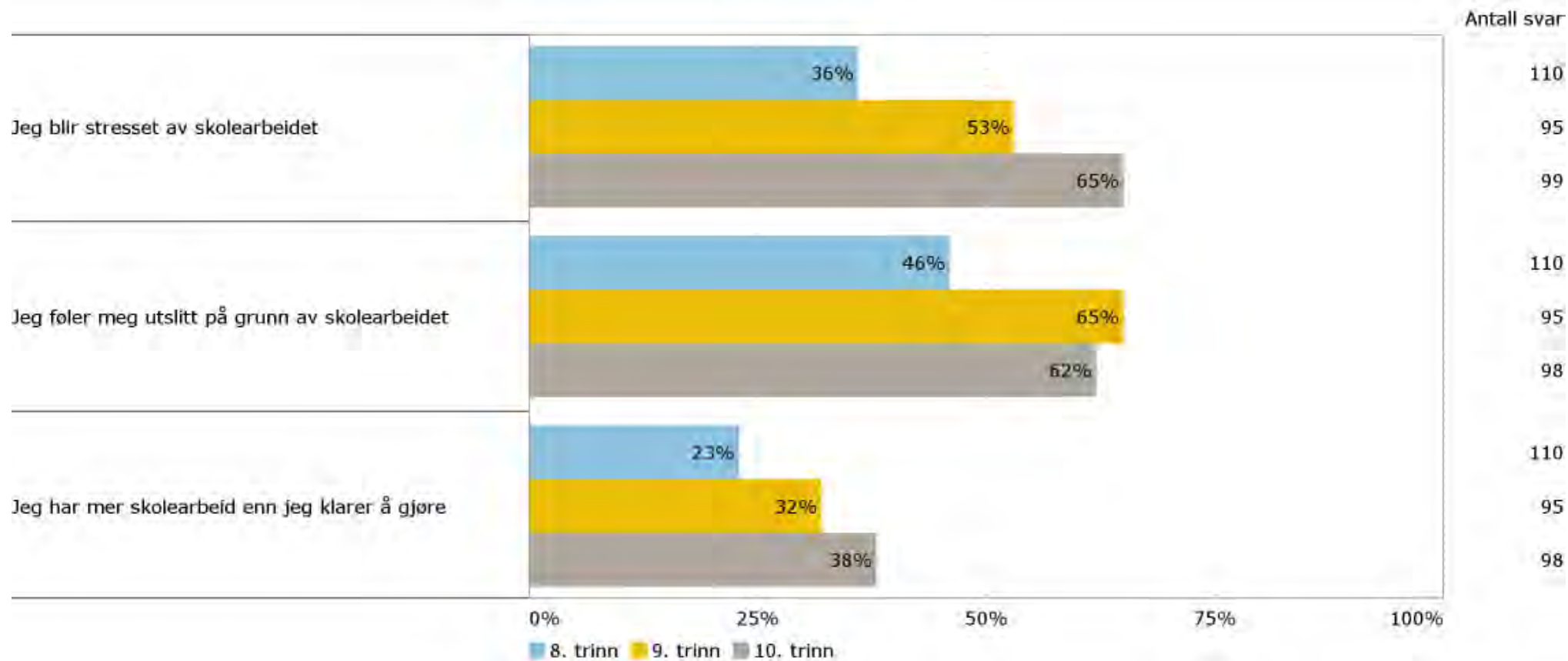
Hvor lang tid bruker du gjennomsnittlig per dag på lekser og annet skolearbeid (utenom skoletida)?

Antall svar 306

Skolestress

Hvor ofte har du hatt det slik de siste månedene? (Prosentandel som har svart 'ofte' eller 'svært ofte')

Her kommer noen utsagn om hvordan du vil beskrive forholdet ditt til foreldrene dine (Prosentandel som har svart 'passer svært godt' eller 'passer ganske godt')

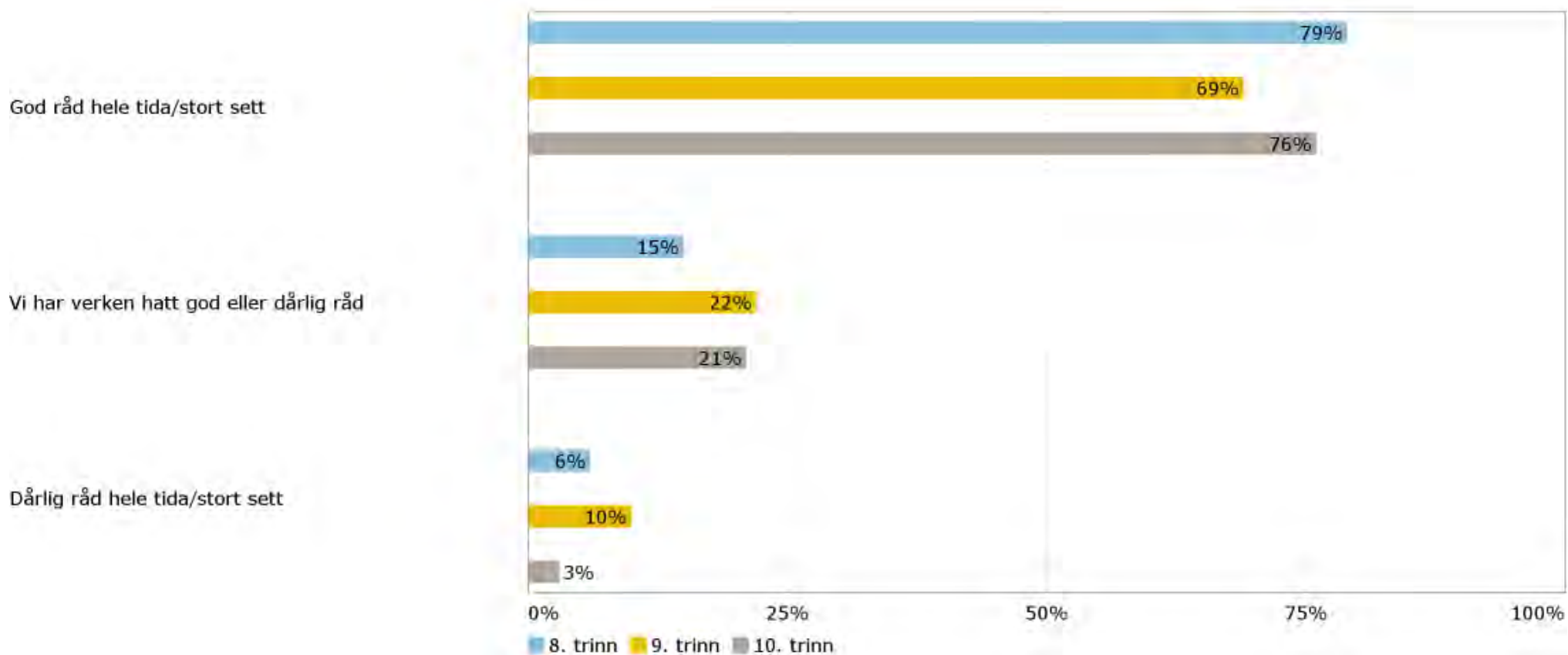
	8. trinn	9. trinn	10. trinn	Antall svar
Foreldrene mine pleier å vite hvor jeg er, og hvem jeg er sammen med i fritida	93	96	94	307
Foreldrene mine kjenner de fleste av vennene jeg er sammen med i fritida	86	93	94	306
Foreldrene mine kjenner foreldrene til vennene mine	83	89	87	304
Jeg kranbler ofte med foreldrene mine	27	27	28	306
Jeg liker å være sammen med foreldrene mine	86	88	80	306

Familieøkonomi

Har familien din hatt god eller dårlig råd/økonomi de siste to årene?

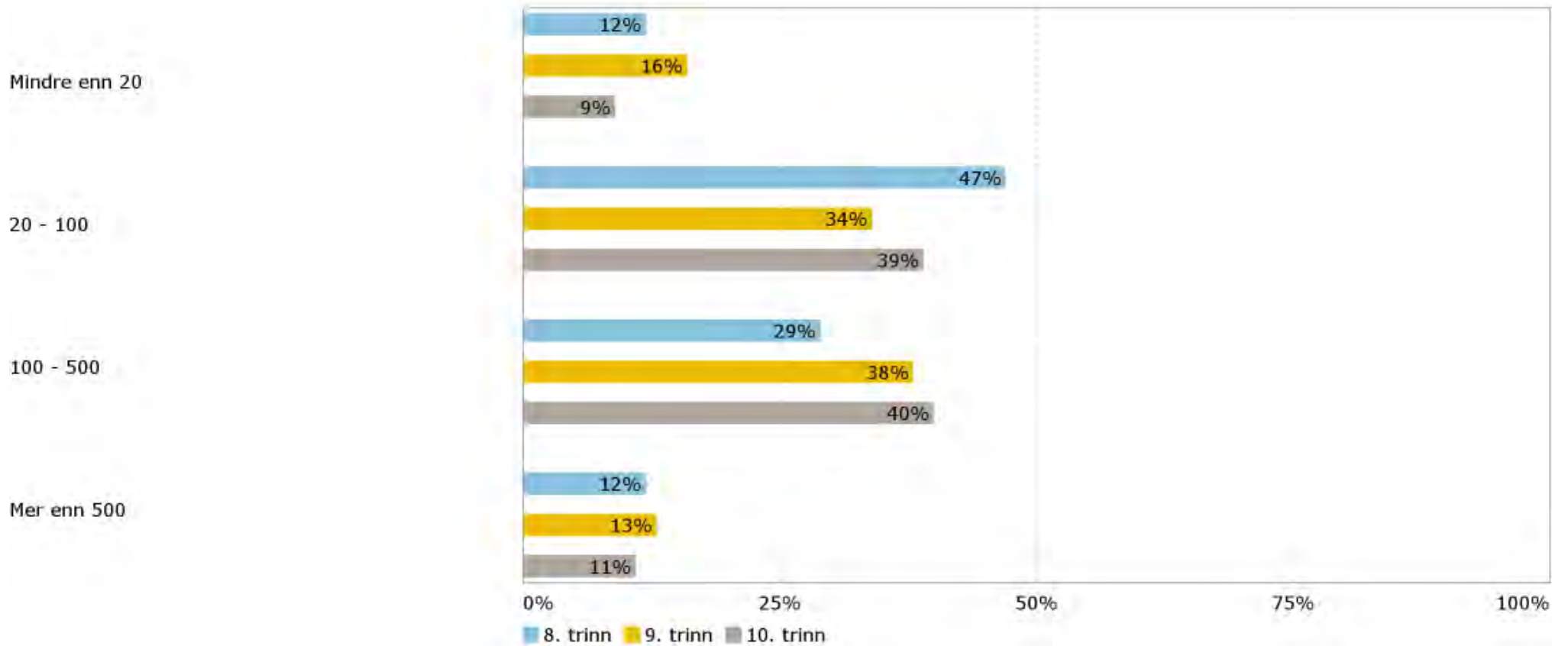
Antall svar 300

Bøker i hjemmet

Hvor mange bøker tror du det er hjemme hos dere?

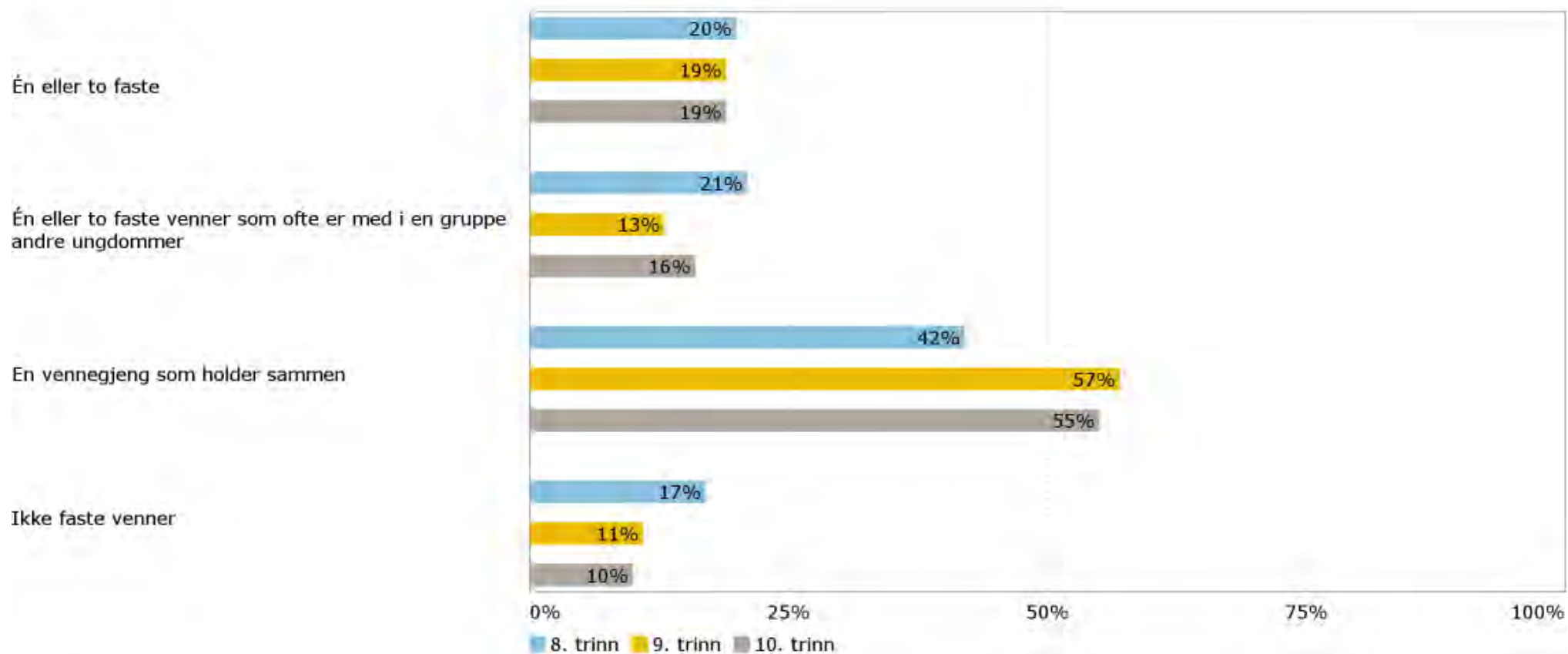
Antall svar 304

Venner

Når du er sammen med venner/kamerater, er du da som oftest sammen med ...

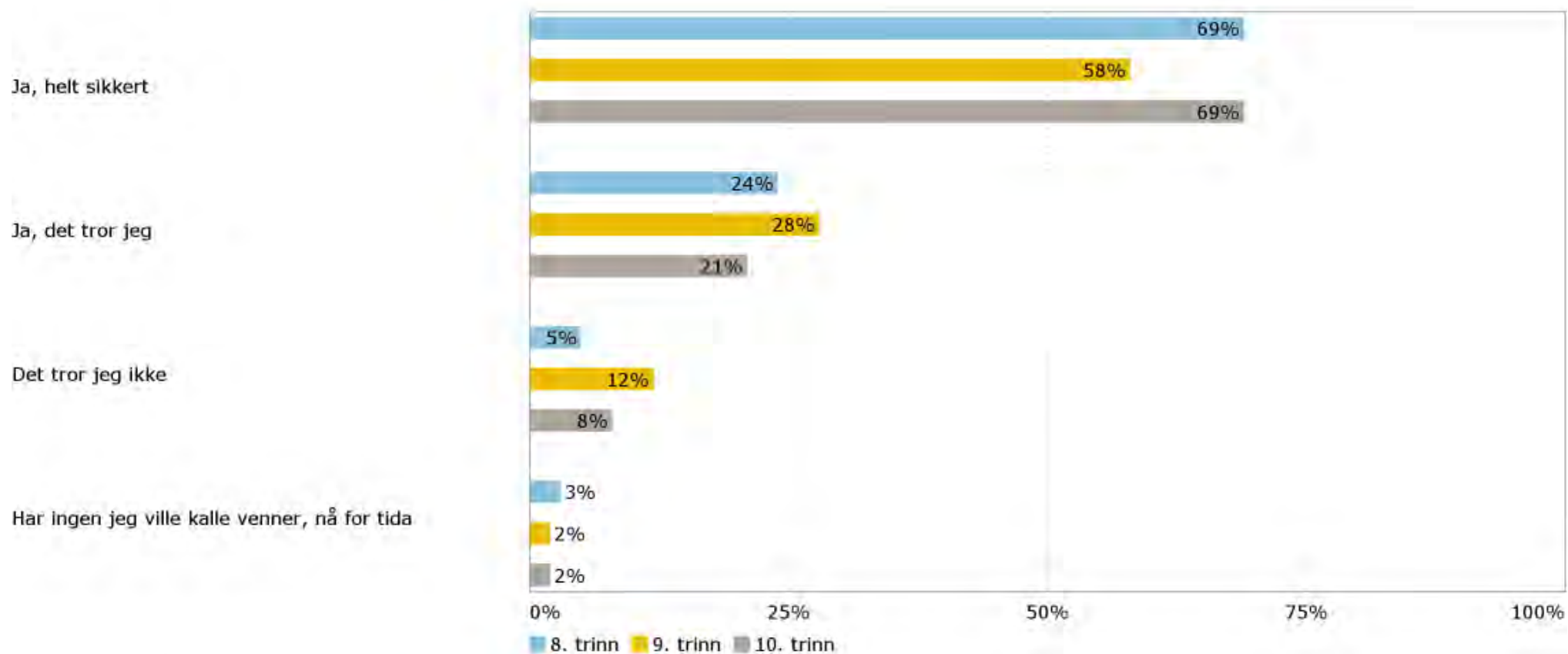
Antall svar 305

Venner

Har du minst én venn som du kan stole fullstendig på og kan betro deg til om alt mulig?

Antall svar 306

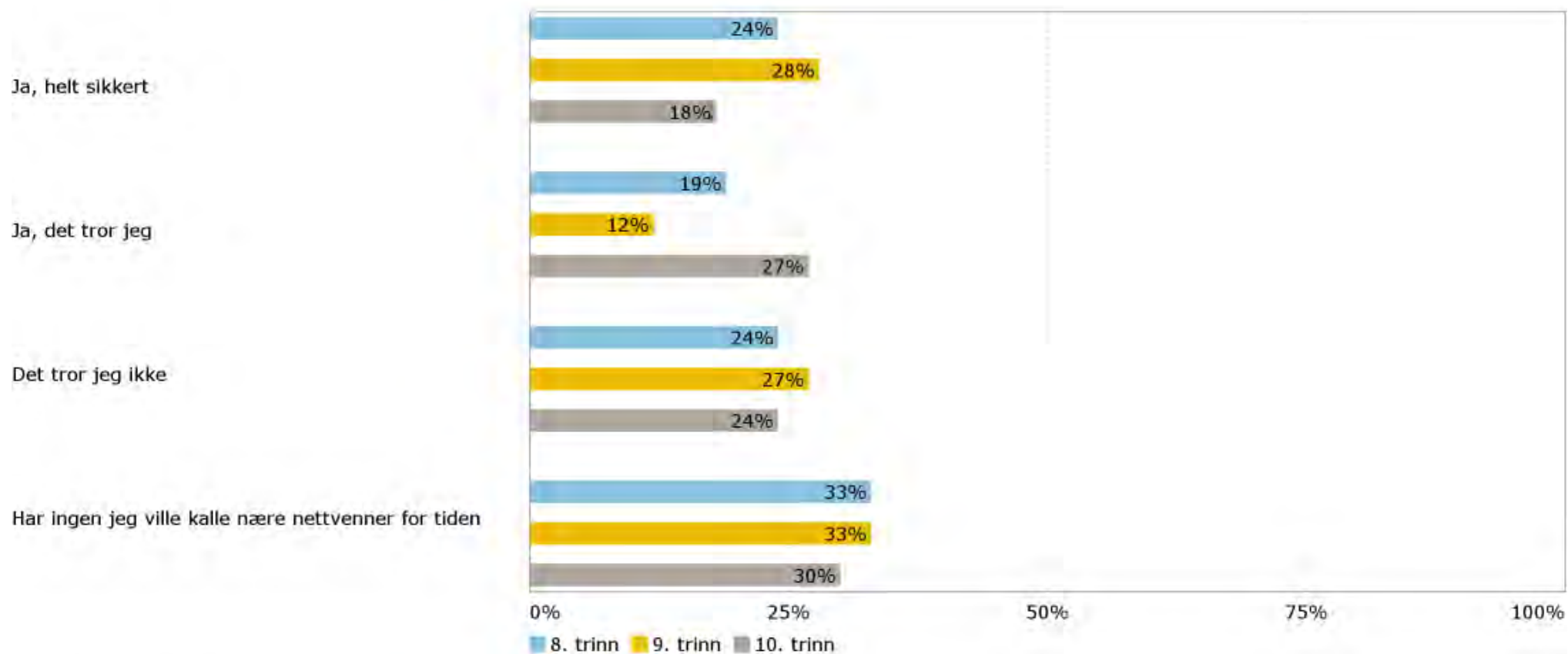

Venner

Har du minst én nær venn som du bare har kontakt med gjennom nettet?

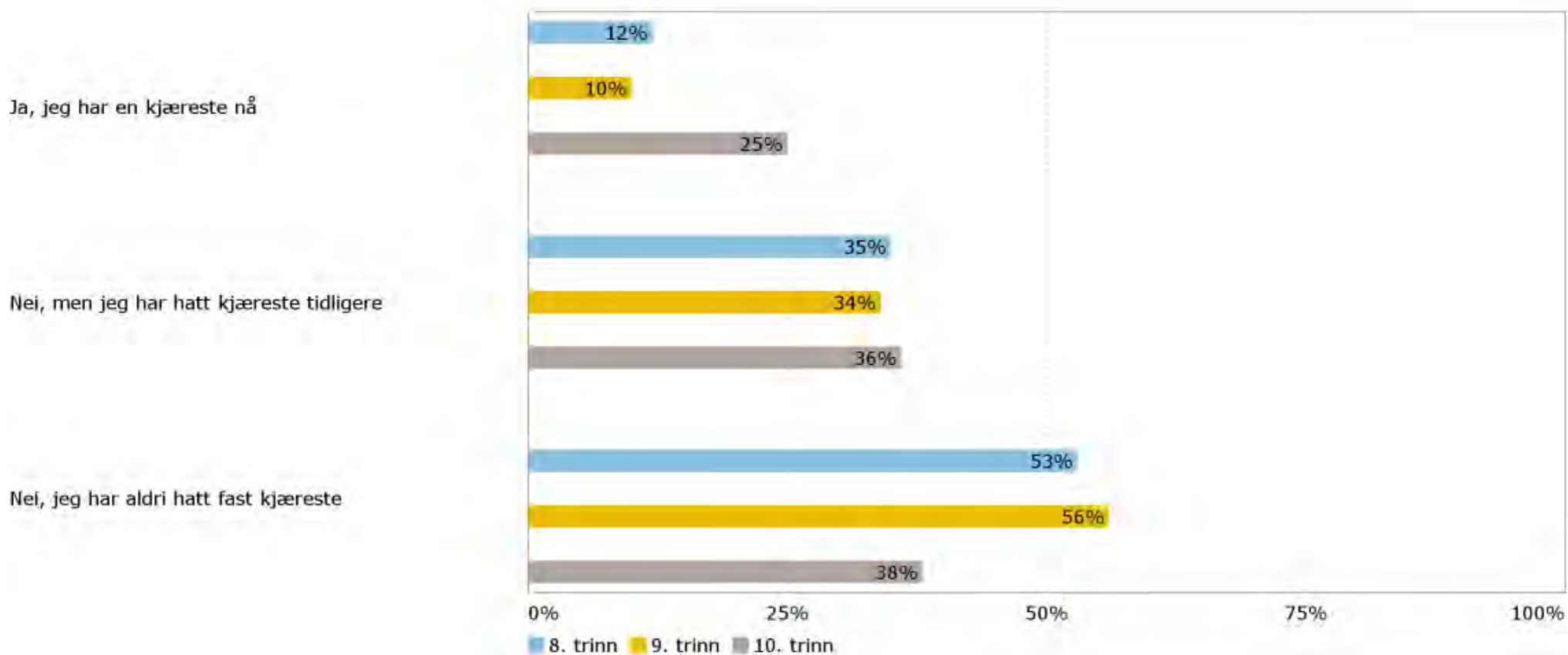
Antall svar 305

Kjæreste

Har du fast kjæreste?

Antall svar 304

Status i vennemiljøet

Hva er viktig for å få status i ditt vennemiljø? (Prosentandel som har svart 'øker statusen mye' eller 'øker statusen litt')

	8. trinn	9. trinn	10. trinn	Antall svar
Å være god på skolen	49	26	33	295
Å være flink i idrett	54	57	43	294
Å ha et bra utseende	49	56	57	293
Å være til å stole på	89	91	88	294
Å drikke seg full	5	3	22	292
Å røyke hasj	4	2	1	292
Å ha mange følgere og likes på sosiale medier	23	22	31	297

Regelbrudd

Hvor mange ganger har du vært med på, eller gjort noe av dette det siste året (de siste 12 månedene)? (Prosentandel som har svart '1 gang' eller fler)

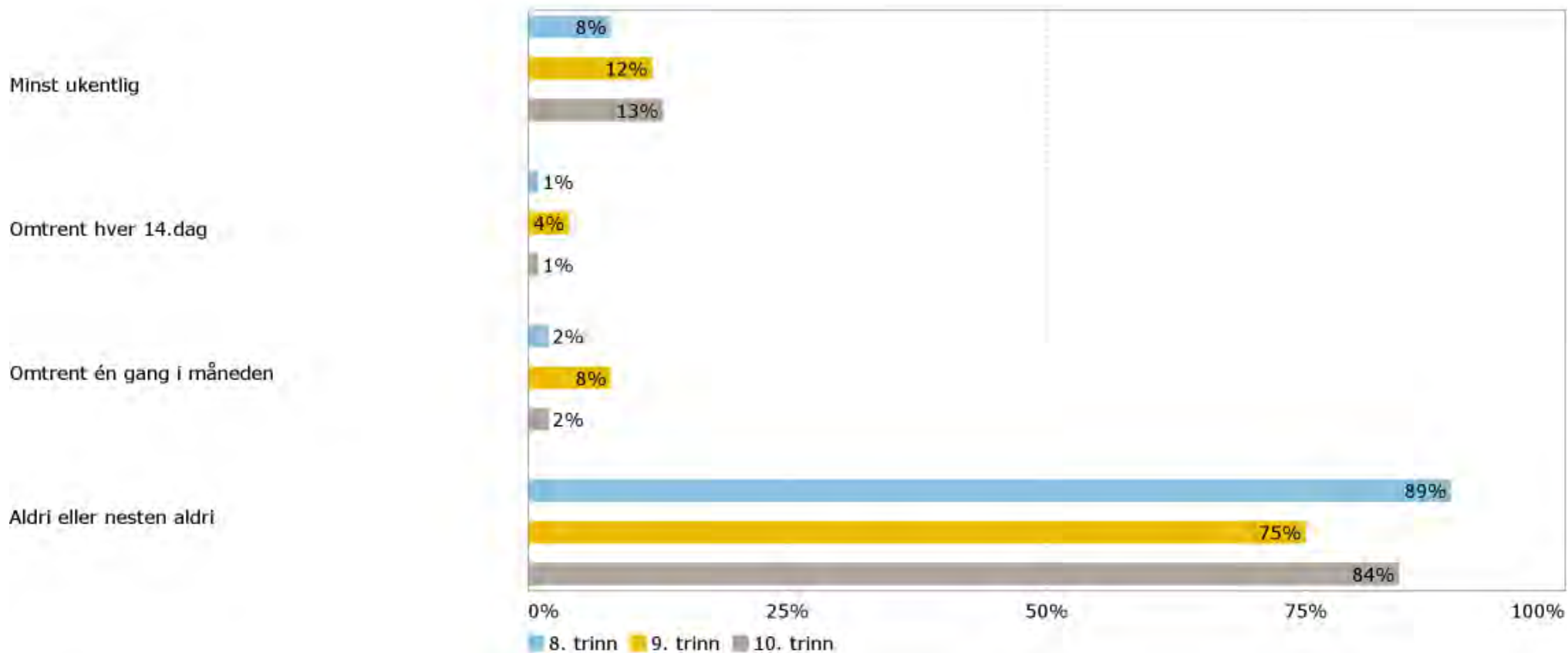
	8. trinn	9. trinn	10. trinn	Antall svar
Tatt med deg varer fra butikk uten å betale	5	2	10	302
Vært i slåsskamp	32	24	25	302
Med vilje ødelagt eller knust vindusruter, busseter, postkasser eller lignende (gjort hærverk)	8	7	16	302
Sprayet eller tagget ulovlig på vegger, bygninger, tog, buss eller lignende	1	1	4	302
Lurt deg fra å betale kino, idrettsstevner, buss, tog eller lignende	14	10	27	302
Vært borte en hel natt uten at foreldrene dine visste hvor du var	5	8	18	301
Skulka skolen	20	31	36	300

Mobbing

Blir du selv utsatt for plaging, trusler eller utfrysing av andre unge på skolen eller i fritida?

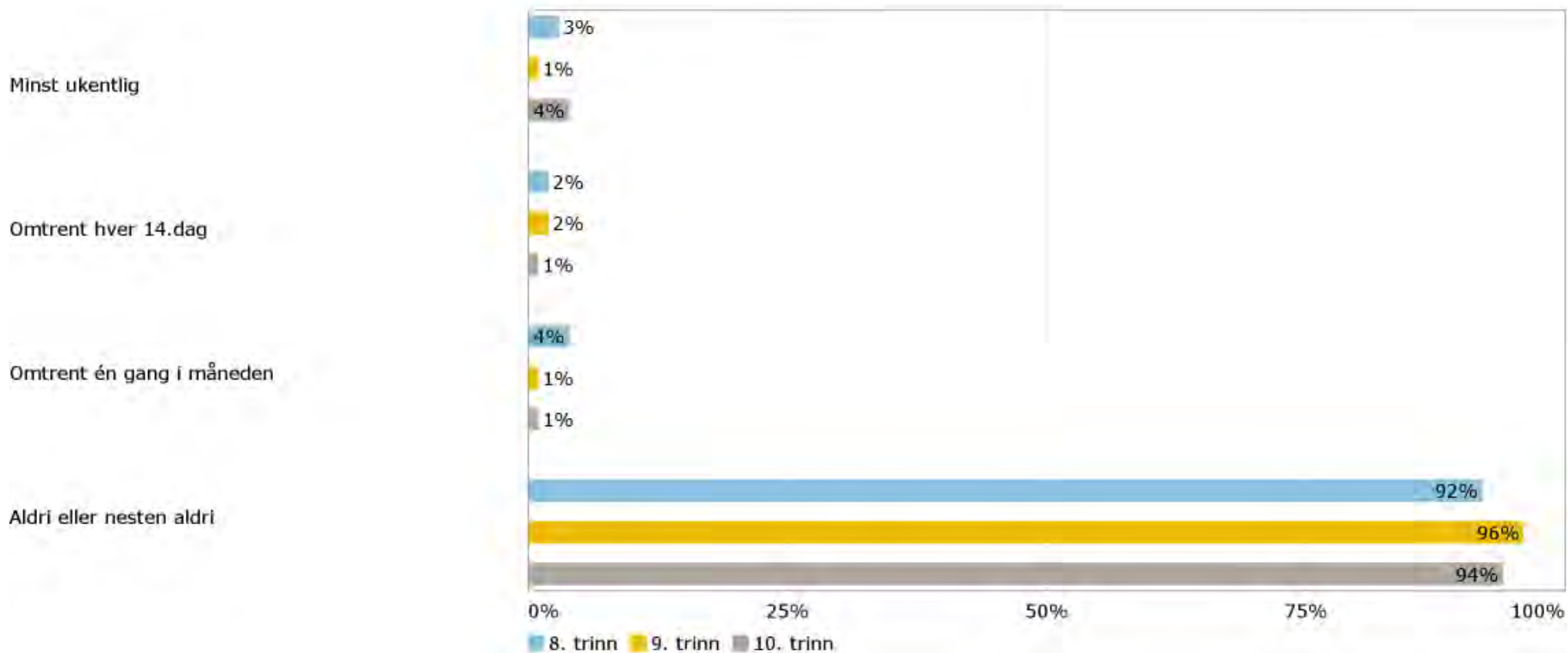
Antall svar 305

Mobbing

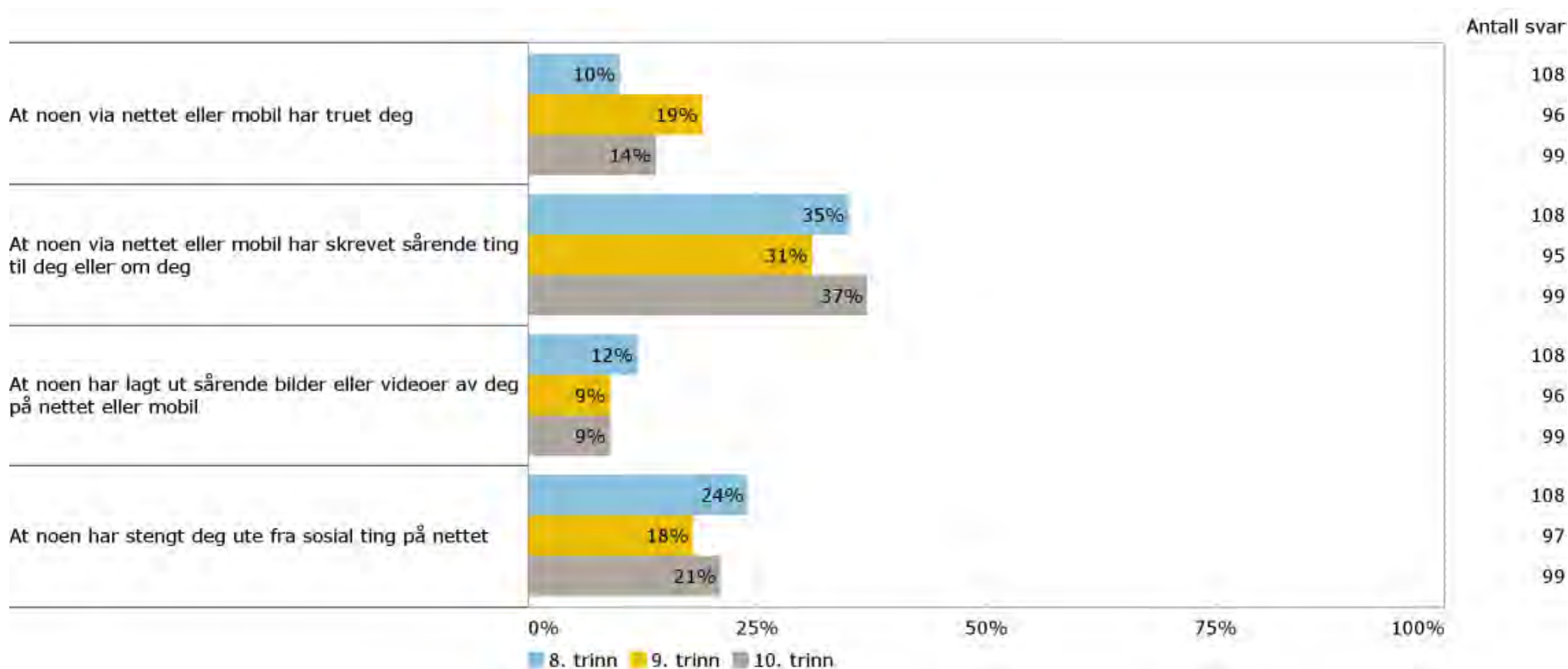
Hender det at du er med på plaging, trusler eller utfrysing av andre unge på skolen eller i fritida?

Antall svar 305

Negative opplevelser på nettet/mobil

Har du i løpet av de siste 12 månedene blitt utsatt for noe av det følgende? (Prosentandel som har svart '1 gang' eller fler)

Har du i løpet av de siste 12 månedene blitt utsatt for noe av det følgende? (Prosentandel som har svart '1 gang' eller fler)

	8. trinn	9. trinn	10. trinn	Antall svar
Jeg har blitt utsatt for trusler om vold	8	10	9	301
Jeg har blitt slått uten å få synlige merker	20	16	17	300
Jeg har fått sår eller skade på grunn av vold uten at jeg trengte legebehandling	10	9	11	302
Jeg har blitt skadet så sterkt på grunn av vold at det krevde legebehandling	3	0	1	300

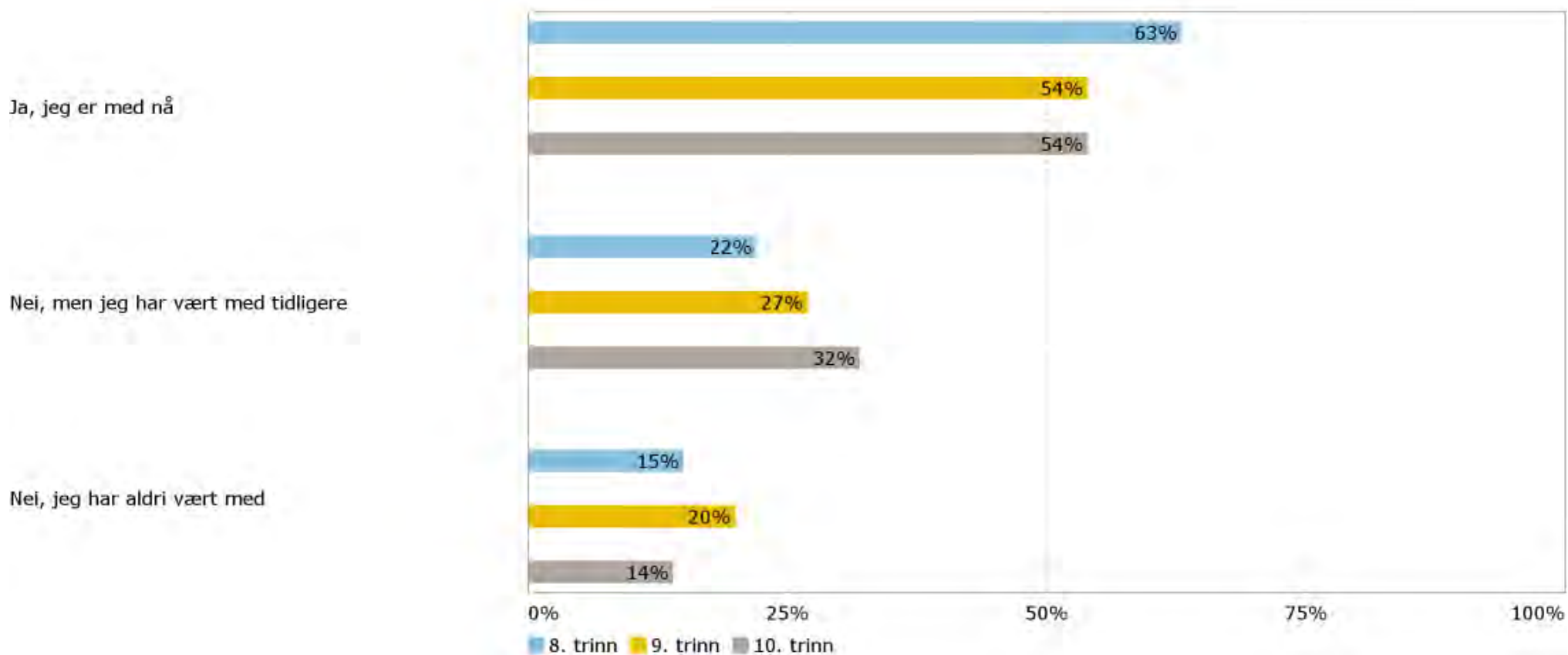

Faste fritidsaktiviteter

Er du, eller har du tidligere vært, med i noen organisasjoner, klubber, lag eller foreninger etter at du fylte 10 år?

Antall svar 304

Faste fritidsaktiviteter

Hvor mange ganger den siste måneden har du vært med på aktiviteter, møter eller øvelser i følgende organisasjoner, klubber eller lag? (Prosentandel som har svart '1 gang' eller fler)

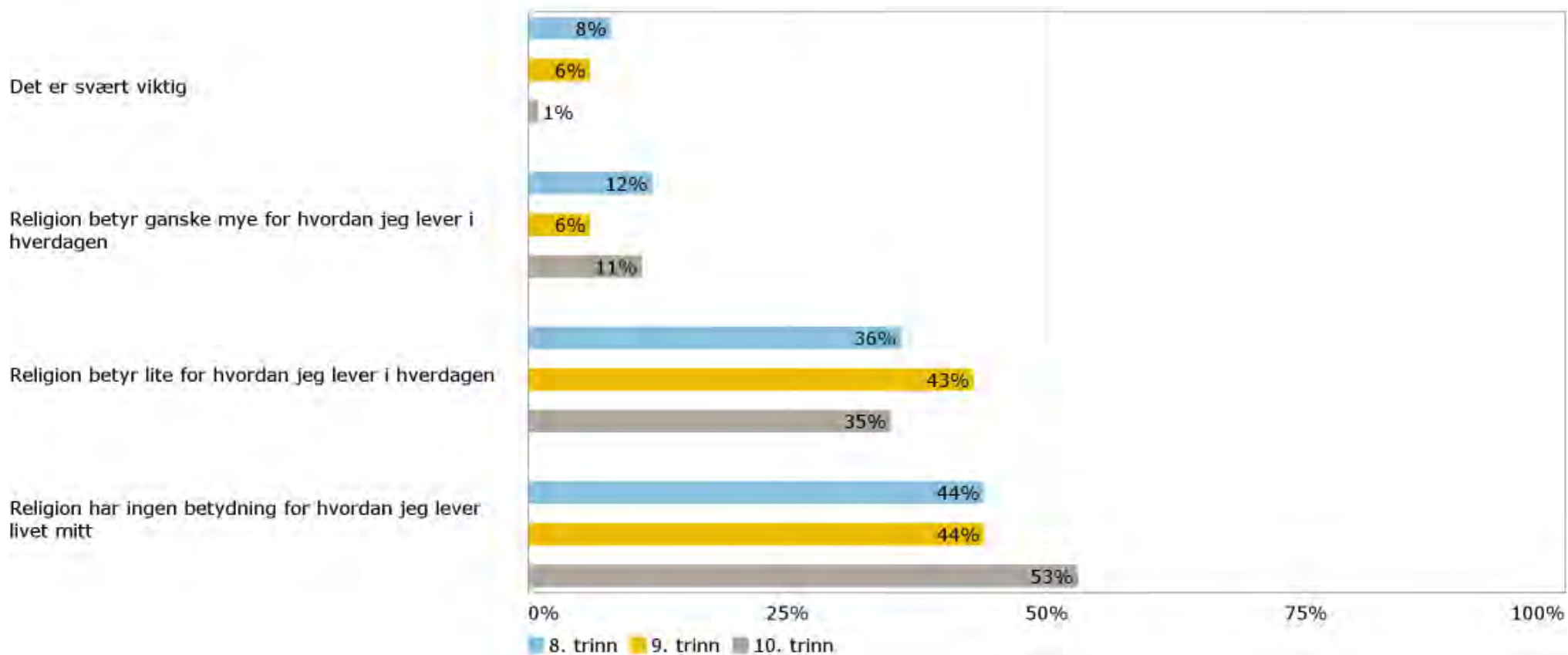
	8. trinn	9. trinn	10. trinn	Antall svar
Idrettslag	64	56	38	300
Fritidsklubb/ungdomshus/ungdomsklubb	73	46	54	298
Religiøs forening	21	58	19	295
Korps, kor, orkester	13	4	16	295
Kulturskole/musikkskole	24	20	27	297
Annen organisasjon, lag eller forening	25	26	39	294

Religion

Hvor mye betyr religion for hvordan du lever livet ditt til daglig?

Antall svar 300

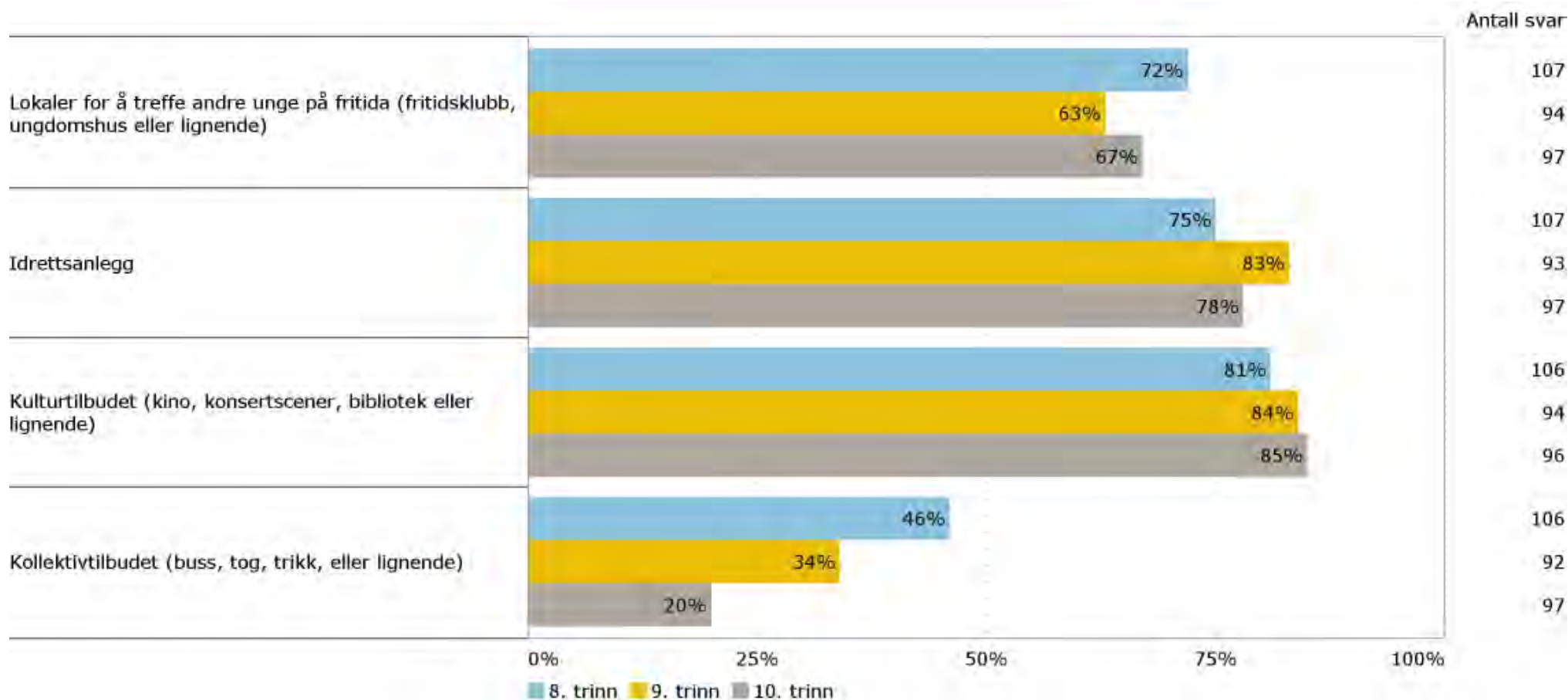
Fritidsaktiviteter

Her blir det nevnt en del aktiviteter som du kan bruke fritida di til. Tenk tilbake på den siste uka (de siste 7 dagene). Hvor mange ganger har du ... (Prosentandel som har svart '1 gang' eller fler)

	8. trinn	9. trinn	10. trinn	Antall svar
Vært sammen med venner hjemme hos meg	64	43	68	300
Vært sammen med venner hos dem	74	53	78	299
Brukt størstedelen av kvelden ute sammen med venner/kamerater	67	63	70	299
Spilt onlinespill med andre størstedelen av kvelden	44	53	43	299
Vært sosial på nett eller mobil størstedelen av kvelden (snakket, chattet eller lignende)	90	91	91	299
Kjørt eller sittet på med bil, motorsykkel eller moped for moro skyld (kjørt for å kjøre en tur)	33	28	52	300
Vært hjemme hele kvelden	94	94	94	295
Spilt fotball, stått på snowboard eller drevet med annen fysisk aktivitet sammen med venner (ikke i idrettslag)	60	49	38	298

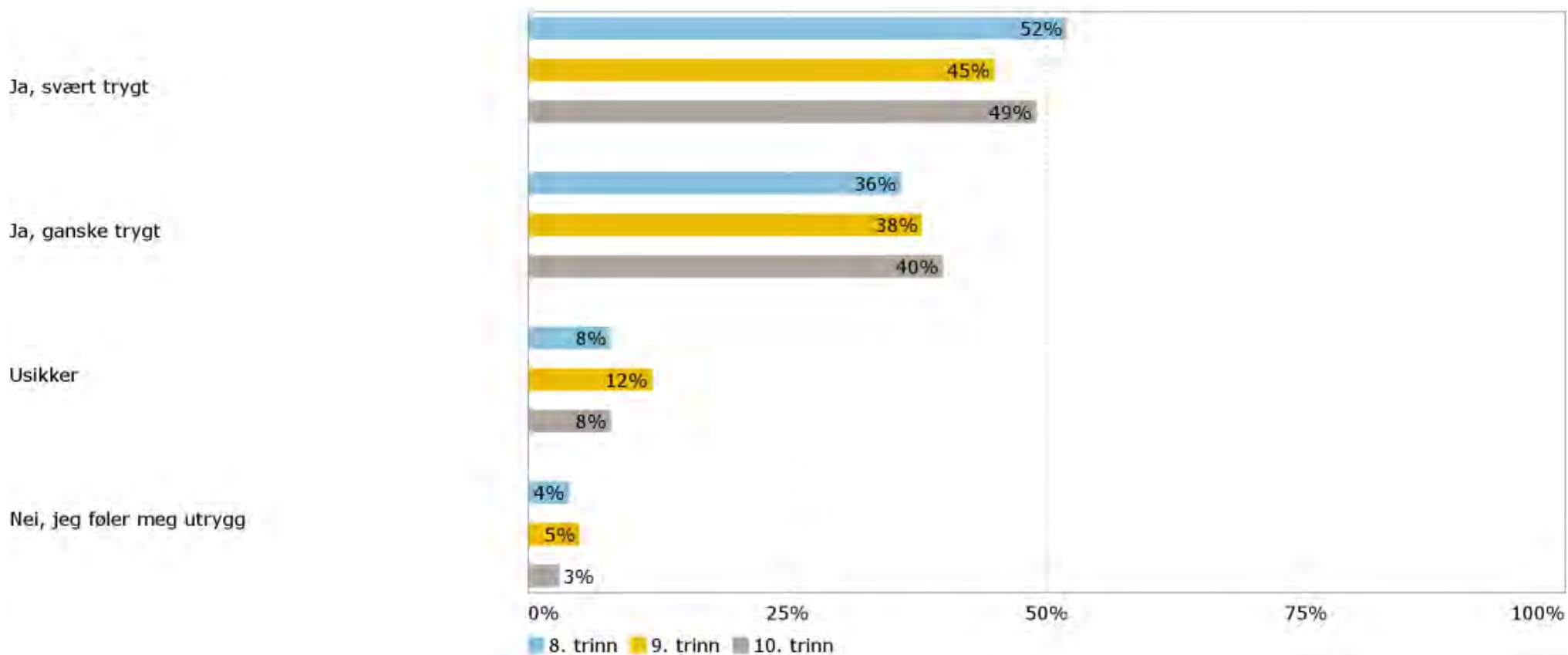

Tenk på områdene rundt der du bor. Hvordan opplever du at tilbudet til ungdom er når det gjelder ... (Prosentandel som har svart 'svært bra' eller 'nokså bra')

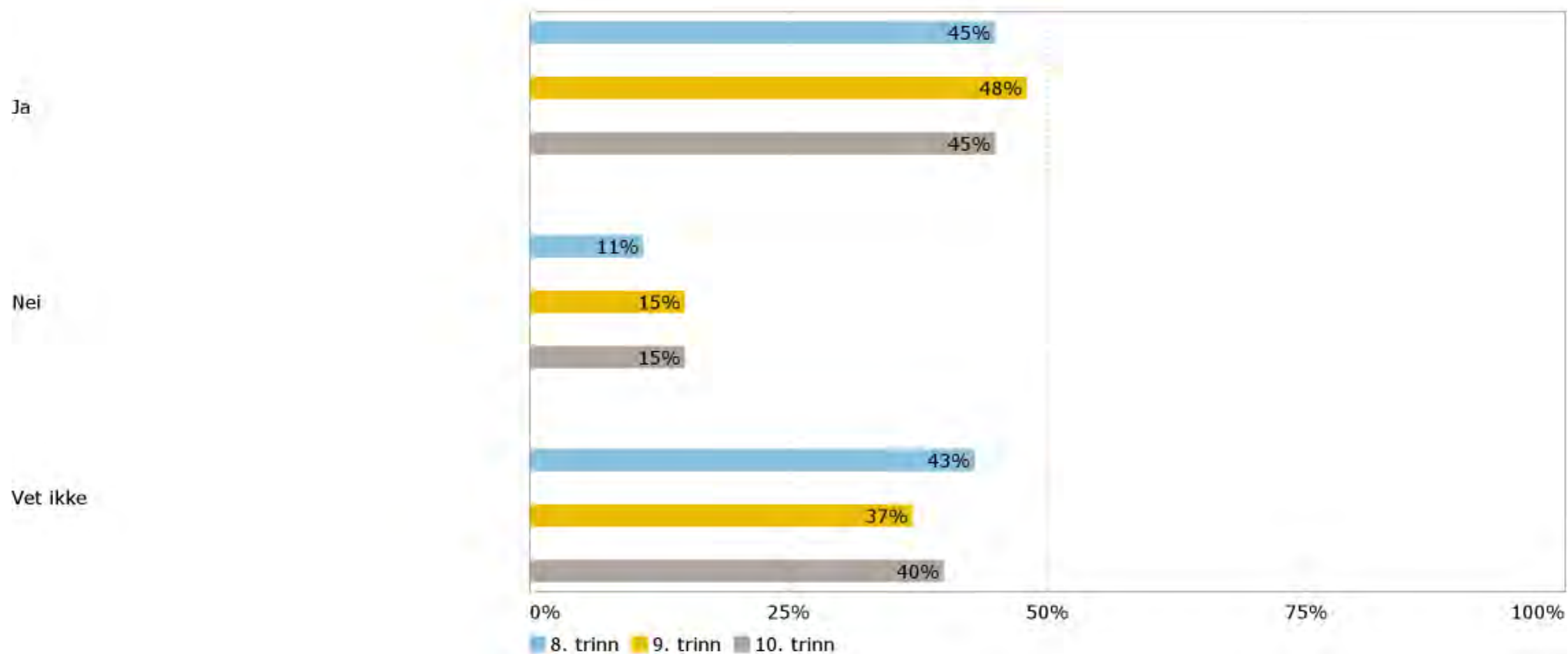
Når du er ute om kvelden, opplever du det som trygt å ferdes i nærområdet der du bor?

Antall svar 300

Kan du tenke deg å bo i kommunen din når du blir voksen?

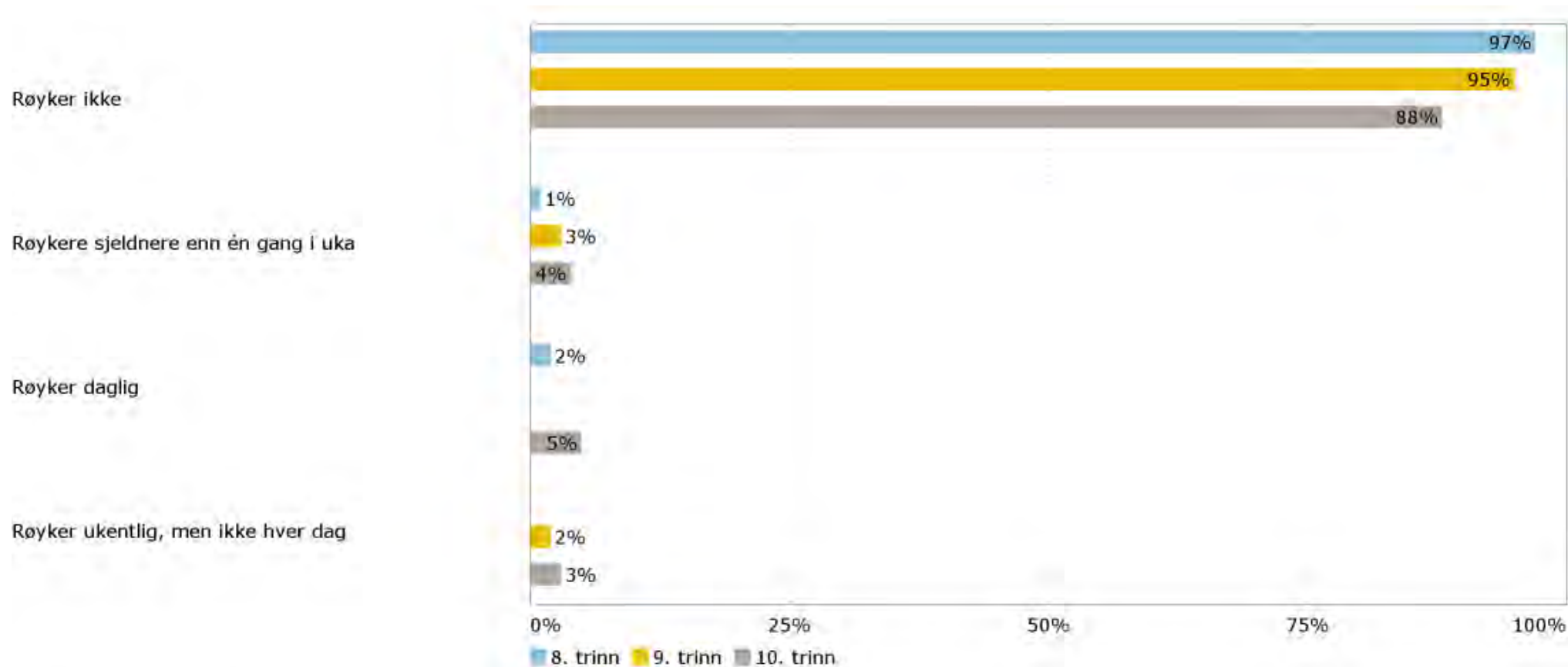
Antall svar 299

Tobakk

Røyker du?

Antall svar 300

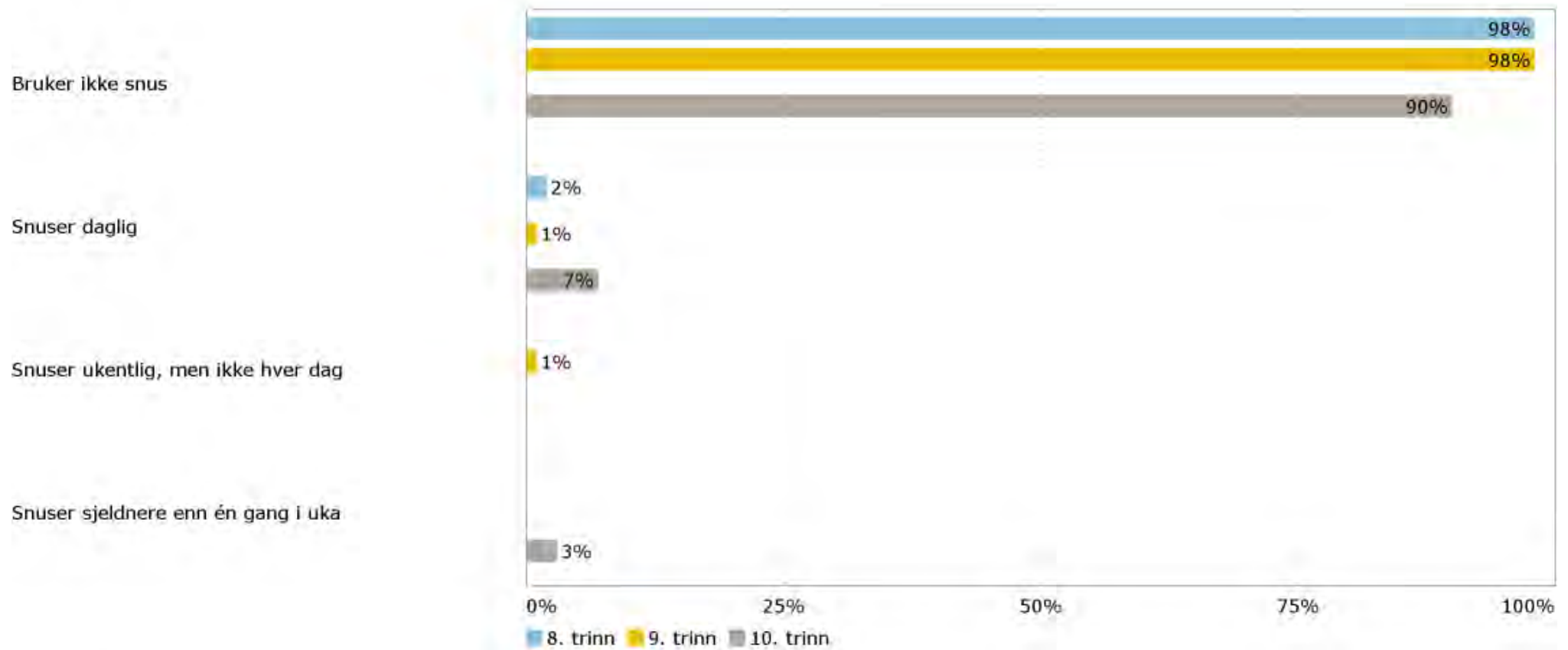

Tobakk

Bruker du snus?

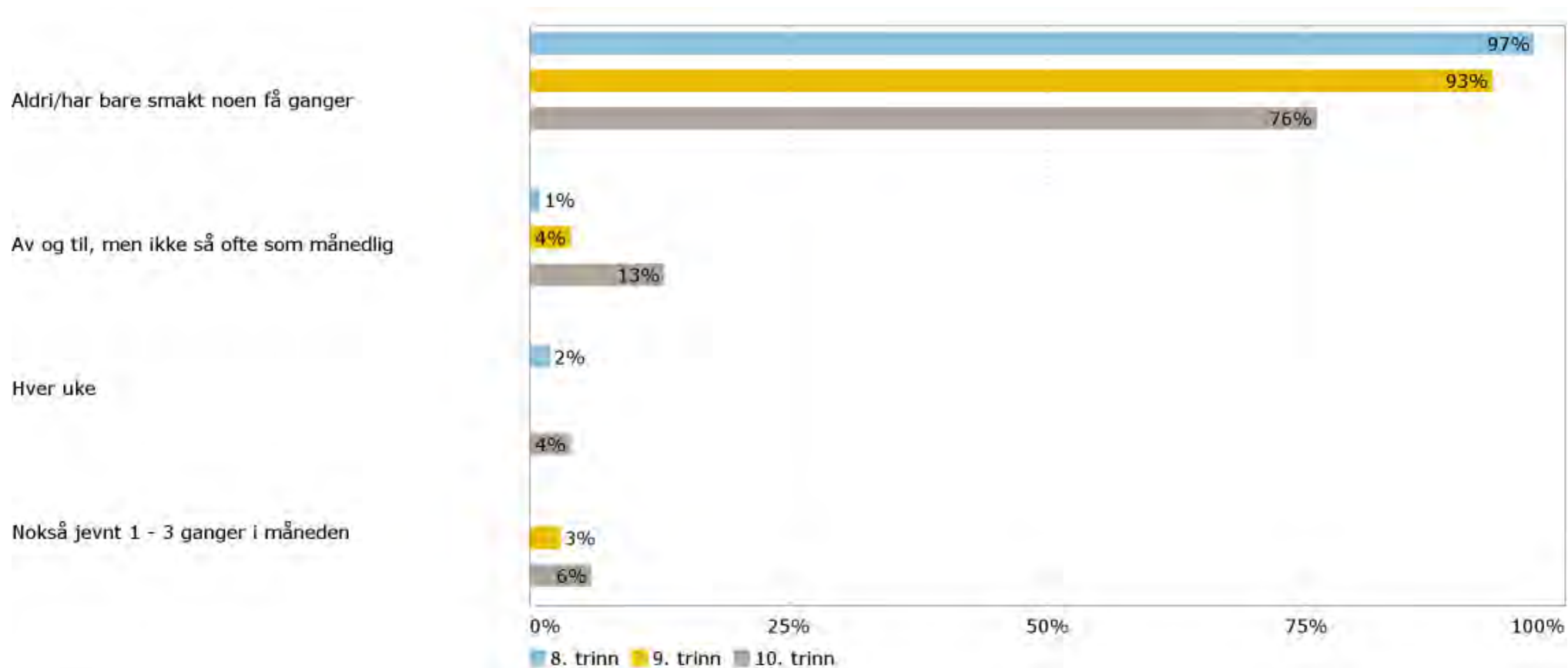
Antall svar 300

Alkohol

Hender det at du drikker noen form for alkohol?

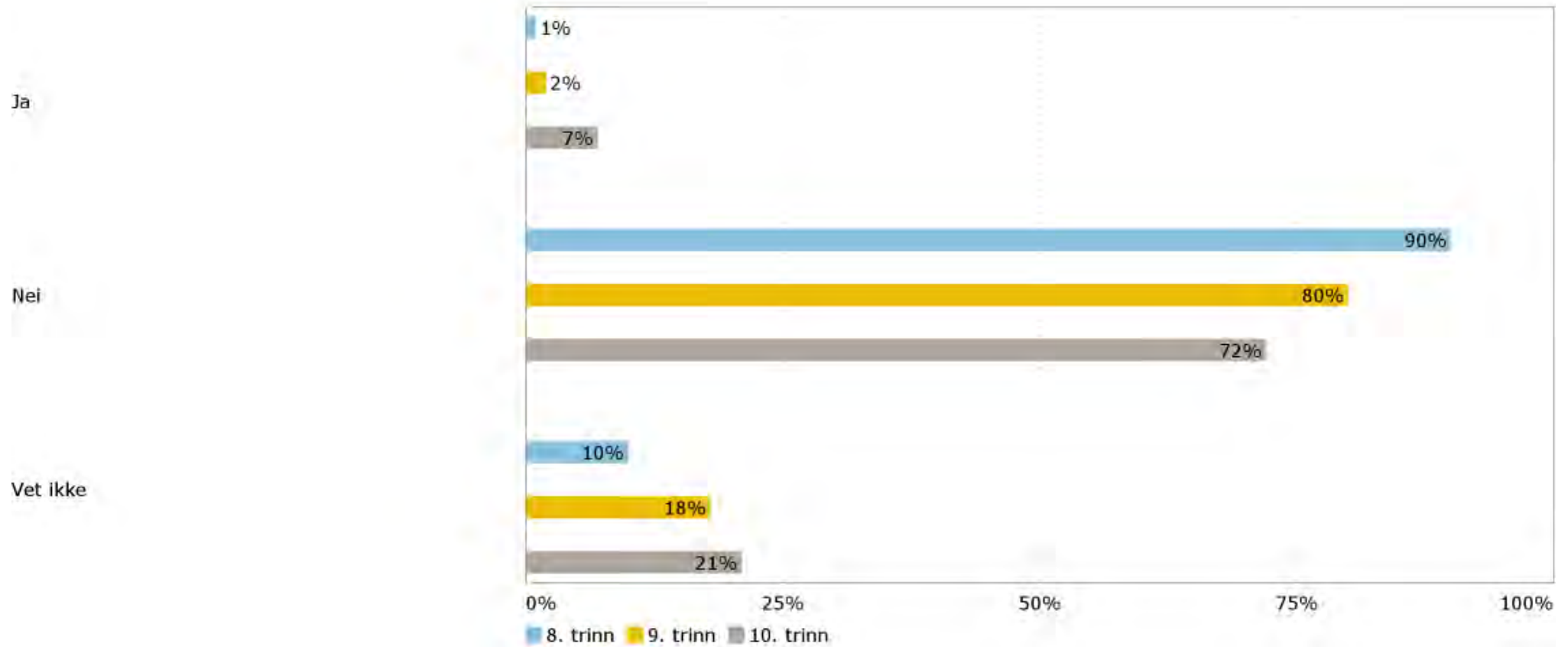
Antall svar 296

Alkohol

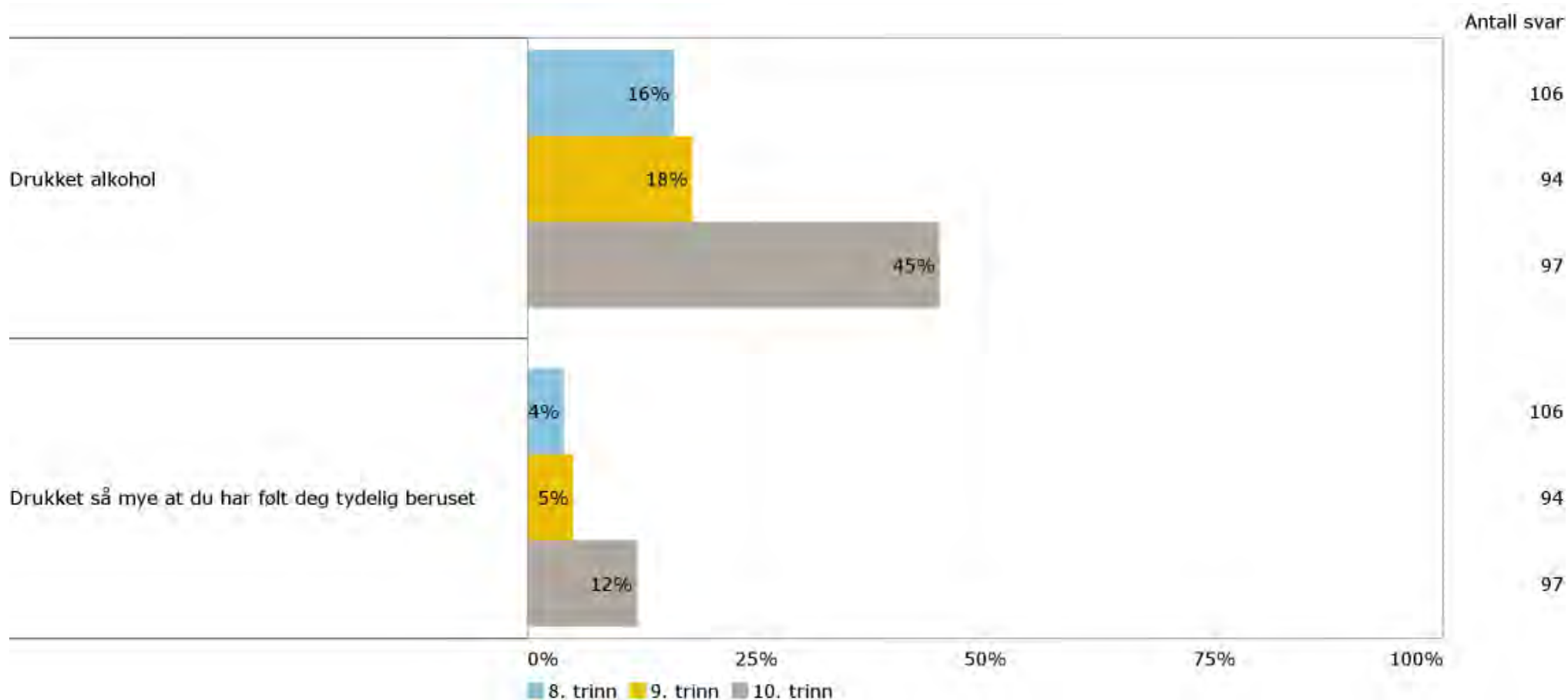
Får du lov til å drikke alkohol av foreldrene dine?

Antall svar 297

Rusmidler

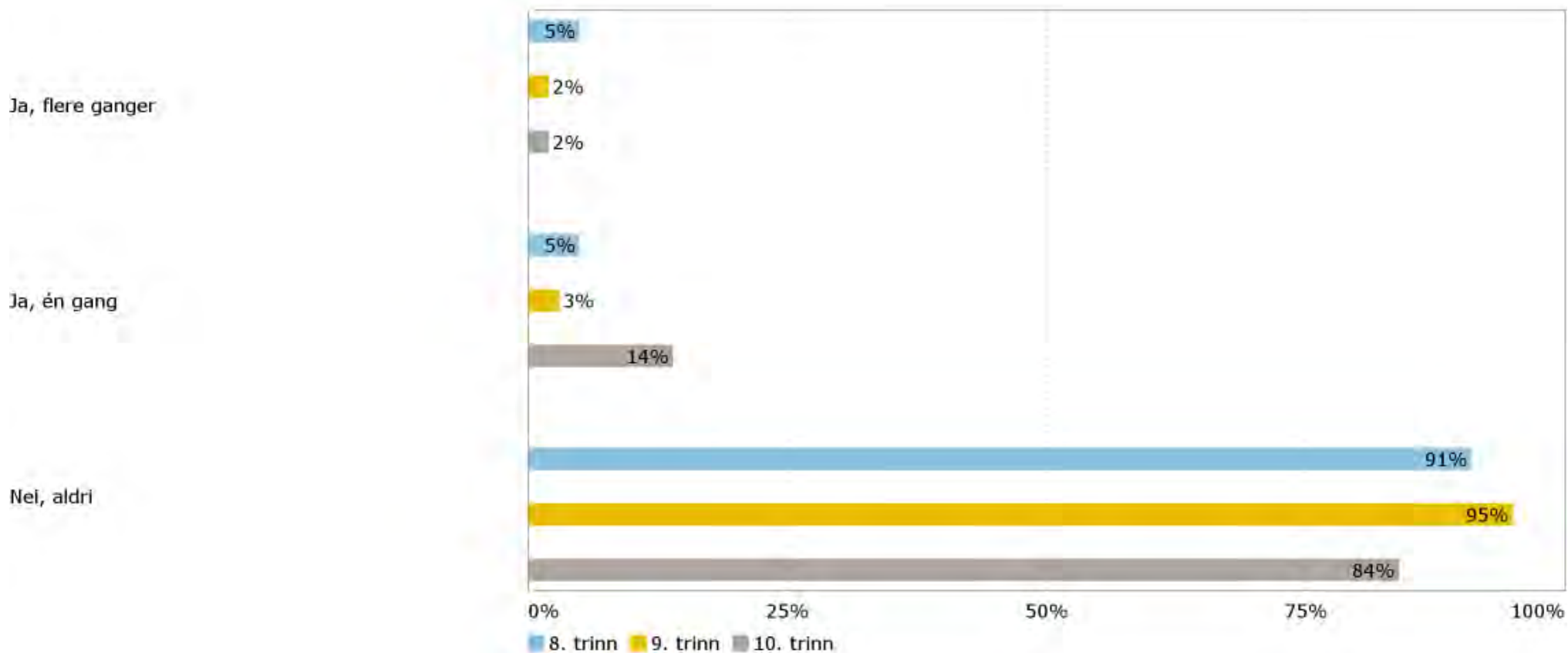
Hvor mange ganger har du gjort noe av dette det siste året (de siste 12 månedene)? (Prosentandel som har svart '1 gang' eller fler)

Rusmidler

Har du i løpet av det siste året (de siste 12 månedene) blitt tilbudt hasj eller marihuana?

Antall svar 300

Nære relasjoner

Tenk deg at du har et personlig problem. Du føler deg utafør og trist og trenger noen å snakke med. Hvem ville du snakket med eller søkt hjelp hos? (Prosentandel som har svart 'helt sikkert')

	8. trinn	9. trinn	10. trinn	Antall svar
Foreldre	53	49	36	294
Andre familiemedlemmer (søsken, besteforeldre eller lignende)	25	26	22	294
Venner	64	49	56	297
Helsesøster eller en annen i skolehelsetjenesten	15	11	8	292
Lærer eller andre ansatte på skolen	10	13	7	292
Andre voksne	6	5	2	293
Ingen	11	15	19	287

Helsetjenester

Hvor mange ganger har du brukt følgende helsetjenester i løpet av de siste 12 månedene? (Prosentandel som har svart 'minst en gang')

	8. trinn	9. trinn	10. trinn	Antall svar
Helsesøster på skolen (skolehelsetjenesten)	40	30	22	296
Helsestasjon for ungdom	10	20	13	294
Fastlege	47	64	52	296
Psykolog	8	15	7	296
Legevakt	42	37	30	295
Sykehus	31	42	27	296

Helseplager

Har du hatt noen av disse plagene i løpet av siste måned? (Prosentandel som har svart 'daglig')

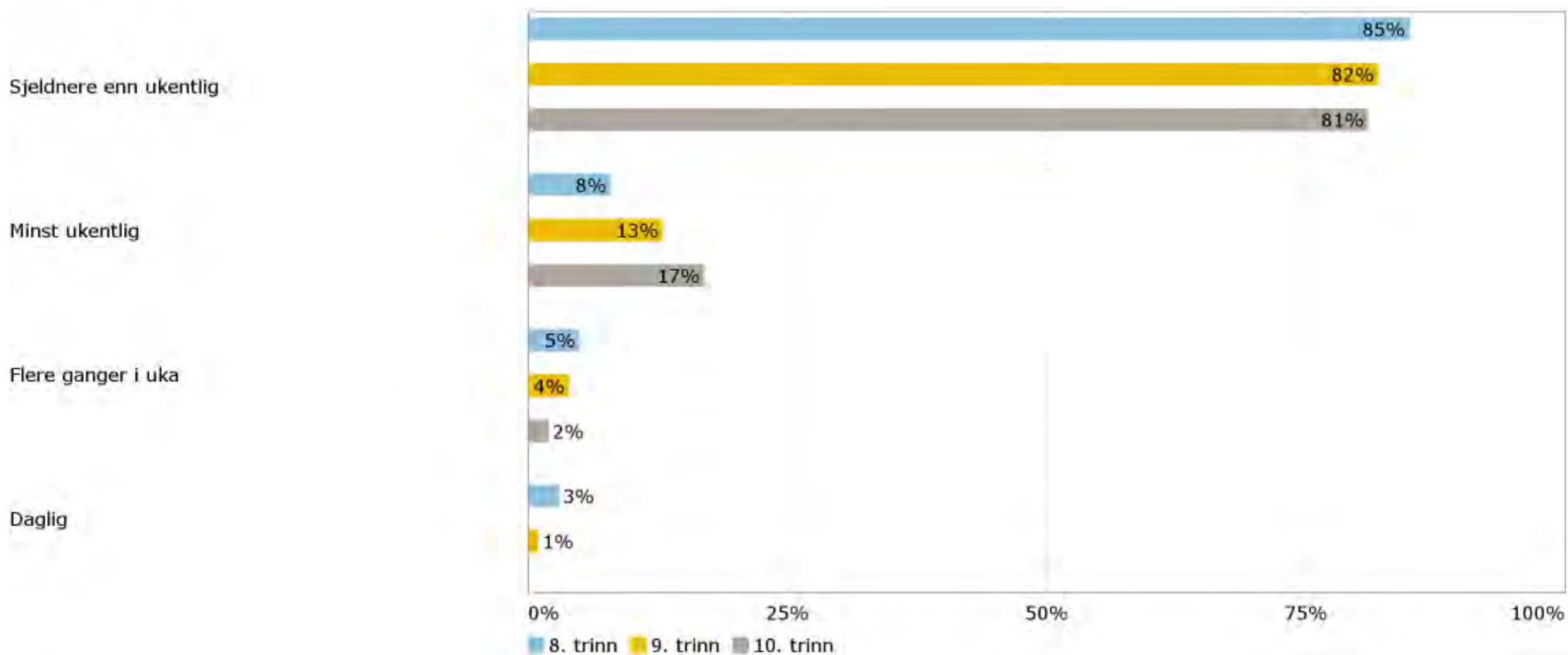
	8. trinn	9. trinn	10. trinn	Antall svar
Hodepine	7	7	6	293
Nakke- og skuld smerter	6	18	6	294
Ledd- og muskelsmerter	3	12	5	293
Magesmerter	1	5	5	294
Kvalme	1	5	3	294
Hjertebank	2	3	1	293

Hvor ofte har du brukt reseptfrie medikamenter (Paracet, Ibux og lignende) i løpet av siste måned?

Antall svar 298

Psykiske helseplager

Har du i løpet av den siste uka vært plaget av noe av dette? (Prosentandel som har svart 'ganske mye plaget' eller 'veldig mye plaget')

	8. trinn	9. trinn	10. trinn	Antall svar
Følt at alt er et slit	19	37	45	295
Hatt søvnproblemer	19	35	35	296
Følt deg ulykkelig, trist eller deprimert	22	31	30	296
Følt håpløshet med tanke på framtida	16	24	32	295
Følt deg stiv eller anspent	13	34	38	295
Bekymret deg for mye om ting	26	38	43	296
Følt deg ensom	17	28	23	296

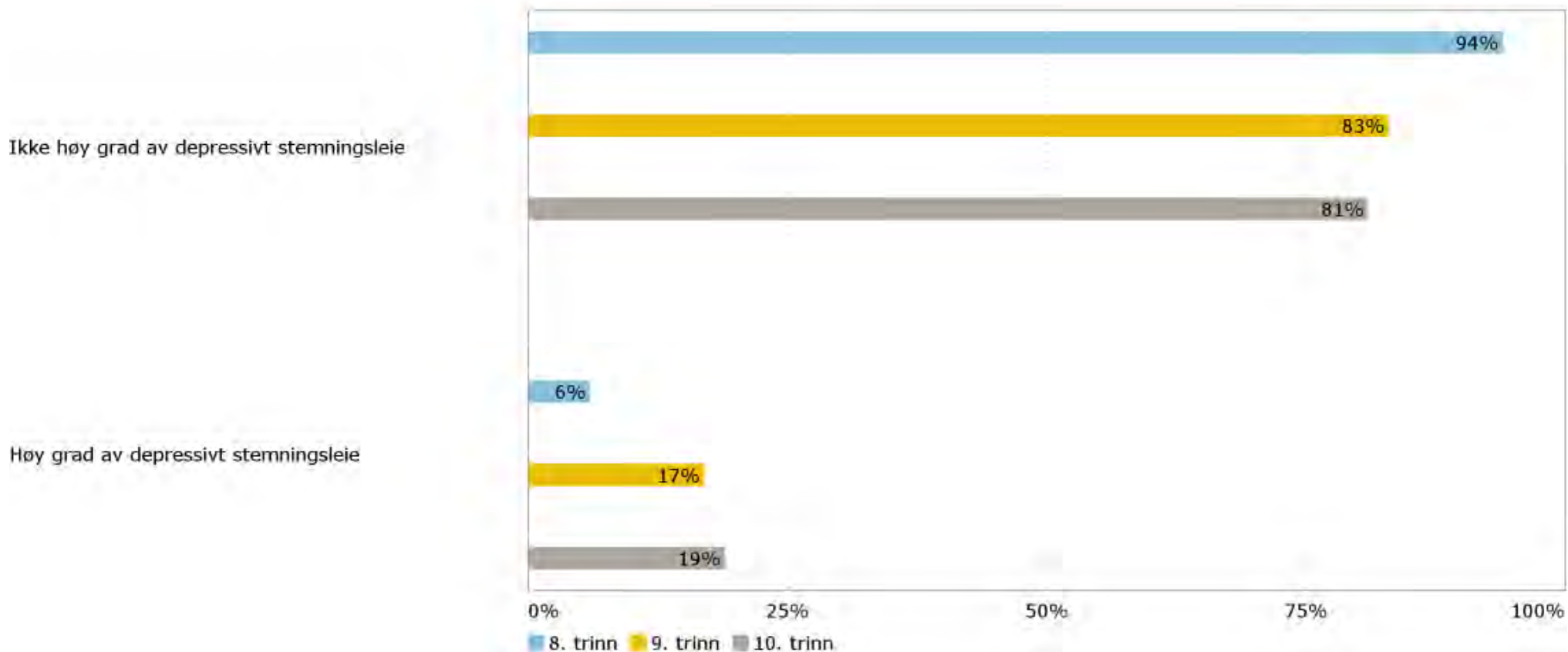

Psykiske helseplager

Depressivt stemningsleie

Prosentandelen er beregnet utifra gjennomsnittet av seks spørsmål som kjennetegner depresjon.

Antall svar 298

Psykiske helseplager

Har du i løpet av den siste uka vært plaget av noe av dette? (Prosentandel som har svart 'veldig mye plaget' eller 'ganske mye plaget')

	8. trinn	9. trinn	10. trinn	Antall svar
Plutselig redd uten grunn	9	11	12	297
Stadig redd eller engstelig	6	11	8	297
Nervøsitet, indre uro	9	18	19	296
Følt at du ikke er verdt noe	11	22	17	297

Hvor ofte spiser du vanligvis noe av dette? (Prosentandel som har svart 'hver dag' eller 'flere ganger daglig')

	8. trinn	9. trinn	10. trinn	Antall svar
Grovbrød eller grove rundstykker	24	28	30	294
Frukt og bær	20	21	19	295
Grønnsaker og salater	15	22	19	295
Fisk til middag eller som pålegg	6	4	2	294
Pølser, hamburger, kebab, kjøttboller, lasagne	3	1	1	293
Potetgull og salt snacks	3	0	2	297
Sjokolade og annet godteri	4	2	2	297

Hvor ofte drikker du vanligvis noe av dette? (Prosentandel som har svart 'hver dag' eller 'flere ganger daglig')

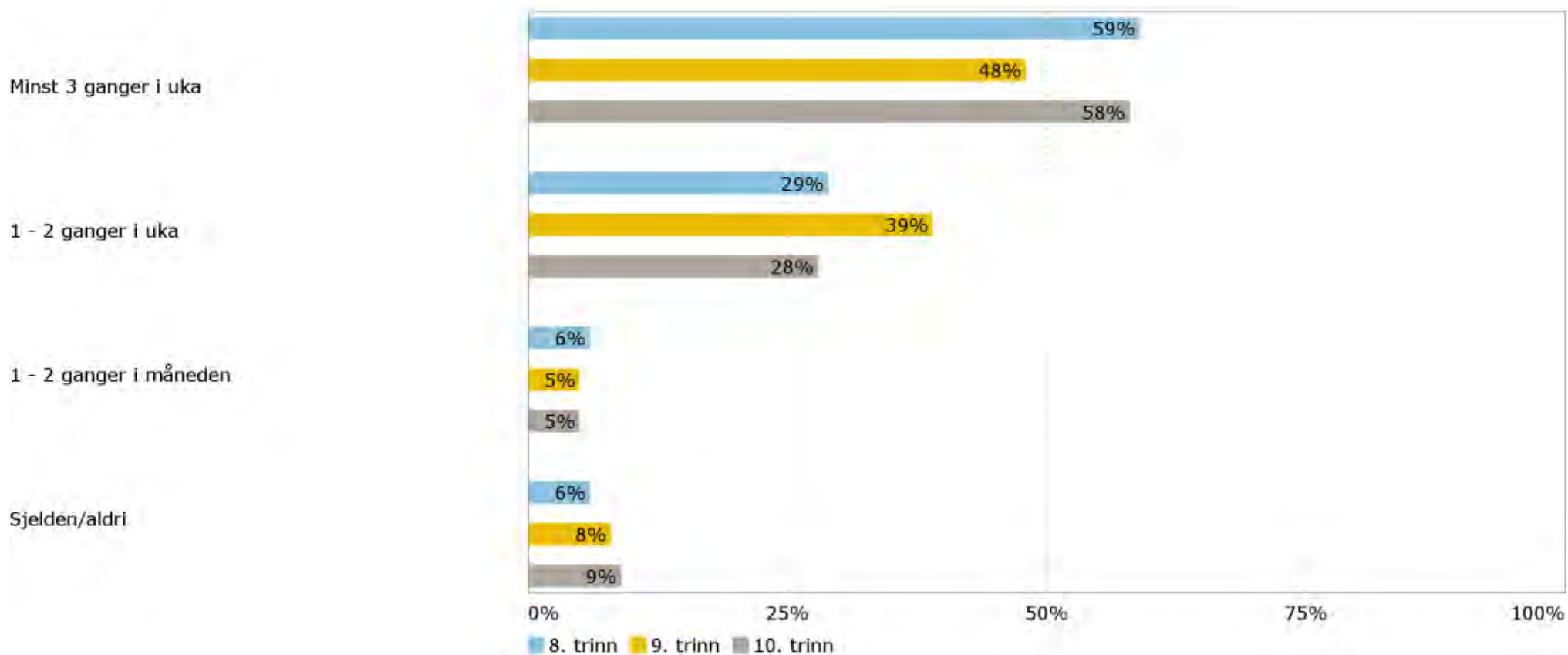
	8. trinn	9. trinn	10. trinn	Antall svar
Vanlig vann uten kullsyre	74	68	80	296
Melk	48	45	38	296
Brus, saft, iste eller iskaffe med sukker	12	14	13	294
Lettbrus, lettsaft eller andre lettdrikker	8	3	3	291
Energidrikk (Red Bull, Battery e.l.)	4	2	7	295

Fysisk aktivitet

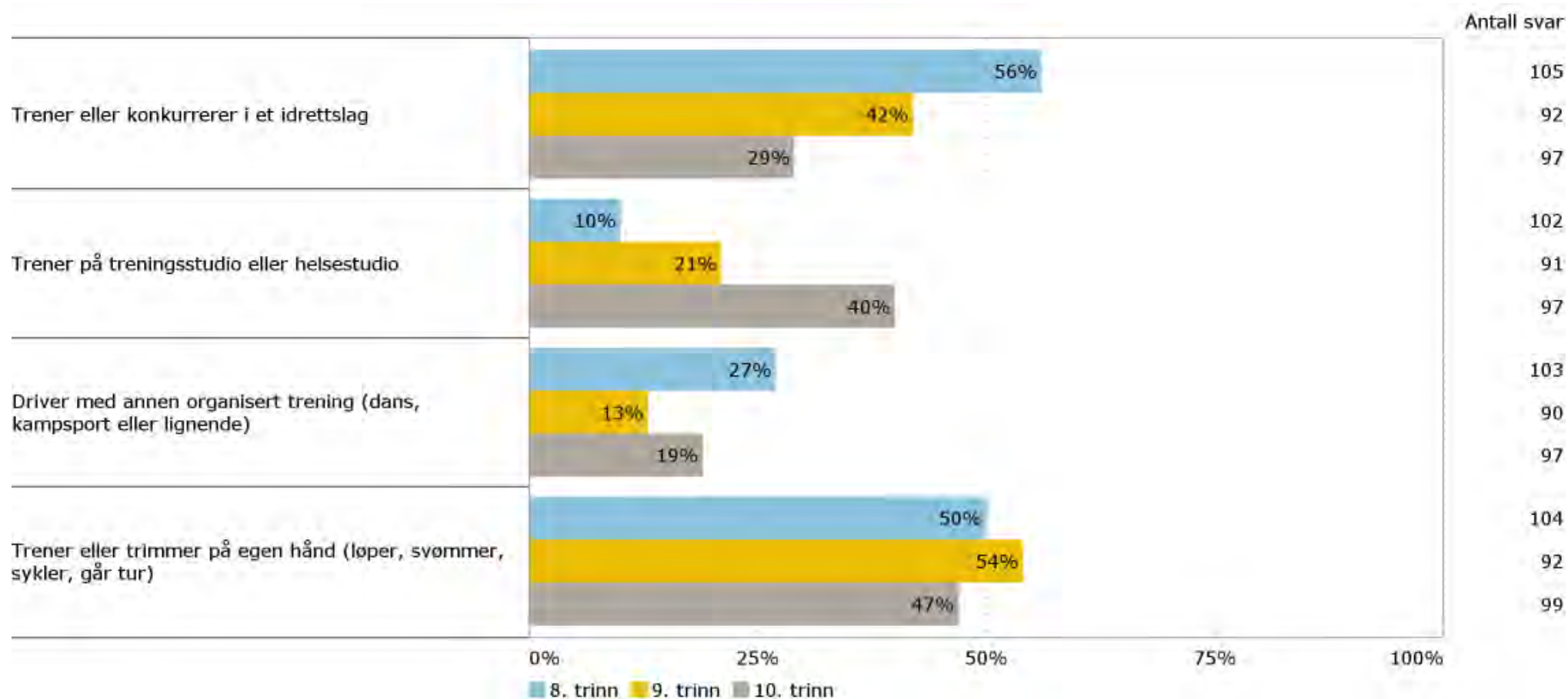
Hvor ofte er du så fysisk aktiv at du blir andpusten eller svett?

Antall svar 293

Trening

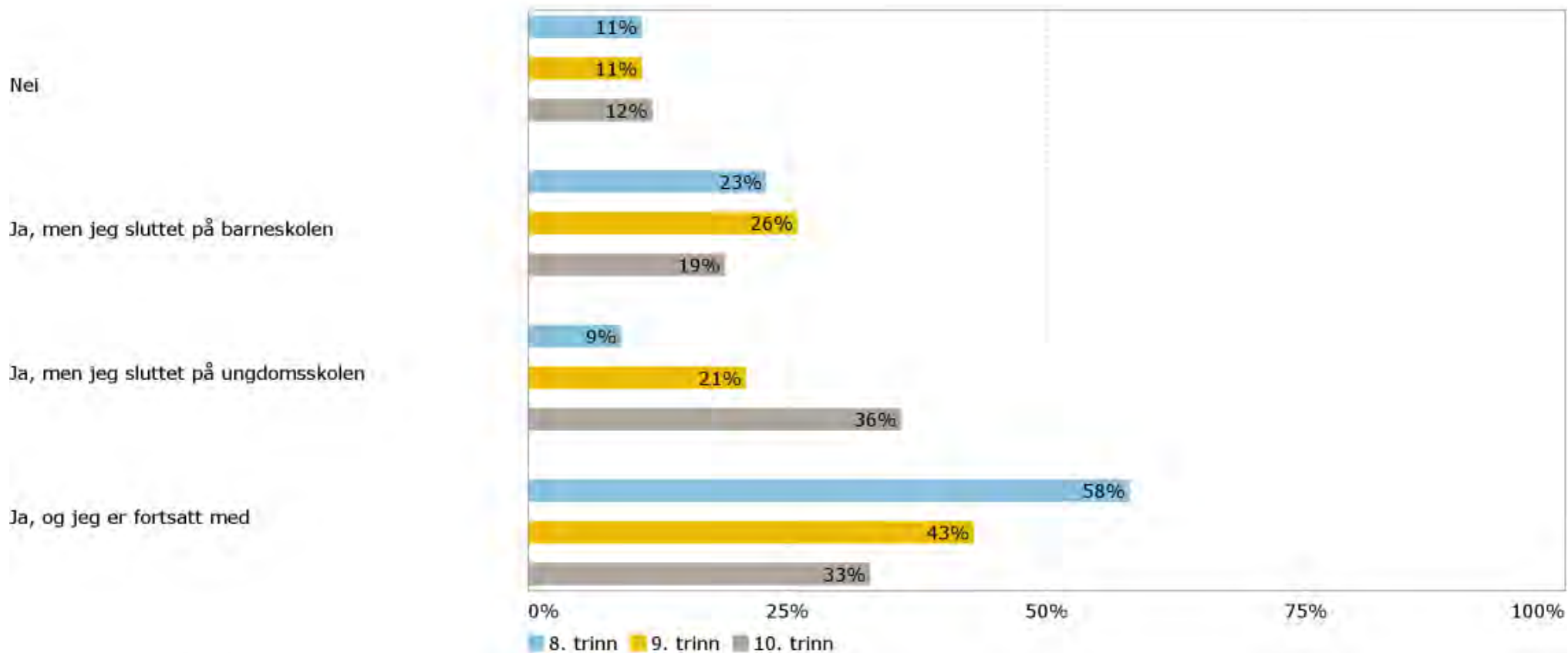
Hvor ofte trener du eller driver du med følgende aktiviteter? (Prosentandel som har svart 'én gang i uken' eller oftere)

Har du noen gang vært med i et idrettslag eller i en idrettsklubb?

Antall svar 295

Mediebruk - høykonsumenter

Tenk på en gjennomsnittsdag. Hvor lang tid bruker du på følgende: (Prosentandel som har svart '2-3 timer' eller 'mer enn 3 timer')

	8. trinn	9. trinn	10. trinn	Antall svar
Se på TV	6	9	1	294
Lese bøker (ikke skolebøker)	1	4	1	290
Se på filmer/serier/Youtube	39	46	48	295
Spille dataspill/TV-spill	38	37	29	291
Spille på telefon/nettbrett	23	13	18	293
Sosiale medier (Facebook, Instagram eller lignende)	42	45	60	294

Mediebruk - lavkonsumenter

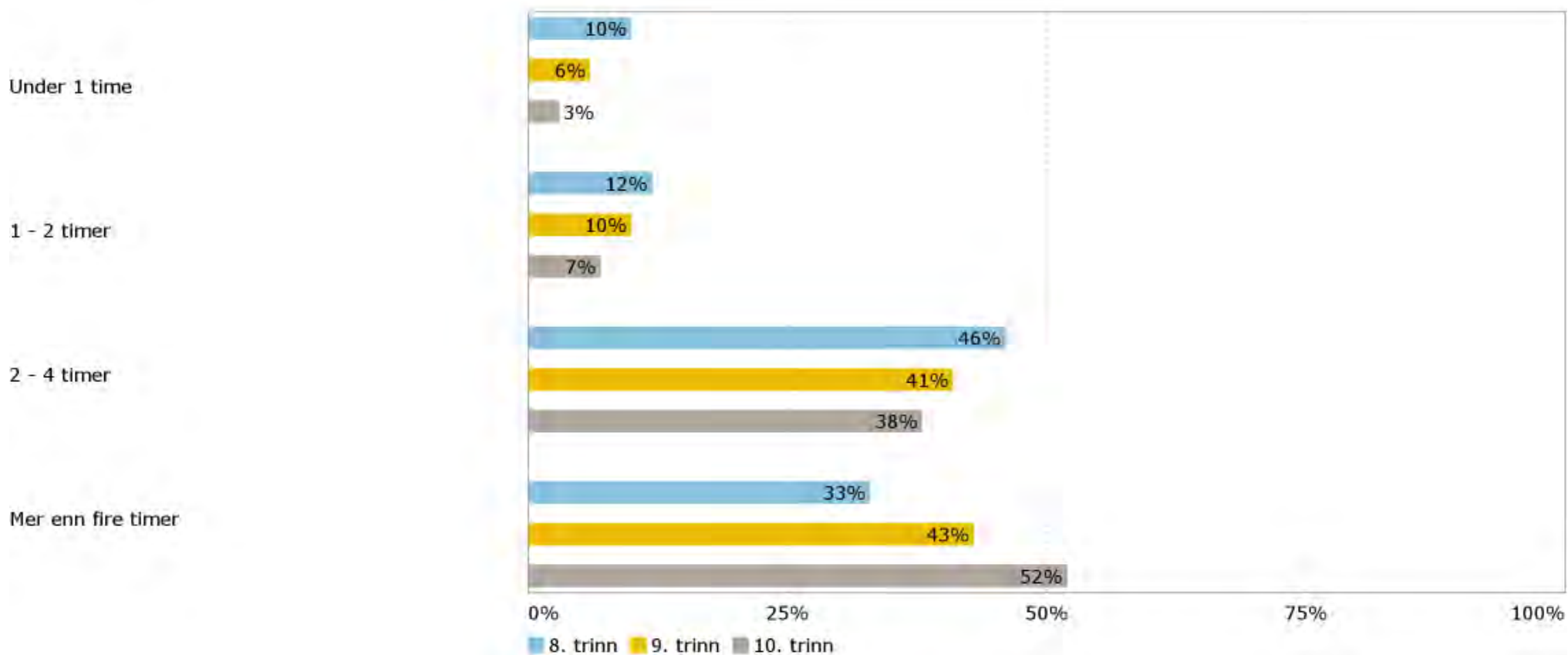
Tenk på en gjennomsnittsdag. Hvor lang tid bruker du på følgende: (Prosentandel som har svart at de bruker mindre enn 30 minutter)

	8. trinn	9. trinn	10. trinn	Antall svar
Se på TV	54	55	61	294
Lese bøker (ikke skolebøker)	88	84	91	290
Se på filmer/serier/Youtube	11	6	8	295
Spille dataspill/TV-spill	47	45	48	291
Spille på telefon/nettbrett	45	59	48	293
Sosiale medier (Facebook, Instagram eller lignende)	24	16	8	294

Utenom skolen, hvor lang tid bruker du vanligvis på aktiviteter foran en skjerm (TV, data, nettbrett, mobil) i løpet av en dag?

Antall svar 295

Opplevd press

Opplever du press i hverdagen din?

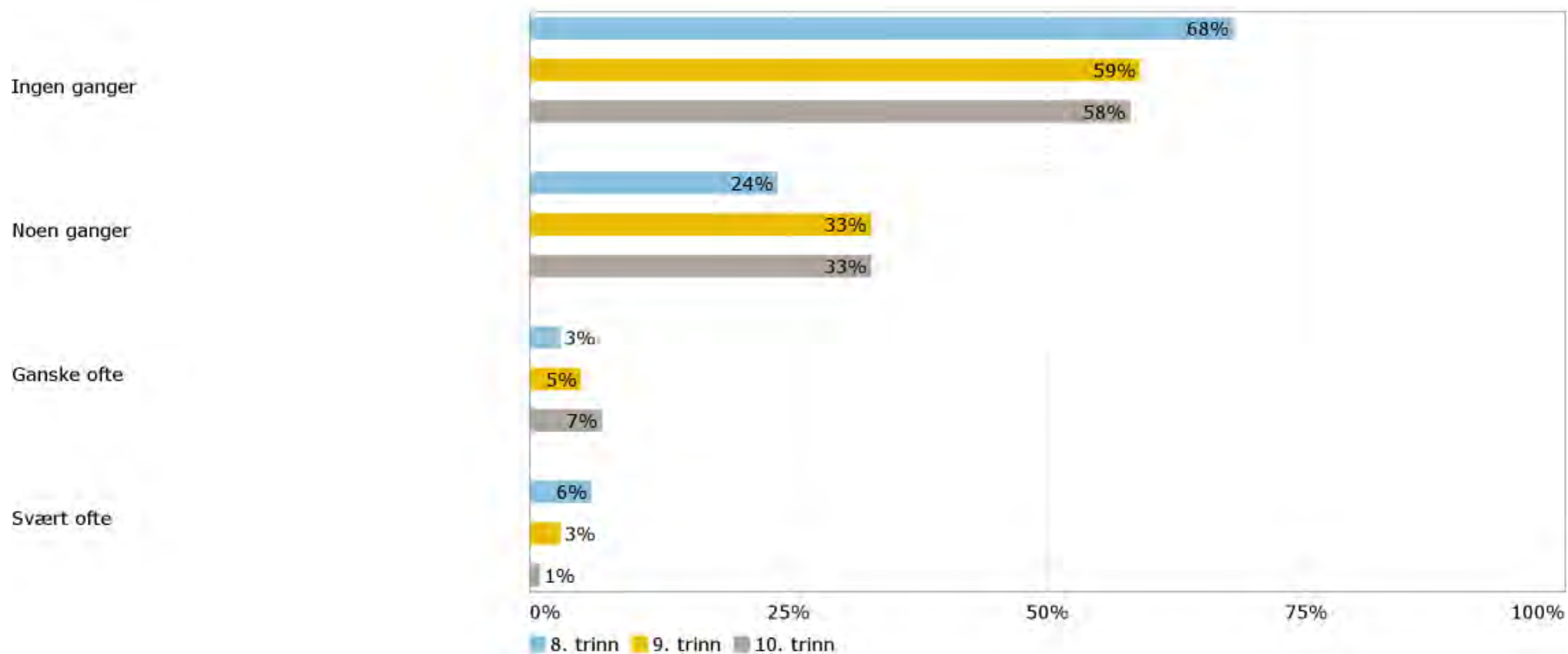
	8. trinn	9. trinn	10. trinn	Antall svar
Press om å se bra ut eller ha en fin kropp	15	23	31	295
Press om å gjøre det bra på skolen	31	33	39	293
Press om å gjøre det bra i idrett	22	22	21	293
Press om å ha mange følgere og likes på sosiale medier	10	11	14	296
Press på andre områder	9	14	19	290

Opplevd press

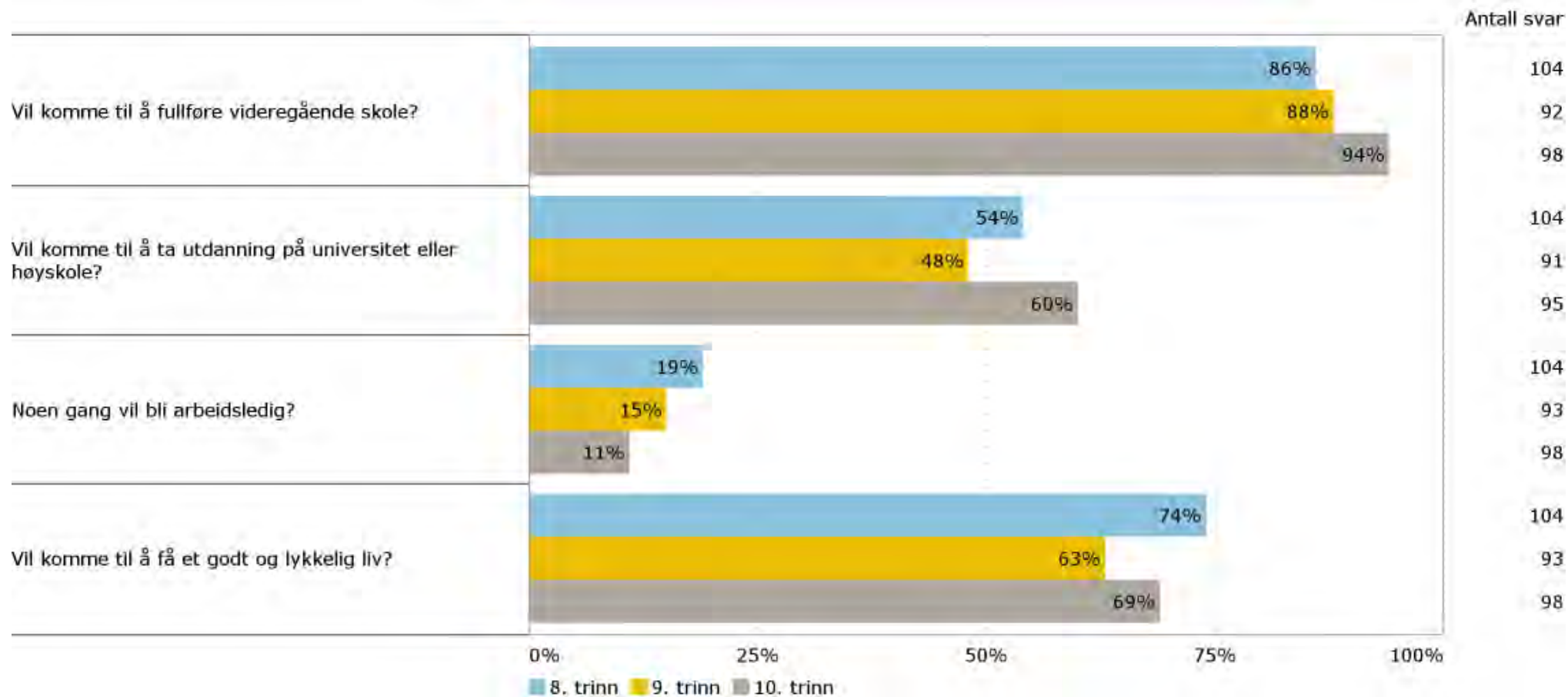
Har du opplevd så mye press den siste uka at du har hatt problemer med å takle det?

Antall svar 295

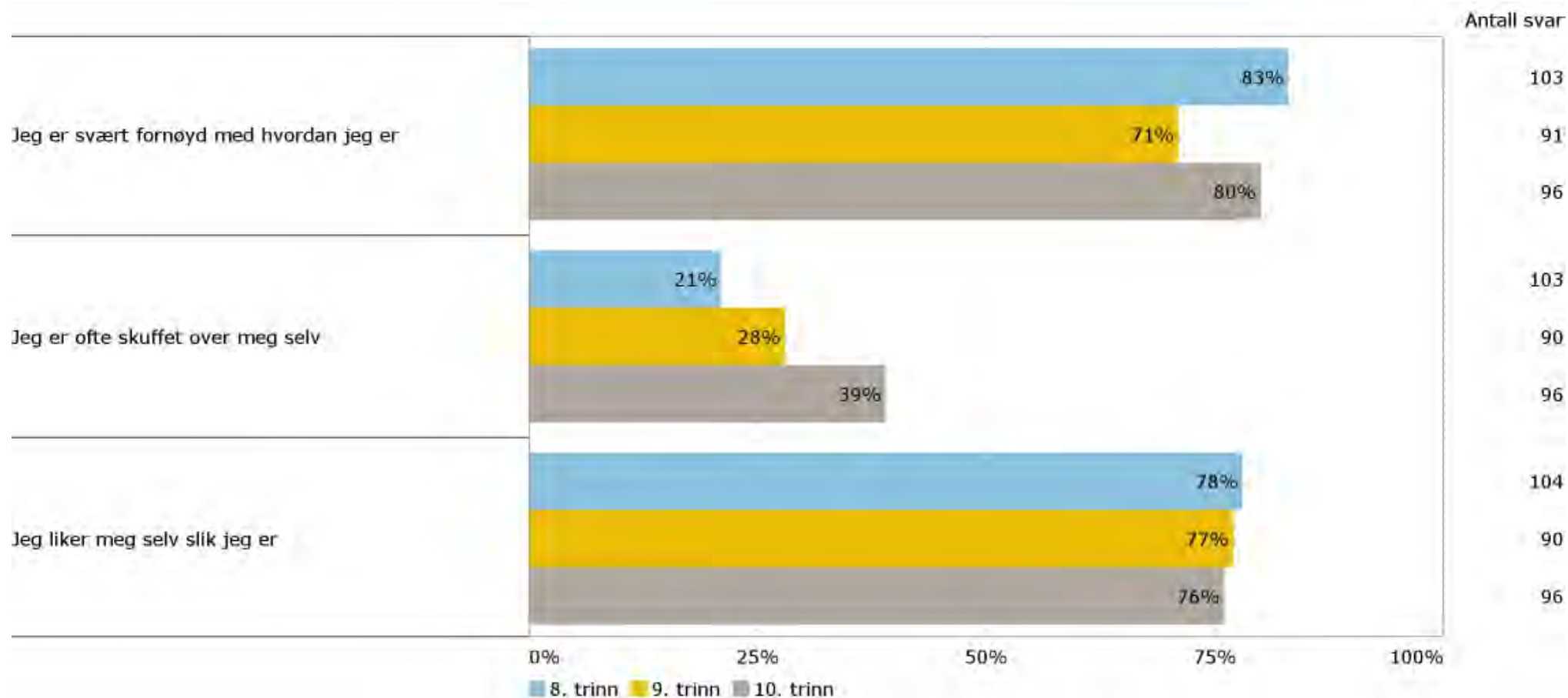

Tanker om framtiden

Hvordan tror du at framtida di vil bli? Tror du at du ... (Prosentandel som har svart 'ja')

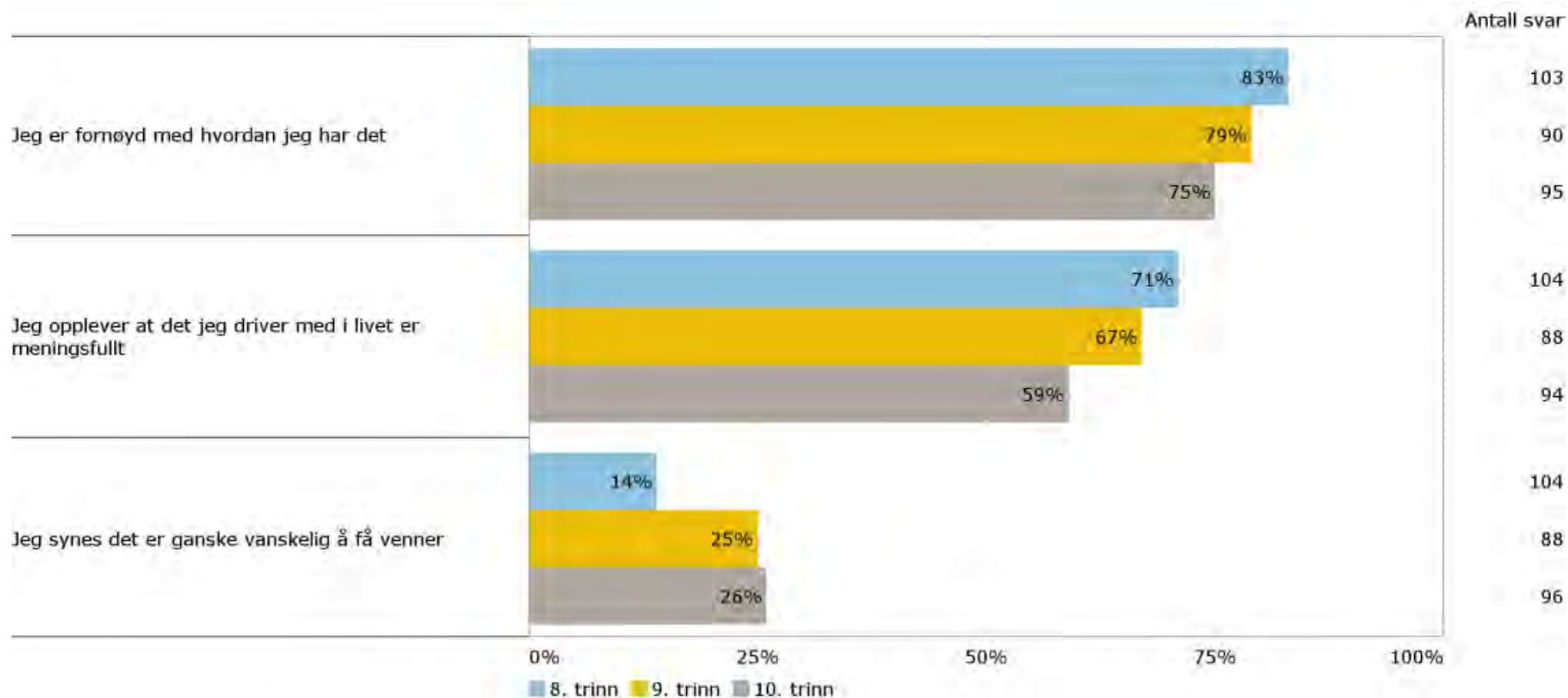

Nedenfor er det noen påstander om hvor fornøyd du er med livet ditt. (Prosentandel som har svart 'passer svært godt' eller 'passer ganske godt')

Nedenfor er det noen påstander om hvor fornøyd du er med livet ditt. (Prosentandel som har svart 'passer svært godt' eller 'passer ganske godt')

Fornøydhet med livet

Hvor fornøyd eller misfornøyd er du med ulike sider ved livet ditt? (Prosentandel som har svart 'litt fornøyd' eller 'svært fornøyd')

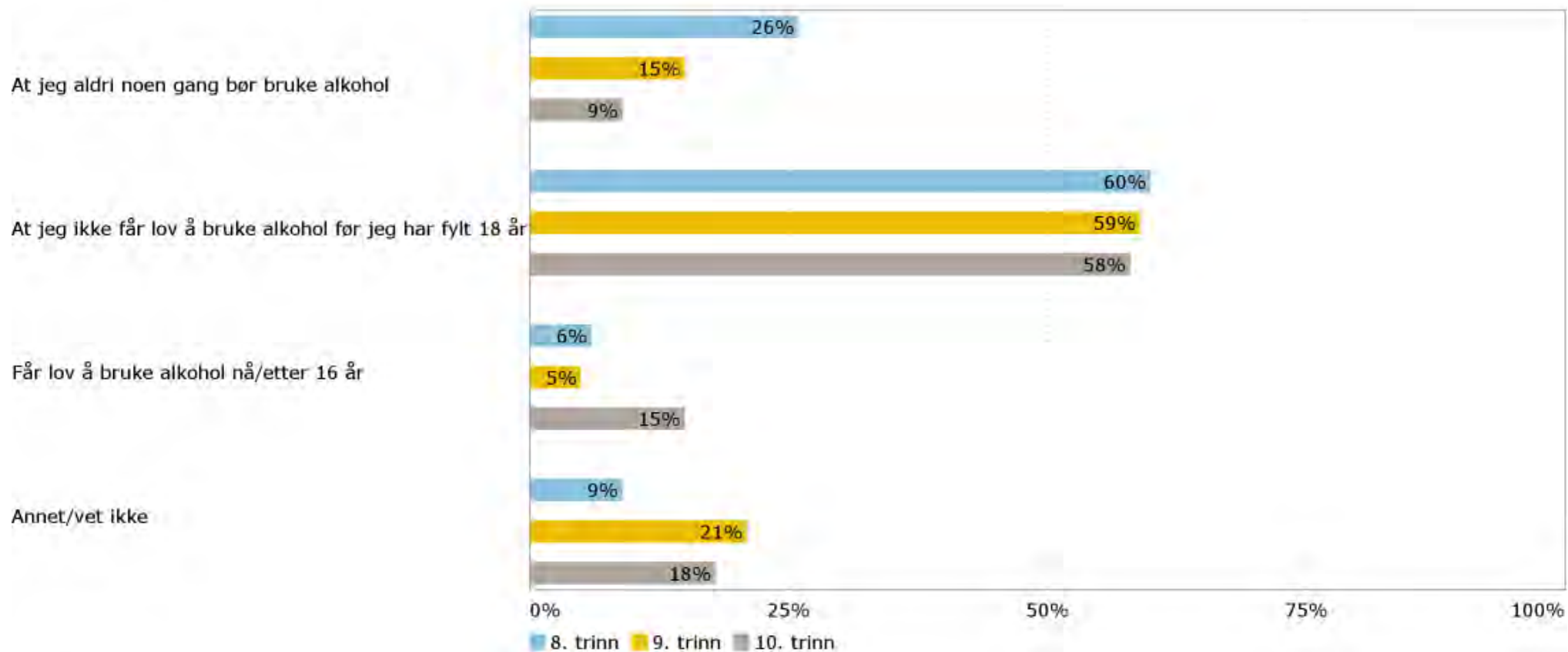
	8. trinn	9. trinn	10. trinn	Antall svar
Foreldrene dine	89	78	80	291
Vennene dine	94	89	85	292
Skolen du går på	77	57	56	292
Lokalmiljøet der du bor	83	63	65	291
Helsa di	79	62	66	291
Utseendet ditt	58	52	54	290

A6. Alkoholbruk

Hvilke regler har dere hjemme om ditt forhold til alkohol?

Antall svar 294

A7. Å ikke drikke alkohol

Hva er grunnen til at du aldri har drukket alkohol? (Prosentandel som har svart 'enig')

Prosentandelen er beregnet blant de som har svart at de aldri drikker alkohol.

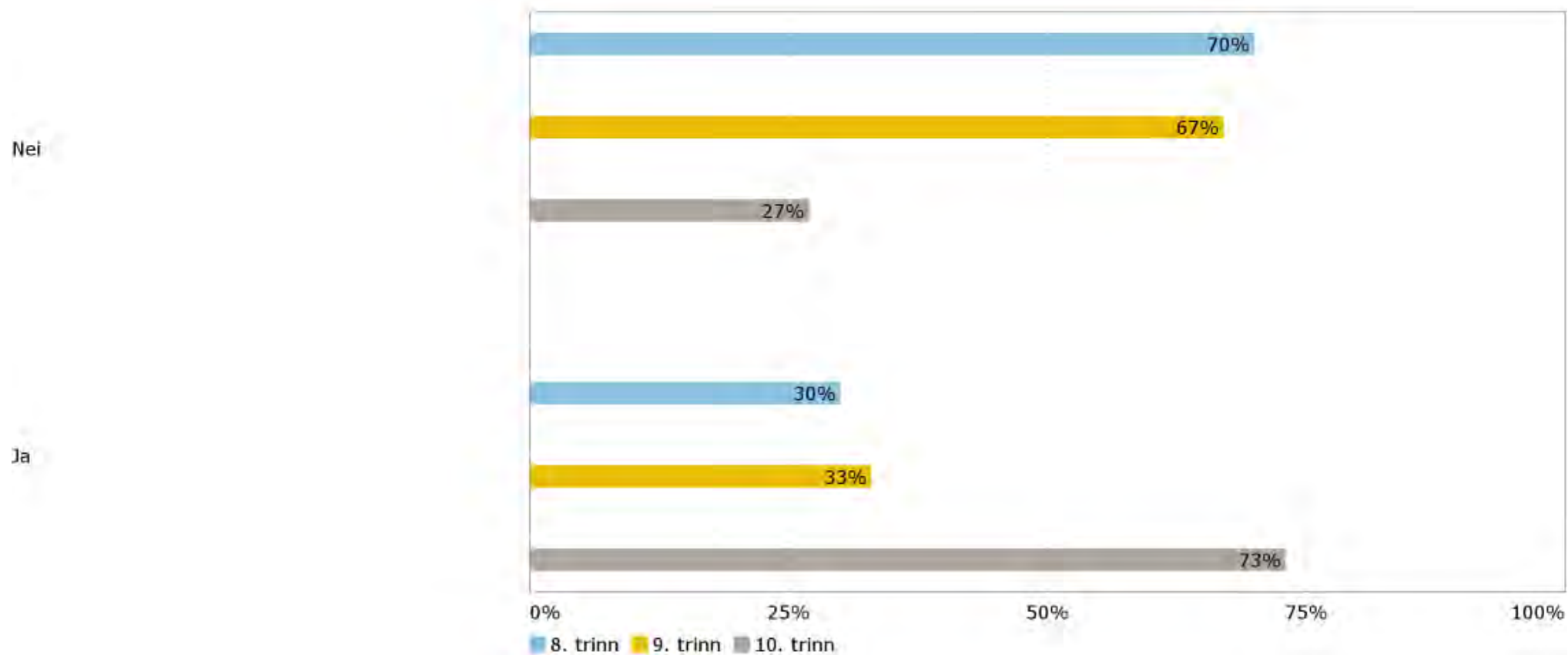
	8. trinn	9. trinn	10. trinn	Antall svar
Foreldrene mine er veldig strenge på at jeg ikke får lov til å drikke alkohol	87	83	80	187
Fordi jeg ifølge norsk lov ikke har lov til å drikke enda	88	88	76	189
Jeg er ikke interessert	92	96	89	189
Ingen av vennene mine drikker	86	49	53	186
Anledningen har ikke bydd seg ennå	82	64	58	187
Fordi det er skadelig å drikke alkohol	87	89	82	186
Alkohol skaper store problemer for mange mennesker, derfor vil jeg ikke drikke	84	81	80	186
Fordi jeg har en avtale med foreldrene mine om ikke å drikke alkohol før jeg er 18 år	81	73	71	186
Fordi alkohol og det å drive med idrett ikke passer sammen	72	65	51	182

A8. Alkoholbruk

Har du noen gang drukket så mye som en alkoholenhet, eller en drink? Det vil si en flaske pils (0,33 l), en flaske rusbrus/sider, et glass vin eller en drink (brennevin).

Prosentandelen er beregnet blant de som har svart at de har smakt alkohol.

Antall svar 96

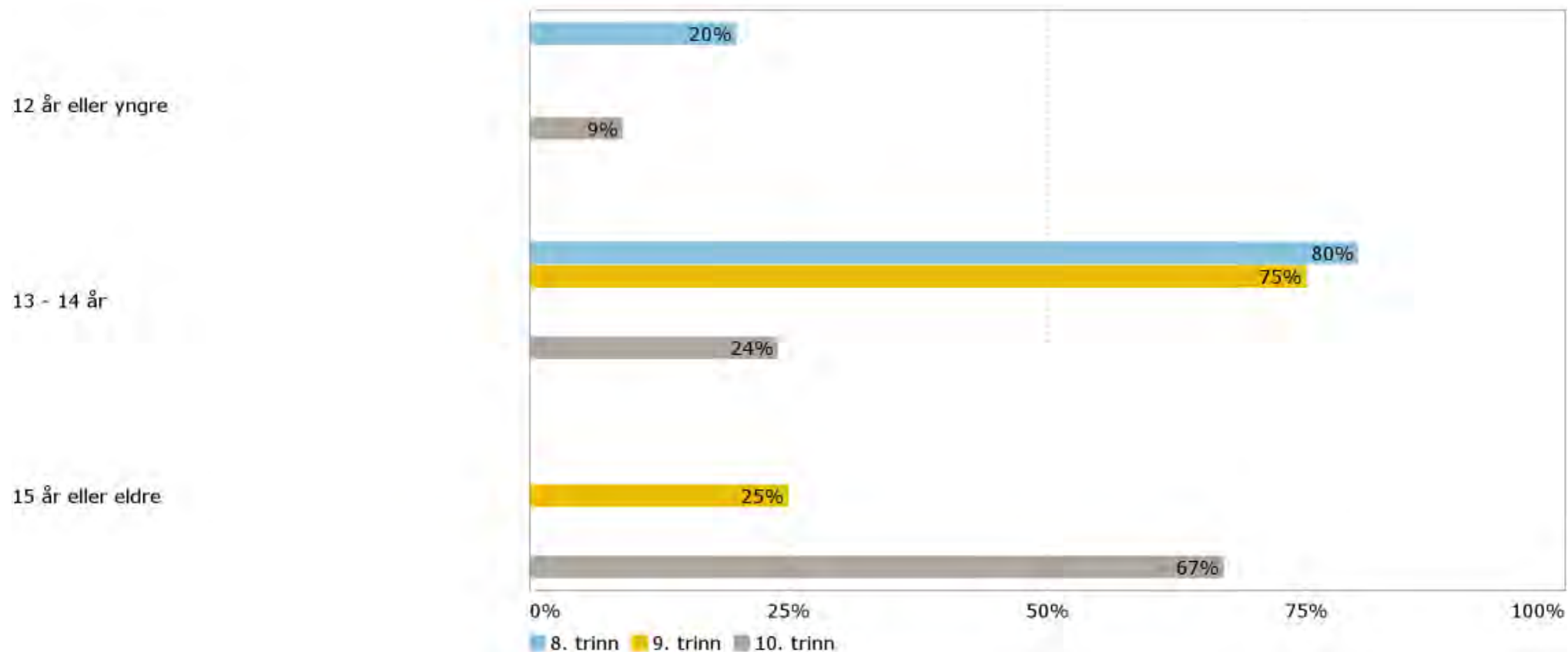

A8. Alkoholbruk

Hvor gammel var du første gang du drakk minst én enhet alkohol?

Prosentandelen er beregnet blant de som har svart at de har smakt alkohol.

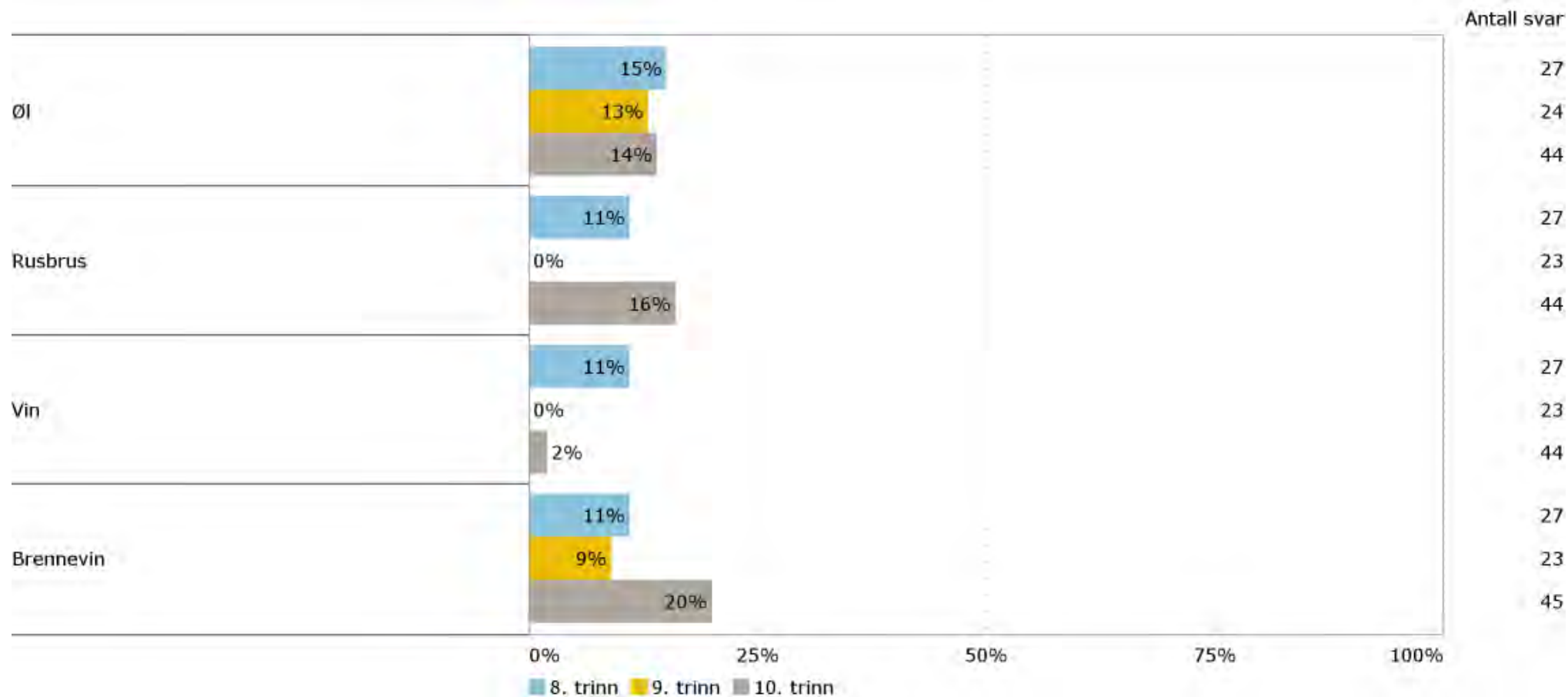
Antall svar 46

A9. Alkoholbruk

Hvor ofte drikker du noe av det følgende? (Prosentandel som har svart 'minst månedlig')

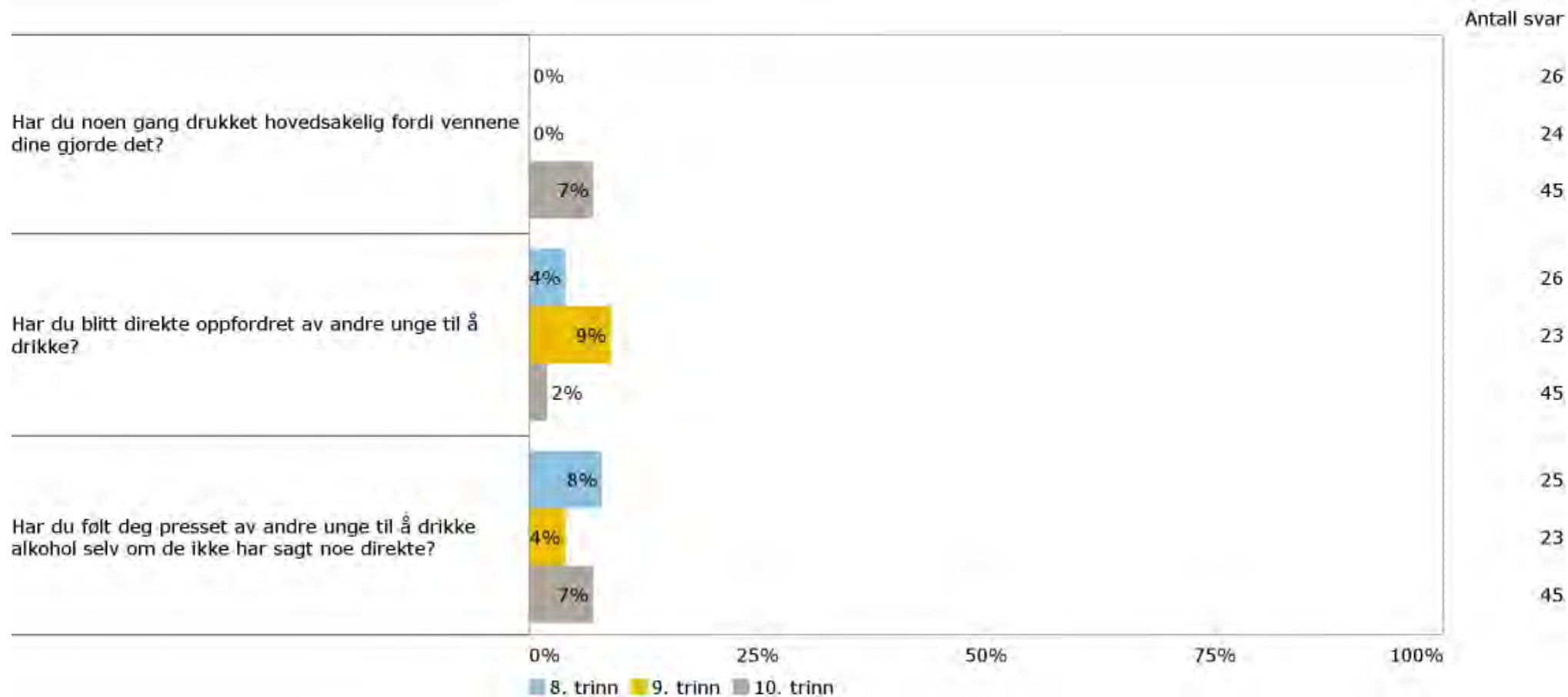
Prosentandelen er beregnet blant de som har svart at de har smakt alkohol.

A9. Alkoholbruk

(Prosentandel som har svart 'ofte')

Prosentandelen er beregnet blant de som har svart at de har smakt alkohol.

A10. Hvordan unge skaffer seg alkohol

Hvordan får du tak i alkohol? (Prosentandel som har svart 'ja')

Prosentandelen er beregnet blant de som har svart at de har smakt alkohol.

	8. trinn	9. trinn	10. trinn	Antall svar
Kjøper selv i butikk	8	4	0	92
Kjøper smuglervarer eller hjemmebrent	21	4	7	90
Får av venner, eller de kjøper for meg	27	26	50	91
Kjøper på Vinmonopolet	8	0	5	90
Får av foreldrene	8	4	5	89
Tar hjemme	24	30	31	90
Får av andre voksne, eller voksne kjøper for meg	12	22	28	91
Får tak i alkohol i utlandet	16	0	2	89
Lager selv	12	4	7	90
Kjøper på utested	12	0	5	89

A11-1 Problemer i forbindelse med alkohol

Hvor mange ganger i løpet av siste 12 måneder har du gjort eller opplevd følgende i forbindelse med at du har drukket alkohol?
(Prosentandel som har svart 'minst en gang')

Disse spørsmålene er bare stilt til de som har drukket alkohol i løpet av det siste året.

	8. trinn	9. trinn	10. trinn	Antall svar
Vært så full at du har befunnet deg på et sted uten å huske hvordan du kom dit	24	0	12	77
Skulka skolen på grunn av alkohol	18	0	2	77
Blitt skadet eller utsatt for en ulykke i fylla, slik at du trengte legehjelp	18	0	2	77
Hatt en trist periode	18	18	17	76
Blitt fortalt av en venn at du burde slutte eller begrense drikkingen	18	18	12	77
Hatt uønskede seksuelle opplevelser	12	12	7	77

A11-2 Problemer i forbindelse med alkohol

Hvor mange ganger i løpet av siste 12 måneder har du gjort eller opplevd følgende i forbindelse med at du har drukket alkohol?
(Prosentandel som har svart 'minst en gang')

Disse spørsmålene er bare stilt til de som har drukket alkohol i løpet av det siste året.

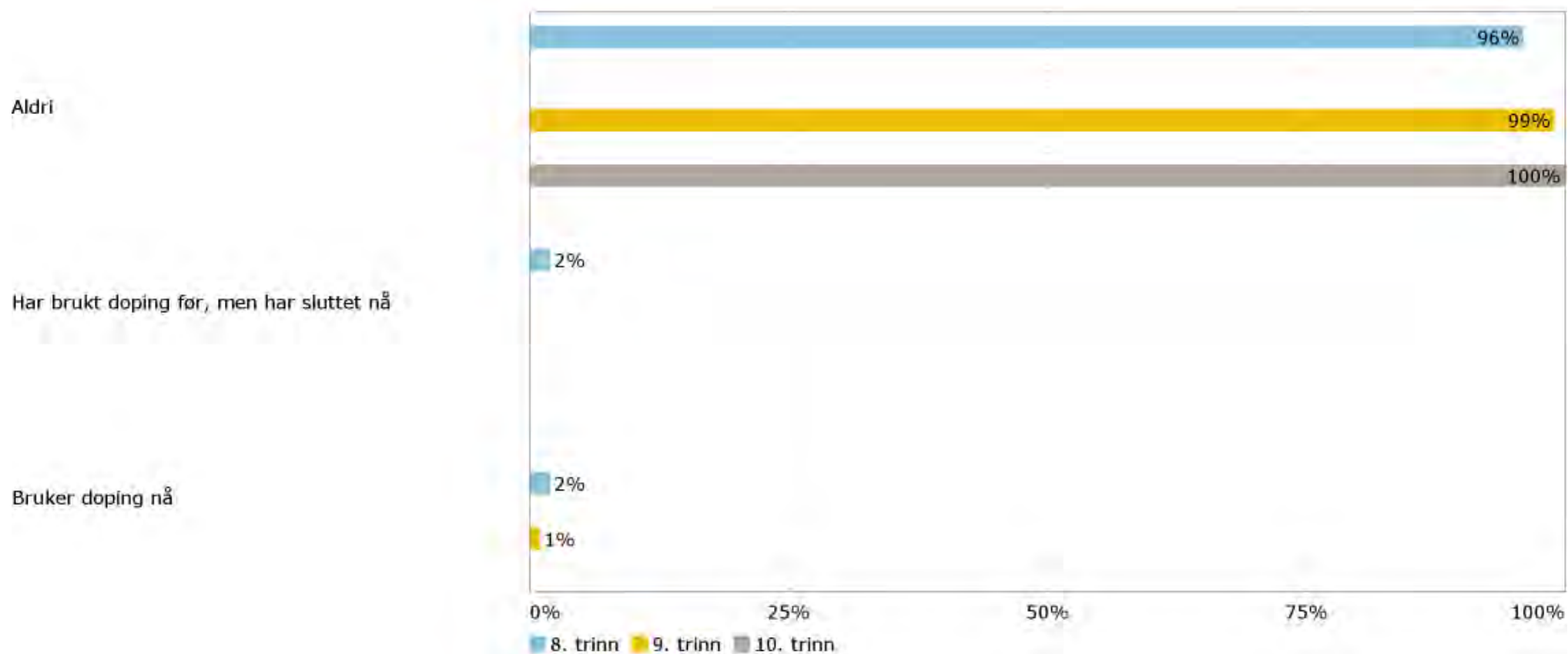
	8. trinn	9. trinn	10. trinn	Antall svar
Mistet eiendeler verdt mer enn 500 kroner (f.eks. penger, klær, mobiltelefon) fordi du var full	6	0	11	77
Kranglet med eller skjelt ut noen fordi du var full	12	6	14	76
Fått problem med politiet fordi du var full	12	0	5	76
Blitt utsatt for ran eller tyveri fordi du var full	6	0	2	77
Kommet opp i slagsmål i fylla	12	0	12	76
Vært full og hatt sex som du angret på etterpå	6	13	5	77

A23. Doping

Har du noen gang brukt dopingmidler (f.eks. anabole steroider, veksthormoner, insulin, testosteron)?

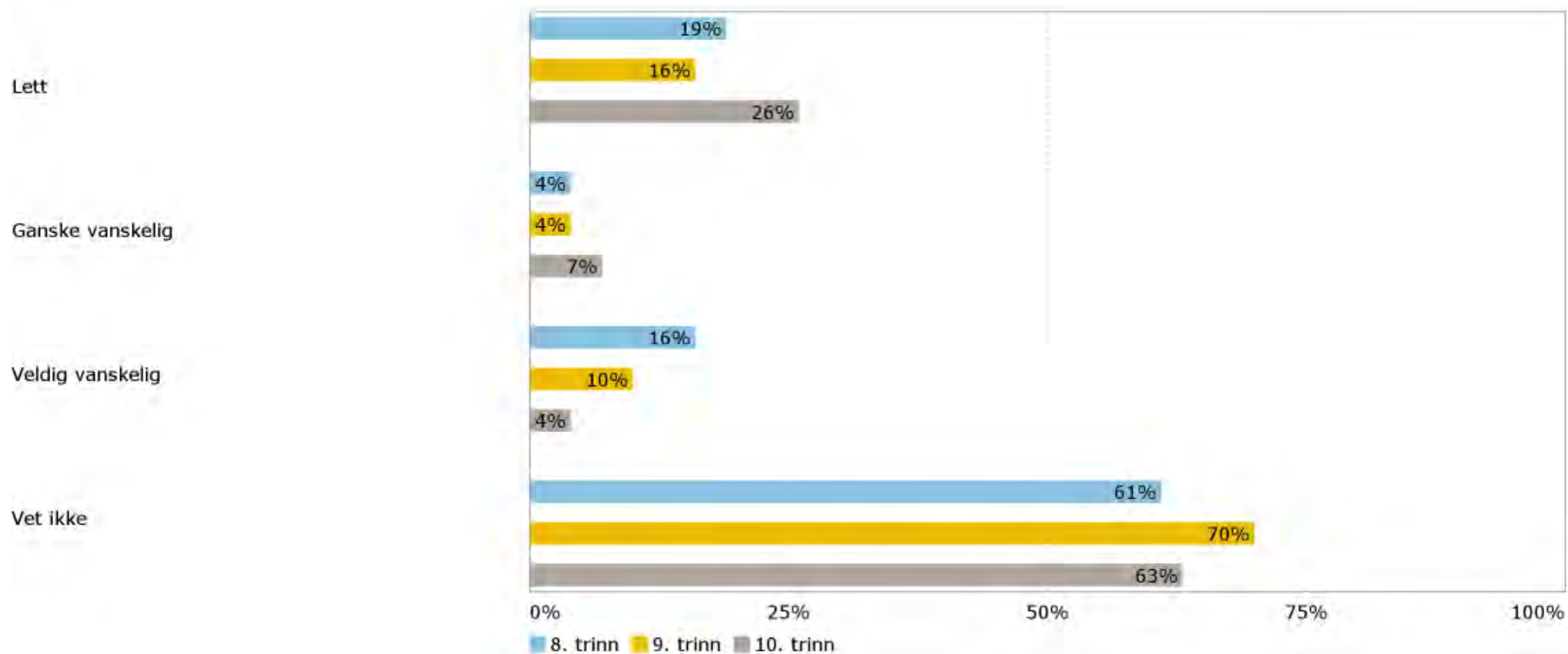
Antall svar 293

A23. Doping

Dersom du ønsket å få tak i dopingmidler, hvor lett kunne du ha skaffet deg det du var på jakt etter?

Antall svar 293

A23. Doping

Hvordan kunne du ha skaffet deg dopingmidler dersom du ønsket det? (Prosentandel som har svart 'ja')

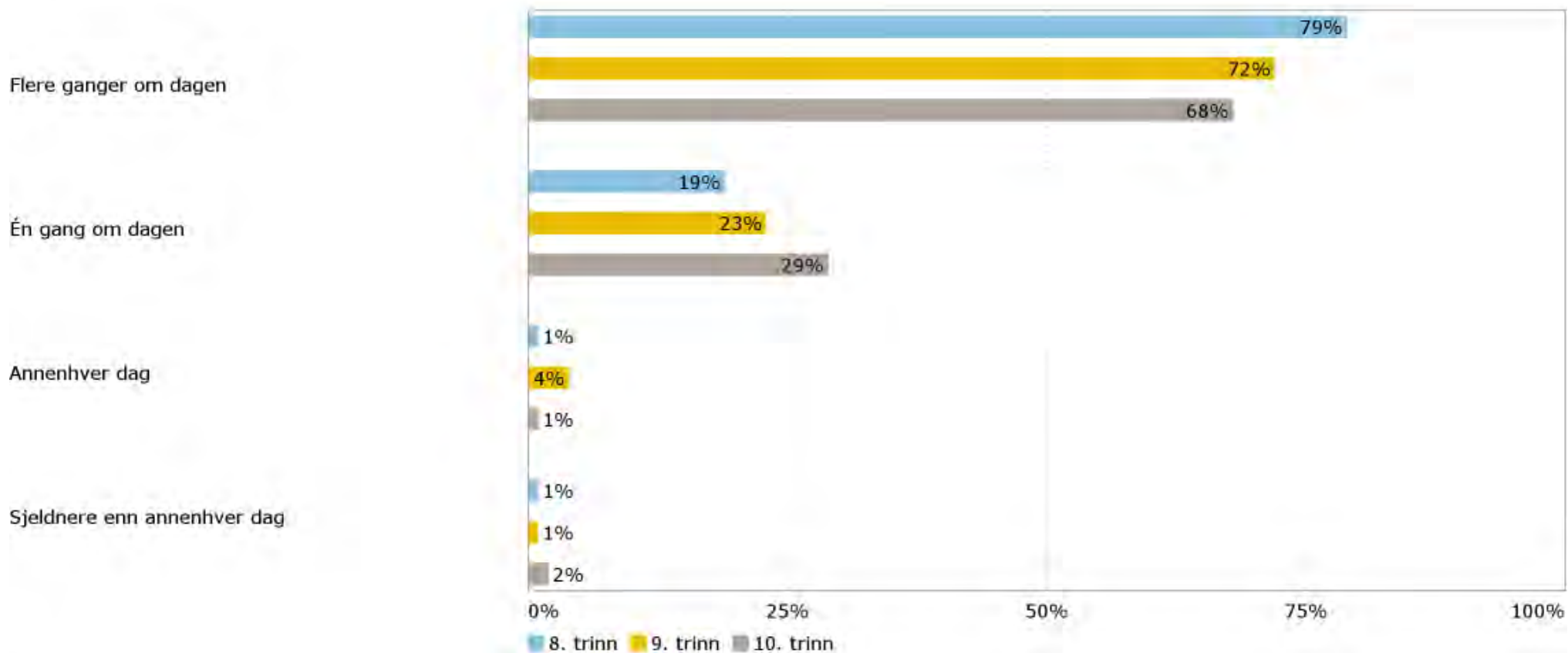
	8. trinn	9. trinn	10. trinn	Antall svar
Fra venner/bekjente	26	22	33	264
Ta med hjem fra utlandet	21	12	6	258
Kjøpe fra treningssenter	12	7	7	260
Trener kan skaffe det	10	6	0	256
Over Internett	45	35	30	262
På andre måter	51	50	40	259

B4. Tannpuss

Hvor ofte pusser du tennene?

Antall svar 295

B6. Ensomhet

Her er noen beskrivelser av ulike følelser folk kan ha. Kryss av for hvordan du selv føler deg. (Prosentandel som har svart 'av og til' eller 'ofte')

	8. trinn	9. trinn	10. trinn	Antall svar
Jeg føler meg på bølgelengde med folk rundt meg	62	62	76	256
Jeg kan finne noen å være sammen med hvis jeg ønsker det	92	88	92	282
Jeg har følelsen av at ingen kjenner meg særlig godt	27	36	33	280
Jeg synes at folk er rundt meg, men ikke sammen med meg	26	34	33	279
Jeg føler meg ensom	22	28	27	281

B9. Psykiske plager

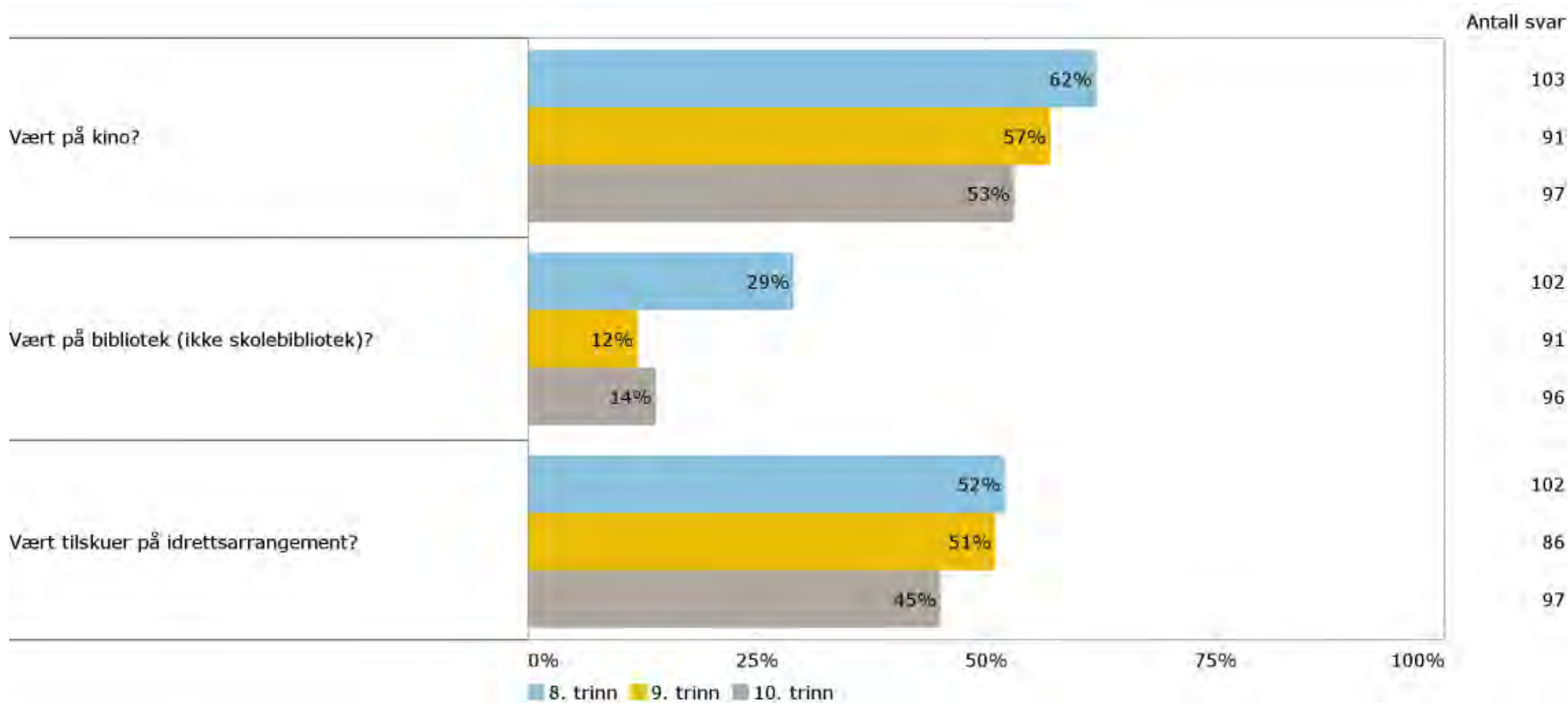
Har du i løpet av den siste uka vært plaget av noe av dette? (Prosentandel som har svart 'veldig mye plaget' eller 'ganske mye plaget')

	8. trinn	9. trinn	10. trinn	Antall svar
Matthet eller svimmelhet	14	20	29	288
Lett for å klandre deg selv	20	23	26	281
Lett for å gråte	17	24	29	285
Hatt tanker om å ta ditt eget liv	10	11	8	285
Vært sint og aggressiv	18	27	35	286

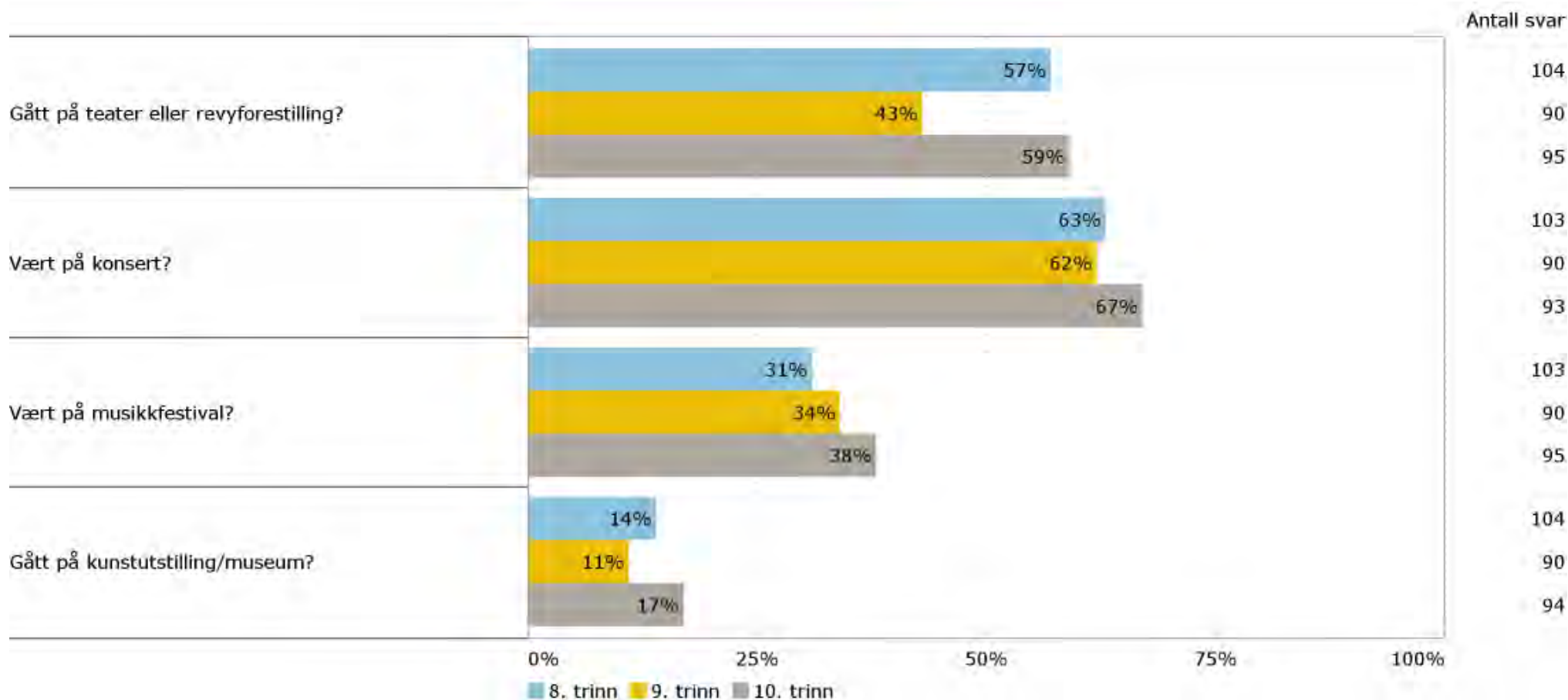
E2. Bruk av kulturtilbud

Hvor ofte har du gjort følgende ting i løpet av den siste måneden (de siste 30 dagene)? (Prosentandel som har svart 'minst en gang')

E2. Bruk av kulturtilbud

Hvor ofte har du gjort følgende ting i løpet av det siste året (de siste 12 månedene)? (Prosentandel som har svart 'minst en gang')

E3. Databruk

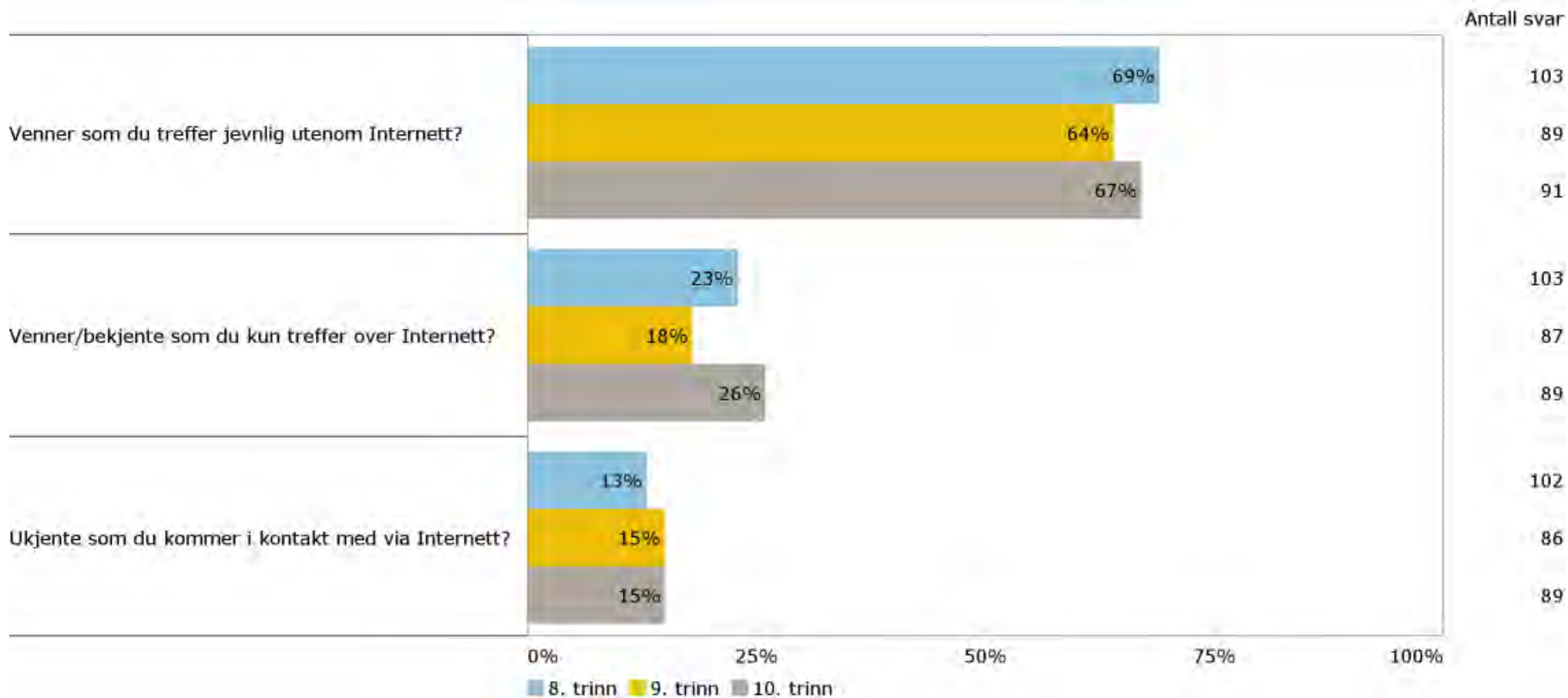
Hvor ofte gjør du noen av disse aktivitetene? (Prosentandel som har svart 'daglig')

	8. trinn	9. trinn	10. trinn	Antall svar
Spiller dataspill eller TV-spill	30	42	28	289
Bruker datamaskinen til lekser og skolearbeid	9	12	34	287
Surfer på Internett uten å lete etter noe spesielt	19	35	34	285
Leter etter informasjon på Internett (til f.eks. fritidsinteresser)	10	13	13	286
Holder kontakt med venner via Internett	43	59	62	286
Bruker Internett til å kommunisere med personer du ikke kjenner fra før	12	13	14	287
Skriver blogg	3	1	0	284

E6. Nettkontakter

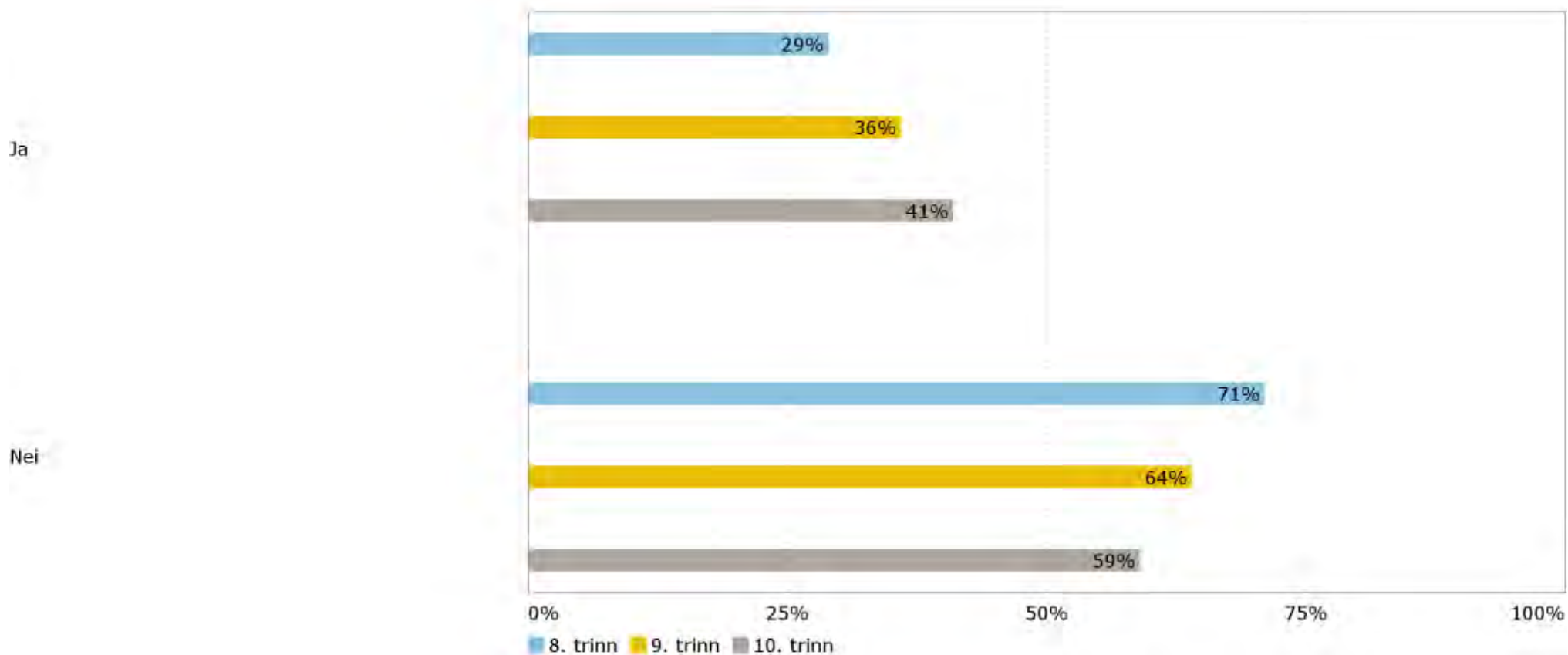
Personene du har kontakt med via Internett, er det ... (Prosentandel som har svart 'ofte' eller 'alltid')

E6. Nettkontakter

Har du møtt noen ansikt til ansikt som du først fikk kontakt med på Internett?

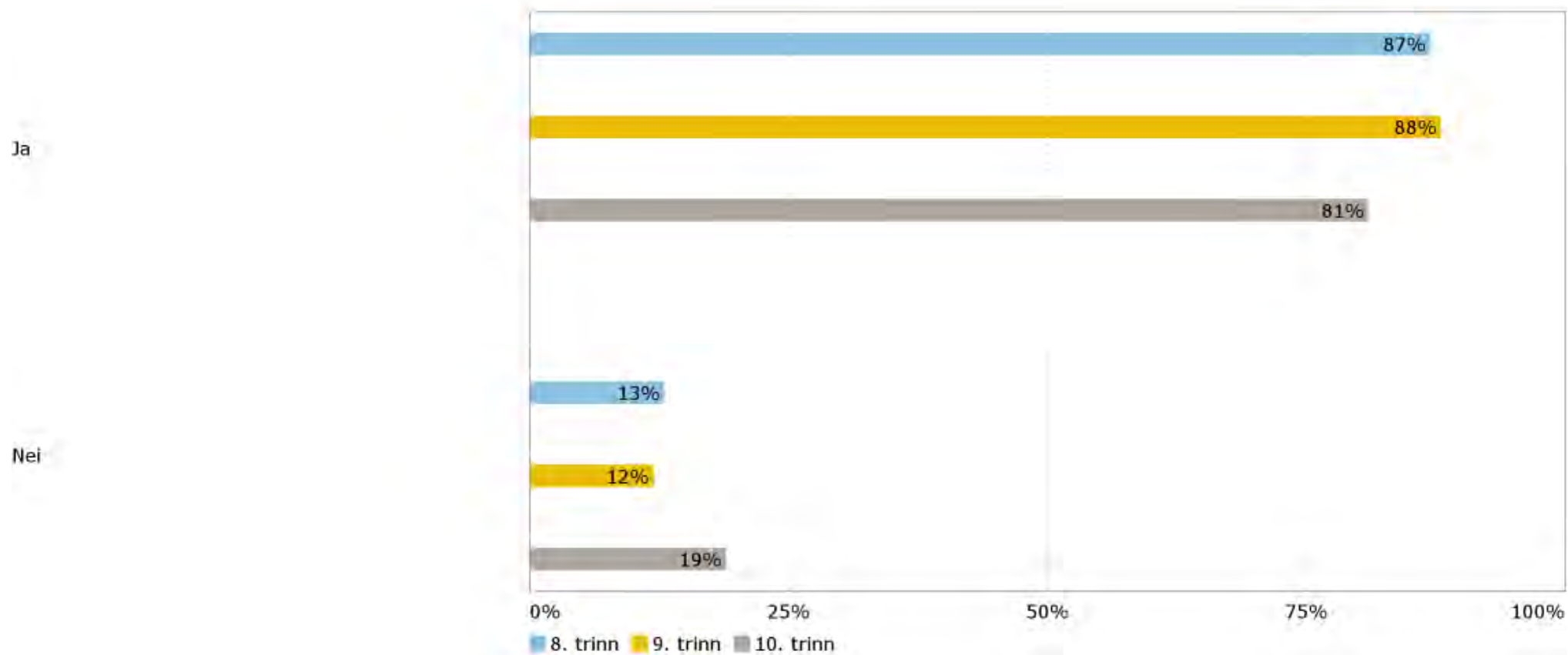
Antall svar 236

E11. Trening

Driver du med noen form for trening?

Antall svar 295

E11. Trening

Hvorfor trener du ikke? (Prosentandel som har svart 'svært viktig')

Spørsmålet er bare stilt til de som har svart at de ikke trener.

	8. trinn	9. trinn	10. trinn	Antall svar
Jeg har andre interesser	36	70	42	43
Jeg har ikke tid	21	20	5	43
Jeg skulle gjerne trene, men kommer aldri i gang	36	50	21	43
Det er for dyrt å trene	7		11	42
Jeg har ikke funnet noen treningsform som passer for meg	29	20	21	43
Jeg får mosjon på andre måter (går, sykler og lignende)	21	10	21	43
Jeg er i for dårlig form	14	10	0	43
Foreldrene mine vil ikke at jeg skal bruke tid på trening	21	0	0	42
Jeg er ikke flink i sport/idrett	50	50	5	43
Jeg synes ikke det er noe gøy å trene	29	70	22	42
Jeg har en fysisk skade som gjør det vanskelig for meg å trene	7	10	0	42

E11. Trening

Hvorfor trener du? (Prosentandel som har svart 'svært viktig')

Spørsmålet er bare stilt til ungdommer som har svart at de trener.

	8. trinn	9. trinn	10. trinn	Antall svar
Jeg liker å konkurrere og måle krefter	27	25	23	237
Jeg trener for å få en sunn kropp	59	67	72	241
Jeg synes det er gøy å trene	63	58	60	243
Jeg vil holde meg i form	80	75	75	243
Jeg liker å være sammen med de andre på treningen	59	54	38	239
Jeg trener for å holde meg slank	36	44	44	239
Jeg trener for å få større eller mer markerte muskler	29	51	55	238

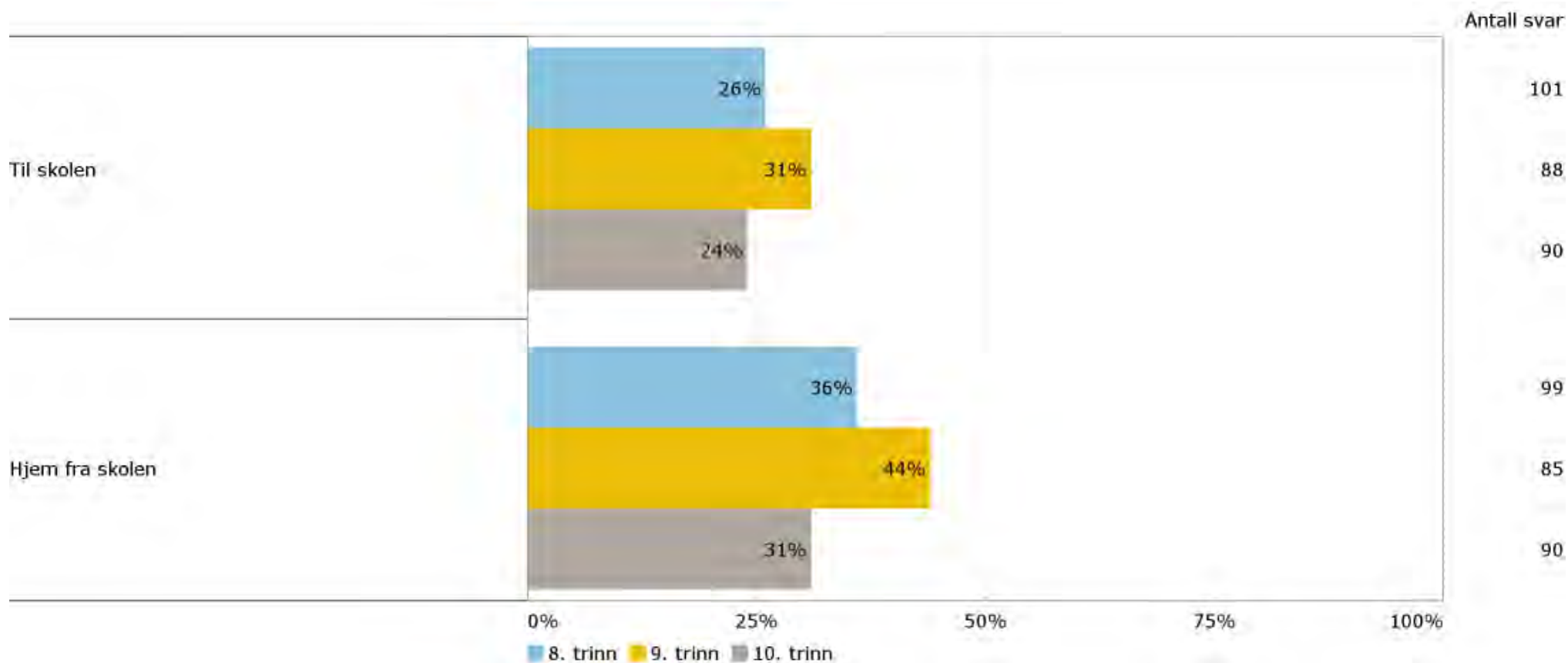
E14. Friluftsliv

Hvor ofte pleier du å gjøre følgende ting? Tenk på den tida på året da det er sesong for de ulike aktivitetene. (Prosentandel som har svart 'minst ukentlig')

	8. trinn	9. trinn	10. trinn	Antall svar
Går på skitur i fjell, skog og mark	15	14	9	285
Går på fottur i fjell, skog og mark	19	18	28	283
Står på rullebrett	7	6	3	282
Kjører snøbrett, slalåm eller lignende	10	11	11	283
Drar på fisketur	10	14	14	284
Overnatter i telt ute i naturen (ikke campingplass)	2	1	4	284
Driver med bading/svømming	17	18	12	281
Padler kano eller kajakk	2	2	5	283
Driver med klatring	4	1	7	281
Gå på jakt	4	0	7	281

G9. Skoleveien

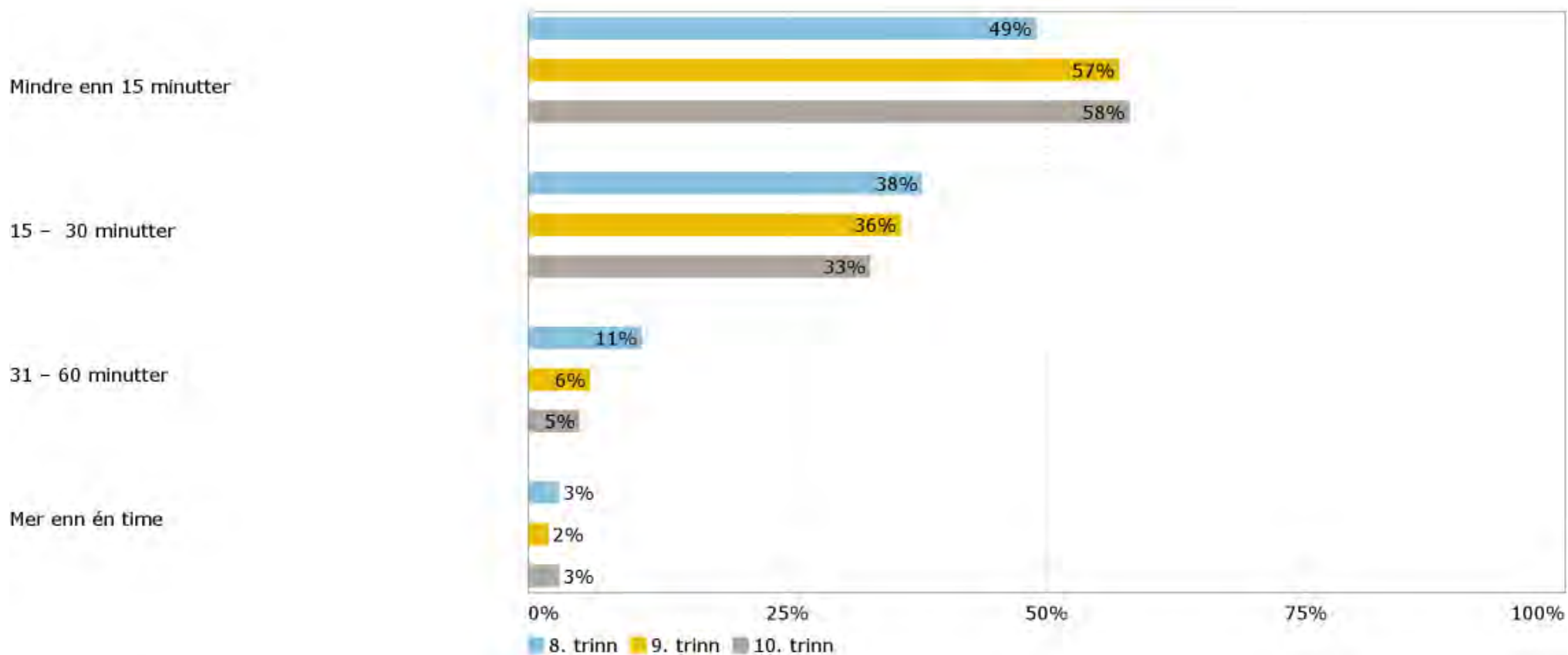
Hvordan kommer du deg som regel til skolen og hjem fra skolen? (Prosentandel som som har svart 'sykler' eller 'går')

G9. Skoleveien

Hvor lang tid bruker du som regel på skoleveien (én vei)?

Antall svar 284

Ungdata 2017:

Unge si oppleving av trivsel og tryggleik i organiserte fritidsaktivitetar – Herøy og Møre og Romsdal

Del-undersøking finansiert av Kulturavdelinga i Møre og Romsdal fylkeskommune, Seksjon folkehelse og fysisk aktivitet
Rapport utarbeidd av NOVA, Høgskolen i Oslo og Akershus, og Kompetansesenter rus – Midt-Norge, seksjon Møre og Romsdal

Kvifor «ekstrasporsmålspakke»?

Bakgrunn:

- Gjennomførte ungdatabundersøkingar viser at mange unge deltek i ulike organiserte fritidsaktivitetar. I oppvekst-, folkehelse- og førebyggings-samanheng er dette viktige arenaer.
- Ungdatabundersøkinga fokuserer ikkje direkte på oppleving av trivsel og tryggleik i samband med organiserte aktivitetar, og heller ikkje på grunnar til å slutte med andre aktivitetar enn idrett.
- Saman med Møre og Romsdal fylkeskommune og Møre og Romsdal Idrettskrets arbeider KoRus for at fleire lag og organisasjonar skal lage eigne retningslinjer for tryggleik og trivsel; dette er også nedfelt i handlingsprogrammet i fylket sin regionale delplan for folkehelse.

Formål med del-undersøkinga:

Få kunnskap om unge si oppleving av trivsel og tryggleik i organiserte fritidsaktivitetar, og om grunnar til at unge sluttar.

«Vurderingss spørsmål»:

Gi di vurdering av den organiserte fritidsaktiviten du har brukt mest tid på dei to siste åra, også om du har slutta med denne aktiviteten.

Klubben/laget/foreininga har felles reglar for korleis vi skal opptre og vere mot kvarandre

Vi har snakka om reglane på treningar, samlingar eller møte eg har vore med på

Ungdommane i klubben/laget/foreininga er flinke til å inkludere alle

Eg trivst saman med vennane mine i klubben/laget/foreininga

Trenarane/instuktørane/leiarane er flinke til å engasjere og inkludere alle

Eg trivst saman med dei vaksne i klubben/laget/foreininga

Mine foreldre/føresette er flinke til å støtte opp om aktivitetane mine

Ungdommane bruker ikkje alkohol på turar, festar eller andre sosiale samvær i klubben/laget/foreininga

Leiarar og foreldre/føresette bruker ikkje alkohol på turar, festar eller andre sosiale samvær i klubben/laget/foreininga

Deltaking og svarprosentar

- 15 kommunar.
- 4488 elevar i US og 2767 i VGS deltok
- Svarprosent*:

	Herøy	Fylket
Ungdomsskule	91,3 %	86 %
VGS	90,1 %	70,8 %

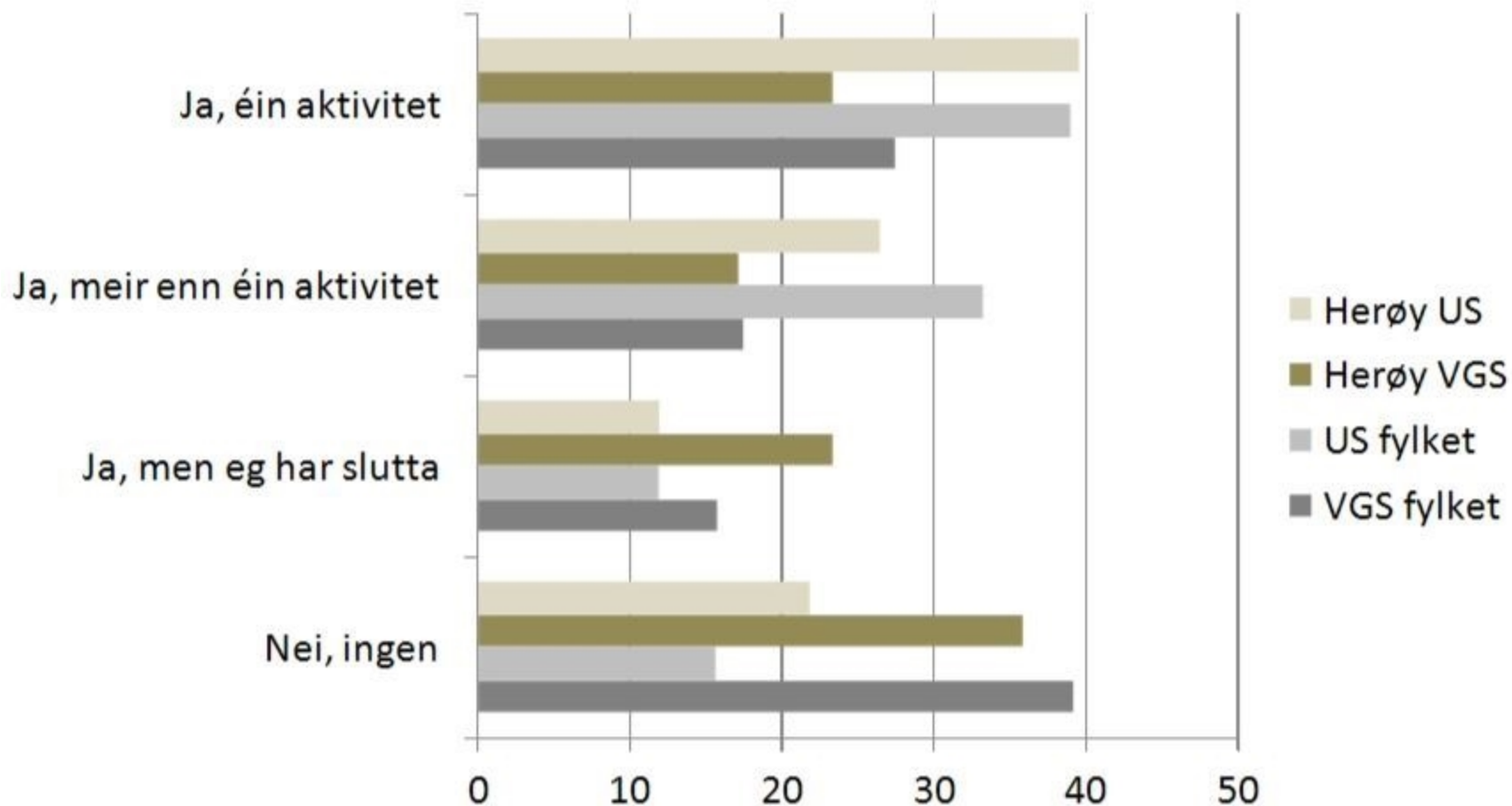
*Har svart på spørsmålet: «Har du vore med i nokon organisert fritidsaktivitet (klubb, lag eller foreining) dei siste to åra?»

- Gjennomsnitt svar på «vurderingsspørsmåla»:
Herøy US: 65,9 %, VGS: 42,3 %
Fylket: 63,6 % i US, VGS: 36,5 %

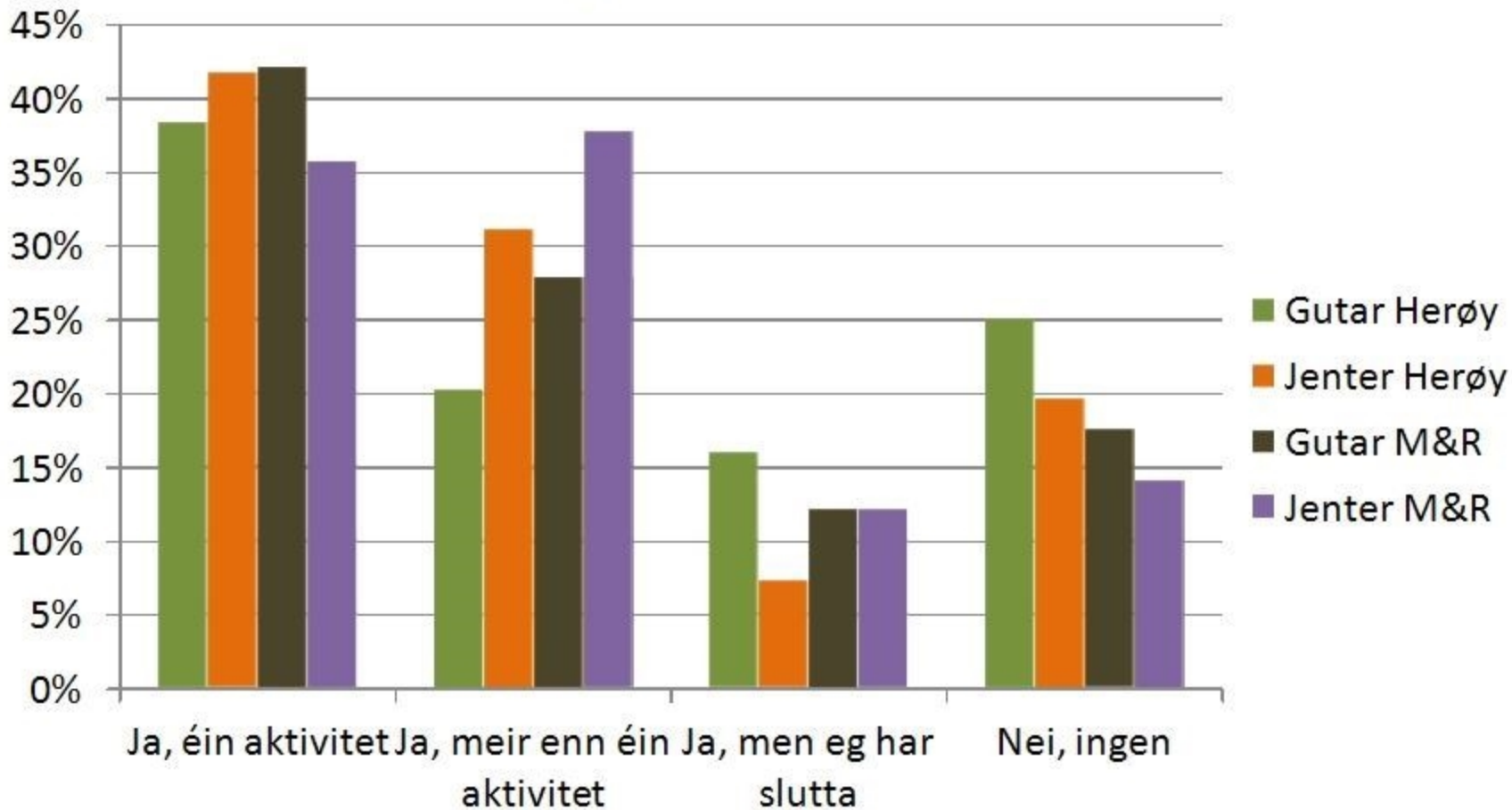

Deltaking i organiserte aktivitetar dei siste to åra

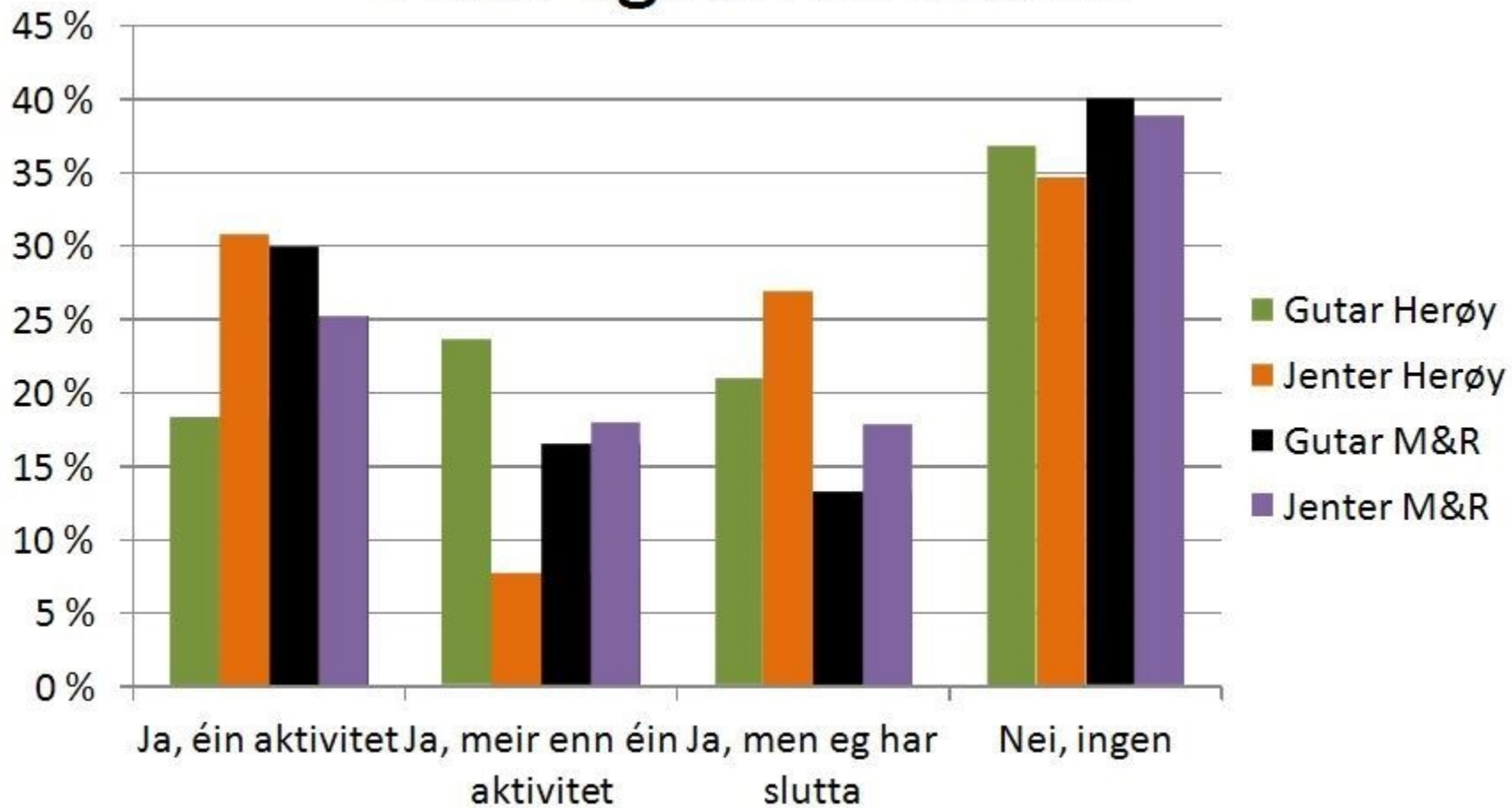
Prosentdel av dei som har svart på spørsmålet om deltaking i organiserte aktivitetar

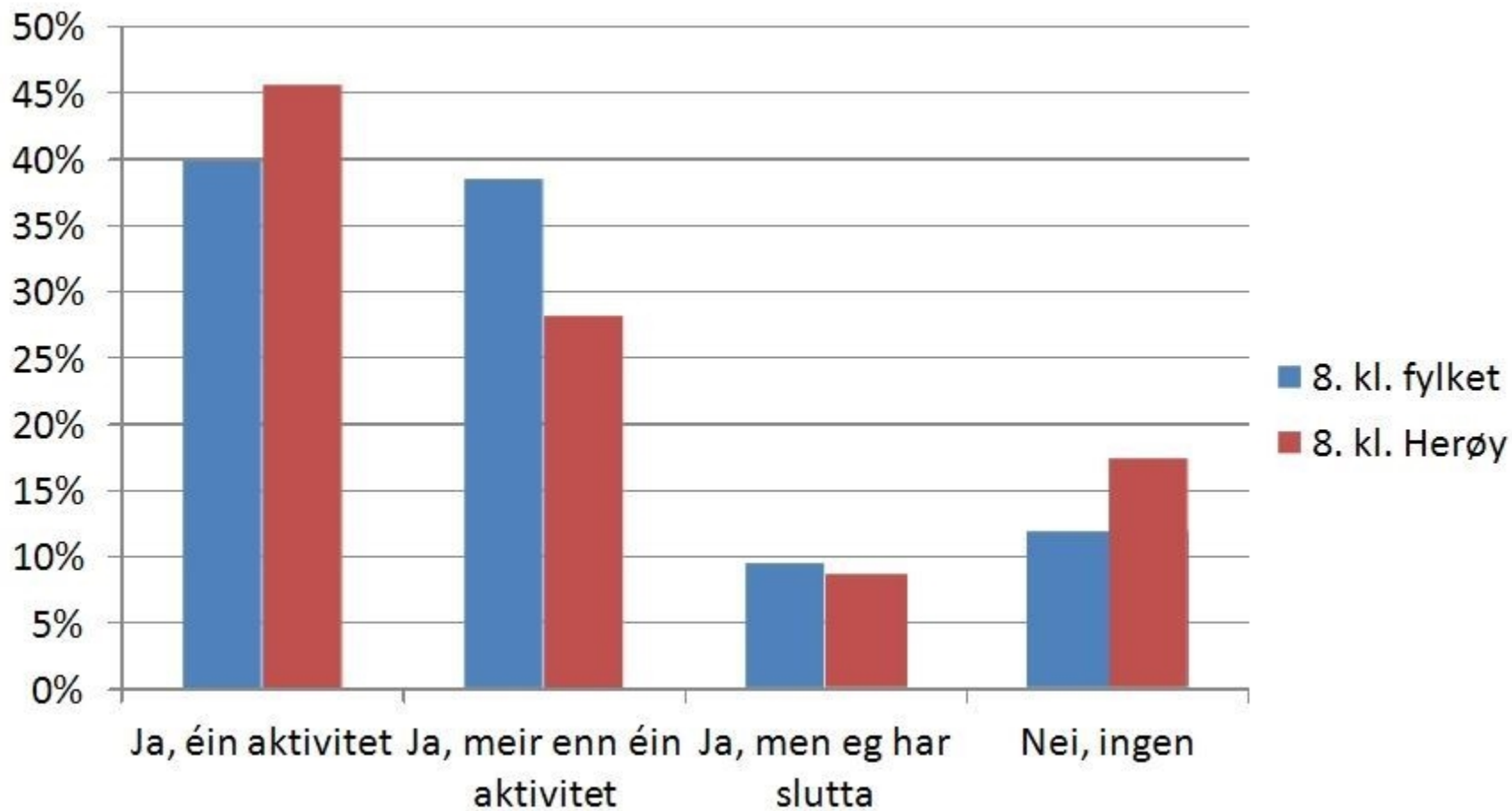
Deltaking i organiserte fritidsaktivitetar – etter kjønn, ungdomsskular

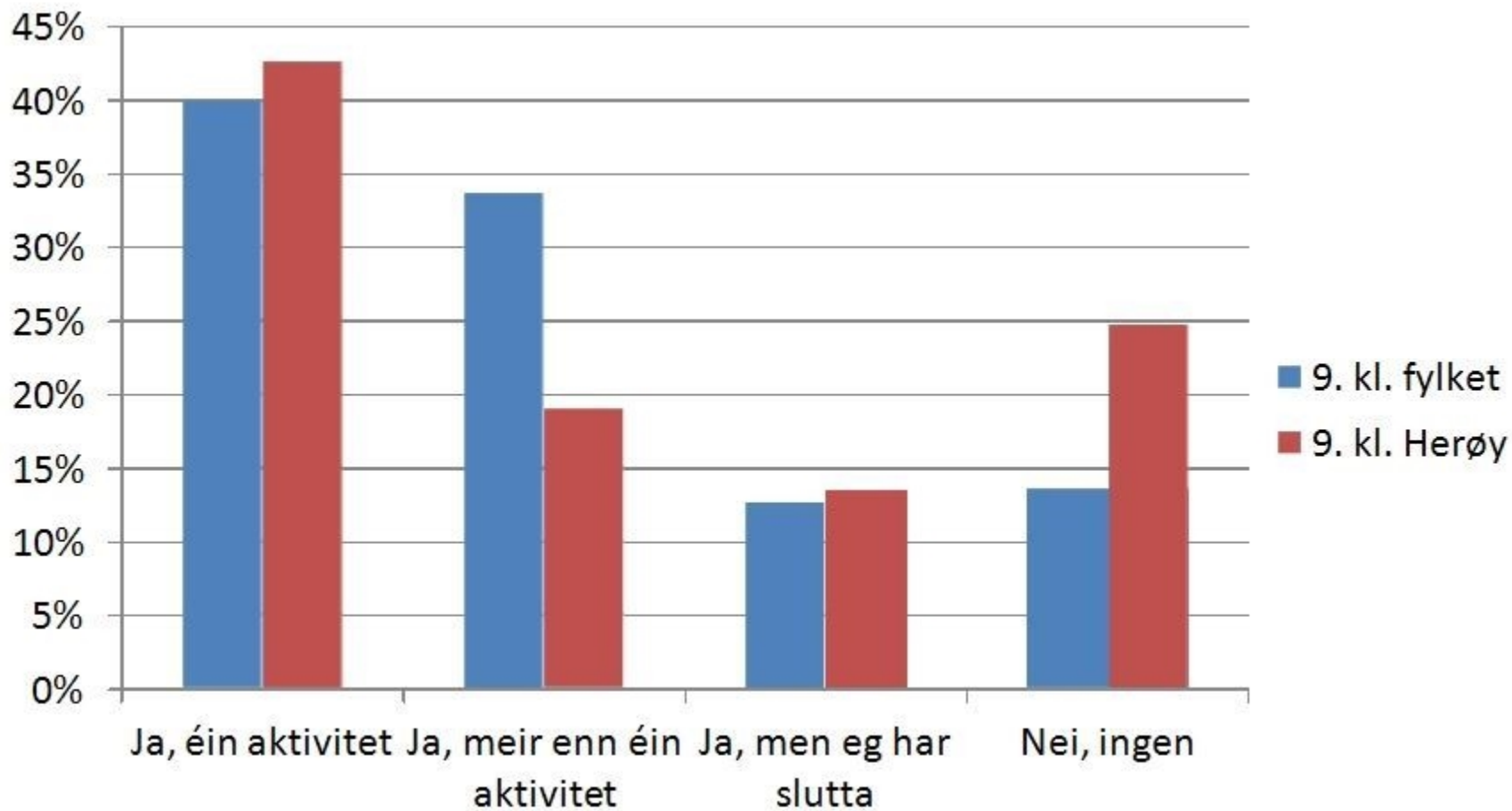
Deltaking i organiserte fritidsaktivitetar – etter kjønn, vidaregåande skular

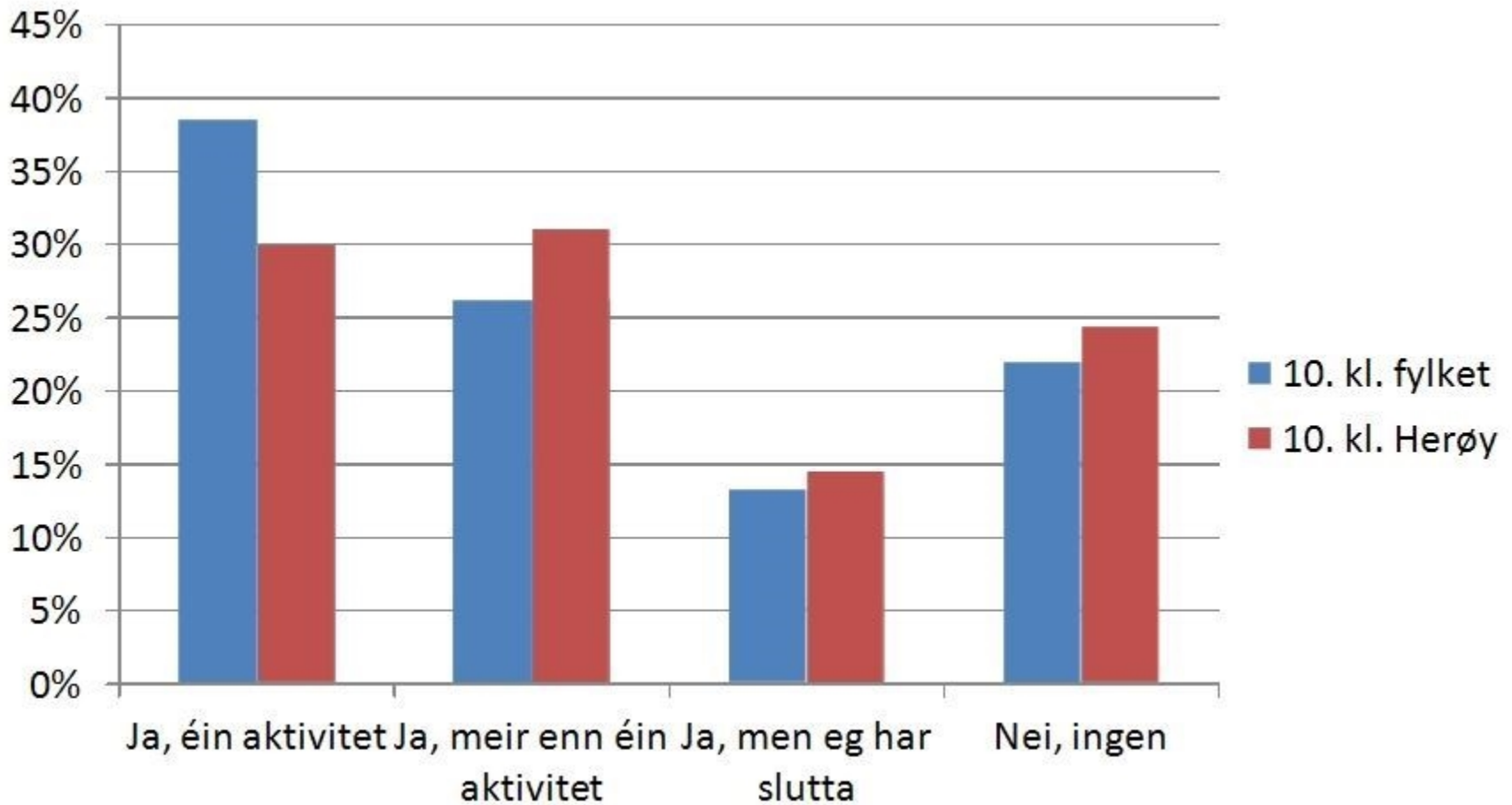
Deltaking i organisert fritidsaktivitet, 8.-klassingar

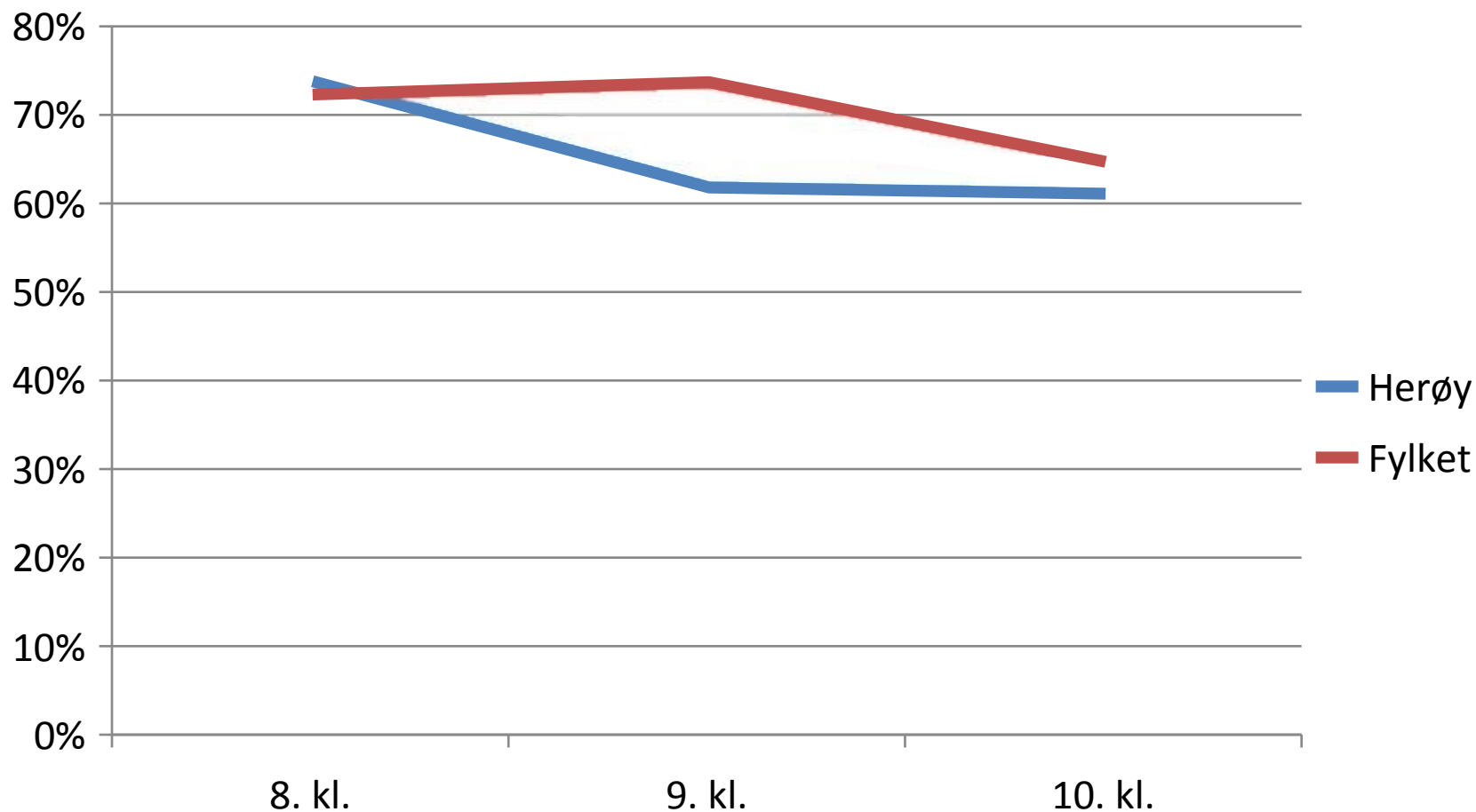
Deltaking i organisert fritidsaktivitet, 9.-klassingar

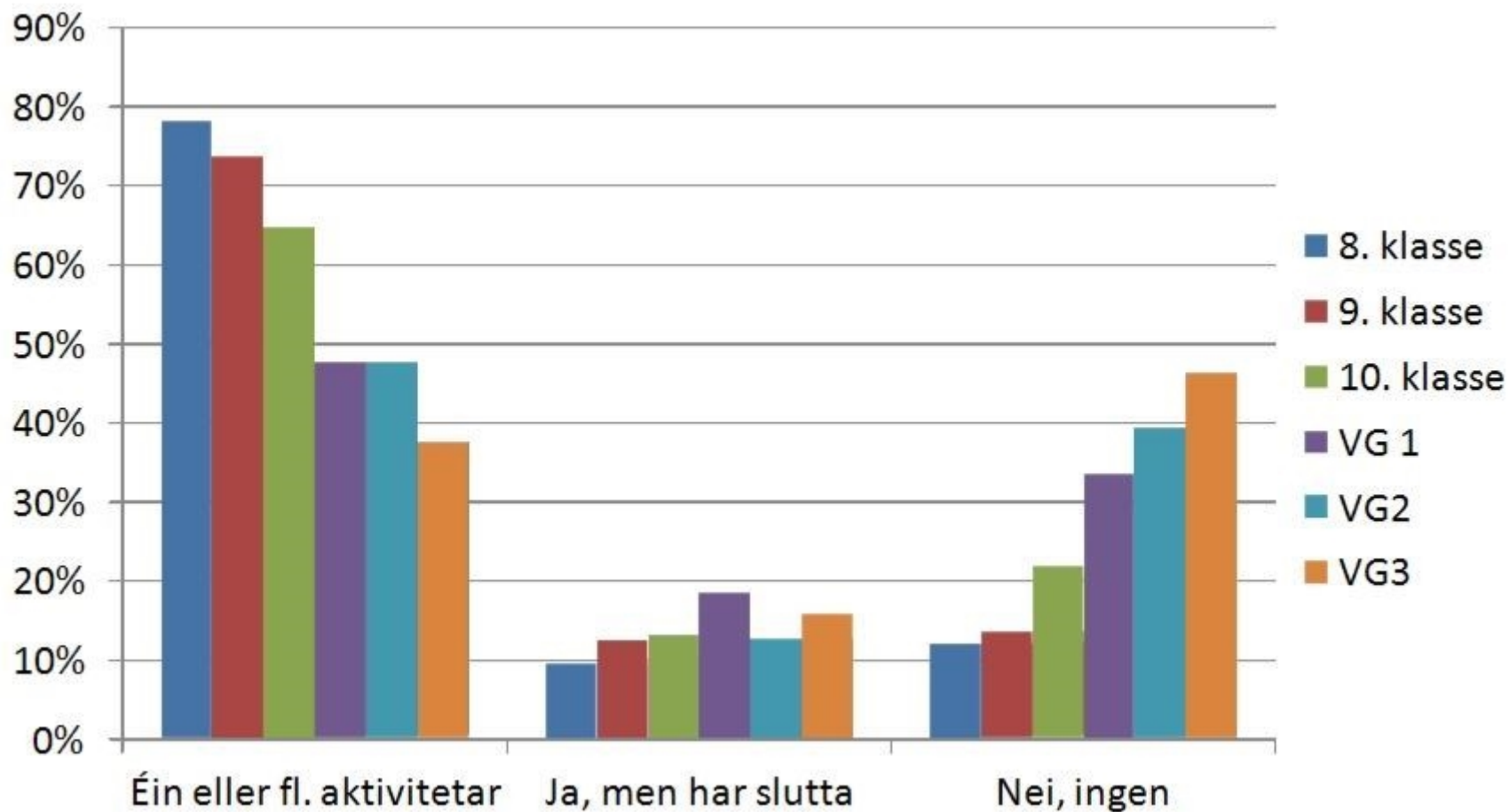
Deltaking i organisert fritidsaktivitet, 10.-klassingar

Utvikling i deltaking etter alder – éin eller fleire aktivitetar

Deltaking i organisert fritidsaktivitet, fordelt på svar og klassesteg, fylket*

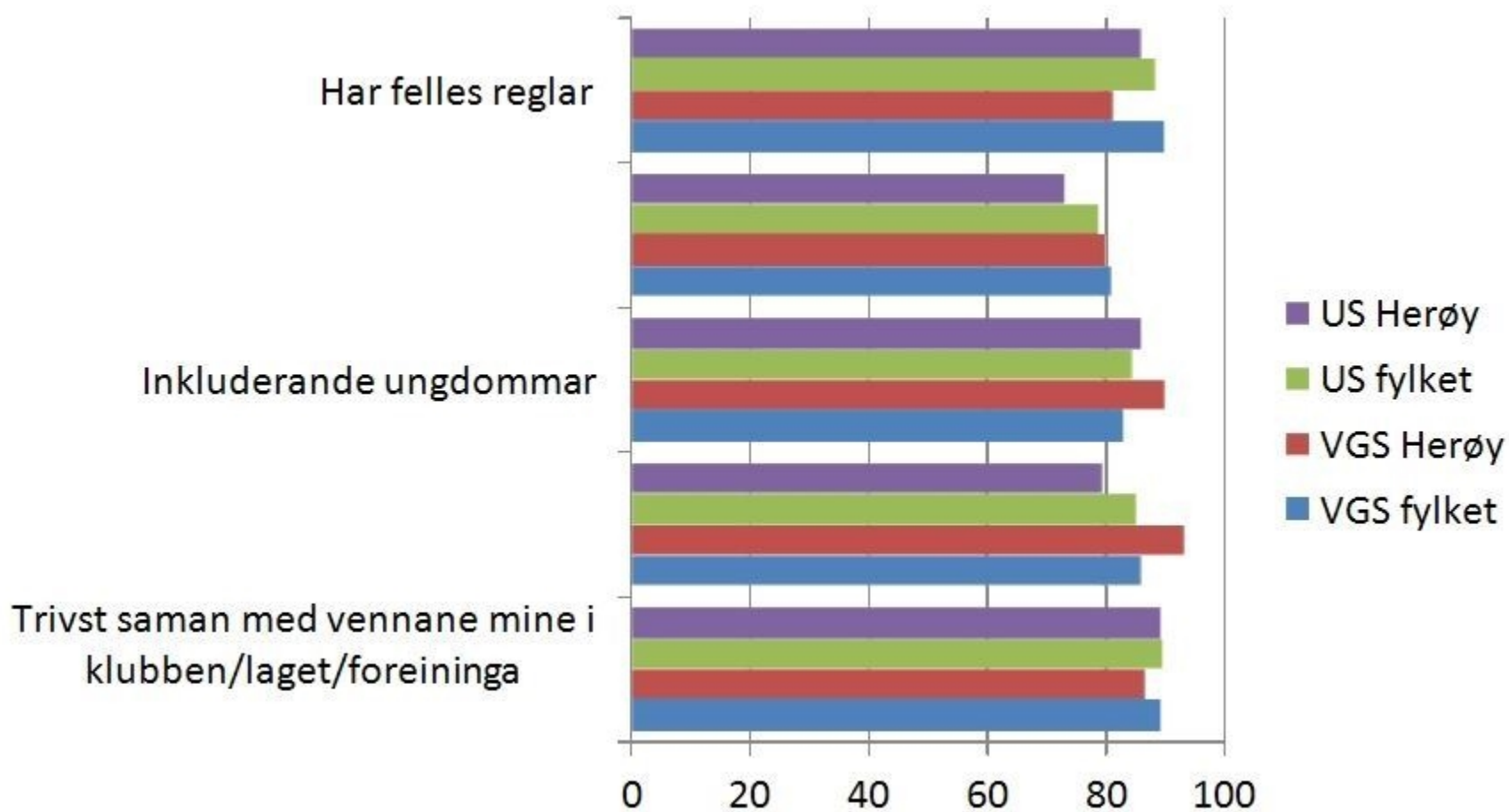

* Herøy har for lav svarprosent i vidaregåande skule

Vurdering av aktivitetane (1)

Prosentdel som har svart: «Passar svært godt» eller «Passar nokså godt»

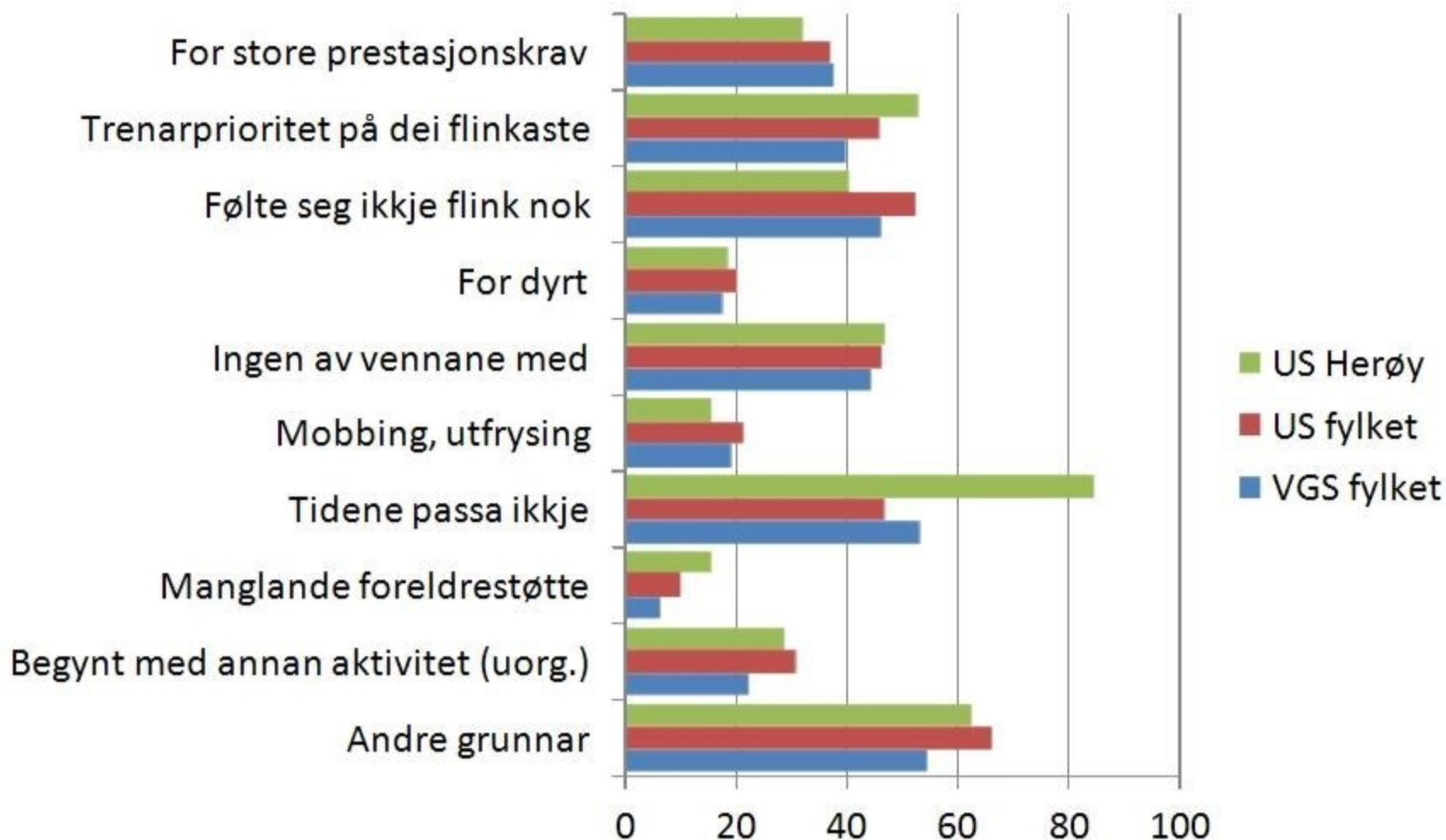
Vurdering av aktivitetane (2)

Prosentandel som har svart: «Passar svært godt» eller «Passar nokså godt»

Grunnar til å slutte med aktivitet*

Prosentdel som har svart: «Svært viktig grunn» eller «Litt viktig grunn»

* Herøy har for lav svarprosent i VGS

HERØY KOMMUNE
HERØY KOMMUNE

Skuleavdelinga

SAKSFRAMLEGG

Sakshandsamar:	SLR	Arkivsaknr:	2017/1306
		Arkiv:	A20

Utvalsaksnr	Utval	Møtedato
29/17	Komite for oppvekst	18.10.2017
128/17	Kommunestyret	26.10.2017

FORELDREUNDERSØKINGA 2017

Møtebehandling:

Rådmannen si tilråding vart samrøystes vedteken.

Tilråding i Komite for oppvekst - 18.10.2017

Komitè for oppvekst tar saka til vitande.

Tilråding:

Komitè for oppvekst tar saka til vitande.

Samandrag av saka:

Foreldreundersøkinga er ei av brukarundersøkingane til Utdanningsdirektoratet, som er frivillig. Herøy kommune gjennomførte undersøkinga i 2014, og no igjen i 2017. Formålet med undersøkinga var å få del i foreldra si meining om lærings- og elevmiljø i skule og SFO, for å kunne utvikle Herøyskulen til å bli endå betre.

Undersøkinga vart gjennomført i samarbeid med Kommunalt foreldreutval (KFU) og Foreldreutvala (FAU) på den enkelte skule.

Undersøkinga vart gjennomført i slutten av april, og rapportane til den enkelte skule vart tilgjengelege for vidare arbeid like etterpå.

Saksopplysningar:

Foreldreutvala, både på kvar enkelt skule og på kommunalt nivå, har både i 2014 og 2017 gjort ein stor innsats for å få høg deltaking. Dei har nytta både Vestlandsnytt og sosiale media, samt at somme FAU også har freista med premie til klassen med høgst deltaking. Likevel har deltakinga på skulane vore lav begge åra, med eit-par unntak.

I 2017 vart 1163 foreldre direkte inviterte til å svare, men kun 409 nytta seg av tilbodet. Dette gav ein svarprosent på 35,2.

Sett under eitt for Herøyskulen, gir dette signifikante svar, men ikkje for den enkelte skule. To skular hadde så høg deltaking at det kan seiast å gi pålitelege svar (rundt 60-70%). Andre skular hadde så lav deltaking, at det kan sjåast på berre som innspel frå foreldra, men ikkje «den fulle sanninga».

Analysar og tiltak framover vil derfor måtte drøftast på skulenivå, i eit samarbeid mellom leiing/tilsette og FAU/SU (Samarbeidsutvala)

Kommunalsjef Oppvekst informerer KFU om prosess og resultat på kommunenivå.

Undersøkinga er temabasert. På kommunenivå valde vi ut åtte tema som skulle undersøkast, gjennom å svare på påstandar:

Trivsel, Arbeidsforhold og læring, Trygt miljø, Trygt miljø og krenking, Mobbing på skulen, Dialog og medverknad, Læring og utvikling, Skulefritidsordninga

I tillegg til dette kan skulane sjølve velje kva tema dei vil undersøke kvart år, alt etter kva dei har fokus på. Dette gjer at ein ikkje fullt ut kan presentere eit samla resultat med samanlikning. Det er også noko forskjell på tema på kommunenivå kvart år, som gjer at ein får berre delvis grunnlag for samanlikning mellom år.

Vi har derfor teke ut berre nokre aktuelle og felles tema/spørsmål for å vise status på sentrale område:

Tabell med nokre resultat frå Foreldreundersøkinga 2017, samla for kommunen:

(Poeng 1-5, der 5 er best)

Tema	Resultat 2017	Resultat 2014
Barnet mitt trivst på skulen	4,6	4,7
Barnet mitt har medelevar å vere saman med på skulen	4,8	4,7
Barnet mitt er interessert i å lære på skulen	4,4	4,7
Har inntrykk av at barnet får nok faglege utfordringar	4,4	4,4
Barnet mitt får lekser som han/ho greier å gjere på eiga hand	4,2	4,2
Har inntrykk av at lærar sjekkar at lekser er gjort	4,5	4,6
Det barnet mitt lærar på skulen, er viktig	4,7	4,9
Har inntrykk av at det barnet lærer, vil vere nyttig seinare	4,6	4,8
Har inntrykk av at dei tilsette har klare forventningar til korleis elevane skal oppføre seg mot kvarandre	4,5	4,6
Har inntrykk av at barnet har ein vaksen på skulen å prate med ved behov	4,5	4,4
Skulen handterer mobbing på ein god måte	3,9	3,8
Eg er fornøgd med informasjon frå skulen om fagleg utvikling	4,3	4,4
Barnet mitt trivst på SFO	4,2	4,5
Opplever at personalet på SFO bidrar til eit godt sosialt miljø	4,1	4,4

Vurdering og konklusjon:

I og med at svarprosenten er så lav, er det vanskeleg å konkludere med status og aktuelle tiltak. Dette må drøftast på den enkelte skule og i den enkelte klasse, alt etter korleis situasjonen konkret ser ut der.

Utifrå det materiale vi ser i undersøkinga, kan vi på kommunenivå m.a. konstatere at:

- * Trivselen er bra, og dei fleste synest å ha vener
- * Motivasjonen for skulearbeid og arbeid med lekser har gått ned
- * Tida ein brukar på å gjere lekser, har gått ned (jfr også UngData)
- * Interesse foreldre viser for skulen og det borna lærer, har gått litt ned
- * Foreldra synest å ha behov for meir rettleiing og hjelp til korleis dei skal følgje opp borna sitt skulearbeid heime

I 2017 vart fleire påstandar relatert til tema Skulefritidsordning (SFO) teke inn, for å undersøke nærare foreldra si oppleving av dette tilbodet. Dei fleste svarar at borna trivst på SFO, men har lavare poeng på påstandar om aktivitetstilbodet. Fleire skulle ønskje at dette var meir variert og tilpassa. Men igjen må det nemnast at deltakinga er for lav til at ein kan generalisere dette til å vere ei felles oppfatning.

Uavhengig av om det er signifikante svar eller må reknast som innspel, vil ein på skular og i FAU framover ta alle meiningar på alvor ved at ein drøftar, analyserer og vurderer tiltak for å bli betre.

Fosnavåg, 04.10.2017

Olaus-Jon Kopperstad
Rådmann

Sølvi Lillebø Remøy
Kommunalsjef Oppvekst

Sakshandsamar: Sølvi Lillebø Remøy

Utviklingsavdelinga

SAKSFRAMLEGG

Sakshandsamar:	ELDHAN	Arkivsaknr:	2017/1006
		Arkiv:	Q13

Utvalsaksnr	Utval	Møtedato
167/17	Formannskapet	17.10.2017
129/17	Kommunestyret	26.10.2017

FV18 NÆRØYKRYSET MELLOMBELS UTBETRING - AVTALE MED STATENS VEGVESEN

Møtebehandling:

Rådmannen si tilråding vart samrøystes vedteken.

Tilråding i Formannskapet - 17.10.2017

Herøy kommunestyre vedtek følgjande:

- Herøy kommune godkjenner gjennomføringsavtalen mellom Herøy kommune og Statens vegvesen Region midt.
- Ordførar får fullmakt til å signere gjennomføringsavtalen på vegne av kommunen.

Tilråding:

Herøy kommunestyre vedtek følgjande:

- Herøy kommune godkjenner gjennomføringsavtalen mellom Herøy kommune og Statens vegvesen Region midt.
- Ordførar får fullmakt til å signere gjennomføringsavtalen på vegne av kommunen.

Særutskrift:

Vedlegg

- 1 Vedlegg - gjennomføringsavtale
- 2 Vedlegg - utdrag frå kommunedelplanen for Trafikktrygging 2015-2018

Bakgrunn:

I samband med utbetring av Nærøykrysset er det utarbeidd ein gjennomføringsavtale mellom Herøy kommune og Statens vegvesen Region midt, sjå vedlegg. Vegvesenet har godkjent avtalen, og denne saka gjeld såleis kommunal godkjenning.

Saksopplysningar:

Av tidlegare vedtak er det to som er viktige som bakgrunn for avtalen:

1. I reguleringsplanen "Bustadområde på Nærøy", vedtatt i kommunestyret 27.11.2014 i k-sak 146/14, ligg det inne rekkjefølgjekrav om at mellombels utbetringssløysing i Nærøykrysset skal vere etablert før det kan gjevast ferdigattest eller bruksløyve til bygningar.
2. Dette er eit prioritert tiltak som ligg inne i handlingsprogrammet til "kommunedelplan for trafikktrygging 2015-2018", vedtatt i kommunestyret 21.6.2017 i k-sak 73/17. Vedlagt ligg utdrag som gjeld Nærøykrysset.

Dagens Nærøykryss er trafikkfarleg. Det er registrert fleire alvorlege trafikkulykker i området, og det har i lengre tid vore behov for utbetring.

I gjeldande plan Nærøykrysset er det regulert rundkøyring, med dette vil vere kostbart og det er uvisst når i framtida dette kan bli aktuelt. Statens vegvesen har akseptert mellombels løysing med kanalisert T-kryss, jf. punkt 1 og 2 ovanfor. Det er viktig å poengtere her at det er sjølvne kryssløysinga som er mellombels, gang-/sykkelvegane vert permanente og i tråd med gjeldande plan.

Før ein no går vidare med arbeidet må avtalen mellom Herøy kommune og Statens vegvesen godkjennast. Når dette er gjort vil det bli haldt avklaringsmøte med vegvesenet, og det må utarbeidast ein byggjeplan (prosjektering) før ev. anbudsprosess. Ein ser føre seg fysisk oppstart våren 2018.

Når det gjeld finansiering vil ein bruke av dei avsette trafikktryggingmidlane.

Vurdering og konklusjon:

Herøy kommune ynskjer å sikre berekraftige løysingar for alle trafikantar på Nærøya, og med dette bidra til å skape gode bustadområde i denne delen av kommunen.

Rådmannen vurderer avtalen om mellombels utbetring av Nærøykrysset til å vere føremålstenleg og omfattar naudsynte punkt for å ivareta både kommunen og vegvesenet sine interesser. Ein vurderer villkåra i avtalen til å vere naturlege for anleggsprosjekt.

Tilråding:

Herøy kommunestyre vedtek følgjande:

- Herøy kommune godkjenner gjennomføringsavtalen mellom Herøy kommune og Statens vegvesen Region midt.
- Ordførar får fullmakt til å signere gjennomføringsavtalen på vegne av kommunen.

Konsekvensar for folkehelse:

Krysset og trafikkbiletet i området vil verte meir trafikksikkert for alle trafikantar, særskilt for dei mjuke trafikantane.

Konsekvensar for beredskap:

Betra trafikkbilete gir betre høve for beredskap.

Konsekvensar for drift:

Ingen konsekvensar, vegvesenet overtek anlegget for vidare drift når arbeidet er ferdigstilt og godkjent.

Tilråding:

Herøy kommunestyre vedtek følgjande:

- Herøy kommune godkjenner gjennomføringsavtalen mellom Herøy kommune og Statens vegvesen Region midt.
- Ordførar får fullmakt til å signere gjennomføringsavtalen på vegne av kommunen.

Fosnavåg, 20.09.2017

Olaus-Jon Kopperstad
Rådmann

Jarl Martin Møller
Avd.leiar

Sakshandsamar: Eldar Hansen

AVTALE

mellom

Herøy kommune (heretter kalt Utbygger)

og

Statens vegvesen Region Midt (heretter kalt SVV),

1. BAKGRUNN OG FORMÅL

Utbygger skal utføre foreløpig / mellombels utbedring av Nærøykrysset i Herøy kommune. Krysset er mellom fv. 18 og Nærøyvegen. Utbedringen går på å etablere kanalisert T-kryss og omfatter endret linjeføring i og ved krysset for eksisterende kjøreveger, gang-/sykkelveger og del av busslomme.

Byggestart: Vår 2018.

Komplett ferdigstilling er foreløpig satt til: Vår/sommer 2018

2. ALMINNELIGE BESTEMMELSER

- 2.1. Arbeidene på offentlig veggrunn fremgår på tegninger inntatt som •kartvedlegg til denne avtalen.
- 2.2. Offentlig veggrunn kan i denne avtale omfatte fylkesveg. Fylkesveggrunn eies av den relevante fylkeskommune og forvaltes av Statens vegvesen på vegne av fylkeskommunen. For fylkesveg inngås denne avtalen på vegne av fylkeskommunen.
- 2.3. Avtalen omfatter kontroll og godkjenning av byggeplan, kontroll av utbyggingsfasen, overlevering og garantier.
- 2.4. All informasjon og lignende som partene mottar etter avtalens inngåelse, og som kan tenkes å ha betydning for noen av punktene i denne avtale, skal uten ugrunnet opphold meddeles den andre avtaleparten.
- 2.5. Utbygger forestår bygging av veganlegget nevnt i punkt 2.1. ovenfor etter godkjent byggeplan (eventuelt tekniske planer) og tidsfrister i denne avtale.

Nødvendige tilpasninger til eksisterende veger og teknisk infrastruktur (sluk- og overvannssystem, vegbelysning, skilt m.m.) er en del av Utbygger sitt ansvar.
- 2.6. Eventuelle skader som måtte oppstå på offentlig veggrunn som følge av anleggsarbeidene skal snarest meldes til SVV og skal utbedres av Utbygger for Utbygger sin regning. Eventuelle reparasjoner skal godkjennes av SVV.

- 2.7. Veglova § 33 regulerer bruk av reklameskilt langs offentlig veg. Innenfor avtaleområdet er det ikke, verken for Utbygger, entreprenør(er) eller andre, lov til å sette opp reklameskilt uten tillatelse fra SVV.

3. FINANSIERING

Prosjektet finansieres fullt og helt av Utbygger. Dette innebærer at SVV ikke skal bidra med midler i prosjektet eller påføres noen utgifter.

4. SIKKERHETSSTILLELSE OG REKLAMASJONSTID

- 4.1. Dersom anlegget ikke fullføres i samsvar med denne avtalen, står SVV fritt til å fullføre anlegget for den delen (objekt/element som blir en del av fylkesvegen) for Utbygger sin regning etter at skriftlig varsel er gitt Utbygger.

5. EIENDOM

- 5.1. SVV stiller eksisterende veggrunn til disposisjon for bygging av tiltaket.
- 5.2. Utbygger har ansvar for å erverve grunn og rettigheter i den grad dette er nødvendig for å gjennomføre tiltaket. Utbygger har ansvar for eventuelle klausuleringer.
- Med «nødvendig» grunn menes det areal som etter SVV sin praksis blir definert som veggrunn. Dette arealet er for fylkesveg avgrenset til minimum 1 – én – meter utenfor skjæringstopp/fyllingsfot, men er likevel minimum 6 – seks – meter utenfor vegkant på kjøreveg og 2 – to – meter utenfor kant på gang- og sykkelveg.
- 5.3. Dersom forsøk på minnelige forhandlinger med grunneier/rettighetshaver ikke fører frem, vil SVV vurdere om det er grunnlag for ekspropriasjon og eventuell forhåndstiltredelse til nødvendige arealer etter veglova kapittel IV eller annet relevant hjemmelsgrunnlag. Alle kostnader knyttet til en eventuell ekspropriasjonssak skal dekkes av Utbygger.
- 5.4. Utbygger har ansvaret for innmåling av nye grenser når anleggsarbeidene er utført og for produksjon av målebrev. Utbygger har ansvar for rekvirering av kartforretning. SVV innkalles til denne. Disse arbeidene skal være avsluttet innen ett år etter at anlegget er overlevert til SVV.
- Alle kostnader i forbindelse med fradeling, oppmåling og oppretting av matrikkelenhet dekkes av Utbygger.
- 5.5. Etter overtakelse av veganlegget, anses MRFK som reell eier av arealet, uavhengig av om den formelle overføring av hjemmel tar lenger tid. Ved overtakelse tilbakeføres også drift- og vedlikeholdsansvaret til MRFK.

6. UTBYGGERANSVARET

- 6.1. Utbygger er ansvarlig overfor SVV for at gjennomføringen av anlegget er i henhold til denne avtalen.

- 6.2. Utbygger skal stille med byggeleder som har erfaring fra tilsvarende arbeider som anlegget.
- 6.3. Utbyggern er ansvarlig i henhold til Arbeidsmiljølovens forskrift av 3. august 2009 nr.1028 om sikkerhet, helse og arbeidsmiljø på bygge- eller anleggsplasser (Utbyggerforskriften).
- 6.4. Utbygger sin byggeleder skal utpekes som HMS koordinator og utarbeide en SHA-plan for både planleggings- og gjennomføringsfasen. Utbygger skal sørge for at entreprenør utarbeider en egen SHA- og kvalitetsplan på grunnlag av Utbyggerns plan.
- 6.5. Utbygger har det juridiske og økonomiske ansvar for erstatninger som følge av anleggsdriften.
- 6.6. Utbygger har ansvar for å gi nødvendig informasjon om anlegget og anleggsarbeidene til omgivelsene.
- 6.7. Utbygger skal avklare alle forhold med berørte parter og offentlige etater. Alle henvendelser, avtaler og lignende med private, entreprenører eller offentlige etater skal gå gjennom Utbygger.

7. BYGGING

- 7.1. Prosjektet skal gjennomføres og dokumenteres i henhold til Statens vegvesens til enhver tid gjeldende normaler, håndbøker, og retningslinjer, samt aktuelle standarder etc.

Utbygger har ansvar for at prosjektet har den tekniske og miljømessige kvaliteten som er beskrevet i byggeplanene.

Ved gjennomføring skal følgende prinsipper legges til grunn:

- Utbyggerns beskrivelse skal være i samsvar med gjeldende håndbøker og tekniske krav som skal overleveres SVV før anleggsstart.
- Utbygger skal utarbeide en kontraktspesifikk kvalitetsplan som skal overleveres SVV.
- Utbygger skal dokumentere at foreskrevet teknisk kvalitet og miljøkvalitet er oppnådd.
- Utbygger skal avdekke eventuelle mangler, varsle SVV (melde avvik) og gjennomføre tiltak for utbedring av manglede kvalitet etter avtale med SVV.
- Utbyggerns kvalitetsdokumentasjon skal leveres SVV fortløpende.
- Utbyggerns drift- og vedlikeholdsdokumentasjon skal leveres SVV fortløpende.
- SVV mottar og gjennomgår dokumentasjon, og foretar egen stikkprøvekontroll for å verifisere Utbyggers egenkontroll og som ekstra sikkerhet.

Utbygger skal med basis i en risikovurdering utarbeide en kontrollplan for prosjektet.

- 7.2. SVV skal godkjenne byggeplan før arbeidet kan igangsettes. Slik godkjenning medfører ikke at SVV overtar ansvar som er tillagt Utbygger gjennom denne avtalen.
- 7.3. Før arbeidet starter skal Utbygger sørge for å fremskaffe godkjente arbeidsvarslingsplaner, gravetillatelser og sikker jobbanalyse fra. Utbygger skal skriftlig meddele SVV navnet på skiltansvarlig person hos Utbygger. Som skiltansvarlig kan Utbygger kun anvende personell med gjennomført kurs i arbeidsvarsling. All relevant dokumentasjon herunder sendes SVV.
- 7.4. Anleggsarbeidene skal foregå på en måte som ikke hindrer trafikken i området unødvendig. Alle forhold som berører trafikkavviklingen skal avklares med SVV på forhånd.
- 7.5. Utbygger skal oversende fremdriftsplan, kvalitetsplan og kontrollplan til SVV før entreprenøren starter arbeidet. Kontrollplanen skal omfatte alle arbeider hvor det er satt kvalitetskrav/ -toleranser.
- 7.6. SVV forbeholder seg retten til enhver tid å foreta kontroll av arbeidene på anleggsstedet. Slike kontroller fritar ikke Utbygger for sitt ansvar etter denne avtalen. Kontroller som blir nødvendig på grunn av feil utførelse, slurv eller grov uaktsomhet, belastes Utbygger.

Utbygger skal varsle SVV for eventuell kontroll ved alle arbeidsoperasjoner der produkt blir tildekket, som for eksempel membran, asfalt osv.
- 7.7. Dersom det er aktuelt å samkjøre kommunaltekniske anlegg, kabelanlegg, fjernvarmeledning, spillvannsledning og lignende skal det skje etter detaljert ledningsplan som skal godkjennes av SVV før anlegget påstartes. Utbygger bærer alle kostnader knyttet til disse arbeidene.
- 7.8. Dersom Utbygger kommer i berøring med «kjente og ukjente» offentlige/private ledninger, herunder elektriske ledninger, vann- og avløpsledninger, er det Utbygger sitt ansvar å besørge og bekoste eventuelle nødvendige omlegginger/tilpasninger.
- 7.9. Utbygger skal forelegge sin fremdriftsplan for anlegget for SVV og skal holde SVV løpende orientert om fremdriften. Anlegget skal senest være ferdigstilt innen [•].

8. MØTER – KORRESPONDANSE – GJENPARTER

- 8.1. Før arbeidene starter opp skal det avholdes et oppstartsmøte mellom partene i denne avtalen. Tilstede på møtet skal i tillegg være Entreprenør.
- 8.2. Utbygger bestemmer hyppigheten av byggemøtene som ledes av Utbygger. Faste deltakere på møtene er Utbygger og entreprenøren. SVV forbeholder seg retten til å delta på byggemøtene med de samme rettighetene som de faste møtedeltakerne. SVV skal ha innkalling til og referat fra alle byggemøter.
- 8.3. Kopi av byggemøtereferater og all relevant korrespondanse sendes avtalepartenes representanter.
- 8.4. Herøy kommune sin representant i prosjektet er Eldar Hansen.

SVVs representant i utbyggingsfase av prosjektet er Bjørn Sunde

9. ENDRING AV PLANENE

Alle forslag til endringer av godkjent byggeplan skal behandles av begge avtaleparter. Eventuelle endringer skal godkjennes av begge avtaleparter før utførelse i marken.

10. TILLEGGSARBEIDER

Utbygger inngår avtaler om eventuelle tilleggsarbeider. Tilleggsarbeidene vil primært være arbeider som er uteglemt/ikke godt nok definert i kontrakten med entreprenøren og som er nødvendig for ferdigstillelse etter SVVs kvalitetskriterier. Kostnadene er SVV uvedkommende.

11. OVERTAKELSE

- 11.1. Overtakelse kan finne sted når alle arbeider er utført i henhold til denne avtale og dokumentert i henhold Statens vegvesens håndbøker N200 og R761. Før overtakelse finner sted skal Utbygger ha overtatt prosjektet fra Entreprenør og eventuelle feil og mangler skal være utbedret.
- 11.2. SVV overtar anlegget vederlagsfritt fra Utbygger.
- 11.3. Overtakelse skal varsles SVV 2 – to – uker på forhånd og finner sted etter en besiktigelse på bar mark. Ved overtakelse skal avtalepartene i fellesskap undertegne overtakelsesprotokollen.

12. DOKUMENTASJON

Før overtakelse skal Utbygger oversende følgende dokumentasjon til SVV:

- Ferdigvegstegninger på digitalt format, as–built (vektorgrafikk som .dwg og/eller .dxf i tillegg til rastergrafikk som .pdf).
- FVD–dokumentasjon for elektroanlegg/veglys
- FDV–dokumentasjon for øvrige tekniske anlegg
- Koordinater for kabler/rør/ledninger
- Rørinspeksjon med videokamera

Videre skal Utbygger levere digitale ferdigvegsdata til oppdatering av FKB (Felles Kartdatabase) og NVDB (Nasjonal Vegdatabank) som spesifisert i vedlegg til denne avtalen merket «*Ferdigvegsdata til kart og NVDB*». Geometri skal leveres på SOSI–

format med objekttyper fra den til enhver tid gjeldende «*Objektliste for ferdigvegsdata til kart og NVDB*», og etter gjeldende SOSI-versjon. SOSI-filen skal gi opplysninger om kvalitet (målemetode og stedfestingsnøyaktighet), dato (datafangstdato) og produsent. Egenskapsdata til NVDB leveres på egnet format (f.eks. Excel) etter nærmere avtale. Alle data leveres i EUREF89 og NN2000 om ikke annet er avtalt. For nøyaktighetskrav vises det til SVVs håndbok 018 «Vegbygging».

Dokumentasjonen skal være i henhold til gjeldende håndbøker og standarder. Utbygger bærer alle kostnader knyttet til dette dokumentasjonsarbeidet.

13. MANGLER OG REKLAMASJON

- 13.1. Det foreligger mangel ved anlegget dersom anlegget ved overtakelsen ikke er i den stand som forutsatt i denne avtalen. Som mangel regnes også skade på anlegget som oppstår etter overtakelsen, og som er en nærliggende og påregnelig følge av den opprinnelige mangelen.
- 13.2. Utbygger har rett og plikt til å utbedre mangler for egen kostnad. Dersom utbedring ikke skjer innen en rimelig frist fastsatt av SVV kan SVV sette bort arbeidene til andre for Utbyggers kostnad.
- 13.3. SVV taper sin rett til å gjøre mangel gjeldende dersom en ikke senest ved overtakelsesforretningens avslutning melder fra om mangel som en har eller burde ha oppdaget ved gjennomføringen av overtakelsesforretningen. Mangelen skal angis i overtakelsesprotokollen eller i vedlegg til denne.
- 13.4. SVV taper sin rett til å gjøre mangel gjeldende etter overtakelsen dersom en ikke varsler Utbygger innen rimelig tid etter en har eller burde ha oppdaget mangelen. Reklamasjon kan ikke fremsettes senere enn 5 år etter overtakelsen. For de deler av anlegget det eventuelt er foretatt utbedringer på, løper 5 års fristen fra tidspunktet for ferdigstilling av utbedringsarbeidet, men ikke mer enn ett år ut over den opprinnelige fristen.
- 13.5. Uansett reklamasjonsbestemmelsene ovenfor kan SVV gjøre gjeldende mangel som har sin årsak i forsett eller grov uaktsomhet hos entreprenøren.
- 13.6. Skader og ulemper som oppstår som følge av anlegget eller anleggsarbeidene er Utbyggers sitt ansvar.
- 13.7. Utbygger forplikter seg til i en periode på 5 – fem – år etter overtakelse, uten omkostninger for SVV, å rette feil eller mangler ved anlegget. Tilsvarende gjelder skader som oppstår som følge av anlegget. Dette gjelder også erosjon med slamming av grøfter, rørledninger og kummer.
- 13.8. For grøntanlegg er det en garantiperiode på 3 – tre – hele vekstsesonger fra ferdigstilling. Det betyr at garantitiden ikke kan avsluttes før tidligst [•], 3 – tre – år etter overtakelse. Plan for skjøtsel skal utarbeides og godkjennes av SVV før overtakelse.

14. HEVING

SVV kan heve avtalen dersom Utbygger vesentlig misligholder sine forpliktelser etter denne avtalen. Avtalen kan også heves dersom vesentlige forutsetninger for avtalen endrer seg forut for byggestart.

15. UOVERENSSTEMMELSER – TVISTER

- 15.1. Avtalepartene skal søke å løse eventuelle uoverensstemmelser fortløpende. Eventuelle tvister knyttet til denne avtalen skal avgjøres ved de ordinære domstoler.
- 15.2. Sunnmøre tingrett er verneting for denne avtalen.

16. VEDLEGG

Avtalen har følgende vedlegg:

- **Kartvedlegg**
- **Ferdigvegsdata til kart og NVDB**

17. UTFERDIGELSE OG SIGNATUR

Denne avtalen er utferdiget og underskrevet i 2 – to – eksemplarer, hvorav partene beholder hvert sitt.

For: Herøy kommune

For: Statens vegvesen Region Midt

Dato: [•]

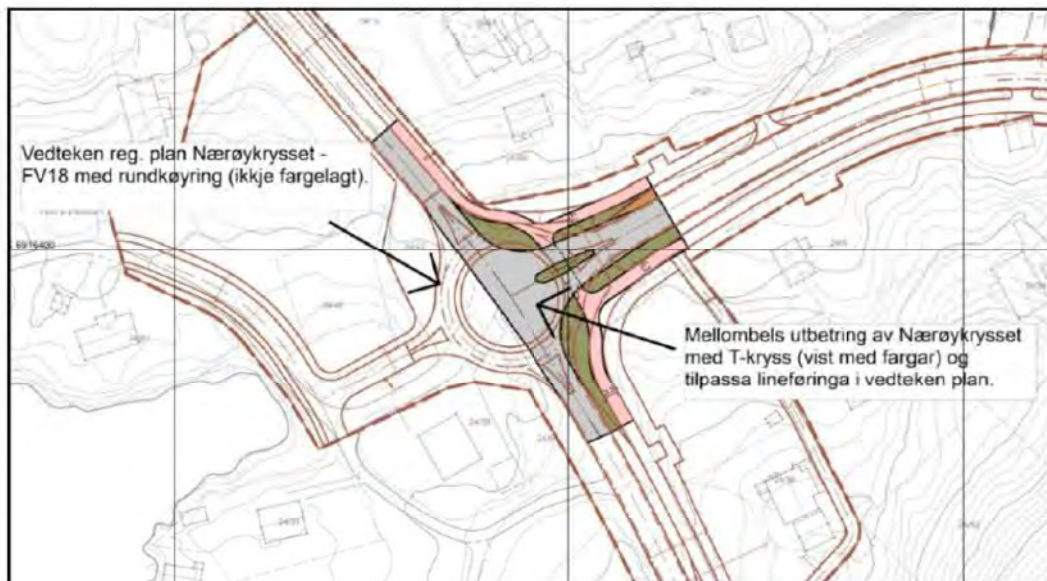
Dato: [•]

Sign: _____

Sign: _____

Pri nr.	Stad / vegnr	Type tiltak	Grunngeving	Ansvar	Kommentar
4	*Nærøykrysset - FV18 (ENDRA)	Nytt T-kryss i samsvar med skisse for mellombels utbetring (Rambøll 27.10.14). Etablere kryssing for fotgjengarar og gang-/sykkelveg som knyt saman eksisterande nett.	Trafikkfarleg kryss. Registrert fleire alvorlege trafikklukker. Farleg kryssingspunkt for skuleborn. I utgangspunktet regulert rundkøyring.	MR fylke STV	Reguleringsplan med rundkøyring godkjent. Dette er mellombels løysing som er krav for vidare utbygging i området. Det må søkjast MR fylke om prioritering og gjennomføring av tiltaket.

Reguleringsplan for Nærøykrysset

Foto over dagens kryssutforming på Nærøya

Rådmannen

SAKSFRAMLEGG

Sakshandsamar:	OJK	Arkivsaknr:	2017/881
		Arkiv:	026

Utvalsaksnr	Utval	Møtedato
168/17	Formannskapet	17.10.2017
18/17	Valnemnd	26.10.2017
130/17	Kommunestyret	26.10.2017

ETABLERING AV POLITISK UTVAL I SAMBAND MED INTERKOMMUNALE SAMARBEIDSPROSJEKT.

Møtebehandling:

Rådmannen si tilråding vart samrøystes vedteken med slikt tillegg i punkt a: dokumentcenter

Tilråding i Formannskapet - 17.10.2017

1. Det vert etablert ei politisk utval for å kome i møte den politiske styringsutfordringa ved dei interkommunale prosjekta og sikre overordna politisk samordning på andre samarbeidsprosjekt. Utvalet skal ha følgjande samarbeidsområde ved oppstart:
  - a. Økonomi/løn/service/dokumentcenter
  - b. Plan/teknisk/brann
  - c. Barnevern/NAV
  - d. Samarbeid vedkommande samferdsel

Utvalet består av tre folkevalde frå kvar samarbeidande kommune.

2. Frå Herøy vert følgjande valde:

.....
.....
.....

3. Utvalet konstituerer seg sjølv.

4. Utvalet skal basere seg på semje (konsensusprinsippet).

5. Oppgåvene skal vere:

- Følgje vedtekne samarbeidsprosjekt 01.01.18 – 31.12.19.
- Utarbeide overordna prosjekt, t.d. på samferdsel,
- Utreie politiske styringsmodellar for samarbeidsprosjekt frå 01.01.2020.

6. Utvalet skal vere i funksjon i perioden 01.01.18 – 31.12.19.

Tilråding:

7. Det vert etablert ei politisk utval for å kome i møte den politiske styringsutfordringa ved dei interkommunale prosjekta og sikre overordna politisk samordning på andre samarbeidsprosjekt. Utvalet skal ha følgjande samarbeidsområde ved oppstart:

- a. Økonomi/løn/service
- b. Plan/teknisk/brann
- c. Barnevern/NAV
- d. Samarbeid vedkommande samferdsel

Utvalet består av tre folkevalde frå kvar samarbeidande kommune.

8. Frå Herøy vert følgjande valde:

.....
.....
.....

9. Utvalet konstituerer seg sjølv.

10. Utvalet skal basere seg på semje (konsensusprinsippet).

11. Oppgåvene skal vere:

- Følgje vedtekne samarbeidsprosjekt 01.01..18 – 31.12.19.
- Utarbeide overordna prosjekt, t.d. på samferdsel,
- Utreie politiske styringsmodellar for samarbeidsprosjekt frå 01.01.2020.

12. Utvalet skal vere i funksjon i perioden 01.01.18 – 31.12.19.

Særutskrift:

- Vanylven kommune
- Sande kommune
- Rådmannen si leiargruppe

Samandrag av saka:

Rådmannen kjem med framlegg om at det vert etablert ei politisk utval for samarbeidsprosjekta mellom Herøy og Vanylven, og Sande dersom dei ynskjer å vere med.

Saksopplysningar:

Resultatet av kommunereforma er at Herøy, som alle kommunane på Ytre Søre Sunnmøre held fram som eigne kommunar. Dette aktualiserer igjen kva interkommunale samarbeid kommunen(e) skal gå inn i for å sikre kompetanse på diverse fagområde. Det overordna prinsippet er som kjent at kommunale tilbod – innanfor visse rammer - skal tilbydast likt uavhengig av kvar ein bur i landet.

Det har mange gonger vore påpeika som ei svakheit ved interkommunale samarbeid at dei meir eller mindre lever sitt eige liv unnateke den ordinære politiske styringa. Dette er i og for seg relevant, men samstundes skal ein hugse på at leveransar av kjerneoppgåver (skule, pleie, helse) framleis skal leverast av primærkommunen åleine, og at dei vedtekne samarbeidsprosjekta berre utgjør ein liten del av kommunens netto driftsbudsjett.

Trass i dette vil vi foreslå at det vert etablert eit politisk utval for alle interkommunale prosjekt (også dei overordna politiske prosjekta).

Vanylven er kome relativt godt i gong med prosessen med å både plukke ut sårbare fagområde, samt etablere samarbeidsprosjekt. Såleis vart det i april 2017 gjort vedtak i kommunestyret om følgjande framdriftsplan:

2017: IKT – informasjon- og kommunikasjonsteknologi.

2018: Løn/rekneskap.

2019: Plan/teknisk.

2020: Barnevernstenesta.

2021: PPT- pedagogisk-psykologisk teneste.

Status er i dag som følgjer:

- IKT er oppe og går. Hovudkontoret er lagt til Hareid, og samarbeidet omfattar alle kommunane på Søre Sunnmøre.
- Løn/rekneskap. Kommunestyret har vedteke å sjå på moglegheit for samarbeide med Vanylven kommune på desse fagfelta. Planen er igangsetting av samarbeidet per 01.01.2018. Det er ikkje umogleg at også Sande vert med.
- Plan/teknisk. Saka er på veg gjennom det politiske avgjerdssystemet. Det er også Vanylven kommune som er den aktuelle samarbeidsparten her, men Sande er også invitert med.

I siste kommunestyremøte i Vanylven vart det fremja ei oversendingssak det det vart bede om at ordføraren(ane) i samarbeidskommunen (ane) må støtte opp om Rovdefjordssambandet, og at dette må vere ein føresetnad for å gå inn i noko administrativt samarbeid. Sjølv om dette er eit overordna politisk prosjekt vel vi å ta den med i denne saka.

Som går fram over er Herøy godt i gong med etablering av dei vedtekne samarbeidsprosjekta.

Styringsutfordringa knytt til ulike former for interkommunale samarbeid har vore problematisert i fleire år, og var også brukt som eit viktig argument for kommunereforma. Vidare har fleire ekspertmiljø hevda at styring av interkommunale samarbeid gjennom tradisjonelle folkevalde organ kan vere både uoversiktleg og udemokratisk.

Desse argumenta kan vere relevante, og for å motverke eventuell problem vil vi difor foreslå innført eit politisk vald utval.

Dette utvalet bør bestå av to alternativt tre medlemmer frå kvar av dei samarbeidande kommunane. Eventuelle nye samarbeidskommunar vil altså tre inn med sine medlemmer.

Vurdering og konklusjon:

Eit slikt utval må basere seg på einigheit (konsensus), og vil ha følgjande oppgåver:

1. Følgje vedtekne samarbeidsprosjekt 01.01.18 – 31.12.19.
2. Utarbeide overordna prosjekt, t.d. på samferdsel.
3. Utreie politiske styringsmodeller for samarbeidsprosjekt frå 01.01.2020.

Fosnavåg, 30.09.2017

Olaus-Jon Kopperstad
Rådmann

Rådmannen

SAKSFRAMLEGG

Sakshandsamar:	OJK	Arkivsaknr:	2017/1314
		Arkiv:	C80

Utvalsaksnr	Utval	Møtedato
169/17	Formannskapet	17.10.2017
131/17	Kommunestyret	26.10.2017

TILRETTELEGGING FOR BORGARLEGE VIGSLAR I KOMMUNEN.

Møtebehandling:

Rådmannen si tilråding vart samrøystes vedteken med slik endring i punkt 1-3:

1. Den kommunale vigselretten blir i Herøy teke hand om av ordførar og varaordførar eller ein annan som ordføraren utnemner.
2. Vigselstidspunktet blir fastsett etter forutgåande dialog mellom brudefolket og vigslaren.
3. Vigselstad blir fastsett etter forutgåande dialog mellom brudefolket og vigslaren.

Tilråding i Formannskapet - 17.10.2017

1. Den kommunale vigselretten blir i Herøy teke hand om av ordførar og varaordførar eller ein annan som ordføraren utnemner.
2. Vigselstidspunktet blir fastsett etter forutgåande dialog mellom brudefolket og vigslaren.
3. Vigselstad blir fastsett etter forutgåande dialog mellom brudefolket og vigslaren.
4. Vigsel i andre lokale/andre stader enn på rådhuset og til tidspunkt utanfor ordinær arbeidstid må avtalast med vigslaren, og der kommunen fakturerer dei faktiske utgiftene.

5. Det administrative ansvaret for vigselordninga blir delegert til rådmannen. Rådmannen får i oppgåve å tilrettelegge for at vigslane kan finne stad innanfor verdige rammer.

Tilråding:

4. Den kommunale vigselretten blir i Herøy teke hand om av ordførar og varaordførar.
5. Vigsel kan finne stad i kontortida på vekedagar. Vigselstidspunktet blir fastsett etter forutgåande dialog mellom brudefolket og vigslaren.
6. Vigsel i kommunal regi finn stad på rådhuset, anten på ordførar sitt kontor eller på anna høveleg møterom.
7. Vigsel i andre lokale/andre stader enn på rådhuset og til tidspunkt utanfor ordinær arbeidstid må avtalast med vigslaren, og der kommunen fakturerer dei faktiske utgiftene.
8. Det administrative ansvaret for vigselordninga blir delegert til rådmannen. Rådmannen får i oppgåve å tilrettelegge for at vigslane kan finne stad innanfor verdige rammer.

Særutskrift:

- Ordføraren
- Rådmannen

Vedlegg:

Rundskriv om kommunale vigsler datert 21.09.2017:

<https://www.regjeringen.no/contentassets/d883f32c90d249a5924de82ffa3c3aba/run-dskriv-q-11-2017-om-kommunale-vigsler.pdf>

Samandrag av saka:

Stortinget har nyleg vedteke endringar i ekteskapslova, jf Lov om endringar i ekteskapsloven som ein del av oppgåveoverføringa til kommunane. Lovendringa betyr at vigselmynde vert overført frå sorenskrivaren til ordførar, varaordførar og kommunalt tilsette eller folkevalde som kommunestyret sjølv gir slik mynde. Ansvaret for gjennomføring av borgarlege vigslar vert med det overført frå tingrettane og Oslo byfogdembete til kommunane.

Saksopplysningar:

Lovendringa trer i kraft frå 1. januar 2018.

Reglane om ekteskapsinngåing går fram av ekteskapsloven kapittel 3. Oppgaveoverføringa betyr at kommunane må vere klare til å ta imot brudepar som ynskjer å gifte seg borgarleg frå 1. januar 2018.

Kommunestyret må avklare kven som skal ha vigselformularen i kommunen før reglane trer i kraft. Ordførar og varaordførar er gitt vigselformularen direkte i lova. Lova seier at i tillegg kan kommunestyret sjølv gi vigselformularen til kommunalt tilsette eller folkevalde. Kommunestyret må sjølv vurdere behovet og kven som er eigna til å ha oppgåva.

Lovproposisjonen omtalar at kommunen sitt tilbod skal vere godt og tilgjengeleg. Det er også uttala at det er viktig at kommunen legg til rette for den seremonielle karakteren i vigsla.

Kven skal tilbodet gjelde for?

Lovendringa inneber at kommunane er pålagt å ha eit vigselforbod for eigne innbyggjarar og personar som ikkje er busett i Norge. Det skal vere tilstrekkeleg at ein av brudefolket er busett i kommunen for at plikta til kommunen om å gjennomføre vigsle gjeld. Det står fritt til kommunen å tilby vigsel for brudefolk busett i andre kommunar.

Kor og når skal vigslane finne stad?

Søre Sunnmøre tingrett har om lag 35 vigsjar pr år, kor mange av desse som er innbyggjarar i Herøy har vi ikkje fått oversikt over. Domstolane praktiserer å sette av inntil 15 minuttar pr vigsel. I tillegg til sjølv seremonien vil kommunen måtte pårekne noko tidsbruk til administrativt for- og etterarbeid. Dette vil blant anna omfatte bestilling av timar til vigsel, spørsmål frå publikum, utsending av midlertidig vigselsattest, samt retur av prøvingsattest til Skatteetaten.

Lovproposisjonen understrekar at det er viktig å oppretthalde vigselen sin seremonielle karakter, og viser i denne samanhengen til at bruk av eigna lokale og det borgarlege vigselsformularet er avgjerande tiltak i så måte.

Bruk av eigna lokale vil bety mykje for korleis ein vigselssermoni vert oppfatta. I lovførebuinga er det lagt til grunn at kommunane har rådhus, kommunehus eller andre lokale som kan gjerast tilgjengeleg for vigsjar. Herøy rådhus har ikkje eit rom som "utpeiker" seg som eigna for vigsjar, men det blir foreslått å nytte ordføraren sitt kontor eller anna møterom.

Kommunestyret må vurdere om det skal opnast for ein praksis om at vigsjar kan finne stad utanom kontortid eller andre stadar enn på rådhuset. Ein slik praksis må vegast opp mot kapasitet: Har kommunen kapasitet til å imøtekome ønskje om vigsjar utanom arbeidstid og på andre lokasjonar? Det kan opplevast som urettferdig dersom ein opnar for at nokon kan få vie seg til andre tider og på andre stadar – medan andre ikkje får det.

Innhald i seremonien

Det borgarlege vigselsformularet er fastsett ved kongelig resolusjon og skal nyttast ved gjennomføringa av borgarlege vigsjar. Formularet set eit minimumskrav til innhaldet i vigselen, men det er i prinsippet rom for å tilpasse seremonien med t.d. song, musikk, utveksling av ringer, tekstlesing e.l. I utgangspunktet vert det tilrådd at ein vidarefører domstolane sin praksis med å sette av inntil 15 minutt pr. vigsel i rådhuset. Av disse vil 5 minutt gå med til den obligatoriske lesinga av

vigselsformularet. Brudeparet vil dermed ha ca. 10 minutt tilgjengeleg til andre aktivitetar som musikk, tekstlesing e.l. som de sjølv er ansvarleg for å legge til rette for. Domstolane opplyser at dette fungerer godt i praksis.

Det blir foreslått å vidareføre domstolane sin praksis om å ha eit tilbod om å gjennomføre vigsler på norsk og engelsk. Dette er kompetanse kommunen skal klare å stille med. Dersom ein av partane ikkje forstår eitt av desse språka, pliktar desse sjølv å stille med kvalifisert tolk og dekke utgiftene knytt til dette.

Økonomiske konsekvensar

I lovproposisjonen vert også spørsmålet om betaling for vigsel omtala, og det vert peikt på at det er eit viktig prinsipp for kommunale vigsler at kommunen sitt alminnelege vigselstilbod skal vere gratis for kommunen sine egne innbyggjarar og for personar som ikkje er busett i Norge.

Dersom kommunen i tillegg opnar for at vigsler kan skje utanfor kommunen sine ordinere lokale, utover ordinere opningstider eller for brudefolk som ikkje er busett i kommunen, kan kommunen krevje å få dekkja meirkostnader ved dette. Døme på slike kostnader er utgifter for vigsleren og kostnader knytt til bruk av kommunale lokale. Kommunen må i så fall regulere kva kostnader ein kan krevje dekkja. Krav frå kommunen om dekking av slike kostnader må avtalast med brudeparet på førehand. Det skal ikkje vere høve for kommunen til å ta betaling for gjennomføring av vigsler ut over dekking av naudsynte og dokumenterte meirkostnader.

Vurdering og konklusjon:

Lovendringa inneber at kommunen må legge til rette for eigna lokale for borgarlege vigsler. Kommunehus er omtala i prop. som eigna lokale. I Herøy kan ordføraren sitt kontor og andre møterom vere eigna lokale for borgarleg vigselseremoni.

Gjennom lova er ordførar og varaordførar gitt vigselsmynde. I ein kommune på Herøy sin storleik, er det truleg ikkje behov for fleire med vigselsmynde tilstades. Det blir foreslått at ein legg opp til eit vigselstilbod som er samanliknbart med det som domstolane tradisjonelt har hatt, og som innfrir dei minimumskrava som blir sett i regelverket. Dersom det skal opnast for at vigsler finn stad ein annan stad etter avtale med vigsleren, må desse kostnadene dekkast av brudeparet.

Fosnavåg, 05.10.2017

Olaus-Jon Kopperstad
Rådmann

Eigedomsavdelinga

SAKSFRAMLEGG

Sakshandsamar:	RMY	Arkivsaknr:	2016/646
		Arkiv:	614

Utvalsaksnr	Utval	Møtedato
170/17	Formannskapet	17.10.2017
132/17	Kommunestyret	26.10.2017

PROSJEKT 61604 - HOVUDBRANNSTASJON - VAL AV UTBYGGINGSTOMT - FORHANDLINGSMANDAT

Møtebehandling:

Rådmannen si tilråding vart samrøystes vedteken.

Tilråding i Formannskapet - 17.10.2017

1. Kommunestyret tek sak om alternative utbyggingstomter til orientering og ber rådmannen om å gå i forhandlingar med grunneigarane av utbyggingstomt 1, 2, 3 og 4 om eventuelt erverv av naudsynt grunn.
2. Kommunestyret ber om at forhandlingsresultat og endeleg val av utbyggingstomt vert fremma til ny handsaming i kommunestyret i november.
3. Kommunestyret ber rådmannen om å søke prosjekt 61604 Hovudbrannstasjon innarbeidd i budsjett- og økonomiplanen for 2018-2021.
4. Plan- og byggenemnda får mandat til å gjennomføre prosjektet i samsvar med gjeldande reglement, føresettt naudsynt finansiering.

Tilråding:

5. Kommunestyret tek sak om alternative utbyggingstomter til orientering og ber rådmannen om å gå i forhandlingar med grunneigarane av utbyggingstomt 1, 2, 3 og 4 om eventuelt erverv av naudsynt grunn.
6. Kommunestyret ber om at forhandlingsresultat og endeleg val av utbyggingstomt vert fremma til ny handsaming i kommunestyret i november.
7. Kommunestyret ber rådmannen om å søke prosjekt 61604 Hovudbrannstasjon innarbeidd i budsjett- og økonomiplanen for 2018-2021.
8. Plan- og byggenemnda får mandat til å gjennomføre prosjektet i samsvar med gjeldande reglement, føresett naudsynt finansiering.

Særutskrift:

Eigedomsavdelinga v/ eigedomsleiar

Økonomiavdelinga

Kommunalsjef Samfunnsutvikling

Herøy brann og redning

Hovudverneombodet

Arbeidstilsynet, Postboks 4720 Sluppen, 7468 Trondheim

Fylkesmannen i Møre og Romsdal, Postboks 2520, 6404 Molde

Vedlegg:

Prenta vedlegg

1. Oversiktskart

Uprenta vedlegg

1. K-sak 36/16
2. F-sak 172/16
3. K-sak 204/16
4. K-sak 111/17

Samandrag av saka:

Saka gjeld mandat til å gå i forhandlingar med grunneigarane av alternative utbyggingstomter for ny hovudbrannstasjon (prosjekt 61604).

Saksopplysningar:

Bakgrunn

Kommunestyret handsama i K-sak 111/17 forprosjekt for tilbygg og rehabilitering av Fosnavåg driftsbasis og brannstasjon og forprosjekt for ny hovudbrannstasjon på alternativ utbyggingseigedom og gjorde slikt vedtak:

1. Kommunestyret godkjenner forprosjekt for ny hovudbrannstasjon.

2. *Kommunestyret ber administrasjonen sjå etter alternative tomter.*
3. *Saka kjem tilbake til kommunestyret i neste møte.*

Føresetnadar for lokalisering av hovudbrannstasjon

Val av utbyggingstomt for ny hovudbrannstasjon må vurderast opp mot fylgjande moment:

Uttrykningstid

Val av tomt må vurderast opp mot kravet til uttrykningstid. Brannstasjonen må såleis plasserast slik at samla uttrykningstid frå alarmen går til mannskap er framme på brannstaden ikkje overstig 10 minutt. Brannmannskap skal i denne samanheng vere framme på stasjon innan 6 minutt på natt. Netto uttrykkingstid frå stasjon til brannstad må såleis ikkje overstige 4 minutt.

Ovannemnde inneber at hovudbrannstasjonen må lokaliserast på Bergsøya. Ei risikovurdering av ytre hendingar inneber at stasjonen ikkje kan lokaliserast i Fosnavåg sentrum, men må lokaliserast sør for Herøy kyrkje. Dette fordi Skarabakken som einaste tilkomstveg ved ulykke kan blokkere uttrykningsveg for brannmannskapet. Likeins har vi sett ei ytre grense i aust, ved Berge Bedehus. På Mjølstadneset er grensa sett ved rundkøyringa inn til industriområdet, då lokalisering sør for denne grensa inneber for lang uttrykningstid.

Kravet til hurtig tilkomst til brannstasjon ved alarm, inneber også at stasjonen bør lokaliserast nærast mogleg hovudtrafikkåre, som i dette tilfelle er FV 654.

Eigarsituasjon

Val av tomt må vurderast opp mot grunneigarsituasjonen. Ei kommunal tomt vil såleis få beste score medan tomt eigd av private vil få redusert score, dels fordi dette inneber usikkerheit for om ein i det heile får i stand ein avtale, dels fordi prosjektet kan verte påført ekstrakostnadar til grunnverv.

Reguleringsformål

Val av tomt må vurderast opp mot reguleringsplan og kommuneplan. Ei tomt avsett til offentleg føremål får såleis beste score, medan regulering andre utbyggingsføremål gir redusert score.

Storleik og utforming

Val av tomt må vurderast opp kva som er tilgjengeleg av areal. Vi stiller i den samanheng opp eit krav om at tomta må vere minimum 3 600 m² stor. Dette er naudsynt for det prosjekt som kommunestyret no har vedteke.

Tilkomst til hovudfartsåre

Val av tomt må vurderast opp mot tilkomst til hovudfartsåre, i dette tilfelle FV 654. Direkte tilkomst til fylkesvegen gir såleis høgaste score.

Naboforhold

Val av tomt må vurderast opp mot naboforholda i området.

* * *

I tillegg til ovannemnde faktorar, har vi også vurdert tomtealternativa opp mot fylgjande moment knytt til sjølve prosjektgjennomføringa:

Prosjektøkonomi

Val av tomt må vurderast opp mot antatt totalkostnad for utbygging. Vi har i vurderinga difor særleg lagt vekt på eventuelle kostnadar til:

- Grunnkjøp
- Omregulering
- Miljøsanering og riving av eventuell uhensiktsmessig bygningsmasse.
- Opprydding i forureina grunnforhold.
- Arkeologiske forhold.

Den svært korte tidsfristen for å fremme ny sak gjer at vi ikkje har konkrete tal å legge på bordet vedrørande dei ulike budsjettpostane. Samstundes ville det også vere uheldig å offentleggjere med tanke på eventuelle etterfylgjande forhandlingar med grunneigarane om erverv.

Prosjektframdrift

Val av tomt må vurderast opp mot estimert framdrift for realisering av prosjektet. Dette skuldast særleg dei strenge krav Arbeidstilsynet har stilt til framdrift i prosjektet. Momentet er såleis relevant, men ikkje avgjerande dersom økonomiske eller funksjonelle omsyn elles tilseier anna lokalisering.

* * *

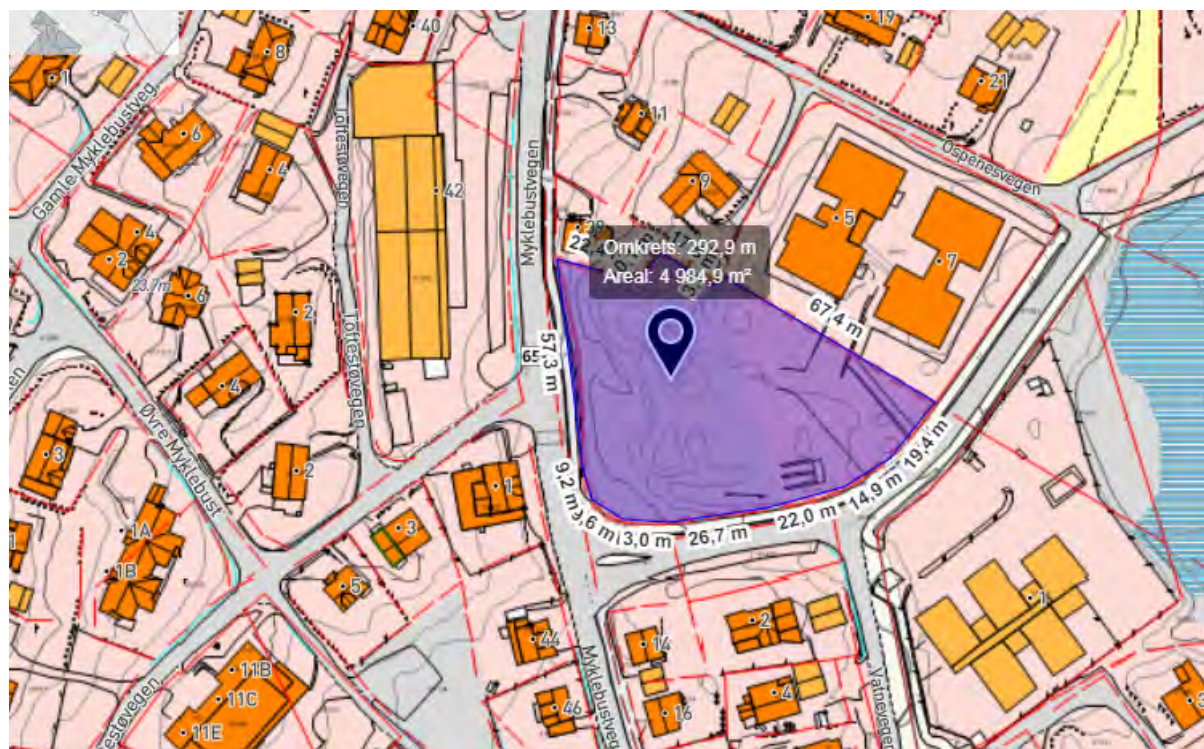
Alternative utbyggingstomter

På bakgrunn av ovanenmnde moment, har vi vurdert fleire eigedomar innanfor dei ytre avgrensningane ved Herøy kyrkje, Berge bedehus og Mjølstadneset.

Eigedomar der grunneigar allereie no har vore negativ til forhandlingar er ikkje teke med i utgreiinga. Dei eigedomane som vi ynskjer å gå vidare med er markerte i vedlagte oversiktskart, sjå prenta vedlegg 1.

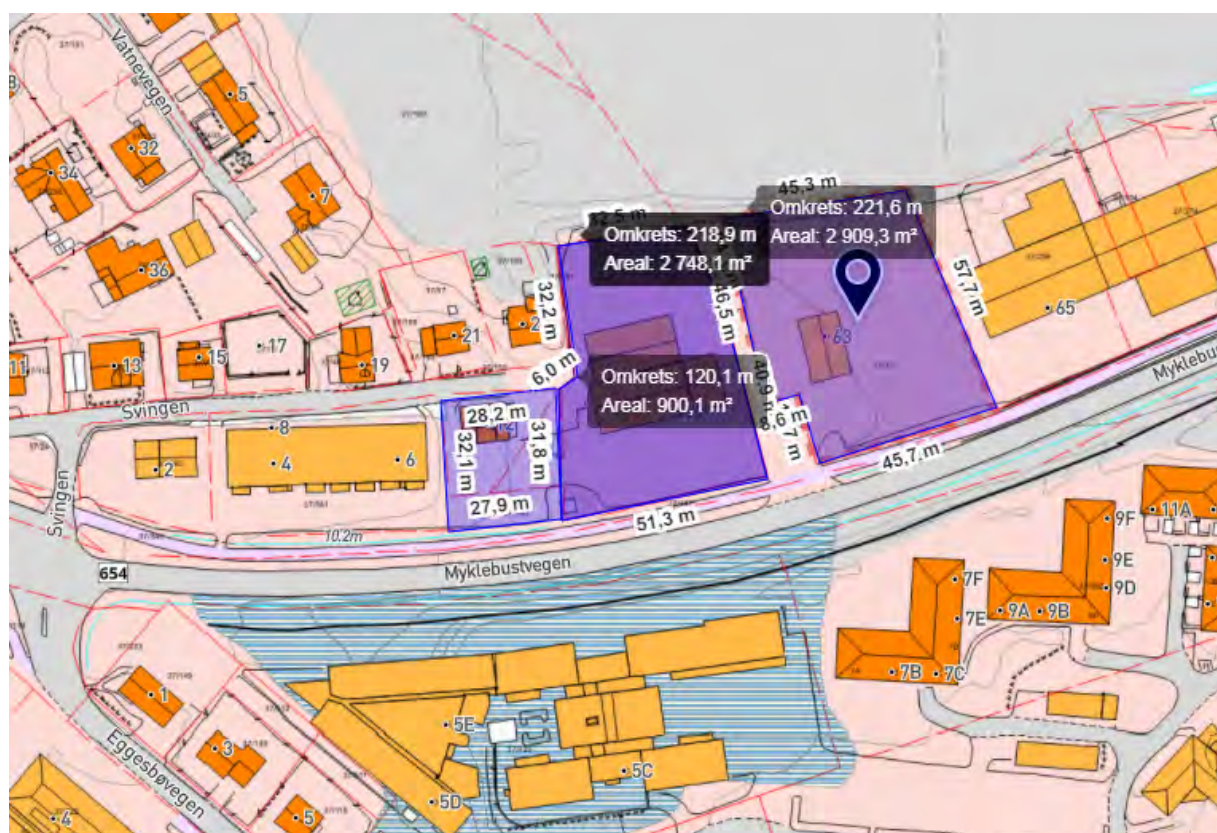
Tomtealternativ 1	Ospenesvegen 5	Gnr.	37	Bnr.	412
Grunneigar	Kvadratbygg Utbygging AS				
Bruttoareal	4 984 m ²				
Kommuneplan	Bustadbebyggelse.				
Reguleringsplan	Bustadføremål.				
Bebyggelse	Nei.				
Tilkomst	Tilkomst til FV 654 via kommunal veg Ospenesvegen.				

Tomta grensar inntil FV 654 i vest og Ospenesvegen i sør. Området elles består av næringsverksemd (forretning og privat barnehage) og bustadbebyggelse.

Tomtealternativ 2	Myklebustvegen 61	Gnr.	37	Bnr.	309
Grunneigar	Herøy Eigedom AS				
Bruttoareal	Om lag 2 748 + 900 = 3 648 m ²				
Kommuneplan	Kombinert bebyggelse og anleggsmål				
Reguleringsplan	Uregulert.				
Bebyggelse	Ja. Bebyggelsen tilrådest riven.				
Tilkomst	Tilkomst til FV 654 via kommunal veg Ospenesvegen.				

Tomta grensar inntil FV 654 i sør og Myklebustvatnet i nordleg retning. Det er privat bustadbebyggelse i vest, næringsverksemd i aust og kommunalt tenestetilbod i sør.

Den tilgrensande eigedomen Myklebustvegen 63 vurderast også som aktuell:

Tomtealternativ 3	Myklebustvegen 63	Gnr.	37	Bnr.	310
Grunneigar	Nettbuss AS				
Bruttoareal	Om lag 2 909 m ²				
Kommuneplan	Kombinert bebyggelse og anleggsmål				
Reguleringsplan	Uregulert.				
Bebyggelse	Ja. Bebyggelsen tilrådest riven.				
Tilkomst	Tilkomst direkte til FV 654.				

Tomtealternativ 4	Buholmvegen	Gnr.	29	Bnr.	5
Grunneigar	Stig Konrad Berge				
Bruttoareal	Om lag 12 850 m ²				
Kommuneplan	Bustadføremål.				
Reguleringsplan	Uregulert.				
Bebyggelse	Nei				
Tilkomst	Tilkomst til FV 654 via tilkomstveg som må etablerast for prosjektet.				

Tomta grensar inntil FV 654 i nordvest og ligg forøvrig i eit område som dels er utbygd, dels planlagt vidareutvikla til bustadføremål.

Samanfatning

Samanfatningsvis er såleis 4 private grunneigedomar aktuelle som utbyggingstomt for ny hovudbrannstasjon. I tillegg vurderer vi fortsatt om kommunale tomter kan vere aktuelle for formålet.

Vurdering og konklusjon:

Rådmannen ber kommunestyret om mandat til å gå i forhandlingar om heilt eller delvis erverv av grunn frå grunneigarane av tomtealternativ 1, 2, 3 og 4.

Grunneigarane er orienterte om denne saka og er innforstått med at vi ynskjer å gå i forhandlingar om erverv.

Forhandlingsresultat og tilråding om val av tomt vert å fremme til ny handsaming i kommunestyret i november.

Konsekvensar for folkehelse:

Ikkje vurdert for denne sak. Vurdering vert gjort i sak i november om val av tomt.

Konsekvensar for beredskap:

Ikkje vurdert for denne sak. Vurdering vert gjort i sak i november om val av tomt.

Konsekvensar for drift:

Ikkje vurdert for denne sak. Vurdering vert gjort i sak i november om val av tomt.

Fosnavåg, 05.10.2017

Olaus-Jon Kopperstad
Rådmann

Robert Myklebust
Avd.leiar

Sakshandsamar: Robert Myklebust

Utviklingsavdelinga

SAKSFRAMLEGG

Sakshandsamar:	JMM	Arkivsaknr:	2017/1322
		Arkiv:	

Utvalsaksnr	Utval	Møtedato
171/17	Formannskapet	17.10.2017
133/17	Kommunestyret	26.10.2017

NASJONAL TRANSPORTPLAN 2018 -2029 – UTTALE TIL HANDLINGSPROGRAM

Møtebehandling:

Rådmannen si tilråding vart samrøystes vedteken.

Tilråding i Formannskapet - 17.10.2017

Herøy kommunestyre viser til at prosjektet si plassering i NTP 2018-2029 (med realisering i siste periode 2024-2029) medfører ei betydeleg utsetjing av prosjektet og ei reell fare for eksisterande næringar som ligg i Fosnavåg hamn. Herøy kommunestyre ber om at prosjektet Fosnavåg hamn vert prioritert fram med oppstart i 2018.

Herøy kommune og Fosnavåg Pelagic arbeidar for å legge til rette for modernisering av eksisterande pelagisk fabrikk som vil tene fiskeri-interesser regionalt, nasjonalt og internasjonalt. Det er svært viktig å få fram at prosjektet har ein utløysande effekt for modernisering og utvikling av heilårsarbeidsplassar (+ 50 ekstra arbeidsplassar) i kommunen og kommunesenteret Fosnavåg. I tillegg har bedrifta Fosnavåg notbøteri inntektstap på bakgrunn av at både innseglinga og manøvreringsforhold kring bedrifta i Fosnavåg hamn ikkje er djup nok.

Herøy kommunestyre viser til kommunen sin fiskeriposisjon i Norge og at Fosnavåg hamn er definert som ei strategiske viktig hamn langs kysten. Med dette som bakgrunn oppmodar ein Møre og Romsdal fylkeskommune å prioritere opp og inkludere prosjektet Fosnavåg hamn i uttalen til handlingsprogrammet for Nasjonal transportplan 2018 -2029.

Tilråding:

Herøy kommunestyre viser til at prosjektet si plassering i NTP 2018-2029 (med realisering i siste periode 2024-2029) medfører ei betydeleg utsetjing av prosjektet og ei reell fare for eksisterande næringar som ligg i Fosnavåg hamn. Herøy kommunestyre ber om at prosjektet Fosnavåg hamn vert prioritert fram med oppstart i 2018.

Herøy kommune og Fosnavåg Pelagic arbeidar for å legge til rette for modernisering av eksisterande pelagisk fabrikk som vil tene fiskeri-interesser regionalt, nasjonalt og internasjonalt. Det er svært viktig å få fram at prosjektet har ein utløysande effekt for modernisering og utvikling av heilårsarbeidsplassar (+ 50 ekstra arbeidsplassar) i kommunen og kommunesenteret Fosnavåg. I tillegg har bedrifta Fosnavåg notbøteri inntektstap på bakgrunn av at både innseglinga og manøvreringsforhold kring bedrifta i Fosnavåg hamn ikkje er djup nok.

Herøy kommunestyre viser til kommunen sin fiskeriposisjon i Norge og at Fosnavåg hamn er definert som ei strategiske viktig hamn langs kysten. Med dette som bakgrunn oppmodar ein Møre og Romsdal fylkeskommune å prioritere opp og inkludere prosjektet Fosnavåg hamn i uttalen til handlingsprogrammet for Nasjonal transportplan 2018 -2029.

Særutskrift:
Møre og Romsdal fylkeskommune
Kystverket

Vedlegg:

Vedlegg

- 1 NTP 2018-29 - Informasjon om høyring av handlingsprogram for Statens vegvesen og Kystverket

Samandrag av saka:

Møre og Romsdal fylkeskommune skal gi uttale til handlingsprogram for NTP 2018-2029 og har bede kommunane om innspel i saka innan 1 november.

Herøy kommune ber fylkeskommunen om at prosjektet Fosnavåg hamn vert tatt inn i uttalen frå Møre og Romsdal fylkeskommune til handlingsprogrammet for Nasjonal transportplan 2018 -2029.

Herøy kommune har innan fristen 15 oktober søkt Miljødirektoratet om støtte på kr. 41 million i 2018 til gjennomføring av mudring og miljødeponering av forureina sediment , samt forureina grunn i Fosnavåg hamn.

Saksopplysningar:

Kommunestyret i Herøy kommune har arbeidd i mange år med prosjektet Fosnavåg hamn og det har vore inne i NTP i fleire år utan å verte realisert. Det siste vedtaket Herøy kommunestyre vedtok var i 2016 (K-sak 38-16) der ein gav klarsignal til eit miljøprosjekt for Fosnavåg hamn.

Prosjektet er delt mellom Herøy kommune og Kystverket (KV). Herøy kommune sin del av prosjektet har vore å detaljregulere to områder (indre- og ytre hamn) for å kunne etablere strandkantdeponi for ureine massar medan Kystverket har stått for arbeid med forprosjektet. I tillegg bidreg kommunen med investeringar i teknisk infrastruktur som underbyggjer ei felles målsetjing om rein hamn.

Kystverket viser til at Fosnavåg hamn er ei "strategisk viktig hamn".

Herøy kommune og Fosnavåg Pelagic arbeidar for å legge til rette for modernisering av eksisterande pelagisk fabrikk som vil tene fiskeri-interesser regionalt, nasjonalt og internasjonalt. Det er svært viktig å få fram at prosjektet har ein utløysande effekt for modernisering og utvikling av heilårsarbeidsplassar (+ 50 ekstra arbeidsplassar) i kommunen og kommunesenteret Fosnavåg.

I tillegg til ordinære gevinstar med næringsetableringa vil annan aktivitet med sekundære næringar få «grobotn» i ei moderne industriklynge som er lokalisert i nærområdet og Herøy kommune. Herøy kommune har i dag fleire bedrifter som ligg i «verdstoppen» innan sine områder knytt til fiskerinæringa og prosjektet sikrar posisjonen.

Ei rekkje undersøkingar er utført og både reguleringsplanar og forprosjekt er nært fullførte pr. oktober 2017. Mudringsarbeidet er estimert til å måtte handtere kring 80.000m³ ureine massar, men dette er venta å auke som følgje av mudring inn til kaier og ved å rydde opp i grunnen på land. Det er gjort undersøkingar på kva type ureining og konsentrasjonar som ligg i sedimenta gjennom rapportar frå Rambøll. Prosjektet har som mål å utdjupe hamnebassenget og innseglinga til kote – 8,3 (LAT). Dagens innsegling ligg på kote -7,3 (LAT), medan hamnebassenget har ulike djupner.

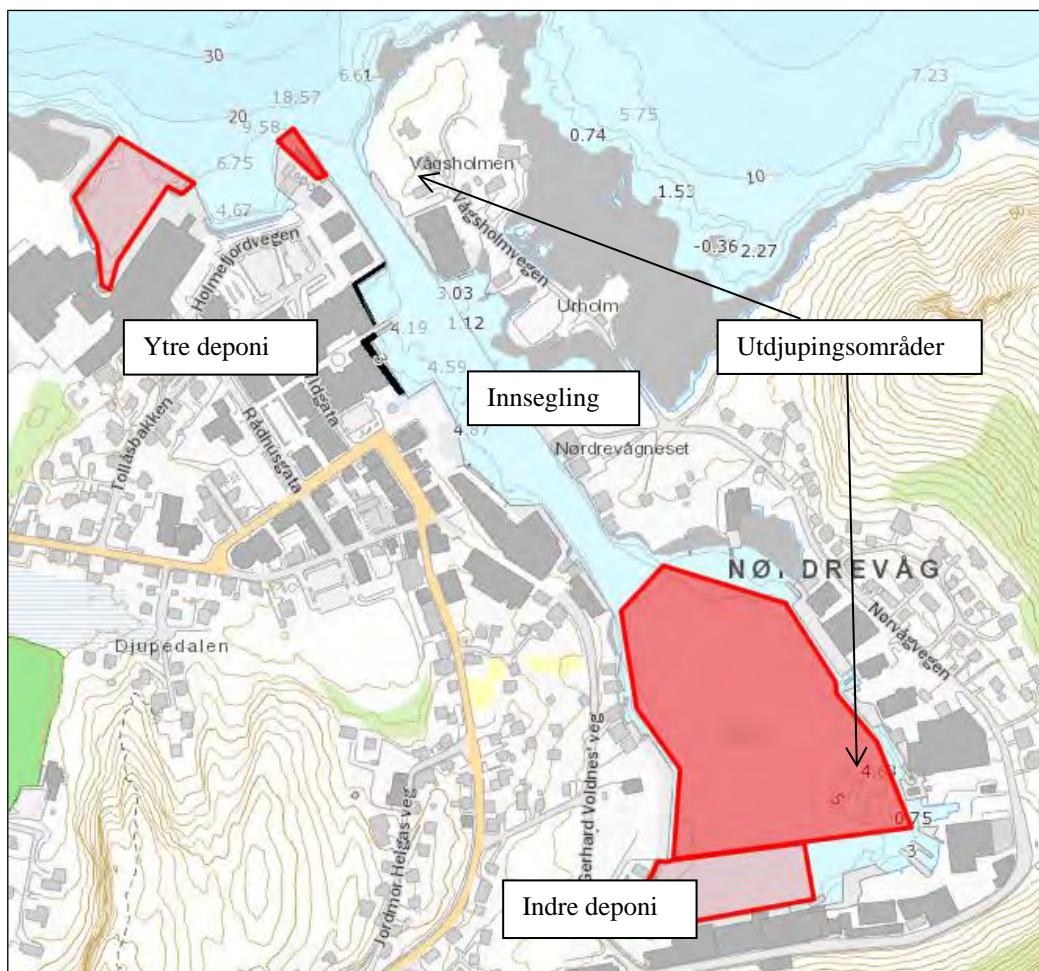
Nasjonal transportplan 2018 -2029

Prosjektet låg inne i NTP-periode 2013-2017 med kr. 50.000.000 men vart ikkje tildelt midlar til oppstart. I NTP 2018-2029 ligg prosjektet inne i siste periode (2024-2029). Dette medfører ei betydeleg utsetjing av prosjektet og ei reell fare for eksisterande næringar som ligg i Fosnavåg hamn.

Tiltaket

Fosnavåg fiskerihamn er ei byhamn med aktivt fiskerimiljø med mottaksanlegg, notbøteri, diverse marine servicetilbud og gode kaifasilitetar. Djupna i hamna er for lita for dagens fiskeriflåte og skaper problem for fartøy som nyttar hamna. Staten har tidlegare gjennom fleire omgongar gjort utdjupingsarbeid i hamn og innsegling, men dette er ikkje lenger tilstrekkeleg etter som flåten utviklar seg. For at hamna skal kunne nyttast også i framtida er det heilt naudsynt å utdjupe både innsegling og hamnebasseng. Konsekvensen av at dette ikkje vert gjennomført er i verste fall ei død hamn som ikkje lenger kan gi eit servicetilbod til flåten. Ein ser allereie i dag konsekvensane ved at ei rekkje fartøy ikkje kan gå inn i hamna, samt at andre er avhengige av å gå inn og ut av hamna på flo sjø.

Heile indre hamn (figur 1) med eit areal på 37.000m² er planlag utdjupa til -8,3m. Dette inneber mudring av 73.000m³ lausmasse og 7.000m³ fjell. Det er også planlagt å fjerne ei grunne på kring 3.000m³ fjell ytst i innseglinga. Det meste av lausmassane er sterkt forureina og er tenkt deponert i to deponi. Deponia er planlagt plassert i høvesvis indre- og ytre hamn. Deponia vil igjen gi etterlengta areal til industri- og byutvikling for Fosnavåg og Herøy kommune.

Figur 1: Oversikt over område som skal mudrast (raudt) og dei to planlagde deponia.

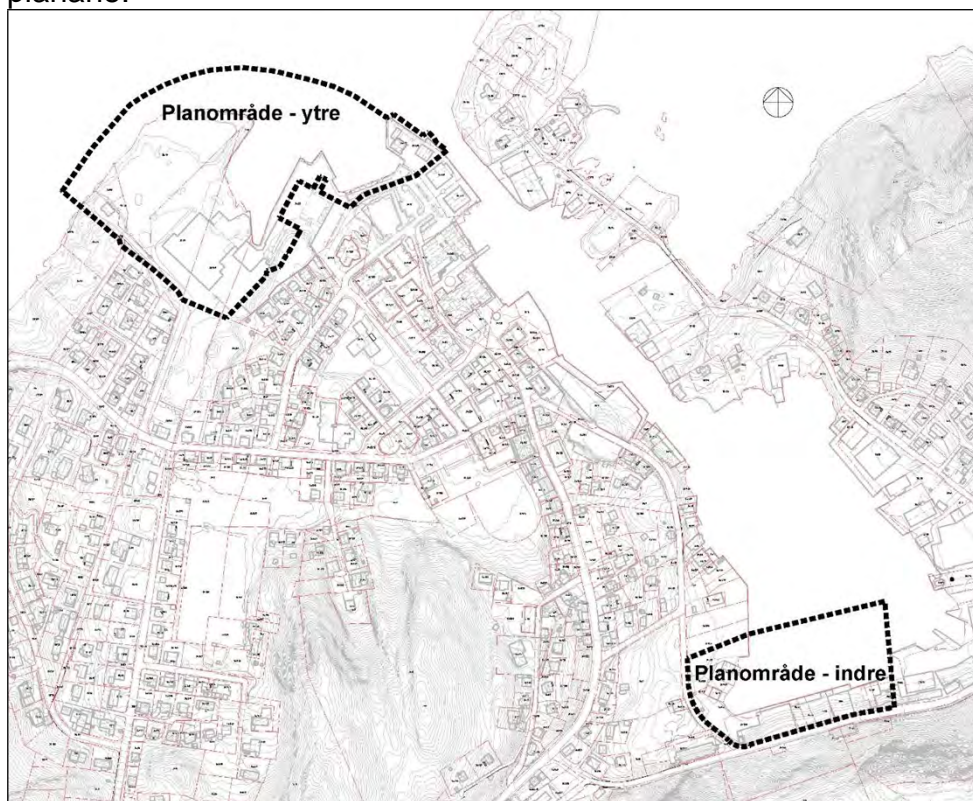
Løysinga som er valt er todelt, med eit cellespunddeponi i indre hamn og eit steinsjetedeponi i ytre hamn (figur 1). Kapasiteten i dei to deponia er i følgje siste utkast til forprosjekt (Kystverket, 2017) på høvesvis 70.000m³ for indre deponi og 30.000m³ for ytre deponi. Dette er førebelse overslag og endringar må påreknast. Tiltaksområdet er kartlagt av Sjøkartverket og geotekniske undersøkingar er gjennomført av NGI, Rambøll og Multiconsult. Detaljane i tiltaket er skildra i Rapport frå Multiconsult (2016) og utkast til forprosjekt (Kystverket 2017).

Fosnavåg hamn har lang historie som ei viktig hamn for regionen. Det har vore verksemdar innan fiskeri, fiskemottak, slipp og båtbyggeri for å nemne nokre. Denne aktiviteten har medført store utslepp av miljøgifter. Gjennom grunnundersøkingar er det avdekt mellom anna tungmetall og organisk forureining i sedimenta. Det er fleire stader dokumentert svært sterkt forureina områder i hamna. Hamnebassenget er relativt godt lukka, då ligg i ein naturleg botn i landskapet med ein tydeleg terskel i innløpet. Dette medfører låg naturleg erosjon i sjøbotnen og sedimenta ligg relativt godt i ro frå naturen si side. Det er derimot påvist at fartøya som nyttar hamna i dag er så nærme botnen med propellar at dei virvlar opp sediment. Dette medfører ei omvelting og dermed sterk forureining langt ned i sedimentlaga. Oppvirvlinga påverkar truleg vasskvaliteten i hamna, då det til tider kan kjennast ei særskild lukt i Vågen.

Reguleringsplanar og konsekvens utgreiing:

Det er sett i gong to detaljreguleringsplanar med konsekvensutgreiing (KU) for prosjektet. Dei to reguleringsplanane er utarbeidde av Asplan Viak AS og regulerer

høvesvis indre- og ytre deponi (figur 2). Det vart varsla oppstart på planarbeid i 2016, og planforslaga vart lagt ut til offentlig ettersyn i perioden 15. juni – 15. august 2017. Det arbeidast pr. oktober 2017 med dei siste detaljane før slutthandsaming av planane.

Figur 2: Oversiktskart over Fosnavåg med dei to planområda for høvesvis indre og ytre deponi

Reguleringsplanen for indre hamn (Herøy Kommune 2017a) legg opp til eit strandkantdeponi for ureine massar. Over deponiet er det regulert inn ny kai og utvida næringsareal til Fosnavåg Pelagic, ein svært sentral aktør i hamna. Reguleringsplanen for ytre hamn (Herøy kommune 2017b) legg også til rette for eit deponi for ureine massar. Arealet over deponiet er planlagt til å verte ein ny bydel for Fosnavåg. Her er det i planforslaget regulert inn eit bustadområde, nytt sentrumsareal, ny hamn og kai og eit stort friområde med promenade langs sjøkanten mot nord.

Dei to reguleringsplanane har felles KU, då det er felles problemstillingar som må besvarast for dei to planane. Konsekvensutgreiinga (Herøy kommune 2017c) tek føre seg tema grunntilhøve, støy, lukt, trafikktryggleik, naturmangfald, landskap, kulturmiljø, skred, havnivå, stormflo, manøvrering i hamn, og konsekvensar for born og unge. Eit viktig moment er den positive konsekvensen ei rein hamn medfører. Eit anna er den sterkt positive konsekvensen av nytt areal for byutvikling over ytre hamn.

Tidsplan:

Fosnavåg er ei aktiv hamn med mellom anna fiskemottak og notbøteri. Her er spesiell stor aktivitet i fiskesesongen der mottaket tek imot store båtlastar med pelagisk fangst. Frå februar til juni er det ei stille periode på dette anlegget. Utdjupinga med etablering av det indre deponiet vil ta lenger tid enn dette og der må finnast fleksible ordningar. Fosnavåg Pelagic vil kunne etablere midlertidige

pumpeledningar slik at indre almenningsskai kan nyttast. Denne grensar til planområdet nord for indre deponi (figur 2).

I følgje berekningar frå Multiconsult (2016) bør ytre deponi med steinsjete etablerast først, deretter begynner ein på cellene i indre deponi med ei framdrift på 1-2 veker per celle (totalt 8 celler og tilhøyrande mellombogar og profilspunt). Cellene fyllast opp etter kvart som dei vert etablert. Anleggstida er estimert til kring 12 månader (Multiconsult 2016). Ein må rekne med at det tek tid før det kan byggast over deponia.

Samfunnsnytte og økonomi:

Tiltaket er prioritert høgt i Regional plan for vassforvaltning i Møre og Romsdal vassregion - 2016-2021. (Kap 3.7, s 36). Miljøoppryddinga er svært viktig for miljø, næringsliv og byutvikling i Fosnavåg og Herøy kommune har mål om ei berekraftig utvikling av ei rein hamn. For å oppnå målet om ei rein hamn er det naudsynt med ei fullstendig miljøopprydding både i hamnebassenget, innseglinga og på land. Teknisk infrastruktur (inkludert avløp) vil måtte reinsast som følgje av prosjektet. Brukarane av hamna signaliserer tydeleg sitt behov for ei djupare innsegling og hamnebasseng dersom dei skal kunne fortsette sin bruk og utvide sine verksemdar i framtida.

Menon Economics har på vegne av Kystverket utført ei samfunnsøkonomisk analyse for prosjektet (Menon-Publikasjon, 2017) som konkluderer med at prosjektet vil ha ei negativ netto samfunnsnytte (to alternative tiltak er vurdert). Det er likevel ei rekkje "ikkje-prissatte verknader" som peikar i positiv retning, mellom anna at ein får reinsa hamnebassenget og utdjupa hamna til å kunne ta i mot båtar som i dag ikkje kan gå inn.

Finansieringsplan og ansvarsforhold:

I utkast til forprosjekt (Kystverket, 2017) har følgjande kostnadsoverslag vore rekna og med bakgrunn i dette har ein søkt Miljødirektoratet om støtte til prosjektet utover det som ligg i ramme til NTP.

Kostnadar:

Tabell 1: Kystverkets kostnadsoverslag (eks.mva og adm). Kjelde: Kystverket 2017.

Utdjuping	kr. 25,0 mill
Etablering deponi	kr. 42,0 mill
Byggherrekostnader	kr. 4,8 mill
Oppmerking:	kr. 1,1 mill
Reserve	kr. 18,1 mill
Sum	Kr. 91,0 mill

Finansiering:

Kystverket	Kr 50 mill
------------	------------

Staten v/Miljødirektoratet	Kr 41 mill
Sum	Kr. 91,0 mill

Kystverket

Kr. 50 million (utdyping, oppmerking, 29,5 % andel deponi, 50% av byggherrekostnader og reserve)

Miljødirektoratet

Kr. 41 million (70,5% andel deponi, 50% av byggherrekostnader og reserve)

Herøy kommune sine kostnader.

Herøy kommune sine følgekostnader med prosjektet vert vurdert til å ligge i størrelseorden kr. 20 350 000 +.

Reguleringsplanar: kr. 550 000 (innleigde konsulenttenester).

Administrativt arbeid, eigeninnsats over fleire år: kr. 800.000.

Grunnerverv i prosjektet vurdert til omlag kr. 5 million.

Nye avløpsledningar og oppgraderingar: ca. kr. 7 million.

Infrastrukturtiltak og fjerning av miljøavfall ca. kr 7 million.

Vurdering og konklusjon:

Herøy kommune er ei stor og viktig fiskerikommune regionalt og nasjonalt.

Fiskeflåten i Herøy sin fangstverdi er i overkant på 1,4 mrd pr. år og herøyflåten har gått i spissen med omsyn til å modernisere fiskeflåten. Fiskeflåten i Herøy er verdsatt til meir enn 14 mrd kroner (2016 kroner) og flåten fiskar omlag 9% av Norge sitt fangstvolum (norsk fanga fisk, førstehandsomsetning).

Kommunen legg til grunn i sin søknad at tiltaket:

- Bidreg til store miljøgevinstar lokalt
- Er for fiskerisektoren regionalt og nasjonalt
- Underbyggjer ei sterk verdiskaping
- Legg forhold til rette for den moderniseringa som har og skjer i fiskerisektoren regionalt og nasjonalt
- Bidreg til større gevinstar med omsyn til kaifasilitetar for heile næringa
- Er tilrettelagt for den aukande utskiping av fisk sjøvegen (eksport ut av Norge)
- Bidreg til byutvikling av kommunesenteret
- Har utløysande effekt med omsyn til investeringar knytt mot fiskerisektoren og sentrum regionalt og lokalt.

Herøy kommune ber om at Møre og Romsdal fylkeskommune legg til grunn kommunen sine opplysningar med omsyn til prioritering av tiltak og innspel til **Nasjonal transportplan 2018 -2029** .

Med eit sterkt samspel mellom staten ved Miljødirektoratet, kystverket, fylkeskommune, kommune og lokale interesser kan saman bidra til eit giftfritt miljø i Fosnavåg hamn.

Slik Herøy kommune ser det er alle tiltak som sikrar miljøopprydding gode og viktige prosjekt. Vi vil likevel hevde at prosjektet i Fosnavåg og Herøy kommune har ein større meirverdi med sine 3 hovudgevinstar:

- Ei rein hamn – stor miljøgevinst
- Utløysande effekt og styrkar næringsinteressene (strategisk viktig hamn)
- Bidreg og underbyggjer byutvikling i kommunesenteret.

Herøy kommune ber om at prosjektet vert prioritert vert innlemma i Møre og Romsdal fylkeskommune sin uttale til **Nasjonal transportplan 2018 -2029**

Fosnavåg, 17.10.2017

Olaus-Jon Kopperstad
Rådmann

Jarl Martin Møller
Avd.leiar

Sakshandsamar: Jarl Martin Møller

Møre og Romsdal
fylkeskommune

Kommunane i Møre og Romsdal

Dykkar ref:	Dykkar dato:	Vår ref:	Vår saksbehandlar:	Vår dato:
		121796/2017/113	Heidi Nerland, 71 28 02 62	28.09.2017

Nasjonal transportplan 2018 -2029 - Informasjon om høring av handlingsprogram for Statens vegvesen og Kystverket

Utkast til handlingsprogram for Statens vegvesen og Kystverket vil bli sendt på høring til fylkeskommunane og storbykommunane Stavanger, Bergen, Trondheim og Oslo 13. oktober 2017. Vår frist for uttale er 31. desember 2017.

Uttale frå Møre og Romsdal fylkeskommune skal behandlast i fylkespolitiske organ før oversending innan fristen. Etter planen vil første behandling vere i samferdselsutvalet den 13. november. Saka må da vere ferdig forberedt av administrasjonen til den 6. november.

Dersom kommunane ønsker å kome med innspel til fylkeskommunen si høyringsuttale til handlingsprogramma, må dette vere oss i hende innan 1. november.

Lenkje til transportetatane sine sider om Nasjonal transportplan: <http://www.ntp.dep.no/>

Med helsing

Arild Fuglseth
samferdselssjef

Heidi Nerland
rådgivar

Dokumentet er elektronisk godkjent og krev derfor ikkje signatur

Dokumentsenter og politisk sekretariat

SAKSFRAMLEGG

Sakshandsamar:	LME	Arkivsaknr:	2017/1143
		Arkiv:	033

Utvalsaksnr	Utval	Møtedato
17/17	Valnemnd	26.10.2017
134/17	Kommunestyret	26.10.2017

SØKNAD OM FRITAK FRÅ POLITISKE VERV. JON EDVARD MYRVÅGNES.

Tilråding:

Jon Edvard Myrvågnes får fritak frå politiske verv.

Som ny varamedlem til komite for oppvekst 2015-2019 vert vald:

Saka vert sendt valstyret som foretar nytt valoppgjjer til den ledige varaplassen i Herøy kommunestyre.

Særutskrift:
Jon Edvard Myrvågnes
Den valde

Saksopplysningar:

Jon Edvard Myrvågnes har flytta frå Herøy kommune og ber difor om fritak frå politiske verv. Han er 14. varamedlem for Høgre i Herøy kommunestyre og 6. varamedlem i komite for oppvekst.

Kommunelov § 15.Uttreden. Suspensjon.

«1. Den som taper valgbarheten til et folkevalgt organ i valgperioden, trer endelig ut av dette. Hvis tap av valgbarhet skyldes registrert utflytting fra kommunen eller fylkeskommunen for to år eller mindre, trer vedkommende ut av vervet for den tid utflyttingen varer.»

Komite for oppvekst 2015-2019:

Medlemer:

Varamedlem:

Krf/ Frp/ H

Birgitte S. Pedersen, leiar
Edel K. Goksøyr
Jan Arve Drabløs
Oddmund Voldsund

1. Anja Pedersen
2. Heidi Tarberg
3. Svein Ulrik Brubakk
4. Marthe Vågsholm Sævik
5. Jørn Magnussen
6. Jon Edvard Myrvågnes

Ap/V

Rakel-Anett Gjelseth, nestleiar
Jarle Digernes

1. Per Kristian Furø
2. Lilly-Arlen Larsen
3. Ingebjørg Lyster
4. Hans Karsten Voldsund

Folk/SP

Paul Johan Remøy

1. Inger Åse Moltumyr
2. Mathias Dybvik
3. Gry L. Sande

Kommunelova § 16.Opprykk og nyval:

«5. Er antallet varamedlemmer eller en gruppes varamedlemmer til formannskapet, fylkesutvalget eller et annet folkevalgt organ valgt av kommunestyret eller fylkestinget blitt utilstrekkelig, kan kommunestyret eller fylkestinget selv velge ett eller flere faste eller midlertidige varamedlemmer. Suppleringsvalg skal skje fra den gruppen som har et utilstrekkelig antall varamedlemmer. Viser det seg at denne fremgangsmåten fører til at et kjønn vil bli representert med mindre enn 40 prosent av varamedlemmene til organet eller gruppens varamedlemmer, skal det så langt det er mulig velges nytt varamedlem fra det underrepresenterte kjønn. Myndigheten til å foreta suppleringsvalg til andre organer enn formannskapet eller fylkesutvalget kan delegeres til formannskapet eller fylkesutvalget.

6. Ved suppleringsvalg etter nr. 3 og nr. 5 kan vedkommende gruppe selv utpeke den som skal rykke inn på den ledige plassen. Gruppen underretter deretter kommunestyret eller fylkestinget, som velger vedkommende dersom de lovbestemte

vilkår er oppfylt. Tilsvarende gjelder ved suppleringsvalg i henhold til nr. 5 siste punktum.»

Departementet meiner at uttrykket «den ledige plassen» må ha ei slik forståing: «...at dersom ein plass i ei rekkjefølgje av vararepresentantar – t.d. nr. 3 – er blitt ledig, skal den nyvalde ikkje gå inn på denne plassen. Vedkomande vil då måtte bli plassert sist i rekkjefølgja.»

Høgre si gruppe i Herøy kommunestyre:

Medlem:

1. Arnulf Goksøyr, 6080
2. Ann-Kathrin (Tine) A. Storøy, 6092
3. Margareth Leinebø, 6094
4. Stig Arne Helsem Sævik, 6094
5. Bjørn Otterlei, 6094
6. Idar Kjell Tarberg, 6076
7. Sigurd Voldsund Nygard, 6070
8. Janne-Katrin Hansen Sævik, 6094
9. Marthe Vågsholm Sævik, 6094
10. Hilde Marie Brungot, 6070
11. Stian Sævik Elveseter, 6098

Varamedlem:

1. Jan Arve Drabløs, 6098
2. Knut Tandberg, 6080
3. Vegard Sævik, 6094
4. Lars Ivar Moldskred, 6070
5. Norvald Bjarne Muren, 6098
6. Rollaug Anja M. Lillestøl, 6076
7. Heidi R. Ervik-Mjønes Tarberg, 6076
8. Oddmund Voldsund, 6094
9. Elisabeth Myklebust Hide, 6092
10. Joakim Eiksund, 6070
11. Terje Magnus Krogset, 6092
12. Andreas Leine, 6094
13. Jørn Magnussen, 6090
14. Jon Edvard Myrvågnes, 6070

9. varamedlem Elisabeth Myklebust Hide har i K-sak 99/17 fått fritak frå politiske verv. Nytt valoppgjær vert gjort av valstyret.

Kommunelova § 16, 2. ledd:

«2. Hvis medlemmer av kommunestyret eller fylkestinget trer endelig ut eller får varig forfall, trer varamedlemmer fra vedkommende gruppe inn i deres sted i den nummerorden de er valgt hvis organet er valgt ved forholdsvalg. Er et kommunestyre valgt ved flertallsvalg, trer varamedlemmer inn i den nummerorden de er valgt.

Valgloven § 14-2 (2):

Det skal også foretas nytt valgoppgjør når en vararepresentantplass er blitt ledig, dersom fylkesordføreren eller ordføreren finner dette nødvendig.»

Kommunelova med kommentarar, av Bernt og Overå, seier slik om suppleringsval til varalista til kommunestyret:

«Dersom det er en vararepresentantplass (til kommunestyret) som blir stående ledig, kan ordføreren etter valglovens § 14-2 annet avsnitt foreta en skjønnsmessig vurdering av hvorvidt det er nødvendig å foreta et nytt valgoppgjør. De momenter som her normalt tas i betraktning, er hvor mange representanter gruppen har i kommunestyret, hvor mange vararepresentantplasser som fortsatt er besatt, og hvor lenge det er igjen til neste valg.

(...)

Den formelle oppnevning av vedkommende som vararepresentant skal foretas av valgstyret»

Fosnavåg, 25.09.2017

Olaus-Jon Kopperstad
Rådmann

Hilde Bringsvor Skinnes
Avd.leiar

Sakshandsamar: Lisbeth Moltu Espeseth

Referatsaker

RS 44/17 Grunngeve Spørsmål frå Frank Roy Moltu

Fra: Arkiv Herøy[arkiv@heroy.kommune.no]

Sendt: 11.09.2017 08:46:25

Til: Brit Berge

Tittel: VS: Eg har eit grunnjeve Spørsmål til neste Kommunestyremøte!

Fra: Frank-Roy Moltu <moltufrankroy@gmail.com>

Dato: 8. september 2017 kl. 11.58.04 CEST

Til: <camilla.storoy@heroy.kommune.no>

Kopi: Kaja Runde <karunde@online.no>, kjell runde <kjell@runde.as>, post <post@havferie.com>

Emne: Eg har eit grunnjeve Spørsmål til neste Kommunestyremøte!

God ettermiddag!

Eg har eit Grunnjeve Spørsmål eg vill stille til neste kommunestyre møte!

"Vi har solide rutiner på det og avgjere om ein valt politikar i kommunen er inhabil eller habil! Korleis er rutinene for saksbehandlere! korleis praktiserer en det, og kva interne rutinar og kontroll ein har med dette?"

MVH

Frank-Roy Moltu

Folkelista/Sp

Aksjonærane

TUSSA KRAFT AS

Langemyra 6, 6150 Ørsta
Telefon: 70 04 52 00
E-post: firmapost@tussa.no
Internett: www.tussa.no
Bankkonto: 6562 05 11573
NO 916 929 641 MVA

Dykkar ref.:	Vår ref.:	Sak/dok.nr	Arkivref.	Dato:
	ED/LT	13/00808-12	011	12.09.2017

Innkalling til ekstraordinær generalforsamling i Tussa Kraft den 27.09.2017

De vert med dette kalla inn til ekstraordinær generalforsamling i Tussa Kraft AS onsdag 27. september kl. 10 i administrasjonsbygget til Tussa i Hovdebygda i Ørsta.

Sakspapira vert sendt til aksjonærane berre med e-post.

Innkallinga er gjort med bakgrunn i krav frå aksjonærar og aksjonærane som stiller seg bak framlegget utgjer ein stor del av røystene. Vidare er det ein skal røyste over klare lokaliseringsløyningar. Med dette som bakgrunn og for å leggje opp til ei effektiv sakshandsaming blir det lagt ved eit detaljert fullmaktsskjema som kan instruere ein fullmektig i røystinga i generalforsamlinga. Aksjonærarar som ikkje har høve til å møte kan nytte seg av det.

Vel møtt!

Med vennleg helsing
Tussa Kraft AS

Gunnar Gjørtz
- styreleiar -

Vedlegg: Sakliste og saksframstilling
Fullmaktsskjema

Kopi m/vedlegg: Revisor
Styret

SAKLISTE

til ekstraordinær generalforsamling i Tussa Kraft AS 27.09.2017

- SAK 1 Opning av generalforsamlinga
- SAK 2 Registrering av representantar
- SAK 3 Val av møteleiar
- SAK 4 Godkjenning av innkalling og sakliste
- SAK 5 Val av to representantar til å skrive under protokollen saman med møteleiar
- SAK 6 Samlokalisering av Mørenett på søre Sunnmøre

EKSTRAORDINÆR GENERALFORSAMLING

I TUSSA KRAFT AS 27.09.2017

Sak nr. 6

Saksnamn: *Samlokalisering av Mørenett på søre Sunnmøre*

Aksjonærene Herøy, Volda, Hareid, Vanylven, Ulstein og Sande kommunar har fremja sak for generalforsamlinga i Tussa Kraft AS i brev dagsett 30.08.2017.

FRAMLEGG:

Ekstraordinær generalforsamlinga i Tussa Kraft AS ber leiinga i Tussa om å arbeide for ei endring i aksjonæravtalens § 4 slik at " *hovudkontor i Ørsta kommune der dagleg leiar for selskapet samt leiinga av entreprenørdivisjonen skal vere lokalisert*" erstattast med:

" hovudkontor på Søre Sunnmøre der dagleg leiar for selskapet samt leiinga av entreprenørdivisjonen skal vere lokalisert" .

Ørsta, 11.09.2017

Utskrift: LT

Adm.dir.:

Elling Dybdal

Vedlegg: Krav om ekstraordinær generalforsamling

Sak 6. Samlokalisering av Mørenett på søre Sunnmøre.

SAKSFRAMSTILLING

Kva saka gjeld

Aksjonærane Herøy, Volda, Hareid, Vanylven, Ulstein og Sande kommunar har fremja sak for generalforsamlinga i Tussa Kraft AS i brev dagsett 30.08.2017. Realitetane i kravet er at Mørenett si lokalisering på søre Sunnmøre blir i Dragsund.

Kravet om å kalle inn til ekstraordinær generalforsamling er lovleg framsett, og styret legg saka fram for generalforsamlinga til vedtak.

Bakgrunn

Vedlagt følgjer kravet frå aksjonærane Herøy, Volda, Hareid, Vanylven, Ulstein og Sande kommunar om innkalling til ekstraordinær generalforsamling.

Aksjonærane har tidlegare fått utgreinga frå Mørenett om samlokaliseringa.

Frå tidlegare handsaming av denne saka:

3. april gjorde styret i Tussa Kraft følgjande vedtak:

«I prosessen med å vedta lokalisering av Mørenett på søre Sunnmøre, føreset styret i Tussa Kraft at løysinga som blir valt er den som gir lågast mogeleg nettleige for kundane på kort og lang sikt samstundes som leveringstryggleiken er innanfor tilfredsstillande nivå.»

Realitetane i dette vedtaket var at styret støtta Mørenett si utgreiing om lokalisering.

21. april gjorde generalforsamlinga i Tussa Kraft følgjande vedtak:

«Generalforsamlinga i Tussa Kraft AS syner til punkt 4 i aksjonæravtale for Mørenett AS, der det vert slått fast at Mørenett sitt hovudkontor, dagleg leiar og leiinga av entreprenørdivisjonen i selskapet skal vere lokalisert i Ørsta. Vidare går det fram av punkt 6 at Mørenett er ei felleskontrollert verksemd, og at det i viktige avgjerder er naudsynt med samrøystes vedtak mellom aksjonærvalde styremedlemer. Avgjerder om rasjonalisering, omlegging av drifta og flytting av funksjonar kjem inn under tilhøve som krev slik semje mellom aksjonærane. Av omsyn til ei framtidsretta og balansert driftsmessig organisering, både av Mørenett og Tussa Kraft og av omsyn til selskapa sine strategiske interesser, føreset generalforsamlinga at vilkåra i aksjonæravtalen blir oppretthaldne.»

1540 røyster for og 1026 røyster mot

Vurdering

Styret har fått utarbeidd eit juridisk notat om lokaliseringsspørsmålet. Konklusjonen er at ei eventuell lokalisering i Hovdebygda også er innanfor rammer i energilova.

Vidare har styret fått utarbeidd ein økonomisk rapport for å kaste lys over dei økonomiske konsekvensane for både Mørenett og Tussa Kraft. Etter styret si vurdering og basert på ein langsiktig horisont er alternativa ganske likeverdige både for Tussa og Mørenett.

I realiteten kan begge lokaliseringsløysingane vere til å leve med. Styret er likevel av den meininga at Dragsund er den beste løysinga totalt sett.

Saka blir med dette lagt fram for generalforsamlinga til avgjerd.

KRAV OM INNKALLING TIL EKSTRAORDINÆR GENERALFORSAMLING I TUSSA KRAFT AS

Underteikna ordførarar viser til i aksjelova sin paragraf 5-6 og ber med dette styret i Tussa Kraft AS kalle inn til ei ekstraordinær generalforsamling.

Utvikling av Mørenett AS er regulert av aksjonæravtalen mellom Taffjord Kraft AS (53,66 %-eigar) og Tussa Kraft AS (46,34 %-eigar) av 8.11.2013.

Formålet med å etablere selskapet, j.fr. § 1 i aksjonæravtalen, er å skape avkastning og utbytte som i større grad møter eigarane sine forventningar.

- Skape gode industrielle løysningar for nettverksemda i regionen, dette ved å invitere andre aktørar til å delta i Selskapet
- Realisere synergjar og skape ein meir kostnadseffektiv organisasjon
- Utnytte ressurstilgangen for å verte ein meir robust organisasjon
- Skape auka leveringstryggleik og ei mindre nettleige enn det Selskapa ville hatt som sjølvstendige
- Vere ein attraktiv arbeidsplass for noverande og nye medarbeidarar

Arbeidet med effektivisering av selskapet og hente ut synergjar er i full gang. Ei arbeidsgruppe i regi av selskapet anbefalar at:

”Dragsund vert tilrådd som ny hovudlokasjon i sør. Dette på grunn av økonomisk risiko knytta til avhending av basebygg i Dragsund. Denne løysinga har også fordelar for Mørenett med tanke på nøytralitet og armlengds avstand til eigarselskapa”

Dragsundlokasjonen ligg i Herøy kommune.

Aksjonæravtalens § 4 seier at selskapet skal ha en divisjonalisert organisering med hovudkontor i Ørsta kommune der dagleg leiar for selskapet samt leiinga av entreprenørdivisjonen skal vere lokalisert, denne paragrafen kan soleis vere til hinder for at selskapet finn ei god løysing for plassering av hovudkontor.

Partane i aksjonæravtalen er Taffjord Kraft AS og Tussa Kraft AS og aksjonæravtalen kan endrast dersom disse partane samrøystes avtalar noko anna.

Forslag til vedtak i ekstraordinær generalforsamling i Tussa Kraft:

Ekstraordinær generalforsamlinga i Tussa Kraft AS ber leiinga i Tussa om å arbeide for ei endring i aksjonæravtalens § 4 slik at ” *hovudkontor i Ørsta kommune der dagleg leiar for selskapet samt leiinga av entreprenørdivisjonen skal vere lokalisert*” erstattast med:
” *hovudkontor på Søre Sunnmøre der dagleg leiar for selskapet samt leiinga av entreprenørdivisjonen skal vere lokalisert*” .

Søre Sunnmøre 30.08.2017.

Camilla Storøy
-sign-

Jørgen Amdam
-sign-

Lena Landsverk Sande
- sign-

Anders Riise
- sign-

Knut Erik Engh
-sign-

Dag Vaagen
-sign-

Gjeldande aksjefordeling TUSSA KRAFT AS

Sist revidert 01.02.2013

Aksjonær	A	B	SUM	% kapital	% røyster
Ørsta kommune	309	747	1056	34,83	34,83
Herøy kommune	137	376	513	16,92	16,92
Volda kommune	0	484	484	15,96	15,96
Kommunal Landspensjonskasse	454	0	454	14,97	14,97
Hareid kommune	0	201	201	6,63	6,63
Vanylven kommune	21	176	197	6,50	6,50
Ulstein kommune	29	58	87	2,87	2,87
Sande kommune	0	28	28	0,92	0,92
Hornindal Kraftlag AS	12	0	12	0,40	0,40
SUM	962	2070	3032	100,00	100,00

Fullmaktsskjema

Ein aksjonær som ikkje sjølv kan møte på generalforsamlinga, kan nytte dette fullmaktsskjemaet for å gi røysteinstruks til ein fullmektig. Dersom aksjeeigaren inngir fullmakta utan å føre på namn på fullmektigen vil den bli sett på som gitt til møteleiar, eller den han gir mynde.

Signert fullmakt kan sendast pr. post eller scanna dokument vedlagt i e-post til Tussa Kraft, Langemyra 6, 6150 Ørsta, e-post: firmapost@tussa.no, alternativt takast med på generalforsamlinga. Fullmakta må vere motteken av selskapet seinast på generalforsamlingstidspunktet.

_____ (aksjonæren sitt namn i blokkbokstavar)

gir med dette (sett kryss, og fyll ev. ut namn)

møteleiar, eller den han gir mynde

_____ (fullmektigen sitt namn med blokkbokstavar)

fullmakt til å møte og røyste for mine aksjar på ekstraordinær generalforsamling i Tussa Kraft AS 27. september 2017.

Røystinga skal skje i samsvar med instruksjonane nedanfor. Dersom det ikkje er kryssa av i rubrikkane nedanfor, skal dette sjåast på som ein instruks om å røyste "for" forslaga som er fremja.

Sak	For	Mot	Avstår	Fullmektigen avgjer røystinga
3 Val av møteleiar				
4 Godkjenning av innkalling og sakliste				
5 Val av to representantar til å medunderteikne protokollen saman med møteleiar				
6 Samlokalisering av Mørenett på søre Sunnmøre				

Dersom det blir fremja forslag i møtet i tillegg til eller til erstatning for forslaga sendt ut saman med innkallinga, skal:

Fullmektigen avstå frå å røyste over tillegget/erstatninga

Fullmektigen sjølv avgjere røystinga

Stad/dato

_____ (Aksjonæren sin signatur)

M Ø T E B O K

F R Å

EKSTRAORDINÆR GENERALFORSAMLING I TUSSA KRAFT AS

Tid: Onsdag den 27.09.2017 frå kl. 10.00 – 10.10

Stad: Tussatun, Hovdebygda i Ørsta

Sak 1. Opning av generalforsamlinga ved styreleiar.

Nestleiar i styret, Hilde Marie Brungot, opna generalforsamlinga med å ønskje deltakarane velkomne.

Sak 2. Registrering av representantar.

2566 av 3032 røyster var representerte med følgjande utsendingar:

Ørsta kommune:	Stein Aam	røystegjevar	1056 røyster
Herøy kommune:	Hilde M. Brungot fullm	røystegjevar	513 røyster
Volda kommune:	Møteleiar fullm.	røystegjevar	484 røyster
Kommunal Landspensjonskasse:	Ikkje representert		
Hareid kommune:	Kristian Fuglseth fullm	røystegjevar	201 røyster
Vanylven kommune:	Bjarne Sætrenes	røystegjevar	197 røyster
Ulstein kommune:	Dag Vaagen fullm.	røystegjevar	87 røyster
Sande kommune:	Dag Vaagen	røystegjevar	28 røyster
Hornindal Kraftlag:	ikkje representert		

Frå styret møtte: Hilde Marie Brungot, Ann Magritt Bjåstad Vikebakk, Knut Arne Grimstad og Viviann Roppen

Frå administrasjonen møtte: Elling Dybdal og Anne Berit Madsen

Sak 3. Val av møteleiar.

Etter framlegg frå generalforsamlinga vart det gjort slikt

VEDTAK: Som møteleiar vert Hilde Marie Brungot vald.

Samrøystes.

Sak 4. Godkjenning av innkalling og sakliste.

VEDTAK: Generalforsamlinga godkjenner innkalling og sakliste.

Samrøystes.

Sak 5. Val av to representantar til å skrive under protokollen saman med møteleiar.

Etter framlegg frå generalforsamlinga vart desse valde:

Stein Aam og Dag Vaagen

Samrøystes.

Sak 6. Samlokalisering av Mørenett på søre Sunnmøre

Møteleiar viste til dei utsende saksdokumenta.

Aksjonærane Herøy, Volda, Hareid, Vanylven, Ulstein og Sande kommunar har fremja sak for generalforsamlinga i Tussa Kraft AS i brev dagsett 30.08.2017.

Møteleiar refererte tilrådinga frå dei nemnde aksjonærane. Røystinga gav følgjande resultat: 1510 røyster for og 1056 røyster mot

VEDTAK: Ekstraordinær generalforsamlinga i Tussa Kraft AS ber leiinga i Tussa om å arbeide for ei endring i aksjonæravtalens § 4 slik at " *hovudkontor i Ørsta kommune der dagleg leiar for selskapet samt leiinga av entreprenørdivisjonen skal vere lokalisert*" erstattast med: " *hovudkontor på Søre Sunnmøre der dagleg leiar for selskapet samt leiinga av entreprenørdivisjonen skal vere lokalisert*" .

Skrivar:
Elling Dybdal

Hilde Marie Brungot

Stein Aam

Dag Vaagen

Fra: Arkiv Herøy[arkiv@heroy.kommune.no]

Sendt: 03.10.2017 15:01:06

Til: Brit Berge

Tittel: VS: 2017.09.28. Vikebladet skriv idag om den nye Sulesun ferjekai.

Fra: P?l O. Djupvik [<mailto:paal.djupvik@outlook.com>]

Sendt: 28. september 2017 12:23

Til: ole-ottar@vikebladet.no

Kopi: post@giske.kommune.no; postmottak@alesund.kommune.no; Postmottak Hareid; postmottak; Ulstein Postmottak; Sande Kommune; Ulstein Postmottak; Resepsjon postmottak; V-Postmottak; Ørsta postmottak; firmapost@vegvesen.no; firmapost@vegvesen.regionmidt.no

Emne: 2017.09.28. Vikebladet skriv idag om den nye Sulesun ferjekai.

Pål Vedeld Djupvik
Langåsen 12
6080 GURSKØY

28.09. 2017.

TIL VIKEBLADET VED OLE-OTTAR KARLSEN HØGSTAVOLL
Med kopi til Kommunene på søre Sunnmøre pluss Fylkeskommuna og
Statens Vegvesen region midt,

FYLKESKOMMUNA BURDE SPARE PÅ PENGANE.

Ikkje å kaste vekk 73 millionar kroner til ein utvalgt entreprenør for ny ferjekai i Sulesund, og saksbehandlinga i fylket og vegvesenet sine konsulent-tjenester kostar garantert like mykje i tillegg. Alle som vil sjå det ser at med bygginga av Herøybruene, Ålesund-Giske tunellane og Eiksundtunellen, har fylket spart inn milliardavis av kroner i året. For ovenfornevnte prosjekter er finansiert med bompengar, og bompengerperiodane er avvikla for mange år sidan. Viss bompengane skulle først ta turen om STATSKASSA, så er bompengar eit evigheits-foretakande. Derfor må alle bompengar gå direkte til det selskapet som bygg å driv sambanda til dei er nedbetalte, då blir bompengeselskapet avvikla og sambandet blir overført vederlagsfritt til staten. Så det er å håpe at vi får ein fusjon mellom Fefast, Hafast, Safast og Rovdeford-brua, når tunell prosjekta Hakalestranda-øyane i Sande til Hidsneset og Garnestunellen under Godøya med to vegar frå Valderhaugs-fjorden til Ålesund og Valderøya/Vigra. Med det vil nesten alle som bor på søre Sunnmøre gjere byturen og flyplassen på Vigra på ca. 40 minuttar, men vi som bor nær tunellinnslaget til den flate Garnestunellen greier turen på eit drygt kvarter. Det blir garantert vegen for framtida mellom søre og nordre Sunnmøre for framtida, til overmål er denne tunellutbygginga på FV61 100% sjølvfinansierande og det trengs, for staten har mist 500 milliardar kroner i skatte-inntekter på grunn av lav oljepris dei 3 siste åra. Sidan det offentlige ikkje skal finansiere ei krone, men sparer seg inn milliardbeløp på grunn av at der blir berre 2-3 ferjesamband igjen på Sunnmøre. Derfor kan bygginga starte så snart dei 4 bompengeselskapa er fusjonerte og fått innvilga byggelån, og på 2-3 år er bygginga ferdig og på få år er tunellutbygginga nedbetalt betydelig raskare enn sjølv Eiksundtunellen var nedbetalt på.

Beste helsing
Pål Vedeld Djupvik

Kontaktutvalget i SSR

Møte 1: Onsdag 18. oktober 2017 kl. 14.00 hos SSR **(i det nye administrasjons- og velferdsbygget)**

I utvalget sit:

- Herøy kommune: Jarl Martin Møller og Fred Arnesen
- Ulstein kommune: Arne Runar Vik og Harald Øvereng
- Hareid kommune: Kai-Rune Bjørke og Øyvind Vassbotn
- Sande kommune: Kjell Martin Vikene og Asgeir Skogstad
- SSR: Einar Heimdal, Rune Tarberg og Linn Urke Osnes

Forslag til sakliste:

- Mandat, etc. – sjå vedlagde utskrift frå møtet i SSR sitt representantskap 24/5-17.
- Konstituering – forslag:
  - Kontaktutvalget vel ein (eller) to frå eigarkommunane som, saman med underteikna, fungerer som leiarar / sekretariat for utvalget.
- Status forskriftsrevisjon (SSR si forskrift).
- Innføring av den nye fraksjonen våtorganisk avfall hausten 2018 – sommaren 2019.
- Nye hentefrekvensar for dei andre fraksjonane.
- Gebyr 2018 og økonomiplan 2018 -2021.
- Møteplan for møte med ordførarane (som må vere gjennomført før 26/10-17).
- Eventuelt.

Velkomne skal de vere!

Mvh
Einar Heimdal
SSR

MØTEBOK - REPRESENTANTSKAPET

SAK NR R07/17

Møtedato: 24.05.2017

Sakshandsamar: Einar Heimdal

Sak R07/17 – Eablering av eit kontaktutvalg

Det er viktig at det er forutsigbarheit og god kommunikasjon mellom selskapet og deltakarane. Med nemninga «deltakarane» tenkjer ein her både på administrativ leiing og på politisk leiing i eigarkommunane. Ulike måtar å jobbe på i dei fire eigarkommunane fører i enkelte saker til fleire mistydingar og gjerne mykje ekstraarbeid. Eit eksempel på dette er den pågåande forskriftsrevisjonen, der ein for nokre månader sidan hadde fire forskjellige vedtak å halde seg til – i ei sak som krev likelydande vedtak i dei fire kommunestyra.

Ved å vedta relativt enkle kommunikasjongrep kan ein løyse nokre av desse utfordringane. Styret i SSR vil føreslå at følgande tiltak blir vedtatt.

- Det blir oppretta eit administrativt kontaktutvalg (administrasjonen i SSR – representantar frå rådmannsstabene i eigarkommunane (2 frå kvar kommune)).
- Det blir halde tre (3) årlege møter i kontaktutvalget:
  - April: Årsrekneskapet o.l. + aktuelle saker.
  - August: Forbetringar / endringar / nye tiltak i verksemda + aktuelle saker.
  - Oktober: Budsjett / økonomiplan / gebyrregulativ o.l. + aktuelle saker.
- SSR vil ta initiativet til at det, saman med ein utpeikt representant for rådmannsstabene, blir gjennomført eit møte med ordføraren i den aktuelle kommunen. Dette for at ordførarane skal kunne møte førebudde i eigne formannskap / kommunestyre, og gjennom møta i desse organa ha politisk forankring for synspunkta sine i vedtakssaker i SSR sitt representantskap.

Forts.

Forts.

- I enkelte viktige / spesielle saker, som t.d. saka om forskriftsrevisjon, bør kanskje SSR sin administrasjon skrive saksframlegga til vedtakssaker i kommunane. Desse kan leggest inn i ein standardisert mal som alle kommunane er einige om. Dette for å unngå ulik behandling av desse sakene i kommunane og for å spare ressursar.
- Det administrative kontaktutvalget vurderer om ein skal halde fram med «Fagforum for miljø», der adm. i SSR sporadisk har møtt tekniske etatar og diskutert ulike tema. Erfaringane er blanda, m.a. med oppmøtet. Dette forumet vart oppretta fordi det forrige forsøket med eit kontaktutvalg stranda politisk.
- Det er viktig å streke under at det nemnde kontaktutvalget ikkje skal gjere vedtak i saker. Kontaktutvalget er kun rådgivande.

Styret si tilråding til vedtak:

Representantskapet vedtar at det blir oppretta eit administrativt kontaktutvalg. Dette utvalget skal ha 2 eller 3 representantar frå SSR og 2 administrative representantar frå kvar kommune, til saman 10 eller 11 representantar. Rådmennene i eigarkommunane peikar ut 2 slike representantar frå kvar kommune.

Kontaktutvalget held 3 årlege møter og konstituerer seg sjølve på første møtet. Mandatet blir som nemnt i dette saksframlegget.

Vedtak, samr.:

Representantskapet vedtar at det blir oppretta eit administrativt kontaktutvalg. Dette utvalget skal ha 2 eller 3 representantar frå SSR og 2 administrative representantar frå kvar kommune, til saman 10 eller 11 representantar. Rådmennene i eigarkommunane peikar ut 2 slike representantar frå kvar kommune.

Kontaktutvalget held møter etter behov og konstituerer seg sjølve på første møtet. Mandatet blir som nemnt i dette saksframlegget.

HERVEY KOMMUNE

Landets kommuner

Deres ref.:
Vår ref.: 17/31191-1
Saksbehandler: Mari Jonsrud Lindbekk
Dato: 09.10.2017

Nytt tilsynsansvar for landets kommuner

Tilsyn med stedlig salg av tobakksvarer mv. fra 1.januar 2018

Kommunene skal fra 1.januar 2018 føre tilsyn med registrerte salgssteder av tobakksvarer mv. Tilsynsplikten og en ny registreringsordning for salg av tobakksvarer mv. ble vedtatt i Stortinget den 21.juni 2017, og bestemmelsene om ordningen er tatt inn i [tobakksskadeloven](#) kapittel 2.

Ordningen innebærer at kommunene skal føre tilsyn med registrerte salgssteder av tobakksvarer og tobakksurrogater (f.eks. e-sigaretter) i kommunen. Det er særlig viktig at kommunene fører tilsyn med at slike varer ikke selges til mindreårige. Kommunen skal ikke føre tilsyn med nettsalg og grossister.

Det er fastsatt en forskrift som blant annet regulerer kravene knyttet til kommunenes tilsyn. [Forskrift om registrering og tilsyn](#) med salg av tobakksvarer mv. ble fastsatt av Helse- og omsorgsdepartementet 21.september 2017.

Alle virksomheter som selger tobakk skal registrere seg i Tobakkssalgsregisteret innen 31.desember 2017. Det er ikke tillatt å selge tobakksvarer mv. etter 1.januar 2018 uten registrering i Tobakkssalgsregisteret.

Det nye nasjonale Tobakkssalgsregisteret er tilgjengelig på tbr.helseDirektoratet.no fra 1.november. Tobakkssalgsregisteret vil fra 1.januar 2018 gi kommunene en oversikt over salgssteder som kan selge slike varer og hvor kommunen skal føre tilsyn.

Tobakkssalgsregisteret er offentlig, som innebærer at enhver kan søke i registeret. Kommunen kan f.eks. søke på bestemte virksomheter eller alle salgssteder i sin kommune.

Tobakkssalgsregisteret er utviklet i samme løsning som nytt Bevillingsregister etter alkoholoven, blant annet fordi kommunen er bruker av begge registrene. Informasjon om kommunens bruk av ny løsning for Bevillingsregisteret kommer i løpet av året.

Utvidet tilsyn med røykeforbudet for e-sigaretter

Fra 1. juli 2017 inkluderte røykeforbudet i tobakksskadeloven (den såkalte «røykeloven») også bruk av e-sigaretter, både med og uten nikotin. Det vil si at det er forbudt å dampe alle steder hvor det er forbudt å røyke. Kommunens tilsynsansvar utvides tilsvarende.

Mer informasjon og veiledning

Helsedirektoratet vil fortløpende utarbeide og publisere veiledning om det nye regelverket på Helsedirektoratet sine [nettsider](#).

Ved spørsmål om regelverket for øvrig som ikke besvares på våre nettsider, ta kontakt med Helsedirektoratet på e-postadresse postmottak@helsedir.no.

For spørsmål knyttet til bruk av Tobakkssalgsregisteret, ta kontakt på registerets e-postadresse tbr@helsedirektoratet.no.

Vennlig hilsen

Jakob Linhave e.f.
avdelingsdirektør

Mari Jonsrud Lindbekk
seniorrådgiver

Dokumentet er godkjent elektronisk

Mottaker

Kontaktperson

Adresse

Post

Landets kommuner

HERØY KOMMUNE

Delegerte saker frå avdelingane

**DS 251/17 Herøy kommune 34/121 - Løyve til tiltak 11.10.2017 00:00:00
HANDVERKSBYGG AS**

**DS 252/17 Marianne Sævik Nerland - 31/8 - Naust 02.10.2017 00:00:00
Marianne O Sævik Nerland**

**DS 253/17 Inger Olsen 37/270 - Løyve til tiltak 12.10.2017 00:00:00 Inger
Olsen**

**DS 254/17 Herøy kommune 22/35,35 - Løyve til tiltak 27.09.2017 00:00:00
HERØY KOMMUNE TEKNISK SEKTOR**

**DS 255/17 Marine Harvest AS 38/8 - Igangsettingsløyve for grunnarbeid
og betongkonstruksjoner 29.09.2017 00:00:00 OSE INGENIØRKONTOR
AS**

**DS 256/17 Moltu bedehus 60/454 - Løyve til tiltak 15.09.2017 00:00:00
KJELLMAR TARBERG AS**

**DS 257/17 Ferdigattest - 36/84 - tilbygg/garasje 28.09.2017 00:00:00 Hugo
Ingmar Leine**

**DS 258/17 Herøy kommune - 37/174 +222 - VA-grøft 06.10.2017 00:00:00
AURVOLL OG FURESUND AS**

**DS 259/17 Mellombels bruksløyve - 31/189 - seksjon nr 3 04.10.2017
00:00:00 TØMRER SERVICE AS**

DS 260/17 Terje Voldsund 13/17 - Løyve til tiltak 13.09.2017 00:00:00

Terje Sigmund Voldsund

**DS 261/17 Aurvoll og Furesund AS 20/7 - Løyve til tiltak 26.09.2017
00:00:00 AURVOLL OG FURESUND AS**

**DS 262/17 Ferdigattest terrasse - 45/90 seksjon nr 1 18.10.2017 00:00:00
Odd-Gunnar Gjerde**

DS 263/17 Ferdigattest - 34/58 - garasje 27.09.2017 00:00:00 Stian Bendal

**DS 264/17 Marine Harvest AS 38/8 - Rammeløyve 29.09.2017 00:00:00
OSE INGENIØRKONTOR AS**

**DS 265/17 Skjenkebevilling - søknad om bevilling for åpent arrangement
(enkelt, bestemt anledning) 29.09.2017 00:00:00 KVALSVIK BJARNE**

**DS 266/17 Myrvågtoppen grendalag - 46/1 - Terrasse 13.09.2017 00:00:00
Erik Ljotebø**

**DS 267/17 Hjalmar Olav Jacobsen - 60/152 - Garasje 04.10.2017 00:00:00
Hjalmar Olav Jacobsen**

**DS 268/17 Ferdigattest - klubblokale - 17/60 18.10.2017 00:00:00 Amcar
Ytre Sunnmøre**

**DS 269/17 Øyvind Solibakke 21/22 - Løyve til tiltak 06.10.2017 00:00:00
Øyvind Solibakke**

**DS 270/17 Ferdigattest 26/207 25.09.2017 00:00:00 PROSJEKTBYGG AS
m.fl.**

DS 271/17 Ferdigattest - 46/82 - Einebustad og garasje 18.10.2017

00:00:00 HANDVERKSBYGG AS

**DS 272/17 Ferdigattest - 86/7 - Fritidsbustad 28.09.2017 00:00:00 BERGE
BYGGPLAN AS**

**DS 273/17 Skjenkebevilling - søknad om bevilling for åpent arrangement
(enkelt, bestemt anledning). Bobiltreff 06 og 07.10.2017 29.09.2017
00:00:00 KVALSVIK BJARNE**

**DS 274/17 Ferdigattest - garasje - 37/387 18.10.2017 00:00:00 Gudjon Örn
Emilsson**

**DS 275/17 Martin Beitveit - 45/158 - Garasje 04.10.2017 00:00:00 Martin
Beitveit**

**DS 276/17 Ferdigattest - 80/14 - Einebustad 18.10.2017 00:00:00
ENERBYGG BOLIG AS**

**DS 277/17 Åse Sævik/Kåre P. Sævik 31/91 31/92 - Løyve til tiltak
12.09.2017 00:00:00 Arne Knut Sætre**

**DS 278/17 Gnr. 30 bnr. 105 Frådeling av 2 bustadareal 05.09.2017
00:00:00 HERØY BYGGSENER AS**

**DS 279/17 Fredrik S. Fredriksen 23/15 - Ferdigattest riving 12.09.2017
00:00:00 AF DECOM AS**

**DS 280/17 Tor-Arne Moltubakk 60/123 - Løyve til tiltak 28.08.2017
00:00:00 Tor-Arne Moltubakk**

**DS 281/17 Herøy kommune 34/121 Løyve til tiltak 28.08.2017 00:00:00
AURVOLL OG FURESUND AS**

DS 282/17 Kina Melbø og Ronny Lauvstad 59/81 tiltak bustad - Løyve til tiltak 23.05.2017 00:00:00 TØMRER SERVICE AS

DS 283/17 Elling Magne Woldsund 26/19 - Pålegg om retting og varsel om ilegging av tvangsmulkt 12.09.2017 00:00:00 Elling Magne Woldsund m.fl.

DS 284/17 Myrvåg forsamlingshus 46/10 Ferdigattest riving 12.09.2017 00:00:00 AF DECOM AS

DS 285/17 Oddvar Leine gnr. 25 bnr. 8 og 1 Frådeling av tomt med eksisterande bustadhus 09.10.2017 00:00:00 Oddvar Leine

DS 286/17 Budaneset Hytteforening gnr. 76 bnr. 144 Frådeling av tilleggsareal til bnr. 114 08.09.2017 00:00:00 BUDANESET HYTTEFORENING m.fl.

DS 287/17 Herøy kommune 34/123,1 - Løyve til tiltak 04.10.2017 00:00:00 HERØY KOMMUNE

DS 288/17 Hilde Marie Brungot gnr. 55 bnr. 3 Frådeling av nausttomt og bustadareal 01.09.2017 00:00:00 Hilde Marie Brungot

DS 289/17 Per- Svenning Leine gnr. 26 bnr. 3 - Frådeling av tomt til formål - felles hageareal. 04.09.2017 00:00:00 Per Svenning Leine

DS 290/17 Oddveig Sellereite gnr. 44 bnr. 122 Frådeling av fritidstomt 08.09.2017 00:00:00 Oddveig Sellereite

DS 291/17 Silje Oksholen Gjelseth og Børge Gjelseth 21/35 - Ferdigattest 06.10.2017 00:00:00 Børge Gjelseth

DS 292/17 Herøy kommune 37/149 - Løyve til tiltak 18.10.2017 00:00:00 AF DECOM AS

DS 293/17 Marianne Sævik Nerland gnr. 31 bnr. 8 Frådeling av tilleggsareal til gnr. 31 bnr. 23 19.09.2017 00:00:00 Marianne O Sævik Nerland

DS 294/17 Fredrik S. Fredriksen 23/15 - Løyve til tiltak 03.08.2017 00:00:00 KVADRATBYGG AS

DS 295/17 Westing AS gnr. 55 bnr. 7 Frådeling av tilleggsareal til 55/31 09.10.2017 00:00:00 WESTING AS

DS 296/17 Herøy kommune gnr. 36 bnr. 3 Frådeling av tilleggsareal til gnr. 36 bnr. 15 25.09.2017 00:00:00 Herøy kommune

DS 297/17 Anders Leine 26/189 - Løyve til tiltak 21.09.2017 00:00:00 B TARBERG AS

DS 298/17 Gisle Rafteseth gnr. 56 bnr. 2 Frådeling av tilleggsareal til bnr. 23 07.09.2017 00:00:00 Gisle Rafteseth